

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická

Nápisy okresu Kolín

Jiří Kutil

Diplomová práce
2012

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Jiří Kutil**
Osobní číslo: **H10617**
Studijní program: **N7105 Historické vědy**
Studijní obor: **Kulturní dějiny - Péče o kulturní dědictví**
Název tématu: **Nápisy okresu Kolín**
Zadávající katedra: **Ústav historických věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Diplomová práce bude navazovat na bakalářskou práci nazvanou Soupis epigrafických památek v okrese Kolín do roku 1850 (Východní část). Cílem práce je dopsání soupisu epigrafických památek v západní části okresu Kolín a vypracování nového soupisu epigrafických památek na území okresu Kolín. Soupis bude vypracován podle principů ediční řady Corpus inscriptionum Bohemiae. Katalogizovány budou všechny nápisy dochované jak primárně tak i sekundárně. Do katalogu budou zařazeny i samostatně stojící letopočty. Nápisy rozmnožované mechanickou cestou, samostatně stojící iniciály a monogramy, kamenické, mistrovské a domovní značky, které nejsou součástí dalšího nápisu, nebudou do katalogu zařazeny. Nositelé nápisů, kteří formálně patří k území okresu Kolín, ale nejsou zde trvale umístěny, budou z katalogu vyřazeny. Před samotným katalogem bude umístěna část shrnující nápisový fond kolínského okresu obsahující dochovanost, popř. nedochovanost památek, nejčastěji používané nápisové formule, používaný jazyk,...

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury: **viz příloha**

Vedoucí diplomové práce:

doc. PhDr. Jaroslav Teplý, CSc.

Ústav historických věd

Datum zadání diplomové práce: **30. dubna 2011**

Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2012**

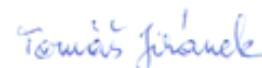

prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.

děkan

L.S.

doc. PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D.

vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2011

Příloha zadání diplomové práce

Seznam odborné literatury:

- FLODR, Miroslav. Nápisy na středověkých zvonech. In Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity, C 20. Brno, 1973, s. 143-157. FLODR, Miroslav. Komplexní pojetí zvonů ve středověkých zvonových nápisech. In Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity, C 23-24. Brno, 1976-1977, s. 125-129.
- HEJNIC, Josef. Nápisy na českých zvonech ve 14. až 16. století. Časopis národního muzea. Oddíl věd společenských 129. Praha, 1960, s. 1-33.
- HLAVÁČEK, Ivan - KAŠPAR, Jaroslav - NOVÝ, Rostislav. Vademecum pomocných věd historických. 3. opravené a doplněné vydání. Jinočany, 2004, s. 373-395. ISBN 80-7319-004-4. MÁDL, Karel Boromejský. Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese kolínském. Praha, 1897.
- PODLAHA, Antonín. Posvátná místa království Českého. Řada první. Arcidiecéze pražská, díl IV., vikariáty kolínský a rokycanský. Praha, 1910.
- PODLAHA, Antonín. Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese českobrodském. Praha, 1907. POCHE, Emanuel, et al. Umělecké památky Čech I. Praha, 1977. POCHE, Emanuel, et al. Umělecké památky Čech II. Praha, 1978. POCHE, Emanuel, et al. Umělecké památky Čech III. Praha, 1980. POCHE, Emanuel, et al. Umělecké památky Čech IV. Praha, 1982. PRIX, Dalibor - ROHÁČEK, Jiří (ed.). Epigraphica et Sepulcralia I. Sborník příspěvků ze zasedání k problematice sepulkrálních památek, pořádaných Ústavem dějin umění AV ČR v letech 2000 až 2004. Praha, 2005. ISBN 80-86890-03-1.
- ROHÁČEK, Jiří. Epigrafika v památkové péči. Praha, 2007. ISBN 978-80-87104-11-8. ROHÁČEK, Jiří (ed.). Epigraphica et Sepulcralia II. Sborník příspěvků ze zasedání k problematice sepulkrálních památek, pořádaných Ústavem dějin umění AV ČR, v. v. i., v letech 2006-2007. Praha, 2009. ISBN 80-8689-019-7. ROHÁČEK, Jiří. K epigrafické ediční činnosti. In Sborník archivních prací. 50/2. 2000, s. 525-535. ROHÁČEK, Jiří. Nápisy města Kutné Hory. Kutná Hora, Kaňk, Malín a Sedlec včetně bývalého cisterciáckého kláštera. Praha, 1996. ISBN 80-902279-0-2. SCHALLER, Jaroslav. Topographie des Königreichs Böhmen. Zehnter Theil. Kaurzimer Kreis. Prag, 1788.
- SOMMER, Johann Gotfried. Das Königreich Böhmen XII. Kaurzimer Kreis. Praha, 1844. TŮMA, Josef. Kolínsko a Kouřimsko: Obrazy poměrů přírodních, života obyvatelstva i paměti časů minulých. Díl 2. Paměti osad na Kolínsku. Kolín, 1915. TŮMA, Josef. Kolínsko a Kouřimsko: Obrazy poměrů přírodních, života obyvatelstva i paměti časů minulých. Díl 3. Paměti osad na Kouřimsku. Kolín, 1915. VOJTÍŠEK, Václav. O potřebě soupisu a fotografování nápisů. In Výbor rozprav a studií. Praha, 1953, s. 518-531.

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Jsem si vědom toho, že nedodržení pravidel citací je považováno za protiprávní jednání a je též důvodem k disciplinárnímu řízení.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 26. 6. 2012

Jiří Kutil

Poděkování

Chtěl bych poděkovat vedoucímu diplomové práce doc. PhDr. Jaroslavu Teplému, CSc., za jeho četné rady, ochotu a čas, který mi věnoval po celou dobu vypracovávání této diplomové práce.

Dále bych zde chtěl poděkovat kolínskému archiváři Jaroslavu Pejšovi a stejně tak i všem farářům, popř. správcům církevních i světských objektů, kteří byli velice ochotní a ve svém volném čase mi umožnili provést průzkum jednotlivých objektů.

Anotace

Práce je zaměřena na vytvoření soupisu epigrafických památek kolínského okresu. Katalogizovány a popsány jsou ty epigrafické památky, které spadají dobou svého vzniku do doby před rokem 1850. V katalogu jsou zařazeny, i dnes již nedochované nápisové památky, pokud se o nich zachovaly nějaké zmínky v archivních pramenech nebo v tištěné literatuře.

Klíčová slova

epigrafika, písmo, sakrální památka, profánní památka, heraldika, socha

Title

Inscriptions of district Kolín

Annotation

The work focuses on creating a list of epigraphic landmarks in the district of Kolín. The epigraphic landmarks which have their origin before 1850 are described and catalogued. In the catalogue there are mentioned even the unextended epigraphical landmarks of which references can be found either in historical resources or in printed literature.

Key words

epigraphy, calligraphy, sacral monument, profane monument, heraldry, statue

Obsah

I. Úvod	14
II. Okres Kolín	16
II.1 Přírodní poměry	16
II.2 Úvod do kulturněhistorického kontextu	16
III. Ediční zásady	19
III.1 struktura jednotlivých katalogových záznamů	19
IV. Epigrafické památky Kolínska	22
IV.1 Klasifikace	22
IV.2 Prameny	23
IV.3 Literatura	26
IV.4 Sakrální památky	29
IV.4.1 Sepulkrální památky	29
IV.4.2 Konvářské výrobky	33
IV.4.3 Ostatní epigrafické památky	35
IV.5 Profánní památky	39
IV.5.1 Šlechtická sídla	39
IV.5.2 Selské usedlosti, chalupy a jiné budovy	41
IV.5.3 Zvonice a obecní zvoničky	42
IV.5.4 Pomníky a památníky	45
IV.6 Drobné plastiky	45
IV.7 Nápisové texty	49
V. Závěr	53
VI. Seznam použitých zkratk	54
VII. Seznam zkrácených citací literatury použitých v katalogu	55
VIII. Katalog	58
VIII.1 Nápisys datované	59
VIII.2 Nápisys sporné a časově nezařaditelné	364
IX. Rejstříky	372
IX.1 Stanoviště	372
IX.2 Nositelé nápisů	375
IX.3 Místní a osobní jména	377
IX.4 Umělci a řemeslníci	382

IX.5 Iniciály a monogramy	383
IX.6 Stav. Povolání. Tituly a čestné tituly.	384
IX.7 Svátí a biblické osoby	385
IX.8 Biblické citáty	385
IX.9 Jazyk	386
IX.10 Dátnice	387
IX.11 Písmo	388
IX.12 Znaký	389
X. Prameny a literatura	391
X.1 Použité prameny	391
X.2 Citovaná literatura	394
X.3 Doporučená literatura	397
XI. Deutsche Zusammenfassung	399
XII. Obrazové přílohy	401

I. Úvod

Počátek snah o zaznamenání dochovaných středověkých a raně novověkých nápisů v Čechách lze spatřovat už na konci 18. století v schallerově několikasvazkovém díle „*Topographie des Königreiches Böhmen*“¹, ve kterém byly zachyceny nápisy na některých zvonech, oltářích a náhrobnících významnějších osob. Na toto dílo navázala v první polovině 19. století dotazníková akce Josefa Eichlera, v níž se některé otázky věnovaly pouze nápisům, jejímu vydání tiskem však zřejmě zabránilo vydání obdobného díla Johannem Gottfriedem Sommerem „*Das Königreich Böhmen*“², vzešlého z jiné dotazníkové akce, zatímco Eichlerův materiál zůstal uložen jen ve formě vyplněných dotazníků³. Dalším literárním dílem, v němž byly přepsány některé nápisy, je ediční řada „*Soupis památek historických a uměleckých v království českém od pravěku do počátku XIX. století*“⁴ vycházející od konce 19. do první poloviny 20. století. Z výše uvedeného krátkého přehledu je jasně patrné, že až do poloviny 20. století byla epigrafickým památkám přikládána jistá důležitost, nikdy však ne taková, aby se přikročilo k vydávání jejich samostatných soupisů, nápisy prozatím byly chápány pouze jako doplňující prvek obohacující historii, topografii, dějiny umění, archeologii a další historické disciplíny.⁵

Změnu v paradigmatu chápání důležitosti epigrafických památek nadnesl v roce 1940 Václav Vojtíšek ve své stati „*O potřebě soupisu a fotografování nápisů*“⁶, ale kvůli neklidné válečné situaci se tato změna mohla plně rozvinout až po skončení války, kdy začalo docházet k prvním soustavnějším pokusům o evidenci epigrafických památek a epigrafika jako věda byla zařazena mezi pomocné vědy historické. Avšak na rozdíl od zahraničí, kde v této době začaly vznikat a vycházet celé speciální edice věnující se středověkým a novověkým nápisům⁷, situace u nás byla zcela odlišná. Studií pojednávajících o epigrafické problematice⁸

---

¹ SCHALLER, Jaroslav. *Topographie des Königreiches Böhmen*. Prag, 1785-1791.

² SOMMER, Johann Gottfried. *Das Königreich Böhmen*. Prag, 1833-1849.

³ Archiv Národního muzea, fond Eichlerova sbírka.

⁴ Soupisy památek historických a uměleckých v politických okresech vydávané v letech 1897-1937.

⁵ Výše uvedený přehled platí pouze pro území Čech. Pro Moravu a ve Slezsko byly vydány vlastní topografické řady. Na Moravě vyšly dvě řady: „*Topographische Schilderung des Markgrathums Mähren*“ a „*Topographie vom Markgrathum Mähren*“ od Františka Josefa Schwoye a ve Slezsku byla vydána „*Topographie des k.k. Antheils von Schlesien*“ od Reginalda Kneifla.

⁶ VOJTÍŠEK, Václav. O potřebě soupisu a fotografování nápisů. In *Zprávy památkové péče*. 4. Praha, 1940, s. 20-23 a 34-40. Přetisk statě bez vyobrazení: VOJTÍŠEK, Václav O potřebě soupisu a fotografování nápisů. In *Výbor rozprav a studií*. Praha, 1953, s. 518-531.

⁷ V Německu od roku 1942 vychází „*Die Deutschen Inschriften*“, ve Francii je to od roku 1975 „*Corpus des inscriptions de la France médiévale*“ a ve stejném roce začíná vycházet v Polsku „*Corpus inscriptionum Poloniae*“.

⁸ Epigrafickou problematikou se v této době zabývali především Bohumil Ryba, Josef Hejnic a Miroslav Flodr.

a soupisů epigrafických památek bylo vydáno jen velmi malé množství, jež se ještě mnohé lišily rozdílným rozsahem a úrovní svého zpracování.

Další změnu vneslo do vědeckého bádání až vytvoření ediční řady „*Corpus inscriptionum Bohemiae*“ vydávané Ústavem dějin umění Akademie věd České republiky, z něhož plyne úzké propojení dějin umění s epigrafikou. V prvním díle této řady publikoval Jiří Roháček ediční zásady a katalogizoval nápisy města Kutná Hora⁹. Druhý díl, katalogizující již celý kutnohorský okres, vyšel v roce 2002¹⁰. Jisté oživení vědeckého zájmu o epigrafické památky nastalo v roce 2005, kdy Ústav dějin umění Akademie věd České republiky poskytl finanční podporu k vydání sborníku „*Epigraphica et Sepulcralia*“ do něhož editoři Dalibor Prix a Jiří Roháček zařadily příspěvky přednesené na zasedáních z let 2000-2004, zabývajících se problematikou sepulkrálních památek. Druhé a prozatím poslední číslo tohoto sborníku vyšlo v roce 2009 s příspěvky přednesenými na zasedáních v letech 2006-2007.

Nový zájem o epigrafické památky se v současné době projevuje hlavně na filozofických fakultách našich univerzit, kde vznikají nové soupisy epigrafických památek jako bakalářské popř. diplomové práce.¹¹

---

⁹ **ROHÁČEK**, Jiří. *Nápisy města Kutná Hora*. Kutná Hora, Kaňk, Malín a Sedlec včetně bývalého cisterciáckého kláštera. Praha, 1996. ISBN 80-902279-0-2.

¹⁰ **NAČERADSKÁ**, Petra. *Nápisy okresu Kutná Hora*. Praha, 2002. ISBN 80-902279-8-8.

¹¹ **ČERNÍNOVÁ**, Jana. *Epigrafické památky v okrese Pardubice v bývalém soudním okrese Holice*. Univerzita Pardubice, 2010.

KUBELKOVÁ, Hana. *Mikroregion Přeloučsko a jeho epigrafické památky*. Masarykova univerzita Brno, 2009.

KUTIL, Jiří. *Soupis epigrafických památek v okrese Kolín do roku 1850 (východní část)*. Univerzita Pardubice, 2010.

NEUŽILOVÁ, Veronika. *Epigrafické památky berounského vikariátu*. Masarykova univerzita Brno, 2010.

PLACHÁ, Veronika. *Vybrané epigrafické památky ve městě Jihlava do roku 1900*. Masarykova univerzita Brno, 2009.

VESELÁ, Zdenka. *Epigrafické památky okresu Zlín do roku 1900*. Masarykova univerzita Brno, 2008.

II. Okres Kolín

II.1 Přírodní poměry

Současný okres Kolín je složen z území bývalého politického okresu Kolín a soudního okresu Český Brod. Okres se rozkládá ve východní části Středočeského kraje, v němž sousedí s okresy Nymburk, Praha - východ, Benešov a Kutná Hora. V Královéhradeckém kraji sousedí s okresem Hradec Králové a v Pardubickém kraji s okresem Pardubice. V okresu Kolín se nachází 89 obcí a jeho celková rozloha činí 743,57 km². Současná rozloha a počet obcí v okresu Kolín jsou platné od 1. ledna 2007¹².

Reliéf okresu je převážně rovinný až mírně zvlněný. Ze severu sem zasahuje Středolabská tabule, a to Českobrodská a z části i Nymburská kotlina, přecházející směrem k východu do tabule Chlumecké. Východní a jihovýchodní část patří k Českomoravské vrchovině. Z jihovýchodu sem zasahuje malý výběžek Železných hor. Jižní část tvoří Kutnohorská plošina. Jihozápadní část je tvořena Benešovskou pahorkatinou. Nejnižším místem okresu je hladina řeky Labe (187 m. n. m.) u Velkého Oseka, nejvyšším místem je Kamenný vrch (450 m. n. m.) u Radlic.

Vodopisně spadá převážná část okresu do povodí řeky Labe, jihozápadní část pak do povodí řeky Sázavy. Největší vodní plochou je Žehuňský rybník s rozlohou 258 ha.

II.2 Úvod do kulturně historického kontextu

Úrodná polabská nížinatá krajina, poskytující dostatek obživy, a početná vyvýšená místa, tvořící dobrou obranu před nepřáteli, jistě přispěla k brzkému osídlení zdejšího regionu prvními lidmi. První známky o výskytu člověka byly objeveny v lokalitě u Červených Peček a Kolína a pocházejí již z mladšího paleolitu. O rozmanitosti řady kultur usídlených zde v mladší a pozdní době kamenné vypovídají četné nálezy keramiky a kamenných nástrojů.¹³ Keltské obyvatelstvo proniklo na území okresu až v 5 stol. př. n. l. a odešli teprve pod tlakem germánských kmenů na počátcích našeho letopočtů.

---

¹² Dnem 1. ledna 2007 vstoupila v platnost vyhláška č. 513/2006 Sb., změna vyhlášky o stanovení území okresů ČR a obvodů hl. m. Prahy.

¹³ Z mladší doby kamenné se jedná o kulturu volutové keramiky, později vypíchané keramiky. V pozdní době kamenné se zde projevuje řivnáčská kultura, lid se šňůrovou keramikou a lid se zvoncovými poháry. Doba bronzová přinesla unětickou kulturu, jejichž lid zanechal v Polepech pohřebiště se 143 skrčenými kostrami, lužickou kulturu a lid popelnicových polí.

První slovanské skupiny se na území okresu objevují již v 5. - 6. stol. n. l. K obraně proti cizím nájezdníkům si kmeny začínají budovat opevněná sídla na vyvýšených místech, sloužící i jako centra směného obchodu, ale i jako střediska moci a kmenové organizace. Na Kolínsku bylo takovéto středisko na hradišti ve Staré Kouřimi, kde sídlil kmen Zličanů.

V roce 995 došlo na nedalekém hradišti v Libici nad Cidlinou k vyvraždění Slavníkovců, čímž připadlo celé zlíčské území Přemyslovcům, kteří zde ihned začínají zavádět křesťanství. Osídlení okresu již je v této době velmi husté a základní síť sídel přetrvala s menšími změnami do dnešní doby. Z období raného a vrcholného feudalismu se zde dochovaly významné architektonické památky, ať už se jedná o památky sakrální (kostely sv. Václava ve Vrbčanech, sv. Václava v Žabonosech, sv. Jiří v Hradešíně, ...) nebo světské, pro Kolínsko tak typické tvrze (v Lošanech, Maloticích, Tucharazi, Pašince, ...). V této době také proběhlo nové zakládání měst (Český Brod, Kolín, Žiželice), vesnic a klášterů (dominikánský klášter v Kolíně, cisterciácký klášter v Klášterní Skalici).

Husitská revoluce přinesla dobytí a částečné zničení Českého Brodu, zničení cisterciáckého kláštera v Klášterní Skalici, dominikánského kláštera v Kolíně, bitvu u Kutné Hory, ve skutečnosti nedaleko obce Nebovidy, kdy se v roce 1422 střetla vojsko Zikmunda Lucemburského s husitským vojskem Jana Žižky z Trocnova. Konec radikálního husitského hnutí přišel 30. 5. 1434 bitvou u Lipan. Zabraní církevního majetku šlechtou dává vzniknout velkým feudálním panstvím, mezi ty nejvýznamnější patří panství Kolínské, jehož vlastníkem byl tábořský hejtman Bedřich ze Strážnice.

Na počátku stavovského povstání sice město Kolín potvrdilo věrnost císaři, ale nakonec se kolínští přiklonili na stranu stavů. Po prohrané bělohorské bitvě se v regionu na čas usadila císařská armáda. Po započetí rekatolizace se mnoho svobodných obyvatel evangelického vyznání raději vystěhovalo. V roce 1627 došlo k povstání poddanského lidu v Čáslavském a Kouřimském kraji. Proti povstalcům byla vyslána císařská armáda z Prahy, ale pro jejich velké rozptýlení po kraji a podporu zdejších poddaných je nebylo jednoduché potlačit. Další průchody armád, ať už saských nebo císařských, vedly k vylidnění oblasti a některé vesnice na území Kolínska úplně zanikly.

Ve 2. polovině 17. stol. se začínají obnovovat některé zaniklé vesnice, staví se nové kostely a kláštery např. kapucínský klášter v Kolíně. 18. století přineslo selská povstání, bitvu u Křechoře, jednu z nejhorších bitev sedmileté války, ale také zrušení nevolnictví a rozvoj průmyslu.

V první polovině 19. stol. se ve zdejších regionu začíná pěstovat cukrová řepa a od druhé polovině 19. stol. zde vznikají cukrovary, z nichž některé fungovaly až do 90 let 20.

stol. V letech 1843 až 1845 proběhla stavba železničního koridoru Praha - Olomouc, vedoucí přes Kolín, což přispělo k dalšímu průmyslovému rozvoji regionu. V Kolíně jsou založeny nové továrny na výrobu olejů, lihu a hnojiv, které, byť pod jiným názvem, jsou stále v provozu.

I. světová válka citelně zasáhla do zdejšího hospodářství, především odchodem kvalifikovaných pracovních sil, což si vynutilo prodloužení pracovní doby. Plná zaměstnanost byla zachována pouze ve zbrojním, popř. válečném průmyslu, ve spotřebním průmyslu docházelo k útlumu výroby. Ze zemědělství se musely odevzdávat odvody armádě. Kvůli důležitému kolínskému železničnímu uzlu, bylo město přeplněno vojskem směřujícím na frontu a zraněnými vracejícími se z fronty. V roce 1916 a 1917 proběhly první válečné rekvizice zvonů. Vznik Československé republiky 28. října 1918 byl v Kolíně, jako i v dalších částech regionu, bouřlivě oslaven.

Mezi I. a II. světovou válkou proběhla pozemková reforma, vznikají nové podniky a továrny, v Kolíně se staví nová tepelná elektrárna. Hospodářská konjunktura končí v roce 1929, kdy se i zde projevují důsledky hospodářské krize, která trvá do druhé poloviny 30. let. Druhá světová válka přinesla jen další utrpení. V Kolíně byla zřízena služebna gestapa a bezpečnostní služby. Opět jako za první světové války jsou využívány odvody potravin. V roce 1942 došlo k nucenému nasazení pracovníků v „říši“, a také proběhla další válečná rekvizice zvonů. Od srpna 1944 až do dubna 1945 došlo k několika náletům na kolínské průmyslové podniky, při jednom z těchto náletů byl vybombardován kolínský kostelík Všech svatých, ležící v těsné blízkosti nádraží. Na území okresu působily četné partyzánské skupiny, o čemž svědčí řada pomníků, v boji padlých partyzánů. Od 5. května 1945 docházelo k místním roztržkám s okupanty. 9. května bylo území okresu Kolín osvobozeno jednotkami 2. a 4. ukrajinského frontu.

III. Ediční zásady

Soupis epigrafických památek okresu Kolín je vypracován podle principů ediční řady *Corpus inscriptionum Bohemiae*¹⁴. Katalogizovány jsou všechny nápisy dochované jak primárně tak i sekundárně. Do katalogu jsou zařazeny i samostatně stojící letopočty. Nápisy rozmnožované mechanickou cestou¹⁵, samostatně stojící iniciály a monogramy, kamenické, mistrovské a domovní značky, které nejsou součástí dalšího nápisu, nejsou do katalogu zařazeny. Z katalogu byly vyřazeny veškeré epigrafické památky, které se z důvodu jejich ochrany před odcizením či zničením, nacházejí v depozitáři pražského arcibiskupství a královéhradeckého biskupství, často se jedná o velmi cenné historické a umělecké předměty. V depozitáři pražského arcibiskupství je takto deponován mariánský obraz z františkánského klášterního kostela v Zásmukách a obraz z ovčáreckého kostela. V královéhradeckém depozitáři je uschován malovaný epitaf z kostela v Lipci. Nemluvě o deponování liturgických předmětů zhotovených z drahých kovů, jejichž výčet by vydal na zvláštní katalog.

Do soupisu též nebyly zařazeny epigrafické památky vyskytující se na katastrálním území měst Český Brod, Kolín a Kouřim, tedy bývalých, ve středověku založených, královských měst. Katalog epigrafických památek na území města Kolína zpracovává již Jiří Roháček. Nápisy na území měst Českého Brodu a Kouřimi budou později tématem samostatné studie nebo studií.

III.1 Struktura jednotlivých katalogových záznamů

Záhlaví je od ostatního textu odděleno linkami. Na levé straně řádku je pořadové číslo, u něhož je v případě nedochovaného nápisu uveden křížek. Pokud se zachovala alespoň některá část textu, křížek se k pořadovému číslu nepřipojuje. Uprostřed řádku je uvedena obec, objekt, ulice, popř. další údaje sloužící k bližší lokalizaci nositele nápisu. V pravé straně řádku je uvedeno datování nositele.

Po záhlaví následuje odstavec, který zprostředkovává základní představu o nositeli a umožnit jeho přesnou identifikaci. Nejprve je pojmenován nositel nápisu¹⁶, pokud je to nutné tak i jeho bližší lokalizace. Následují jména osob, jež jsou uváděna v moderním pravopisu, u

---

¹⁴ Ediční zásady jsou podrobně popsány v ROHÁČEK, Jiří. *Nápisy města Kutné Hory*. Kutná Hora, Kaňk, Malín a Sedlec včetně bývalého cisterciáckého kláštera. Praha, 1996. ISBN 80-902279-0-2.

¹⁵ Např. mince, pečetě, medaile, knižní vazby, atd., kterými se blíže zabývají ostatní pomocné vědy historické.

¹⁶ Pokud pojmenování o nositeli dostatečně nevypovídá (nápis na architektuře) nebo nositel není znám, je oddíl uveden slovem „nápis“.

více osob je uveden predikát rodiny nebo jméno hlavní osoby. Dále je popsána bližší lokalizace, u sekundárně dochovaných nápisů i jejich původní umístění, popř. osud nápisu nebo nositele. U nedochovaných nápisů je ještě uveden pramen nebo literatura, z nichž byly údaje čerpány. Pokud je v pramenech nebo literatuře uveden popis nedochované epigrafické památky, jsou následující údaje provedeny kurzívou. Popis nositele, ve kterém se uvádí jeho tvar, z jakého je materiálu a jakou má výzdobu. Po popisu nositele následuje popis nápisu. Zde je uvedena jeho pozice, rozsah a jakou technikou je zhotoven. Dále se uvádí jeho fyzický stav, popř. jak je poškozen.

Následuje zvláštní řádka, kde jsou uvedeny rozměry nositel, výška písma¹⁷ a o jaký druh písma se jedná. Pokud existuje vyobrazení v obrazové příloze, je zde na něj uveden odkaz. Jednotlivé míry jsou uváděny v centimetrech. Není-li možné nějakou míru přesně změřit je v katalogu uveden odhad nebo je údaj vynechán.

Přepis nápisového textu je pro lepší orientaci odlišen od ostatního textu.¹⁸ K přepisu textu nápisu je použita standardní česká klávesnice. Majuskulní litery jsou přepsány velkými písmeny. Chronogram je vyznačen v komentáři k dataci. Scriptura continua je přepsána s oddělením jednotlivých liter nebo slov. Oddělovací znamínka zastupuje tečka s poznámkou v komentáři k písmu, ponechán je pouze úvodní křížek.

Pomocné znaky:

/ - konec řádky, roh desky, ohyb pásky

// - přechod na další nápisové pole

= - oddělovací znaménko

ab - nexus literarum

(abc) - rozvedení zkratky

[abc] - doplnění ztraceného místa v textu

[...] - přibližný počet ztracených písmen

[---] - přibližný počet ztracených písmen nelze zjistit

< ... > - úmyslně ponechané volné místo

Komentářový oddíl je rozdělen na pět částí, ale ne vždy jsou u jednotlivých katalogových čísel všechny uvedeny. První komentářový oddíl je datum. Zde je rozváděno datování podle církevního a římského kalendáře. V tomto oddílu je také uveden chronogram. Ve druhém oddílu je uvedena heraldická výzdoba, znaky jsou zkráceně popsány s poznámkou na odkaz v heraldické literatuře. Ve třetím oddílu jsou uvedena jména umělců či řemeslníků a

---

¹⁷ Rozhodující je litera N/n.

¹⁸ Přepis nápisu je proveden tučným písmem.

dostupné základní údaje o jejich životě a práci s poznámkou na literaturu. V případě více prací jednoho umělce je ve věcných poznámkách uveden křížový odkaz na jeho další práci. Čtvrtý oddíl je zaměřen na paleografický komentář, ve kterém jsou uvedeny zvláštnosti písma. V posledním oddílu jsou vypsána všechna jména osob vyskytující se v nápisu, mimo umělců.

Ve zvláštním odstavci jsou uvedeny dostupné prameny a literatura k nápisu nebo nositeli. Literatura je podána formou zkrácené citace.

Na konci katalogového čísla je uveden poznámkový aparát. Textově kritické poznámky jsou označeny a., b., c., atd.; věcné poznámky jsou značeny 1., 2., 3., ... Ve věcných poznámkách je provedena identifikace biblických citátů a jsou zde uvedeny křížové odkazy mezi jednotlivými katalogovými záznamy.

IV. Epigrafické památky Kolínska

IV.1 Klasifikace

Klasifikace epigrafických památek navrhnutá prof. PhDr. Ivanem Hlaváčkem CSc.¹⁹

A) Podle způsobu zhotovení:

- 1) tesáním či řezáním
- 2) rytím
- 3) odléváním, resp. zhotovením negativních forem pro odlévání
- 4) malováním
- 5) vnášením do omítky
- 6) skládáním do mozaik
- 7) psaním či škrábáním na zdech (graffiti)
- 8) tkaním a vyšíváním.

B) Z hlediska materiálového (použitá látka):

- 1) kámen
- 2) dřevo
- 3) textil
- 4) kov
- 5) omítky a zdi
- 6) opracovaná hlína, sklo a jiné artefakty řemeslné výrobky mimo kovu.

C) Podle umístění:

- 1) budovy a stavby, a to jak na nich, tak v nich (kostely)
  - a) samostatně
  - b) doprovod pevně fixovaných uměleckých děl (náhrobníky)
- 2) zvony
- 3) terén (hraniční kameny, kamenné kříže, úmrtní kříže)
- 4) mobiliář
- 5) produkty uměleckého řemesla včetně sériových výrobků
- 6) textový doprovod samostatných uměleckých děl
- 7) nápisy ryze literárního charakteru, které nakonec nebyly epigraficky realizovány

---

¹⁹ Nejnověji publikováno: HLAVÁČEK, Ivan - KAŠPAR, Jaroslav - NOVÝ, Rostislav. Vademecum pomocných věd historických. 3., opravené a doplněné vydání. Praha, 2004. ISBN 80-7319-004-4.

D) Podle obsahu:

- 1) literární (citace z literárních děl)
- 2) historické (pamětní):
  - a) s datací
    - obecně historické
    - personalistické
  - b) bez chronologických údajů
    - obecně historické
    - personalistické
- 3) právní
- 4) doprovodné.

Ve vymezeném sledovaném období jsou na území tohoto regionu zastoupeny pouze některé typy z výše uvedených skupin epigrafických památek.

Podle způsobu **zhotovení** jsou v katalogu nejvíce zastoupeny skupiny 1) využívající tesání a 3) odlévání. Skupiny 2) rytím, 4) malováním, 5) vnášením do omítky a 7) psaním či škrábáním po zdech jsou zastoupeny několika málo kusy. Skupiny 6) skládáním mozaik a 8) tkaní a vyšívaní se na území okresu Kolín nevyskytují. Z hlediska použitého **materiálu** jsou v regionu nejpočetnější skupinou epigrafické památky zhotovené z kamene, ze kterého jsou provedeny všechny náhrobníky, náhrobky, sochy, sloupy a kříže, dále následují kovové památky. Skupiny 3) textil a 6) opracovaná hlín, sklo a jiné artefakty řemeslné výrobky mimo kovu nejsou na území okresu Kolín zastoupeny. Podle **umístění** spadá většina zdejších epigrafických památek do skupiny 1) a 2). Památky spadající do skupin 3) - 6) jsou v katalogu zachyceny pouze v počtu několika kusů. Podle **obsahu** jsou nejčastější historické nápisy, se zastoupením všech podskupin a nápisy literární, které čerpají převážně z bible, nápisy právní se zde nevyskytují.

IV.2 Prameny

V našich archívech je dochovaná celá řada nejrůznějších archivních materiálů, z nichž lze čerpat informace při pátrání po epigrafických památkách. V I. oddělení národním archívu je uložena Wunschwitzova sbírka, v II. oddělení téhož archívu je katastr zvonů pro Čechy z I. světové války a ohlašovací listy pro bronzové zvony z II. světové války. Ve státních oblastních archívech jsou uchovávány rozsáhlé fondy velkostatků. Státní okresní archívy

pečují o pamětní knihy, kroniky a nejrůznější osobní fondy. Dále zde je archiv národního muzea, v němž je uložen významný topografický pramen Eichlerova sbírka. Mezi další instituce, u nichž se lze setkat s prameny archivní povahy, patří jednotlivé církevní úřady a obecní úřady, které uchovávají pamětní knihy a kroniky z mladšího období našich dějin. V těchto všech fondech lze najít opisy nápisů nebo zmínky o epigrafických památkách. Problém tkví v tom, že velká většina těchto opisů byla pořízena lidmi, jež často neměli zkušenosti se čtením starých písem, což vedlo k řadám zkomolenin, proto může při srovnání dvou pramenů nebo pramenného opisu a originálního nápisu vznikat celá řada nesrovnalostí. Občas se lze v pramenu setkat s konstatováním, že nápis je velice špatně odlitý nebo sešlapaný a tudíž i nečitelný, ve skutečnosti se však jedná o nápis provedený nejčastěji gotickou minuskulou nebo frakturou, kterou jen neuměla dotyčná osoba přečíst. Další částí problému může být i to, že si tito lidé občas opis nápisu přizpůsobili svému dobovému pravopisu. To se projevuje především na prepisech nápisů provedených gotickou minuskulou, kdy originální litera „v“ je nahrazována literou „u“ nebo litera „w“ literou „v“, případně nahrazení spřežkového pravopisu háčkem nad literou, psaním čárek nad písmeny a o prohazování „i/y“ ani nemluvě. Zvláštním problémem kapitálních nápisů je jejich přepsání v minuskulním typu písma, aniž by bylo někde upozorněno na to, že se ve skutečnosti jedná o písmo majuskulní a pokud se originál do dnešní doby nezachoval lze takovou chybu v opisu odhalit pouze ve výjimečném případě, např. na základě porovnání několika výrobků jednoho řemeslníka. Příkladem může být třeba zvonař, který po celou dobu, ze které jsou známy jeho zvony, používal kapitální písmo a v archivním pramenu je u jednoho nedochovaného zvonu uvedeno písmo minuskulní, samozřejmě, mohl experimentovat s výzdobou a tudíž vyzkoušet i nový druh liter, ale zvonaři se většinou drželi svého ustáleného typu písma, a tak se s největší pravděpodobností jedná pouze o nepřesnost v opsání nápisu. Občas se lze v pramenech setkat ještě s jedním druhem problému a to je problém jazykový. Na území okresu Kolín se lze již od středověku v nápisech setkat se dvěma používanými jazyky, češtinou a latinou, ke kterým se ještě v novověku začíná postupně přidávat i němčina. Oblíbenost těchto třech jazyků se v průběhu věků různě střídá a někdy se stává, že na jednom nositeli jsou uvedeny i dva nápisy v různé řeči a právě to jak se střídala obliba různého jazyka, mohlo ve výjimečných případech ovlivnit i prepis nápisu, kdy např. originální nápis v latinském nebo německém jazyce byl přeložen a přepsán v češtině, ale tyto případy jsou spíše jen výjimečné.

Archivní pramennou základnu epigrafického fondu Kolínska lze rozdělit na tři různé skupiny. První skupina pramenů zachycuje nápisy zhotovené na různých druzích nositelů, ale

na určitém vymezeném prostoru, většinou to jsou hranice panství katastru obce nebo farnosti. Do této první skupiny tedy patří Eichlerova sbírka, všechny pamětní knihy a kroniky farních a děkanských úřadů, obecní kroniky a některé osobní fondy. V pamětních knihách a kronikách jsou většinou zachyceny nápisy na zvonech, náhrobcích, oltářích a dalším kostelním vybavení, popř. i nápisy na sochách a křížích, občas i s osudem, který tyto epigrafické památky potkal, např. u zvonů to jsou zmínky o rekvizicích za I. či II. světové války, či jejich navrácení po válce, u náhrobníků je popsáno, kde byly v kostele původně položeny a kdy byly přesunuty na stávající místo nebo překryty novou dlažbou a u křížů a soch jejich přemístování, opravování nebo naopak zničení. Ovšem je nutné si uvědomit, že ne v každé pamětní knize nebo kronice lze takové zmínky najít, tyto zápisy jsou vždy závislé na osobě, která do knihy zapisovala a na preciznosti s jakou byly zápisy vedeny. Co se týká Eichlerovy sbírky, opisy nápisů v ní uvedené jsou k dispozici pouze pro některé obce, jako u pamětních knih a kronik opět i zde záleželo na jednotlivcích a na údajích, které byly při vytváření této sbírky z jednotlivých panství zaslány. Osobním fondem je v tomto případě myšlen fond Jana a Ladislava Kamarýtových, který je uložený ve státním okresním archívu v Kolíně. V tomto fondu jsou uloženy konspekty a strojopisy o opravách kbelského kostela Nanebevzetí Panny Marie, při kterých byly pořízeny opisy některých nápisů. Druhá skupina zahrnuje prameny, jež se zabývají pouze určitým typem nápisového nositele na větším území, často celého království, později republiky. V tomto případě se jedná vlastně jen o dva prameny zachycující zvony, jiní nositelé epigrafických památek nebyli na takto rozsáhlém území soustavněji zaznamenávání. Prvním pramenem, který vznikl v průběhu roku 1915, byl katastr zvonů pro Čechy, v němž měly být zachyceny všechny zvony, opsány nápisy a popsána výzdoba. Soupis měl dle původního zadání sloužit k zachycení nejhodnotnějších zvonařských památek, ale již o rok později sloužil k válečným rekvizicím, které pokračovaly až do konce války. Druhý pramen zachycující zvony, vzniklý v průběhu let 1941 a 1942, nese název Ohlašovací listy pro bronzové zvony. V tomto soupisu byly všechny zvony označeny písmenem A - D, přičemž do kategorie D patřily ty nejcennější a nejstarší zvony, které měly být rekvizicí ušetřeny, naopak do kategorie A patřily ty nemladší zvony, jejichž rekvizice měla být neprodleně provedena.

Ve třetí skupině archivních pramenů je Wunschwitzova sbírka a některé osobní fondy uložené ve státních okresních archivech. Pro tyto prameny je specifické, že se zabývají jen jedním nositelem nápisu nebo na území okresu Kolín zasahují jen okrajově, to se týká např. Wunschwitzovi sbírky, ve které jsou ze všech epigrafických památek nacházejících se na území Kolínska zachyceny pouze dva nedochované náhrobníky z bylanského kostela sv.

Bartoloměje a osobního fondu Josefa Františka Devotyho, působícím převážně na Kutnohorsku, v jehož pozůstalosti však lze nalézt i opisy třech náhrobníků z grunteckého kostela Nanebevzetí Panny Marie.

Pro území okresu Kolín existují ještě další dva prameny nearchivní povahy uložené v muzeích. Tím prvním pramenem, který se opět zabývá jen zvony, je sbírka sádrových odlitků uložená v Podlipanském muzeu sídlícím v Českém Brodě a výjimečně vystavené zlomky sádrového odlitku v kostele nebo kostelní zvonici, jako je tomu v plaňanské zvonici, kde je uložen sádrový odlitek zvonu slitého v roce 1591 Brikcím z Cinperka, druhý a poslední případ takového uložení na Kolínsku je v kbelském kostele. Ve sbírce v Českém Brodě jsou uloženy sádrové odlitky zvonů z Bylan, Českého Brodu, Lstiboře, Skramníků a Vitic, ale jen těch zvonů, které jsou i dnes zavěšeny na svých místech, z čehož vyplývá, že odlitky byly pravděpodobně pořízeny až po II. světové válce. Druhý a pro epigrafické památky Kolínska daleko významnější nearchivní pramen je sbírka starých evidenčních listů nemovitých kulturních památek uložená i s fotodokumentací v regionálním muzeu v Kolíně. V této sbírce jsou zachyceny přepisy nápisů s téměř všemi nositeli epigrafických památek, z nichž některé jsou již dnes nenávratně zničeny, a tak fotodokumentace, náčrtky a popisy jsou tou poslední zmínkou, co na ně ještě zbývá. Z této sbírky je jasně patrné velké množství datovaných bran jednotlivých usedlostí a dvorů z 1/2 19. stol., které musely ustoupit rozvíjející se dopravě v 2/2 20. stol., chalup s datovaným štítem, jenž však v 2/2 20. stol. přestaly splňovat požadavky svých majitelů, a proto byly razantně přestavěny nebo rovnou zbořeny, aby na jejich místě vznikla nová zástavba nebo barokní sochy a kříže, které byly poničeny a již nikdy nebyly obnoveny.

IV.3 Literatura

Epigrafické památky z území kolínského okresu jsou sekundárně, co by součást širšího textu, zachyceny v nejrůznějších literárních dílech věnujících se převážně topografii, archeologii, dějinám umění a regionálním dějinám, avšak pro badatele tu opět nastávají problémy s přesností opisů jednotlivých nápisů. Stejně jako v archivních pramenech i zde docházelo ke zkomolení některých nápisů, dobovým úpravám pravopisu a určitým jazykovým nepřesnostem. V případě obou soupisů památek historických a uměleckých jsou výše jmenované problémy občas vyřešeny přiložením faksimile zvonové legendy, či alespoň částečně čitelnou fotografií, ale bohužel zase se to týká jen zvonů a opět to jsou pouze výjimečné případy. V určitých případech byly pravděpodobně některé, již dříve přepsané a

zkomolené nápisy uvedené v pamětních knihách a kronikách jednoduše opsány aniž by nápis zkusil přečíst někdo jiný, a tak je tento zkomolený nápis neustále opisován a stále vydáván jako správný v nové literatuře.

Prvním takovým literárním počinem, ve kterém byly zachyceny některé zdejší epigrafické památky, bylo několikasvazkové dílo „*Topographie des Königreichs Böhmen*“, vydané autorem Jaroslavem Schallerem. Pro obce ležící na území okresu Kolín jsou důležité hlavně díly VI. Czaslauer Kreis vydaný v roce 1787 a X. Kaurzimer Kreis vydaný v roce 1788, ale jedná se opravdu jen o některé nápisové památky. U jednotlivých obcí jsou značné rozdíly ve zpracování. Na jedné straně stojí epigrafické památky ve městech jako je Český Brod, Kolín a Kouřim, které byly v díle zachyceny téměř se všemi památkami a na druhé straně proti nim jsou vesnice, z nichž nebyly do díla zahrnuty vůbec žádné nápisové památky nebo jen jedna až dvě nejvýznamnější památky, které obohacují historii dané vesnice, ovšem i tady existují výjimky, a tak např. v textu o Přistoupimi jsou zachyceny memoriální nápisy v kostele a na zvonici a konsekrační nápis na oltáři nebo v Bylanech, kde jsou uvedeny přepisy nápisů ze dvou náhrobníků a zvonu. Dalším podobným dílem byla v 1/2 19. stol. vydaná topografická práce Johanna Gottfrieda Sommera, v níž ale nejsou uvedeny žádné epigrafické památky nacházející se na území kolínského okresu.

Na konci 19. stol., přesněji v roce 1897, začala vydávat archeologická komise při české akademii císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění „*soupisy památek historických a uměleckých v království Českém od pravěku do počátku XIX. století*“ podle jednotlivých politických okresů. V těchto soupisech již bylo epigrafickým památkám věnováno daleko více pozornosti než v Schallerově topografii, ale nápisy zde byly stále zachyceny sekundárně jako doplňující článek k ostatním památkám. První díl, jehož autorem byl Karel B. Mádl, se věnoval památkám na území politického okresu Kolínského, jež zahrnovalo Kolínsko a Kouřimsko. Památky na území politického okresu Českobrodského byly popsány až v 24. díle, vydaném v roce 1907 autorem Antonínem Podlahou. Tento okres zahrnoval území Českobrodsko a Černokostelecka. Podobně jako v Schallerově topografii i v těchto soupisech je značně rozlišné zpracování jednotlivých nápisových památek, už to nejsou rozdíly mezi městy a obcemi, rozdíl záleží na době vzniku památky. Jako příklad může sloužit obec Ratboř, ve které byly v době vytváření soupisu tři zvony, dnes již pouze dva. U zvonu ulitého Ondřejem Ptáčkem je uveden celý přepis nápisu i s jeho umístěním na zvonu, u zvonu slitého v roce 1713 Zachariášem Dietrichem je pouze konstatováno „... *dle nápisu ulil* ...“ a zvonu z roku 1822 od Jana Jiřího Kühnera jen „... *vlil* ...“. Přestože časový rozdíl mezi vydáním obou soupisů je jen deset let, je na nich jasně patrný přístup k barokním památkám.

Zatímco první soupis vznikl ještě v době, kdy bylo na barokní umění nahlíženo s jistým opovržením a toto opovržení vším co neslo stopy baroka, se částečně projevilo i na zpracování tohoto soupisu, v druhém soupise již toto opovržení vším barokním chybí a zachyceny tak jsou i některé barokní nápisy spolu se svými nositeli.

Ve stejném roce, kdy vyšel soupis politického okresu Českobrodského, byl vydán arcidiecézí pražskou první díl literární řady „*Posvátná místa království Českého. Dějiny a popsání chrámů, kaplí, posvátných soch, klášterů i jiných pomníků katolické víry a nábožnosti v království Českém.*“ Kniha je řazena podle jednotlivých vikariátů, v prvním dílu jsou zahrnuty vikariáty Českobrodský, Černokostelecký, Mnichovický a Prosecký. V roce 1910 je vydán již 4. díl této řady, ve kterém jsou zaznamenány památky vikariátu Kolínského a Rokycanského. Autorem těchto děl byl opět Antonín Podlaha, který v roce 1907 sepsal i českobrodský soupis. Jak již z názvů této literární řady vyplývá, je dílo zaměřeno jen na církevní památky a sochy světců. Ačkoliv se autor tohoto díla snažil podchytit co nejvíce epigrafických památek minimálně zmínkou o nich, nevyhnul se tomu největšímu problému a to je upravení textu dobové gramaticky, jsou to snad jediná díla, ve kterých je většina opisů takto upravena. Text je často doplněn diakritikou, uváděny jsou i interpunkční znaménka jako jsou např. čárky ve větách, které na originálním nositeli nikdy nebyly.

V roce 1915 vychází několikasvazkové literární dílo „*Kolínsko a Kouřimsko. Obraz poměrů přírodních, života obyvatelstva i paměti časů minulých*“, které je pro tento okres zcela výjimečné. Od té doby už o tomto regionu nebylo vydáno nic, co by toto dílo mohlo překonat. Z hlediska epigrafiky je důležitý hlavně 2. díl Paměti osad na Kolínsku a 3. díl Paměti osad na Kouřimsku. Dílo je řazeno podle jednotlivých obcí, ve kterých je popsána historie obce, kostela a školy.

Co se týká nápisů na zvonech, jsou podstatné hlavně jednotlivé články, týkající se jednotlivých zvonařských rodin nebo „zvonařských“ měst, vydávané v časopisu „*Památky archeologické a místopisné*“.

Z literatury vydané v 2./2. 20. stol. lze několik málo zmínek o nápisech, ale spíše jen o letopočtech, nalézt v čtyřsvazkovém díle *Umělecké památky Čech*, vydávaném v rozmezí let 1977 až 1982 Emanuelem Pochem a jeho autorským kolektivem. Ohledně nápisů se ovšem jedná opravdu spíše jen o zvláštnosti, jakými jsou např. malířské signování obrazů. Z kampanologické literatury je podstatný článek Antonína Hrušky „*Kutnohorské kovolijectví 15. - 17. století*“.

Současná literatura nepřináší k epigrafickým památkám na okrese téměř nic nového a autoři nové literatury, kteří se ve svých pracích zmiňují o nápisech na Kolínsku, ve velké části případů vycházejí z Tůmových pamětí a Mádlova, popř. Podlahova soupisu.

Navzdory všem výše zmíněným problémům, jsou ale občas zmínky v literatuře jedinou dochovanou zmínkou o již dávno zaniklé epigrafické památce. Jako příklad poslouží kostel sv. Apoštola Šimona a Judy stojící v obci Vitice, ve kterém byl až do roku 1855 táflováný strop s českými nápisy. Zmínky o této památce je pouze v podlahově soupisu a jeho posvátných místech nebo podle Tůmy se na hřbitově okolo žabonoského kostela sv. Václava nacházejí úlomky starých náhrobků, ale dnes tam již není ani jeden.

IV.4 Sakrální památky

Okres Kolín se rozkládá na tzv. území starého sídelního osídlení, což dokládají mnohé v základech románské kostely, příkladem může být tismická bazilika, svatováclavskou legendou opředený vrbčanský kostel nebo kostel sv. Jiří v Hradešíně, v jehož zdivu je část románské rotundy. Součástí těchto sakrálních, tedy posvěcených či chrámových, památek, jsou i všechny sepulkrální a kampanologické památky.

IV.4.1 Sepulkrální památky

Náhrobníkem je chápán dvojrozměrný artefakt sloužící k zakrytí hrobového místa spolu se zachováním memorie zemřelého. Většina náhrobníků je v dnešní době vlastně epitafem, kdy vlivem puristických úprav kostelů na konci 19. stol. byly přesouvány ze svého původního umístění, krytu hrobového místa, k vnitřním stěnám kostelů²⁰ nebo v horším případě k vnějším stěnám (např. kostel v Bylanech), zazděny do hřbitovní zdi (Kolín, kostel sv. Bartoloměje) nebo rozbity a použity jako stavební materiál (např. schody do tismické sakristie), kde degradují ještě rychleji díky povětrnostním vlivům. V katalogu je zachyceno celkem devětatřicet památek označených pojmem náhrobník. Ze dvou základních typů náhrobníků vyskytujících se ve střední Evropě, figurálního a znakového, zde převažuje typ znakový, figurálních náhrobníků je zachováno pouze sedm kusů²¹. Zdejší nejstarší dochovaný

---

²⁰ Kvůli tomuto zazdění se urychlila jejich destrukce, protože absorbují vlhkost ze zdiva a nemohou „volně dýchat“ což je pro pískovec, nejčastěji použitý materiál při výrobě náhrobníků naprosto ničující. Dnes se zazděné náhrobníky staví pouze ke zdi, kde drží pomocí železných skob.

²¹ Výjimečný je figurální náhrobník zazděný v žabonoském kostele (viz kat. č. 139). Pouze na tomto náhrobníku jsou vytesané dvě lidské postavy, otce a syna. Všechny ostatní zobrazují pouze jednoho zemřelého.

náhrobník, datovaný rokem 1527 a patřící Václavu Hášovi z Újezda²², se nalézá v konárovsčém kostele Nejsvětější Trojice. Většina náhrobníků vznikla kolem poloviny 16. až konce 17. století. Z 18. stol. jsou zachovány pouze dva náhrobníky, jeden je v podlaze zasmuckého klášterního kostela²³ a druhý pravděpodobně nejmladší místní náhrobník²⁴ se nachází v drařobudickém kostele sv. Trojice, patří Marii Anně Hilleprandové z Prandau, která zemřela v roce 1761. Nápisy na náhrobních lze rozdělit na tři části. Na začátku je vždy text „Leta“ nebo „Letha panie ...“, případně latinský ekvivalent „Anno domini ...“, za kterým následuje rok a datace úmrtí provedená pomocí církevního kalendáře. Na druhém místě následuje jméno nebo jména zemřelých, jejich tituly, vlastnictví a hodnosti „urozený pán / urozená paní“, „urozený rytíř / vladyka“, případně jedná-li se o dítě i jméno otce „umřel ... syn / dcera urozeného pana ...“. Na konci nápisu je uvedena jedna z několika formulí „... očekáváje příští syna božího Ježíše Krista k soudu“, „... jeho/její duši bůh rač být milostiv“, „... a tuto tělo jeho/její odpočívá v pánu“, „... jejíž to duše v rukách božích jsoucí tělo tuto odpočívá“ nebo „tuto odpočívá očekáváje v Kristu vzkříšení k životu věčnému“. Výjimkou je pouze nápis na skramnickém náhrobníku Viléma Blanického z Blanice²⁵, který končí textem „... **GIZ POSLEDNI Z TOHO RODV A TVTO GESĚ POCHOWAN S MECEM Y S PECETI GEHO**“. Nejpoužívanějším typem písma byla gotická minuskula, kterou je proveden text na třiatvaceti náhrobnících, dále fraktura, na sedmi, a kapitála na šesti. Z hlediska používaného jazyka měla dominantní postavení čeština, pouze v jednom případě byla použita latina²⁶. Umístění nápisů je nejčastěji v jednom řádku po obvodu desky nebo v několika řádcích v horní ½ desky, v dolní ½ je výzdoba.

Pojem **epitaf** je spojován s památkou, jež slouží k dekoraci a zachování memorie zemřelého, nejčastěji zasazenou do stěny kostela. V katalogu je zachyceno celkem šestatřicet těchto epigrafických památek. Nejstarší epitaf²⁷, pocházející z roku 1523, je zasazen ve zdi drařobudického hřbitova. Nápisy používané v 16. a 17. stol. na epitafech jsou stejné jako na náhrobnících a i výzdoba je značně podobná. V 19. stol. se v nápisech na sepulkrálních památkách začíná objevovat jiný pohled na smrt. K jménům zemřelým, jejich datům narození a úmrtí a zvoláním „... jeho popel v této tiché schránce odpočívá“, „... odpočívá v pokoji a očekává radostné vzkříšení“ nebo „... dej mu pán bůh lehké odpočinutí /spočinutí“ se přidávají i různé oslavné říkanky, případně text vypovídající o velkém zármutku pozůstalých,

²² Viz kat. č. 038

²³ Viz kat. č. 245

²⁴ Viz kat. č. 271

²⁵ Viz kat. č. 096

²⁶ Již výše zmiňovaný náhrobník Marie Anny Hilleprandové z Prandau v drařobudickém kostele.

²⁷ Viz kat. č. 035

na svojšickém epitafu²⁸ „... *Chudým přála; Boha ctíla - Přítelkyně věrná byla.*“, na plaňanském epitafu²⁹ „*Dni kwětu smrt nehowj krutá! Trudně wzdychá máteř hnutá želje ztrátu předrahou. Utrápeny katj otec gěj- Mužně prawj: djtko nasse wscoěj / W nebesých nám w náruč rozpřatau / Obětowáno láskau zarmaucených rodiču.*“ a poříčanském epitafu³⁰ „*Jestli že ti štěstj kwete, Nezakládey si na swětě; Neb gak kwjtku ljstek spadne Tak i život lidsky zwadne. Že brzinko odsud musjš, Gako ga, to hnedle zkusjš. Padesát osm let mage, Zesnul 27.*“.

Krycí deska hrobky je na území okresu Kolín zachována pouze ve dvou případech. Starší exemplář této památky³¹ z roku 1666 je u kostela sv. Jana Křtitele v Týnci nad Labem, kde je deska položena nad venkovním vchodem do hrobky umístěné pod kostelním presbytářem. Na mramorové desce je vtesán erb a životopisné údaje o správci kladrubského hřebčina Augustinovi de Millern, který je zde pohřben. Druhý exemplář³² kryje vchod do hrobky rodiny Hrubých ze Schwanenheimu, která je umístěna v oratoři červenopečeckého kostela Narození Panny Marie. Na desce z roku 1817 je nápis oznamující o úmrtí Leopolda Hrubého ze Schwanenheimu a jeho manželky Josefy rozené Pachmannové.

Na městském hřbitově v Týnci nad Labem je poblíž kostela Panny Marie Bolestné dochován jediný zdejší exemplář **krycí deska hrobu**³³. Deska je opracována z pískovce, boční hrany jsou zkosené. V horní části desky vytesaný reliéfní krucifix s monogramem „**INRI**“, v dolní části je umístěn jedenáctiřádkový vtesaný nápis o smrti paní Špecingarové v roce 1794.

Pod pojmem **náhrobek** se v tomto katalogu rozumí trojrozměrná památka, která stojí při stěně nebo na volném prostranství. Právě trojrozměrnost je to co odlišuje náhrobek od náhrobníku nebo epitafu, jež jsou vždy dvojrozměrné. Zdejší nejstarší sepulkrální památka označená v katalogu pojmem náhrobek se nachází na skramnickém hřbitově³⁴, jedná se vlastně o románskou hlavici upravenou na patu kovaného kříže, hlavice má na přední straně vtesaný letopočet „**1778**“. Zbýlých jedenáct již klasických náhrobků pochází až z 1/2 19. stol., v osmi případech se jedná o bohatě zdobená sochařská díla, pouze u dobřichovského³⁵, chotouňského³⁶ a svojšického³⁷ kostela jsou náhrobky zhotoveny z litiny. Častou součástí

---

²⁸ Viz kat. č. 358

²⁹ Viz kat. č. 379

³⁰ Viz kat. č. 407

³¹ Viz kat. č. 170

³² Viz kat. č. 338

³³ Viz kat. č. 316

³⁴ Viz kat. č. 296

³⁵ Viz kat. č. 375

³⁶ Viz kat. č. 376

těchto náhrobků je postava truchlícího génia³⁸, plačky³⁹ či anděla⁴⁰. Sochařská díla, u nichž je znám autor, pocházejí od pražských sochařů Františka Neusara a Františka Xavera Linna, červenopečecký náhrobek Karla Hrubého z Jelení⁴¹ je pravděpodobně dílem sochaře Václava Práchnera. Dva pískovcové náhrobky⁴² a již zmiňovaný litinový náhrobek, které stojí u svojšického kostela, jsou opatřeny dvojjazyčnými česko-německými nápisy. Z ostatních devíti náhrobků je na pěti použita čeština a na třech němčina. Nápisy používané na náhrobech obsahují ve většině případů pouze jméno či jména zemřelých, jejich data narození a úmrtí, případně povolání, ale stejně jako na epitafech i zde se vyskytují oslavné říkanky. Např. na chotoušském náhrobku Jana Šustra⁴³ je text „... *Zwuč Mu, ljro! slawné pěnj, / Prones skutku sslechtnost; / Bylot' Geho zwlásstnj gmenj: / Zboznost, prawnost, libeznost. / Pokog tu, _ tám bohatau / Bude radost _ odplatau.*“

Zmínky o jediném zdejším známém exempláři cínové **nápisové destičky**⁴⁴, jež byly umístěvané u rakví nebo přímo v nich, se nacházejí na 55 foliu přistoupimské pamětní knihy z let 1730-1827, v níž jsou i popsány skutečnosti o jejím nalezení, kdy při shazování staré klenby došlo k proražení kostelní podlahy a objevení dvou hrobek. Nápis vyrytý na této epigrafické památce zní „**Urozená Panj Anna Elisabeth Dohalská, rozená Materniczká z Kwětnicze život swug dokonala léta Páně 1693. dne 3. Novembris, věku swého 48 let.**“

Všechny sekundárně dochované funerální nápisy, jejichž nositelé se nezachovali nebo u kterých již není možné rozlišit zdali se jednalo o náhrobník či epitaf, jsou v katalogu označeny termínem **náhrobní nápis**. V katalogu je zachyceno celkem třináct případů takovéto epigrafické památky, jejíhož nositele nelze jednoznačně identifikovat. Nejstarší náhrobní nápis je z roku 1469⁴⁵ a zachycuje úmrtí Jana Čenky Škvoreckého z Klimštejna, umístěn byl v hradešínském kostele sv. Jiří. Z vitického kostela sv. Apoštola Šimona a Judy se takto zachovalo šest nápisů a z bylanského kostela sv. Bartoloměje jsou známy čtyři nápisy.

---

³⁷ Viz kat. č. 408

³⁸ Socha truchlícího genia, opřené o urnu je na šmidgrábnerském náhrobku v Konárovicích (viz kat. č. 383) a na červenopečeckém náhrobku Hrubých z Jelení (viz kat. č. 391).

³⁹ Plačka se vyskytuje na špecingerově náhrobku v Týnci nad Labem (viz kat. č. 325).

⁴⁰ Modlící se anděl je součástí althannovského náhrobku ve Svojšicích (viz kat. č. 421).

⁴¹ Viz kat. č. 391

⁴² Viz kat. č. 336 a 421

⁴³ Viz kat. č. 376

⁴⁴ Viz kat. č. 190

⁴⁵ Viz kat. č. 008+

Další sepulkrální památky, jež často bývají i nositeli nápisů, mezi něž patří např. **tumby, krycí desky tumb, kenotafy, sarkofágy, pohřební prkna, castra doloris** nebo **pohřební štíty** se ve zdejším regionu pravděpodobně vůbec nevyskytují a prozatím o nich nejsou známy ani zmínky v literatuře a pramenech.

IV.4.2 Konvářské výrobky

K nejrozšířenějším nositelům nápisů, které jsou v katalogu zachyceny, patří konvářské výrobky, ať už se jedná o samotné zvony nebo křtitelnice. Ze 447 z katalogizovaných nápisů připadá na zvony 139 čísel a na křtitelnice 5 čísel. Zároveň je to také nejméně dochovaný fond, z těchto 139 zvonů je nápis na 87 zvonech zachován pouze sekundárně v pramenech nebo literatuře. K velkému počtu zvonů zajisté přispěla i blízkost tohoto regionu k dvěma velkým zvonařským centřům, Praze a Kutné Hoře. Zvony z dalších měst, kde sídlily zvonařské hutě, jako byl Hradec Králové, Mladá Boleslav nebo Olomouc, jsou na území kolínského okresu zastoupeny pouze v malém počtu.

Z konce 15. a počátku 16. století pochází nejvíce zdejších **zvonů** od kutnohorské Ptáčekovské huti a pražského zvonaře Bartoloměje. Kolem poloviny 16. stol. se začínají objevovat zvony slité kutnohorskou Klabalskou hutí, královéhradeckým konvářem Václavem Farářem a od 70. let pražským zvonařem Brikcí z Cinperka, zvony posledních dvou jmenovaných zvonařů byly opatřeny bohatou reliéfní výzdobou. Ptáčekovské a klabalské zvony jsou většinou zdobené pouze na uších pletencem nebo pšeničným klasem lemovaným po stranách jednotlivými zrny. Po polovině 17. stol. byla značná část zvonů slita mladoboleslavským zvonařem Janem Prickvejem, pražským zvonařem Mikulášem Lövem z Lövemberku a pražskou rodinou Schönfeldů. Z 18. stol. pochází nejvíce zvonů od pražského zvonaře Valentina Lišáka a z Dietrichovi dílny, po polovině století se k nim přidává i Löhnerova a Kühnerova dílna. V 19. stol. nejvíce zvonů slili nebo přelili pražští zvonaři Karel Bellmann a František Josef Kühner, u přelitých zvonů občas zachovali starší legendu⁴⁶ a výzdobu. Z celkového počtu 139 zvonů není jméno zvonaře známo pouze u 29 z nich.

Zdejší nejstarší zvon⁴⁷ zavěšený ve věži kostela Nanebevzetí Panny Marie v Tismicích je opatřen datací 1442 a nápisem „*ke czty bozye apannye marigy zvon lit gest leta m^o cccc^o*“

---

⁴⁶ Viz kat. č. 017+; 347+ a 348+

⁴⁷ Viz kat. č. 003

xly“, ale jméno jeho autora zůstává neznámé. Největší zvon⁴⁸ s průměrem 140 cm slitý Brikcím z Cinperka v roce 1572 byl bohužel v roce 1953 zničen při požáru věže, současný zvon je jeho kopií.

Nápisy na zvonech slitých do roku 1500 obsahují nejčastěji text „*tento zvon dělán / slit gest léta božího ... ke cti a chvále ... skrze ...*“, „*anno domini ... haec campana fusa est ad honorem ... per magistrum ...*“ pouze nápis na velimském zvonu vybočuje z tohoto standartu a obsahuje informace o dárci „*pan zdenyek z postvpycz mynczmaistr kralowstie czeskiho na oh ...*“, je to také nejstarší zvon, v jehož nápisu je zmiňováno jméno zvonaře „*... petr kotlarz ...*“ a dále patří mezi dva zvony, jejichž srdce je opatřeno nápisem⁴⁹. Po roce 1500 se k textu o slití zvonu začíná přidávat další text „*en ego campana nvmqvam pronvncio vana ignem bellvm festvm vel fnvs onestvm et sic est finis amen*“ a kolem poloviny 16. stol. se začínají v legendách objevovat biblické citáty Jan 1;23 „*ya hlas welagiciho na paussti sprawte cestu panie*“, 1. Petrův 1;25 „*slowo panie svstawa na wieky wiekwv amen*“ a nápisy se jmény dárce / dárců. Součástí nápisů na mnoha zvonech Brikcího z Cinperka byl text „*Krystus umrzel za hrzých nasse a wstal z mrtwých pro osprawednieni nasse*“, který byl umístěn na plášť zvonu kolem křížku. V 17. a 18. stol. se k legendě o slití zvonu, na některých zvonech připojuje latinský text „*soli deo gloria*“ a německý podpis používaný velkou řadou pražských zvonařů „*GOSS MICH NICOLAUS LÖW IN PRAG*“, „*FRIDERICVS SCHÖNFELT HAT MICH GEGOSSEN IN DER ALT STADT PRAG*“ a „*VALENTIN LISSACK GOS MICH AVF DER KLEIN SEIDEN PRAG 1718*“. V této době se také začínají objevovat zvony označené pouze letopočtem nebo jménem dárce např. na býchorském zvonu⁵⁰ z roku 1735 byl nápis „*František Wawruška Magdalena manželka*“. Od poloviny 18. stol. se v nápisech na přelitých zvonech objevují i důvody, které k tomu vedly. Nejčastější příčinou přelití zvonu bylo puknutí nebo jeho zničení při požáru, např. na starokolínském zvonu⁵¹ z roku 1779 „*TITO ZVONI PO OHNI ...*“ nebo ratenickém zvonu⁵² z roku 1823 „*Skrze oheň z ničen Anno MDCCCXI z nowa litý*“. V 19. stol. je na mnoha zvonech uveden pouze nápis „*IN HONOREM ...*“, jméno světce, jemuž je zvon zasvěcen a podpis zvonaře.

---

⁴⁸ Viz kat. č. 075

⁴⁹ Druhý zvon je zavěšen ve vitické zvonici (viz kat. č. 059)

⁵⁰ Viz kat. č. 230+

⁵¹ Viz kat. č. 299+

⁵² Viz kat. č. 357

Nápisy na některých zvonech obsahují informace o některých hlavních funkcích zvonů, např. o zvonění proti bouři je na drahobudickém zvonu⁵³ „*A fulgure et tempestate*“, svolávání věřících na konárovsckém zvonu⁵⁴ „*podte wssyckni a poslaucheite slowa bozyho*“.

Až do 17. stol. byly letopočty na zvonech prováděny převážně za použití římských číslic, arabské číslice v této době byly používány pouze zvonařem Jakubem Ptáčkem a Jiříkem Klábalem. Teprve od poloviny 17. stol. začínají v nápisech převažovat arabské číslice. Výskyt přesného datování zvonu je spíše ojedinělý, ale objevuje se, např. na chocenickém⁵⁵, lstibořském⁵⁶ a tismickém⁵⁷ zvonu.

Mnoho zvonařů připojovalo ke svému jménu i název místa, kde sídlila jejich dílna. Pražští zvonaři občas upřesnili i městskou část např. „*na Malé Straně*“, „*Malém Městě*“, „*Novém městě pražském*“ atd. Výjimkou je poříčanský zvon⁵⁸ z roku 1603, na kterém je uvedena přesná adresa zvonařské dílny „... *NA NOWEM MIESTIE PRAZSKEM NA SSIROKE VLICZY W DOMIE V ZWONARZE ...*“

Výskyt **hodinových cimbálů**, jež jsou opatřeny nápisy, byl ve zdejšímu regionu zaznamenán pouze ve dvou městech⁵⁹, jež však nejsou do katalogu zařazeny.

Nápisy na **křtitelnicích** začínají „*Leta pane ... krztitedlnice tato ke cti a chwale buozi slita*“, za čímž následují jména správců záduší. Zvláštností je druhý nápis na lstibořské křtitelnici⁶⁰ obsahující informaci o jejím zakoupení „*LETA 1682 GEST . TATO KRZTITEDLNICE OD KOZOGEDSKOHO ZADVSSY ODPRO DANNA A . K LSTIBORZSKEMV ZADVSSÝ KAVPENA*“.

IV.4.3 Ostatní epigrafické památky

K ostatní epigrafickým památkám lze zařadit veškeré památky v kostelech a kaplích, které nejsou zařazeny v předchozích dvou skupin památek. Jedná se především o vnitřní vybavení těchto objektů, k němuž patří především oltáře, obrazy, kazatelny, lavice, křtitelnice, které byly zhotoveny ze dřeva nebo kamene, samostatný konsekrační a memoriální nápisy.

---

⁵³ Viz kat. č. 368+

⁵⁴ Viz kat. č. 061

⁵⁵ K datování chocenického zvonu je použit církevní kalendář „*ve čtvrtek po svatém Václavě leta Páně 1581*“ (viz kat. č. 090+).

⁵⁶ Viz kat. č. 214+

⁵⁷ Viz kat. č. 221+

⁵⁸ Viz kat. č. 122

⁵⁹ Na věžičce městské radnice v Kolíně a na zvonici stojící u kostela sv. Gotharda v Českém Brodě se vyskytují vždy dva kusy této památky.

⁶⁰ Viz kat. č. 052

Z velkého množství hlavních a bočních **oltářů** je na území okresu Kolín pouze na jedenácti z nich dochován nápis. Nápis obsahují hlavně monogramy typu „**MARIA**“ a „**IHS**“, dále pak výzvu k světcí, kterému je oltář zasvěcen, nebo biblický citát. Výzva k světcí „**Sv. Jene Nep. oroduj za nás!**“ je součástí nápisu umístěném na bočním freskovém oltáři⁶¹ v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Pňově-Předhrádí, biblický citát „**Aj panna počne, a porodi syna. Is. 7. 14.**“ je na hlavním plaňanském oltáři⁶² v kostele Zvěstování Panny Marie. Výjimečný je hlavní oltář postavený v odsvěceném kostele sv. Martina v Rostoklatech, který má na predele dva malované nápisy, první o stavbě a zasvěcení oltáře v roce 1682, spolu se jmény dvou dárců, druhý nápis se vztahuje k opravě provedené v roce 1712. Jedinečné jsou také tři již výše zmiňované freskové iluzivní oltáře z roku 1778, které jsou součástí freskové výzdoby kostela Nanebevzetí Panny Marie v Pňově-Předhrádí. Nejistý je přistoupimský memoriální nápis⁶³ jehož umístění by mělo být podle Jaroslava Schallera⁶⁴ „na vysokém oltáři“, s největší pravděpodobností se jedná původní hlavní oltář sv. Václava dnes přemístěný do boční kaple, pokud by tomu tak bylo, byl by to zdejší dvanáctý oltář opatřený nápisem.

Ve zdejších sakrálních objektech je zavěšeno 11 **obrazů**, 12. obraz je znám pouze z literatury⁶⁵ a soubor malované křížové cesty, jež jsou nápisovými nositeli. Nápis slouží převážně jako textový doprovod obrazu, např. na jednom ze dvou obrazů⁶⁶ s výjevy ze života sv. Václava zavěšených na stěně kostela sv. Václava v Horních Krutech je nápis „**Swaty Waczlaw od Bratrá zabít byl**“, nebo obsahují výzvu či modlitbu k světcí případně i k více světcům, na obraze zavěšeném v zámuckém klášterním kostele je nápis „**svatí čeští patronové, vzpomínejte na své plémě; abychom kříž svůj nosili, za Kristem statně chodili**“. Na třech obrazech⁶⁷, jež se všechny nacházejí v klášterním kostele v Zámukách, je nápis se jménem malíře. V hřbitovním kostele Panny Marie Bolestné v Týnci nad Labem je na stěnách zavěšeno čtrnáct obrazů křížové cesty⁶⁸ pocházejících nejspíše z konce 18. století, jež jsou všechny v dolní části opatřeny malovanými biblickými citáty tvořícími textový doprovod

---

⁶¹ Viz kat. č. 295

⁶² Viz kat. č. 315

⁶³ Viz kat. č. 172+

⁶⁴ **SCHALLER**, Jaroslav. *Topographie des Königreichs Böhmen, alle Städt, Flecken, Herrschaften, Landgüter, Edelsitze, Klöster, Dörfer, wie auch Verfallene Schlösser und Städte unter den ehemaligen und jetzigen Benennungen samt ihren Merkwürdigkeiten beschrieben werden*. X. Teil. Kaurzimer Kreis. Prag, 1788.

⁶⁵ **PODLAHA**, Antonín. *Posvátná místa království Českého*. Řada první. Arcidiecéze pražská, díl IV., vikariáty Kolínský a Rokycanský. Praha, 1910.

⁶⁶ Viz kat. č. 268 a 269

⁶⁷ Viz kat. č. 197, 220 a 243

⁶⁸ Viz kat. č. 321 S

obrazu, např. na obrazu 3. zastavení, kde pan Ježíš poprvé padá pod váhou kříže na zem, je text znějící „*Kolena má zemdlena sau. Psal: CVIII.24.*“.

Na území okresu Kolín jsou dochovány dvě skupiny **kazatelen**. Do první skupiny patří dvě dochované renesanční kamenné kazatelny v Rostoklatecha a Hradešíně a dva zbytky kamenné kazatelny v Přistoupimy. Starší ze dvou kazatelen⁶⁹, datovaná rokem 1574, je postavená v osvěceném rostoklatském kostele sv. Martina, mladší kazatelna⁷⁰ z roku 1575, od počátku 20. stol. stojící v Hradešíně, pochází z kostela sv. Petra a Pavla v Horkách. Nápisy na nich odkazují na datum, které je v prvním případě díky použití církevního kalendáře známé na přesné datum, a kdo poskytl finanční částku na jejich zhotovení. V přistoupimském kostele sv. Václava jsou ve špaletě dveří zazděny dvě kamenné desky, zbytky poprsnice kazatelny⁷¹, zhotovené okolo roku 1590. Na jedné desce je vytesaný erb, v jehož příkrývadlech jsou vytesané dvě litery „*F W*“, na druhé desce je značně poškozený tesaný reliéfní krucifix s monogramem „*INRI*“ a iniciály „*G K P*“, litery v obou případech představují jmenné iniciály. Druhou skupinu tvoří barokní, rokokové a klasicistní dřevěné kazatelny dochované v sedmi kusech. Kromě nápisů na libenické kazatelně⁷² se všechny ostatní nápisy na těchto kazatelnách značně odlišují od těch umístěných na renesančních kazatelnách, které obsahovaly datum zhotovení a jména nebo alespoň iniciály sponzorů, obsahem nových nápisů jsou převážně biblické případně církevní texty nebo římské číslice označující desky s desaterem přikázání. Již výše zmíněná libenická kazatelna je nositelem dvou textů, pro toto období již klasického biblického citátu a výjimečného druhého nápisu, obsahujícím letopočet a jméno sponzora „*MDCCCXXVII: Nákladem Matěge Jelinka*“. Římské číslice namalované na deskách kazatelny klášterního kostela v Zásmukách⁷³ a kostela v Přistoupimí⁷⁴ dodržují rozdělení desek na část vztahu člověka k bohu, kde jsou na první desce zobrazeny číslice I-III a na část vztahu člověka k člověku, s číslicemi IV-X namalovaných na druhé desce.

Kostelní lavice, jež jsou opatřeny nápisem případně letopočtem, jsou zachovány pouze ve dvou kusech a v obou případech se jedná o lavice určené pro vyšší vrstvu obyvatelstva. Čelní stěna u obou lavic je rámové konstrukce, která je zdobená mramorováním nebo bohatou řezbou. Strašív lavice⁷⁵, která je v současnosti uložena v osvěcené evangelické modlitebně ve Kšelích, ale jejíž umístění zde může být až druhotné, pochází podle

---

⁶⁹ Viz kat. č. 077

⁷⁰ Viz kat. č. 078

⁷¹ Viz kat. č. 105

⁷² Viz kat. č. 363

⁷³ Viz kat. č. 202

⁷⁴ Přistoupimská kazatelna je ještě na čelní straně poprsnice opatřena monogramem „*IHS*“. Viz kat. č. 304

⁷⁵ Viz kat. č. 362

třířádkového nápisu „*JK: Letha Pane 1827.*“ z roku 1827. Litery „*JK:*“ jsou s největší pravděpodobností jmenné iniciály. Druhá lavice⁷⁶, na jejíž přední straně je vyřezaný žiželický erb a letopočet „*1830*“, je umístěna u severní stěny presbytáře žiželického kostela sv. Prokopa, opata.

Jediným místním případem **křtitelnice**, která není odlitá, ale je vyřezaná ze dřeva, se nachází v evangelické modlitebně v Libenicích, datování této památky je však značně obtížné, a protože by mohla pocházet i z doby po roce 1850, kterou už tento katalog nezachycuje, je v katalogu zařazena až v části sporných a časově nezařaditelných nápisů. Křtitelnice⁷⁷ má kalichovitý tvar na půdorysu osmiúhelníku, výzdoba je provedena iluzivním mramorováním a vyřezávanými gotickými motivy, nápis na plášti odkazuje na sponzora „*Alžběta Novák panna nevinná obětuje Nevinným.*“.

Poslední skupinou zdejších ostatních epigrafických památek jsou **konsekrační a memoriální nápisy**. Konsekrační nápisy, tedy nápisy o posvěcení či vysvěcení něčeho, jsou ve zdejším regionu zachovány pouze v počtu dvou kusů a o dalších třech se zachovala zmínka. Ve velimském kostele sv. Vavřince byl při opravách v roce 1880 nalezen malovaný latinský konsekrační nápis⁷⁸ o opravě zpusťšeného kostela a malé fragmenty českého nápisu⁷⁹, pravděpodobně překladu latinského nápisu. Oba nápisy byly posléze opět zabitely. V latinském textu „*Anno dom. Millessimo CCCC octavo ... XIII Calendis Januarii ...*“ bylo použito datování podle kalend, jedno ze dvou známých pro celý okres Kolín, druhé takové datování je součástí memoriálního nápisu o stavbě kostela sv. Bartoloměje v Kolíně. Třetí případ, do dnešních dob již nedochovaného konsekračního nápisu, byl objeven roku 1752 při bourání kamenné kazatelny v tismickém kostele Nanebevzetí Panny Marie. Na jednom kamenu byl objeven červenou barvou malovaný český nápis⁸⁰ „*Ao 1565 tento ... ku czti a Chwale blahoslawene Panny Marie w Tismitzych za Aurzedlnika ... wistawn gest a od Mistra ...*“, o němž se Antonín Podlaha domnívá, že se vztahoval na posvěcení oltáře. Dva jediné dochované konsekrační nápisy se vyskytují v přístoupimském a poříčanském kostele. Ve starší z obou nápisů⁸¹ je zaznamenáno posvěcení přístoupimského kostela a hlavního oltáře, provedené v roce 1695 pražským světícím biskupem a generálním vikářem Janem

---

⁷⁶ Viz kat. č. 372

⁷⁷ Viz kat. č. 447

⁷⁸ Viz kat. č. 001+

⁷⁹ Viz kat. č. 432+

⁸⁰ Viz kat. č. 062+

⁸¹ Viz kat. č. 193

Ignácem Dlouhoveským z Dlouhé Vsi, mladší nápis⁸², pocházející z roku 1751 zachycuje posvěcení nově vystavěného poříčanského kostela Narození Panny Marie.

Memoriální nápisy jsou dochovány v podstatně větším množství, než nápisy konsekrační. Z dvaceti zdejších známých nápisů jich je dochováno šestnáct a o čtyřech jsou zachovány alespoň zmínky. Nápisy nejčastěji obsahují jména sponzorů, rok zhotovení, protože se vždy jedná o stavbu či přestavbu kostela nebo kaple a v jednom případě oltáře, zvláštní je pouze hradešínský memoriální nápis⁸³, jehož textem je pouze biblický citát z prvního listu Petrova 1;25 a letopočet „1557“. Výjimečný je i rostoklatský odsvěcený kostel sv. Martina, v němž je zazděno šest desek⁸⁴ s nápisy vztahujícími se k přestavbě kostela, provedené nejspíše na konci 16. nebo počátku 17. století, jež obsahují převážně jména dárců z okolních přífařených vsí, např. nápis na desce, kat. č. 131, zní „*Matauss nowak. Kostelnjk agjnj. sausede z nowe wsj tehoz chramu paně*“.

IV.5 Profánní památky

Do skupiny profánních tedy nezasvěcených, opakem k zasvěceným neboli církevním, památek na území okresu Kolín lze zařadit veškeré světské památky, mezi něž patří tvrze, zámky, statky, dvory a chalupy i s jejich vybavením, pomníky bitev, zvonice a obecní zvoničky.

IV.5.1 Šlechtická sídla

Absence většího hradu nebo i více hradů, kvůli nevhodným přírodním podmínkám nížinaté krajiny pro opevnění takového místa, byla v minulosti na Kolínsku vyřešena velkým množstvím roztroušených menších i větších tvrzí, případně i hrádků. Přestože se do dnešních dob zachovalo množství těchto tvrzí, některé později přestavěné na zámky, nápisů na nich či alespoň zmínek o těchto nápisích je zachováno jen několik málo kusů, které lze rozdělit na tři skupiny. První skupinou jsou pouze letopočty nejčastěji umístěné na viditelném místě, tedy na vstupních portálech a branách, výjimkou je snad jen nejstarší letopočet⁸⁵ „1434“ na kamenu ve sklepení gotické tvrze v Radimi, který byl ale při novodobých bytových úpravách zazděn. Další čtyři z šesti dochovaných letopočtů nacházejících se na Kolínsku, Kouřimsku a

---

⁸² Viz kat. č. 253

⁸³ Viz kat. č. 056

⁸⁴ Viz kat. č. 130-135

⁸⁵ Viz kat. č. 002+

Českokobrodsku byly umístěny na portálech zasazených v hlavním vchodu a hlavní bráně. Na hlavním portálu brány a branky tuchorazské tvrze by měly být vtesány dva letopočty⁸⁶ „1474“, na portálu cerhenické tvrze byl až do necitlivé přestavby, která proběhla v letech 2002-2004 letopočet⁸⁷ s rokem „1618“ a nejmladším případem je barokní brána bečvářského zámku, na které byl dle dostupné literatury letopočet „1766“⁸⁸. Jediné dva případy letopočtů vtesaných na vedlejším vstupním portálu jsou k vidění na zámku v Radimi a Zásmukách. V Radimi byl letopočet⁸⁹ s rokem „1610“ vtesán na bosovaný portál zasazený ve vchodu vedoucím do černé kuchyně. Zazděný zásmucký portál⁹⁰ je zasazený do ohradní zdi zámeckého areálu, jedná se o pravoúhlý portál s ušima a klenákem, v ploše klenáku je vytesaná šternberská hvězda, vtesaný letopočet a dvě litery „1766 AT“. Všechny tyto letopočty mají pravděpodobně odkazovat na započetí stavby či přestavby objektu.

Do druhé skupiny patří nápisy informující o stavbě tvrze nebo zámku, v případě okresu Kolín se jedná o dva případy dochování takového to memoriálního nápisu. Starší nápis je zachován na bráně již výše zmiňované tuchorazské tvrze. Tento nápis⁹¹, zhotovený na pískovcové desce zdobené systémem výžlabků a oblounů a s velkým reliéfem šlechtického erbu, informuje čtenáře o stavbě věže, respektive věžovité brány v roce 1477, která byla financována Mikulášem Svitákem z Landštejna, na konci nápisu je zmíněno i jméno stavitele, „mistr Květoň“. Druhý nápis⁹², svým textem opět informující o výstavbě, by měl být na průčelí zámku postaveného v Červeném Hrádku roku 1747 Janem Vraždou z Kunvaldu. Do třetí skupiny lze zařadit všechny typy nápisů vyskytujících se v interiérech zámků a tvrzí. V místnosti umístěné ve 2. patře věžovité brány v Tuchorazi byly v okenním výklenku objeveny třířádkové latinské dipinti, jež pravděpodobně pocházejí ze 17. stol.⁹³ Jiný, do omítky vyškrábaný nápis⁹⁴ o nespravedlivém uvěznění v roce 1659 na „... 9 *NEDIEL A 3 DNI* ...“ se nacházel u okna ve věži cerhenické tvrze. Zmínky o tomto garffiti zachytil ve své knize Kolínsko a Kouřimsko, Paměti osad na Kouřimsku autor Josef Tůma. V expozici radimského zámku, jehož letopočet na vstupním portálu do černé kuchyně byl zmíněn v předešlém odstavci, je vystaveno dalších třináct epigrafických památek. Dva malované

---

⁸⁶ Viz kat. č. 009+ a 010+

⁸⁷ Viz kat. č. 144+

⁸⁸ Viz kat. č. 277+

⁸⁹ Viz kat. č. 128

⁹⁰ Viz kat. č. 278

⁹¹ Viz kat. č. 011

⁹² Viz kat. č. 247+

⁹³ Viz kat. č. 200+

⁹⁴ Viz kat. č. 162+

kazetové stropy⁹⁵, opatřené nápisy, ve věžní kapli a rytířském sálu pocházejí z období výstavby zámku kolem roku 1610, ostatních jedenáct památek, mezi něž patří dvě šlechtické postele, lavabo, tři obrazy, dva talíře, tapisérie, globus a stůl s graffiti, bylo zakoupeno pro obohacení zámeckých interiérů a prohlídkových okruhů. Čtvrtým a zároveň i posledním šlechtickým sídlem, v jehož interiérech by měly být dochované epigrafické památky, je bečvářský zámek. V hlavním sálu tohoto zámku by měla být fresková výzdoba s dvěma nápisy⁹⁶, první nápis je složen z data vzniku fresky a signatur malířů Josefa Hagera a Josefa Redelmayera, druhý nápis se vztahuje k antickému příběhu o Aeneovi. Všechny výše jmenované tvrze a zámky, mimo zámek radimský jsou veřejnosti nepřístupné.

IV.5.2 Selské usedlosti, chalupy a jiné budovy

Až doposud se text zabýval pouze šlechtickými sídly, ale na území kolínského okresu se v minulosti nacházelo množství starých venkovských usedlostí s letopočtem a s domovním číslem umístěným ve štítu chalupy nebo na bráně. Tyto chalupy často přestaly v 2./20. stol. vyhovovat domovním požadavkům svých majitelů a byly často necitlivě přestavěny nebo v horším případě rovnou zbořeny, aby uvolnily místo pro novostavbu, stejný problém postihl i vjezdové brány usedlostí, které často musely ustoupit rozmáhající se silniční dopravě, a tak se jich nebo alespoň zmínkách o nich do dnešní doby dochovalo patnáct. Jejich rozložení v okrese je značně nerovnoměrné, existují i oblasti, kde se o epigrafické památce tohoto typu nezachovala ani zmínka, např. území severně a severovýchodně od města Kolína. Při rozdělení území kolínského okresu na tři oblasti podle měst Kolín, Kouřim a Český Brod objeví se největší koncentrace těchto památek na Českobrodsku, kde je stále zachováno šest bran, o jedné lze nalézt nějakou zmínku, usedlost s letopočtem na štítu i bráně a zmínky o další chalupě s letopočtem ve štítu, dále na Kolínsku, s dvěma zachovanými a třemi zmiňovanými datovanými branami a Kouřimsku, kde jsou zachované dvě datované brány. Z deseti dochovaných bran je ještě v šesti z nich zachované pískovcové ostění nejčastěji se třemi klenáky. Plochu pískovcového ostění lemují rámce pravoúhlých rýh s konkávně vykrojenými rohy, plochy klenáků zdobí vtesané píšťaly a horní klenáky vtesané letopočty, místy jsou ještě i dochované ochranné kameny.

---

⁹⁵ Viz kat. č. 157 a 158

⁹⁶ Viz kat. č. 290+

Nejstarší letopočet s částečným nápisem na ostění brány býval na zbořené barokní bráně tismického dvora⁹⁷, ve které bylo zazděno pozdně gotické ostění z roku 1506, pravděpodobně pocházející ze zdejší tvrze. Ostatní datované brány pocházejí až z doby po polovině 18. století, nejstarší z nich je brána tuchorazského mlýna⁹⁸ s letopočtem „1773“ na jejíž ostění byl použit nučický červený pískovec. Na těchto branách lze dobře pozorovat, jak se ve vjezdech neustále stlačoval klenební oblouk. Čelní plochy bran mívaly v minulosti bohatou štukovou výzdobu, nároží byla zdobena bosáží, štukem byly provedeny některé letopočty, domovní čísla a na některých branách byl i motiv odkazující na řemeslo, např. v Hranicích, ležících jižně od města Kolína, je zachovaná datovaná brána Kohoutova mlýna se štukovým letopočtem „1824“ a reliéfem ukazujícím pravděpodobně mlýnské kolo a v Krychnově, ležícím severovýchodně od Kouřimi je zděná brána⁹⁹ s nárožími zdobenými bosáží, štukovým letopočtem „1848“ a domovním číslem „*Nro 25*“. Jedinou zachovanou usedlostí, která je datovaná na štítu i bráně, je dům v Poříčanech čp. 3¹⁰⁰. Tato usedlost má celkem tři letopočty „1803“, štukový v horní části domovního štítu, a dva vtesané v plochách klenáku v bráně a brance. V ploše klenáku brány je ještě vtesané domovní číslo „*N-73*“. V Rostoklatech stojící dům čp. 26¹⁰¹, je jediný spadající do sledovaného období, který měl ve štítu štukovou výzdobu a letopočet „1819“. Tento dům je dnes razantně přestavěn a z původní výzdoby nezůstalo zachováno nic.

Výjimečný a na okrese Kolín jediný dochovaný memoriální nápis¹⁰² o stavbě školní budovy, je vtesán na mramorové desce zasazené nad hlavním vchodem čp. 50 ve Svojsčicích. Nápis zní „*Mládeži a vlasti 1822.*“.

IV.5.3 Zvonice a obecní zvoničky

Z patnácti zvoníc stojících v okrese Kolín jsou na devíti z nich zachovány memoriální nápisy nebo letopočty. Po vypuštění memoriálních nápisů a letopočtů na zvonících postavených v Českém Brodě a Kolíně, zůstanou dvě vesnické zvonice, v Plaňanech a Přistoupimy, které nesou memoriální nápis informující o stavbě, čtyři zvonice, ve Kbelu, Končicích, Vrbčanech a Velimi, označené letopočtem a vitická zvonice, na jejíž železných dveřích je několik liter. Zajímavostí je skutečnost, že obě zvonice, jak plaňanská tak i

---

⁹⁷ Viz kat. č. 026+

⁹⁸ Viz kat. č. 289

⁹⁹ Viz kat. č. 420

¹⁰⁰ Viz kat. č. 326

¹⁰¹ Viz kat. č. 314+

¹⁰² Viz kat. č. 353

přistoupimská, jsou opatřeny dvěma až třemi memoriálními nápisy. Zvonice v Plaňanech, stojící v jihozápadní části hřbitovní zdi, byla vystavěna v roce 1587 nákladem Šimona Mírka ze Solopysk. Zvonice je dvoupatrová, přízemí a první patro je vyzděné z pískovcových kvádrů, druhé patro je bedněné. Původně byly do stěn zasazeny dvě desky obsahující nápis o stavbě, ale pravděpodobně při úpravách kostela a okolního hřbitova na konci 19. stol. byla pískovcová deska nejprve postavena k jižní zdi kostela Zvěstování Panny Marie a později přenesena spolu se třemi náhrobníky do kostelní předsíně, druhá deska, vytesaná z červeného mramoru je stále zasazená v jižní stěně zvonice. Zatímco poněkud stručný nápis na pískovcové desce¹⁰³ obsahuje pouze datum vzniku a jméno sponzora stavby „**Letha 1587 tato zwonice gest Nakladem Vrozen. pana Symeona mirka Solopisk**“, nápis na mramorové desce¹⁰⁴ obsahuje kromě data výstavby a jméno sponzora s vyjmenovanými všemi vesnicemi, které vlastnil i biblický citát První list Petřův 1;25 „**Toto dilo gest dielano Leta 1587. Nakladem Vrozeneho a stateczneho rytierze pana Symeona mirka z Solopisk a Na planianech a hosticznych a drzitele toho Cziasu panstwi planianskeho. Slowo panie zustawa Na wieky**“. Přistoupimská zvonice stojí v jihozápadním nároží hřbitovní zdi. Jedná se o vysokou dvoupatrovou kamennou věž s armovanými nárožími. Ve zdivu 2. patra jsou prolomeny vysoká okna s lomeným obloukem, na ostění oken jsou dochované kamenické značky. Do stěn věže jsou zasazeny celkem tři pískovcové desky s vytesanými memoriálními nápisy, dvě z těchto desek jsou na severní straně a jedna je na straně západní. V nápisu níže umístěné severní desky¹⁰⁵ je pomocí církevního kalendáře uvedeno datum stavby 5. 9. 1590, sponzor stavby, kterým bylo přistoupimské záduší a dále důvod této stavby, jež zní „... **pro Czest a Slawu Buozij ...**“. Na druhé desce¹⁰⁶ jsou uvedena jména úředníků přistoupimského záduší a rok „**Aurzedniczy Tehoz za Dussy Girzijk kubka Swobodnik a Matauss Zedniyk krczmarz 1591 ANNO**“. Na západní desce¹⁰⁷, která je značně zvětralá, byl uveden pravděpodobně uveden pouze letopočet a údaj, že došlo ke stavbě věže, čitelný je pouze druhý a malá část třetího řádku „... **Dewadesateho Prwjho ... byl ...**“. O letopočtu¹⁰⁸ „**1686**“, který býval na střešním trámu barokní osmiboké zvonice ve Kbelu, se dochovala zmínka pouze v tůmově knize Kolínsko a Kouřimsko. Paměti osad na Kouřimsku. Letopočet pravděpodobně odkazoval na nějakou opravu, protože zvonice měla být vystavěna již kolem poloviny 17. stol., v roce 1874 vyhořela, při tomto požáru byl zničen i letopočet. Ve

---

¹⁰³ Viz kat. č. 099

¹⁰⁴ Viz kat. č. 100

¹⁰⁵ Viz kat. č. 103

¹⁰⁶ Viz kat. č. 109

¹⁰⁷ Viz kat. č. 108

¹⁰⁸ Viz kat. č. 185+

vrbcanské zvonici bývaly dříve dva letopočty. Straší letopočet¹⁰⁹ „1727“, vztahující se k výstavbě barokní zvonice na místě starší zvonice, je doposud zachován na trámu zvonové stolice. Mladší¹¹⁰ „1830“, odkazující na opravy prováděné zde v letech 1829-1830, byl na vazném trámu, který byl při opravách zvonice v roce 1998 vyměněn. Velimský letopočet¹¹¹ byl vyhotoven na trvanlivějším materiálu, datum „1771“ bylo vtesáno do horního klenáku pískovcového portálu. Toto datum se vztahuje k výstavbě nové zděné zvonice podle plánů kolínského stavitele Františka Tomáše Jedličky, která vyrostla v místech, kde dříve stávala dřevěná zvonice. Poslední vesnická zvonice, označená dvěma letopočty¹¹², stojí v Končicích. Jedná se o typ dřevěné hranolové zvonice s vloženou vzpěradlovou konstrukcí. Na vrcholu stříšky je vztyčen tlapatý kříž na němž jsou dva letopočty, první letopočet „1672“ odkazuje na nejstarší zmínku o zvonici v Končicích, druhý „1816“ se vztahuje k provedené opravě. Zvláštní případ představují dřevěné dveře¹¹³ pokryté železnými pláty, přes které jsou nakoso položeny ploché pruhy, zasazené sekundárně v pískovcovém portálu vitické zvonice. Do roku 1853 byly zavěšeny v hlavním vchodu kostela sv. Apoštola Šimona a Judy. V kosočtverečných polích je přiděláno šest liter „*P A B ... M T*“, jedna litera je značně poškozena a několik erbů. Plaňanská, přistoupimská, vitická a pravděpodobně i vrbčanská zvonice před barokní přestavbou měly v minulosti vedle funkce sloužící k ochraně zvonů i funkci obrannou, čemuž by odpovídala úzká střílnová okénka umístěná v přízemích a nižších patrech věží.

Memoriální nápisy o stavbách obecních zvoníček jsou ve zdejšímu regionu celkem výjimečné, zachovány jsou pouze dva a oba se nacházejí na Českobrodsku. Obě dvě zvoníčky jsou si vzájemně podobné, z čehož lze usuzovat, že by mohly pocházet od jednoho autora. Sokl vyzděný z pískovcových kvádrů, je zakončen jednoduchou římsou. Na soklu je pilíř, který má na čelní straně vytesaný reliéfně předstupující jetelový kříž. V horní části je zvonová lucerna. Starší zvoníčka¹¹⁴ je postavená v roce 1820 v obci Vrátkov. Na čelní straně pilíře je vtesaný čtyřřádkový nápis informující, že byla postavena „*Léta Pánně. 1820 Nákladem Počestné Obce Wrátkowské.*“. Na čelní straně pilíře tuchorazské zvoníčky¹¹⁵ je v memoriálním nápisu uvedena pouze datace „*Leta Pánie 1845*“.

---

¹⁰⁹ Viz kat. č. 222

¹¹⁰ Viz kat. č. 371+

¹¹¹ Viz kat. č. 282

¹¹² Viz kat. č. 337

¹¹³ Viz kat. č. 004

¹¹⁴ Viz kat. č. 345

¹¹⁵ Viz kat. č. 410

IV.5.4 Pomníky a památníky

Na území kolínského okresu došlo v minulosti k čtyřem velkým bitvám, které výrazně ovlivnily následující české dějiny. V první bitvě, jež se odehrála v roce 1142 u Bojiště, byl český kníže Vladislav II. poražen odbojnými moravskými velmoži, další bitva, která se uskutečnila nedaleko té první proběhla v roce 1422. Tato bitva dostala název u Kutné Hory, ale boj mezi vojskem krále Zikmunda a vítěznými husity proběhl u Nebovid. O dvanáct let poté, 30. května 1434, proti sobě stanula v bitvě u Lipan vojska radikálních husitů a katolická vojska spojená s umírněnými husiti a posledním velkým válečným střetnutím byla bitva u Kolína, v níž proti sobě stanula rakouská vojska Marie Terezie a pruská vojska Fridricha II. Jediným dochovaným válečným památníkem, který byl na tomto území postaven před rokem 1850, je ten, který stojí na návrší Bedřichov. Tento pomník¹¹⁶ bitvy u Kolína v roce 1757 byl postaven mezi lety 1840-1842 nákladem tehdejšího majitele kolínského panství Václava Veitha. Do čelní strany soklu byla zasazena bronzová nápisová deska s třířádkovým nápisem „*Na památku vítězství nad Prusy v sedmileté válce dne 18. června 1757.*“, která byla na poč. 21. stol. odcizena zloději kovů.

IV.6 Drobné plastiky

Na území celého okresu Kolín se nachází nepřehledné množství drobných plastik, mezi něž lze zařadit všechny sochy svatých, kříže, boží muka, křížové kameny, mariánské a morové sloupy. Většina těchto nápisových nositelů, vzniklých nejčastěji jako forma poděkování za nějakou událost, např. za narození dítěte u šlechty, záchranu života, ochranu proti moru, válce, ohni atd., je dochována až od období baroka a mladších. V baroku byly tyto památky rozmístěné po krajině podle přesně dané kompozice, jež mohla mít podobu kříže, kdy na každém pomyslném konci ramena byla postavena socha, jako je tomu stále v Klášterní Skalici nebo se mohlo jednat jen o jednu pomyslnou osu, většinou východ - západ, na jejichž koncích byly sochy vztyčeny. Tak tomu bylo dříve i v Maloticích než byly sochy sv. Prokopa a sv. Jana Nepomuckého přeneseny k jižní straně kostela. Příkladem do dnešních dnů částečně dochované barokní kompozice může být socha sv. Jana Nepomuckého, která by měla stále stát na okraji lesa mezi obcemi Lošany a Polními Voděrady.

Nejrozšířenějším světcem, jehož sochy případně sousoší ve zdejších regionu nesou nápis, je svatý Jan Nepomucký, který ačkoliv byl blahoslaven teprve v roce 1721 a

---

¹¹⁶ Viz kat. č. 402+

kanonizován papežem Benediktem XIII. až v roce 1729, je již od počátku druhého desetiletí 18. století zachycen na řadě plastik. Pravděpodobně nejstarší socha sv. Jana Nepomuckého¹¹⁷, na podstavci datovaná letopočtem „1714“, se nachází v bývalé barokní kašně postavené před svojšickým zámkem, z roku 1715 pochází socha stojící u skramnického kostela a z roku 1717 socha postavená na náměstí v Zásmukách. Druhou nejvíce zobrazovanou postavou je Panna Marie, ať už se jedná o její sochy na vrcholcích mariánských nebo morových sloupů, či soch Immaculat. Mezi další světce a světice, jejichž sochy jsou nositelé nápisů, patří sv. Prokop, sv. Markéta, sv. Václav, sv. Izidor a sv. Šebestián.

Jména sochařů a kameníků, kteří tvořili drobné plastiky pro tento region, jsou známá jen ve velmi omezené míře. Od pražských sochařů pocházejí sochy sv. Jana Nepomuckého ve Skramníkách z roku 1715, a Immaculaty v Tuklatech z roku 1717. Autorem první jmenované sochy je pravděpodobně Jan Brokof nebo jeho syn Michael Jan Josef, druhá socha je dílem Jana Jiřího Šlanzovského. Některé sochy opatřené nápisy, jako například socha sv. Václava z Přistoupimy, sousoší Immaculaty v Červených Pečkách a mnohé další jsou připisovány kutnohorskému sochaři Františkovi Martinovi Katterbauerovi. Další kutnohorský sochař, Martin Máslo, je tvůrcem sousoší sv. Jana Nepomuckého¹¹⁸ stojícího v Plaňanech. Z Černého Kostelce, dnes Kostelce nad Černými Lesy pocházeli dva kameníci Václav Kamenický, který se spolupodílel na vytvoření sousoší sv. Jana Nepomuckého v Plaňanech a František Kysela, jež je tvůrcem chotouňského kříže¹¹⁹ z roku 1849.

Na drobných plastikách dochovaných na okrese Kolín bývají pouze dva druhy. První skupinu lze rozdělit na drobné plastiky nesoucí pouze samotný letopočet např. na podstavci sochy sv. Prokopa v Maloticích¹²⁰ je vtesán letopočet „1826“, na zdejší jediném datovaném morovém sloupu, který je postaven v Zásmukách¹²¹ je vtesán letopočet „1700“ a na vrbčnaském kříži¹²² je „1843“ a památky, jejichž letopočet je doplněn počáteční literou nebo slovem „rok, léta páně, opraveno nebo obnoveno“, ať už se jedná o jejich český nebo latinský ekvivalent, např. na zadní straně soklu sochy sv. Izidora v Polních Voděradech¹²³ je vtesáno „A 1749“ a na soklu mariánského sloupu v Týnci nad Labem¹²⁴ jsou vtesané celkem tři nápisy „*Erect 1768*“, „*Renov 1860*“ a „*Obnov 1909*“. Do první podskupiny památek, jež nesou pouze vtesaný letopočet, patří i jediné dva zdejší případy datovaných božích muk.

---

¹¹⁷ Viz kat. č. 209

¹¹⁸ Viz kat. č. 266

¹¹⁹ Viz kat. č. 442

¹²⁰ Viz kat. č. 361

¹²¹ Viz kat. č. 199

¹²² Viz kat. č. 405

¹²³ Viz kat. č. 249

¹²⁴ Viz kat. č. 279

Prvním případem jsou boží muka postavena roku 1837 v Červených Pečkách¹²⁵, jejichž letopočet „1757“ se vztahuje k bitvě u Kolína, boží muka byla postavena nad hromadným hrobem pruských vojáků a přístoupimská boží muka¹²⁶ s letopočtem „1686“, jež byla v 1/3 18. stol. změněna na podstavec sochy sv. Václava.

Do druhé skupiny patří památky, jejichž nápis obsahuje kromě uvedení data stavby či opravy i další informace, nejčastěji odkazující na sponzora, tvůrce a důvod zhotovení památky. Dochované nápisy na zdejších sochách a sousoších bývaly v minulosti prováděny pouze dvěma jazyky, latinou a češtinou, nápisy provedené na plastikách v němčině nebo alespoň zmínky o těchto nápisech se zde vůbec nevyskytují. Plastiky vytvořené v 18. a 1/3 19. stol. jsou opatřeny převážně latinskými nápisy, teprve od 1/3 19. stol. začíná v nápisech na těchto památkách převažovat čeština. Výjimečná je v tomto případě skramnická socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1715¹²⁷ opatřená čtyřmi českými a jedním latinským nápisem. České texty obsahují informace o sponzorovy „*Postawil dwogi cztihodnij Florian Mikulowskij Fararz sSkramniczkij*“, kdo provedl vysvěcení sochy „*PoSwětil welebnij Anton Molinarij diekan Nijmburskij*“ a data postavení, které je díky použití církevního kalendáře známo přesně na den „*Na den Steti S:ho: Jana kržtitele 1715*“, latinský nápis uvádí jméno sochaře „*FECIT IOANES BROKOFF*“. Obsah latinských nápisů je si více méně značně podobný. Nejčastěji odkazuje „k větší slávě boží“, případně i k větší slávě světce, kterému je socha nebo sousoší zasvěceno. Součástí některých nápisů je údaj o sponzorovi, např. na sousoší Immaculaty v Červených Pečkách¹²⁸ je vtesán text „... *FranCIsCo GreGor patrIa HorazDIoVICeno ...*“ a na soše sv. Jana Nepomuckého v Tuklatech z roku 1743¹²⁹ „... *VENCESLAVS PeCzeni LOCI PAROCHVS*“. České nápisy obsahují často jen modlitbu či prosbu k světcu např. na soše sv. Jana Nepomuckého v Žehuni z roku 1832¹³⁰ je malovaný nápis „*SVATÝ JENE NEPOMUCKÝ PATRONE NÁŠ ORODUJ ZA NÁS*“ nebo informaci o sponzorovi, příkladem může být chrášťanská socha sv. Šebestiána z roku 1845¹³¹, na jejímž podstavci je vtesán nápis „*Nakladem Jana Skaly bywalýho sauseda z Chrašťan 1845*“. U některých převážně latinských nápisů, ale lze je nalézt i v českých, je datace vyznačena kapitálními literami ve formě chronogramu, jako je tomu např. u již výše zmiňované sochy sv. Jana Nepomuckého v Tuklatech, na které jsou

---

¹²⁵ Viz kat. č. 386

¹²⁶ Viz kat. č. 186

¹²⁷ Viz kat. č. 210

¹²⁸ Viz kat. č. 241

¹²⁹ Viz kat. č. 244

¹³⁰ Viz kat. č. 378

¹³¹ Viz kat. č. 409

v nápisu výškově zvýrazněny litery IVCIDDIVIICVVIVCLVCILCICV = 1743, případně dvěma a více chronogramy jako již výše zmiňovaném sousoší sv. Jana Nepomuckého v Plaňanech, v jehož nápisu jsou dva chronogramy CMLCIIDIVI a CCIIDLIMV = 1759. Druhou formou datování je použití chronogramu spolu s arabskými číslicemi. Takovéto dvojí datování VVIDVVICILIJVVILIJMLVVIJ a 1801 je zachyceno v nápisu na sousoší Piety v Týnci nad Labem¹³², ale existuje i případ, kdy se datace vzájemně neshodují, na výše zmiňovaném sousoší Immaculaty postaveném v Červených Pečkách je arabskými číslicemi uváděn letopočet „1724“ a ve dvou chronogramech CILLIVIIIVCVCICIDIVICDVICVI a CVIMVCIIIXDIVIX je vyznačen rok 1741. Nápis prováděné na křížích, které byly postaveny nákladem fyzické osoby, nejčastěji začínají frází „*Tento svatý kříž byl ke cti a chvále boží postaven nákladem...*“, „*Tento kříž vystavěn jest ke cti a chvále boží ...*“ nebo „*Léta páně ... gest postaven tento svatý kříž ...*“, za kterou následuje jméno nebo jména sponzorů. Kříže, postavené nákladem obce, obsahují velice často zdůraznění, že se jedná o počestnou obec, nápisy nejčastěji začínají frází „*Tento kříž postavila počestná obec ...*“, „*Roku ... postavila počestná obec*“ nebo „*Léta páně ... tento svatý kříž gest postavený počestnou obcí ...*“, „*Kříž tento postavila počestná obec ...*“. Jelikož součástí velké řady křížů je i korpus Ježíše Krista, bývají součástí nápisů i nomina sacra typu INRI případně IHS, např. na chráštánském kříži¹³³ je na kříži vtesán nápis „*INRI*“, na soklu je umístěn nápis „*KŘÍŽ TENTO NÁKLADEM POCESTNE OBCE CHRASSTAN POSTAWEN*“ a letopočet „1790“. Kříže postavené na konci 18. a na počátku 19. stol. bývají často datovány pouze rokem, ale už od druhého desetiletí 19. stol. se začínají objevovat kříže, v jejichž nápisu je uvedeno přesné datum např. tuklatský kříž¹³⁴, zvaný „Šípkův“, začíná textem „*Léta Páně 1814 dne 20. Měsíce Srpna ...*“ nebo rostoklatský kříž¹³⁵ začíná „*Leta Páně 1824 dne 12. listopadu ...*“ a na kříži postaveném roku 1849 v Chotouni¹³⁶ je použito datování podle církevního kalendáře „... *NA DEN SV PROKOPA 1849 ...*“. Nápis na křížích jsou na rozdíl od nápisů na sochách provedeny výhradně v českém jazyku.

Jediný případ dochovaného křížového kamene na okrese, který je nápisovým nositelem, se vyskytuje Hlubokém Dolu u Nebovid¹³⁷. Na čelní straně kvádrového kamenu je vytesaný vysoký reliéf latinského kříže, na jehož ramenou je nápis „*LETA 1672*“, zbytky dalších nápisů jsou stále patrné ještě na zadní a boční straně kamene.

¹³² Viz kat. č. 324

¹³³ Viz kat. č. 312

¹³⁴ Viz kat. č. 335

¹³⁵ Viz kat. č. 359

¹³⁶ Viz kat. č. 422

¹³⁷ Viz kat. č. 173

Kříže, sochy a boží muka byly dříve vztyčovány především při okraji cest a na rozcestích, kde měly ochraňovat poutníky nebo připomínat nějakou událost, a právě z toho plyne velké ohrožení těchto památek v dnešní době. Kvůli rozvinuté dopravě se čas od času stane, že takováto památka je nenávratně zničena při automobilové nehodě, např. v 80. letech 20. stol. byl zničen mariánský sloup v Konárovicích a v roce 2011 byla zničena lošanská zděná boží muka, zvaná „Kolovrat“.

IV.7 Nápisové texty

V nápisech vyskytujících se na území okresu Kolín byly ve sledovaném období, od středověku do roku 1850, používány tři druhy **jazyků**. Zpočátku byly dlouhou dobu využívány pouze dva z nich, čeština a latina. Latina se rozvíjela převážně v nápisech spojených s církevním prostředím, k nimž patří konsekrační nápisy, nápisy na zvonech a sepulkrálních památkách, kde se částečně udržela až do konce 18. století. Čeština se vyskytuje hlavně v nápisech spojených se světským prostředím, česky byly provedeny mnohé memoriální nápisy¹³⁸, ale objevuje se i na několika pozdně gotických zvonech mimo jiné i na zdejším nejstarším dochovaném zvonu z roku 1442¹³⁹ „*keczty bozye apannye marigy zvon lit gest leta m° cccc° xly°*“ a náhrobnících a postupem doby získává čeština dominantní postavení i v nápisech spojených s církevním prostředím. Němčina se ve zdejších nápisech začíná objevovat teprve po polovině 17. stol., nejprve pouze na čtyřech zvonech z roku 1664, kde německý text obsahuje podpis zvonaře Mikuláše Löva z Lövemberku „*GOS MICH NICOLAVS LÖW IN PRAGA*“ a poté, stále jen ve formě podpisu, i na třech zvonech Bedřicha Michaela Schönfelda „*SOLI DEO GLORIA DVRS FEIR BIN ICH GEFLOSSEN FRIDRICH MICHAEL SCHÖNFELD IN DER ALT STAT PRAG HAT MICH GEGOSSEN ANNO 1673*“.¹⁴⁰ Až do konce 18. stol. byla němčina používána pouze k podpisu pražských zvonařů, v roce 1739 se sice na skarmnickém zvonu¹⁴¹ objevuje německý nápis „*Zur Ehre Gottes ...*“, ale to je pouze jediná výjimka a všechny další zvony mají zase jen podpis v provedení v německém jazyce. Teprve až v 1/2 19. stol. nastává prosazení tohoto jazyka převážně v sepulkrálních nápisech vyšších vrstev obyvatelstva „*Hier*

---

¹³⁸ Např. memoriální nápis o stavbě tuchorazské tvrže, přistoupimské a plaňanské zvonice.

¹³⁹ Viz kat. č. 003

¹⁴⁰ Viz kat. č. 175

¹⁴¹ Viz kat. č. 237+

*ruhet die irdische Hülle des Herrn Wenzel Nowotny prager Bürgers u. Besitzers des Gutes Woděrad. Gestorben am 4. April 1837 im 59. Lebensjahre.*¹⁴².

Nápisy vzniklé od roku 1408 do roku 1850 nejsou vždy provedeny pouze v jednom jazyku, nositel může obsahovat dvoujazyčné i trojjazyčné texty, někdy se jedná pouze o překlady¹⁴³ „*DANKBARE LIEBE WEIHET IHNEN DIESES DENKMAL EIN IN VERGAENGLICHES SCHUE IHNEN IHR WIRKEN. / DIETINNA LÁSKA VĚNUJE ZVĚČNĚLÝM RODIČŮM TENTO POMNÍK JINÝ NEPOMIIEICI UTVORŘILI SOBĚ SVÝMI SKUTKY.*“, jindy jsou to zcela odlišné texty „*TITO ZVONI PO OHNI ZA FARAŽE JOSEFA ANTONINA VOKAIKA NAKIADEM KOSTEIA V PRAZE PRŽELITI K SLAVE BOŽI / JOHANN GREGOR KÜHNER GOSS MICH IN PRAG ANNO 1779.*“.

Téměř ½ ze všech katalogizovaných nápisů byla provedena v českém jazyce. Druhým nejpoužívanějším jazykem, zastoupeným v katalogu přibližně ¼, byla latina. Ze zbývajících ¼ katalogu připadají na německé texty pouze 2/5 nápisů, němčina zde byla velice málo používaný jazyk. Zbylé 3/5 představují texty, které nelze přiřadit k určitému jazyku, mezi něž patří hlavně samostatně stojící letopočty, iniciály atd.

Na území kolínského okresu se vyskytují všechny možné historické druhy **písma** používané v nápisové oblasti, ale jejich zastoupení je značně nerovnoměrné. Na jedné straně stojí kapitála, gotická minuskula, humanistická minuskula a fraktura, kterými jsou provedeny téměř všechny nápisy, a na druhé straně polokurzíva a kurzíva, gotická majuskula a raně humanistická kapitála, jež slouží spíše jen k zvýraznění určité části textu. Nejpoužívanějším typem písma byla kapitála, která se vyskytuje samostatně nebo s dalším druhem písma v ½ všech zachycených nápisů a jež je zastoupena na nápisových nositelích po celé sledované období. Spolu s kapitálou se od nejstarších dob v nápisech uplatňuje také gotická minuskula. Její nejstarší použití je známo z nápisu na již výše zmiňovaném tismickém zvonu z roku 1442, ve 2/2 15. a po celé 16. století bylo toto písmo nejpoužívanějším minuskulním typem. Posledně je použito v nápisu provedeném v roce 1630 na týnecké křtitelnici¹⁴⁴. V roce 1832 bylo toto písmo použito na chotouňském litinovém náhrobku¹⁴⁵, písmo i vzhled této památky ukazují na počátky novogotiky. Fraktura se ve zdejších nápisech začíná objevovat až po polovině 16. století a během ½ 17. stol. vytlačuje z nápisové oblasti gotickou minuskulu. Uplatnění nachází převážně na kampanologických památkách. V ½ 19. stol. je fraktura používána především ve spojení s německými nápisy provedenými na sepulkrálních

---

¹⁴² Viz kat. č. 388

¹⁴³ Viz kat. č. 421

¹⁴⁴ Viz kat. č. 148

¹⁴⁵ Viz kat. č. 376

památkách. Kurzíva a polokurzíva se uplatňují pouze v sepulkrálních nápisech, kde mají funkci odlišit určité textové pasáže. Jejich používání zde začíná až na počátku 19. století. Výskyt gotické majuskuli je zde doložen pouze ve dvou případech, jež oba pocházejí z vitické zvonice. Ve starším případě se jedná o dřevěné dveře¹⁴⁶ pokryté kovovými pláty a nakoso položenými pruty, mezi nimiž je přiděláno šest liter „**P A B ? M T**“, v druhém případě šlo o nápis na zrekvírovaném zvonu¹⁴⁷, známém díky zachované faksimile. Raně humanistická kapitála je dochována také ve dvou případech. V memoriálním nápisu¹⁴⁸ o stavbě tuchorazské tvrže je jí, v jinak minuskulním nápisu, provedeno slovo „**AMEN**“, druhý případ se vyskytuje na sporné malované tapiserii¹⁴⁹ pověšené v radimském zámku.

K nejpoužívanější formě **datace** patří datování pomocí arabských číslic, ať už se jedná pouze o letopočet nebo o přesně datum, ve kterém je měsíc vyznačen číslicí či slovem¹⁵⁰. Tato forma tvoří přibližně 1/2 datací zachycených v tomto katalogu a je ve zdejšímu regionu zastoupena po celé sledované období. 2/2 datací je provedena formou církevního kalendáře, římských číslic a chronogramu. Datování pomocí církevního kalendáře se vyskytuje převážně na sepulkrálních památkách, poslední náhrobník¹⁵¹, který byl takto datován „**Leta 1612 ... den Bo Narozenj ...**“ je zazděn v žabonoském kostele sv. Václava. Je též jeden z pěti náhrobníků¹⁵², jež jsou opatřeny i hodinou smrti „... **mezj 5 a 6 hodjnou ...**“. Po tomto roce bylo církevní datování použitou už jen na dvou plastikách, na skramnické soše sv. Jan Nepomuckého¹⁵³ „**Na den steti S:ho: Jana kržtitele 1715**“ a chotouňském kříži¹⁵⁴ „**NA DEN SV PROKOPA 1849**“. S římskými číslicemi ve formě letopočtů nebo chronogramů se lze setkat po celé sledované období. V nejstarších dobách se jimi datovaly všechny zvony¹⁵⁵, memoriální a konsekrační nápisy. V datování nápisů na zvonech si římské číslice nad arabskými udržely převahu až do poloviny 16. stol. a znovu ji získaly v polovině 18. stol. v německy provedených podpisech zvonařů. Chronogramy se začínají objevovat až v 18. stol.

---

¹⁴⁶ Viz kat. č. 004

¹⁴⁷ Viz kat. č. 005+

¹⁴⁸ Viz kat. č. 011

¹⁴⁹ Viz kat. č. 433

¹⁵⁰ Datace používaná na zvonech byla prováděna ve většině případech pouze pomocí letopočtů, ale existují zde i zvony, které měly přesné datum, např. chocenický zvon (viz kat. č. 090+), lstibořský zvon (viz kat. č. 214+) nebo tismický zvon (viz kat. č. 221+).

¹⁵¹ Viz kat. č. 139

¹⁵² Další takto zpřesněné nápisy jsou na jednom náhrobníku v Plaňanech z roku 1582 (viz kat. č. 093), na dvou grunteckých náhrobnících z let 1589 a 1594 (viz kat. č. 101 a 112) a na dolnochvatlinském náhrobníku z roku 1609 (viz kat. č. 125). Z uvedeného přehledu je patrné, že se v nápisech takto upřesňovalo úmrtí pouze v době kolem přelomu 16. a 17. století.

¹⁵³ Viz kat. č. 210

¹⁵⁴ Viz kat. č. 422

¹⁵⁵ Výjimečný je drahobudický zvon (viz kat. č. 024) z roku 1504 datovaný kombinací římských a arabských číslic „**m° v° 4**“.

převážně v nápisech umístěvaných na sochách, křížích a zvonech, občas je takováto datace doplněna ještě letopočtem. Datace provedená chronogramem je od ostatního textu nejčastěji výškově odlišena, ale existuje i případ, kdy bylo odlišení číslic provedeno barevně, např. v malovaném memoriálním nápisu¹⁵⁶ ve starokolínském kostele sv. Ondřeje jsou římské číslice označující chronogram provedeny oranžovou barvou, zatímco ostatní text je černý.

Výjimečné a zároveň i jediné zdejší datování pomocí kalend, pokud nebude započteno datování v memoriální nápisu z kolínského kostela sv. Bartoloměje, bylo součástí nejstaršího nápisu¹⁵⁷ o konsekraci velimského kostela sv. Vavřince „*Anno dom. Millesimo CCCC octavo Epacta III ... XIII Calendis Januarii ...*“. Nápis a spolu s ním i datování je zabíleno.

---

¹⁵⁶ Viz kat. č. 240

¹⁵⁷ Viz kat. č. 001+

V. Závěr

Cílem této diplomové práce bylo zpracování epigrafických památek vytvořených do roku 1850, jež se v současné době nacházejí na území kolínského okresu, území okresu bylo vymezeno hranicemi platnými od 1. 1. 2007. Hlavním úkolem bylo provedení průzkumu a zkatalogizování nápisového fondu obcí rozkládajících se na území západní části okresu Kolín, ve východní část tohoto okresu byl již průzkum proveden a nápisový fond byl zkatalogizován v bakalářské práci nazvané „Soupis epigrafických památek v okresu Kolín do roku 1850 (Východní část)“. Dále následovalo vzájemné propojení obou katalogů, čímž došlo vytvoření jednoho hlavního katalogu epigrafických památek nacházejících se na území okresu Kolín.

Zkatalogizování epigrafických památek na území okresu Kolín potvrdilo předběžné výsledky stručně nastíněné již ve výše zmiňované bakalářské práci, k nimž patří početní zastoupení různých druhů nositelů nápisů, používané jazyky a typy písma.

Ačkoliv je v tomto katalogu zachyceno 447 epigrafických památek, neměl by být badateli vnímán jako zcela uzavřený, existuje velké množství historických budov, v nichž mohou být v budoucnu nalezeny nejrůznější druhy epigrafických památek typu graffiti, dipinti nebo fresek a je ještě více archivních pramenů, ve kterých může budoucí badatel nalézt zmínky o dalších stále existujících nebo již dávno zaniklých nápisech.

VI. Seznam použitých zkratek

ANM	Archiv národního muzea
d.	délka
DÚ	děkanský úřad
fol.	folium
FÚ	farní úřad
inv. č.	inventární číslo
kat. č.	katalogové číslo
kart.	karton
NA	Národní archiv
OÚ	obecní úřad
p.	písmo
pag.	pagina
PM	Podlipanské muzeum
poč.	počátek
pol.	polovina
pr.	průměr
RM	regionální muzeum
ŘKF	římskokatolická farnost
s.	strana
sign.	signatura
SOA	Státní oblastní archiv
SOkA	Státní okresní archiv
srov.	srovnání
stol.	století
š.	šířka
v.	výška

VII. Seznam zkrácených citací literatury použitých v katalogu

- Čarek (1985) **ČAREK**, Jiří. *Městské znaky v Českých zemích*. Praha, 1985.
- Domečka (1918) **DOMEČKA**, Ludvík. Poznámky o zvonařích a konvářích Královehradeckých. In *Památky archeologické*. 30, Praha, 1918, s. 117-124.
- Fiala (1989) **FIALA**, Hejduk et al. *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. VI. Východní Čechy. Praha, 1989.
- Hejduk (2000) **HEJDUK**, Jaroslav. *Náš domov Chvatliny a okolí*. 2000.
- Hruška (1967) **HRUŠKA**, Antonín. Kutnohorské kovolijectví 15. - 17. století. In *Sborník oblastního muzea v Kutné Hoře, A - řada historická*, č. 8-9. Kutná Hora, 1967.
- Kamarýt (1995) **KAMARÝT**, Jan. *Kolínské zvony: historie, věže, věžáci*. Kolín, 1995.
- Kuča (1995) **KUČA**, Karel. *Chlumecko a Novobydžovsko, historie a architektonické památky Pocidliní*. 1. Hradec Králové, 1995. ISBN 80-901906-0-X.
- Leminger (1897) **LEMINGER**, Emanuel. Zvonařský rod Klabalův. In *Památky archeologické a místopisné*. 17. Praha, 1897, s. 23-36.
- Mádl (1897) **MÁDL**, Karel Boromejský. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese kolínském*. Praha, 1897.
- Mysliveček I (2006) **MYSLIVEČEK**, Milan. *Velký erbovník*. Svazek 1. Plzeň, 2006. ISBN 80-7238-520-8.
- Mysliveček II (2006) **MYSLIVEČEK**, Milan. *Velký erbovník*. Svazek 2. Plzeň, 2006. ISBN 80-7238-521-6.
- Mrvík (2004) **MRVÍK**, Vladimír J. *Trojanové z Bylan a Rossfeldu*. Praha, 2004.
- Podlaha 1 (1907) **PODLAHA**, Antonín. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese českobrodském*. Praha, 1907.
- Podlaha 2 (1907) **PODLAHA**, Antonín. *Posvátná místa království Českého*. Řada první. Arcidiecéze pražská, díl I., vikariáty Českobrodský, Černokostelecký, Mnichovický a Prosecký. Praha, 1907.

- Podlaha (1910) **PODLAHA**, Antonín. *Posvátná místa království Českého*. Řada první. Arcidiecéze pražská, díl IV., vikariáty Kolínský a Rokycanský. Praha, 1910.
- Poche (1977) **POCHE**, Emanuel, et al. *Umělecké památky Čech I*. Praha, 1977.
- Poche (1978) **POCHE**, Emanuel, et al. *Umělecké památky Čech II*. Praha, 1978.
- Poche (1980) **POCHE**, Emanuel, et al. *Umělecké památky Čech III*. Praha, 1980.
- Poche (1982) **POCHE**, Emanuel, et al. *Umělecké památky Čech IV*. Praha, 1982.
- Psota (2009) **PSOTA**, Jan et al. *Drobné památky v Úvalech a okolí*. Úvaly, 2009.
- Rišlink (2000) **RIŠLINK**, Vladimír. *Kouřim a okolí - průvodce po kulturních památkách*. Kouřim, 2000.
- Rišlink (2009) **RIŠLINK**, Vladimír. *Malotice. Stručný přehled dějin obce*. 2009.
- Rišlink - Jouza (1998) **RIŠLINK**, Vladimír - **JOUZA**, Ladislav (ed.). *Gotika na Kolínsku*. Společnost a kultura v letech 1250-1530. Kolín, 1998. ISBN 80-901612-5-1.
- Rišlink - Jouza (1999) **RIŠLINK**, Vladimír - **JOUZA**, Ladislav (ed.). *Renesance na Kolínsku*. Společnost a kultura v letech 1530-1650. Kolín, 1999. ISBN 80-901612-8-6.
- Rišlink - Jouza (2001) **RIŠLINK**, Vladimír - **JOUZA**, Ladislav (ed.). *Baroko na Kolínsku I*. Společnost a kultura v letech 1650-1730 (rané a vrcholné baroko). Kolín, 2001.
- Rybička (1885) **RYBIČKA**, Antonín. *O českém zvonářství*. Studie kulturní. Praha, 1885.
- Sedláček (1925) **SEDLÁČEK**, August. *Českomoravská heraldika II*. 1. vydání. Praha, 1925.
- Sedláček (1998) **SEDLÁČEK**, August. *Hrady zámky a tvrze království českého*. Díl 15. Kouřimsko, Vltavsko a jihozápadní Boleslavsko. Praha, 1998.
- Sedláček (2001) sv. 2 **SEDLÁČEK**, August. *Atlasy erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty*. Svazek 2. Praha, 2001.
- Sedláček (2002), sv. 3 **SEDLÁČEK**, August. *Atlasy erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty*. Svazek 3. Praha, 2002.

- Schaller (1787) **SCHALLER**, Jaroslav. *Topographie des Königreichs Böhmen, alle Städt, Flecken, Herrschaften, Landgüter, Edelsitze, Klöster, Dörfen, wie auch Verfallene Schlösser und Städte unter den ehemaligen und jetzigen Benennungen samt ihren Merkwürdigkeiten beschrieben werden*. VI. Teil. Czaslauer Kreis. Prag, 1787.
- Schaller (1788) **SCHALLER**, Jaroslav. *Topographie des Königreichs Böhmen, alle Städt, Flecken, Herrschaften, Landgüter, Edelsitze, Klöster, Dörfen, wie auch Verfallene Schlösser und Städte unter den ehemaligen und jetzigen Benennungen samt ihren Merkwürdigkeiten beschrieben werden*. X. Teil. Kaurzimer Kreis. Prag, 1788.
- Tůma 1 (1915) **TŮMA**, Josef. *Kolínsko a Kouřimsko: Obraz poměrů přírodních, života obyvatelstva i paměti časů minulých*. Díl 2. Paměti osad na Kolínsku. Kolín, 1915.
- Tůma 2 (1915) **TŮMA**, Josef. *Kolínsko a Kouřimsko: Obraz poměrů přírodních, života obyvatelstva i paměti časů minulých*. Díl 3. Paměti osad na Kouřimsku. Kolín, 1915.
- Vavák (1915) **VAVÁK**, František Jan. *Paměti Františka J. Vaváka, souseda a rychtáře milčického z let 1770-1816*. Kniha 3., část 1. (1791-1794). Praha, 1915.

VIII. Katalog

VIII.1 Nápis datované

001+	Velim, kostel sv. Vavřince	1408
------	----------------------------	------

Konsekrační nápis o opravě kostela. Popis umístění a přepis nápisu podle Tůmy (1915). „*V chóru za oltářem na epištolní straně pod oknem odkryt r. 1880 starožitný nápis pod starou omítkou, který jest nyní zabílen a zamalován. Zaujímal celou šířku podokní a uprostřed mezi posledními dvěma řádky byl ve věnci zeleném modrý kříž konsekrační.*“.

Anno dom(ini). Millesimo CCCC octavo Epacta III concurrente / septima Jndicione prime Apparicionis et be(ne). Expectationis utroq(ue) / magno Adventu Jesu Cristi per cl(arissimus). Dom(ini). Weuceslaum Nico=/polensis Ecclesie Episcopum consecrati sunt XIII Calendis Januarii / pres Ecclesie sancte emendate Limitates aeterno rege victoriales / Jmprimis in Commenoretionen III. sanc(tus). dei et matris semper / q virginis Marie et in honorem omniu sancto celestium cinium / Patriarcharum Prophetar^{•a} Apostolor(um). Martirum Confessorum atq(ue) / Wirginum et Widuarum Chori et tocius Ecclesie autem [---] / Stephano et Laurencio ad^b novit. Jn maiori vro altari [---] / Jtaque sanctorum petri Pauli Andree Ap(osto)lor(um). Stephani / Et maioris Dyonisii Wenceslai Ermolai Erasmi [---] / ini Sebastiani Cosminiani Martirum Gregorii pape [---] mo^c / nachi Procopii c(on)fessor^{•a} Catherine Margarithe Vginum Ludmille^{-d} •^{-e} Vidue et alior^{•a} plurimor^{•a} sanctoru Martir(um)^{•a} Confessor^{•a} Virgin^{•a} c / nilas ac maioris altaris^{•a} •^{-f} Stephano Laurencio Benedicto / et Bernardo annotav •^{-f} Orate Deum p [---] ^g

Datum: XIII Calendis Januarii = 20. 12. 1408

Mádl (1897), s. 101- 102; Tůma 1 (1915), s. 147-148; Poche (1982), s. 194.

a. Dvojtečka.

b. Scriptura continua.

c. Litery „mo“ jsou uvedeny v kulatých závorkách.

d. Slovo „Ludmille“ je uvedeno v kulatých závorkách.

e. Čárka.

f. Konsekrační jetelový kříž.

g. Mádl (1897) uvádí přepis nápisu čteného podle fotografie: „*Anno Dom. millesimo CCCC octauo Epacta iii Concurrente septima Jndicione prima ... us .. Exposit .. Vtroque .. venerabilem in Cristo patrem Dom Wenceslaum Nicopolensis Ecclesie Episcopum consecrati sunt . XIII Kalendas Januarii infrascripto sanctorum dei Joannes andreas ... oratione beatum dei ... in honore dei et sanctorum confessorum ... ante*“

chori et totius ecclesiae ... In maiori ... sanctorum Petri et Pauli Andree sancti Stephani .. Dyonisii Wenceslai .. Erasmi ... Scti sebastiani .. martyrum Gregorii ... Katherine . Margarethe virgin ... vidue et aliorum alumnorum .. sanctorum Mathie confessoris .... ac maioris altar ... Stepho ... anotari ... Orate pro. "

002+	Radim, tvrz, čp. 2	1434
------	--------------------	------

Letopočet na kamenu zasazeném ve stěně sklepení. Při bytových úpravách zazděn. Přepis nápisu podle <http://www.cestyapamatky.cz/kolinsko/radim/tvrz> [cit. dne 21. 5. 2012].

p. pravděpodobně arabské číslice

1434

<http://www.cestyapamatky.cz/kolinsko/radim/tvrz> [cit. dne 21. 5. 2012]

003	Tismice, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1442
-----	---	------

Zvon zavěšený na ocelové traverze v dubové stoličce ve věži kostela. Přepis nápisu podle faksimile¹. Koruna tvořena šesti hladkými uchy. Na věnci je plastická dvojlinka. Jednořádkový nápis ohraničený plastickou dvojlinkou probíhá na krku zvonu.

pr. 62 cm; p. cca 2 cm - gotická minuskula

ke^{-a} czty •^{-b} bozye •^{-c} a^{-a} pannye •^{-b} marigy •^{-c} zvon •^{-c} lit •^{-b} gest •^{-c} leta •^{-d} m^o cccc^o xly^o

Litera s má formu kulatého S. Litera z má šikmé střední břevno. Litera x má střední břevno.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 13, okres Český Brod, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 28, Tismice; NA, fond Zemský památkový úřad Praha kart. 57, Soupis zvonů k účelům válečným, Tismice; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Tismice.

Podlaha 1 (1907), s. 193; Podlaha 2 (1907), s. 59.

- a. Scriptura continua.
- b. Kalich.
- c. Bžbán.
- d. Heraldická lilie.

1. Podlaha 1 (1907), s. 193.

Dveře sekundárně zasazené do pískovcového portálu v jižní stěně kostelní zvonice, do roku 1853 stávaly v hlavním vchodu do kostela.² Dveře jsou dřevěné, pokryté kovovými pláty, přes které jsou nakoso položeny ploché pruty. Pruty jsou přitlučeny vrubovanými hřebíky. Dveře mají na výšku 12 kosočtverečných polí, na šířku 7 polí. Do kosočtverečných polí je umístěna plechová výzdoba³, erby a litery. V první řadě jsou tři litery, v druhé řadě jsou čtyři erby, jeden erb s mečí a další tři erby s kopím či střelou. Ve třetí řadě byly pravděpodobně rostlinné motivy. Ve čtvrté řadě je štítek s otvorem pro klíč a tři litery. V páté řadě jsou dva otvory, nejspíše pro klíče a kruhové klepadlo. V ostatních řadách jsou rostlinné motivy.

d. 101 cm, š. 5,5 cm, v. 191 cm; p. 9-10 cm - gotická majuskula - obr. č. 1

P A B •^{-a} / [.] M T

Znak: (Na štítu jsou dva zkřížené meče.); (Na štítu je kopí nebo střela bez násady⁴.)

Litera **M** má na prvním dřívku nodus. Litera **T** má na dřívku nodus.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Vítice.

Podlaha 1 (1907), s. 215, 217; Podlaha 2 (1907), s. 66; Poche (1982), s. 240; Rišlink-Jouza (1998), s. 62; Rišlink (2000), s. 201.

a. Rišlink-Jouza (1998) na tomto místě uvádějí ještě literu „**C**“.

1. Podlaha 1 (1907) datuje dveře do 15. století, Rišlink (2000) do doby kolem roku 1400.

2. Rišlink-Jouza (1998).

3. Motiv květu.

4. Podlaha 1 (1907) uvádí na štítu lopatu.

Zvon v kostelní zvonici. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Přepis nápisu podle Podlahy 1 (1907). „*Nápis v gotické minuskuli, jejíž litery v rovný řádek nejsou urovnány.*“

pr. 83 cm; p. - gotická majuskula²

**AVE •^{-a} MARIA •^{-a} GRACIA •^{-a} PLENA •^{-b} LVCE •^{-b} MATE •^{-c} O •^{-b} REX •^{-c} GLORIE •^{-a}
VENI •^{-a} NOBIS •^{-c} CUM •^{-c} PACE •^{-a d}**

Litery jsou uzavřené.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů.

Podlaha 1 (1907), s. 215-216; Podlaha 2 (1907), s. 66.

a. Křížek.

b. Scriptura continua.

c. Zvoneček.

d. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů je uveden přepis: „*Ave + Maria + gratia + plena + dominus + tecum + Gloria.*“.

1. Podlaha 1 (1907) datuje zvon do 15. století.

2. Podlaha 1 (1907) sice uvádí gotickou minuskuli, ale podle faksimile je písmo majuskulní. Viz Podlaha 1 (1907), s. 217.

006+ ¹	Skvrňov, kostel sv. Havla	1460 ²
-------------------	---------------------------	-------------------

---

Zvon zavěšený ve věži kostela. „*Koruna je šesti ramenná, zvon je zatažen do profilované hlavy, situován v dřevěné stolici.*“³ Popis výzdoby a přepis nápisu podle Mádl (1897). „*Ucha v copy spletená.*“⁴ *Na západní straně pláště relief Panny Marie v celé postavě s žezlem v levé a s Kristem na pravé ruce; na východní sv. Petr. Kolem hořeního kraje*“ nápis A).

pr. 84 cm; p. pravděpodobně gotická minuskula⁵

tento zwon dielan gest let bozieho I^accccx ke czti a chwale panv^b bohv a swatemv petr^v do sskworzeszyna

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 104, Skvrňov; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Skvrňov; Evidenční karta movité kulturní památky č. 2262.

Mádl (1897), s. 95; Tůma 2 (1915), s. 246-247.

a. V evidenční kartě movité kulturní památky je uvedena číslice „I“.

b. Tůma (1915) uvádí „*pana*“.

1. Kostelní věž je vzhledem k špatnému stavu schodiště nepřístupná.

2. V NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 104, Skvrňov je uvedena datace 1489.

3. Popis podle Evidenční karty movité kulturní památky číslo 2262.

4. Pletenec.

5. V evidenční kartě movité kulturní památky je uvedeno písmo: frakturní minuskula. Spíše se tedy jedná o gotickou minuskuli, protože fraktura se v nápisech začíná vyskytovat až na počátku 16. století.

---

007 Velim, zvonice u kostela sv. Vavřince (cca 1458-1468)¹, 1721

Zvon zavěšený v dubové stoličce v kostelní zvonici. Koruna tvořena šesti hladkými uchy, v dolní části pláště, u věnce, je plastická linka. Jednořádkový nápis A) probíhá na krku zvonu ohraničený plastickou dvojlíničkou a pokračuje druhým řádkem na západní straně zvonu. Dvouřádkový nápis B) je vyryt na srdci zvonu, přesněji na severní straně ocasu. Zvon byl do roku 1721 zavěšen na tzv. vysoké točení.

pr. 87, 2 cm²; p. A) 1. ř. 3 cm - gotická minuskula, p. 1) 2. ř. 2 cm - gotická minuskula, p. B) 2 cm - kapitála - obr. č. 2

A) **pa[n]** •^{-a} [z]^Ad^benyek z postvpycz myn[c]^Azmai[s]^Atr kra[l]^Aowst[i]^Ae cz[e]^Ask[i]^Aho
na oh³ •^{-a} **anno** •^{-c} **d(omini)** / **mystr** •^{-c} **p[e]**^A**tr** •^{-c} •^{-c} **kotlarz**^d (A. podle Lunga, Radek. Prohlídka zvonů ve zvonici u kostela sv. Vavřince ve Velimi 16. 4. 2000, aktualizováno 2. 4. 2009.)

B) **AN(N)O / 172I**

Slil Petr Kotlář, pravděpodobně pražský zvonář.⁴

Dvojlíneková osnova. Litery v nápisu A) se různě kácí, jsou otočená, špatně, či vůbec neodlitá. Litera **s** má tvar kulatého S. Litera **z** v nápisu A) má břevna připojena k dřívku pod úhlem 90°, litera má střední břevno. Litera **A** v nápisu B) má zalomené břevno.

Zdeněk Kostka z Postupic, mincmistr († 1468)

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 116, Velim; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Velim; Lunga, Radek. Prohlídka zvonů ve zvonici u kostela sv. Vavřince ve Velimi 16. 4. 2000, aktualizováno 2. 4. 2009.

Mádl (1897), s. 102; Tůma 1 (1915), s. 148, 150.

a. Heraldická lilie.

b. Litera „**d**“ je horizontálně otočená.

c. Kotvicový kříž.

d. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů uveden přepis nápisu: „*mill: CCC x terz: kraloval cisař ..... a pan Jenik z nové Oupic ....*“.

1. Lunga, Radek. Prohlídka zvonů ve zvonici u kostela sv. Vavřince ve Velimi 16. 4. 2000, aktualizováno 2. 4. 2009. V NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 116, Velim je zvon datován do roku 1413. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy je zvon datován do roku 1313. Datování vzniku odlití zvonu do roku 1313 a 1413 bylo způsobeno chybným čtením špatně odlitého nápisu.
2. V NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 116, Velim jsou uvedeny rozměry: pr. 80 cm, v. 80 cm.
3. Litery „*oh*“ podle Lungy znamenají „*horach kutnach*“.
4. Rybička (1885), s. 24.

008+	Hradešín, kostel sv. Jiří	1469
------	---------------------------	------

Náhrobní nápis Jana Čenky Škvoreckého z Klinštejna v kostele. Přepis nápisu podle SOkA, FÚ Hradešín, Liber memorabilium 1734-1905, 1.

Leta Panie M. CCCC. LX IX przed Bożim Wstaupenim umřzel Pan Pan Jan Czenka Sskworeczky z Klinssteina proste za^{-a} neg Pana Boha

Datum: 1469¹

Jan Čenka Škvorecký z Klinštejna († 1469)

SOkA, FÚ Hradešín, Liber memorabilium 1734-1905, 1, pag. 71.

a. V SOkA, FÚ Hradešín, Liber memorabilium 1734-1905, 1 je v přepisu uvedena scriptura continua.

1. Na den 7. května připadla v roce 1469 křížová neděle. Svátek vstoupení páně připadl v roce 1469 na 11. 5., vzhledem ke slovu „*przed*“ bude úmrtí připadat na některý den mezi 8. - 10. květnem.

009+ ¹	Tuchoraz, tvrz	1474
-------------------	----------------	------

Letopočet na vstupním portálu brány. Popis umístění a přepis podle Pocheho (1982).

p. pravděpodobně arabské číslice

1474

Poche (1982), s. 113.

1. V době vytváření soupisu byla tuchorazská tvrz nepřístupná veřejnosti.

Letopočet na vstupním portálu branky. Popis umístění a přepis podle Pocheho (1982).

p. pravděpodobně arabské číslice

1474

Poche (1982), s. 113.

1. V době vytváření soupisu byla tuchorazská tvrz nepřístupná veřejnosti.

Memoriální nápis o stavbě věže na desce vsazené do vnější severní stěny věžovité brány. Deska se nachází nad vstupní branou a brankou ve výšce přibližně 7 m nad zemí. Pískovec, orámování desky je bohatě profilované systémem oblounů a výžlabků. V horní polovině desky je v reliéfně zahloubeném poli vytesán erb pánů z Landštejna s vysokým reliéfem kolčí přílby a s příkrývadly. Sedmiřádkový vtesaný nápis je umístěn v dolní polovině desky. Litery jsou zvýrazněny černou barvou.

d. cca 200 cm, v. cca 300 cm; p. cca 10 cm - gotická minuskula, p. 7. ř. cca 10 cm - raně humanistická kapitála

Leta •^{-a} bozieho •^{-a} M^o cccc lxx^{-b} / vii •^{-a} Tato •^{-a} wieze •^{-a} dielana •^{-a} gest / skrze •^{-a} naklad •^{-a} vrozeneho •^{-a} pana / pana •^{-a} Mikvlasse •^{-a} z^{-c} lanssteyna / naywyzssieho •^{-a} pisarz^{-d} e •^{-a} desk / kralowstwie •^{-a} czeskeho •^{-a} a^{-c} dielal / gest •^{-a} Mistr •^{-a} kwieton •^{-a} AMEN^{e f}

Znak: z Landštejna (Na štítu vítkovská růže. V klenotu tatáž růže jako na štítu.)²

Mistr Květoň

Dvojlinková osnova. V nápisu je použita scriptura continua. Litera **i** nemá tečku. Litera **z** má šikmé střední břevno. Litera **x** má střední břevno. Slovo **AMEN** je provedeno raně humanistickou kapitálou, litera **A** má tvar křesťanského A = zalomené střední břevno a výrazně protažená horní patka, litera **M** má tvar byzantského M a litera **E** má tvar Epsilon.

Mikuláš Sviták/Svitáček z Landštejna (*1454; †1484).

SOKA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947, s. 5; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Tuchoraz.

Sedláček (1998), s. 15-18; Podlaha 1 (1907), s. 197-201; Poche (1982), s. 112-113; Rišlink-Jouza (1998), s. 38-39.

- a. Trojtečka, routový tvar.
- b. Litera „x“ nemá střední břevno.
- c. Scriptura continua.
- d. Litera p. cca 8 cm.
- e. Slovo „*AMEN*“ je vytesáno raně humanistickou kapitálou.
- f. Sedláček (1998) uvádí přepis nápisu s diakritikou.

1. V SOKA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947 a Pochovi (1982) je uvedena datace „1474“.

2. Srov. Sedláček (1925), s. 10.

012	Rostoklaty, bývalý kostel sv. Martina	1479
-----	---------------------------------------	------

Zvon „Martin“ zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna tvořena šesti hladkými uchy. Plášť je hladký, v dolní části pláště je plastická linka. Jednořádkový nápis ohraničený plastickými dvojlínkami je na krku zvonu a pokračuje druhým řádkem na západní straně krku zvonu.

pr. 81 cm¹; p. 2,3 cm - gotická minuskula - obr. č. 3

**A(nno) •^{-a} d(omini) •^{-a} m •^{-a} cccc •^{-a} lxxix •^{-a} hec •^{-b} •^{-c} campana •^{-d} fvsa •^{-c} est •^{-d} ad •^{-e}
honorem •^{-f} •^{-g} dei •^{-g} et •^{-e} sancti •^{-d} martini •^{-h} yn •^{-g} chrostock •^{-a}/lat •^{-d}**

Dvojlínková osnova. Litera s má tvar kulatého S. Litera x má střední břevno.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 13, okres Český Brod, Ohlašovací listy pro bronzové zvonky, 29, Tuklaty, Rostoklaty; SOKA Kolín, FÚ Tuklaty, Pamětní kniha 1836-1950, fol. 28; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Rostoklaty. Podlaha 1 (1907), s. 146; Podlaha 2 (1907), s. 63.

- a. Zvon.
- b. V SOKA Kolín, FÚ Tuklaty, Pamětní kniha 1836-1950 je v přepisu uvedeno namísto slova „*hec*“ slovo „*Haec*“.
- c. Heraldická lilie.
- d. Křížek.

e. Scriptura continua.

f. V SOkA Kolín, FÚ Tuklaty, Pamětní kniha 1836-1950 jsou v přepisu uvedena namísto slova „*honorem*“ slova „*maiozem gloriam*“.

g. Heraldická lilie, odlišná od b.

h. Růže.

1. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů uvedeny rozměry: pr. 78 cm, v. 65 cm.

013	Křečhoř, kostel sv. Václava	1481
-----	-----------------------------	------

Zvon zavěšený v dobové stolici ve věži kostela. Koruna je tvořena šesti zdobenými¹ uchy, v dolní části pláště jsou dvě plastické linky. Jednořádkový nápis ohraničený dvojlinkami probíhá na krku zvonu.

pr. 93 cm, v. 80 cm; p. 3 cm - gotická minuskula - obr. č. 4

A^{-a}nno domini m^o cccc^o lxxxi^o •^{-b} hec campana est fu^{-c}sa ad^{-d} lau^{-c}dem S^{-a}(an)cte^{-e} T⁻
a^arinitatis per m(a)g(ist)ru^{-c-f}(m) andream dictu^{-c-g}(m) ptacze^{-h}(k) •⁻ⁱ

Slil Ondřej Ptáček², kutnohorský zvonář a konvář. Nejvýznamnější kutnohorský zvonář, jeho nejstarší zvon pochází z roku 1472. Po jeho smrti v roce 1511 přebírají huť synové Jakub a Michal.³

Verzátky se odlišují od ostatních liter. Litera **z** je odlišná od ostatních písmen.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů. NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 59, Křečhoř; ŘKF Kolín, Památná kniha fary Křečhořské počínajíc rokem 1878, bez čísla stránky; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Křečhoř.

Mádl (1897), s. 74; Podlaha (1910), s. 90; Tůma 1 (1915), s. 119; Hruška (1967) s. 32.

a. Litera p. 4 cm.

b. Trojtečka, routový tvar.

c. Mádl (1897) uvádí literu „*v*“.

d. Scriptura continua.

e. Nad literou „*e*“ je linka, kontrakce.

f. Nad literami „*ru*“ je linka, kontrakce.

g. Nad literou „*u*“ je linka, suspenze.

h. Nad literou „*e*“ je linka, suspenze.

i. Tečka ve tvaru routy.

1. Pšeničný klas, po stranách zrna souhlasně položená.
2. Další jeho zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. 013; 014+; 015+; 016; (021); 022; 023; 024; 028+; 031
3. Rybička (1885), s. 45-48; Hruška (1967), s. 28-47.

014+ ¹	Dobřichov, kostel Nejsvětější Trojice	1489 ²
-------------------	---------------------------------------	-------------------

Zvon „Václav“ zavěšený ve věži kostela. Přepis nápisu a popis výzdoby podle Mádl (1897).
 „*Kolem koruny*“ nápis.

pr. 102 cm, v. 84 cm; p. pravděpodobně gotická minuskula

**a^{-a}nno d^{-a}omini m^{-a}c^{-a}c^{-a}c^{-a}I^{-a}x^{-a}x^{-a}x^{-a}I^{-a}x^{-b}hec^{-c} campana fusa est ad honorem d^{-a}ei s⁻
 a^{-a}ancti^{-d}t^{-a}rinit^(as). per magistrvm^{-e} a^{-a}ndream^{-f} dictvm p^{-a}taczek.**

Slil Ondřej Ptáček³

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 18, Dobřichov; ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413; SOkA Kolín, FÚ Dobřichov, Pamětní kniha 1766-1812, inv. č. 1; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Dobřichov.

Mádl (1897), s. 9; Podlaha (1910), s. 12; Tůma 2 (1915), s. 107.

a. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů, ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 a SOkA Kolín, FÚ Dobřichov, Pamětní kniha 1766-1812, inv. č. 1 je uvedena majuskulní litera.

b. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů, ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 a SOkA Kolín, FÚ Dobřichov, Pamětní kniha 1766-1812, inv. č. 1 je uvedena litera „i“.

c. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů, ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 a SOkA Kolín, FÚ Dobřichov, Pamětní kniha 1766-1812, inv. č. 1 je uveden přepis slova „*haec*“.

d. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů, ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 a SOkA Kolín, FÚ Dobřichov, Pamětní kniha 1766-1812, inv. č. 1 je uvedena dvojtečka.

e. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 a Tůmovi 2 (1915) je uvedeno namísto slova „*magistrvm*“ slovo „*Matheum*“.

f. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedeno namísto slova „*andream*“ přepis „*Mandister*“, Tůma 2 (1915) uvádí slovo „*magistrvm*“.

1. V době vytváření soupisu byla věž nepřístupná.

2. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uveden rok „1499“.

3. Viz kat. č. 013

015+	Křečhoř, kostel sv. Václava	1489
------	-----------------------------	------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1916. Přepis nápisu a popis výzdoby podle Mádla (1897). „*Plášť hladký, při koruně kolem*“ nápis. Roku 1898 byl zvon přelit Arnoštem Diepoldem v Praze.

pr. 84 cm, v. 56 cm¹; pravděpodobně gotická minuskula

anno domini mcccc xxxix hec campana fvsa est ad honorem dei omnipotentis per magistrv^a(m) pacz(e)k.

Slil Ondřej Ptáček²

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ŘKF Kolín, Památná kniha fary Křečhořské počínajíc rokem 1878, s. 32, bez čísla stránky.

Mádl (1897), s. 74; Podlaha (1910), s. 90; Tůma 1 (1915), s. 120.

a. Mádl (1897) uvádí nad literou „**u**“ pomlčku = suspenze.

1. Uvedeny rozměry přelitého zvonu.

2. Viz kat. č. 013

016	Velim, zvonice u kostela sv. Vavřince	(cca 1490) ¹
-----	---------------------------------------	-------------------------

---

Zvon „Umíráček“ zavěšený v dřevěné konstrukci přistavěné k dubové stoličce v kostelní zvonici. Koruna tvořena šesti zdobenými² uchy, plášť je hladký. Jednořádkový nápis probíhá na krku zvonu ohraničený plastickými dvojlinkami.

pr. 55,5 cm³; p. 3 cm - gotická minuskula

mistr iv^a ondr^b zey rzeczeny ptacek^c ke^d czci a^d k^d chwale bozy^d y iv^a ss(e)m [swatym]

Slil Ondřej Ptáček⁴

Dvojlinková osnova. Litera s je vyšší než ostatní litery. V nápisu se vyskytují dva částečně podobné tvary litery z.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 116, Velim; Lunga, Radek. Prohlídka zvonů ve zvonici u kostela sv. Vavřince ve Velimi 16. 4. 2000, aktualizováno 2. 4. 2009.

Tůma 1 (1915), s. 150.

- a. Litery „*iv*“ zastupují literu „*w*“.
- b. Litera „*r*“ je špatně odlišná.
- c. Tůma 1 (1915) uvádí přepis: „*K chwale Bozj wssem Swatym Ondrzeg rzeczeny Ptaczek.*“.
- d. Scriptura continua.

1. Tůma 1 (1915).

2. Pletenec.

3. V NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 116, Velim jsou uvedeny rozměry: pr. 59 cm, v. 59 cm.

4. Viz kat. č. 013

017+	Malotice, kostel sv. Matouše	1491 ¹ , 1844
------	------------------------------	--------------------------

---

Zvon ve věži kostela. Zvon původně slil Hanuš konvář z Prahy v roce 1491. V roce 1844 byl přelit od zvonaře Karla Bellmanna. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Přepis nápisu A) podle ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482. Přepis nápisu B) podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů. Nápis A) byl na původním zvonu z roku 1491, nápis B) vznikl po přelítí zvonu v roce 1844.

pr. 60 cm

A) **Tento Zwon wzdelal^a Mjstr^b Hanuss^c Lippenmarž z Prahy. MCCCCLXXXI.**^{d e}

B) **R(oku). 1491 ulit od Hanuše^f konváře z Prahy^f •^g r(oku). 1844. přelit od Karla Bellmanna.**

Slil Hanuš, pražský zvonař, jenž měl svou dílnu v železné ulici „Matky Boží“. Legendy na jeho zvonech jsou v češtině.² Přelil Karel Bellmann³, pražský zvonař. V letech 1816-1855 sléval nové zvony a přelával staré zvony. Huť měl na Novém městě pražském.⁴

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482; SOKA Kolín, FÚ Malotice, Liber memorabilium I, 1788-1835, s. 14.

Mádl (1897), s. 76; Podlaha (1910), s. 104; Tůma 2 (1915) s. 238.

- a. V SOKA Kolín, FÚ Malotice, Liber memorabilium I, 1788-1835 je v přepisu namísto slova „*wzdelal*“ slovo „*vdelal*“.
- b. V SOKA Kolín, FÚ Malotice, Liber memorabilium I, 1788-1835 je v přepisu namísto litery „*j*“ litera „*y*“.
- c. V SOKA Kolín, FÚ Malotice, Liber memorabilium I, 1788-1835 není v přepisu nápisu litera uvedena.
- d. V SOKA Kolín, FÚ Malotice, Liber memorabilium I, 1788-1835 je v přepisu namísto „*MCCCCLXXXI*“ uvedena datace arabskými číslicemi „*1481*“.
- e. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 a SOKA Kolín, FÚ Malotice, Liber memorabilium I, 1788-1835 je uveden pouze přepis nápisu A).
- f. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedena čárka.
- g. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedena pomlčka.
1. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 a SOKA Kolín, FÚ Malotice, Liber memorabilium I, 1788-1835 je uveden letopočet „*1481*“.
2. Rybička (1885), s. 25.
3. Další jeho zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. 017+; 351+; 356+; 357; 368+; 377+; 416+
4. Rybička (1885), s. 37.

018	Hradešín, zvonice kostela sv. Jiří	1494 ¹
-----	------------------------------------	-------------------

Zvon „Tomáš“ zavěšený v dubové stoličce v kostelní zvonici. Koruna je tvořena šesti zdobenými² uchy, na západní straně pláště je reliéfní postava sv. Jakuba. V dolní části pláště je plastická linka. Na věnci je akantový pásek v dolní části ohraničený plastickou linkou. Dvouřádkový nápis ohraničený plastickou dvojlíničkou a rozdělený akantovým páskem probíhá kolem koruny zvonu a pokračuje třetím řádkem na západní straně koruny zvonu.

pr. 105 cm; p. 2,5 cm - gotická minuskula

Anno •^{-a} do(mini) •^{-b} m •^{-a} cccc •^{-b} xciiii •^{-a} glori •^{-c} tibi •^{-a} trinitas •^{-b} (e)qvalis •^{-a} vna •^{-b} deitas •^{-a} et •^{-b} ante •^{-a} omnia •^{-b} secvla •^{-a} et •^{-a} nvnc •^{-b} et •^{-a} inperpetv •^{-d} / All(elui) •^{-e} a •^{-e} maria •^{-a} virgo •^{-b} virgmv •^{-a} d •^{-f} eposce •^{-b} nob •^{-f} is •^{-a} omniv •^{-b} remissionem •^{-a} crimiv •^{-b} t •^{-g} vvm •^{-a} placand •^{-e} o •^{-b} filium •^{-a} amen •^{-b} dictv •^{-h} / •⁻ⁱ ant •^{-a} omnia •^{-k}

Slil pravděpodobně Bartoloměj Pražský³. Výzdoba zvonu je skoro identická s výzdobou zvonu v Tuklatech, kat. č. 027.

Dvojlíničková osnova. Litera s má tvar kulatého S i uprostřed slova. Litera x má střední břevno.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 13, okres Český Brod, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 4, Hradešín; SOkA, FÚ Hradešín, Liber memorabilium 1734-1905, 1, pag. 54; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Hradešín.

Podlaha 1 (1907), s. 141-142; Podlaha 2 (1907), s. 20.

a. Heraldická lilie.

b. Květ.

c. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů je uvedena ještě litera „a“.

d. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů je uvedena namísto litery „v“ litera „o“.

e. Scriptura continua.

f. Litera je horizontálně otočená.

g. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů je uvedena namísto litery „t“ litera „s“.

h. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů je uvedeno pouze „dic“.

i. Sedící jelen.

k. Korunované W.

1. V SOkA, FÚ Hradešín, Liber memorabilium 1734-1905, 1, je uveden letopočet „M: CCCC. XCIII.“ = 1493.

2. Rostlinný motiv.

3. Viz kat. č. 027

019	Dobřichov, kostel Nejsvětější Trojice	(cca 1495) ¹
-----	---------------------------------------	-------------------------

---

Konzola zasazená do vnější severní zdi kostelní lodě. Pískovec, pozdně gotická konzola pocházející pravděpodobně z přestavby kostela provedené v roce 1495. V horní části je vytesaná reliéfní koruna. Litera je vytesaná v dolní části konzoly.

p. cca 20 cm - kapitála - obr. č. 5

W[ladislaus]^A [A. Podle Pocheho (1978), s. 277.]

Vladislav Jagellonský, český a uherský král (*1. 3. 1456 Krakov; † 13. 3. 1516 Budín)

Tůma 2 (1915), s. 106; Poche (1978), s. 277; Rišlink-Jouza (1998), s. 17; Rišlink (2000), s. 154.

1. Poche (1978).

020	Třebovle, kostel sv. Bartoloměje	cca 1400-1500
-----	----------------------------------	---------------

Freska odhalená na vnitřní východní stěně presbytáře, vpravo od hrotitého okna. V nejnižší odhalené části je patrné několik postav, některé mají kolem hlavy svatozář. Ve střední části je bílá nápisová páska, nad ní jsou tři pásy s ornamentální výzdobou.

v. 165 cm, š. 162 cm; p. 4 cm - kapitála

[---] S E [.] E T [.] C I [---]

Litery mají serify.

021	Grunta, kostel Nanebevzetí Panny Marie	cca 1480-1500
-----	--	---------------

Zvon sekundárně zavěšený v dubové stoličce severní kostelní věže. Do roku 1905 zavěšen ve věži zdejšího kostela Zvěstování Panny Marie, na jehož místě stojí nyní kostel Nanebevzetí Panny Marie. Koruna tvořena šesti zdobenými uchy¹, v dolní části pláště je plastická linka. Jednořádkový nápis ohraničený dvojitými linkami probíhá kolem koruny zvonu.

pr. 98 cm; váha 600 kg; p. 3,3 cm - gotická minuskula

+ pane bozie dai s(w)obodu teim ktoz te milugi a twau prawdu wyznawagi •^a ave maria gracia

Pravděpodobně slit Ondřejem Ptáčkem²

Dvojlinková osnova. Litera **z** má horní a spodní břevno spojené s dříkem pod úhlem 90°, středové břevno je rovné.

NA, fond Zemský památkový úřad Praha kart. 55, Soupis zvonů k účelům válečným, Grunta; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 23; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Grunta. Mádl (1897), s. 12; Tůma 1 (1915), s. 274; Poche (1978), s. 236.

a. Zvon.

1. Pletený cop.
2. Viz kat. č. 013

Zvon zavěšený na ocelové hlavě v dubové stoličce ve věži kostela. Původně umístěn ve věži jezeřanského¹ kostela, zbořeného v roce 1841.² Koruna tvořena šesti zdobenými³ uchy, v dolní části pláště je reliéfní linka. Jednořádkový nápis ohraničený dvojlinkami probíhá na krku zvonu.

pr. 56 cm; p. 2,5 cm - gotická minuskula

+ hec campana fvsa est ad honorem dei et ac^{-a} s(anctvm) petri per magistru^{-b}(m) andrea dictv ptaczek

Slil Ondřej Ptáček⁴

Dvojlinková osnova.

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 120; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Veltruby.

Mádl (1897), s. 103; Podlaha (1910), s. 140; Tůma 1 (1915), s. 93.

a. Pravděpodobně špatně odlitá litera „d“.

b. Nad literou „u“ je břevno - kontrakce.

1. Osada Jezeřany je součástí Veltrub.
2. Podlaha (1910), s. 140; Tůma 1 (1915), s. 92.
3. Pletenec.
4. Viz kat. č. 013

Zvon „Maria a Jan Křtitel“ zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna je tvořena šesti zdobenými¹ uchy, na plášti je reliéf Panny Marie s Ježíškem v náručí, na protější straně Ježíš Kristus s beránkem v náručí. V dolní části pláště je plastická dvojlinka. Dvouřádkový nápis ohraničený a rozdělený plastickou dvojlinkou probíhá na krku zvonu.

pr. 115 cm; p. 2,7 cm - gotická minuskula

•^{-a} A^{-b}nno domini milesimo.^{-c} v^o.^{-c} iii^o. hec campana fv^{-d}sa est ad honorem dei omnipotentis et^{-c} bea(te) marie virginis ac sancti iohannis bab^{-e}tiste per magistrv^{-d}m

and/ream dictv^{-d} m ptaczek in^{-c} montibv^{-d} s cv^{-d} tnis •^{-f} en^{-c} ego campana nv^{-d} mqvam
pronv^{-d} ncio vana ignem bellv^{-d} m festv^{-d} m vel^{-g} fv^{-d} nv^{-d} s onestv^{-d} m et^{-c} sic est finis amen •^{-h}

Slil Ondřej Ptáček²

Dvojlinková osnova.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 13, okres Český Brod, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 21, Skramníky; NA Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 78, Válečná rekvizice kovů, lokality Sadská - Světlá nad Sázavou 1916-1918, Skramníky; SOkA Kolín, FÚ Skramníky, Liber memorabilium 1735-1835, s. 237; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Skramníky.

Podlaha 1 (1907), s. 164, 166; Podlaha 2 (1907), s. 48; Hruška (1967), s. 39, 40.

a. Zvon.

b. Litera p. 3,3 cm.

c. Scriptura continua.

d. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů je namísto litery „v“ uvedena litera „u“.

e. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů je namísto litery „b“ uvedena litera „p“.

f. Větvička s hroznem.

g. V SOkA Kolín, FÚ Skramníky, Liber memorabilium 1735-1835 je namísto slova „vel“ uvedeno slovo „Dei“.

h. Trojlist.

1. Pletenec.

2. Viz kat. č. 013

024	Drahobudice, kostel sv. Trojice	1504
-----	---------------------------------	------

Zvon zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna je tvořena šesti zdobenými¹ uchy, v dolní části pláště je plastická dvojlinka. Jednořádkový nápis ohraničený plastickými dvojlinkami probíhá na krku zvonu.

pr. 93 cm p. 2,5 cm - gotická minuskula - obr. č. 6

Ann^{-a} o domini m^o v^o 4° [h]ec campana fvsa est ad^{-b} lavdem^{-b} dei^{-b} hom[i]ni^{-b} potentis et^{-b}
beate marie virginis^{-c} per magistrvm andream dictv •^{-d} •^{-e}

Slil Ondřej Ptáček²

Dvojlinková osnova.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 22, Drahobudice; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Drahobudice.

Mádl (1897), s. 10; Podlaha (1910), s. 21; Tůma 2 (1915), s. 179.

a. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů, Mádlovi (1897) a Tůmovi 2 (1915) je uvedena pouze jedna litera „*n*“.

b. Scriptura continua.

c. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů, Mádlovi (1897) a Tůmovi 2 (1915) je uvedeno namísto liter „*is*“ litera „*e*“.

d. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů, Mádlovi (1897) a Tůmovi 2 (1915) je uvedeno slovo „*ptaczek*“.

e. Zvonek.

1. Pletenec.

2. Viz kat. č. 013

025+	Malotice, kostel sv. Matouše	1504
------	------------------------------	------

Zvon ve věži kostela. Roku 1904 byl zvon přelit pražským zvanařem Arnoštem Diepoldem. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Popis výzdoby a přepis nápisu podle Mádl (1897). „*Plášť hladký a při koruně kolem nápis.*“

pr. 68,5 cm

•^{-a} per •^{-b} magistrvm •^{-b} thomani •^{-a c} anno •^{-d} domini •^{-d} mcccc •^{-d} gvarto •^{-e} •^{-a f}

Znak: (Na štítu je korunované W.)

Slil Tomáš¹, pravděpodobně Klabal z Kutné Hory. Přelil Arnošt Diepold, pražský zvanař.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, sign. 482; SOkA Kolín, FÚ Malotice, Liber memorabilium I, 1788-1835, s. 11.

Mádl (1897), s. 76; Podlaha (1910), s. 104; Tůma 2 (1915) s. 237.

a. Erb, ve štítu korunované W.

b. Kříž.

c. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů a Tůma 2 (1915) uvádí na tomto místě slovo „*illa* •^a“.

d. Květ/hvězda.

e. Pravděpodobně slovo „*quarto*“ = čtyři.

f. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, sign. 482 je uveden přepis nápisu „*Per Magistrum Tuomann Fusa Anno Domini MCLIV*“.

1. Viz kat. č. 060

026+	Tismice, čp. 14	1506
------	-----------------	------

Brána, barokní, do dvora stojícího v centru obce. Zbořena. Popis výzdoby a přepis nápisu podle RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Tismice. „*Z cihel zděná brána s brankou jednoduchých barokových tvarů, krytá prejzy s kamenným ostěním vjezdové brány, v jehož vrcholu horní dlouhý klenák je datován rokem 1506/Doprostřed datace je vložen plastický reliéf kulatý, málo již znatelný, snad stylizovaná hlava bůvola či stylizovaná slunce/Pod datací písmena*“ nápis B) „*Objekt je bývalý panský dvůr. Branku JZD zbouralo, na příkaz ONV znovupostavilo, nepokrylo však prejzy, krytinu dosud nemá. Původní velká vrata i vrátka dřevěná jsou nahrazena polovičními železnými trubkovými oplechovanými, zeleně natřenými.*“

A) 1506

B) p [.]^a G

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Tismice.

Poche (1982), s. 64.

a. V RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Tismice je v kulatých závorkách uvedena litera „x“.

027	Tuklaty, zvonice u kostela Narození sv. Jana Křtitele	1506
-----	---	------

Zvon zavěšený v dubové stolici v kostelní zvonici. Koruna je tvořena šesti zdobenými¹ uchy, na západní straně pláště je reliéfní postava sv. Jana Křtitele. V dolní části pláště je plastická dvojlinka. Na věnci je akantový pásek ohraničený plastickou linkou. Dvouřádkový nápis ohraničený a rozdělený plastickou dvojlinkou probíhá na krku zvonu.

pr. 112 cm, p. 2,5 cm - gotická minuskula

•^{-a} en •^{-a} ego •^{-a} Campana •^{-b} nvnqvvam •^{-a} pronvncio •^{-a} vana •^{-a} ignem •^{-a} vel •^{-a} •^{-c} fec⁻
^dtvm •^{-a} bellvm •^{-a} avt •^{-a} fvnvs •^{-a} honec^{-d} tvm •^{-a} D^{-e}vi •^{-a} me •^{-a} fecit •^{-a} / magic^{-d}ter •^{-a}
 bartholomevs •^{-a} nomen •^{-a} habet •^{-a} in •^{-a} nova •^{-a} civitate •^{-a} pragens^{-f}i •^{-a} anno •^{-a} domin
 •^{-a} millec^{-d} imo •^{-a} ccccc •^{-a} c^{-d} exto •^{-a} c^{-d} it •^{-a} lavs •^{-a}

Slil Bartoloměj Pražský²

Dvojlinková osnova. Litera x má střední břevno. Dlouhý tvar litery s je zastoupen literou c.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 13, okres Český Brod, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 29, Tuklaty - Rostoklaty; NA Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 79, Válečná rekvizice kovů, Tuklaty; SOkA Kolín, FÚ Tuklaty, Liber memorabilium 1669-1853, fol. 55; SOkA Kolín, FÚ Tuklaty, Pamětní kniha 1836-1950, fol. 28; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Tuklaty.

Podlaha 1 (1907), s. 201, 203-204; Podlaha 2 (1907), s. 63.

a. Heraldická lilie.

b. Zvoneček.

c. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů je před slovem „*festvm*“ uvedena litera „e“.

d. Litera „c“ zastupuje dlouhý tvar litery „s“.

e. V SOkA Kolín, FÚ Tuklaty, Liber memorabilium 1669-1853 je namísto litery „D“ uvedena litera „q“.

f. Jediná litera „s“, která má tvar dlouhého S.

1. Rostlinný motiv.

2. Další jeho zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. (018); 027; 029+; 033+; 034+; (039)

028+	Plaňany, zvonice u kostela sv. Petra a Pavla; Zvěstování Panny Marie	1507
------	--	------

Zvon v kostelní zvonici. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1917. Popis výzdoby a přepis nápisu podle Mádra (1897). „*Plášť hladký, kol hořeného kraje*“ nápis.

pr. 100 cm, v. 88 cm; p. - pravděpodobně gotická minuskula

a^{-a}nno d^{-b}omini m^{-b} •^{-c} v^{-b} i^{-b} i^{-b} d^{-d} haec^{-e} campana fv^{-f}sa est ad honorem d^{-b}ei omnipotentis
 ac^{-g} beate^{-h} w⁻ⁱirginis marie per magistrv^{-k}m andream^{-e} dictum ptaczek^{-l}

Slil Ondřej Ptáček¹

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; SOkA Kolín, DÚ Plaňany, Liber memorabilium I, (1620) 1826-1835 (1886), inv. č. 1, s. 11.

Schaller (1788), s. 368; Mádl (1897), s. 88; Podlaha (1910), s. 123; Tůma, 2 (1915), s. 68.

a. V SOkA Kolín, DÚ Plaňany, Liber memorabilium I, (1620) 1826-1835 (1886), inv. č. 1, Schallerovi (1788) a Tůmovi 2 (1915) je uvedena v přepisu majuskulní litera.

b. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů a Schallerovi (1788) je uvedena majuskulní litera.

c. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedena litera „**D**“.

d. V SOkA Kolín, DÚ Plaňany, Liber memorabilium I, (1620) 1826-1835 (1886), inv. č. 1 a Schallerovi (1788) je uvedeno namísto datace slovo „**undecimo**“.

e. SOkA Kolín, DÚ Plaňany, Liber memorabilium I, (1620) 1826-1835 (1886), inv. č. 1 a Schaller (1788) v přepisu nápisu toto slovo neuvádí.

f. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů a Tůmovi 2 (1915) je uvedena namísto litery „**v**“ literu „**u**“.

g. Schaller (1788) v přepisu uvádí namísto slova „**ac**“ slovo „**et**“.

h. SOkA Kolín, DÚ Plaňany, Liber memorabilium I, (1620) 1826-1835 (1886), inv. č. 1, Schaller (1788) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „**beatae**“.

i. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů a Schallerovi (1788) je uvedena namísto litery „**w**“ literu „**v**“.

k. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů a Schallerovi (1788) je uvedena namísto litery „**v**“ literu „**u**“.

l. V SOkA Kolín, DÚ Plaňany, Liber memorabilium I, (1620) 1826-1835 (1886), inv. č. 1 je v přepisu uvedeno namísto slova „**ptaczek**“ slovo „**Utaczera**“. Schaller (1788) v přepisu uvádí slovo „**Utovezeram**“.

1. Viz kat. č. 013

029+	Poříčany, kostel Narození Panny Marie	1508
------	---------------------------------------	------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1917. Přepis nápisu a popis výzdoby podle Podlahy 1 (1907). „*Nahoře kolkolem dvouřádkový nápis. Na plášti reliéf Madonny s Ježíškem.*“

p. - gotická minuskula¹

anno •^{-a} millecimo •^{-a} Cccccc •^{-a} octavo •^{-a} illa •^{-a} Campana •^{-a} fvca •^{-b} •^{-c} ect •^{-d} per •^{-a} me •^{-c}
magictvrm •^{-c} bartholomvm •^{-a} / in •^{-a} nova •^{-d} civitate •^{-a} pragenci •^{-a} ex •^{-c} hoc •^{-a} lavs •^{-a}
deo •^{-a} patri •^{-d} omnipotenti •^{-a} et •^{-d} beate •^{-a} marie •^{-c} virginis •^{-c} •^{-a}

Slil Bartoloměj Pražský⁴

Dvojlinková osnova. Litera **s** ve formě dlouhého **S** umístěná uprostřed slova má tvar shodný s literou **c**. Na konci slov jsou umístěny litery **s** ve formě kulatého **S**. Litera **x** má střední břevno.

SOkA Kolín, FÚ Poříčany, Liber memorabilium 1754-1829, s. 18.

Podlaha 1 (1907), s. 117-118; Podlaha 2 (1907), s. 35.

a. Heraldická lilie.

b. V SOkA Kolín, FÚ Poříčany, Liber memorabilium 1754-1829 je v přepisu na tomto místě uvedeno slovo „*fusa*“.

c. Karafa.

d. Zvon.

e. Zrcadlově otočená karafa.

1. Faksimile viz Podlaha (1907), s. 118.

2. Viz kat. č. 027

030	Býchory, kostel sv. Bartoloměje	(cca 1490-1510) ¹
-----	---------------------------------	------------------------------

---

Zvon sekundárně zavěšený v dubové stolici ve věži kostela. Do roku 1855 zavěšen v dřevěné zvonici, která stála na louce u kostela. Koruna tvořena šesti zdobenými² uchy, na věnci je plastická linka. Jednořádkový nápis ohraničený dvojitými linkami probíhá na krku zvonu.

pr. 54 cm; p. 2,2 cm - gotická minuskula

•^{-a} **b v b a m d o f k v c s b a w t o h g v a n w b s f o k n**•^{-b} **o b f a s t a l**•^{-c} **h s v b o x s y**•^{-d} **g d**
a

Dvojlinková osnova. V nápisu je použita scriptura continua. Jednotlivé litery se různě naklání. Litera **s** má formu kulatého **S**. Litera **x** má středové břevno.

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 12, Býchory; ŘKF Kolín, farní úřad Ovčáry, Pamětní kniha Ovčáry - Býchory od roku 1836, s. 123; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Býchory.

Mádl (1897), s. 5; Tůma 1 (1915), s. 58.

a. Nejspíše znak označující začátek nápisu. Pravděpodobně se jedná o heraldickou lilii.

b. Nejisté, možná i litera „*u*“.

c. Nejisté, možná i litera „*i*“ bez tečky.

d. Nejisté, možná i litera „*r*“.

1. Mádl (1897).

2. Pletenec.

---

031 Ratboř, kostel sv. Václava (cca 1490-1510)¹

Zvon zavěšený na traverze v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna tvořena šesti hladkými uchy. V dolní části pláště je plastická linka. Jednořádkový nápis ohraničený plastickou dvojlinkou probíhá na krku zvonu.

pr. 94 cm; váha 490 kg; p. 3,2 cm - gotická minuskula

**ego^{-a} camp^{-a} ana nvncv^{-a-b} am p^{-a} ro^{-a} nvncio^{-a} vana p^{-a} er magistvm andrea p^{-a} tac(e)^{-c} k^{-d} o^{-a-d-e}
rex glo^{-a} rie criste veni no^{-a} bis cvm pace². n**

Slil Ondřej Ptáček³

Čtyřlínková osnova. V nápisu použity litery o dvou různých výškách. V textu se vyskytují dva různé tvary litery v.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony 97; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Ratboř.

Mádl (1897), s. 89; Tůma 1 (1915), s. 204.

a. Litera p. 4 cm.

b. Litera „v“ je jiná než ostatní litery V použité v nápisu.

c. Mezi literami „c“ a „k“ je vynechané místo, litera „e“ byla pravděpodobně ztracena při odlévání zvonu.

d. Scriptura continua.

e. Mádl (1897) a Tůma (1915) uvádějí literu **m**, ale pravděpodobně se jedná o chybu vzniklou při lití zvonu.

1. Mádl (1897).

2. Žalm 24;8

3. Viz kat. č. 013

032+ Ovčáry, kostel sv. Jakuba Staršího 1514

Letopočet na kamenu, nalezen při opravách kostela v letech 1835-1845. Přepis letopočtu podle Tůmy 1 (1915).

1514

033+	Dobřichov, kostel Nejsvětější Trojice	1519
------	---------------------------------------	------

Zvon zavěšený ve věži kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Přepis nápisu a popis výzdoby podle Mádla (1897). „*Kolem koruny dva pásy minuskulového gotického písma; pod tím reliefy svatých (?)*.“

pr. 120 cm, v. 91 cm; p. pravděpodobně gotická minuskula - obr. č. 7

a^{-a}nno d^{-a}omini m^{-a}illesimo quingentesimo^{-b} decimo^{-c} nono^{-c} en ego campana nunquam pronunciovana sed ignem vel festum funusque honestum^{-d} me fecit magister b^{-a}artolomeus nomen habet in civitate Praga ex hoc laus d^{-a}eo omnipotenti m^{-a}ariae semper virgini et omnibus sanctis.

Slil Bartoloměj Pražský¹

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413; SOkA Kolín, FÚ Dobřichov, Pamětní kniha 1766-1812, inv. č. 1.

Mádl (1897), s. 8-9; Podlaha (1910), s. 12; Tůma 2 (1915), s. 107.

a. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů, ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 a SOkA Kolín, FÚ Dobřichov, Pamětní kniha 1766-1812, inv. č. 1 je uvedena majuskulní litera.

b. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedena dvojtečka.

c. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů není slovo uvedeno.

d. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů, ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413, SOkA Kolín, FÚ Dobřichov, Pamětní kniha 1766-1812, inv. č. 1 a Mádlovi (1897) je uvedena dvojtečka.

1. Viz kat. č. 027

034+	Vrbčany, zvonice kostel sv. Václava	1521
------	-------------------------------------	------

Zvon v kostelní zvonici. V roce 1877 byl puklý zvon přelit Josefem Diepoldem, pražským zvonařem.¹ Rozměry zvonu a přepis nápisu podle Tůmy (1915).

pr. 100 cm; p. - pravděpodobně gotická minuskula

anno domini millesimo quingentesimo vicesimo primo qui me facit magister Bartholomeus me fecit in civitate Pragaer hoc laus deo patri omni potenti et beate marie semper virginis et omnibus sanctis laude.

Slil Bartoloměj Pražský²

Podlaha (1910), s. 126; Tůma 2 (1915), s. 124.

1. Válečná rekvizice v roce 1916.
2. Viz kat. č. 027

035	Drahobudice, hřbitov u kostela sv. Trojice	(1523) ¹
-----	--	---------------------

Epitaf Elišky Vančurové z Řehnic zasazený do hřbitovní zdi, na západní straně hřbitova. Bílý mramor, v ploše desky je reliéfně zahloubené pole s vytesaným vysokým reliéfem erbu Vančurů z Řehnic. Jednořádkový nápis vytesaný v reliéfně zahloubeném poli obíhá kolem desky.

v. cca 126 cm, š. 90 cm; p. 3,5 cm, verz. 5 cm - gotická minuskula

(Le)tha [---]czych vm/rzela gest Vrozena pani Elisska z rzehnicz man[---]²/[---]²/[---]²erzkowic z[---] Syn

Erb: Vančurů z Řehnic (Na štítu jsou jelení parohy, na nichž stojí divý muž, v pravé ruce držící věnec. Klenotem je znamení na štítu.)³

Nad literou **i** je vytesaná tečka.

Eliška Vančurová z Řehnic († 1523)

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Drahobudice.
Mádl (1897), s. 11; Tůma 2 (1915), s. 180; Poche (1977), s. 320.

1. Poche (1977).
2. Překryto zeminou.
3. Srov. Sedláček (2001) sv. 2, s. 370.

Zvon, větší, v kostelní zvonici. Slit v roce 1524¹, při požáru v roce 1874 byl poškozen a roku 1884 z něho byly zvonařem Hillerem v Brně ulity dva menší zvony. Válečná rekvizice v roce 1916. Přepis nápisu podle ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 19, Čáslavsko, Kbely, 227.

pr. 80 cm; váha 680 kg; p. pravděpodobně gotická minuskula

Leta božihó Patnactjtsteho^a XXIIII tento zvon lit ke czty Panu bohu^b k panie Marihy^b k wssem swatim^c zkrze mystra Oemena^d horatukna.^e

Slil David² v Kutné Hoře. Spíše se jedná o Daniela Draštíka, kutnohorského konváře a zvonaře. Oženil se s Benediktou, dcerou Ondřeje Ptáčka.³

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ANM, fond Eichlerova, kart. 19, Čáslavsko, Kbely 227; SOkA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav kart. 18, Kbel - k otištění „Památky a příroda“ Konspekt o Kbelském kostele pro uveřejnění (Památky?) k přepracování (Petr?) doplnit rozměry náhrobků a písmen na nich a obrazovou dokumentaci (fotky dříve a nyní) Jan Kamarýt 3/9 1990; ŘKF Kolín, farní úřad Lošany, Pamětní kniha lošanské fary od roku 1836, s. 57-58, s. 127.

Rybička (1885), s. 49; Tůma 1 (1915), s. 194.

a. Podle dochovaných nápisů na zvonech Daniela Draštíka byl letopočet nejspíše proveden arabskými číslicemi ve formě „*M° CCCCC° XXIIII*“, popř. „*m° v° xxiiii*“.

b. V ANM, fond Eichlerova, kart. 19, Čáslavsko, Kbely 227 je uvedena čárka.

c. V ANM, fond Eichlerova, kart. 19, Čáslavsko, Kbely 227 je uvedena dvojtečka.

d. Pravděpodobně špatně přečteno „*Oemena*“ by mohlo být Daniella/Dawida.

e. SOkA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav kart. 18, Kbel - k otištění „Památky a příroda“ Konspekt o Kbelském kostele pro uveřejnění (Památky?) k přepracování (Petr?) doplnit rozměry náhrobků a písmen na nich a obrazovou dokumentaci (fotky dříve a nyní) Jan Kamarýt 3/9 1990 uveden nápis: „**L. P. 1524 tento zvon ulil jest ke cti a chvále Bohu, Panně Marii a všem Svatým skrze mistra Davida na horách Kutných.**“

1. Tůma 1 (1915) uvádí datum slití zvonu až rok 1592. Pokud by toto datum bylo správné, mohl by zvon pocházet od kutnohorského zvonaře Daniela Tapineuse, působícího v Kutné Hoře na konci 16. století.

2. Mistra Davida zmiňuje i Tůma 1 (1915).

3. Hruška (1967), s. 54-60.

Zvon, sekundárně zavěšený v dubové stolici ve věži kostela. Do roku 1843 zavěšen v dřevěné zvonici.² Koruna tvořena šesti uchy. V horní části pláště jsou na východní straně reliéfy sv.

Petra, sv. Jakub a sv. Jan Evangelista, na protější západní straně pláště je neznámý znak a pod ním medailon sv. Jiří. V dolní části pláště je plastická dvojlinka, na věnci je plastická linka. Jednořádkový nápis ohraničený dvojlinkami probíhá na krku zvonu.

pr. 120 cm; váha asi 1000 kg; p. 2 cm - gotická minuskula

tento •^{-a} zwon •^{-a} udielan gest •^{-a} do^b wowczar^{-c} •^{-a} k^b swatemu •^{-a} yakubu •^{-a} za^b starssyc^{-d}
•^{-a} yana •^{-a} toni^{-e} asse^{-f} •^{-a} gyra^{-g} rychtarz •^{-a} ni^{-e} yekota •^{-a}

Znak: (Na štítu je břevno pokosem. Klenotem jsou dvě křídla.)

Dvojlinková osnova. Litera **s** má tvar kulatého S. Litera **z** má rovné střední břevno.

Jan Tobiáš/Tomáš, straší; Jiří Měkota, rychtář.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 79; ŘKF Kolín, farní úřad Ovčáry, Pamětní kniha Ovčáry - Býchory od roku 1836, s. 122-123; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Ovčáry. Mádl (1897), s. 80; Podlaha (1910), s. 115; Tůma 1 (1915), s. 77.

- a. Heraldická růže.
- b. Scriptura continua.
- c. Mádl (1897) uvádí „*dwowoczar*“, Tůma (1915) uvádí „*do wowezar*“.
- d. Retrogradní litera.
- e. Litery „*ni*“ je pravděpodobně špatný odlitek litery „*m*“ nebo „*b*“.
- f. Mádl (1897) a Tůma (1915) uvádějí „*tobiasse*“.
- g. Mádl (1897) a Tůma (1915) uvádějí „*yira*“.

1. Mádl (1897).
2. Tůma (1915), s. 76.

038	Konárovice, kostel Povýšení sv. Kříže	1527
-----	---------------------------------------	------

Náhrobník Václava Háši z Újezda sekundárně zasazený do vnitřní severní stěny kostelní předsíně. Pískovec, v horní 1/4 desky je nápisové pole, ve zbylé části desky je v reliéfně zahlobeném obdélníkovém poli s půlkruhovým ukončením v horní části vytesán plastický znak. Jednořádkový vtesaný nápis probíhá kolem desky a pokračuje na dvou řádcích v horní 1/4 desky. Deska je místy značně zvětralá.

v. 190 cm, š. 100 cm; p. 6 cm - gotická minuskula - obr. č. 8

**L^{-a}eta 1527 D^{-a}en O^{-b}braczeni / S^{-b}(wateho) P^{-b}awla K^{-b-c} wirze V^{-b}mrzel V^{-d}rozeny
wlady[ka pan / Waczlaw Hassa z augezda]^A / G^{-b}ehozto tielo tu pochowano^{-c} [a
oczek]^Aawa^{-c} S^{-b}lawne // przistie krista pana^{-c} k^{-c} posle/dnimv S^{-b}audv. (A. podle Mádl 1897)**

Datum: 25. ledna 1527. Tůma 1 (1915) uvádí úmrtí Václava Háši z Újezda na datum 30. 6. 1527¹, na toto datum připadá svátek Památky sv. Pavla.

Znak: Hášů z Újezda² (Na štítu je hlava lva ve slunci s obroučkou v tlamě. Klenotem je vyrůstající hlava páva.)³

Václav Háša z Újezda († 25. 1. 1527)

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Konárovice.

Mádl (1897), s. 56; Tůma 1 (1915), s. 50.

- a. Litera p. 8,5 cm.
- b. Litera p. 8 cm.
- c. Scriptura continua.
- d. Litera p. 7 cm.

- 1. Tůma 1 (1915), s. 41.
- 2. Hášové z Újezda jsou erbovními strýci Báderských z Újezda.
- 3. Srov. Sedláček (1925), s. 430.

039	Přišimasy, os. Horka, kostel sv. Petra a Pavla	cca 1498-1530 ¹
-----	--	----------------------------

Zvon „Umíráček“ zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna zvonu je tvořena šesti hladkými uchy, v horní části pláště je na východní straně odlit značně rustikální reliéf Krucifixu a postavy Panny Marie a sv. Jana Evangelisty, v dolní části pláště probíhá plastická linka. Jednořádkový nápis probíhá na krku zvonu, ohraničený nahoře dvojlínií a dole jednou linkou.

pr. 54,5 cm; p. 2 cm - gotická minuskula - obr. č. 9

**anno •^{-a} domini •^{-a} millceimo •^{-a} iiiict[.] •^{-a} [---]•^{-a} p[---]o •^{-a} domini •^{-a} millecimo •^{-a} mic[---]
]•^{-b}**

Mohl by pocházet od zvonáře Bartoloměje Pražského².

Litery jsou ve slovech různě přeházené. Litera **c** ve slově „*millceimo*“ má být dlouhé **S** = zkomolenina slova „*millesimo*“.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 13, okres Český Brod, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 3, Horka; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Přišimasy.

Podlaha 1 (1907), s. 44; Podlaha 2 (1907), s. 22.

a. Kotvicový kříž.

b. Heraldická lilie otočená o 90° doprava.

1. Z roku 1498 pochází první známý zvon tohoto zvonaře. Rok 1530 je jen přibližný, přesné datum úmrtí tohoto zvonaře není známo.

2. Viz kat. č. 027

040	Červené Pečky, kostel Narození Panny Marie	1531
-----	--	------

Zvon zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna tvořena šesti zdobenými¹ uchy, v dolní části pláště je dvojlinka, na věnci je dvojlinka. Jednořádkový nápis ohraničený dvojími linkami probíhá na krku zvonu.

pr. 94 cm, p. 2,5 cm, verz. 3,5 cm - gotická minuskula - obr. č. 10

•^{-a} Anno I^b53i^c •^{-a} ke^{-d} czti •^{-a} a^{-d} k^{-d} chvale •^{-a} panv •^{-a} bohv •^{-a} wssemohvcymv •^{-a} a •^{-a} swatemv •^{-a} v^{-d} zadvssi •^{-a} do^{-d} peczek •^{-a} Skrze •^{-a} yakvba •^{-a} ptaczka •^{-a} na^{-d} horach

Slil Jakub Ptáček², kutnohorský zvonař. Po smrti svého otce, Ondřeje Ptáčka, v roce 1511 převzal spolu se svým bratrem Michalem Ptáčkovu huť, kterou vedl až do své smrti v roce 1539.³

Dvojlinková osnova. Jednotlivé litery se různě naklání. Litera **z** má rovné středové břevno.

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 17, Pečky Červené; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Červené Pečky.

Mádl (1897), s. 81; Tůma 1 (1915), s. 235; Hruška (1967), s. 52.

a. Trojtečka.

b. Číslice **1** je provedena kapitální literou **I** s nodem ve středu dřívku.

c. Číslice **1** je provedena gotickou minuskulní literou **i**.

d. Scriptura continua.

1. Pletenec.

2. Další jeho zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. 040; 042+; 044+

3. Rybička (1885), s. 47-49; Hruška (1967), s. 47-54.

041+	Žabonosy, kostel sv. Václava	1531
------	------------------------------	------

Náhrobní nápis Kateřiny Ostrovské ze Skály. Popis umístění a přepis nápisu podle Tůmy 2 (1915). „...*na hřbitově...také přelomený, ukazuje erb a nápis.*“

p. - pravděpodobně gotická minuskula

**Leth^a tisycyho pietisteho 31^b u^cmrzela gest Katerz^dina z Wostrowa •^e manzielka^f
Bohuslawa Hornateczkeho z Dobrocwicz ten a^guterek po s^gwate Marketie.**

Datum: 18. července 1531

Znak: Ostrovských ze Skály (Na štítu jsou dvě ryby.)¹

Kateřina Ostrovská ze Skalky († 18. 7. 1531); Bohuslav Hornátek z Dobročovic († 16. 4. 1537).

Schaller (1788), s. 33; Podlaha (1910), s. 128; Tůma 2 (1915), s. 53.

a. Schaller (1788) v přepisu nápisu literu neuvádí.

b. Schaller (1788) v přepisu uvádí dataci arabskými číslicemi „1531“.

c. Schaller (1788) uvádí v přepisu namísto litery „u“ literu „V“.

d. Schaller (1788) uvádí v přepisu namísto liter „rz“ literu „ř“.

e. V Schallerovi (1788) je za slovem „Wostrowa“ ještě text „a z Kagu“.

f. Schaller (1788) uvádí v přepisu namísto slova „manzielka“ slovo „Manželka“.

g. Schaller (1788) uvádí v přepisu majuskulní literu.

1. Srov. Sedláček (2002) sv. 3, s. 246.

042+	Zásmuky, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1536, (1822) ¹
------	---	---------------------------

Zvon „Pavel“ ve věži kostela. V roce 1822 byl zvon přelit Františkem Josefem Kühnerem. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Přepis nápisu A) podle ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmuky, 482. Přepis nápisu B) podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

Nápis A) byl na původním ptáčkovském zvonu z roku 1536, nápis B) vznikl až po přelítí zvonu v roce 1822.

pr. 95 cm, v. 75 cm; p. A) - pravděpodobně gotická minuskula, p. B) - pravděpodobně kapitála

A) Leta 1536 ke ctj a Chwale Panu Bohu slit gest tento zvon skrz Jakuba Ptacka na Horach Kuttnach.

B) Ad gloriam Dei et honorem s(an)cti. Pauli.

Slil Jakub Ptáček². Přelil František Josef Kühner³, pražský zvonář. Působil na konci 18. stol., tedy ve stejné době v jaké v Praze odléval zvony Jan Václav Kühner.⁴

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482.

Mádl (1897), s. 108; Podlaha 2 (1907), s. 143; Tůma 2 (1915), s. 202.

1. NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

2. Viz kat. č. 040

3. Další jeho zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. 042+; 347+; 348+; 349; 352+

4. Rybička (1885), s. 36.

043	Křečhoř, hřbitov u kostela sv. Václava	1537 ¹
-----	--	-------------------

Náhrobník Bohuslava Hornateckého z Dobročovic zasazený do hřbitovní zdi, na západní straně hřbitova. Pískovec, v ploše desky je v reliéfně zahloubeném poli vytesán ozdobný polokruhový oblouk na konzolách, pod kterým je vytesán plastický erb Hornateckých z Dobročovic. Jednořádkový nápis vytesaný v reliéfně zahloubeném poli probíhá kolem desky a pokračuje v jednom řádku v horní části desky. Deska je do hřbitovní zdi zasazena naležato, část desky je skryta podzemí.

v. 213 cm, š. 88 cm; p. 7,8 cm - gotická minuskula

[Léta]^A panie^{•-a} M^{-b}•^{-a} D^{-c}•^{-a} xxx^o vii / w^{-d} pondieli po^{-d} S^{-e}watosti vmrzel V^{-f}rozeny a^{-d} S^{-e}tateczny rytiřz pan / bohuslaw horniateczs[ký]^A / [z Dobročovic a na Zálešanech a tuto pochován. Pán Bůh]^A / [ra]^Acz dussy ge(h)o^{-g} milosti(w)^{•-a} b(eyti)^{•-h} (A. Podle ŘF Kolín, Památná kniha fary Křečhořské počínajíc rokem 1878, bez čísla stránky.)

Datum: 16. dubna 1537, pokud by byl správný rok 1587 uvedený v Podlahovi (1910), pak by úmrtí připadalo na datum 1. května 1587.

Znak: Horňateckých z Dobročovic (Čtvrcený štít, v 1. a 4. poli jsou plameny, 2. a 3. pole jsou prázdná.)²

Nad literou **i** je tečka.

Bohuslav Horňatecký z Dobročovic³

ŘKF Kolín, Památná kniha fary Křečhořské počínajíc rokem 1878, bez čísla stránky; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Křečhoř.

Mádl (1897), s. 74; Podlaha (1910), s. 90; Tůma 1 (1915), s. 120.

- a. Tečka ve tvaru routy.
- b. Litera p. 8,5 cm.
- c. Litera p. 11 cm.
- d. Scriptura continua.
- e. Litera p. 10 cm.
- f. Litera p. 8 cm.
- g. Litera „o“ je vytesána v horní části řádku, nadepsání koncovky.
- h. Dvojtečka, routový tvar.

1. Podlaha (1910) uvádí dataci „1587“.

2. Srov. Sedláček (2002) sv. 3, s. 16.

3. Viz kat. č. 041+

044+	Zásmuky, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1537 ¹
------	---	-------------------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Přepis nápisu podle Mádl (1897). „*Kolem koruny*“ nápis.

pr. 79 cm, v. 60 cm; p. pravděpodobně gotická minuskula

letha 1537 ke^{-a} czti panv bohv slit od mystra yakuba ptaczka z^{-a} hory kvtno do^{-a} zasmvk.^b

Slil Jakub Ptáček²

NA Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 57, Zvony jednotlivě, Zásmuky; ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmuky, 482.

Mádl (1897), s. 108; Podlaha 2 (1907), s. 143; Tůma 2 (1915), s. 202.

a. Mádl (1897) uvádí scripturu continuu.

b. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmuky, 482 je uveden přepis nápisu „*Leta 1535 ke Ctj Panu Bohu slit od Mistra Jakuba Ptaczka na Horach Kuttnach*“.

1. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmuky, 482 je uveden letopočet „1535“.

2. Viz kat. č. 040

045	Zásmuky, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1540
-----	---	------

Náhrobník dítěte Adama Říčanského z Řičan zasazený do vnitřní západní stěny kostelní lodě, vlevo. Pískovec, v ploše štítu je reliéfně zahlobené pole, ve kterém je vytesaný reliéfní erb Říčanských z Řičan. Jednořádkový vytesaný nápis probíhá kolem desky.

v. 123 cm, š. 67 cm; p. 5 cm, verz. 6 cm - gotická minuskula

Leta panie 154[---]/[---] urozoneho pana / p(ana). [---]/[---] gest pochow[an]

Erb: Říčanských z Řičan (Na štítu jsou tři lipové listy ve středu spojené. Klenotem je znamení jako na štítu.)¹

Řemeslník, který zhotovil tento náhrobník, je pravděpodobně zhotovitelem i náhrobníků kat. č. 054 a 064.

Litera **z** má šikmé střední břevno.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Zásmuky.

Tůma 2 (1915), s. 202; Rišlink (2000), s. 182.

1. Srov. Sedláček (2001) sv. 2, s. 284-290.

046+	Velim, zvonice u kostela sv. Vavřince	1542
------	---------------------------------------	------

Zvon v kostelní zvonici. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1917. Popis umístění a přepis nápisu podle Mádl (1897). „*Pod korunou dva pásky s trochu přeházeným nápisem.*“ Zvon byl do roku 1721 zavěšen na tzv. vysoké točení.

pr. 120 cm¹; p. pravděpodobně kapitála

**LETA •^{-a} PANIE •^{-a} M° •^{-a} D° •^{-a} XLII°^{-b} •^{-a} TENTO ZVON •^{-a} GEST •^{-a} DIELAN •^{-a} KE^{-c}
C •^{-a} TI •^{-a} A •^{-a} K^{-c} CHWALE •^{-a} PANV •^{-a} BOHV •^{-a} PANIE •^{-a} MARIGI •^{-a} W/SSEM •^{-a}
SWATV^{-d} M •^{-a} SKRZE •^{-a} KONWARZE •^{-a} W^{-c} HRADCZI •^{-a} NAD •^{-a} LABEM •^{-a}**

**WACLAWA •^a FARARZE •^a WELISKEHO •^a MEZV^{-c} •^a WOSADNI(KY) •^a
ZADVSSI •^a**

Slil pravděpodobně Václav Farář², královéhradecký zvonař a konvář. Jeho zvony jsou známé z období let 1539 až 1562, kdy zemřel. V legendách na svých výrobcích používá češtinu.³

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 57, Zvony jednotlivě, Velim.

Mádl (1897), s. 102; Tůma 1 (1915), s. 148, 150.

a. Pravděpodobně se jednalo o heraldickou lilii.

b. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uveden přepis letopočtu „1542“.

c. Scriptura continua.

d. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedena litera „ý“, Tůma 1 (1915) uvádí literu „Y“.

e. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedena litera „i“.

1. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedeny rozměry: pr. 108 cm, v. 123 cm, váha 8q.

2. Další jeho zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. 046+; 047+; 049

3. Rybička (1885), s. 54-55; Domečka (1918), s. 118-120.

047+	Horní Kruty, kostel sv. Václava	1544
------	---------------------------------	------

Zvon „Václav“ ve věži kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Popis výzdoby a přepis nápisu podle Mádl (1897). „*Na západní straně pláště reliéfy Krucifixu, na východní sv. Václava. Pod korunou dva proužky nápisu.*“

pr. 109 cm, v. 83 cm; p. - pravděpodobně kapitála¹

**TENTO ZWON SLY^{-a}T GEST KE CTI K^{-b} CHWALE PANV^{-c} BOHV^{-c} VSSI^{-d} RZISSI^{-e}
NEBESKY SKRZ^{-f} WACLAWA KONWARZ^{-b}E W MIESTIE^{-g} HRADCI^{-h} NAD
LABEM DO KRV^{-c}TY LETA PANIE MDXXXIII⁻ⁱ.**

Slil Václav², konvář v Hradci nad Labem.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; SOkA Kolín, FÚ Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez. inv. č.

Mádl (1897), s. 72; Tůma 2 (1915), s. 275.

- a. V SOkA Kolín, FÚ Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez. inv. č. je uvedena namísto litery „Y“ litera „i“.
- b. V SOkA Kolín, FÚ Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez. inv. č. není v přepisu litera uvedena.
- c. V SOkA Kolín, FÚ Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez. inv. č. je uvedena namísto litery „V“ litera „u“.
- d. V SOkA Kolín, FÚ Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez. inv. č. je uvedeno namísto slova „VSSI“ slovo „wssjci“.
- e. V SOkA Kolín, FÚ Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez. inv. č. není v přepisu slovo uvedeno.
- f. V SOkA Kolín, FÚ Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez. inv. č. je za literou „Z“ uvedena litera „e“.
- g. V SOkA Kolín, FÚ Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez. inv. č. je uvedeno namísto slova „MIESTIE“ slovo „Měste“.
- h. V SOkA Kolín, FÚ Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez. inv. č. je uvedeno namísto slova „HRADCI“ slovo „Hradczy“.
- i. V SOkA Kolín, FÚ Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez. inv. č. je datum uvedeno arabskými číslicemi „1544“.
1. V SOkA Kolín, FÚ Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez. inv. č. je uveden typ písma - „litterau latinskau“.
2. Viz kat. č. 046+

048	Nebovidy, kostel sv. Petra a Pavla	1549
-----	------------------------------------	------

Zvon sekundárně zavěšený v dubové stolici ve věži kostela. Do roku 1757 zavěšen v dřevěné zvonici¹. Koruna tvořena šesti zdobenými uchy², na čepci a krku zvonu jsou rozviliny, na plášti zvonu plastická postava sv. Petra, na protější straně plastická postava sv. Pavla, v dolní části pláště tři plastické linky, na věnci jedna plastická linka. Dvouřádkový nápis ohraničený plastickou linkou probíhá na krku zvonu.

pr. 120 cm; váha 1100 kg; p. 3 cm - kapitála - obr. č. 11

**LETHA PANYE M CCCCC XXXX IX SLYT GEST TENTO ZWON KE^a CZTY A
CHWALE PANV BOHV / WSSEMOHVCZYMV ZA^a VROZENEHO PANA
WYLYMA HANYKERZE SEMINA SKRZE PETRA^a W^a BOLESL(AW)I**

Slil Petr, mladoboleslavský zvonař. Příjmení není známo. Na zvonech a křtitelnicích používal kratší legendy v českém jazyku.³

Litery mají serify. Litera **A** má horní patku protaženou doprava. Litera **E** má střední rameno o $\frac{3}{4}$ kratší než horní a spodní rameno. Litera **X** má levý šikmý dřík esovitě prohnutý. Litera **Z** má rovné střední břevno.

Vilém Hanykěj ze Semína († 1522).

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony. Ohlašovací list pro bronzové zvony 71; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Nebovidy.

Tůma 1 (1915), s. 253.

a. Scriptura continua.

1. Tůma 1 (1915), s. 254.

2. Rostlinný motiv.

3. Rybička (1885), s. 40.

049	Žiželice, kostel sv. Prokopa, opata	1549
-----	-------------------------------------	------

Zvon sekundárně zavěšený v dubové stolici ve věži kostela. Původně v dřevěné zvonici v Končicích, přenesen po zničení žiželických zvonů při požáru v roce 1798.¹ Rekvírován v roce 1942, vracen roku 1945. Koruna tvořena šesti zdobenými² uchy, v dolní části pláště je plastická dvojlinka, na věnci plastická linka. Dvouřádkový nápis ohraničený dvojitými linkami probíhá na krku zvonu, první a druhý řádek je oddělen jednou linkou.

pr. 108 cm; váha 785 kg; p. 3 cm - kapitála

•^{-a} **TENTO** •^{-a} **ZWON** •^{-a} **SLIT** •^{-a} **GEST** •^{-a} **KE** •^{-b} **CZTI** •^{-a} **A** •^{-b} **K** •^{-b} **CHWALE** •^{-a} **PANV** •^{-a} **BOHV** •^{-a} **Y** •^{-b} **WSSEM** •^{-a} **SWA(TYM)**. •^{-a} **LETA** •^{-a} **PANIE** •^{-a} **M** •^{-a} **D** •^{-a} **XLVIII** / •^{-a} **SKRZ** •^{-c} **E** •^{-a} **WACZLAWA** •^{-a} **FARARZE** •^{-a} **KONWARZE** •^{-a} **HRADCZY** •^{-a} **NAD** •^{-a} **LABEM** **TTYM** •^{-a} **A** •^{-b} **K** •^{-b} **ZADVSSY** •^{-a} **KVNCZ** •^{-c} **ICZKEMV**

Slil Václav Farář³

Litera **A** má horní břevno. Litera **E** má krátká ramena. Litera **H** má na středovém břevnu tvar polovičního nodu. Litera **I** má na dříku tvar polovičního nodu. Litera **M** má šikmé boční dříky. Litera **N** je retrogradní. Litera **Z** má šikmé střední břevno, písmena jsou výrazně nakloněny - u některých liter je dřík skoro vertikální.

NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 23, okres Nový Bydžov, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 111; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Žiželice.

Kuča I. (1995), s. 218.

- a. Heraldická lilie.
- b. Scriptura continua.
- c. Litera „Z“ je retrogradní.

- 1. Kuča I. (1995), s. 218.
- 2. Rostlinný motiv, po stranách lemovaný pásky.
- 3. Viz kat. č. 046+

050	Nová Ves I, kostel sv. Václava	1550
-----	--------------------------------	------

Zvon zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna zvonu je tvořena šesti zdobenými¹ uchy, na plášti je neznámý erb, na protější straně je reliéf sv. Bartoloměje, v dolní části pláště je plastická dvojlinka. Dvouřádkový nápis probíhá na krku zvonu, první řádek je ohraničen plastickými dvojlinkami.

pr. 85 cm; váha 500 kg; p. 2,2 cm - gotická minuskula, p. 1,7 cm - kapitála - obr. č. 12

•^{-a} leta •^{-a} panie •^{-a} tyssy^{-b} czeho •^{-a} pietysteho •^{-a} padesateho^c •^{-a} ya •^{-a} hlas •^{-a} wolagyczy •^{-a} na^{-d} paussy •^{-a} spraw(te) •^{-a} czestv^{-e} panie² •^{-a} gyrzyk •^{-a} KLABAL •^{-a} / SLYSS YZG^{-f} gRAELI^e YA GSEM^{-h} PAN^{-g} BVOH TW(V)G^{-e} KTEREY SEM⁻ⁱ TIE WYWEG^{-f-g} L ZEM⁻ⁱ IE^{-k} EGYPske^{-l} Z^d G^{-f-g} OM⁻ⁱ U SLVZEBNOSTY^{-b 3} 1550

Slil Jiří Klabal⁴, kutnohorský zvonář. Zemřel v roce 1552. Z jeho manželství s Justinou vzešlo mnoho dětí, největší slávy dosáhli synové Ondřej a Tomáš.⁵

Znak: (Na štítu je celá postava býka.)

Litery se různě naklání. Litery v kapitálním písmu mají serify. Litera **z** v minuskulním písmu má šikmé střední břevno. Litera **A** v kapitálním písmu nemá břevno, horní patka je protažená na obě strany. V kapitálním písmu se vyskytují dvě různé litery **M**, jedna s rovnými dřívky a druhá se šikmými bočními dřívky. Litera **Z** v kapitálním písmu má rovné střední břevno.

NA, fond Zemský úřad Praha oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony 76; ŘKF Kolín, farní úřad Nová Ves, Pamětní kniha novoveské fary, s. 72; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Nová Ves I.

Leminger (1897), s. 25; Mádl (1897), s. 103; Podlaha (1910), s. 109; Tůma 1 (1915), s. 109; Hruška (1967), s. 63-64.

- a. Heraldická lilie.
- b. Mádl (1897) a Tůma (1915) uvádějí literu „y“.
- c. Mádl (1897) a Tůma (1915) toto slovo neuvádějí.
- d. Scriptura continua.
- e. Mádl (1897) a Tůma (1915) uvádějí literu „Y“.
- f. Mádl (1897) a Tůma (1915) uvádějí literu „D“.
- g. Litera je retrogradní.
- h. Litera „M“ má šikmé boční dřívky.
- i. Litera „M“ má boční dřívky rovné.
- k. Mádl (1897) a Tůma (1915) dávají před slovo **ZEMIE** ještě předložku „ZE“.
- l. Mádl (1897) a Tůma (1915) uvádějí slovo „**EGIPSKI**“.

1. Pšeničný klas po obou stranách lemován jednotlivými zrny.
2. Jan 1;23
3. Exodus 20;2
4. Další jeho zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. 050; (051); 053+
5. Leminger (1897), s. 23-25; Hruška (1967), s. 60-66.

051	Nová Ves I, kostel sv. Václava	cca 1550
-----	--------------------------------	----------

Zvon, zavěšený na traverze v dubové stolici ve věži kostela. Koruna tvořena šesti zdobenými¹ uchy, plášť hladký. Jednořádkový nápis ohraničený plastickou linkou probíhá na krku zvonu.

pr. 48 cm; 80 kg; p. 2,5 cm - gotická minuskula

•^{-a} gya •^{-a} hlas •^{-a} wologyczy •^{-a} na^{-b} paussty •^{-a} sprawte •^{-a} cessty •^{-a} panye² •^{-a} G k³

Slil pravděpodobně Jiří Klbal⁴

Dvojlinková osnova. Litera s má tvar kulatého S.

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony 76; ŘKF Kolín, farní úřad Nová Ves, Pamětní kniha novovesské fary, s. 72; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Nová Ves I.

Leminger (1897), s. 25; Mádl (1897), s. 104; Podlaha (1910), s. 109; Tůma 1 (1915), s. 109; Hruška (1967), s. 60, 64.

- a. Heraldická lilie.
- b. Scriptura continua.

1. Pšeničný klas.
2. Jan 1;23
3. Girzi klabal, litery by ale mohly být i iniciály Jidřicha Křepelky = Gindrzych krzepelka.
4. Viz kat. č. 050

052	Klučov, os. Lstiboř, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1551, 1682
-----	---	------------

Křtitelnice sekundárně postavená před kazatelnou v kostelní lodi. Původně křtitelnice stávala v kozojedském kostele, v roce 1682 byla zakoupena k lstibořskému záduší. Kotel má tvar obráceného zvonu, nohy zdobeny mužskými tvářemi s dlouhými vousy a pařáty s drápy. Na plášti je vyrytá postava sv. Martina na koni, který meče odsekává kus pláště pro klečícího žebráka. Jednořádkový vyrytý nápis A) ohraničený plastickou linkou probíhá kolem horní části pláště, pokračuje dvěma řádky, horní řádek je ohraničený plastickou linkou, v dolní části pláště, kde probíhá kolem obvodu. V nápisovém poli jsou vyryté šikmé linky - šrafování, zvýrazňuje písmo, které má hladkou plochu. Čtyřřádkový vyražený nápis B) je na plášti křtitelnice. Křtitelnice je napadena cínovým morem.

pr. 50 cm, v. 70 cm²; p. A) 1. ř. 3 cm - gotická minuskula, p. A) 2. ř. 3,2 cm - gotická minuskula, p. A) 3. ř. 2,2 cm - gotická minuskula, p. B) 1 cm - kapitála - obr. č. 13

A) leta •^{-a} panie •^{-a} 1551 •^{-a} tato •^{-a} krztidlnicze •^{-a} gest •^{-a} vdielana •^{-a} ke^{-b} czti •^{-a} a^{-b} k^{-b} chwa •^{-c}/le •^{-d} bozi •^{-a} a^{-b} swateho •^{-a} martina •^{-a} do^{-b} kozoged •^{-e} za^{-b} kostelnikv •^{-c}•^{-a} / pana •^{-e} sskorzepy •^{-d} z^{-b} wyzlowky •^{-e} a^{-b} dvchka •^{-e} a^{-b} davssi •^{-e} z^{-b} kozoged •^{-e} girzik •^{-e}•^{-c}

B) •^{-f} LETA 1•^{-g} 6•^{-g} 8•^{-g} 2•^{-h} GEST . TATO KR⁻ⁱZTITEDLNICE •^{-f} / [•^{-f} O]D KOZOGEDSKOHO ZADVS⁻ⁱS⁻ⁱY ODPRO •^{-f} / [•^{-f}] DANNA A . K LSTIBORZ⁻ⁱSKEMV ZADVSSÝ •^{-f} / •^{-f} KAVPENA •^{-f}

Litery v nápisu A) jsou na dříkách zdobeny vyrytou linkou. Litera z v nápisu A) má šikmé střední břevno. V nápisu B) je použita scriptura continua. Litery v nápisu B) mají serify. Háček nad souhláskou v nápisu B) zastupuje tečka. Litera A v nápisu B) má zalomené břevno. Litera E v nápisu B) má střední rameno o ½ kratší než horní a spodní rameno. Nad literou I je vyražena tečka. Nad literou V je vyražena čárka. Litera Z v nápisu B) má šikmé střední břevno.

Skořepa z Vyžlovky, kostelník; Duchek, kostelník

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Lstiboř.

Podlaha 1 (1907), s. 101-102; Podlaha 2 (1907), s. 30; Poche (1978), s. 324; Rišlink-Jouza (1999), s. 67.

- a. Vyrytý dřík, plocha zdobena routami.
- b. Scriptura continua.
- c. Vyrytá heraldická růže.
- d. Vyrytý dřík, plocha zdobena šikmými tahy - pošikem.
- e. Vyrytý dřík, plocha zdobena šikmými tahy - pokosem.
- f. Vyražené čárky ve tvaru listu/plamenu.
- g. Dvojtečka.
- h. Trojtečka.
- i. Nad souhláskou je tečka.

1. Podlaha 1 (1907) uvádí rozměr: v. 72 cm.

053+	Nová Ves I, kostel sv. Václava	1552
------	--------------------------------	------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1916. Popis výzdoby a přepis nápisu podle Mádl (1897). „*Při hoření okraji ve dvou pruzích nad sebou nápis. Na plášti v reliefu celá postav sv. Václava v brni a plášti, s praporcem a štítem a pod ním zasazený peníz.*“ V roce 1903 byl zvon přelit Arnoštem Diepoldem v Praze, původní nápis byl zachován.

pr. 100/106 cm; váha 800 kg; p. pravděpodobně gotická minuskula a kapitála

**ten(t)o •^{-a} zwon •^{-a} dielan •^{-a} gest •^{-a} ke^{-b} czty •^{-a} a^b chwale •^{-a} pan(v)^{-c} •^{-a} bohv •^{-a} a^{-b} kv^{-b}
pamatcze •^{-a} swateho •^{-a} waczlawa •^{-a} za^{-b} gyry •^{-a} rychtaryze •^{-a} za^{-b} rzyhy^{-d} •^{-a} stareho •^{-a}
ry •^{-a} /^{-e} chtarze •^{-a} ian •^{-a} nesmetal •^{-a} waniek •^{-a} kvbv •^{-a} tvma •^{-a} petrzyku •^{-a} waniek •^{-a}
ssmied •^{-a} jan •^{-a} gezkv •^{-a} girzyk •^{-a} zwonarz •^{-a} klabal •^{-a} nowa •^{-a} wes •^{-f} 1552**

Slil Jiří Klabal¹

Jan Ježků; Jira, rychtář; Vaněk Kubů; Jan Nesmetal; Tůma Petříků; Říha, starý rychtář; Vaněk Šmíd.

NA, fond Zemský úřad Praha oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ŘKF Kolín, farní úřad Nová Ves, Pamětní kniha novoveské fary, s. 72, s. 135.

Leminger (1897), s. 24-25; Mádl (1897), s. 103; Podlaha (1910), s. 109; Tůma 1 (1915), s. 109; Hruška (1967), s. 63.

- a. Pravděpodobně heraldická lilie.
- b. Scriptura continua.
- c. Mádl (1897) uvádí **PAM**, Tůma (1915) uvádí **PAN**.

d. Mádl (1897) uvádí **ZARZEHE**, Tůma (1915) uvádí **ZARZYHY**.

e. Pravděpodobný konec prvního řádku.

f. Dvojtečka.

1. Viz kat. č. 050

054	Zásmuky, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1552
-----	---	------

Náhrobník Adama Říčanského z Říčan zasazený do vnitřní západní stěny kostelní lodě, vpravo. Pískovec, v ploše štítu je reliéfně zahloubené pole, ve kterém je vytesaný reliéfní erb Říčanských z Říčan. Jednořádkový vytesaný nápis probíhá kolem desky a pokračuje ve dvou řádcích v dolní části desky.

v. 196 cm, š. 90 cm; p. 6 cm, verz. 7 cm - gotická minuskula

**Leta Tisiczyho Pieti Steho / Padesateho druhého W nediely den Ockta[wy]^{-a} Swate[ho]
[G]a[na] [evangelisty]/[---]aneb po[---] / Umrzel Urozeny pan pan Adam z Rziczán e^{-b}(t)^{-c}
c^{-b}(etera). A Tuto g(es)t^d pochowa(n)^{-e} // gehozto dussy pan / buh racz byti milostiv.**

Datum: 2. 1. 1552

Erb: Říčanských z Říčán¹

Řemeslník, který zhotovil tento náhrobník, je pravděpodobně zhotovitelem i náhrobníků kat. č. 045 a 064.

Litera **z** má šikmé střední břevno.

Adam Říčanský z Říčán († 2. 1. 1552)

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Zásmuky.

Tůma 2 (1915), s. 202; Rišlink (2000), s. 182.

a. Tůma 2 (1915) uvádí slovo „*ochtabu*“.

b. Nad literou je vytesaná linka = suspenze.

c. Scriptura continua.

d. Nad literami je vytesaná linka = kontrakce.

e. Dvojtečka.

1. Viz kat. č. 045

Zvon „Vojtěch“ zavěšený ve věži kostela. Koruna je tvořena šesti zdobenými² uchy, v dolní části pláště je plastická dvojlinka. Zbylý popis výzdoby a přepis nápisu je podle evidenční karty movité kulturní památky číslo 1993. „*Koruna je šesti ramenná, zvon je zatažen k traverze. Pod korunou je text frakturní minuskulí. Na plášti je drobný reliéf světce s praporem³ a peníz⁴.*“

pr. 82 cm, v. 130 cm⁵; p. pravděpodobně gotická minuskula nebo fraktura⁶

1554 tento zwon dielal tomass konwrz v nove[---]^a ya hlas welagiciho na paussti sprawte cestu panie.^{7b}

Slil Tomáš pravděpodobně Klabal⁸

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; SOkA Kolín, FÚ Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez. inv. č.; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Horní Kruty; Evidenční karta movité kulturní památky č. 1993.

Mádl (1897), s. 72; Tůma 2 (1915), s. 275; Hruška (1967), s. 71-72.

a. Tůma 2 (1915) uvádí namísto slova „*nove*“ slovo v „*hoře*“. Hruška (1967) uvádí slovo „*uhory*“.

b. V SOkA Kolín, FÚ Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez. inv. č. je uveden přepis „*Leta 1554 Tento zwon dilal Tomas Konwař w Hory. Ga hlas wolagjcyho na pausstj: sprawte cestu Panie*“.

1. Vstup do věže nebyl v době vytváření soupisu možný.

2. Pletenec.

3. Pravděpodobně sv. Václav. U světceovy nohy stojí pták, podle Hrušky (1967) se nejspíše jedná o husu.

4. Mádl (1897) upřesňuje umístění penízku pod postavu svatého.

5. Pravděpodobně měřeno i s hlavou zvonu.

6. V SOkA Kolín, FÚ Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez. inv. č. je uveden typ použitého písma - „*litterau staročeskau*“.

7. Jan 1;23

8. Viz kat. č. 060

Memoriální nápis na kamenné desce zasazené do štítu vnější stěny předsíně kostela. Pískovec, v horní ½ desky je reliéfně zahloubené pole s půlkruhovým ukončením, ve kterém je vytesaný plastický kříž s šikmým břevnem. Kolem reliéfně zahloubeného pole je vtesané

ozdobné orámování. V dolní ½ desky je nápisové pole. Třířádkový vtesaný nápis je v nápisovém poli.

v. cca 40 cm, š. cca 25 cm; p. cca 3,5-4 cm, verz. 4,5 cm - fraktura

Slowo^{-a} pan/y^{-b} e^{-a} zu^{-c} stawa/na^{-a} wieky^{-a-d 1} 1^{-e} 557

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Hradešín.

Podlaha 1 (1907), s. 136; Poche (1977), s. 466.

a. Scriptura continua.

b. Tečka ve tvaru routy.

c. Podlaha 1 (1907) uvádí literu „V“.

d. V Podlahovi 1 (1907) jsou uvedeny kapitální litery.

e. Podlaha 1 (1907) uvádí literu „I“.

1. 1. Petrův 1;25

057

Křečhoř, hřbitov u kostela sv. Václava

1557

Náhrobník Jan Horňateckého z Dobročovic zasazený do hřbitovní zdi, na západní straně hřbitova. Pískovec, v ploše desky je v reliéfně zahloubeném poli vytesán ozdobný polokruhový oblouk na konzolách, pod kterým je vytesán plastický erb Horňateckých z Dobročovic. Jednořádkový nápis vytesaný v reliéfně zahloubeném poli probíhá kolem desky a pokračuje ve třech řádcích v horní části desky. Deska je do hřbitovní zdi zasazena naležato, část desky je skryta podzemí.

v. 186 cm, š. 79 cm; p. 7,5 cm - gotická minuskula

(L)eta panie M^{-a} D^{-b}•^{-a} lvii^{-a} w^{-c} p/atek poslednjj ma(s)opustnjj vmrzel V^{-b}rozený a S^{-d}tatecz/ny Rytí(rz) pan [Jan]^A / [---] S^{-d}yn pana // [Bohus]^Alawa a^{-c} tuto g(es)t / pochawan pan buh / (r)acz dussy g(eh)o^{-e} milostiw [býti]^A (A. Podle ŘF Kolín, Památná kniha fary Křečhořské počínajíc rokem 1878, bez čísla stránky.)

Datum: 26. února 1557

Znak: Horňateckých z Dobročovic¹

Nad literou **i** je tečka. Nad literou **j** je tečka.

Bohuslav Horňatecký z Dobročovic²; Jan Horňatecký z Dobročovic († 26. 2. 1557)

ŘKF Kolín, Památná kniha fary Křečhořské počínajíc rokem 1878, bez čísla stránky; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Křečhoř.

Mádl (1897), s. 74; Podlaha (1910), s. 90; Tůma 1 (1915), s. 120.

- a. Tečka ve tvaru routy.
- b. Litera p. 9 cm.
- c. Scriptura continua.
- d. Litera p. 9,5 cm.
- e. Litera „o“ je vytesána v horní části řádku = nadepsání koncovky.

1. Viz kat. č. 057

2. Viz kat. č. 041+

058	Uhlířská Lhota, os. Rasochy, kostel sv. Havla, opata	1560
-----	--	------

Zvon v kostele. Válečná rekvizice v roce 1917, vrácen roku 1918, znovu rekvírován v roce 1942 a vrácen roku 1945. Zvon zničen při požáru dřevěné zvonice v 60. letech 20. století.¹ Popis výzdoby zvonu a přepis nápisu podle NA, fond Státní památková správa, kart. 667, Lístkový katalog zvonů M-Ž, Okres Nový Bydžov, Rasochy². „*Pod korunou jednořádkový nápis gotickou minuskulí. Nad nápisem a pod nápisem po dvou hladkých proužcích. Dole mimo toho ještě úzký ozdobný pásek. Nad věncem dva hladké proužky.*“ Dochované čtyři fragmenty.

pr. 82 cm; váha 320 kg; p. 2 cm - gotická minuskula - obr. č. 14

•^{-a} [sl]owo panie svstaw[a] na [wi]ekyw am[en]³ leta panie •^{-b} 1 •^{-b} 5 •^{-b} 6 •^{-b} 0

Slil pravděpodobně Ondřej Kotek⁴

Dvojlinková osnova. Litera s má tvar kulatého S.

NA, fond Zemský památkový úřad Praha, kart. 56, okres Nový Bydžov, Žiželice, Výkaz zvonů farnosti v Žiželicích nad Cidlinou; NA, fond Státní památková správa, kart. 667, Lístkový katalog zvonů M-Ž, okres Nový Bydžov, Rasochy; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce, dodatky, kart. 23, okres Nový Bydžov, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, Ohlašovací list pro bronzové zvony 78; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Rasochy.

- a. Heraldická lilie.
- b. Heraldická růže.

1. Kuča I. (1995), s. 113, 218.
2. Faksimile.
3. 1. Petrův 1;25
4. Viz kat. č. 061

059	Vítice, zvonice u kostela sv. Apoštola Šimona a Judy	1560, 1765
-----	--	------------

Zvon „Šimon a Juda“ zavěšený v dubové stoličce v kostelní zvonici. Koruna je tvořena šesti hladkými uchy, na východní straně pláště jsou reliéfní postavy sv. Šimona a sv. Judy. V dolní části pláště je plastická dvojlinka. Srdce zvonu je po stranách zdobeno vyraženou linkou a obloučky, které kopírují jeho tvar. Na jižní straně ocasu je vyražen kalich. Dvouřádkový nápis A) ohraničený plastickou dvojlinkou a rozdělený plastickou linkou probíhá na krku zvonu. Jednořádkový nápis B) je vyražen na jižní straně srdce zvonu. Jednořádkový nápis C) je vyražen na srdci zvonu, přesněji na jižní straně ocasu.

pr. 127 cm; p. A) 2,6 cm - gotická minuskula, p. B) 1,4 - 2,2 cm - kapitála, p. C) 2,8 cm - kapitála - obr. č. 15

A) •^{-a} **kdoz** •^{-a} **miluge** •^{-a} **pa(n)a** •^{-a} **boha** •^{-a} **sweho** •^{-a} **wsseczki** •^{-a} **wiecy** •^{-a} **napomoczny** •^{-a} **sav** •^{-a} **gemv** •^{-a} **k**^{-b} **dobremv** •^{-a} **1560** / **samemv** •^{-a} **a** **najmocneyssymv** •^{-a} **panv** •^{-a} **bohv** •^{-a} **bvdyz** •^{-a} **czyest** •^{-a} **a** •^{-a} **chwała** •^{-a} **na**^{-b} **wyeky** •^{-a} **wyekvw** •^{-a} **amen** ^c

B) •^{-d} **1** •^{-d} **7** •^{-d} **6** •^{-d} **5** •^{-d} **W** •^{-d} **P** •^{-d}

C) •^{-d} **L** •^{-d} **F** •^{-d}

Dvojlinková osnova. Litera **s** má tvar kulatého **S**. Litera **z** má střední břevno.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 13, okres Český Brod, Ohlašovací listy pro bronzové zvonky, 31, Vítice; NA Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 57, Zvonky jednotlivě, Vítice; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Vítice; PM v Českém Brodě, sbírka sádrových odlitků zvonů, Vítice, sign. 3700, 3715-3716 a 3750-3754.

Podlaha 1 (1907), s. 216; Podlaha 2 (1907), s. 66.

a. Heraldická lilie.

b. Scriptura continua.

c. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů je uveden prepis nápisu: „*Wsseczki + wieci + napomoczne + sou + temu + 1560 + kdoz + miluge + pan + Boha + sweho + „a „Samemu + a najmocnegssimu + panu + Bohu + budiz + czgest + a + chwala + nawgeki + wgekou + Amen.*“

d. Vyražený křížek.

060	Třebovle, zvonice u kostela sv. Bartoloměje	1563
-----	---	------

Zvon zavěšený v dubové stolici v kostelní zvonici. Koruna je tvořena šesti zdobenými¹ uchy, na jižní straně pláště jsou dvě reliéfní medaile. První patří Ferdinandovi I. a druhá Anně Jagellonské. V dolní části pláště je plastická dvojlinka. Jednořádkový nápis ohraničený plastickými dvojlinkami probíhá na krku zvonu a pokračuje druhým řádkem na jižní straně zvonu.

pr. 78 cm; p. 2,8 cm - gotická minuskula

tento zwon dielan gest ke^{-a} cty a^{-a} k^{-a} chwale^{-b} bohv skrze mistra tomasse [z]wona^{-a}rze na^{-a} horach kvtt^{-c} /nach 1^{-d}5^{-d}6^{-d}3^{-d}

Slil Tomáš Klabal², kutnohorský konvář a zvonař. Žil v letech 1521-1601. Od roku 1552, po smrti svého otce Jiříka Klabala, vedl zvonařskou huť. Jeho nejstarší zvon pochází z roku 1554 a byl určen do Horních Krut. Po Ondřeji Ptáčkovi to byl nejvýznamnější kutnohorský zvonař.³

Dvojlinková osnova. Liter s má tvar kulatého S. Litera z má střední břevno.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 108, Třebovle; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Třebovle.

Mádl (1897), s. 97-98; Podlaha 1910), s. 87; Tůma 2 (1915), s. 305.

a. Scriptura continua.

b. Mádl (1897) ve svém přepisu neuvádí „*a k chwale*“.

c. Heraldická růže.

d. Číslice je hůře odlita.

1. Pletenec.

2. Další jeho zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. (025+); (055+); 060; 065; 067; 348+

3. Rybička (1885), s. 50-51; Leminger (1897), s. 30-34; Hruška (1967), s. 70-82.

Zvon zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna tvořena šesti zdobenými uchy¹, na východní straně pláště je znak Hášů z Újezda orámovaný kruhovým vavřínovým věncem, v dolní části pláště je plastická linka. Jednořádkový nápis ohraničený dvojími linkami probíhá na krku zvonu.

pr. 89 cm; váha 800 kg; p. 2,5 cm - gotická minuskula

podte wssyckni a poslaucheite slowa bozyho. leta panye i cv lxv won(drzeg)•^a Klabal x

Znak: Hášové z Újezda²

Slil Ondřej Klabal (Kotek)³, kutnohorský zvonář. Nejstarší syn Jiříka Klabala. Podle manželky Evy, vdovy po Kotkovy, později nazýván Kotek. Po jeho smrti v roce 1583 se Eva provdala za konváře Jindřicha Křepelku.⁴

Dvojlinková osnova. Litera **s** má tvar kulatého S. Litera **x** má střední břevno. Litera **z** má střední břevno.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 49, Konárovice; NA Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 57, Zvony jednotlivě, Veletov; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Konárovice.

Mádl (1897), s. 56; Tůma 1 (1915), s. 50; Hruška (1967), s. 66.

a. Dvojtečka ve tvaru dvou rout.

1. Pšeničný klas po obou stranách lemován jednotlivými zrny.

2. Viz kat. č. 038.

3. Další jeho zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. (058); 061; 068+; (069+); 082; 086; 089

4. Rybička (1885), s. 51; Leminger (1897), s. 25-27; Hruška (1967), s. 66-70.

Konsekrační nápis. Přepis nápisu a popis umístění podle Podlahy 2 (1907). Nalezen v roce 1752 při bourání kamenné kazatelny, která překážela stavbě nového oltáře, „...*tehdy na nejspodnějším půldruhaloketním kamenu když se vápno dobře setlouklo a setřelo, nějaké písmo gotickými literami v češtině jen nějakou červenou barvou psané se našlo...*“.

A(nn)o^{-a} 1565¹ tento [---]^b ku czti a Chwale blahoslawene Panny Marie w Tismitczych za Aurzedlnika [---] wistaw(e)n gest a od Mistra [---]

Podlaha 2 (1907), s. 57-58.

- a. Podlaha 2 (1907) uvádí nad literou „o“ spřežku.
- b. Podlaha 2 (1907) se domnívá, že zde stálo slovo „*oltář*“.

1. Letopočet byl původně čten jako „965“.

063+	Hradešín, kostel sv. Jiří	1566
------	---------------------------	------

Náhrobní nápis Barbory Hasištejnské z Lobkovic v kostele. Popis umístění a přepis nápisu podle Schallera (1788). Nápis mohl být proveden na pískovcové desce zasazené do vnější východní stěny sakristie, na které je v reliéfně zahloubeném poli zbytek ženské postavy v dlouhých šatech s rukama na prsou. Kolem desky pravděpodobně probíhalo nápisové pole.

Leta. M. D. LXVI tu sobotu przed Swatostj umrzela U^arozena Panna Panna Barbora Hasenssteinka^{-b} z I^cobkowicz^{-d} tuto Pochowana gest^{-d} Pan buch racz se smilowat nad gegij dussij^{-e}

Datum: 20. 4. 1566

Barbora Hasištejnská z Lobkovic († 20. 4. 1566)

SOkA, FÚ Hradešín, Liber memorabilium 1734-1905, 1, pag. 72.

Schaller (1788), s. 323.

- a. V Schallerovi (1788) je v přepisu uvedena namísto litery „V“ litera „V“.
- b. V Schallerovi (1788) je v přepisu uvedeno namísto slova „*Hasenssteinka*“ slovo „*Hrabienka*“.
- c. V Schallerovi (1788) je v přepisu uvedena majuskulní litera.
- d. V SOkA, FÚ Hradešín, Liber memorabilium 1734-1905, 1 je uvedena čárka.
- e. V SOkA, FÚ Hradešín, Liber memorabilium 1734-1905, 1 je uvedena dvojtečka.

064	Zásmuky, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1566
-----	---	------

Náhrobník Adama, syna Karla Říčanského z Řičan zasazený do vnitřní západní stěny kostelní lodě, vlevo. Pískovec, v ploše štítu je reliéfně zahloubené pole, ve kterém je vytesaný reliéfní erb Říčanských z Řičan. Jednořádkový vytesaný nápis probíhá kolem desky.

v. 123 cm, š. 71 cm; p. 5 cm, verz. 6,5 cm - gotická minuskula

**leta panie (15)6(6)[---]/[---] po s[---][-]ziho[-]zi¹ umrzel syn uro/zeny p(ana). p(ana). [---]/
z rziczán adam a^{-a} tuto g(es)t pochowan**

Erb: Říčanských z Říčán²

Řemeslník, který zhotovil tento náhrobník, je pravděpodobně zhotovitelem i náhrobníků kat.
č. 044 a 054.

Litera z má šikmé střední břevno.

Adam Říčanský z Říčán († 1566)

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Zásmyky.

Tůma 2 (1915), s. 202; Řišlink (2000), s. 182.

a. Scriptura continua.

1. Mohlo by se jednat o svátek sv. Řehoře = „*Rzihorzi*“, 12. března.

2. Viz kat. č. 045

065	Býchory, kostel sv. Bartoloměje	1568
-----	---------------------------------	------

Zvon sekundárně zavěšený v dubové stolici ve věži kostela. Do roku 1855 zavěšen v dřevěné zvonici, která stála na louce u kostela. Koruna tvořena šesti hladkými uchy, na východní straně pláště je medaile s poprsím muže, v dolní části pláště je plastická dvojlinka a na věnci plastická linka. Dvouřádkový nápis A) ohraničený dvojlinkami probíhá na krku zvonu. Letopočet B) je umístěn nad medailí, pětiřádkový nápis C) je pod medailí.

pr. 95 cm; p. A) 3cm - kapitála, p. B) 3 cm - arabské číslice, p. C) 1. ř. 0,5 cm, 2.-5. ř. 0,8 cm - kapitála

A) •^{-a} YA^{-b} HLAS WOLAGI^{-c} CZI^{-c}HO NA PAVSSTY SPRA^{-b}WTE CZESTV PAN^{-d}I^{-e}E¹
TENTO ZWON DI^{-c}ELA^{-b}N GEST / •^{-a} KE^e CZTY A^e K^e CHWALE PANV BOHV
SKRZE MI^{-c}STRA^{-b} TOMASSE ZVONAZRE NA^e HORACH KVTNACH

B) 1568

C) § 1^{-f} § 5^{-f} § 6^{-f} § 8 § / KAROWD L^{-d}EWAP² / S^{-d}VTRAM ARWAW³ / K^{-d}YTRAP
ARDNOW⁴ / L^{-d}YDMYL^{-d}A F^{-d}ANTOWA

Slil Tomáš Klabal⁵

Všechny litery v nápisu A) mají serify. V nápisu A) se vyskytují dva typy litery **A** jeden typ s horní patkou směřující doleva a druhý bez ní. Oba typy mají zalomené střední břevno. Litera **E** použitá v nápisu A) má dolní rameno delší o $\frac{2}{3}$ než horní a střední rameno. Litera **I** v nápisu A) má střed dřívku ve tvaru polovičního nodu. Litera **N** použitá v nápisech A) a C) je retrográdní. Litera **Z** v nápisu A) má šikmé středové břevno.

Pavel Dvořák; Martin Vávra; Patrik Vondra; Ludmila Fantová.

NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 109, okr. Kolín, Býchory; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 12, Býchory; ŘKF Kolín, farní úřad Ovčáry, Pamětní kniha Ovčáry - Býchory od roku 1836, s. 123; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Býchory.

Mádl (1897), s. 5; Tůma 1 (1915), s. 58-59; Hruška (1967), s. 75.

- a. Medaile s hlavou muže z profilu.
- b. Litera **A** nemá horní patku.
- c. Prohnutí středu dřívku, litery **I**, ve tvaru polovičního nodu.
- d. Litera je retrográdní.
- e. Scriptura continua.
- f. Číslice je retrográdní.

1. Jan 1;23
2. **DWORAK PAWEL**
3. **MARTVS WAWRA**
4. **PATRYK WONDRA**
5. Viz kat. 060

066+	Vitice, kostel sv. Apoštola Šimona a Judy	1568
------	---	------

Náhrobní nápis Vojtěcha Smiřického ze Smiřic v kostele. Popis umístění a přepis nápisu podle Schallera (1788).

Letha 1568 w Sobotu den Sw(ateho). Valentina vmržel gest Wogtiech syn Vroz(eneho). Pana P(ana). Jaroslawa Smiržickeho z Smiržicz a na Kostelczy a tuto gest pochowan.

Datum: 14. 2. 1568

Jaroslav Smiřický ze Smiřic (*1513; † 18. 11. 1597); Vojtěch Smiřický ze Smiřic († 14. 2. 1568)

Schaller (1788), s. 369-370.

Zvon „Maria“ zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna tvořena šesti hladkými uchy, na severní straně pláště jsou tři reliéfní erby s rollwerkovými stranami patřících Říčanským z Říčan, Čejkům z Olbramovic a Chřínovským z Chřínova. Na jižní straně pláště je malá sova, pod kterou je medailon s mužskou hlavou. Pod tím je nápisové pole orámované akantem a provázkem, v horních rozích rámu jsou dvě malé sovy, ve středu je medailon, který drží dvě mořské panny. V dolních rozích rámu a ve středu jsou tři reliéfní medaile s mužskými hlavami. V dolní části pláště je plastická dvojlinka. Na věnci probíhá akantový pás, svrchu ohraničený plastickou linkou. Dvouřádkový nápis A) ohraničený a rozdělený plastickými dvojlinkami probíhá na krku zvonu. Čtyřřádkový nápis B) je v nápisovém poli na jižní straně pláště. Jednořádkový letopočet C) je na severní straně pláště.

pr. 110 cm; p. A) 3 cm - kapitála, p. B) 1,8 cm - kapitála, p. C) 3,5 cm - arabské číslice - obr. č. 16

A) **TENTO ZWON DIELAN GEST KE^{-a} CZTY A^{-a} K^{-a} CHWALE PANV^{-b} BOHV A^{-a}
ZA SPRAWOWANI VROZENEHO PANA PANA ZDI •^{-c}/SLAWA RZICZANSKEHO
Z^{-a} RZICZAN A^{-a} NA^{-a} ZASMVTCZIH A MERT^{-d}LINIE TOMASS ZWONARZ NA
HORACH KVTTNAC^{-e} •^{-c f}**

B) **YA HLAS WOLAGICZ^{-g}IH/O NA PAVSSTY S PRA/WTE CZESTV PANIE /
LETHA PANIE 1568¹**

C) **1^{-h}5^{-h}6^{-h}8^{-h}**

Erb: Čejků z Olbramovic (Na štítu je orlice s pŕlměsícem a jetelem na prsou.)²; Chřínovců z Chřínova / Křínovců z Křínova (Na štítu jsou pokosem a pošikem položené pruhy s šachovnicí.)³; Říčanských z Říčan⁴

Slil Tomáš Klabal⁵

Litery mají serify. Litera **A** v nápisu A) má zalomené břevno. Litera **A** v nápisu B) má horní břevno. Litera **I** je provedena humanistickou kapitálou, dřík je prohnutý ve tvaru polovičného nodu. Litera **N** je retrográdní. Litera **Y** je retrográdní. Litera **Z** v nápisu A) má šikmé střední břevno. Litera **Z** v nápisu B) nemá střední břevno.

Zdislav Říčanský z Říčan († cca 1583)

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 127, Zásmyky; NA Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 57, Zvony jednotlivě, Zásmyky; ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Zásmyky.

Leminger (1897), s. 30; Mádl (1897), s. 108; Podlaha 2 (1907), s. 143; Tůma 2 (1915), s. 202; Hruška (1967), s. 73, 75.

a. Scriptura continua.

b. Mádl (1897) a Podlaha 2 (1907) v přepisu neuvádí slovo „*PANV*“.

c. Medailon s mužskou hlavou.

d. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 je uvedeno namísto litery „*T*“ litera „*k*“.

e. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádí v přepisu slovo „*KVTNACH*“.

f. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uveden pouze dobový přepis nápisu A).

g. Mádl (1897) v přepisu neuvádí literu „*Z*“.

h. Číslice p. 4 cm.

1. Jan 1;23

2. Srov. Sedláček (2001) sv. 2, s. 386.

3. Srov. Sedláček (2001) sv. 2, s. 245-246.

4. Viz kat. č. 045

5. Viz kat. č. 060

068+

Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitele

1569

Zvon, větší, v kostele. Zvon zničen při požáru v roce 1834.¹ Přepis nápisu podle Tůmy 1 (1915).

p. - pravděpodobně gotická minuskula²

t^aento zwon udelan gest skrze v^aondrzęge k^aotka zwonarze na h^aorách k^autnach wobywagic 1569

Slil Ondřej Kotek³

Mádl (1897), s. 98; Tůma 1 (1915), s. 291-292; Hruška (1967), s. 66-70.

a. Tůma 1 (1915) v přepisu uvádí majuskulní literu.

1. Mádl (1897), s. 98.

2. Viz kat. č. 061

3. Viz kat. č. 061

069+	Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitele	1569
------	---	------

Zvon, menší, v kostele. Zvon zničen při požáru v roce 1834.¹ Přepis nápisu podle Tůmy 1 (1915).

p. - pravděpodobně gotická minuskula²

**n^{-a}emesskej obratiti se k^{-a}u p^{-a}anu b^{-a}ohu ani odkladeg den ode dne náhle prigde hnew
geho a w čas pomsty shladit tebe 1569**

Slil pravděpodobně Ondřej Kotek³

Mádl (1897), s. 98; Tůma 1 (1915), s. 292.

a. Tůma 1 (1915) v přepisu uvádí majuskulní literu.

1. Mádl (1897), s. 98.

2. Viz kat. č. 061

3. Viz kat. č. 061

070+	Vitice, kostel sv. Apoštola Šimona a Judy	1569
------	---	------

Náhrobní nápis Alžběty Smiřické ze Smiřic v kostele. Popis umístění a přepis nápisu podle Schallera (1788).

**Letha 1569 w noczy na Patek přzed masopustnj Nediely vmržela gest Alžbieta Dczera^{-a}
Vroz(eneho). Pana P(ana). Jaroslawa Smiržiczkeho z Smiržicz a na Kostelczy.**

Datum: 19. 2. 1569

Jaroslav Smiřický ze Smiřic¹; Alžběta Smiřická ze Smiřic († 19. 2. 1569)

Schaller (1788), s. 370.

a. Schaller (1788) v přepisu uvádí čárku.

1. Viz kat. č. 066+

071+	Chrášťany, os. Bylany, kostel sv. Bartoloměje	1570
------	---	------

Náhrobní nápis Václava Dobřichovského z Dobřichova. Přepis nápisu podle Schallera (1788).

Leta P(ane). 1570 w Sobotu prřed S(watym). Matiegem vmrzel Vrozeny Wladik(a) Waczlaw Dobrżichowsky Syn Vroz(eneho). P(ana). Jana Dobrżichowskýho z Dobrżichowa a na Gesstiegnie^a tuto pochowan gest.

Datum: Sobota před sv. Matějem připadá na datum: 18. 2. 1570.

Jan Dobřichovský z Dobřichova; Václav Dobřichovský z Dobřichova († 18. 2. 1570).

Schaller (1788), s. 364; Mrvík (2004), s. 115.

a. Schaller (1788) v přepisu uvádí čárku.

072	Kbel, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1570
-----	--------------------------------------	------

Náhrobník Anny Rodovské z Hustiřan zasazen v kostelní podlaze pod varhanním chórem u vchodu do podvěžní místnosti. Pískovec, uprostřed desky je v reliéfně zahloubeném poli vytesán znak. Jednořádkový vtesaný nápis probíhá kolem desky. Náhrobník je značně sešlapán.

v. 170 cm, š. 61 cm; p. 7 cm - gotická minuskula

Leta 1570 we cztvrtek / po swate Katerzinie umrzela Urozena Pani / Anna Rodovska z / Hustyrgan^a Pan Buh Racz dussi dati ziwot wieczny.

Datum: 30. listopadu 1570

Znak: Rodovských z Hustiřan (Na štítu je břevno. Klenotem je křídlo s břevnem.)¹

Anna Rodovská z Hustiřan († 30. 11. 1570).

SOKA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav kart. 18, Kbel - k otištění „Památky a příroda“ Konspekt o Kbelském kostele pro uveřejnění (Památky?) k přepracování (Petr?) doplnit rozměry náhrobků a písmen na nich a obrazovou dokumentaci (fotky dříve a nyní) Jan Kamarýt 3/9 1990.

a. Čárka.

073+	Vitice, kostel sv. Apoštola Šimona a Judy	1571
------	---	------

Náhrobní nápis Jana st. Mírka ze Solopysk v kostele. Popis umístění a přepis nápisu podle Schallera (1788).

Letha Panie 1571 w Autery prřed Obraczenj(m) S(wateho). Pawla na wjru Kržestianskau •^a Jan Starssj Mirek z Solopisk a na Sinczy.

Datum: 23. 1. 1571

Jan st. Mírek ze Solopysk († 23. 1. 1571)

Schaller (1788), s. 370.

a. Schaller (1788) v přepisu uvádí pomlčku.

074	Plaňany, kostel sv. Petra a Pavla; Zvěstování Panny Marie	1572
-----	---	------

Náhrobník Adama Mírka ze Solopysk sekundárně přisazený k vnitřní severní stěně v podvěží kostela, první zprava. Při opravách kostela v roce 1886 byla deska povalující se na hřbitově přisazena k vnější jižní zdi kostela. Červený mramor, v horní 1/2 desky je umístěno nápisové pole. V dolní 1/2 desky je v reliéfně zahluobeném poli vytesaný vysoký reliéfní erb Mírků ze Solopysk orámovaný vavřínovým věncem. Sedmiřádkový nápis je vytesán v reliéfně zahluobeném nápisovém poli.

v. 195 cm, š. 100 cm; p. 6 cm, verz. 9 cm - gotická minuskula

**Leta^a pane^b Mvc^clxxij^d w^{e-f} stedu^g po / S^hwatýmⁱ Mikulassi. V^{h-k}mrzel v^kro=/zeny
wladyka p^lan Adam Mi=/rek z Solopisk^f a^f na^f Hosticych^m. / a^f tuto odpocziwa wⁿ
oczekawa=/ge w^f Krystu p^lanu wzkrzissenij^o / k^f zi^pwotu^f wě^qč^rne(m)v^{-k-s-t}•^{-u}**

Datum: 10. 12. 1572

Erb: Mírků ze Solopysk (Na štítu ozbrojená ruka protínající oklestek. Klenotem ozbrojená ruka.)¹

Nad literou **i** je tečka ve tvaru routy. Litera **z** m střední břevno.

Adam Mírek ze Solopysk († 10. 12. 1572).

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Plaňany.

Mádl, (1897), s. 85; Podlaha (1910), s. 122; Tůma, 2 (1915), s. 67; Poche (1980), s. 70; Rišlink (2000), s. 150.

- a. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „*Letha*“.
- b. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „*Panie*“.
- c. Litera „c“ je nadepsána v horní části řádku.
- d. Mádl (1897) uvádí v přepisu letopočet 1560, p. arabské číslice.
- e. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „*we*“.
- f. Scriptura continua.
- g. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „*strzedu*“.
- h. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu minuskulní literu.
- i. Mádl (1897) uvádí v přepisu slovo „*swatem*“.
- k. Tůma 2 (1915) uvádí v přepisu namísto litery „v“ literu „u“.
- l. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu majuskulní literu.
- m. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „*Hossticzych*“.
- n. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) v přepisu neuvádějí literu „w“.
- o. Mádl (1897) uvádí v přepisu namísto liter „ij“ literu „j“, Tůma 2 (1915) uvádí literu „i“.
- p. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu namísto litery „i“ literu „y“.
- q. Háček nad literou „ž“ zastupuje tečka ve tvaru routy.
- r. Háček nad literou „č“ zastupuje tečka ve tvaru routy.
- s. Litera „v“ je nadepsána v horní části řádku = nadepsání koncovky.
- t. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „*wiecznemu*“.
- u. Tečka ve tvaru routy.

1. Srov. Ottův slovník naučný. Ilustrovaná encyklopedie lidské vzdělanosti. 17. díl. Praha, 1901, s. 411.

075¹ Plaňany, zvonice u kostela sv. Petra a Pavla; Zvěstování Panny Marie 1572

Zvon v kostelní zvonici. Popis výzdoby a přepis nápisu podle Mádl (1897). „*Kolem koruny 0,10 m. široký vlys, v němž se opakuje Vražďení nemluvňat v Betlemě, pod ním 0,09 m. široký pruh ornamentu, renesanční vinutiny a vysutiny. Na západní straně pláště uprostřed nahoře v reliéfu postava sv. Petra apošt. s jejích obou stran a pod ní nápis: “ A) v jedenácti řádcích. „Při spodním kraji pláště jsou tři bohatě vyvedené erby, obtočené pletenci. Od leva počínaje: erb pánů z Vojenic, erb Mirků ze Solopysk a erb Krabiců z Veitmile. Nad prvním: “ třířádkový nápis B). „Nad třetím: “ dvouřádkový nápis C). „Pod erby vine se kolem zvonu 0,06 m. široký akant hrotem dolů, pod ním na hladkém pruhu: “ třířádkový nápis D). Nejspodněji 0,04 m. široký reliéf, v němž se opakuje štvání kance a pak různé ptactvo se pasoucí. Východní strana pláště: Uprostřed Kristus na kříži, (0,45 m.) vysoký ale silně poškozený reliéf. Nad ním:“*

čtyřřádkový nápis E). „Po levé straně kříže:“ třířádkový nápis F). „Po pravé:“ čtyřřádkový nápis G). „U onoho kříže čtyry erby bohatě vyvedené v oválových pletencích; po levé straně erb Blanických (devět kuliček po třech v řadě) Hlaváčů z Vojenic; po pravé Mirků ze Solopysk a Dobřichovských (jelen na pravo ve skoku). Mezi erby dole listy šalvěje dle přírody odlité. V hladkém pásku dolení obruby:“ dvouřádkové nápisy H) a I). „Následuje v ose zvonu oválná medaile Brikciho z Cinperka z jeho 42. roku“ s nápisem K) „a pak:“ dvouřádkové nápisy L) a M).

pr. 140 cm², v. 115 cm; p. A) 1,5 cm, verz. 1,7 cm - fraktura³ - obr. č. 17

A) Za času Kralugicyho^a w Kralowstwj^b •^c Czeskem Neyneprzemoze/niegssy(h)o^{-d-e} woleneho Cysarze Rzi^fm •^c ske(h)o^{-d} Rozmnozi^ftele Rzi^fsse / Pana Pa(n)a^{-g} Maxymilyana druheho •^c U^{-h}herskeho. Czeske(h)o^{-d} •ⁱ Dalmac^{-k}/skeho •ⁱ Charwatskeho et^{-l} c(etera) Krale ge •^c ho M^{-m}(ilos)ti⁻ⁿ Arcyknizete^{-o} Raka^{-p}us/skeho et^{-l} c(etera) Letha^{-q} 1572 Ku potrze •^c bie a •^f poctiwosti vssech pa/nuw Osadnj^{-s}ch lasku magiczych ku^{-t} •^c kostelu s(wateh)o^{-d} Petra v Planiase^{-u}ch / Smluwen Zwon tento skrze V^{-v}rozenego pana Swatomj^{-a}ra •^w z Solo/pisk et^{-l} c(etera) pro znamost^{-x} wwozowanj^{-y} schuzj^{-z} Sw^{-A}ate Cyrkwe krzestianske^{-a} / k poslauchanj^{-a} Słowa Bozj^{-z}ho a k chwalenj^{-C} Gmena ge(h)o^{-d-D} sw(ateh)o^{-d} za wssecka dobro/dinj^{-a} geho. Sli^{-f}t a udiela^{-E}n tehož roku skrze Brikcihv^{-F} Zwonarze z Ci^{-f}mburka / w Nowém miestie Prazské^{-G}. Z to(h)o^{-d} bud' Panu Bohu wieczna Czest a Chwala. ^H

B) Katerzy^{-l}na Mirkowa z Wogenic / druha manželka Adama Mir/ka et^{-l} c(etera).

C) El(i)sska^{-K} Mirkowa z Weitmile / prwni^{-s} Manzelka Adama Mirka.

D) Adam Mirek z Solopisk a na Hossticych et^{-l} c(etera) / a Synowe geho Symeon Swatomir a Prokop / Bratrzy Mirkowe z Solopisk

E) Tak Buoh milował Swiet že Syna / sweho Gednorozeneho dal aby każdy / Kdož wierzij^{-L} w niego nezahynul / ale miel Zywoť wieczny. ⁴

F) Krystus um/rzel za / hrzjchy nasse

G) Wstal z mrt/wych skrze / Osprawedl/něj nasse. ⁵

H) Waclaw Blanic/ky z Blanice

I) Maryana Blanicka^{-M} z Wogenic^{-N} / manžleka^{-O} pa(n)a^{-P} Wacsla(w)a^{-P-Q} Blanick(eh)o^{-d-R}

K) Brikcius Aeris / Funditor Stanimonte act. 42

L) Mikulass Hlawacz z Wo/genic⁻ⁱ a na Hrzybech

M) Pawel Dobrzychow/sky z Dobrzychowic.

Erb: Blanických z Blanice (Na štítu je devět kulí. Klenotem jsou býčí rohy.)⁶; Dobřichovských z Dobřichovic [Mádl (1897) popisuje erb „jelen na pravo ve skoku“. Podle Sedláčka (2002) sv. 3 mají být na štítu tři ratolesti.]⁷; Hlaváčů z Vojenic (Na štítu je obrněná paže s mečem v ruce.)⁸; z Veitmile (Na štítu je žernov.)⁹; Mírků ze Solopysk¹⁰

Slil Brikcí z Cinperka¹¹, pražský zvonař. Huť měl na Novém městě pražském. Patřil k nejvýznamějším zvonařům své doby. Jeho zvony mají bohatou výzdobu. V legendách na zvonech používá češtinu.¹² Přelit dytrychovou zvonařskou dílnou v Brodce u Přerova.

Nad literou **u** je čárka. Nad literou **y** je čárka.

Maxmilián II. (*Vídeň 31. 7. 1527; † Řezno 12. 10. 1576); Svatomír Mírek ze Solopysk; Kateřina Mírková ze Solopysk; Eliška Mírková z Veitmile; Adam Mírek ze Solopysk a na Hořticích († 10. 12. 1572); Šimon Mírek ze Solopysk († post 1590); Prokop Mírek ze Solopysk; Václav Blanický z Blanice; Mariana Blanická z Vojenic; Mikuláš Hlaváč z Vojenic a na Hříbech; Pavel Dobřichovský z Dobřichovic

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 85, Plaňany; NA Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 56, Zvony jednotlivě, Plaňany; SOKA Kolín, DÚ Plaňany, Liber memorabilium I, (1620) 1826-1835 (1886), inv. č. 1, s. 10-11.

Schaller (1788), s. 367-368; Mádl (1897), s. 86-88; Podlaha (1910), s. 122-123; Tůma, 2 (1915), s. 67-68; Rišlink-Jouza (1999), s. 66.

a. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů a Tůmovi 2 (1915) je v přepisu uvedena namísto litery „v“ litera „o“.

b. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je v přepisu uvedena namísto litery „j“ litera „i“.

c. Reliéfní postava sv. Petra.

d. Mádl (1897) v přepisu uvádí literu „o“ nadepsanou v horní části řádku = nadepsání koncovky.

e. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uveden přepis slova „*Nejneprzemoženyssy*“^o, v Tůmovi 1 (1915) přepis „*Neyneprzemoženiegssj*“^o.

f. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je v přepisu uvedena namísto litery „i“ litera „y“.

g. Mádl (1897) v přepisu uvádí literu „**a**“ nadepsanou v horní části řádku = nadepsání koncovky. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedena litera „**o**“.

h. Tůma 2 (1915) uvádí v přepisu literu „**V**“.

i. Mádl (1897) uvádí v přepisu čárku.

k. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je v přepisu uvedena namísto litery „**c**“ litera „**t**“.

l. Scriptura continua.

m. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uveden přepis slova „**mi**“.

n. Mádl (1897) v přepisu uvádí litery „**ti**“ nadepsané v horní části řádku = nadepsání koncovky.

o. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uveden přepis slova „**Arcykniziete**“, v Tůmovi 1 (1915) přepis „**Arcyknjzete**“.

p. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů a Tůmovi 2 (1915) je v přepisu uvedena namísto litery „**a**“ litera „**o**“.

q. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uveden přepis slova „**Leta**“.

r. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedeno na tomto místě slovo „**Ku**“.

s. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je v přepisu uvedena namísto litery „**i**“ litera „**j**“.

t. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů a Tůmovi 2 (1915) není slovo „**ku**“ uvedeno v přepisu nápisu.

u. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je v přepisu uvedena namísto litery „**e**“ litera „**y**“.

v. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je v přepisu uvedena namísto litery „**V**“ litera „**U**“.

w. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedeno na tomto místě slovo „**Mirka**“.

x. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uveden přepis slova „**wzamost**“.

y. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uveden přepis slova „**uwozowani**“.

z. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je v přepisu uvedena namísto litery „**j**“ litera „**y**“.

A. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je v přepisu uvedena namísto litery „**w**“ litera „**v**“.

B. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uveden přepis slova „**krzestanske**“.

- C. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uveden přepis slova „*chwale*“.
- D. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uveden přepis slova „*Ge^o*“.
- E. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je v přepisu nad literou „*a*“ uvedena linka.
- F. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uveden přepis slova „*Brykcho*“, v Tůmovi 1 (1915) přepis „*Brikciho*“.
- G. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je v přepisu nad literou „*e*“ uvedena linka.
- H. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů, SOkA Kolín, DÚ Plaňany, Liber memorabilium I, (1620) 1826-1835 (1886), inv. č. 1 a Schallerovi (1788) je uveden pouze přepis nápisu A).
- I. Tůma 2 (1915) uvádí v přepisu namísto litery „*y*“ literu „*i*“.
- K. Tůma 2 (1915) uvádí v přepisu slovo „*Elska*“.
- L. Tůma 2 (1915) uvádí v přepisu slovo „*wierzj*“.
- M. Tůma 2 (1915) uvádí v přepisu slovo „*Blanicka*“.
- N. Mádl (1897) uvádí v přepisu dvojtečku.
- O. Tůma 2 (1915) uvádí v přepisu slovo „*manželka*“.
- P. Mádl (1897) v přepisu uvádí literu „*a*“ nadepsanou v horní části řádku = nadepsání koncovky.
- Q. Tůma 2 (1915) uvádí v přepisu slovo „*Wacla^a*“.
- R. Tůma 2 (1915) uvádí v přepisu slovo „*Blanic^o*“.

1. V kostelní zvonici je zavěšena kopie zvonu zhotovená v roce 1962. Původní zvon byl zničen při požáru věže v roce 1953.
2. Kopie zvonu má průměr 141 cm.
3. Dochovaný fragment originálního zvonu je vystavený ve stálé expozici o historii zvoníků v okolí Plaňan umístěné v kostelní zvonici.
4. Jan 3;16
5. Římanům 4;25
6. Srov. Sedláček (2001) sv. 2, s. 209-210.
7. Srov. Sedláček (2002) sv. 3, s. 165.
8. Srov. Sedláček (2002) sv. 3, s. 200.
9. Srov. Sedláček (2002) sv. 3, s. 427.
10. Viz kat. č. 074
11. Další jeho zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. 075+; 081; 090; 097; 102+; 104; 107; 111; (122)
12. Rybička (1885), s. 15-23.

Náhrobník Jana Horňateckého z Dobročovic sekundárně zasazený do vnitřní severní stěny kostelní lodě. Bílý mramor, v ploše desky je reliéfně zahluobené pole, ve kterém je u pravé strany desky vytesaná reliéfní dětská postava v dlouhých šatech, v polovině délky otevřenými rukávy, okružím kolem krku a s modlícíma se rukama položenýma na prsou. Hlava spočívá na polštáři se čtyřmi střapci. Nalevo od dětské postavy je vytesán reliéfní erb Horňateckých z Dobročovic. Jednořádkový vytesaný nápis probíhá po obvodu desky v mělce zahluobeném reliéfním poli.

v. 99,5 cm, š. 72,5 cm; p. 5cm, verz. 6,5 cm - gotická minuskula

**Leth^{-a} p^{-b}anie •^{-c} 1573 •^{-c} ten pon(d)ielij^{-d} przed / Buozi^{-e}jm w^{-b}staupeni⁻ⁱjm V^{-f}mrz(el)
gest i^{-g}an Syn V^{-f}rozeneho / p^{-b}ana Karla hornateczkyho^{-h} z d^{-b}obroczo/wicz a na z<sup>-
b</sup>alessanech a tuto pochowan gest •⁻ⁱ •^{-k}**

Datum: 27. 4. 1573

Znak: Horňateckých z Dobročovic¹

V nápisu je použita scriptura continua. Nad literami **ij** je jedna tečka routového tvaru.

Karel Horňatecký z Dobročovic († 1599); Jan Horňatecký z Dobročovic († 27. 4. 1573)

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Žabonosy.

Schaller (1788), s. 32-33; Mádl (1897), s. 115; Podlaha (1910), s. 128; Tůma 2 (1915), s. 53; Poche (1982), s. 384; Rišlink (2000), s. 164.

a. Schaller (1788) v přepisu literu neuvádí.

b. Schaller (1788) uvádí v přepisu majuskulní literu.

c. Tečka ve tvaru routy.

d. Schaller (1788) uvádí v namísto slova „*pondielij*“ slovo „*Podielek*“.

e. Schaller (1788) uvádí v namísto slova „*Buozi^{-e}jm*“ slovo „*božim*“.

f. Schaller (1788) uvádí v přepisu minuskulní literu.

g. Schaller (1788) uvádí v namísto slova „*ian*“ slovo „*Jan*“.

h. Schaller (1788) uvádí v namísto slova „*hornateczkyho*“ slovo „*Hornateczkeho*“.

i. Rozvilina.

k. V Schallerovi (1788) je uveden za přepisem nápisu další text „*Leta Panie - - Vrozeneho a Statečného - - - Hornateckoho z Dobroczo/wicz. - -*“.

077	Rostoklaty, bývalý kostel sv. Martina	1574
-----	---------------------------------------	------

Kazatelna, kamenná, postavená při severní stěně presbytáře u vítězného oblouku. Řečniště má osmiboký tvar. Stěny poprsnice jsou zdobeny vytesaným plastickým reliéfem dvou květů v reliéfně zahloubeném poli. Zahloubené pole je po stranách ozdobeno rámem. Horní část řečniště je opatřena jednoduchou dřevěnou římsou. Spodní část řečniště je odstupňovaná a bohatě profilovaná. Kazatelna stojí na pilíři. Nad kazatelnou je barokní stříška, tvarem odpovídající kazatelně, s profilovanou zalamovanou římsou, pocházející pravděpodobně z roku 1688, kdy proběhla přestavba kostela. Dvanáctiřádkový nápis je vytesán v mělce reliéfně zahloubeném poli na jižní stěně poprsnice.

d. 110 cm, š. 110 cm, v. cca 470 cm; p. 5 cm - gotická minuskula

L^{-a}eta P^{-b}anie 1^{-c} / 5^{-c} 74^{-c} T^{-a}u so/botu po W^{-d}tie/lenij P^{-b}anny / M^{-d}arye S^{-e}ta/wena gest ta/to K^{-d}a(z)tedlnij/cze za pana / M^{-d}artina to/ho cziasu au/rzednika na / S^{-d}skworczij

Datum: 27. března 1514

Nad literou y je tečka ve tvaru routy.

Martin, škvorecký úředník.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Rostoklaty.

Podlaha 1 (1907), s. 143, 145; Podlaha 2 (1907), s. 63; Poche (1980), s. 237; Rišlink-Jouza (1999), s. 42, 46.

- a. Litera p. 8 cm.
- b. Litera p. 6,5 cm.
- c. Tečka ve tvaru routy.
- d. Litera p. 7 cm.
- e. Litera p. 5,5 cm.

078	Hradešín, hřbitov u kostela sv. Jiří	1575
-----	--------------------------------------	------

Kazatelna sekundárně postavená ke hřbitovní zdi vedle vchodu na kostelní hřbitov. Původně umístěna v Horkách. V roce 1910 postavena na nynější místo.¹ Pískovec; řečniště je složeno ze čtyř pískovcových desek, z nichž jedna je pravděpodobně nová, do tvaru pětiúhelníku. Řečniště je postaveno na mohutný sloup ukončený profilovanou římsou. Na jihovýchodní

desce je nápisové pole. Na jihozápadní desce je v horní ½ reliéfně zahloubené pole s vytesaným reliéfem žehnajícího Ježíše Krista s liliovým křížem za hlavou. Na západní desce je v reliéfně zahloubeném poli vytesaný reliéf sv. Petra, který má nad hlavou vytesaný polokruhový oblouk na konzolách. Devítirádkový nápis je vytesaný v reliéfně zahloubeném nápisovém poli.

d. 96 cm, š. 90 cm, v. cca 240 cm; p. 5 cm, verz. 5,5-6 cm - gotická minuskula - obr. č. 18

[le]ta panie 15/75 Toto Dilo= / dokonano gest / za pana Mar/tina Na^{-a} ten č^{-b}a(s) / Vř^{-c}zednika Ssk/woreczkiho A^{-a} za / rychtarze wan(k)a^{-d} / Michalkowa

Nad literou **i** je tečka ve tvaru roty.

Martin, úředník škvoreckého panství; Vaněk Michálek, rychtář.

SOKA, FÚ Hradešín, Liber memorabilium 1734-1905, 1, pag. 54; SOKA, FÚ Hradešín, Chronik 1836-1947, 2, fol. 34; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Hradešín.

Podlaha 1 (1907), s. 43; Podlaha 2 (1907), s. 22; Poche (1977), s. 466; Rišlink-Jouza (1999), s. 39, 46.

a. Scriptura continua.

b. Háček nad literou „č“ zastupuje tečka ve tvaru roty.

c. Háček nad literou „ř“ zastupuje tečka ve tvaru roty.

d. Litera „a“ p. 4 cm je nadepsána v horní části řádku = nadepsání koncovky.

1. SOKA, FÚ Hradešín, Chronik 1836-1947, 2, fol. 34.

079+	Tismice, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1575
------	---	------

Letopočet v kostele. Přepis nápisu a popis umístění podle Podlahy 2 (1907). „...nalezeným prý r. 1841 ve východním štítu vedle vyhloubeného kříže.“.

1575¹

Podlaha 2 (1907), s. 58.

1. Letopočet byl původně čten jako „975“.

080+	Vitice, kostel sv. Apoštola Šimona a Judy	1575
------	---	------

Náhrobní nápis Lidmily Mírkové z Lomuň v kostele. Popis umístění a přepis nápisu podle SOKA Kolín, FÚ Vitice, Liber memorabilium 1754-1835, bez č. s.

Leta 1575 w sobotu před swatým Giřjm dokonala žiwot swug vrozená Panj Mirkowa z Lomuň a tuto odpočjwa tělo gegj a očekáwá blahoslaweného přjsstj spasytele Nasseho Gežjsse Krysta.

Datum: 16. 4. 1575

Lidmila Mírková z Lomuň († 16. 4. 1575)

SOkA Kolín, FÚ Vitice, Liber memorabilium 1754-1835, bez č. s.

081	Svojšice, kostel sv. Václava	1576 ¹
-----	------------------------------	-------------------

Zvon položený ve věži kostela. Koruna je tvořena šesti hladkými uchy, na krku zvonu probíhá reliéfní pás s biblickými výjevy o ztraceném synu ohraničený plastickou trojlinkou, pod pásem je vejcovec. Na plášti zvonu jsou dva reliéfní erby orámované vavřínovým věncem. První erb patří pravděpodobně Vojtěchu Zubovi z Poměše, druhý pravděpodobně Janu Mnichovskému z Bochova. V dolní části pláště jsou dvě plastické linky nestejně šířky. Na věnci je plastická dvojlinka. Jednořádkový nápis a) je ve vejcovci, nad erby. Čtyřřádkový nápis B) je v dolní části pláště, pod erby. Pětřádkový nápis C) je na plášti, na protější straně než je nápis B). Čtyřřádkový nápis D) je na plášti, pod nápisem C).

pr. 73 cm; p. A) 2,2 cm - kapitála, p. B) 1,4 cm - fraktura, p. B) verz. 2,2 cm - kapitála, p. C) 1,5 cm - fraktura, p. C) verz. 2,3 cm - kapitála, p. D) 1,5 cm - fraktura, p. D) verz. 2,3 cm - kapitála

A) **W^{-a} Z^{-a} Z^{-b} P^{-a} •^{-c} I^{-a} M^{-a} z^{-b} B^{-a}**

B) **Gednanim Vrozenych^{-d} Pana Woitiecha Zuba z Pomiessye Aurzednika Panstwi k Hradku / nad Sazawau przynaleziczyho^{-d} a Pana Iana Mnichowskeho z Bochowa Komornika Desk / Zemskych e(t)^{-e} c(e)t(era)^{-f} •^{-a} vdielan Zwon tento skrze Brykcyho Zwonarze z Cymperku^{-d} w Nowem Mie=stie Prazskem do Swogessycz^{-d} nakladem wssech Osadnich k^{-e} te obczy naleziegiczych^{-a} Stalo se Leta 1576 •^{-g h}**

C) **Przygd⁻ⁱ e[...] hodina^{-a} w^{-c} kterauzto wssyczkni kterzy w Hrobech / gsau^{-a} vslyssy hlas Syna Boziho^{-a} ² Y pugdau kterzy dobre / wiery czynici na Wzkrzyszeni ziwota^{-a} Ale ti kterzy / zle wiery czinici na Wzkrzyszeni Saudu^{-k} ³ S(wat)y^{-l} •^{-a} Yan / •^{-g} Ewan(gelium) w^{-k} kap(itola)^{-k} Paty^{-k} •^{-g}**

D) My wssyczkni osazenie se pred Stolicy Krystowau^{-d} a / przynese gedem kazdy vlastni wiery Tiela swe(h)o⁻ⁱ•^{-d} gakz czi^{-k}/nic budto dobre^{-d} a nebo zle Swaty Pawel w II Korint(skym) / •^{-g} w^{-k} V^{-k} Kap(itola)•^{-k} •^{-g} 4

Znak: Zubů z Poměše (Na štítu je hlava baziliška/kance, na kterou útočí letící orlice. Klenotem je orlice.); Mnichovských z Bochova (Na štítu jsou tři břevna pokosem, na prostředním břevnu jsou tři růže. Klenotem jsou roztažená orlí křídla zdobená stejně jako plocha štítu.)

Slil Brikcí z Cínperka⁵

Litery provedené kapitálou mají serify. Nad literou **i** provedenou frakturou je čárka. Nad literou **u** provedenou frakturou je čárka. Nad literou **y** provedenou frakturou je čárka.

Vojtěch Zub z Poměše, úředník panství Hrádku nad Sázavou; Jan Mnichovský z Bochova, komorník zemských desek.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 102, Svojsice; ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojsice, 467; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Svojsice.

Mádl (1897), s. 96; Podlaha (1910), s. 137; Tůma 2 (1915), s. 7; Rišlink (2000), s. 162.

- a. Tečka ve tvaru routy.
- b. Frakturou provedená litera „z“ je uvedena pouze v přepisu Tůmy 2 (1915).
- c. Heraldická lilie.
- d. Čárka.
- e. Scriptura continua.
- f. Nad slovem je vlnovka.
- g. Heraldická lilie pootočená o 90°.
- h. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uveden pouze dobový přepis (nápisu B).
- i. Litera „d“ se při odlévání posunula do dalšího řádku.
- k. Dvojtečka.
- l. Litera „y“ je umístěna v horní části řádku = nadepsání koncovky.
- m. Litera „o“ je umístěna v horní části řádku = nadepsání koncovky.

1. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů a v NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 102, Svojsice a Podlahovi (1910) je zvon datován do roku 1756.

2. Jan 5;28
3. Jan 5;29
4. 2. Korintským 5;10
5. Viz kat. č. 075+

082	Žiželice, os. Končice	1576
-----	-----------------------	------

Zvon sekundárně zavěšený v dřevěné hranolové zvonici. Do roku 1726 zavěšen v dřevěné zvonici nedochovaného kostela sv. Stanislava¹. Na krku pod nápisem je ozdobný pásek. Na severní straně pláště je reliéf ukřižování², po stranách kříže jsou čtyři reliéfní postavy, nad křížem jsou tři reliéfní postavy, v dolní části pláště nad věncem je řada dvanácti reliéfních postav, pod nimi plastická linka, na věnci plastická linka. Jednořádkový nápis ohraničený dvojitými linkami probíhá na krku zvonu a pokračuje v osmi řádcích na jižní straně pláště zvonu.

pr. 93 cm; p. 2,5 cm - kapitála - obr. č. 19

•^{-a} **TENTO** •^{-a} **ZWON** •^{-a} **VDIELAN** •^{-a} **GEST** •^{-a} **Z**^{-b} **POZKAZU** •^{-a} **YANA** •^{-a} **HLADIKA**
 •^{-a} **Z**^{-b} **KONCZICZ** •^{-a} **TOMASSE** •^{-a} **SKOCZLA** •^{-a} **MATIEGE** •^{-a} **WOGTIS/** •^{-a} **SKA** •^{-a}
Z^{-b} **PRZIBISSOWA** •^{-a} / •^{-a} **SKRZE** •^{-a} **WONDRZE** •^{-a} / •^{-a} **GE** •^{-a} **KOTKA KLAB** •^{-a} / •^{-a}
ALA •^{-a} **ZWONA** •^{-a} / •^{-a} **RZE** •^{-a} **NA**^{-b} **HO** •^{-a} / •^{-a} **RACH** •^{-a} **GUTNACH** •^{-a} / •^{-c} / **LETHA**
157

Slil Ondřej Kotek³

Litery se různě naklání. Řádky na plášti jsou různě zvlněné. Litera **Z** nemá střední břevno.

Jan Hladík; Tomáš Skočl; Matěj Vojtíšek.

NA, fond Zemský památkový úřad Praha, kart. 56, okres Nový Bydžov, Žiželice, Výkaz zvonů farnosti v Žiželicích nad Cidlinou.

Hruška (1967), s. 67; Kuča I. (1995), s. 113, 218.

- a. Heraldická růže.
- b. Scriptura continua.
- c. Tři heraldické růže umístěné vedle sebe.

1) Kostel sv. Stanislava byl zničen při požáru Končic a Žiželic v roce 1726; Kuča I. (1995), s. 218.

2) Podobná výzdoba je na zvonu v Újezdu u Chlumce nad Cidlinou z roku 1576 [vyobrazení v Hruška (1967), s. 67.“].

083	Klučov, os. Skramníky, kostel Stětí sv. Jana Křtitele	cca 1577
-----	---	----------

Náhrobník zasazený do vnitřní východní stěny presbytáře, za hlavním oltářem. Bílý mramor, v ploše desky je reliéfně zahloubené pole se zbytky vytesané postavy, která má ruce složené na prsou. V pravé horní části zahloubeného pole byl pravděpodobně erb. Jednořádkový nápis vytesaný v reliéfně zahloubeném poli probíhá kolem desky a pokračuje druhým řádkem v horní části desky. Náhrobník je značně sešlapaný.

v. 182 cm, š. 92 cm; p. 4,5 cm, verz. 7 cm - gotická minuskula

Letha Panie [..]777 w[---]/[---]/[---]/[---]mp[..] ziwot[---]/[---]

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Skramníky.

084+	Pňov-Předhrádí, kostel Narození Panny Marie v Pňově	1579
------	---	------

Epitaf Kateřiny Hlavačové z Řehče. Kostel zrušen v roce 1781. Popis umístění, výzdoby a přepis nápisu podle Vaváka (1915). „*Kámen u zákříště vedle dveří po levé straně ve zdi stojící představuje osobu ženskou, čistě vytesanou, dole erb má železnou rukavici a nad hlavou nápis latinskými slovy.*“

p. - kapitála¹

Leta MDLXXIX. we Cwrtek Przed Swatim Filipem a Jakubem^a umrżela Urozena Paní Katerżina Hlawacżowa z Rehcze^b tuto gest Pochowana. Smilug se Pán buh nad Dussi gegi.

Datum: 30. dubna 1579

Znak: z Řehče (Na štítu je plechovice = železná rukavice.)²

Kateřina Hlavačová z Řehče († 30. 4. 1579).

Vavák (1915), s. 10.

a. Dvojtečka.

b. Čárka.

1. Vavák (1910).

Náhrobník Mikoláše Nykláska z Žitenic a Chotouchova, sekundárně přisazený k vnitřní západní stěně kostelní lodi, pod varhanním chórem. Do roku 1988 byl zasazen do podlahy v sakristii, přemístěn při výměně dlažby. Pískovec, v horní 1/3 desky je reliéfně zahloubené nápisové pole, v 2/3 a 3/3 desky je reliéfně vystupující znak Nyklásků z Žitenic. Jednořádkový nápis obíhající desku je vytesán v reliéfně zahloubeném nápisovém poli, pokračuje ve dvou řádkách v 1/3 desky a je zakončen řádkem, směřujícím dolů, po pravé straně erbu.

v. 90 cm, š. 70 cm; p. 7 cm, verz. 8 cm - gotická minuskula

Leta 1580 w [---] / [przed pamatkav]^A Swateho / Pawla Vmrzel Syn / Mikolass Vrozene(ho)^{ra} Pan//[a Jana Nyklaska / z Zitiencyz a na Cho//t]^Aavchowe (A. podle SOkA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav, kart. 18, Z dějin obce Kbel, Kbilek a kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Kbele.)

Datum: Památka sv. Pavla připadá na 30. června. V roce 1580 připadl tento den na čtvrtek. Vzhledem ke slovu **przed** to bude pravděpodobně den mezi 25.¹ - 29. červnem.

Znak: Nyklásků z Žitenic (Na štítu je korunka, ze které visí tři rolničky. Klenotem jsou dvě křídla a na nich jsou tři rolničky.)²

V nápisu je použita scriptura continua.

Mikuláš Nyklásek z Žitenic a Chotouchova († 1580/1590²); Jan Nyklásek z Žitenic a Chotouchova.

SOkA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav kart. 18, Kbel - k otištění „Památky a příroda“ Konspekt o Kbelském kostele pro uveřejnění (Památky?) k přepracování (Petr?) doplnit rozměry náhrobků a písmen na nich a obrazovou dokumentaci (fotky dříve a nyní) Jan Kamarýt 3/9 1990.

a. Pádová koncovka nadepsána „o“ v horní části řádku.

1. Na 24. června připadá svátek Jana Křtitele.

2. Srov. Sedláček (1925), s. 278.

Zvon „Panna Marie“ zavěšený v dubové lavici ve věži kostela. Koruna zvonu je tvořena šesti zdobenými¹ uchy, na plášti zvonu jsou proti sobě umístěny dva plastické erby, v dolní části pláště je plastická linka. Jednořádkový nápis A) ohraničený dvojlinkami probíhá na krku zvonu. Letopočet B) je na plášti nad erbem.

pr. 66 cm; p. 1,4 cm - kapitála

A) •^{-a} **TENTO** •^{-a} **ZWON** •^{-a} **VDIELAN** •^{-a} **GEST** •^{-a} **ZA** •^{-a} **M(NE)** •^{-a} **RICHTARZE** •^{-a} **G(ANA)**•^{-b} •^{-a} **LOSSANSKIHO** •^{-a} **A** •^{-a} **G(ANA)**•^{-b} •^{-a} **D'EDA** •^{-a} **V^{-c} WONDRZEGE** •^{-a} **KOTKA** •^{-a} **ZWONARZE**

B) **1580**

Znak: Kutné Hory (štípený štít, v pravém poli je orlice, v levém poli český lev, v dolních končetinách svírají zkřížená hornická kladívka, v horních končetinách svírají kalich)²

Slil Ondřej Kotek³

Litery mají serify.

Jan Děda; Jan, lošanský rychtář.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ŘKF Kolín, farní úřad Lošany, Pamětní kniha lošanské fary od roku 1836, s. 126; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Lošany.

Mádl (1897), s. 75; Tůma (1915), s. 171; Hruška (1967), s. 67.

a. Plastické zobrazení heraldické růže.

b. Dvojtečka.

c. Scriptura continua.

1. Pletenec

2. Srov. Čarek (1985), s. 216-218.

3. Viz 061

Náhrobník Ludmily Bádorské z Újezda a Libodřic, sekundárně zasazený do vnitřní severní stěny kostelní lodi. Pískovec, v dolních 2/3 desky je v reliéfně zahluobeném poli vytesaný

reliéfní erb Nyklásků z Žitenic. Jednořádkový nápis vytesaný v reliéfně zahlobeném poli obíhá po obvodu desky a pokračuje v pěti řádcích v horní 1/3 desky.

v. 170 cm, š. 91 cm; p. 6,6 cm - gotická minuskula

[L]etha 158° w autery przed / swa(tym) martinem^{-a} V^{-b}mrzela g(es)t V^{-c}rozena pani
ludmila^{-d} z^{-d} zi[tenic]^{-e} / [manzelka]^{-f} / waczlawa B^{-g}aderskeho z^{-d} augezda a^{-d} na^{-d}
libodrziczijh^{-d} a^{-d} tuto // g(es)t te^{-h}lo gegi pochowano⁻ⁱ / woczekawagicze P^{-k}rzisse / syna
B^{-g}ozioho pana spa=/sijtele n^{-m}asseho G^{-k}ezisse / K^{-k}rysta k^{-d} S^{-a}audu

Datum: 8. listopadu 1580

Znak: Nyklásků z Žitenic¹

Čtyřlínková osnova. Nad literou **i** je tečka ve tvaru routy. Nad literou **u** je vytesán háček.

Ludmila Báderská z Újezda a Libodřic, rozená Nyklásková z Žitenic († 8. 11. 1580); Václav Báderský z Újezda a Libodřic.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Polní Voděraďy.

Mádl (1897), s. 104; Tůma 2 (1915), s. 30; Poche (1980), s. 133; Řišlink (2000), s. 170.

- a. Mádl (1897) uvádí namísto sv. Martina svátek sv. Matěje. Úmrtí by tak připadalo na datum 23. 2. 1580.
- b. Litera p. 9 cm.
- c. Litera p. 8 cm.
- d. Scriptura continua.
- e. Tůma 2 (1915) uvádí slovo „*zena*“.
- f. Toto slovo Tůma 2 (1915) vůbec neuvádí.
- g. Litera p. 10 cm.
- h. Nad literou „*e*“ je vytesaná tečka ve tvaru routy.
- i. Litera „*o*“ je vytesaná v horní části řádku = nadepsání koncovky.
- k. Litera p. 11 cm.
- m. Litera „*n*“ je vytesána ve tvaru humanistické minuskuly; p. 7,4 cm.

1. Viz kat. č. 085

088+	Pňov-Předhrádí, kostel Narození Panny Marie v Pňově	1580
------	---	------

Náhrobník Anny Pelhřimovské z Branče. Kostel zrušen v roce 1781. Popis umístění, výzdoby a přepis nápisu podle Vaváka (1915). „*Hned podle toho kamena* (jedná se o

náhrobník Jana z Branče a v Pňově) *blíže ke zdi položen jest druhý, tolikéž alabastrový, o mnoho menší, na němž vytesáno jest děvčátko s týmž erbem a okolo nápis.*“

Letha pánie^{-a} LXXX. w ponděly po božjm Tiele^{-b} umřela gest Anička dcerka urozeneho Pana SStrála z Brancže a we Pniowie^{-b} tuto gegi Tielo odpočjvá.

Datum: 6. června 1580

Znak: Pelhřimovských z Branče (Na štítu je muž držící kopí, sedící na běžícím koni.)¹

Anna Pelhřimovská z Branče († 6. 6. 1580); Štrál Pelhřimovský z Branče

Vavák (1915), s. 11.

a. Dvojtečka.

b. Čárka.

1. Srov. Sedláček (1925), s. 98.

089	Červené Pečky, kostel Narození Panny Marie	1581
-----	--	------

Zvon zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna tvořena šesti zdobenými¹ uchy, na východní straně pláště je znak Hrabáňů z Přerubenic, na protější straně je neznámý erb, erby mají svitkově zdobené okraje. V dolní části pláště je plastická linka. Dvouřádkový nápis probíhá na krku zvonu, první řádek je ohraničen dvojitými linkami.

pr. 83 cm, p. 2,5 cm - gotická minuskula

**•^{-a} tento •^{-a} zvon •^{-a} vdielan •^{-a} gest •^{-a} za^b pana •^{-a} pawla •^{-a} hrabanie •^{-a} z^b przerubenicz •^{-c}
a na^b pecz / •^{-c} kach •^{-c} nakladem •^{-c} geho •^{-c} vdielan •^{-c} v^b wondrege •^{-c} kottka •^{-c}
zwonarze •^{-c} leta •^{-c} i^{-d}58i^{-d}**

Znak: Hrabáňové z Přerubenic (Na štítu je klobouk se třemi pery.)²; (Na štítu je břevno pokosem, nad břevnem jsou tři pera.)

Slil Ondřej Kotek³

Dvojlinková osnova. Litera **z** má rovné středové břevno.

Pavel Hrabáň z Přerubenic (*cca 1548; † 30. 5. 1618)

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 17, Pečky Červené; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Červené Pečky.

Mádl (1897), s. 81; Tůma 1 (1915), s. 235; Hruška (1967), s. 66-69.

- a. Heraldická růže.
- b. Scriptura continua.
- c. Heraldická lilie otočená dolů.
- d. Číslice „I“ je provedena gotickou minuskulní literou „i“.

1. Pletenec.
2. Srov. Sedláček (1925), s. 202.
3. Viz kat. č. 061

090+ ¹	Břežany I, os. Chocenice, kaple sv. Anny	1581
-------------------	--	------

Zvon zavěšený v sanktusové věžičce. Přepis nápisu podle Podlahy (1910).

pr. 42 cm, v. 38 cm

**Albrecht Robn^ahap z Suche^b •^c a na Lichtenburce^d a Ronov^eě nad Doubrav^e o^f u. •^g
Brikcí^h zⁱ v^e onař z Cymperku^k v^e N^l ov^eém mⁱěstě Pražském tⁱ ento zⁱ v^e on udělal ve^m
čtvrtekⁿ po sv^eatém Václavě^o •^p leta Páně 1581**

Datum: 5. 10. 1581

Slil Brikcí z Cinperka²

Albrecht Robmháp ze Suché († 1595)

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 30, Chocenice; ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Chocenice.

Mádl (1897), s. 14; Podlaha (1910), s. 91.

- a. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedena namísto litery „n“ litera „m“.
- b. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedeno namísto slova „z *Suche*“ slovo „z*ssuche*“.
- c. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedena čárka.
- d. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedeno namísto slova „*Lichtenburce*“ slovo „*Ichtenberie*“.

- e. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedena namísto litery „v“ litera „w“.
- f. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedena namísto litery „o“ litera „a“.
- g. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedena dvojtečka.
- h. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedeno namísto slova „*Brikci*“ slovo „*Brikcie*“.
- i. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedena majuskulní litera.
- k. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedeno namísto slova „*Cymperku*“ slovo „*Krenperku*“.
- l. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedena minuskulní litera.
- m. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedeno namísto slova „ve“ slovo „*Ten*“.
- n. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedeno namísto slova „*čtvrtek*“ slovo „*Cztwrtek*“.
- o. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedeno namísto slova „*Václavě*“ slovo „*Wáczlawie*“.
- p. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 následuje po slově „*Wáczlawie*“ text „*roku 1581.*“.

1. Nepřístupné.
2. Viz kat. č. 075+

091	Plaňany, kostel sv. Petra a Pavla; Zvěstování Panny Marie	1581
-----	---	------

Náhrobník Barbory Bedřichovské z Lomné sekundárně přisazený k vnitřní severní stěně v podvěží kostela, prostřední. Při opravách kostela v roce 1886 byla deska povalující se na hřbitově přisazena k vnější jižní zdi kostela. Červený mramor, v ploše desky je reliéfně zahloubené pole, ve kterém je vytesaná ženská prostovlasá postava v dlouhých nepřepásaných šatech, s okružím kolem krku a naditými rukávy. V rukou položených na břicho drží knihu a kříž. Hlava spočívá na polštáři se čtyřmi střapci. V levé dolní části je vytesaný erb Bedřichovských¹ z Lomné. Jednořádkový nápis vytesaný v reliéfně zahloubeném poli probíhá kolem desky.

v. 178 cm, š. 91,5 cm; p. 7 cm, verz. 9 cm - gotická minuskula - obr. č. 20

Leta 1581^{•a} **W Stř**^{•b}**edu de**^{•c}**(n) S(wateho)**^{•d} / **Jana Stietj vmrela g(es)t vrozena pana Barbora Bedř**^{•b}**ichow**^{•b}**=/ska z Lone a na Ratworz[i] [a] / [t]uto pochowana g(es)t [---]m [Buoh] [---][milo]stiw byti** ^{•c}

Datum: 30. 8. 1581

Znak: Bedřichovských z Lomné (Na štítu je lilie.)²

V nápisu je použita scriptura continua. Nad literou **i** není tečka.

Barbora Bedřichovská z Lomné († 30. 8. 1581).

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Plaňany.

Mádl, (1897), s. 85; Podlaha (1910), s. 122; Tůma, 2 (1915), s. 67; Poche (1980), s. 70; Rišlink-Jouza (1999), s. 47; Rišlink (2000), s. 152.

- a. Tečka ve tvaru routy.
- b. Háček nad literou „ř“ zastupuje tečka ve tvaru routy.
- c. Nad literou „e“ je vytesaná linka = suspenze.
- d. Dvojtečka, tvar dvou rout.
- e. Vlnka.

1. Podlaha (1910) uvádí Dobřichovské.

2. Srov. Sedláček (2001) sv. 2, s. 320.

092	Kbel, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1582
-----	--------------------------------------	------

Náhrobník Fridricha Nykláska z Žitenic vsazený do kostelní podlahy v sakristii. Pískovec, v horní ½ desky je reliéfně zahloubené nápisové pole, v 2/2 desky je reliéfně vystupující znak Nyklásků z Žitenic. Jednořádkový nápis obíhající desku je vytesán v reliéfně zahloubeném nápisovém poli, pokračuje ve dvou řádkách v 1/2 desky. Deska částečně zakryta skříní.

v. 180 cm, š. 90 cm; p. 5,5 cm, verz. 8 cm - gotická minuskula

Letha 1582 w [sobotu den / swateho Michala archandielia Boziehi umrzel g(es)t^{-a} U]^{-1 A} / [rozeny Pan Fridrich Niklas/ek]^A Z Zi[tienic]^Az a na chotauchowie a tuto g(es)t pochowan // [i mileg --- uh mi ---]^A / geho [---] (A. podle SOKA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav, kart. 18, Z dějin obce Kbel, Kbilek a kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Kbele.)

Datum: 29. září 1582

Znak: Nyklásků z Žitenic²

V nápisu je použita scriptura continua.

Fridrich Nyklásek z Žitenic a Chotouchova († 29. 9. 1582)

SOKA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav kart. 18, Kbel - k otištění „Památky a příroda“ Konspekt o Kbelském kostele pro uveřejnění (Památky?) k přepracování (Petr?) doplnit rozměry náhrobků a písmen na nich a obrazovou dokumentaci (fotky dříve a nyní) Jan Kamarýt 3/9 1990.

a. Tečka.

1. Zakryto skříní.

2. Viz kat. č. 085

093	Plaňany, kostel sv. Petra a Pavla; Zvěstování Panny Marie	1582
-----	---	------

Náhrobník Anny Cukrové z Támfeldu a Lidmily Mírkové ze Solopysk sekundárně přisazený k vnitřní severní stěně v podvěží kostela, první zleva. Při opravách kostela v roce 1886 byla deska povalující se na hřbitově přisazena k vnější jižní zdi kostela. Červený mramor, v horní ½ desky je nápisové pole ohraničené vytesaným rámem. V dolní ½ desky je reliéfně zahloubené pole s vytesaným vysokým reliéfem dvou erbů orámovaných vavřínovým věncem. První patří Cukrům z Támfeldu a druhý Mírkům ze Solopysk. Nad erby je vytesaný reliéf okřídlené hlavy. Jedenáctiřádkový nápis je vytesaný v reliéfně zahloubeném nápisovém poli.

v. 183 cm, š. 90 cm; p. 5 cm, verz. 7,5 cm - gotická minuskula

Leta^{-a} pane^{-b} 1582. W^{-c} Pondelij^{-d} / po swate^{-e} [M]ichalu [A]rchandie/lu^{-f} po sseste hodinie na A^{-c}utery / v^{-g}mrzela gest vrozena pannj^{-h} [A]na⁻ⁱ / [Cu]k[r]owa^{-k} z^{-l} Tamffeldu^{-m} a na / Planiasech Tehoz L^{-c}eta a dne / vmrela [g]est vrozena pana⁻ⁿ Li^{-o}d/mila Mir[k]owna^{-k} z s⁻ Polopisk a / a tut[o]^{-q} obe^{-r} spolu pochowany / [g^{-s}sau] ^t [---] Buoh rac ge w mretwo/lech sw[---]a du[---]

Datum: 1. 10. 1582

Erb: Cukrů z Támfeldu (Na štítu je koruna pokosem.)¹; Mírků ze Solopysk²

Nad literou **i** je tečka ve tvaru routy. Litera **z** m střední břevno.

Anna Cukrová z Támfeldu († 1. 10. 1582); Lidmila Mírková ze Solopysk († 1. 10. 1582).

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Plaňany.

Mádl, (1897), s. 84-85; Podlaha (1910), s. 122; Tůma, 2 (1915), s. 67; Rišlink (2000), s. 152.

- a. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „*Letha*“.
- b. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „*Panie*“.
- c. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu minuskulní literu.
- d. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „*pondieli*“.
- e. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „*swatem*“.
- f. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „*Archangelu*“.
- g. Tůma 2 (1915) uvádí v přepisu namísto litery „*v*“ literu „*u*“.
- h. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „*Panj*“.
- i. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „*Anna*“.
- k. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „*Mirkowa*“.
- l. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „*ze*“.
- m. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „*Solopisk*“.
- n. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „*Panna*“.
- o. Tůma 2 (1915) uvádí v přepisu namísto litery „*i*“ literu „*u*“.
- p. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu majuskulní literu.
- q. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „*ty*“.
- r. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „*obie*“.
- s. Tůma 2 (1915) uvádí v přepisu namísto litery „*g*“ literu „*j*“.
- t. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) končí přepis nápisu slovem „*gsau/jsau*“.

1. Srov. Sedláček (2001) sv. 2, s. 189.

2. Viz kat. č. 074

094+	Pňov-Předhrádí, kostel Narození Panny Marie v Pňově	1582
------	---	------

Náhrobník pravděpodobně dcery¹ Jana z Brancže a v Pňově. Kostel zrušen v roce 1781. Popis umístění, výzdoby a přepis nápisu podle Vaváka (1915). „*Kámen u velkého oltáře na straně epištoly z bílého oblázku aneb alabastru, na něm jest též osoba ženská, v zemi položený, na němž nápis jest okolo osoby při krajích kamena, od jedné pak strany cihelným stupněm (sprostnost!) založený, tak že se veškeren čísti nemůže. Při nohách té osoby jest erb zřetelný.*“

Letha panie MDLXXXII. den památ[ky]^{-a} [---]^{-a} [Uro]^{-a} zeneho pana Jana z Brancže a we Pniowie^{-b} tuto gegi tielo odpocziwá.

Datum: 1582

Znak: Pelhřimovských z Brancže; „*V poli pod helmem jezdec na koni v plném běhu, helm na hlavě a v pravé ruce šavli napřaženou mající; nad helmem dvě křídla orličí roztažená a mezi nimi tři štušky (dýky) skřížené.*“²

Jan Pelhřimovský z Branče a v Pňově

Vavák (1915), s. 10-11.

a. Zazděno.

b. Čárka.

1. V nápisu uvedeno „*tuto gegi tielo odpociwá*“. Na desce je erb Pelhřimovských z Branče, pokud by to byl náhrobník manželky Jana Pelhřimovského z Branče, erb na desce by patřil její rodině.

2. Vavák (1915).

095	Tismice, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1582
-----	---	------

Náhrobník Václava Gyntera z Moren sekundárně přisazený k severní stěně v podvěžní předsíni. Před tím zasazen do vnější jižní zdi kostela.¹ Šedý pískovec, deska rozdělena na dvě nestejně poloviny. V horní menší části desky je nápisové pole, v dolní větší části desky je v zahloubeném poli s půlkruhovým zakončením vytesán plastický erb. Vpravo od půlkruhového ukončení zahloubeného pole je vyryt berličkový kříž s výrazně protáhlou spodní částí dříku. Sedmiřádkový nápis je vytesaný v reliéfně zahloubeném poli.

v. 186 cm, š. 93 cm; p. 6,5 cm - gotická minuskula

Letha panie •^{-a} 1582 w Sobotu •^{-a} / po swatem Diwissi•^{-a} vmrzel•^{-a} / Vrozeny Pan Waczlaw Rynter / z Woren a na wratkwie a / w^{-c} tomto mieste Tielo geho•^{-a} po•^{-a}/chowane Lezi pan Buoh racz^{-d} / milostiw begti gehu Dussii.

Datum: 13. října 1582

Znak: Günterů/Gynterů z Moren (Na štítu je vyrůstající postava mouřenína držící v rukou šíp. Klenotem je znamení ze štítu.)²

Verzálky jsou provedeny frakturou. Litera **a** je provedena frakturou. Nad literou **i** je tečka ve tvaru routy.

Václav Günter z Moren a Vrátkova († 13. 2. 1582)

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Tismice.

Podlaha 1 (1907), s. 194; Podlaha 2 (1907), s. 57; Poche (1982), s. 64.

a. Tečka ve tvaru routy.

- b. Čárka.
- c. Scriptura continua.
- d. Nad literou **z** je tečka ve tvaru routy.

1. Podlaha 1 (1907).
2. Srov. Sedláček (2001) sv. 2, s. 371.

096	Klučov, os. Skramníky, kostel Stěti sv. Jana Křtitele	1584
-----	---	------

Náhrobník Viléma Blanického z Blanice sekundárně zasazený do vnitřní jižní stěny kostelní lodě. Původně umístěn v podlaze u kroupky. Červený mramor, v dolní $\frac{3}{4}$ desky je reliéfně zahroubené pole se segmentovým ukončením v horní části, ve kterém je vytesaná mužská postava v brnění, s okružím a rukama složenýma na prsou. V levé dolní části je vytesaný reliéf kolčí přilby a meče, v pravé dolní části je vytesaný erb Blanických z Blanice. Šestiřádkový vtesaný nápis je umístěn v horní $\frac{1}{4}$ desky.

v. 177 cm, š. 87 cm; p. 1. ř. 4,5 cm - kapitála, p. 2-5. ř. 4 cm - kapitála, p. 6. ř. 3 cm - kapitála
-obr. č. 21

**LETA PANIE . M . DLXXXIII^a . W PON/DIELI^b PO WSSECH SWA^cTYCH
VMRZEL / VROZENY WLADY^dKA PAN WY^dLIM BLA/NIC^eKY Z BLANIC^eE A
NA C^eERHY^dNKACH / GIZ POSLEDNI Z TOHO RODV A TVTO GEST /
POCHOWAN S MEC^fEM Y S PEC^fETI GEHO**

Znak: Blanických z Blanice¹

V nápisu je použita scriptura continua. Litery mají serify. Litera **E** má střední rameno o $\frac{2}{3}$ kratší než horní a spodní rameno. Litera **S** má levý dřik esovitě prohnutý. Litera **Z** má střední břevno.

Vilém Blanický z Blanice († 5. 11. 1584)

SOKA Kolín, FÚ Skramníky, Liber memorabilium 1735-1835, s. 32; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Skramníky.

Schaller (1788), s. 366; Podlaha 1 (1907), s. 162, 164; Podlaha 2 (1907), s. 47; Poche (1980), s. 326; Rišlink (2000), s. 148.

- a. Schaller (1788) uvádí v přepisu nápisu dataci arabskými číslicemi „1584“.
- b. Schaller (1788) uvádí v přepisu namísto litery „I“ literu „y“.
- c. Litera „A“ má zalomené břevno.

- d. Schaller (1788) uvádí v přepisu namísto litery „Y“ literu „i“.
 e. V Schallerovi (1788) je v přepisu za literou „C“ uvedena litera „z“.
 f. V Schallerovi (1788) je v přepisu za literou „C“ uvedena litera „ž“.

1. Viz kat. č. 075+

097	Klučov, os. Skramníky, kostel Stěti sv. Jana Křtitele	1585
-----	---	------

Zvon zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna je tvořena šesti hladkými uchy, na krku zvonu probíhá výjev Orfeus hrající na housle zvířatům ohraničený dvojlinkou, pod ním je akantový pás. Na severní straně pláště je reliéfní krucifix, u něhož stojí Panna Marie a Jan Evangelista. Na jižní straně je v dolní části pláště odlit hrozen, po jeho stranách jsou kartuše s erby, vlevo Smiřických ze Smiřic, vpravo Zajíců z Házemburka. V dolní části pláště jsou dvě linky různé šíře a vejcevec, svrchu ohraničený perlovcem. Na věnci probíhá „*pás s výjevem života hospodářského ve znamení raka*“¹ ohraničený plastickou linkou. Jednořádkový nápis A) je nad krucifixem. Třířádkový nápis B) je vedle krucifixu, vlevo. Třířádkový nápis C) je vedle krucifixu, vpravo. Jednořádkový nápis D) je na medaili na severní straně věnce. Letopočet E) je na severní straně věnce, po stranách medaile s nápisem D). Desetiřádkový nápis F) je na jižní straně pláště. Dvouřádkový nápis G) je na jižní straně věnce. Dvouřádkový nápis H) je na jižní straně věnce.

pr. 124,5 cm; p. A) 2,5 cm - kapitála, p. B) 1,5 cm - kapitála, p. C) 1,5 cm - kapitála, p. D) 0,2 cm, 0,4 cm - humanistická minuskula, p. E) 1,4 cm - kapitála, p. F) 1,6 cm, verz. 2,1 cm - fraktura, p. G) 1,3 cm - kapitála, p. H) 1,3 cm - kapitála

A) I(ESUS)^{-a} N(AZARENUS)^{-a} R(EX)^{-a} I(UDAEORUM)²

B) K^{-b}RYSTVS VM=/RZEL ZA HRZY/CHY NASSE^{•c}

C) W^{-b}STAL Z^{-a} MRTWYCH / PRO WOSPRAW= / DLNIENI NASSE^{•c3}

D) Briccivs Aeris Funditor a Stannimonte

E) L^{-b}ETA^{•d} 1585

F) Wssyckni Kralowstwi^{-e} b^{-f}ozi^{-e}ho^{•c} T^{-g}ake Sprawedlnosti geho / m^{-f}ame spilnosti^{-e} hledati^{•c} Chcemeli spaseni B^{-g}yti / K^{-a} tomv slowo Bozi cziste^{•c} Wede nas po cz^{-h}estie giste / A^{-g}le kdoz hleda gineho Rozcesti zawedeu⁻ⁱ geho^{•k} / Protoz nakladem pobozni^{-l}ch^{•c} Ss^{-h}kramnicske ffary Osadnich / K^{-g}dyz kniez Frydrych Bohdanecski^{-l} Kazatel Ewangelitsky / Tehdaz byl w Ss^{-h}kramniku Fararz Slil tento Zwon Brykcy Zwonarz / z^{-a} Cynperku Miesstienin Prazsky O^{-g}bywatel Nowomiestsky^{•k} / A^{-g}by k^{-a} vczeni

**prawemu^{•c} Nabozenstwi^e Krzstianskemu / Lyde byli powolani^{•c} Skrz tehoz Zwonu
Zwoniemi^{•m}**

**G) IⁿAROSLAW SⁿMIRZYCKY Z SⁿMIRZYC^{•c-a} NA KⁿOSTELCY / NAD^a Cⁿ
ZERNYMI^{-a} LⁿESY^{•c} A KⁿLVCZOWIE^{•c}. et^{-a} c^{-o}(etera)^p**

H) KⁿATERZYNA SⁿMIRZYCSKA / Zⁿ HⁿAZMBVRKV et^{-a} c^{-o}(etera)^{•m p q}

Znak: Smiřických ze Smiřic (Štít je dělen pošikem. V klenotu jsou orlí křídla.)⁴; Zajíců z Házemburka (Čtvrcený štít. V 1. a 4. poli je sviní hlava. V 2. a 3. poli je běžící zajíc. Klenotem je sviní hlava.)⁵

Slil Brikcí z Cimperka⁶

Litery provedené kapitálou mají serify. Litera **Z** provedená kapitálou nemá střední břevno.

Fridrich Bohdanecký, utrakvistický skramnický farář; Jaroslav Smiřický ze Smiřic⁷; Kateřina Zajícová z Házmburka (*1555; † 6. 5. 1604)

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 13, okres Český Brod, Ohlašovací listy pro bronzové zvonu, 21, Skramníky; SOkA Kolín, FÚ Skramníky, Liber memorabilium 1735-1835, s. 31; PM v Českém Brodě, sbírka sádrových odlitků zvonů, Skramníky, sign. 3708-3711 a 3737-3741; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Skramníky.

Podlaha 1 (1907), s. 164, 166; Podlaha 2 (1907), s. 47-48.

- a. Scriptura continua.
- b. Litera p. 2,5 cm.
- c. Čárka.
- d. Medaile s mužskou hlavou a nápisem D).
- e. Podlaha 1 (1907) uvádí namísto litery „i“ literu „j“.
- f. Podlaha 1 (1907) uvádí majuskulní literu.
- g. Podlaha 1 (1907) uvádí minuskulní literu.
- h. Podlaha 1 (1907) literu v přepisu neuvádí.
- i. Podlaha 1 (1907) uvádí namísto litery „u“ literu „t“.
- k. Heraldická lilie.
- l. Podlaha 1 (1907) uvádí namísto litery „i“ literu „y“.
- m. Heraldická lilie otočená o 90°.
- n. Litera p. 2,2 cm.
- o. Nad literou „c“ je vlnovka = suspenze.
- p. Podlaha 1 (1907) uvádí přepis nápisu frakturou.

q. V SOkA Kolín, FÚ Skramníky, Liber memorabilium 1735-1835 je uveden pouze přepis nápisů E-H).

1. Popis podle Podlahy 1 (1907).
2. Jan 19;19
3. Římanům 4;25
4. Srov. Sedláček (1925), s. 224.
5. Srov. Sedláček (1925), s. 18-19.
6. Viz kat. č. 075+
7. Viz kat. č. 066+

098	Přistoupim, hřbitov u kostela sv. Václava	(1585) ¹
-----	---	---------------------

Memoriální nápis na desce zasazené do vnitřní západní zdi hřbitova. Pískovec. Deska orientována na délku. V ploše desky jsou dvě zahloubená pole s půlkruhovým ukončením - motiv klenby se středovým sloupem. V levém zahloubeném poli je vytesaný reliéfní znak. Deska byla pravděpodobně součástí zaniklé hřbitovní brány.² Šestiřádkový nápis je vtesán v pravém zahloubeném poli. Nápis je orámován vtesaným zrcadlem. Levý dolní roh desky je odlomen.

v. 175 cm, š. 76 cm; p. 5 cm - kapitála

DOCTOR . HENRICVS . / (PR)AEPOSI . ECCLAE . PR . / [---]N . HA[.]C ACC[.]S . / [---]M [---] FECIT . / [---] / [---][15]^A8[5]^A (A. podle RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Přistoupim.)

Znak: (Na štítu je vyrůstající postava jelena. V klenotu je znak ze štítu.)

Litery mají serify. Litera **E** má střední rameno o ½ kratší než horní a spodní ramena. Litera **H** má na břevnu tvar polovičního nodu.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Přistoupim.

1. RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Přistoupim.
2. RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Přistoupim.

099	Plaňany, kostel sv. Petra a Pavla; Zvěstování Panny Marie	1587
-----	---	------

Memoriální nápis o stavbě zvonice na desce¹ sekundárně přisazené k vnitřní západní stěně podvěží kostela, po pravé straně vchodu. Původně byla zasazena do vnější jižní zdi kostela. Pískovec, v dolních 2/3 desky je reliéfně zahloubené pole s půlkruhovým ukončením v horní

části, ve kterém je vytesaný vysoký reliéfní erb Mírků ze Solopysk. Čtyřřádkový nápis je vytesán v reliéfně zahloubeném poli v horní 1/3 desky.

v. 104 cm, š. 65 cm; p. 6 cm, verz. 8 cm - gotická minuskula - obr. č. 22

Letha^{-a} 1587^{-a} t^{-b}ato z^{-b}wo=[n]icze gest Naklade(m) Vro=[z]en(eho). p^{-b}an(a) Sy^{-c}meona m^{-b}ir=[k]a Solo •^{-d} pisk [wystawena]^A [A. podle Schallera (1788).]

Erb: Mírků ze Solopysk²

Šimon Mírek ze Solopysk³

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Plaňany.

Schaller (1788), s. 367; Mádl, (1897), s. 85; Podlaha (1910), s. 122; Tůma, 2 (1915), s. 67; Poche (1980), s. 70; Rišlink (2000), s. 152.

- Schaller (1788) v přepisu nápisu toto slovo neuvádí.
- Schaller (1788) v přepisu uvádí majuskulní literu.
- Schaller (1788) uvádí namísto litery „y“ literu „i“.
- Půlkruhově zakončené reliéfně zahloubené pole s vytesaným erbem.

1. V RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Plaňany je uvedena deska jako náhrobník č. IV.

2. Viz kat. č. 074

3. Viz kat. č. 075+

100	Plaňany, zvonice u kostel sv. Petra a Pavla; Zvěstování Panny Marie	1587
-----	---	------

Memoriální nápis o stavbě zvonice na desce zasazené ve vnější jižní stěně kostelní zvonice. Červený mramor, uprostřed desky je vytesaný reliéfní erb Mírků ze Solopysk orámovaný vavřínovým věncem, při horním okraji je vytesaná reliéfně předstupující profilovaná římsa. Jedenáctiřádkový nápis je vytesaný v reliéfně zahloubeném poli po celé ploše desky.

v. 72 cm, š. 75 cm; p. 5 cm, verz. 6-7 cm - gotická minuskula

Toto dilo gest^{-a} dielano^{-b} Leta 1587. N[a]/kladem Vrozeneho a s^{-c}tateczn[eho]^A [r^{-c}]y=/tierze p^{-c}ana •^{-d} Sym[eon]a / m^{-c}irka z •^{-d} Solopisk / [a]^{-e} N^{-f}a^{-a} p^{-c} •^{-d} lania/n^{-g}ech a •^{-d} h^{-c}osti/czych a^{-h} •^{-d} drzite=/le toho •^{-d} C^{-f}zi^{-h}asu / [p^{-c}anstwi⁻ⁱ]^A •^{-d} p^{-c}lanian/[ske]^A •^{-d} ho. •^{-k} / Slowo p^{-c}anie zustawa N^{-f}a^{-a} wie[ky]^A 1 [A. Podle Mádl (1897).]

Znak: Mírků ze Solopysk²

Šimon Mírek ze Solopysk³

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Plaňany.

Mádl (1897), s. 85; Podlaha (1910), s. 122; Tůma, 2 (1915), s. 67; Rišlink-Jouza (1999), s. 38; Rišlink (2000), s. 152.

a. Scriptura continua.

b. Mádl (1897) uvádí v přepisu slovo „*udielano*“.

c. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu majuskulní literu.

d. Reliéfni erb Mírků ze Solopysk ohraničen vavřínovým věncem.

e. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu namísto litery „*a*“ literu „*i*“.

f. Tůma 2 (1915) uvádí v přepisu minuskulní literu.

g. Tůma 2 (1915) uvádí v přepisu namísto litery „*n*“ literu „*s*“.

h. Tůma 2 (1915) literu v přepisu neuvádí.

i. Tůma 2 (1915) uvádí v přepisu namísto litery „*i*“ literu „*j*“.

k. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu slovo „*etc.*“.

1. 1. Petrův 1;25

2. Viz kat. č. 074

3. Viz kat. č. 075+

101	Grunta, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1589
-----	--	------

Náhrobník Jana Libenického z Vrchovišť a Libenic, sekundárně zasazen v severní vnitřní stěně kostelní předsíně. Do roku 1905 zasazen v předsíni zdejšího kostela Zvěstování Panny Marie, na jehož místě stojí nynější kostel Nanebevzetí Panny Marie. Bílý mramor, v reliéfně zahloubeném poli vysoký reliéf mužské postavy v brnění, vousatý muž s nakrátko střiženými vlasy, hlava spočívá na polštáři se čtyřmi třapci, okolo krku má okruží, levá ruka přidržuje meč zavěšený na opasku, v pravém dolním rohu je podstavec s erbem, na podstavci je přilbice s třemi pery, prsty pravé ruky se dotýkají vrcholku přilbice. Jednořádkový nápis obíhající desku je vytesán v reliéfně zahloubeném nápisovém poli.

v. 195 cm, š. 100 cm; p. 5 cm - gotická minuskula

L^aeta pane MDlxxxviii w patek przed S(watau)^{•b} K^caterzinau / mezi xix^{•b} A xx
hodinau pan Buh wssemohuczij g(es)t S tohoto Sweta prostrzedke(m) Smrtij pow(ola)ti
r^aaczil Vrozene(ho) / A^c Stateczneho Rytirze pana J^aana L^cibeniczkeho / Z^d

wrchowisst A^a na Libeniczych A^d Genikowe Pan B^euh R^cacz B^aeijti na dussij Geho
milostiw^b H^f K

Datum: 24. listopadu 1589

Znak: Libenických z Vrchovišť (Na štítu je jednorožec ve skoku. Klenotem je poloviční jednorožec.)¹

V nápisu je použita scriptura continua. Nad literou **i** je tečka. Nad literou **j** je tečka. Litera **x** má středové břevno. Litera **z** má šikmé střední břevno.

Jan Libenický z Vrchovišť a Libenic († 24. 11. 1589).

SOkA Kutná Hora, osobní fond Devoty Josef František (1690) 1822-1833, inv. č. 22, kniha 22, §41; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Grunta.

Mádl (1898) s. 11-12; Tůma 1 (1915) s. 274; Poche (1978), s. 236; Rišlink-Jouza (1999), s. 47.

- a. Litera p. 6 cm.
- b. Dvojtečka.
- c. Litera p. 5,5 cm.
- d. Litera p. 7 cm.
- e. Litera p. 6,5 cm.
- f. Kříž.

1. Srov. Sedláček (1925), s. 267.

102+	Poříčany, kostel Narození Panny Marie	1590
------	---------------------------------------	------

Zvon ve věži kostela. Prasklý zvon byl v roce 1866 přelit Annou Bellmanovou. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Popis výzdoby a přepis nápisu podle SOkA Kolín, FÚ Poříčany, Liber memorabilium 1754-1829, s. 18. „Pod korunou se nachází pás s výjevem o marnotratném synu. Nápis A) se nacházel pravděpodobně v tabulce umístěné na plášti. Na plášti byly i čtyři postavy evangelistů. Nápis B) se nacházel pravděpodobně na věnci zvonu.“

A) **Bratrži budtež Czninitele Slowa Božih^a a ne Poslauchaczj toliko^a zklamawagicze sami^b sebe^c neb gestli kdo poslauchu slowa Božih^a a necžinj ho Skutkem^d ten pżirownan bude Mužj spatřzugiczymu Obličzeg Naroznj sweho w Zrcadle^a wzhlidl se zagistie y odessel^a a snad zapomenul gakym^b by byl.^e**

B) Slowutny Brykczy Zwonarż z Czynperku w Nowem Mniestie Prazskem Tento zwon udielal do Porżiczān. Leta 1590

Slil Briki z Cinperka¹. Přelit Annou Bellmanovou.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů; SOkA Kolín, FÚ Poříčany, Liber memorabilium 1754-1829, s. 18.

Podlaha 2 (1907), s. 35.

- a. V SOkA Kolín, FÚ Poříčany, Liber memorabilium 1754-1829 je uvedena čárka.
- b. V SOkA Kolín, FÚ Poříčany, Liber memorabilium 1754-1829 je uvedena scriptura continua.
- c. V SOkA Kolín, FÚ Poříčany, Liber memorabilium 1754-1829 je uvedena středník.
- d. V SOkA Kolín, FÚ Poříčany, Liber memorabilium 1754-1829 je uvedena dvojtečka.
- e. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů je uveden přepis nápisu: „*Bratři, budtež činitelé slova Božího a ne posluchači toliko, oklamávající sami sebe.*“

1. Viz kat. č. 075+

103	Přistoupim, zvonice u kostela sv. Václava	1590
-----	---	------

Memoriální nápis o stavbě zvonice na desce zasazené do vnější severní zdi kostelní zvonice. Pískovec, deska je bez výzdoby. Šestiřádkový nápis vytesaný v reliéfně zahloubeném poli je na celé ploše desky.

v. cca. 40 cm, š. cca 120 cm; p. cca. 5 cm, verz. 6-7 cm - gotická minuskula - obr. č. 22

Letha Panie Tisyczeho Pietisteho Dewa⁼/desateho W^a strzedu po^{-a} Swatem Gilgij / Tato wieze gest wystawena na naklad / za^{-b} dussij przistaupinskeho pro Czest / a Slawu Buozi^j^{-c} / J^{-c} R^{-c}

Datum: 5. 9. 1590

Nad literou **i** je tečka ve tvaru routy. Nad literou **j** je tečka ve tvaru routy.

SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Liber memorabilium 1730-1827, fol. 22, 54; SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947, s. 27; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Přistoupim.

Schaller (1788), s. 364; Podlaha 1 (1907), s. 132; Podlaha 2 (1907), s. 41; Rišlink-Jouza (1999), s. 38.

a. Scriptura continua.

b. Podlaha 1 (1907) uvádí v přepisu „*zadussy*“.

c. Tečka ve tvaru routy.

Zvon „Petr“ zavěšený v dubové stolici ve věži kostela. Koruna zvonu je tvořena šesti hladkými uchy, kolem krku zvonu je pás s biblickými výjevy, ohraničený silnou plastickou linkou. Pod tím je perlovec a vejcovec. Na jižní straně pláště je Krucifix a postavy Panny Marie a sv. Jana Evangelisty, na věnci jsou dva medailony. Na prvním je mužská hlava, na druhém je erb. Na severní straně pláště je reliéfní postava sv. Petra, na věnci je andělský chór. Na východní straně pláště jsou reliéfní postavy sv. Bartoloměje a sv. Judy. Na západní straně jsou reliéfní postavy sv. Jakuba a sv. Jana. Na věnci je plastická dvojlinka, v dolní části věnce jsou tři linky různé šíře. Čtyřřádkový nápis A) je umístěn na jižní straně pláště. Jednořádkový nápis B) je na jižní straně pláště, pod nápisem A). Třířádkový nápis C) je umístěn na věnci na jižní straně zvonu. Jednořádkový nápis D) je na východní straně pláště. Sedmiřádkový nápis E) je na severní straně pláště. Jednořádkový nápis F) je na západní straně pláště.

pr. 103 cm; p. A) 1,4 cm, verz. 2 cm - fraktura, p. B) 1,2 cm - kapitála, p. C) 1,5 cm, verz. 2 cm - fraktura, p. D) 1,3 cm - kapitála, p. E) 1,4 cm - kapitála, p. F) 1,3 cm - kapitála

A) **Krystus hrzychy nasse wnesel na^{-a} swem Tiele / na^{-a} drzewo^{•-b} abychom my hrzychum zemrauce^{•-b} / Sprawedliwosti Ziwi byli Gehoz synalosti^{•-b} / wzdraweni sme^{•-b} I kanonyka 2 kapitole S(wateh)o^{-c} Petra¹**

B) **•-d I(ESUS) •-d N(AZARENUS) •-c R(EX) •-d I(UDAEORUM) •-d 2**

C) **Slowutny Brykcy Zwonarz z Cynpergku / w^{-a} Nowem Miestie Prazskem •-e tento / Zwon vdielal Na^{-a} horka •-c Leta^{•-e} 1590^f**

D) **S^{-g}(WAT)Y^{-h-a} B^{-g}ARTOLOMIEG •-d S^{-g}(WAT)Y^{-h-a} I^{-g}VDAS**

E) **P⁻ⁱRZYGDETT ZA •-k GISTE DEN P⁻ⁱA(N)I^{-l}E / YAKO Z⁻ⁱLODIEG^{•-a} •-k W^{-a} KTEREMZTO / N⁻ⁱEBESA WELI •-k KAV PRVDKOSTI / ZMIENI SE^{•-a} A^{-a} Z⁻ⁱIW •-k LOWE O⁻ⁱHNIEM / SE ROZPLYNAV^{•-m} •-k Z⁻ⁱEMIE PAK. A / TY WIECY KTERE NA^{-a} NI SAV^{•-a} SPALENY^{•-m} / BVDAV KANONYKA 2 S(wateh)o^{-c}. P⁻ⁱETRA KAPITOLA 3³**

F) **S^{-g}(WAT)Y^{-h-a} I^{-g}AKVB S^{-g}(WAT)Y^{-h-a} I^{-g}AN**

Slil Brikcí z Cinperka⁴

Litery provedeny kapitálou mají serify. Litera **Z** provedená kapitálou nemá střední břevno.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 13, okres Český Brod, Ohlašovací listy pro bronzové zvonky, 3, Horka; SOkA, FÚ Hradešín, Liber memorabilium 1734-1905, 1, pag. 54; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Přišimasy. Podlaha 1 (1907), s. 43-44; Podlaha 2 (1907), s. 22; Rišlink-Jouza (1999), s. 66.

- a. Scriptura continua.
  - b. Čárka.
  - c. Litera „o“ je nadepsána v horní části řádku, p. 0,9 cm = nadepsání koncovky.
  - d. Heraldická lilie.
  - e. Tečka ve tvaru routy.
  - f. V SOkA, FÚ Hradešín, Liber memorabilium 1734-1905, 1 je uveden pouze přepis nápisu C).
- Litera p. 2,3 cm.
- h. Litera „Y“ je nadepsána v horní části řádku, p. 1,3 cm = nadepsání koncovky.
  - i. Litera p. 2 cm
  - k. Reliéfní postava sv. Petra.
  - l. Nad Literami „AI“ je spřežka = kontrakce.
  - m. Dvojtečka, routový tvar.

1. 1. Petrův 2;24
2. Jan 19;19
3. 2. Petrův 3;10
4. Viz kat. č. 075+

105	Přistoupim, kostel sv. Václava	(cca 1590) ¹
-----	--------------------------------	-------------------------

---

Kazatelna kamenná, zbytky dvou desek jsou zasazeny ve východní špaletě hlavního vchodu. Pískovec, na horní desce je vytesaná zřasená rouška a pod ní je v reliéfně zahloubeném oválném poli vytesaný erb pánů z Vildštejna orámovaný vavřínovým věncem a vlajíci stuhami. Na dolní desce je vytesaný krucifix, u jehož pravé dolní strany je v reliéfně zahloubeném oválném poli vytesaný erb Jiříka Kubky orámovaný vavřínovým věncem. Jednořádkový nápis I) je na vlajících stuhách. Jednořádkový nápis II) A) je vtesán na pásce umístěné na kříži. Jednořádkový nápis II) B) je vtesán nad erbem.

v. 65 cm, š. 45 cm², š. 100 cm³; p. I) 2 cm - kapitála, p. II) A) 2,5 cm - kapitála, p. II) B) 3 cm - kapitála

I) **F**[ridrich^a z]^A **W**[ildstejna]^A [A. Podle Podlahy 1 (1907).]

II) A) I(ESUS)^{-b} N(AZARENUS)^{-b} R(EX)^{-b} I(UDAEORUM)⁴

B) G[irzik]^A K[ubka^{-c}]^A P^{-d} [A. Podle Podlahy 1 (1907).]

Znak: Jiřika Kubky (Na štítu je lilie.)⁵; Filipa z Vildštejna (Na štítu je břevno pokosem. Klenotem jsou roztažená orlí křídla.)⁶

Litery mají serify. Litera **F** má střední rameno o 2/3 kratší než horní rameno.

Jiřík Kubka, svobodník a úředník přistoupimského záduší.; Fridrich z Vildštejna

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Přistoupim.

Podlaha 1 (1907), s. 131, 133; Podlaha 2 (1907), s. 41; Sedláček (2001) sv. 2., s. 323; Sedláček (2002) sv. 3., s. 82.

- a. Sedláček (2002) sv. 3., uvádí jméno „*Filip*“.
- b. Scriptura continua.
- c. Sedláček (2001) sv. 2. uvádí jméno „*Kupka*“.
- d. Sedláček (2001) sv. 2. uvádí namísto litery „*P*“ literu „*R*“.

1. Sedláček (2001) sv. 2.
2. Deska s erbem a nápisem I).
3. Deska s křížem a nápisy II).
4. Jan 19;19
5. Srov. Sedláček (2001) sv. 2., s. 323.
6. Srov. Sedláček (2002) sv. 3., s. 82.

106	Grunta, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1591
-----	--	------

Náhrobník Viléma Všeboha Libenického z Vrchovišť, Libenic a Jeníkova, sekundárně zasazen v severní vnitřní stěně kostelní předsíně. Do roku 1905 zasazen v předsíni zdejšího kostela Zvěstování Panny Marie, na jehož místě stojí nynější kostel Nanebevzetí Panny Marie. Bílý mramor, v horní 1/3 desky je plastická kartuš s reliéfně zahloubeným nápisovým polem a s vytesaným nápisem, v 2/3 a 3/3 desky je v reliéfně zahloubeném poli vytesán ozdobný polokruhový oblouk na konzolách, v horních rozích je plastický květ, pod obloukem je plastický erb Libenických z Vrchovišť, po stranách klenotu jsou dvě zkřížené dýky, přes které je položena mušle. Jednořádkový nápis obíhající desku je vytesán v reliéfně zahloubeném nápisovém poli a pokračuje v pěti řádcích v 1/3 desky. Pravý horní a levý dolní roh náhrobníku je odlomen.

v. 160 cm, š. 73,5 cm; p. 4,5 cm - gotická minuskula - obr. č. 23

L^aetha MDLxxxxi W^b strzedu de[n]¹ / pamatny S^cwaty Z^aofie mezi^{•d} xvj^{•d} A^c•^d xvij^{•d}
H^codinau Pan B^buh wssemoha[u]⁻¹/czij g(es)t z tohoto Swieta po[wolati]⁻¹ / [prost]⁻
¹rzed[kem]⁻¹ [smrti]⁻¹ R^baczil V^broze(ho)^{-f} A^a Stateczne(ho)^{-f} R^eitirze pana W^bly//ma
wssebora L^aybe/niczkeho z wrcho=/wisst A^a na lybeni^{•d}=/czich A^c genikowě et c(etera) /
B(uh) racz Beitij D(ussi) ge(ho)^{-f} milostiw

Datum: 15. května 1591

Znak: Libenických z Vrchovišť²

V nápisu je použita scriptura continua. Nad literou **i** je tečka. Nad literou **j** je tečka. Nad literou **u** je tečka. Litera **x** má středové břevno.

Vilém Všebor Libenický z Vrchovišť, Libenic a Jeníkova († 15. 5. 1591)

SOkA Kutná Hora, osobní fond Devoty Josef František (1690) 1822-1833, inv. č. 22, kniha 22, §41; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Grunta.

Mádl (1898) s. 12; Tůma 1 (1915) s. 274; Poche (1978), s. 236.

- a. Litera p. 5,5 cm.
- b. Litera p. 6 cm.
- c. Litera p. 5 cm.
- d. Dvojtečka.
- e. Litera p. 7 cm.
- f. Koncovka nadepsána malým „o“ v horní části řádku.

1. Uraženo.
2. Viz kat. č. 101

107	Plaňany, zvonice u kostela sv. Petra a Pavla; Zvěstování Panny Marie	1591
-----	--	------

Zvon v kostelní zvonici. Popis výzdoby a přepis nápisu podle Mádl (1897). „Pod korunou opakují se v reliefovém vlysu tyto sceny: Vzkříšení Lazara. - Milosrdný Samaritan. - Obrácení Šavlovo. - Večeře Páně. Ze spoda lemuje je akantový věnec, hroty dolů. Na východní straně pláště celá postava sv. Petra a nápis: “ A). „Na straně západní na plášti:“ nápis B). „Pod tím erb Mirků v bohaté kartuši. Na obrubě zvonu rub a líc medaile Brikcího (podobizna a erb). Na jižní a severní straně vždy dva andělé proti sobě s emblemy evangelistů.“

pr. 75 cm, v. 62 cm; p. A) neznámé - pravděpodobně gotická minuskula, p. B) 1,4 cm - kapitála¹

A) p^{-a}ro čest^{-b} a chwalu gmena Bozjho V^{-c}rozeny pan Si^{-d}meon Mirek z Solo/pisk a na Planiasých^{-e} Collator te osady a milownjk pobožnosti na/kladem swym vlastnj^{-f}m slowutnemu mistru Brikczimu^{-g} zwonarzy z Cyn^{-h}/perkgu w nowem mieste Prazskem tento zwon kostelu swateho Petra / do Planias v⁻ⁱdielati dal leta Panie 1591. Budiž gmeno Pana Boha pochwaleno. •^{-k} Amen. ^{l m}

B) S⁻ⁿY^{-o}MEON MIREK Z^{-p} S⁻ⁿOLOPISK / A NA P⁻ⁿLANIASECH •^{-q}

Erb: Mírků ze Solopysk²

Slil Brikcí z Cinperka³

Šimon Mírek ze Solopysk⁴

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; SOkA Kolín, DŮ Plaňany, Liber memorabilium I, (1620) 1826-1835 (1886), inv. č. 1, s. 11.

Schaller (1788), s. 368; Mádl (1897), s. 88; Podlaha (1910), s. 123; Tůma, 2 (1915), s. 68-69.

a. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů, Schallerovi (1788) a Tůmovi 2 (1915) je uvedena majuskulní litera.

b. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů a Schallerovi (1788) je uveden přepis „czest“.

c. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedena namísto litery „V“ literu „U“.

d. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedena namísto litery „i“ literu „y“.

e. Tůma 2 (1915) uvádí v přepisu čárku.

f. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedena namísto litery „j“ literu „y“.

g. Mádl (1897) uvádí v přepisu čárku.

h. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů a Tůmovi 2 (1915) je uvedena namísto litery „n“ literu „m“.

i. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů a Tůmovi 2 (1915) je uvedena namísto litery „v“ literu „u“.

k. Tůma 2 (1915) uvádí v přepisu pomlčku.

l. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uveden pouze nápis A).

m. Podlaha (1910) uvádí přepis v dobové gramatice, zachycuje pouze nápis A).

n. Litera p. 2,1 cm.

o. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí v přepisu literu „I“.

p. Scriptura continua.

q. Heraldická lilie.

1. Ve zvonici je uložen sádrový odlitek o rozměrech 59x25 cm, zachycující nápis B) a erb Mírků ze Solopysk.

2. Srov. 074

3. Viz kat. č. 075+

4. Viz kat. č. 075+

108	Přistoupim, zvonice u kostela sv. Václava	1591
-----	---	------

Memoriální nápis o stavbě zvonice o stavbě zvonice na desce zasazené do vnější západní zdi kostelní zvonice. Pískovec, deska je bez výzdoby. Třířádkový nápis vytesaný v reliéfně zahloubeném poli je v horní ½ desky.

v. cca 40 cm, š. cca 90 cm; p. cca 5 cm - gotická minuskula

[**Letha tisícioho Pietisteho**]^A / **Dew^aadesateho Prw^anjho** / [---] **byl** (A. podle SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947, s. 26.)

Nad literou **j** je tečka ve tvaru routy.

SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947, s. 26.

a. V SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947 je namísto litery „w“ uvedena litera „v“.

109	Přistoupim, zvonice u kostela sv. Václava	1591
-----	---	------

Memoriální nápis o stavbě zvonice o stavbě zvonice na desce zasazené do vnější severní zdi kostelní zvonice. Pískovec, deska je bez výzdoby. Čtyřřádkový nápis vytesaný v reliéfně zahloubeném poli je na celé ploše desky.

v. cca. 35 cm, š. cca 100 cm; p. cca. 5 cm, verz. 8 cm - gotická minuskula - obr. č. 24

Aurzedniczy T^aehoz za^b D^aussy^c Gi/rzij^dk k^eubka^c Swobodnik a Mata/uss Zednijk krczmarz 1591 / AN^aN^aO^a•^f

Nad literou **i** je tečka ve tvaru routy. Nad literou **j** je tečka ve tvaru routy.

Jiřík Kubka, svobodník a úředník záduší; Matouš Zedník, hostinský a úředník záduší.

SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947, s. 27; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Přistoupim.

Podlaha 1 (1907), s. 132; Podlaha 2 (1907), s. 41; Rišlink-Jouza (1999), s. 38.

- a. Podlaha 1 (1907) uvádí v přepisu minuskulní literu.
- b. Podlaha 1 (1907) uvádí v přepisu „*zadussy*“.
- c. Scriptura continua.
- d. Podlaha 1 (1907) v přepisu neuvádí literu „*j*“.
- e. Podlaha 1 (1907) uvádí v přepisu majuskulní literu.
- f. Tečka ve tvaru routy.

110+	Vitice, kostel sv. Apoštola Šimona a Judy	1592
------	---	------

Náhrobní nápis Beneše Mírka ze Solopysk v kostele. Popis umístění a přepis nápisu podle Schallera (1788).

1592 •^a Pan Benesz Mirek z Solopisk a We^b czherczy.

Beneš Mírek ze Solopysk († 1592)

Schaller (1788), s. 370.

- a. Schaller (1788) v přepisu uvádí pomlčku.
- b. Schaller (1788) v přepisu uvádí scripturu continuu.

111	Vrbčany, zvonice kostel sv. Václava	1592
-----	-------------------------------------	------

Zvon „Pazdernák“ zavěšený v dubové stolici ve věži kostela. Koruna tvořena šesti zdobenými¹ uchy. V horní části krku zvonu je figurální vlys ohraničený plastickou trojlinkou, v dolní části krku zvonu je akantová výzdoba. Na východní straně pláště je reliéf ukřižování Ježíše Krista, u paty kříže stojí dvě postavy, vlevo Panna Marie, vpravo sv. Jan Evangelista. Vedle postav je odlito několik listů. Ke kříži směřují dvě ještěrky. Na protější, západní straně je reliéfní oválná kartuše s erbem Smiřických ze Smiřic. Na věnci je vejcovce, ohraničený svrchu plastickou trojlinkou, ze spodu dvojlinkou. Šestiřádkový nápis A) je na západní straně pláště, z dolní a bočních stran orámovaný zdobeným rámečkem. Jednořádkový nápis B) je nad křížem. Trojřádkový nápis C) je kolem těla Ježíše Krista, nápis je orámovaný zdobeným rámečkem. Jednořádkový nápis D) je na jihovýchodní straně věnce ve vejcovci. Jednořádkový nápis E) je na jihovýchodní straně věnce, pod vejcovcem.

pr. 85 cm; p. A) 1,7 cm - kapitála, p. B) 4 cm - kapitála, p. C) 1,5 cm - fraktura, p. D) 3,3 cm - kapitála, p. E) 3,3 cm - kapitála - obr. č. 25

A) K^aE CTI A^b CHWALE PANV B^aOHV WSSEMOHOVCIMV / S^aLYT A^{b-c}
VDIELAN GEST Z^aWON T^aENTO K^{a-c} OBCY W^aR=/BCIA^bNSKE ZA CIASV V^a
ROZENEHO P^aANA P^a(AN)A^d I^aARO=/SLAWA S^aMYRZY •^c CKEHO Z S^a
MYR=/ZYC NA^c K^aOSTELCY •^e A^c NAD C^aZERNYMY / L^aESY •^f S^aTALO SE •^e
L^aETA PANE 1592^g

B) I(ESUS)^{-c} N(AZARENUS)^{-c} R(EX)^{-c} I(UDAEORUM)²

C) K^arystus umr •^h zel za hrzýchy / nasse a wstal •^h z mrtwých pro / osprawednieni •^h
nasse •ⁱ •ⁱ

D) •^k D B •^l Z K •^k

E) •^m GKPZB •^m

Slil Brikcí z Cinperka³

Znak: Smiřických ze Smiřic⁴

Litery mají serify. V nápisu A) se vyskytnou dva druhy litery A, jeden druh má horní patku výrazně protaženou doleva, druhý druh je bez horní patky. Litera Z nemá střední břevno.

Jaroslav Smiřický ze Smiřic⁵

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvonky, 85, Plaňany; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Vrbčany.

Mádl (1897), s. 106; Podlaha (1910), s. 126; Tůma 2 (1915), s. 124; Rišlink-Jouza (1999), s. 67.

a. Litera p. 2,4 cm.

b. Litera „A“ s výrazně protaženou horní patkou.

c. Scriptura continua.

d. Litera „A“ je umístěna v horní části řádku = nadepsání koncovky.

e. Oválná kartuše s erbem.

f. Znak podobný liteře V, která má nad sebou zlomené břevno.

g. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uveden pouze nápis A).

h. Kříž.

i. Znak podobný položené číslici 3.

k. Reliéfní kohout.

l. Malý erb, znamení není zřetelné.

m. Labuť.

1. Pravděpodobně rostlinný ornament.

2. Jan 19;19

3. Viz kat. č. 075+

4. Znak je odlit retrográdně, plocha štítu je dělena pošikem, orlí křídla v klenotu směřují opačnou, levou, stranu.
Viz kat. č. 097

5. Viz kat. č. 066+

112	Grunta, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1594
-----	--	------

Náhrobník Anny Libenické ze Lstiboře sekundárně zasazený v severní vnitřní stěně kostelní předsíně. Do roku 1905 zasazen v předsíni zdejšího kostela Zvěstování Panny Marie, na jehož místě stojí nynější kostel Nanebevzetí Panny Marie. Bílý mramor, deska má osekané rohy kromě levého dolního, v reliéfně zahloubeném poli vysoký reliéf ženské postavy v dlouhých šatech, mající na hlavě roušku, jejichž konce sahají až k nohám s hlavou spočívající na polštáři se čtyřmi třapci, rukama sepjatýma k modlitbě položenýma na prsou, na pravé noze položený renesanční erb. Jednořádkový nápis obíhající desku je vytesán v reliéfně zahloubeném nápisovém poli.

v. 170 cm, š. 80 cm; p. 4 cm - gotická minuskula

L^aetha 1594 [---]⁻¹ / [pa]matcze R^bo/zeslanij A^aposstoluw pani^ce mezi^c prwni^c A^a
Druhau hodi^cnau na nocz / V^asnula / g(es)t w^d pa(nu)^c V^arozena P^fanij A^anna
[li]/benicz(ka) ze lsti^cborze G^aegizto D^ausse w Rukau bozich gsauzi T^aielo tuto
od/poczi^cwa.

Datum: Rozeslání Apoštolů páně připadá na 15. července. V roce 1594 to byl pátek. Vzhledem k slovu **pamatzce** to bude pravděpodobně den mezi 16. až 21.² červencem.

Znak: Kamýckých ze Lstiboře (Štít je dělený, horní část je štípená.)³

Nad literou **i** je tečka. Nad literou **j** je tečka. Litera **z** má šikmé střední břevno.

Anna Libenická ze Lstiboře, roz. Kamýská ze Lstiboře († 1594).

SOkA Kutná Hora, osobní fond Devoty Josef František (1690) 1822-1833, inv. č. 22, kniha 22, §41; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Grunta.

Mádl (1898) s. 12; Tůma 1 (1915) s. 274; Poche (1978), s. 236; Rišlink-Jouza (1999), s. 47.

- a. Litera p. 4,5 cm.
- b. Litera p. 5 cm.
- c. Litera „i“ nemá tečku.
- d. Scriptura continua.
- e. Koncovka nadepsána malým o v horní části řádku.
- f. Litera p. 6,5 cm.

1. Uraženo.
2. Na 22. července připadá svátek Máří Magdalény.
3. Srov. Sedláček (1925), s. 166.

113+	Vitice, kostel sv. Apoštola Šimona a Judy	1598
------	---	------

Náhrobní nápis Doroty Hradecké z Petrovic v kostele. Popis umístění a přepis nápisu podle Schallera (1788).

Letha 1598 w Tržedu po S(watem). Duchu vmržela Vroz(ena). Pani Dorotha Hradeczka z Petrowyczi a na polnich Mancziczich tuto gegi tielo odpocziwa w Panu.

Datum: 13. 5. 1598

Dorota Hradecká z Petrovic (†13. 5. 1598)

Schaller (1788), s. 370.

114	Přistoupim, kostel sv. Václava	1599, cca 1700-1800
-----	--------------------------------	---------------------

Křtitelnice sekundárně postavená před kazatelnou. Původně stávala v boční kapli.¹ Cín, kotel má tvar obráceného zvonu, v dolní a horní části pláště jsou tři plastické linky. Na plášti jsou dvě držadla tvaru lví hlavy s kruhem v tlamě a postava sv. Václava. Křtitelnice stojí na třech nohách, které mají v dolní části tvar kopyta a v horní části mužské hlavy bez vousů, jehož poprsí je ovázáno zřasenou rouškou. Víko má puklicový tvar, v jeho středu je umístěna kuželka, na níž je jetelový křížek. Desetirádkový nápis A) je vyražen na plášti křtitelnice, proti postavě sv. Václava. Jednořádkový nápis B) je vyražen na obrubě víka.

pr. 47 cm, v. 110 cm; p. A) 0,5 cm - kapitála - obr. č. 26

A) L^aETHA P^aANIE^{•b} 1599^{•b} K^aE C^aZTI A C^aHWALE PA=/NA B^aOHA W^aSS^eMOHAVCZYHO^{•b} V^aROZENA P^aANI W^aOLPRA / DEZNARKA^{•b} Z^c DEZNY^{•b} A W P^aŘZISTAVPINII^{•b} I^aAKVB / P^aLACHTA^{•b•b} A^aNNA M^aANŽELKA GEHO^{•b•d} DALY GSAV / TVTO K^aŘZTITEDLNICZY NAKLADEM SWY^m^{•b} PRO B^aV=/DAVCZY P^aAMATKV S^aLOWVTNEMV BARTHOLOMIE=/GOWI Z^aWONA[RZI] Z^fC^aZYNPERGKV^{•d} W N^aOWEM / M^aIENTIE P^aRA[ZSKEM] V^aDIELATI^{•b} K^aOSTELV / S^aWATEHO W^aACZLAWA^{•d} Z^f TOHO BVD P^aAN B^aVH^{•g•b} P^aOCHWALEN NA WIEKY^{•d} AMEN^{•d•g}

B) Euntes in mundum universum et^f c(etera).

Slil Bartoloměj z Cinperka², zvonář na Novém městě pražském. Nejprve působil v dílně svého otce Brikcího, v roce 1590 se osamostanil.³

Litery mají serify. Nad literou I je tečka nahrazena obloučkem. Nad literou V je tečka nahrazena obloučkem. Nad literou Y je tečka nahrazena obloučkem.

Volpra Deznarka z Dezny; Jakub Plachta; Anna Plachtová

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Přístupim.

Podlaha 1 (1907), s. 131, 134; Podlaha 2 (1907), s. 40-41; Poche (1980), s. 189; Rišlink-Jouza (1999), s. 67.

a. Litera p. 0,7 cm.

b. Čárka.

c. Litera „z“ je vyražena pootočená o 90°, přes ni je vyražena druhá, správně otočená, litera „z“.

d. Květ.

e. Litera „Z“ je provedena minuskulním tvarem fraktury.

f. Scriptura continua.

g. Štítek.

1. Podlaha 2 (1907).

2. Další jeho zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. 114; 116

3. Rybička (1885), s. 19.

115+	Vitice, hřbitov u kostela sv. Apoštola Šimona a Judy	1599
------	--	------

Náhrobník Anny Mírkové z Rýzmburka. Popis umístění a přepis nápisu podle Podlahy 1 (1907). „*Ve zdi hřbitovní u zvonice jednoduchá pískovcová deska z části zemí zasutá.*“ V současnosti je pískovcová deska pravděpodobně pohozená ve stráni západně od kostela, pod hřbitovní zdí. Deska je otočená písmem k zemi.

v. 132 cm, š. 95 cm; p. pravděpodobně kapitála¹

**LETA 1599 NA NEBE WZETI PANNI^a MARIG^bE DOKONALA ŽIWOT SWV^cG
VROZENA PANNI ANNA MIRKOWA Z RISV^cMBURKA^d A NA SINCZY A TV^cTO
TIELO GEGI ODPOCŽIWA W PANV^c.**

Datum: 15. 8. 1599

Anna Mirková z Rýzmburka a Synče († 15. 8. 1599)

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Vitice.

Schaller (1788), s. 370; Podlaha 1 (1907), s. 216; Podlaha 2 (1907), s. 66; Rišlink (2000), s. 201.

- a. Schaller (1788) v přepisu namísto litery „I“ uvádí literu „y“.
- b. Schaller (1788) v přepisu nápisu neuvádí literu „G“.
- c. Schaller (1788) v přepisu namísto litery „V“ uvádí literu „u“.
- d. Schaller (1788) v přepisu namísto litery „A“ uvádí literu „u“.

1. Viz Podlaha 1 (1907).

116

Malotice, kostel sv. Matouše

1600

Zvon zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna je tvořena šesti hladkými uchy, kolem krku zvony probíhá vlys s biblickými výjevy, ohraničený plastickými dvojlínekami. Pod vlysem je vejcovce. Na západní straně pláště je reliéfní kříž. Nad Ježíšem je medailon s beránkem. U nohou jsou postavy Panny Marie a sv. Jana Evangelisty. Na východní straně zvonu jsou v dolní části pláště dva medailony. Na východní straně zvonu jsou na věnci dva medailony. V dolní části pláště je pět plastických linek různé šíře. Na věnci je pásek s akantovou výzdobou ohraničený plastickou linkou. Šestiřádkový nápis A) je na východní straně pláště. Jednořádkový nápis B) je na západní straně pláště. Dvouřádkový nápis C) je na západní straně věnce.

pr. 59 cm; p. A) 1,2 cm, verz. 1,7 cm - fraktura, p. B) 1 cm - kapitála, p. C) 1,2 cm, verz. 1,7 cm - fraktura

A) **Dokazugess Zagiste Buh^a lasky Swe K^b nam / Nebo Kdyz gsme my gesstie^a
hrzissni^a byli / Tehdaz Kristus Vmrzel Za^b nas Mnohem¹ / my^a tehdy wicze^a nyni
giz Sprawedlywi^a vczi=/nieni^a gsauce Krwe^a geho Wyswobozeni Bude=/me^a oD^b
hniewu A sKrze^a nieho Sameho² •^c •^d**

B) •^e I(ESUS)^{-b} N(AZARENUS) •^f R(EX)^{-b} I(UDAEORUM)³ •^g

C) Slowutny Bartolomieg •^a Zwonarz •^a z^{-a} Cynpergku •^d / w Nowem Miestie •^a tento
zwon •^a udielal •^a L(et)a^{-h} •^a 1⁻ⁱ 6⁻ⁱ 0^{-k} 0^{-k} •^g l m n

Slil Bartoloměj z Cinperka⁴

Litery v nápisu B) mají serify. Nad literou **i** v nápisech A) a C) je tečka ve tvaru čárky.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 67, Malotice; ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482; SOkA Kolín, FÚ Malotice, Liber memorabilium I, 1788-1835, s. 11; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Býchory.

Mádl (1897), s. 76; Podlaha (1910), s. 104; Tůma 2 (1915) s. 237.

a. Čárka.

b. Scriptura continua.

c. Pravděpodobně větevka.

d. Heraldická lilie.

e. Rostlinný motiv.

f. Medailon s beránkem.

g. Heraldická lilie pootočená o 90°.

h. Litera „a“ je umístěna v horní části řádku, p. 1 cm = nadepsání koncovky.

i. Číslice p. 1,5 cm.

k. Číslice p. 0,7 cm.

l. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uveden pouze nápis C).

m. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 je uveden přepis nápisu „*Slowutny Bartoli Zwonarz z Epenperatu w nowem Meste tento zwon udelal MDC.*“.

n. V SOkA Kolín, FÚ Malotice, Liber memorabilium I, 1788-1835 a RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Býchory je uveden pouze přepis nápisu C).

1. Římanům 5;8

2. Římanům 5;9

3. Jan 19;19

4. Viz kat. č. 114

117

Křečhoř, hřbitov u kostela sv. Václava

cca 1500-1600

Náhrobník vladycké rodiny Talacků z Ještětic zasazený do hřbitovní zdi, na západní straně hřbitova. Bílý mramor, v dolní části desky je v reliéfně zahloubeném poli¹ vytesán plastický

erb Talacků z Ještětíc. Jednořádkový nápis vytesaný v reliéfně zahloubeném poli probíhá kolem desky a pravděpodobně pokračoval ve dvou až třech řádcích v horní části desky. Deska je do hřbitovní zdi zasazena naležato, část desky je skryta podzemí.

v. 182 cm, š. cca 78 cm; p. 7 cm - gotická minuskula

[---] / [---]tiel[---]V[---]ang[---]chskie / [..] mate(y)na zribu[---]/[---]/[---]/[---]

Znak: Talacků z Ještětíc (Na štítu je zubří hlava. Klenotem jsou býčí rohy.)²

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Křečhoř.

Mádl (1897), s. 74; Tůma 1 (1915), s. 120.

1. Reliéfně zahloubené pole má v horní části tvar oslího hřbetu.

2. Srov. Sedláček (2001) sv. 2, s. 35.

118+	Nová Ves, kostel sv. Václava	(cca 1500-1600) ¹
------	------------------------------	------------------------------

---

Zvon „Poledník“ ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1916. Přepis nápisu podle Mádl (1897). Nápis „*má při hořením kraji.*“

pr. 49 cm, váha 160 kg; p. pravděpodobně kapitála

L.^{-a} B. Z A. B H L K T. S. G. R. B. W K B A H W K R. S B.

NA, fond Zemský úřad Praha oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ŘKF Kolín, farní úřad Nová Ves, Pamětní kniha novovesské fary, s. 72.

Mádl (1897), s. 104; Tůma 1 (1915), s. 109.

a. Scriptura continua.

1. Mádl (1897).

119	Klučov, os. Lstiboř, kostel Nanebevzetí Panny Marie	cca 1550-1600
-----	---	---------------

Náhrobní nápis, zlomek desky je vsazený do západní zdi obklopující kostel. Pískovec. Vtesaný nápis v zahloubeném nápisovém poli.

v. 20 cm, š. 50 cm; p. 8 cm - gotická minuskula - obr. č. 27

[---]mycz a^{-a} W^{-b}e[---]

Litera **y** má chvost směřující doprava.

a. Scriptura continua.

b. Litera p. 12 cm.

120	Rostoklaty, bývalý kostel sv. Martina	cca 1550-1600
-----	---------------------------------------	---------------

---

Náhrobník zasazený v podlaze kostelní lodě. Pískovec, v horní části desky je nápisové pole. V dolní části desky je v reliéfně zahloubeném oválném poli vytesán plastický erb. Pravděpodobně desetiřádkový nápis je vytesaný v reliéfně zahloubeném poli. Deska je značně sešlapaná.

v. 170 cm, š. 82 cm; p. 5 cm - gotická minuskula

[---] / **Swug dokon**[---]/**mi a tuto t**[---] / **odpocz**[---]

Znak: (Na štítu je břevno pošikem. Klenotem jsou býčí rohy s račimi klepety, mezi rohy je umístěna heraldická lilie.)

Litera **z** má šikmé střední břevno a na spodním břevnu má chvost.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Rostoklaty.

121	Dolní Chvatliny, kostel sv. Petra a Pavla	1602
-----	---	------

Náhrobník Jindřicha Bořka Hradeckého z Bukovna sekundárně zasazený ve vnitřní kostelní stěně, vlevo od západního vchodu.¹ Pískovec, v dolní části desky je v reliéfně zahloubeném oválném poli vytesaný erb Hradeckých z Bukovna. Devítiřádkový nápis vytesaný v reliéfně zahloubeném poli je po celé ploše desky.

v. 84,5 cm, š. 49,5 cm; p. 6 cm - fraktura

**L^aeta 1602 T^bu / S^bobotu po S^c(watem)•^d filipu ga/kubu vmrel gindrzych / borzek S^cyn
vozeneho p(ana). wiktorina hradeckih / z^c bukowna T^cuto gest po/chowan a oczekawa
B^fla/hosla •^g wene/ho^c wst •^g ani**

Datum: 4. 5. 1602

Erb: Hradeckých z Bukovna (Na štítu je holub stojící na větévce. Klenotem je znamení ze štítu.)²

Nad literou **i** je tečka ve tvaru routy.

Jindřich Bořek Hradecký z Bukovna († 4. 5. 1602); Viktorin Hradecký z Bukovna

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Dolní Chvatliny.

Mádl (1897), s. 16; Podlaha (1910), s. 25; Tůma 2 (1915), s. 226; Poche (1977), s. 297; Hejduk (2000), s. 26; Rišlink (2000), s. 167.

- a. Litera p. 7 cm.
- b. Litera p. 6 cm.
- c. Litera p. 6,5 cm.
- d. Čárka.
- e. Scriptura continua.
- f. Litera p. 9 cm.
- g. Erb.

1. Na nynější místo byl přesunut při přestavbě kostela probíhající v letech 1817-1828.

2. Srov. Sedláček (2001) sv. 2, s. 68.

122	Poříčany, kostel Narození Panny Marie	1603
-----	---------------------------------------	------

Zvon nově zavěšený v zvonové stolici ve věži kostela. Koruna tvořena šesti zdobenými¹ uchy, na krku zvonu pás s výjevem o marnotratném synu ohraničený plastickými dvojlinkami, pod tím perlovec a vejcovec, v dolní části pláště čtyři různě silné plastické linky, na severní straně je znak Štefků z Koloděj orámovaný vavřínovým věncem, na protější straně jsou dva vedle sebe umístěné, vavřínovým věncem ohraničené znaky Smiřických ze Smiřic a z Hazmburka, na věnci zvonu zdobný ornamentální pás. Osmiřádkový nápis A) je umístěn na severní straně pláště. Dvouřádkový nápis B) je pod nápisem A). Pětiřádkové nápisy C) a D) jsou umístěny vedle sebe na jižní straně pláště.

pr. 90 cm²; p. A) 1,4 cm - kapitála; p. B) 1,6 cm - fraktura; p. C) 1,3 cm - fraktura; p. D) 1,3 cm - fraktura

A) K^aE^b CZTI A C^bHWALE PANV B^aOHV WSSEMOHV=/C^aZYMV N^aAKLADEM
Z^aADVSSNIM^{•c} TEZ W^aSSECH / OSADNI^dCH NALEZIEGICZYCH^e K^aOSTELV[•]
c A^b CHRA=/MV^{•c} P^aORZICZANSKEMV^{•c} Z^aALOZI^fENI Z^aWIESTOWANI / P^a
aANNY M^aARYGE^{•c} T^aENTO Z^aWON^{•c} V^aDIELAN^{•c} GES^t / NA N^aOWEM M^a
aIESTIE P^aRAZSKEM N^aA^b SSIROKE ^{•g} / V^aLICZY^{•c} W D^aOMIE^{•c} V^aZ

^aWONARZE^{•c} S^{-a-b} T^{-a}OHO B^{-a}VD / P^{-a}ANV B^{-a}OHV^{•c} CHWALA W^{-a}IECNA^{-h} L⁻
^aETA^{•c} 1603 ^{•i}

B) T^{-k}obiass^{•c} S^{-k,-l}s^{-l}teffek. z K^{-k}olodeg^h

C) U^{-m}rozeny⁻ⁿ P^{-m}an P^{-m}an Z^{-m}ikmvd^{-o•c} / S^{-m}mirzyczky^{-p} z^{-a-q} S^{-m}mirzitz N^{-m}a S⁻
^mka=/lach A^{-m} K^{-m}ostelczy^{-r} nad C^{-m}zernymi^{-d} / L^{-m}esy G^{-m}eho M^{-m}ilosti C^{-m}ysarszke^{-s} / ^h
R^{-m}adda. ^{•i}

D) U^{-m}rozena P^{-m}ani^{-t} P^{-m}ani^{-t} / H^{-m}edwika S^{-m}mirziczka^{-u f} / z H^{-m}azmburku^{-v} N^{-m}a S⁻
^mkalach / A^{-m} K^{-m}ostelcy nad czernymi / ^{•g}lesy ^{•g}

Znak: Štefků z Koloděj (Na štítu je břevno pokosem, v břevnu běžící zajíc. V klenotu tři paví pera.)³; Smiřických ze Smiřic⁴; Zajíců z Házemburka⁵

Slil pravděpodobně Brikci z Cimperka⁶

Litery v nápisu A) mají serify. Litera **E** má spodní rameno delší než horní a střední rameno. Litera **M** v nápisu A) má šikmé boční dřívky. Litera **Z** v nápisu A) má horní a spodní břevno zvlněné, střední břevno chybí. Nad literou **u** v nápisech C) a D) je čárka. Nad literou **y** v nápisech C) a D) je čárka.

Tobiáš Štefek z Koloděj (†1621); Zikmund Smiřický ze Smiřic (*1557; † 27. 5. 1608 Praha); Hedvika Smiřická z Házmburka († 31. 3. 1610).

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 13, okres Český Brod, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 16, Poříčany; NA Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 56, Zvony jednotlivě, Poříčany; SOKA Kolín, FÚ Poříčany, Liber memorabilium 1754-1829, s. 18.

Podlaha 1 (1907), s. 117-119; Podlaha 2 (1907), s. 35.

- a. Litera p. 1,8-2 cm.
- b. Scriptura continua.
- c. Čárka.
- d. Podlaha 1 (1907) uvádí literu **Y**.
- e. Podlaha 1 (1907) uvádí „*NALEZEGIECZYCH*“.
- f. Podlaha 1 (1907) literu **I** neuvádí.
- g. Heraldická lilie otočená o 90°.
- h. Podlaha 1 (1907) uvádí „*WIECZNA*“.
- i. Heraldická lilie.
- k. Litera p. 2,1 cm.

- l. Podlaha 1 (1907) literu „s“ neuvádí.
- m. Litera p. 1,8-2,2 cm.
- n. Podlaha 1 (1907) uvádí literu „i“.
- o. Podlaha 1 (1907) uvádí „*Szigmund*“.
- p. Podlaha 1 (1907) uvádí „*Smirzytzky*“.
- q. Podlaha 1 (1907) uvádí „ze“.
- r. Podlaha 1 (1907) uvádí „*Kosteley*“.
- s. Podlaha 1 (1907) uvádí „*Czysarske*“.
- t. Podlaha 1 (1907) uvádí „*Panj*“.
- u. Podlaha 1 (1907) uvádí „*Smierziczka*“.
- v. Podlaha 1 (1907) uvádí „*Hasemburku*“.

- 1. Pletenec.
- 2. V NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 13, okres Český Brod, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 16, Poříčany uvedeny rozměry: pr. 89 cm, v. 76 cm.
- 3. Sedláček (1925), s. 637.
- 4. Viz kat. č. 097
- 5. Viz kat. č. 097
- 6. Viz kat. č. 075+

---

123   Polní Voděradý, kostel Navštívení Panny Marie   (1605)¹

Náhrobník Anny Mírkové ze Solopysk sekundárně zazděný v jižní zdi kostelní lodi.² Pískovec, v horní ½ desky je nápisové pole ohraničené rámem se zavíjeným ornamentem. V dolní ½ desky je v reliéfně zahloubené pole, v horní části ukončené oslím hřbetem, vytesán vysoký reliéf erbu Báderských z Újezda. Devítirádkový nápis vytesaný v reliéfně zahloubeném poli je v horní ½ desky.

v. 181 cm, š. horní okraj - 98 cm, dolní okraj - 100 cm, p. 1-8 ř. 4,8 cm - gotická minuskula, p. 9. ř. 3,5 cm - gotická minuskula

[---] / [---] / [---] / [---] / [---] / c[---] **a tielo gegy** [---] e [---] / **Syny** [---] **a dcera** [.]ys[.] / **S[.]loze**[---] **odpocziwagy ocze** / [---]e **zmrtwyc(h) wstany**

Datum: 11. června. 1605³

Znak: Báderských z Újezda (Na štítu je hlava lva ve slunci s obroučkou v tlamě. Klenotem je vyrůstající hlava páva.)⁴

Anna Mírková ze Solopysk⁵, rozená Báderská z Újezda († 11. 6. 1605)

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Polní Voděrady.

Mádl (1897), s. 104; Tůma 2 (1915), s. 30-31; Poche (1980), s. 133; Rišlink (2000), s. 170.

1. Mádl (1897).
2. Mádl (1897) uvádí umístění náhrobníku v předsíni kostela.
3. Mádl (1897) uvádí datum úmrtí na sobotu po Božím Těle roku 1605.
4. Srov. Sedláček (1925), s. 430.
5. Mádl (1897) uvádí jméno zemřelého a jméno jejího manžela Jindřicha Mirka ze Solopysk a na Libodřicích.

124	Žiželice, kostel sv. Prokopa, opata	1605
-----	-------------------------------------	------

Zvon sekundárně zavěšen v dubové stoličce ve věži kostela. Původně v dřevěné zvonici v Končicích, přenesen po zničení žiželických zvonů při požáru v roce 1798.¹ Koruna je tvořena šesti zdobenými² uchy, čepec je zdoben vejcovcem, horní část krku zvonu zdobena arabeskami, dolní část krku zvonu je zdobena perlou a vejcovcem (kat. č. 136; 145 - stejná výzdoba), pod nápisem B) je na jižní straně reliéf ukřižování Ježíše Krista, pod nápisem C) je znak Klusáků z Kostelce orámovaný kruhovým vavřínovým věncem, pod nápisem D) je znak Nyklásků z Žitenic orámovaný kruhovým vavřínovým věncem, v dolní části pláště jsou čtyři plastické linky rozdílné šířky, na věnci je ozdobný pás³ ohraničen dvojlíniemi. Jednřádkový nápis A) ohraničený dvojlíniemi probíhá na krku zvonu. Pětřádkový nápis B) je na jižní straně pláště. Na severní straně pláště jsou vedle sebe umístěny pětřádkové nápisy C) a D), pod kterými je letopočet E).

pr. 134 cm; váha 1380 kg; p. A) 2,5 cm - kapitála; p. B) 1,5 cm - kapitála; p. C) 1,5 cm, verz. 2,5 cm - fraktura; p. D) 1,5 cm, verz. 2,5 cm - fraktura; p. E) 2,5 cm - arabské číslice

A) GAT GSEM WZKRZISSENY A ZIWOT KDOZ^a WERI WE^{-b} MNE BYT PAKY^{-c}
VMREL ZIW^{-d} BUDE⁴ A^{-b-c} KAZDY KDOZ GEST ZIW A WERI WE^{-b} MNE
NEVMRET NA WEKY⁵

B) G^{-f}AKOZ^{-b} M^{-f}OGZIS^b P^{-f}OWYSSIL^{-b} H^{-f}DA / NA^{-b} P^{-f}AVSSTI^{-b} T^{-f}AKT^{-b} M^{-f}VSI^{-b}
P^{-f}OWYSSSEN / B^{-f}YTI^{-b} S^{-f}YN^{-b} C^{-f}LOWIEKA^{-b} A^{-f}BY^{-b} K^{-f}AZDY / KDOZ^{-b} W^{-f}IERZI^{-b}
W^{-f}NIEHO^{-b} N^{-f}EZAHYN/VL A^{-e-f}LE^{-b} M^{-f}IEL^{-b} Z^{-f}IWOT^{-b} W^{-f}IECZNY⁷

C) Mikulas^{-b} Klusak^{-b} z^{-b} Kostelcze ana / Radowesniczych^{-b} 2^{-b} c^{-b} NaPomoczen / K^{-b} tomu
Byl ze^{-b} Wsi tento zwon^{-b} No/wey^{-b} Na^{-b} budauczy^{-b} Pamatku k kos/telu^{-b} K^{-g}onciczukumu
Slyt a^{-b} Udielan

D) Adam^{-b} Nikolasiek / S^{-b-g} K^{-g}otachowa kt(er)y / cziasy^{-b} Geho^{-b} wi^{-h}(sosti) Czy/sarzske^{-b}
Panswi^{-b} Chl/umetskeho^{-b} heytmana

E) 1ⁱ 60^k 5

Znak: Klusáků z Kostelce (Na štítu jsou dva hevery. Klenotem jsou dvě křídla na sobě ležící.)⁸; Nyklásků z Žitenic⁹

Litery provedené kapitálou mají serify. V nápisech A) a B) se vyskytují dva druhy liter **A**, první tvar je klasický, druhý má horní břevno a pravý dřík rovný. Litera **E** v nápisu A) má střední rameno o ½ kratší než horní a spodní rameno. Litera **M** v nápisu A) má šikmé boční dříky. Litera **A** v nápisu B) má horní břevno. Litera **Z** v nápisu A) nemá střední břevno. Litera **Z** v nápisu B) p. 1,5 cm - má střední břevno, p. 2,5 cm - nemá střední břevno.

Mikuláš Klusák z Kostelce a Radovesnic; Adam Nyklásek z Chotouchova

NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 23, okres Nový Bydžov, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 111, Žiželice; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Žiželice. Kuča I. (1995), s. 218.

- a. Litera „**Z**“ je retrográdní.
- b. Scriptura continua.
- c. Litera „**Y**“ má levý šikmý dřík zahnutý a pravý šikmý dřík rovný.
- d. Litera p. 1,5 cm, nad literou je břevno.
- e. Litera „**A**“ s horním břevnem a pravým rovným dříkem.
- f. Litera p. 2,5 cm.
- g. Litera je provedena kapitálou.
- h. Dvojtečka.
- i. Erb Klusáků z Kostelce.
- k. Erb Nyklásků ze Žitenic.

1. Kuča I. (1995), s. 218.
2. Vousatý muž s rukama na prsou.
3. Zvířecí motiv.
4. Jan 11;25
5. Jan 11;26
6. Jan 3;14
7. Jan 3;15
8. Srov. Sedláček (1925), s. 151.
9. Viz kat. č. 85

Náhrobník Evy Bořkové z Poličan sekundárně zasazený ve vnitřní kostelní stěně, vlevo od západního vchodu.² Pískovec, v dolní 1/3 desky je v reliéfně zahluobeném poli vytesaný erb Bořků z Poličan, orámovaný oválným vavřínovým věncem. V rozích nad věncem jsou vytesané rostlinné motivy. Čtrnáctiřádkový nápis je vytesaný v reliéfně zahluobeném poli v horních 2/3 desky.

v. 186 cm, š. 77,5 cm; p. 6,5 cm - fraktura

**L^a etha P^b(anie). 16[0]9 / V^c P^b atek po^d pamatcze / rozeslani a^e posstoluv / mezy 2^f a 3
hodinou na / nocz U^gmrela V^hrozena / Pⁱanij E^gwa H^kradeczka / R^lozena z B^g
orzikewna z / P^lolican a^e z^d welehradku / M^ganzielka V^hrozeneho / P^hana wiktoreyna
hrad/eczkýho z Bⁱukowna a^e / na^d manczicych a^e T^buto^d je / pochowana O^l
czekaw(a)ge we/seleho wzkrisseny**

Datum: 17. 7. 1609

Erb: Bořků z Poličan (Štípený štít. Pravé pole prázdné, levé pole je šachovnicové. Klenotem je vyrůstající ženská postava.)³

Eva Bořková z Poličan († 17. 7. 1609); Viktorin Hradecký z Bukovna

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Dolní Chvatliny.

Mádl (1897), s. 16; Podlaha (1910), s. 25; Tůma 2 (1915), s. 226; Poche (1977), s. 297; Hejduk (2000), s. 26; Rišlink (2000), s. 167.

- a. Litera p. 9,5 cm.
- b. Litera p. 7,5 cm.
- c. Litera p. 6 cm.
- d. Scriptura continua.
- e. Litera „A“ je provedena gotickou minuskulou, p. 8 cm.
- f. Číslice „2“ má střední břevno jako litera Z.
- g. Litera p. 8 cm.
- h. Litera p. 8,5 cm.
- i. Litera p. 9 cm.
- k. Litera p. 10 cm.
- l. Litera p. 7 cm.

1. Mádl (1897) datuje náhrobník do roku 1600.

2. Na nynější místo byl přesunut při přestavbě kostela probíhající v letech 1817-1828.

3. Srov. Sedláček (2002) sv. 3, s. 330.

126	Přistoupim, kostel sv. Václava	1609 ¹
-----	--------------------------------	-------------------

Memoriální nápis Jiřího Bartholda Pontána z Breitenberka. Oválná bronzová deska zasazená do vnitřní jižní stěny presbytáře, nad dveřmi do boční kaple. Uprostřed desky je reliéfně vystupující znak Jiřího Bartholda Pontána z Breitenberka. Deska je ohraničená plastickým vavřínovým věncem. Jednořádkový nápis je po obvodu desky.

v. 44 cm, š. 32 cm; p. 2,5 cm - kapitála - obr. č. 28

**CONFIRMATIO •^a DENTER . G(EORGIUS) . B(ERTHOLDUS) . PONT(ANU)S^b . A
BRAITENBERG PRAEP(OSITUS). PRAG(ENSIS) . 1609 .**

Znak: z Breitenberka (Dělený štít. Na štítu je z věže vyrůstající anděl s mečem a štítem v rukou. Klenotem je vyrůstající anděl s mečem a štítem v rukou.)

Litery mají serify. V nápisu je použita scriptura continua. Tečky mají routový tvar. Litera **E** má střední rameno o ½ kratší než horní rameno, spodní rameno je o 1/3 delší než horní rameno. Litera **F** má střední rameno o ½ kratší než horní rameno.

Jiří Barthold Pontanus z Breitenberka, generální vikář, kapitulní probošt u sv. Víta, olomoucký a budyšínský kanovník, palatin (* Most cca 1550; † Praha 20. 2. 1614)

SOKA Kolín, FÚ Přistoupim, Liber memorabilium 1730-1827, fol. 22, 55; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Přistoupim.

Podlaha 1 (1907), s. 129-131; Podlaha 2 (1907), s. 40.

a. Klenot erbu.

b. Litera „**S**“ je umístěna v horní části řádku.

1. V SOKA Kolín, FÚ Přistoupim, Liber memorabilium 1730-1827 je uvedena datace „**1669**“.

127	Tismice, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1609
-----	---	------

Náhrobník rodiny Ichtriců z Ichtric sekundárně přisazený k severní stěně v podvěžní předsíni. Před tím zasazen do vnější jižní zdi kostela.¹ Pískovec, plocha desky rozdělena na dvě poloviny. V horní ½ desky je nápisové pole, v dolní ½ desky je v zahluobeném poli

vytesán reliéfní erb Ichtriců z Ichtric orámovaný vavřínovým věncem. Sedmiřádkový nápis je vtesán v zahloubeném nápisovém poli.

v. 183 cm, š. 84 cm; p. 7,5 cm - fraktura

**Letha p(anie). 1609 / ten autery po^{-a} hromni/cych vmrzal p(an). / Ry(tirz) [---] Ych[•]
b/tricz (z)^A Ychtricz / [---] gehozto^{-a} Tielo / tuto pochowano^{-a} ge(s)t^{-c}** [A. Podle Podlahy 1
(1907), s. 195.]

Datum: 3. února 1609

Znak: Ichtriců z Ichtric (Na štítu jsou dva zkřížené klíče. Klenotem jsou dva buvolí rohy.)²

Litera **t** má horní a spodní část dříku rozštěpenou, uprostřed dříku má nodus. Litera **z** má na spodním břevnu chvost.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Tismice.

Podlaha 1 (1907), s. 195; Podlaha 2 (1907), s. 47; Poche (1982), s. 64; Mysliveček I (2006), s. 275.

a. Scriptura continua.

b. Dvojtečka ve tvaru routy.

c. Podlaha 1 (1907) uvádí slovo „**gt**“.

1. Podlaha 1 (1907).

2. Srov. Mysliveček I (2006), s. 275.

128

Radim, zámek, čp. 1

1610

Portál zasazený do vnější severní stěny hlavního sídelního křídla. Vchod vede do suterénní černé kuchyně. Pískovec, pravoúhlý bosovaný portál s vchodem a oknem, u vchodu chybí levý bosovaný dřík. V okně je zasazena kovaná mříž z provlékaných prutových profilů s vloženým kruhem. Na horní překlad přiléhá větší hladký překlad. Jednořádkový letopočet je vtesán na čelní straně horního hladkého překladu.

d. 260 cm, v. 190 cm; p. 10-13 cm - arabské číslice

I^{-a}6^{-b}I^a0^{-c}

Rišlink (2000), s. 152.

a. Litera p. 12 cm.

b. Číslice p. 13 cm.

c. Litera p. 10 cm.

129	Tismice, kostel Nanebevzetí Panny Marie	cca 1557-1610 ¹
-----	---	----------------------------

Náhrobník rodiny Ichtriců z Ichtric, dva kusy položeny u severní stěny kostela, ostatní použity jako schodnice do sakristie. Pískovec, v horní ½ desky dvě nápisová pole, v dolní polovině desky jsou vytesány dva erby ohraničené vavřínovým věncem.² Nápisová pole jsou orámovaná širokou zahlobenou linkou, nápis je vtesaný.

v. desky cca 175 cm, š. 117 cm; p. 4 cm - kapitála - obr. č. 29

S WOLE^aNIMIBO

Znak: Ichtriců z Ichtric³

Litery mají serify. Litera **E** má střední rameno o 2/3 kratší než horní rameno, spodní rameno je delší než horní rameno.

a. Litera **E** je vtesána v horní části řádku, p. 2,5 cm.

1. Ichtricové z Ichtric vlastní Tismice od roku 1557, kdy je koupil Arnošt Ichtric z Ichtric, až do roku 1590, kdy je jeho syn Adam prodal.

2. Pouze přilbice s klenoty.

3. Viz kat. č. 127

130	Rostoklaty, bývalý kostel sv. Martina	cca 1580-1610
-----	---------------------------------------	---------------

---

Memoriální nápis. Kamenná deska sekundárně zasazená do vnitřní jižní stěny kostelní lodi. Původně byla zasazená do poprsní zdi kruchty.¹ Po obvodu desky je vtesaná linka. Šestiřádkový nápis je vytesaný v reliéfně zahlobeném poli.

v. 39 cm, š. 49 cm; p. 4 cm - gotická minuskula

A^albrecht J^ban S^bmj/rzjczky z S^cmjrjcz•^d / na^e S^bkalach D^cubu•^d / nachodje•^f s⁻
s^gskworczy / a^e K^costelczy nad^e czjer/nymj L^gesy•^d

Litera **a** má frakturní tvar. Nad literou **u** je tečka ve tvaru routy. Litera **z** má šikmé střední břevno.

Albrecht Jan Adam Smiřický ze Smiřic (*17. 12. 1594; † Praha 18. 11. 1618)

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Rostoklaty.

Podlaha 1 (1907), s. 145-146; Podlaha 2 (1907), s. 63

- a. Litera p. 5,5 cm.
- b. Litera p. 4 cm.
- c. Litera p. 6 cm.
- d. Tečka ve tvaru routy.
- e. Scriptura continua.
- f. Čárka.
- g. Litera p. 4,5 cm.

1. Podlaha 1 (1907).

131	Rostoklaty, bývalý kostel sv. Martina	cca 1580-1610
-----	---------------------------------------	---------------

---

Memoriální nápis. Kamenná deska zasazená do poprsní zdi kruchty. Deska má zkosené hrany a po obvodu je vtesaná linka. Plocha desky je rozdělena na dvě poloviny. V horní ½ je nápisové pole, dolní ½ desky je prázdná. Deska je přebílená. Čtyřřádkový nápis je vytesaný v reliéfně zahloubeném poli v horní ½ desky. Písmo bylo dříve zvýrazněno černou barvou¹, stále jsou patrné zbytky barvy.

v. 55 cm, š. 50 cm; p. 4,5 cm, verz. 6 cm - gotická minuskula

Matauss nowak^{•a} / Kostelnjk a^{-b} gjnj^{•a} / sausede z nowe wsj / tehoz chramu paně

Litera **a** má frakturní tvar. Nad literou **u** je tečka ve tvaru routy. Litera **z** má šikmé střední břevno.

Matouš Novák, kostelník

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Rostoklaty.

Podlaha 1 (1907), s. 145-146; Podlaha 2 (1907), s. 63; Poche (1980), s. 237.

- a. Tečka ve tvaru routy.
- b. Scriptura continua.

1. Podlaha 1 (1907).

Memoriální nápis. Kamenná deska zasazená do poprsní zdi kruchty. Deska má zkosené hrany a po obvodu je vtesaná linka. Plocha desky je rozdělena na dvě poloviny. V horní ½ je nápisové pole, dolní ½ desky je prázdná. Deska je přebílená. Třířádkový nápis A) je vytesaný v reliéfně zahloubeném poli v horní ½ desky. Jednořádkový nápis B) je vytesaný v reliéfně zahloubeném poli pod nápisem A). Písmo bylo dříve zvýrazněno černou barvou.¹

v. 55 cm, š. 66 cm; p. 5 cm - gotická minuskula

A) M^ajkulass Sstjetka rych^{•b}/tarz a gijnj sausede ze wsy / Brzjezjan^{•b}

B) Ssjmon^c [...]enci z^c lymaus^{•b}

Litera **a** má frakturní tvar. Nad literou **u** je tečka ve tvaru routy. Nad literou **y** je tečka ve tvaru routy. Litera **z** má šikmé střední břevno.

Mikuláš Štětka, březanský rychtář; Šimon [...]enci z Limuz

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Rostoklaty.

Podlaha 1 (1907), s. 145-146; Podlaha 2 (1907), s. 63; Poche (1980), s. 237.

a. Litera p. 6 cm.

b. Tečka ve tvaru routy.

c. Scriptura continua.

1. Podlaha 1 (1907).

Memoriální nápis. Kamenná deska zasazená do poprsní zdi kruchty. Plocha desky je rozdělena na dvě nestejně velké poloviny. V horní menší ½ je nápisové pole, v dolní větší ½ desky reliéfně vystupující kalich s hostií. Deska je přebílená. Čtyřřádkový nápis A) je vytesaný v reliéfně zahloubeném poli v horní ½ desky. Třířádkový vtesaný nápis B) je v dolní ½ desky. Písmo bylo dříve zvýrazněno černou barvou¹, stále jsou patrné zbytky barvy.

v. 56 cm, š. 46 cm; p. A) 4 cm, verz. 5,5 cm - gotická minuskula, p. B) 4 cm - kapitála

A) Knez wjt Jakes^as pre / rowský toho czasu^{•b} w^{•b} / Tuklatch sluzjebnj / cyrkew^{•c}
nj^{•b}

B) **WERB** •^c **VM DO** / **MINI MA** •^c **NET IN** / **ETER** •^c **NVM**•^d

Litera **a** v nápisu A) má frakturní tvar. Nad literou **u** v nápisu A) je tečka ve tvaru routy. Nad literou **y** v nápisu A) je tečka ve tvaru routy. Litera **z** v nápisu A) má šikmé střední břevno a na spodním břevnu má chvost. Litery v nápisu B) mají serify. Litera **E** v nápisu B) má střední rameno o ½ kratší než horní a spodní ramena.

Vít Jakeš Přerovský, tuklatský farář

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Rostoklaty.

Podlaha 1 (1907), s. 145-146; Podlaha 2 (1907), s. 63; Poche (1980), s. 237.

- a. Litera **s** má tvar kulatého **S**.
- b. Tečka ve tvaru routy.
- c. Reliéf kalichu s hostií.
- d. Dvojtečka.

1. Podlaha 1 (1907).

134	Rostoklaty, bývalý kostel sv. Martina	cca 1580-1610
-----	---------------------------------------	---------------

---

Memoriální nápis. Kamenná deska zasazená do poprsní zdi kruchty. V ploše desky je vytesán reliéfní erb. Deska je přebílená. Třířádkový nápis je vytesaný v reliéfně zahluobeném poli v horní části desky. Písmo bylo dříve zvýrazněno černou barvou.¹

v. 62 cm, v. 70 cm; p. 4 cm - gotická minuskula

J^a**an Flory** •^b **an**•^c **z**[..]**dy/ssu w**•^c **ten**•^d •^b **czjas** [**aure**]/**dnjk**•^d [**.**]•^d **ssk** •^b **woreczkeh**[**o**]

Znak: (Polcený štít. V 1. poli je polcený dub. V 2. poli jsou tři latě pokosem. Klenotem jsou tři paví pera.)

Jan Florián z [---], úředník škvoreckého záduší

Litera **a** má frakturní tvar. Nad literou **u** je tečka ve tvaru routy. Nad literou **y** je tečka ve tvaru routy. Litera **z** má šikmé střední břevno.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Rostoklaty.

Podlaha 1 (1907), s. 145-146; Podlaha 2 (1907), s. 63; Poche (1980), s. 237.

- a. Litera **p**. 6 cm.

- b. Reliéfní erb.
- c. Scriptura continua.
- d. Tečka ve tvaru routy.

1. Podlaha 1 (1907).

135	Rostoklaty, bývalý kostel sv. Martina	cca 1580-1610
-----	---------------------------------------	---------------

Memoriální nápis. Kamenná deska zasazená do poprsní zdi kruchty. Deska má zkosené hrany a po obvodu je vtesaná linka. Deska je přebílená. Osmiřádkový nápis je vytesaný v reliéfně zahloubeném poli po celé ploše desky. Písmo bylo dříve zvýrazněno černou barvou¹, stále jsou patrné zbytky barvy.

v. 60 cm, v. 66 cm; p. 5 cm - gotická minuskula

T^aoho czjasu zprawcowe / tjto G^bjrzejk [...]c enczl toho / czasu rychtarz K^bonssele / J^ban bada barton barto / J^ban C^bhr(au)st waczlaw / massa matjeg machaczek / waczlaw rzzejnjk pan. B^b(ouh) / racz datj^d wto^d s(taveni)^d swate^d p(ozehnanj)^d

Jiří Šencl, rychtář; Jan Bada, konšel; Bartoň Barto, konšel; Jan Chraust, konšel; Matěj Macháček, konšel; Václav Máša, konšel; Václav Řezník, konšel.

Litera **a** má frakturní tvar. Nad literou **u** je tečka ve tvaru routy. Nad literou **y** je tečka ve tvaru routy. Litera **z** má šikmé střední břevno.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Rostoklaty.

Podlaha 1 (1907), s. 145-146; Podlaha 2 (1907), s. 63; Poche (1980), s. 237.

- a. Litera p. 6 cm.
- b. Litera p. 6,5 cm.
- c. Pravděpodobně litery „ss“.
- d. Tečka ve tvaru routy.

1. Podlaha 1 (1907).

136	Konárovice, kostel Povýšení sv. Kříže	1612
-----	---------------------------------------	------

Zvon zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1942, roku 1945 navrácen. Koruna je tvořena šesti zdobenými¹ uchy, po obvodu čepce jsou reliéfní výjevy z posledního soudu, kolem krku zvonu, pod nápisem A), je perlovec a pod ním vejcovec (kat. č. 124; 145 má stejnou výzdobu), na východní straně pláště je znak Klusáků z Kostelce

orámovaný kruhovým vavřínovým věncem, v dolní části pláště je široká plastická linka mezi dvěma slabými linkami, na věnci je plastická dvojlinka. Jednořádkový nápis A) ohraničený dvojitými linkami, z nichž spodní linka je silnější, probíhá na krku zvonu; čtyřřádkový nápis B) je na východní straně pláště mezi vejcovcem a znakem.

pr. 62 cm; váha 400-500 kg; p. A) 2,5 cm - kapitála, p. B) 1,5 cm - kapitála

A) ANNO DOMINI 1^a61^a2^b SWATI AMBROSS PRAWI WSTANTE MRTWI PODTE
K^c SAVDV

B) A^dLBRECHT GIRZI I^dAN WOLDRZICH / BRATRZI WLASNI KLVSACI S^c
KOS/TELCZE A^c NA KONAROWICZICH / I6 •^c I2

Znak: Klusáků z Kostelce²

Litery mají serify. Litera **Z** má šikmé střední břevno.

Albrecht Jiří Klusák z Kostelce; Jan Oldřich Klusák z Kostelce

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 49, Konárovice; NA Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 57, Zvony jednotlivě, Veletov; SOkA Kolín, fond Rodinný archiv Götzl - Odkolků, Kronika rodiny, bez inv. č.; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Konárovice.

Mádl (1897), s. 56; Tůma 1 (1915), s. 50.

- a. Číslice má prohnutý dřík.
- b. Číslice p. 1,5 cm.
- c. Scriptura continua.
- d. Litera p. 2,5 cm.
- e. Erb Klusáků z Kostelce.

- 1. Rostlinný motiv.
- 2. Viz kat. č. 124

137+	Třebovle, zvonice u kostela sv. Bartoloměje	1612
------	---	------

Zvon v kostelní zvonici. Popis výzdoby a přepis nápisu podle Mádl (1897). *Nahoře pod korunou pásek reliéfový, v němž se opakují skupiny dětí zpívajících a na různé nástroje hroudících. Na východní straně pláště nápis. Na straně západní v reliéfu postavy Krista a sv.*

Bartoloměje, mezi nimiž čtyry různě položené listy šalvěže, otisky dle přírody. Na obrubě, při koncích hlavních os dle stran světa opakuje se též soukromá medaile.

pr. 61,5 cm, v. 49 cm

**Slit gest za sprawy toho czi^aasu / pana Girzika Piryna do wsy Trze/bowli ode mnie
Wacs^bzlawa Zwon/arze z^c miasta Mladeho Boleslaw / a nad Gyzerau Letha Panie 1612 /
Soli Doe Gloria Bvd Bvohv chwala.^d**

Slil Václav, zvonář z Mladé Boleslavi.

Jiřík Piryn

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

Mádl (1897), s. 98; Podlaha 1910), s. 87; Tůma 2 (1915), s. 305.

a. Tůma 2 (1915) v přepisu neuvádí literu „i“.

b. Tůma 2 (1915) v přepisu neuvádí literu „s“.

c. Scriptura continua.

d. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uveden dobový přepis 1. - 5. řádku, 6. řádek chybí.

138+	Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitele	1612
------	---	------

Zvon v kostele. Popis výzdoby a přepis nápisu podle Tůmy 1 (1915). „*Byl na něm erb městečka a nápis.*“ Zvon zničen při požáru v roce 1834.¹

c^ahwaltež p^aana na cymbalych dobře činice chwalte ho na cymbalych k utesseny² •^b v^asseliky duch chwal hospodina³ 1612

Znak: Týnec nad Labem (Na štítu je čtverhranná věž s okny, cimbuřím a střechou s makovicí, vedle je řeka, přes řeku vede most k bráně umístěné ve věži.)⁴

Mádl (1897), s. 98; Tůma 1 (1915), s. 292

a. Tůma 1 (1915) uvádí majuskulní literu.

b. Polmčka.

1. Mádl (1897), s. 98.

2. Žalm 150;5

3. Žalm 150;6

4. Srov. Čarek (1985), s. 389.

139

Žabonosy, kostel sv. Václava

1612

Náhrobník¹ rodiny Přebozských z Přeboz sekundárně zasazený do vnitřní jižní stěny kostelní lodě. Červený mramor, v ploše desky je reliéfně zahloubené pole s vytesaným vysokým reliéfem mužské postavy v zdobeném brnění, s pravou rukou položenou na přilbě, která leží na ozdobné konzole, a levou rukou položenou na hlavě chlapecké postavy. Chlapec je oděn do dlouhých šatů s rukávy v polovině délky otevřenými, v rukách položených na prsou svírá kříž. U hlavy rytíře jsou dva erby, pravděpodobně znázorňující jeho vývod. Jednořádkový vytesaný nápis obíhá desku v reliéfně zahloubeném poli.

v. 168 cm, š. 91,5 cm; p. 5cm - gotická minuskula - obr. č. 30

L^aeta 1612 V^amřzel gest V^brozeny a S^atatečny R^c(ytirz)•^{-d} / P^aan M^cikulass P^eřzeborskey Z^fasmuk a^{-g} N^{-c}a^{-g} přebozech z^{-h}iwot S^{-a}wug dokonal den B^f(ožih)o⁻ⁱ N^{-c}a/rozeny mezy •^{-d} 5 a 6 •^{-d} hodjnou M^{-a}age wieku S^{-b}we/ho •^{-d} 50 •^{-d} let A^{-c-g} tuto S^{-c}wym synačkem M^{-a}elchisedechem P^{-f}od týmto K^{-c}amenem O^{-a}dpočzywaj^k

Datum: 25. 12. 1612

Znak: (Na štítu je orlice. Klenotem je znamení ze štítu.); (Dělený štít. Klenotem je pět pavích per.)

Nad literou **i** je tečka ve tvaru routy. Nad literou **j** je tečka ve tvaru routy. Litera **ř** je stále psána spřežkou **rz**, ale nad **r** je háček.

Mikuláš Přebozský ze Zásmuk a Přeboz (*1562; † 25. 12. 1612); Melchisedechus Přebozský z Přeboz

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Žabonosy.

Schaller (1788), s. 32; Mádl (1897), s. 114; Podlaha (1910), s. 128; Tůma 2 (1915), s. 52-53; Poche (1982), s. 384; Rišlink-Jouza (1999), s. 47; Rišlink (2000), s. 164.

a. Litera p. 6 cm.

b. Litera p. 5,5 cm.

c. Litera p. 6,5 cm.

d. Tečka ve tvaru routy.

e. Litera p. 7,5 cm.

f. Litera p. 7 cm.

g. Scriptura continua.

h. Nad literou „z“ je tečka = ž.

i. Litera „o“ je nadepsána v horní části řádku = nadepsání koncovky; p. 2,5 cm.

k. Schaller (1788) uvádí přepis nápisu „*Leta 1612 Vmržel gest Vroz. a Statečný Pan Mikulasz Pržeboskeg na Zasmukach a Przebozich, život swůg dokonal ten den po Narozenj Panie mezy patau a ssestau hodinau, mage wieku sweho 50 let, a tuto z swym synacžkem Melchisedechem pod timto kamenem odpocžywa.*“.

l. Dle dr. Elišky Fučíkové se jedná o poslední manýristický náhrobík.

140

Chrástřany, os. Bylany, kostel sv. Bartoloměje

1613

Náhrobík Kateřiny Elišky a Marie Trojanových z Bylan a Rossfeldu. Sekundárně postaven u vnější jižní stěny kostelní lodi. Do roku 1899 byl položen v podlaze kostela.¹ Červený pískovec.² V horní ½ desky je umístěno orámované nápisové pole. V dolní ½ desky je v reliéfně zahlobeném poli vytesán ozdobný polokruhový oblouk na konzolách, v horních rozích je plastický květ, pod obloukem jsou zbytky reliéfního erbu Trojanů z Bylan a Rosfeldu. Devítirádkový nápis je vtesán v zahlobeném poli v horní ½ desky. Náhrobík je značně sešlapán, dolní ½ desky je silně zvětralá.

v. 157,5 cm, š. 78,5 cm³; p. 5 cm, verz. 8 cm - fraktura

[**Leta 1613 w Podzy(m) vsnuly w Panu Panny Dcery Vrvzeneho P(ana). Samuele Tro]**^A**jana B[ilana]**^A / [---] z **R[osfel]**^A**d[ua]**^A [**t]**^A**otižto Ka/[teržina Elisska w Nediely prz]**^A**ed S(watau). [Kateržinau a Maria w sobotu po]**^A **S(watau). L[uczygy a tuto gsau pochowany]**^{A a} [A. podle Podlahy 1 (1907).]

Datum: Neděle před sv. Kateřinou připadá na datum: 24. 11. 1613. Sobota po sv. Lucii připadá na datum: 14. 12. 1613.

Znak: Trojanů z Bylan a Rossfeldu (Na štítu je doleva běžící kuň, u paty štítu jsou tři kopečky. Klenotem je mužská postava držící pravděpodobně dvě jehly.)⁴

Kateřina Eliška Trojanová z Bylan a Rossfeldu († 24. 11. 1613); Marie Trojanová z Bylan a Rostfeldu († 14. 12. 1613); Samuel Trojan z Bylan a Rostfeldu (* cca 1576; † cca 1619)

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Bylany.

Schaller (1788), s. 364-365; Podlaha 1 (1907), s. 38-39; Podlaha 2 (1907), s. 31; Mrvík (2004), s. 120-121.

a. Mrvík (2004) uvádí přepis: „*Leta 1613 w podzim usnuly w Panu Dcery Urozeneho P. Samuele Trojana z Rossfeldu tożizto Katerzina Ellisska w nediely przed S. Katerzinau a Marta w Sobotu po S. Lucigy a tuto gsau pochowany.*“.

1. Mrvík (2004).
2. Nučický pískovec.
3. Podlaha 1 (1907) uvádí rozměry náhrobníku - v. 152 cm a š. 77 cm.

141	Drahobudice, hřbitov u kostela sv. Trojice	1617 ¹
-----	--	-------------------

Náhrobník Magdaleny Kaplířové ze Sulevic zasazený do hřbitovní zdi, na západní straně hřbitova. Pískovec, v dolních 2/3 desky je vytesaný reliéfní erb Kaplířů ze Sulevic. Jednořádkový nápis vytesaný v reliéfně zahloubeném poli obíhá kolem desky a pokračuje ve čtyřech řádcích v horní 1/3 desky.

v. cca 143 cm, š. 93 cm; p. 6 cm, verz. 9 cm - gotická minuskula

[---]/[---]g(es)t pan Buoh w[---]mohi[---]/[---]/[---]Pannu Moidalenu kaplirz[---]/[---]/[---]/
milostiw a^{-a} tuto (telo) gegi / w^{-a} pokogi odpoczi(wa)

Erb: Kaplířů ze Sulevic (Na štítu je křídlo s šachovnicí. Klenotem je znamení ze štítu.)²

Magdalena Kaplířová ze Sulevic († 1617)

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Drahobudice.

Mádl (1897), s. 11; Tůma 2 (1915), s. 180; Poche (1977), s. 320.

a. Scriptura continua.

1. Tůma 2 (1915) uvádí 16. století.
2. Srov. Sedláček (2001) sv. 2, s. 234-236.

142+	Ovčáry, kostel sv. Jakuba Staršího	1617
------	------------------------------------	------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1918. Přepis nápisu podle Tůmy 1 (1915).

pr. 35 cm

1617

NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 79; ŘKF Kolín, farní úřad Ovčáry, Pamětní kniha Ovčáry - Býchory od roku 1836, s.122-123, s. 254.

Podlaha (1910), s. 115; Tůma 1 (1915), s. 77.

143+	Veletov, kostel Zvěstování Blažené Panny Marie	1617
------	--	------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1917. Popis výzdoby zvonu a přepis nápisu podle Tůmy 1 (1915). „*Zdoben jest arabeskami a lupením, ramena jeho do dřeva zapuštěná nesou lidské tváře a lupenité ozdoby. Kolem koruny nápis A). Dole na jedné straně nápis B). Pod tím erb: v štítu trubka a lev v první polovici, druhá polovice dvěma příčkami na tři prázdná pole rozdělena. Nad štítem otevřené hledí a pštrosí peří. Na druhé straně zvonu čteme: nápis C). Pod tím drží dva andělé kalich s pokrývkou křížem ozdobenou, po stranách pak kalicha obraz páva a lva a pod tím zase nápis D).*“ V roce 1616 celá vesnice i s kostelem vyhořela, takže je pravděpodobné, že byl ulit jako náhrada za zničený zvon/zvony.

pr. 117 cm; váha 2500 kg; p. pravděpodobně kapitála

A) WOLEI NEPRZESTAWEI GAKO TRAVBA POWISS HLASV SWEHO A ZWESTVG LIDV MEMV MRZKOSTI GICH¹ IA HLAS WOLAGICIHO NA PAVSSTI SPRAWTE CZES^a/TV PANIE^{b 2} 1617

B) MIKVLASS WODNIAN/SKY Z CZ(AZ)AROWA

C) VRZED(N)YK^c SSPITALA S^d(WATEH)O KRZI/ZE • TOMAS • MICHALV IAKVB AV/VES^e PISAR

D) KATERZINA MLINARZKA NAD WELETOWEM SYRA^f / WDOVA RYCHTARZ WELETOWSKY A KONSZELE / IAN BENESS IAKVB KHOL WACZLAW / PROC(HAZ)KA ADAM GEDLICZKA KOSTELNICI IAN BEY/CHORSKEY IAN TOMEK

Znak: Vodňanských z Čazarova (Dělený štít. V první polovině štítu je vyskakující český lev držící trubku. Druhá polovina dvěma příčkami na tři prázdná pole rozdělena. V klenotu pštrosí peří.)³

Jakub Auves; Jan Beneš; Jan Býchorský; Adam Jedlička; Jiří, veletovský rychtář; Kateřina, mlynářka; Jakub Khol; Tomáš Michalů; Václav Procházka; Jan Tomek; Mikuláš Vodňanský z Čazarova, kutnohorský primas

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 57, Zvony jednotlivě, Veletov.

Tůma 1 (1915), s. 31-32.

- a. Litery „**WTE CZES**“ jsou uvedeny v horní části řádku.
- b. Litery „**TV PANIE**“ jsou uvedeny v dolní části řádku.
- c. Tůma 1 (1915) uvádí slovo „**VRZEDY K**“.
- d. Za literou „**S**“ následuje malé „**o**“.
- e. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedeno slovo „**Aumeso**“.
- f. Tůma 1 (1915) uvádí slovo „**SYRA**“, ale pravděpodobně se jedná o jméno „**GYRA**“.

1. Izaiáš 58;1

2. Jan 1;23

3. Srov. Sedláček (1925), s. 389.

144+ ¹	Cerhenice, čp. 137	1618
-------------------	--------------------	------

Portál tvrze. Popis umístění a přepis nápisu podle Tůmy 2 (1915).

1618

Tůma 2 (1915), s. 87; Poche (1977), s. 161; <http://www.cestyapamatky.cz/kolinsko/cerhenice/tvrz> [cit. dne 30. 4. 2012]

1. Podle <http://www.cestyapamatky.cz/kolinsko/cerhenice/tvrz> [cit. dne 30. 4. 2012]: „*Při necitlivé přestavbě v letech 2002–04 byly nenávratně odstraněny zbytky renesančních ostění z červeného nučického pískovce, psaníčkových sgrafit i deska připomínající přestavbu v roce 1618...*“

145	Veletov, kostel Zvěstování Blažené Panny Marie	1619
-----	--	------

Zvon zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna je tvořena šesti zdobenými¹ uchy, čepec je zdoben vejcovcem, horní část krku zvonu zdobena akantem, dolní část krku zvonu je zdobena perlovcem a vejcovcem (kat. č. 124; 136 - stejná výzdoba), na východní straně pláště je reliéf ukřižovaného Ježíše Krista, pod křížem reliéfní postavy Matky Boží a sv. Jana, na protější západní straně pláště drží dva andělé kartuš s městským znakem Kutné Hory, v dolní části pláště pět plastických linek různé šířky. Jednořádkový nápis A) ohraničený dvojlinkami je na krku zvonu. Jednořádkový nápis B) ohraničený dvojlinkami je na věnci zvonu. Roku 1616 celá vesnice i s kostelem vyhořela, takže je pravděpodobné, že byl ulit jako náhrada za zničený zvon/zvony.

pr. 110 cm; váha 2000 kg; p. A) 2,3 cm - kapitála, p. B) 1 cm - kapitála - obr. č. 31

A) V^aENITE AD CHRISTVM OMNES QVI LABORATIS ET ONERATI ESTIS IPSE
RECIPT VOS² VERBVM DOMINI MANET IN ETERNVM³ AN(N)O^{-b} 1619

B) KATERZINA MLINARZKA KRYSTOF DOMAZLICZ(E)K D^cANYEL TRZYSKA
MARTIN KLATOWSKY NA TEN CZAS AVRZEDLNICY ZADUSSY SWATEHO
KRZYZE NA HORACH KVTNACH. SPRAWCZE DVCHOWNI KNIEZ IAN
KOTCZOWSKY. RYCHTARZ IAN BEYCHORSKEY KONTZELE IAN BENESSV
ADAM GEDLICZKA IAKUB KHOL WACLAW HORAK KOSTELNIK GYRZYK
CZERNEY.

Znak: Kutné Hora⁴

V nápisu A) použita scriptura continua. Litery mají serify. Litera **E** v nápisu A) má střední rameno o 1/3 kratší než horní rameno, spodní rameno je delší než horní rameno. Litera **Z** v nápisu B) má rovné střední břevno.

Jan Beneš; Jan Býchorský; Jiří Černý; Kryštof Domažlíček; Václav Horák; Adam Jedlička; Kateřina, mlynářka; Jakub Khol; Martin Klatovský; Jan Kotčovský; Daniel Tříška

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 57, Zvony jednotlivě, Veletov; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Veletov.

Tůma 1 (1915), s. 32.

- a. Tůma 1 (1915) uvádí literu „*W*“.
- b. Litera „*o*“ je v horní části řádku = nadpsání koncovky.
- c. Litery p. 2 cm.

1. Akant.
2. Matouš 11;28
3. První epištola Petrova 1;25
4. Viz kat. č. 086

146

Tuklaty, kostel Narození sv. Jana Křtitele

1624

Zvon „Jan Křtitel“ zavěšený v dubové stoličce v kostelní zvonici. Koruna je tvořena šesti hladkými uchy, na krku zvonu je pás s výjevy nebeského chóru, ohraničený plastickou

dvojlinkou. Na západní straně pláště je reliéf ukřižování Ježíše Krista s postavami Panny Marie a sv. Jana Evangelisty. Nad křížem jsou dva odlité obtisky lístků. Na východní straně jsou v horní části pláště dva reliéfní letící andělíčky, v dolní části pláště dva reliéfy říšského orla. V dolní části pláště je plastická trojlinka. Na severní, východní a jižní straně věnce jsou reliéfy andělíčka ohraničené vavřínovým věncem. Na západní straně věnce je medailon či odlitá mince s poprsím vousatého muže. Třířádkový nápis A) je na západní straně pláště. Jednořádkový monogram B) je na stužce na západní straně pláště, pod nápisem A). Jednořádkový nápis C) je v medailonu umístěném na západní straně věnce. Devítiřádkový nápis D) je na východní straně pláště.

pr. 77,5 cm, p. A) 1,4 cm - kapitála, p. B) 1,2 cm - kapitála, p. C) 0,3 cm - kapitála, p. D) 1,4 cm - kapitála

A) L^aETA •^{-b} P^aANE •^{-b} 1624 •^{-b} Z^aA •^{-b} / LOZEN •^{-b} CHRAM •^{-b} PANIE •^{-b} / SWATEHO •^{-b} Y^aANA •^{-c} •^{-d}

B) •^{-b} I(EUSUS) N(AZARENUS) R(EX) I(UDAEORUM) •^{-b e 1}

C) . IAKVB^{-f} Z^{-f} CRANOWA^{-f} W^{-f} LETECH^{-f} LXXXIII^{-f} LETA^{-f} 1541

D) S^aLIT •^{-b} GEST •^{-b} TENTO •^{-b} ZWON •^{-b} / OD •^{-b} Y^aAKVBA •^{-b} ZWONARZE •^{-b} •^{-d} / M^aELNICKEHO •^{-b} W^{-f} MESTIE •^{-b} / BOLESLAWI •^{-b} MLADEM •^{-b} NAD •^{-b} / GIZERAV •^{-b} Z^aA^{-f} SPRAWOWANI •^{-b} / Z^aADVSSI •^{-b} TVKLATSKEHO •^{-b} / Y^aANA •^{-b} SADILA •^{-b} YANA POSPY •^{-b} / SSILA •^{-b} R^aYCHTARZE •^{-b} Y^aANA •^{-b} •^{-d} / GYRKY •^{-b} W^aACLAWA •^{-b} SSYMVNKA •^{-b}

Slil Jakub, mělnický zvonář.

Litery mají serify. Litera E má střední rameno o 1/3 kratší než horní a spodní rameno. Litera M má šikmé boční dřívky. Litera Z nemá střední břevno.

Jan Sadil, správce tuklatského záduší; Jan Pospíšil; Jan Jirků, rychtář; Václav Šimůnek

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 13, okres Český Brod, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 29, Tuklaty - Rostoklaty; SOkA Kolín, FÚ Tuklaty, Liber memorabilium 1669-1853, fol. 55; SOkA Kolín, FÚ Tuklaty, Pamětní kniha 1836-1950, fol. 29; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Tuklaty.

Podlaha 1 (1907), s. 203; Podlaha 2 (1907), s. 63; Rišlink-Jouza (1999), s. 67.

- a. Litera p. 2,2 cm.
- b. Tečka ve tvaru routy.
- c. Dvojtečka, routový tvar.
- d. Reliéfni obtisk lístku.
- e. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů není uveden nápis B).
- f. Scriptura continua.

1. Jan 19;19

147+	Pňov-Předhrádí, kostel Nanebevzetí Panny Marie v Předhrádí	1626
------	--	------

Zvon sekundárně v předhrádkém kostele. Do roku 1781 pravděpodobně zavěšen v pňovském kostele, ze kterého byl přenesen po jeho zrušení.¹ Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1917. Přepis nápisu podle ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 16, Bydžovsko, Poděbrady, 184, fol. 2.

Tento zwon gest lit 1626 ke cti a chwále bozy / za pzrawj duchownj kneze Petriciusa Mssen=/skeho nakladem zadussy Pniowskeho.

Patrik/ Petr Mšenský, farář

ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 16, Bydžovsko, Poděbrady, 184, fol. 2.

1. ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 16, Bydžovsko, Poděbrady, 184, fol. 1-2.

148	Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitele	1630, cca 1835-1850
-----	---	---------------------

Křtitelnice stojící v kostelní lodi na epištolní straně před presbytářem. Kotel má tvar obráceného zvonu, nohy zdobeny mužskými tvářemi s dlouhými vousy. Při horním okraji reliéfni lidská hlava. Na západní straně pláště je reliéf poprsí Panny Marie s Ježíškem v náručí, kolem nich sluneční paprsky. Víko je dřevěné s iluzivním mramorováním s postavou sv. Jana Křtitele, držícího kříž, při křtu Ježíše Krista.¹ Jednořádkový malovaný nápis A) je na stužce zavěšené na kříži. Jednořádkový nápis B) ohraničený plastickou linkou probíhá kolem horní části pláště, pokračuje ve třech řádcích na východní straně pláště a končí jedním řádkem ohraničeným plastickou linkou v dolní části pláště, kde probíhá kolem obvodu. Křtitelnice poškozena požárem v roce 1834.

pr. 50 cm, v. 120 cm; p. A) 0,7 cm - kapitála, p. B) 1. a 5. ř. 2 cm - gotická minuskula, p. B) 3. - 4. ř. 2,5 cm - gotická minuskula - obr. č. 32

A) ECCE AGNUS /^{-a} DEI^{-b}

B) •^{-c} Leta •^{-c} p(ane) •^{-c} 1630 •^{-c} 2 dne miesyce vnora slyta •^{-c} krztitedlnice •^{-c} tato ke cti chw[---]oz[---]amv •^{-d} p •^{-c} miestys•^{-d} //^{-e} wla(dislaw) •^{-c} ss^{-f}paczka •^{-c} toho czasv / pana prymasa •^{-c} a p(ana)•^{-c} miko/lasse brzezyny kostelnika //^{-g} [---] •^{-c} nad labem •^{-c} za 2 ctihodneho

Dvojlinková osnova. V nápisu B) použita scriptura continua. Litera a v nápisu B) je frakturní. Litera z má šikmé střední břevno.

Mikuláš Březina, kostelník; Vladislav Špaček, primas

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Týnec nad Labem. Tůma 1 (1915), s. 294; Rišlink-Jouza (1999), s. 68.

- a. Ohyb pásky.
- b. Vykřičník.
- c. Tečka ve formě routy.
- d. Dvojitěčka ze dvou routových bodů.
- e. Nápis pokračuje ve třech řádcích na plášti křtitelnice.
- f. Litery „s“ mají tvar kulatého S.
- g. Nápis pokračuje v jednom řádku okolo spodního okraje.

1. Víko bylo zhotoveno až po požáru v roce 1834.

149

150

Radim, zámek, čp. 1

1634

Postel sekundárně vystavená v panské ložnici. Dřevo, cestovní rozkládací¹ postel s nebesy. Přední sloupky postele jsou bohatě zdobeny řezbou. Na zadním čelu postele jsou vyřezány rostlinné, zvířecí a lidské motivy. Spodní strana nebes je zdobena řezbou vytvářející kazetový strop, na bočních stranách nebes je profilovaná římsa. Jednořádkový letopočet je vyřezán v malém erbovním štítku umístěném na zadním čelu.

d. 207 cm, š. 139 cm, v. 212 cm; p. 2,8-4 cm - arabské číslice - obr. č. 33

1^{-a}6^{-b}3^{-a}4^{-a}

- a. Litera p. 2,8 cm.
- b. Litera p. 4 cm.

1. Postel je složená z osmi dílů.

Epitaf Evy Čejkové z Olbramovic zasazený ve výklenku v jižní stěně presbytáře, výklenek původně sloužil jako kněžský sedile. Litina, deska má po svém obvodu reliéfně vystupující orámování. Ve střední části desky je pás stužkových ornamentů, pod kterým jsou dva reliéfní erby. První patří Čejkům z Olbramovic, druhý pravděpodobně Rejnalům ze Strašic. Desetřádkový reliéfně vystupující nápis je v horní 1/3 desky. Pětřádkový reliéfně vystupující nápis začíná mezi erby a pokračuje v dolní polovině desky. Třířádkový reliéfně vystupující nápis je v dolní části desky.

v. 153 cm, š. 82 cm; p. A) 3,1 cm, verz. 4,2 cm - fraktura, p. B) 2,5 cm, verz. 3,5-4 cm - fraktura, p. C) 2,5 cm, verz. 4 cm - fraktura - obr. č. 34

A) L^a etha 1638. 17. M^a artj V^b mř^c zela V^d rozena P^e anj / E^a wa R^f eynalowa R^a ozena C^a zeykowna z^g O^f lbra^h / mowicz V^d rozenego a^g S^f tatečⁱ zneho R^a ytiř^c ze^k / Pana G^d ylgiho R^b eynala z^g strassicz H^b eytmana / P^b anstwi S^f S^l kworeczskeho a^g W^a ssech Panstwi G^d (eho). M^b (ilosti). / W^a ysocze O^l S^a wiczenego O^a ppawskiego a^g K^d rnavske^h / ho K^d niž^m ete w^g C^a z^m echach F^e orsstmistra M^b anž^m elka A^f / A^f nna A^k lena C^f zera gego T^f uto gegich T^a iela S^f polu / Pochowana gsau a^g weseleho zmrtwych wzkr^c zi/ssenj se^g wssemi wywolenimj B^a ož^m imj ocz^m ekawagyⁿ

B) J^e ob / j9. K^a ap^o / W^a im zie W^l ykupitel M^p ug Z^a iw gest a^g zie w^g den ney/poslednegssy N^l ad P^a rachem se P^b ostawj^q a N^p ež^g by K^l už^m i / mau C^p ž^m erwj y wsseczko T^l ielo Z^p wrtaly a W^p ssak W^p (ždy w)^o / T^l iele swem V^p zř^c zim B^a oha^o 2

C) G^q an. jj K^a ap^o / G^l a gsem W^p zkr^c zissenj y Ž^p iwot K^l do wieř^c zi we^g mnie / ten Pak y V^p mř^c zel ž^m iw bude. •^k 3

Znak: Čejků z Olbramovic⁴ Rejnalů ze Strašic (Na štítu je srdce a dvě zkrížené kotvy. Klenotem je obrněná ruka držící šíp.)⁵

Nad literou **i** je tečka. Nad literou **j** je tečka.

Eva Rejnalová, roz. Čejková z Olbramovic; Jiljí Rejnal ze Strašic; Anna Alena Rejnalová ze Strašic.

SOkA, FÚ Hradešín, Liber memorabilium 1734-1905, 1, pag. 54; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Hradešín.

Schaller (1788), s. 323; Podlaha 1 (1907), s. 138, 141; Podlaha 2 (1907), s. 20; Poche (1977), s. 466.

- a. Litera p. 4,5 cm.
  - b. Litera p. 5 cm.
  - c. Háček nad literou „ř“ zastupuje tečka.
  - d. Litera p. 5,5 cm.
  - e. Litera p. 6 cm.
  - f. Litera p. 4,3 cm
  - g. Scriptura continua.
  - h. Čárka.
  - i. Háček nad literou „č“ zastupuje tečka.
  - k. Pomlčka.
  - l. Litera p. 4 cm.
  - m. Háček nad literou „ž“ zastupuje tečka.
  - n. V Schallerovi (1788) je uveden přepis nápisu A) „*Leta Panie 1638 dne 17. Marzy vmřžela Vroz. Panni Ewa Repnalowa rozena Czřgkowa z Olbramowicz, Vrozeneho a Statecz. Ritirže P. Bylniho Reynala z Strassicz Hegtmána Panstwy Sskworeczkeho, a wssech Panstwy G. M. wysocze Oswiczeneho Opawskeho a Krnowskeho Knižete w Czechach Fortmystra Maňželka, Anna, a Lena dcera geho. Tuto gegich tiela spolu pochowana gsau, a weselo z mrtwých wzkržissenj sewssema wywolenegma Božyma oczekawagy.*“.
  - o. Dvojtečka.
  - p. Litera p. 3,5 cm.
  - q. Litera p. 7 cm.
1. Job 19;25.
  2. Job 19;26.
  3. Jan 11;25.
  4. Viz kat. č. 067
  5. Srov. Sedláček (1925), s. 590

152	Radim, zámek, čp. 1	1650
-----	---------------------	------

Lavabo sekundárně vystavené v panské ložnici. Pravděpodobně stříbro, nádržka a zadní štít mají tvar trojlistu. Pětirádkový nápis je vytepán na zadním štítu lavaba.

d. 44 cm, š. 20 cm, v. 28 cm; p. 1. ř. 0,7 cm, verz. 1 cm - humanistické minuskula, p. 2. ř. 2 cm - arabské číslice, p. 3.-5. ř. 0,8-1,2 cm - humanistická minuskula - obr. č. 35

A^{-a}(nno) (D)omini / •^{-b} 16 50 •^{-a} / H^{-a}. J^{-c}oanes / me f[eci]t / •^{-d} P^{-c}aris •^{-d}

Zhotovil H. Joanes

- a. Litera p. 2 cm.
- b. Heraldická lilie.

c. Litera p. 1,5 cm.

d. Vyražený kulatý znak s korunou a postavou s praporem. Znak je značně otřelý.

153	Konárovice, kostel Povýšení sv. Kříže	cca 1550-1650
-----	---------------------------------------	---------------

---

Náhrobník sekundárně zasazený do vnitřní severní stěny kostelní lodi. Pískovec, v reliéfně zahloubeném poli je vytesaný plastický znak. Jednořádkový vtesaný nápis probíhá kolem desky¹, nahoře uprostřed desky pokračuje v jednom sloupci dolů až do ½ výšky desky a v druhém sloupci se vrací zpět nahoru. Deska je značně zvětřalá.

v. 164 cm, š. 90 cm; p. 8 cm, verz. 9 cm - fraktura

Leta Bozieho [...]eho / [..]z[---] / [---]^a / [---] // [---]zenij[---] / [---]

Znak: (Štít, kolčí přilba s příkrývadly, nemá klenot.)

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Konárovice.

a. Nejisté zda v této části byl nápis.

1. Pro přílišné zvětření v dolní části desky nelze rozpoznat, jestli tam probíhal nápis.

154	Rostoklaty, bývalý kostel sv. Martina	cca 1580-1650
-----	---------------------------------------	---------------

---

Náhrobník zasazený v podlaze kostelní lodě. Pískovec. Deska rozdělena na dvě poloviny. V horní ½ desky je nápisové pole s vytesaným rámem s rollwerkovou výzdobou. V dolní ½ desky je v reliéfně zahloubeném poli, tvaru dvou protnutých oválů, vytesaný plastický erb. V rozích kolem erbu jsou rostlinné motivy. Jednořádkový vtesaný nápis obíhal desku a pokračoval pravděpodobně v šesti řádcích na nápisovém poli v horní polovině desky. Deska je značně sešlapaná, svrchní plocha horního pravého rohu je odštipnutá.

v. 170 cm, š. 91 cm; p. 4 cm - fraktura

[---] / [---]urozeny /g(es)t[---]urozenau [---] / [---] // [---] / [---] / [---] / [---] / [---] / Saudu

Znak: (Polcený štít. 1. pole neznámé¹. V 2. poli jsou dvě břevna pokosem. Klenotem jsou býčí rohy.)

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Rostoklaty.

1. Sešlapané.

155	Žiželice, kostel sv. Prokopa, opata	cca 1600-1650
-----	-------------------------------------	---------------

Náhrobník sekundárně položený před bočním vchodem do kostela. Pískovec, kolem desky je vtesaná linka s vykrojenými rohy, u dolního okraje je vytesán reliéf lebky se zkříženými kostmi. Třířádkový vtesaný nápis, zbytek již nečitelný. Značně sešlapáno.

v. 176 cm, š. 72 cm; p. 9 cm - kapitála

[---] **PO**^{•-a} **48** / [---] **E**^{•-a} **RAd**^{•-a} **ZMr**^{•-a} / **WSRZ**^{-b} **II**^{•-c} **SSENI**^{•-a}

Litery mají serify. Litera **N** je retrográdní. Nad literou **I** je tečka. Litera **Z** má střední břevno.

- Dvojtečka.
- Litera „**Z**“ nemá středové břevno, spodní břevno je zaoblené.
- Reliéfní lebka v dolní části řádku. V horní části řádku je vtesáno rozdělovací znamenko.

156	Žiželice, kostel sv. Prokopa, opata	cca 1600-1650
-----	-------------------------------------	---------------

Náhrobník sekundárně položený před bočním vchodem do kostela. Pískovec, okolo desky vyrytá linka s vykrojenými rohy, u dolního okraje vytesán plastický reliéf lebky se zkříženými kostmi. Šestiřádkový vtesaný nápis, zbytek již nečitelný. Deska je v horní části rozlomená na tři kusy.

v. 171 cm, š. 72 cm; p. 8 - 10 cm - kapitála

LET[---] / **SKIIM** [---] / **S** [---] / **OC** [---] / **ZIRA**[.]**S**^{•-a} / **WSKrzII**^{-b} **SS**[---]

Litery mají serify. Litera **M** má šikmé boční dřívky. Nad literou **I** je tečka. Litera **Z** má střední břevno, spodní břevno je zaoblené.

- Dvojtečka.
- Litera p. 5,5 cm.
- Reliéfní lebka v dolní části řádku. V horní části řádku je vtesáno rozdělovací znamenko.

157	Radim, zámek, čp. 1	cca 1610-1650
-----	---------------------	---------------

Kazetový strop ve věži, nad bývalou kaplí sv. Jana Křtitele. Polychromované dřevo, strop s deskovým záklopem a masivními lištami. Na kazetách jsou namalovány rostlinné, živočišné a mytické motivy. Dvouřádkový nápis I) je namalován na stužce na kazetě s rostlinným

motivem. Jednořádkový nápis II) je namalován na stužce na kazetě s rostlinným a mytickým motivem.

d.¹ cca 80-90 cm, š.¹ cca 32 cm; p. I) 1. ř. 3-2,2 cm - kapitála, p. I) 2. ř. 1,5-1 cm - kapitála, p. II) 2 cm - kapitála

I) **VITIA NA^{-a}TVRESIVEANMI / SIVE URBORIS TOLLI^{-b}NONPO[---]**
II) **NOSCETE.IESVM**

Litery mají serify. Litera **E** v nápisu II) má střední rameno o ½ kratší než horní a spodní rameno. Litera **I** v nápisu II) má na dříku nodus. Litera **N** v nápisu II) má na dřících nodus. Litera **T** v nápisu II) má na dříku nodus.

Mádl (1897), s. 91; Poche (1980), s. 201; Rišlink-Jouza (1999), s. 40; Rišlink (2000), s. 152.

- a. Litera „**A**“ má horní břevno.
- b. Nad literou „**I**“ je tečka.

1. Uvedeny rozměry kazety.

158	Radim, zámek, čp. 1	cca 1610-1650
-----	---------------------	---------------

Kazetový strop v rytířském sálu. Polychromované dřevo, strop s deskovým záklopem a masivními lištami. Na kazetách jsou namalovány rostlinné, živočišné, řemeslné a mytické motivy. Dvouřádkový nápis je namalován na kazetě s okřídlenými hodinami a lebkou se zkříženými hnáty.

d.¹ cca 80-90 cm, š.¹ cca 32 cm; p. 1. ř. 4 cm - kapitála, p. 2. ř. 3 cm - kapitála - obr. č. 36

HODIE^{-a} MI^{-b}HY / KRAS TIBI^{-c}

Litery mají serify. Litera **A** má horní břevno.

Mádl (1897), s. 91; Poche (1980), s. 201; Rišlink-Jouza (1999), s. 40; Rišlink (2000), s. 152.

- a. Dvojtečka.
- b. Nad literou „**I**“ je tečka.
- c. Mádl (1897) uvádí přepis „*Hpdie mihi, cras tibi*“.

1. Uvedeny rozměry kazety.

159+	Přistoupim, kostel sv. Václava	1654
------	--------------------------------	------

Memoriální nápis v kostele. Přepis nápisu podle SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Liber memorabilium 1730-1827, fol. 22.

Joannes Franciscus ab Aschenfeld Metropolitano Ecclesio Pragensis Propositus^{-a} et officialis^{-a} hoc monumento memento a Sacra facientibus desiderat [---] MDCLIV.

Jan František z Aschenfeldu.

SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Liber memorabilium 1730-1827, fol. 22.

a. V SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Liber memorabilium 1730-1827 je uvedena čárka.

160+	Chrást'any, os. Bylany, kostel sv. Bartoloměje	1655
------	--	------

Náhrobní nápis Jana Jiřího Cetenského z Cetně a Wolfganga Kryštofa Haugvice z Biskupic. Přepis nápisu podle NA, Sbíрка Wüchwitz, kart. 12, Haugvic z Biskupic, inv. č. 359.

Tu leží Vrozeny a Statečny Rittirž Pan Jan Girži Czetenskeg z Czetne. 1655

Těž Wolff Krystoff Haugwicz z Biskupicz 1655

Jan Jiří Cetenský z Cetně († 1655); Wolfgang Kryštof Haugvic z Biskupic († 1655).

NA, Sbíрка Wüchwitz, kart. 12, Haugvic z Biskupic, inv. č. 359.

Mrvík (2004), s. 129.

161	Žehuň, kostel sv. Gothara, biskupa	1658
-----	------------------------------------	------

Zvon sekundárně zavěšený na ocelové hlavě v dubové stoličce ve věži kostela. Do roku cca 1762 zavěšen v dřevěné zvonici.¹ Koruna tvořena šesti zdobenými² uchy. V dolní části krku zvonu jsou dva pásy festonů, rozdělených plastickou dvojlinkou, na západní straně pláště je plastický reliéf sv. Gothara, biskupa, na jižní straně pláště je plastický reliéf ukřižovaného Ježíše Krista, u kříže klanící se lidská postava, po stranách kříže dvě ženské postavy se svatozáří, na severovýchodní straně pláště je půlkruhový oblouk na sloupech, pod sloupy římsa, uvnitř plastická postava Panny Marie s Ježíškem v náručí, pod římsou andělíčků, z levé a pravé strany sloupů tři andělíčci, v dolní části pláště jsou tři plastické linky, na věnci plastická dvojlinka. Jednořádkový nápis A) ohraničený dvojlinkami probíhá na krku zvonu.

Dvouřádkový nápis B) ohraničený dvojlínkami probíhá na krku zvonu, pod nápisem A). Osmiřádkový nápis C) orámovaný plastickou trojlínkou je umístěn na severní straně pláště.

pr. 116 cm; váha 240 kg; p. A) 2,8 cm - kapitála, p. B) 2 cm - kapitála, p. C) 1,5 cm - kapitála
- obr. č. 37

A) ANNO DOMINI M DCLVIII IOHANN OCTAVIAN KHINSKY DE WCHINITZ ET TETTOWA VSA

B) ZA SPRAWI DVCHOWNI WELEBNEHO KNEZE PANA DIEKANA IOANN IOACHIMA PRAXA / A PANA HET^aMANA^b PAWLA REINHELDIA

C) I^cOANNES P^cRICQVEY^d / ET I^cOANNES EIV^cS / F^cILIVS FVSORES C^cAM=/PANARVM L^cOTHARIN=/GI NATI NVNC I^cNCOLAE / G^cLATTAWIAE IN B^cOH/EMIA HANC C^cAMPANAM / F^cVDERVNT . A^c . VT S^cVPRA.

Slil Jan Prickvej³ (též také Brickvej) a syn, mladoboleslavský konvář a zvonař. Narodil se kolem roku 1630 ve Francii. Zemřel v roce 1697 v Mladé Boleslavi.⁴

Litery mají serify. Litera **C** má jen horní klínový serif. Litera **E** má střední rameno o 2/3 kratší než horní rameno, spodní rameno je o 1/3 delší než horní rameno. Litera **M** má šikmě boční dřívky.

Jan Oktavián Kinský ze Vchynic a Tetova, majitel chlumeckého panství (*1604; † 4. 5. 1679 Praha); Jan Jáchym Prax, děkan; Pavel Reinheld, hejtman

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 603, okres Poděbrady, Zvony - katastr pro Čechy.

- Levá část břevna není odlitá, litera vypadá jako horizontálně otočená litera L.
- Pravděpodobně slovo **hejtman**.
- Litera p. 2,2 cm.
- Čárka.

- Kuča I. (1995), s. 218.
- Arabesky.
- Další jeho zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. 161; 184; 196+
- Rybička (1885), s. 41-42.

Garffiti ve věži tvrže. Popis umístění a přepis nápisu podle Tůmy 2 (1915). „*Při okénku věže spatřujeme v omítce vyškrábané nápisy.*“ Z věže je zachována pouze malá část.

PANE BOZ(IE). VSLISS MODLITBY •^{-a} ANNO 1659 DN(E). 15 GANVAR DOSTAL SEM SE GAK ZIW DO ZALARE SKRZE POCHLEBNIKA LHAŘE•^{-b} ZVSTAWAL SEM W NEM 9 NEDIEL A 3 DNI ZAPLAT PAN BVH •^{-c}

Tůma 2 (1915), s. 87-88.

- a. Tůma 2 (1915) v přepisu uvádí dvě tečky.
- b. Tůma 2 (1915) v přepisu uvádí dvojtečku.
- c. Tůma 2 (1915) v přepisu uvádí tři tečky.

Memoriální nápis na desce zasazené nad hlavním vchodem v západním průčelí kostela. Červený mramor, deska má kulatý tvar. Kolem desky je vytvořen kulatý štukový rám s rostlinnou výzdobou.¹ Ve střední části desky je vytesán reliéfně vystupující městský erb Kouřimi s bohatou výzdobou kolem sebe. Pod erbem je vytesaná reliéfní nápisová páska. Jednořádkový nápis je vtesán na nápisové stužce a pokračuje druhým řádkem pod stužkou. Značně zvětřelé.

pr. 67 cm, p. 2,5 cm, verz. 5 cm - humanistická minuskula

qVae^{-a} VetVsta^{-a} tenet^{-a} CIVIta[s]^A InsIgnIa^{-a} CoV[rzIM]^A / [---] [Cenes oCeLLo]^A [---]^b
[A. podle Podlahy (1910), s. 87.]

Datum: chronogram - VVVCIVIIIICV(IMCCLL) = 1531, ale měl by být 1661²

Znak: Kouřimi (Na štítu je zděná hradba s cimbuřím, otevřenou bránou a dvěma věžemi. Mezi věžemi je český lev.)³

Mádl (1897), s. 97; Podlaha 1910), s. 87; Tůma 2 (1915), s. 304; Poche (1982), s. 105.

- a. Scriptura continua.
- b. Druhý řádek je částečně překryt oválným štukovým rámem.

1. Pravděpodobně čtyři květy lilie.
2. Viz Mádl (1897).

164+	Chrást'any, os. Bylany, kostel sv. Bartoloměje	1663
------	--	------

Náhrobní nápis Viléma st. Talacka z Ještětíc. Přepis nápisu podle NA, Sbíрка Wüncwitz, kart. 37, Talacko z Ještětíc, inv. č. 1211.

Tu leži Vrozeny a Statečny Rittirž Pan Wylim negstarssi Talaczko z Gesteticz^{-a} umržel w Letu 1663.

Vilém st. Talacko z Ještětíc († 1663)

NA, Sbíрка Wüncwitz, kart. 37, Talacko z Ještětíc, inv. č. 1211.

Mrvík (2004), s. 135.

a. V NA, Sbíрка Wüncwitz, kart. 37, Talacko z Ještětíc, inv. č. 1211 je uvedena čárka.

165	Chrást'any, os. Chotouň, kostel sv. Prokopa	1664
-----	---	------

Zvon sekundárně zavěšený v dubové stolici ve věži kostela sv. Prokopa. Do roku 1900 zavěšen ve věži kostela sv. Petra a Pavla.¹ Koruna je tvořena šesti hladkými uchy, na krku zvonu je akantový pás, který je rozdělen nápisem A) na dvě poloviny. V dolní části pláště jsou tři plastické linky. Jednořádkový nápis A) ohraničený plastickou linkou je na krku zvonu. Třířádkový nápis B) ohraničený plastickou linkou je na jižní straně pláště. Šestiřádkový nápis C) ohraničený plastickou linkou je na severní straně pláště.

pr. 64 cm; p. A) 2,2 cm - kapitála, p. B) 1,5 cm - kapitála, p. C) 1,5 cm - kapitála

A) GOS^{-a} MICH NICOLAVS LO^{-b}W IN PRAG

B) •^{-c} I^{-d}N H^{-d}ONOREM B^{-d}(EATAE)•^{-e} V^{-d}(IRGINIS)•^{-e} M^{-d}(ARIAE)•^{-e} / ET / S^{-d}(ANCTI)•^{-e} M^{-d}ICHAELI^{-f}S A^{-d}RCHANGELI

C) H^{-d}AEC C^{-d}AMPANA E^{-d}RECTA EST P^{-d}ROPRIIS / SVMPTIBVS GEORGII OPOLSKI^{-g} INCOLAE PAGI / HVI^{-h}VS CHOT⁻ⁱAVN. IN DOMI(NI)O. S(UUM)•^{-e} C(AESAREA)•^{-e} M(AIESTAS)•^{-e} PODIEBRADENSI / SVB CAPITANEATV PRAENOBILIS.^{-k} AC GENEROSI D(OMI)NI^{-l}. / LIBORY^{-m} LAMERS / ANNO. D(OMI)NI^{-l}. M.^{-k} D.^{-k} C.^{-k} LX.^{-k} IV

Slil Mikuláš Löv z Lövemberku², pražský puškař, konvář a zvonař. Jsou známy jeho zvony z období 1654-1680.³

Litery mají serify. Litera **E** má střední rameno o 2/3 kratší než horní rameno, spodní rameno je delší než horní rameno.

Libor Lamers, hejtman poděbradského panství; Jiří Opolský, chotouňský osadník

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 32, Chotouň; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Chotouň. Mádl (1897), s. 15; Tůma 2 (1915), s. 141; Rišlink - Jouza (2001), s. 77.

- a. Tůma 2 (1915) uvádí dvě litery „**S**“.
  - b. Tůma 2 (1915) uvádí nad literou „**O**“ umlaut.
  - c. Vinný hrozen.
  - d. Litera p. 2 cm.
  - e. Dvojtečka, routový tvar.
  - f. Tůma 2 (1915) uvádí namísto liter „**LI**“ literu „**U**“.
  - g. Tůma 2 (1915) uvádí namísto litery „**I**“ literu „**Y**“.
  - h. Tůma 2 (1915) uvádí namísto litery „**I**“ literu „**J**“.
  - i. Tůma 2 (1915) uvádí dvě litery „**T**“.
  - k. Scriptura continua.
  - l. Nad literami „**DNI**“ je břevno.
  - m. Tůma 2 (1915) uvádí namísto litery „**Y**“ litery „**II**“.
1. Podlaha 2 (1907).
  2. Další jeho zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. 165; 166+; 167+; 168+
  3. Rybička (1885), s. 30-31.

166+	Chrášťany, os. Chotouň, kostel sv. Prokopa	1664
------	--	------

Zvon sekundárně ve věži kostela sv. Prokopa. Do roku 1900 zavěšen ve věži kostela sv. Petra a Pavla.¹ Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Přepis nápisu a popis výzdoby podle Mádl (1897). „*Kolem koruny mezi dvěma pruhy ornamentu:*“ nápis A). „*Na severní straně pláště:*“ nápis B) „*na jižní pokračuje:*“ nápis C).

pr. 55 cm, v. 44 cm; p. - pravděpodobně kapitála

A) GOSS MICH NICOLAV^aS LO^bW IN PRAG

B) IN HONOREM S(ANCTI)^c S(ANCTI)^c PETRI ET PAVLI / APOSTOLORVM
PRINCIPVM ET PATRONORVM / HVIV^aS ECCLESIAE CHOTAVNENSIS HAEC /
CAMPANA RENOVATA EST

**C) SVB CAPITANEATV S(UUM)^{•c} C(AESAREA)^{•c} M(AIESTAS)^{•c} DOMINY^{-d} /
PODIEBRADENSIS PRAENOBILIS AC / GENEROSI DOMINI LIBORY^{-d} LAMERS /
ANNO D(OMI)NI^c MDCLXIV**

Slil Mikuláš Löw²

Libor Lamers, hejtman poděbradského panství

Mádl (1897), s. 15; Podlaha 2 (1907), s. 51; Tůma 2 (1915), s. 141.

- a. Tůma 2 (1915) uvádí literu „*U*“.
- b. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí nad literou „*O*“ umlaut.
- c. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí dvojtečku.
- d. Tůma 2 (1915) uvádí namísto litery „*Y*“ litery „*II*“.
- e. Mádl (1897) a Tůma 2 (1915) uvádějí nad literami „*DNI*“ břevo.

1. Podlaha 2 (1907).
2. Viz kat. č. 165

167+	Chrástřany, os. Chotouň, kostel sv. Prokopa	1664
------	---	------

Zvon sekundárně ve věži kostela sv. Prokopa. Do roku 1900 zavěšen ve věži kostela sv. Petra a Pavla.¹ Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Přepis nápisu podle Tůmy 2 (1915).

pr. 44 cm, v. 34 cm; p. - pravděpodobně kapitála

**RENOVATA HAEC CAMPANA SVB CAPITANEATV ET^{-a} C(ETERA).^{•b} IN
HONOREM S(ANCTI). PROCOPII PATRONI REGNI BOHEMIAE FVNDATORIS
DAEMONVM FVGATORIS ET FILII PAGI HVJVS CHOTTAVN.^{•b} GOSS MICH
NICOLAVS LO^{-c}W IN PRAG**

Slil Mikuláš Löw²

Mádl (1897), s. 15; Podlaha 2 (1907), s. 51; Tůma 2 (1915), s. 141.

- a. Tůma 2 (1915) uvádí scripturu continuu.
- b. Tůma 2 (1915) uvádí pomlčku.
- c. Tůma 2 (1915) uvádí nad literou „*O*“ umlaut.

1. Podlaha 2 (1907).
2. Viz kat. č. 165

Zvon, menší, v kostelní zvonici. Válečná rekvizice v roce 1917. Popis výzdoby zvonu podle SOkA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav, kart. 18, Z dějin obce Kbel, Kbílek a kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Kbele. Přepis nápisu podle ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 19, Čáslavsko, Kbely 227. „*Nápis na hořejším okraji zvonu. Na východní straně reliéf Panny Marie a pod ní vpravo znak Dietrichsteinský, na levo Trautmansdorfský.*“ Nápis A) při koruně, nápis B) na plášti.

pr. 54 cm; váha 6000 kg; p. - pravděpodobně kapitála

A) **GOSS MICH^{-a} NIKOLAUS^{-b} LO^{-c}W IN PRAG**

B) **IO(ANNES)^{-a} FRID(ERICUS)^{-a} COMES DE TRAUTMANSDORF ET C(ETERA). S(ACRAE). C(AESARE). M(AJESTATIS)^{-a} CONS(ILARIUS)^{-a} ET SUPREMUS REGNI BOH(EMIAE)^{-a} CAMMERARIUS MARIE CLARA NATA DE DIETRICHSTEIN ET C(ETERA). CONIV(NX)^{-a} RENOV(ATUM)^{-a} D(OMINI). A(NNO). 1664.**

Znak: Ditrichštejnů (Na pokosem děleném štítu jsou dva vinařské nože.)¹; Trauttmansdorffů (Čtvrcený štít se srdečním štítkem. V srdečním štítku je heraldická růže. V 1. poli je šest pruhů pokosem. V 2. a 3. poli jsou nad sebou tři klínky. Ve 4. poli je polcená hlava štítu.)²

Slil Mikuláš Löv³

Jan Fridrich z Trauttmansdorffu (*5. 1. 1619; † 4. 2. 1696); Marie Klára z Dietrichstejna (* 7. 9. 1667; † 28. 1. 1667)

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 19, Čáslavsko, Kbely 227; SOkA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav, kart. 18, Z dějin obce Kbel, Kbílek a kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Kbele; SOkA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav kart. 18, Kbel - k otištění „Památky a příroda“ Konspekt o Kbelském kostele pro uveřejnění (Památky?) k přepracování (Petr?) doplnit rozměry náhrobků a písmen na nich a obrazovou dokumentaci (fotky dřívě a nyní) Jan Kamarýt 3/9 1990; ŘKF Kolín, farní úřad Lošany, Pamětní kniha lošanské fary od roku 1836, s. 57-58.

Mádl (1897), s. 17; Tůma (1915), s. 194-195.

a. Dvojtečka.

b. Pravděpodobně provedeno „*NICOLAVS*“.

c. Nad literou „*O*“ je umlaut.

1. Srov. Sedláček (1925), s. 394.
2. Srov. Sedláček (1925), s. 652-653.
3. Viz kat. č. 165

169	Radim, zámek, čp. 1	post 1665
-----	---------------------	-----------

Obraz sekundárně zavěšený na jižní stěně pracovny šlechtice. Na obrazu je stojící ženská postava v řeholním rouchu, v pravé ruce držící krucifix a v levé list papíru. V levém dolním rohu obrazu je erb Pichelberků. Třináctiřádkový žlutý nápis je namalován na hnědém pozadí v levé části obrazu nad erbem.

v. 167 cm, š. 128 cm; p. 2,4 cm - kapitála

**ILL(USTIS)I^{-a}M^{-a}•^{-b-c} D(OMINA)•^{-b-c} D(OMINA)•^{-b} ANNA / MARIA DE
 PLEY=LEBEN NATA BARO / DE PICHELBERG / DIN GAIERSBERG / SCHO⁻
 °BRIZ ET SO / BOCHLEBEN / RESIDEN•^{-b} S•^{-b-c} J•^{-b} / MARIAE•^{-b-c} SCHEIN /
 TUNDATRIX / MUNIFICA / OBIIT A(N)n^{-a}o^{-a}•^{-b-c} D(OMINI)•^{-b} / MDCLXV•^{-b}**

Znak: Pichelperků (Čtvrcený štít. V 1. a 4. poli je lev ve skoku. V 2. a 3. poli jsou čtyři svislé pruhy. Klenotem je vyrůstající lev mezi orlími křídly.)¹

Litery jsou stínované a mají serify. Litera **E** má střední rameno o ½ kratší než horní rameno, spodní rameno je delší než horní rameno. Litera **Z** má střední břevno.

Anna Marie z Pleilebenu/Bleilebenu, rozená baronka z Pichelperku († 1665)

- a. Litera je nadepsána v horní části řádku - p. 0,5 cm = nadepsání koncovky.
- b. Tečka ve tvaru routy.
- c. Scriptura continua.
- d. Nad literou „**O**“ je umlaut.

1. Srov. Sedláček (1925), s. 568-569.

170	Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitele	1666
-----	---	------

Krycí deska hrobky Augustina de Müllern položená u venkovní severní zdi kostela, na vchodu do hrobky umístěné pod kněžištěm. Šedý mramor, ve střední části desky je v reliéfně zahloubeném poli vytesaný znak Augustina de Müllerna, znak je orámovaný dvěma reliéfními větévkami, při dolním okraji desky je v reliéfně zahloubeném poli vytesaná lebka a zkřížené

kosti, kolem celé desky je vtesaná linka. Pětiřádkový nápis A) je vtesán v horní části desky. Pětiřádkový nápis B) je vtesán v dolní části desky.

v. 161 cm, š. 87 cm; p. A) 5 cm, p. B) 5 cm - kapitála, p. B) 4 cm - humanistická minuskula - obr. č. 38

A) H^aOC M^aONVM C^aONDITVR / N^aOB ac G^aEN(ERE) D^aOM(INVS) C^aHRISTOPHORVS / AVGVSTIN(VS) (D)E M^aULLERN / ARMENTI R^aEG(IA) IN R^aEGNO B^aOH(EMIAE) / P^aRIMARIUS P^aRAEFECT(VS). AC D^aOMITOR

B) E^aHEV / Post tot E^aquos amitos post fortia / gesta C^aaballum / F^alectere non potui pallida P^aarca tuum / Coepi vivere M^aDCXII D^aESII M^aDCLXVI

Znak: Kryštof Augustina de Müllern (ve štítu je šikmo položené břevno, na břevnu je běžící kůň, pod břevnem je skalnatý vrch, v klenotu tři pštrosí pera)¹.

Augustin de Müllern, správce kladrubského hřebčína (*1612; † 1666).

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Týnec nad Labem.

Mádl (1897), s. 99; Tůma 1 (1915), s. 294.

a. Litera p. 7 cm.

1. Srov. Tůma 1 (1915), s. 294.

171+	Hradešín, zvonice kostela sv. Jiří	1668 ¹
------	------------------------------------	-------------------

---

Zvon „Jiří“ v kostelní zvonici. Slit ze staršího zvonu. V roce 1902 byl prasklý zvon přelit Arnoštem Diepoldem. Válečná rekvizice v roce 1916. Popis umístění a přepis nápisu podle SOkA Kolín, FÚ Hradešín, Liber memorabilium 1734-1905, 1. „Pod korunou Tito Slowa ma:“.

Leta Panie 1668 Mniesicze aprilis przelitj gest zwon tento S(wate)ho Gyřzij zadussij Hradessinskeho^a k slawye bozij a ke cztij S(wate)ho Gyrzij za Sprawu duchownj dwogij cztihodneho Jakuba Joseffa Suchatiusa Swgetczke gak. Vrozeneho P(ana). Jakuba Mukariusza Kolowratskeho ze z[---] swgezdi k^b niemu przedanego z Officzirino Waczlawa filina Wodiczkj^a od P(ana). Fridricha Michala. z. Genfeldu Mniesstianina stareho Mniesta Praskeho.

Slil Bedřich Michal z Schönfeldu², pražský zvonař. Jeho zvony jsou známé z let 1668-1690. V nápisích užívá češtinu, latinu i němčinu. Podpis je vždy proveden němčinou.³

Jakub Josef Suchetius, tuklatský farář v letech 1663-1682; Václav Vodička; Jakub Mukarius Kolovratský z [---].

SOkA Kolín, FÚ Hradešín, Liber memorabilium 1734-1905, 1, pag. 54, 220.

- a. V SOkA Kolín, FÚ Hradešín, Liber memorabilium 1734-1905, 1 je v přepisu uvedena čárka.
- b. V SOkA Kolín, FÚ Hradešín, Liber memorabilium 1734-1905, 1 je v přepisu uvedena scriptura continua.

1. SOkA, FÚ Hradešín, Liber memorabilium 1734-1905, 1, pag. 220 je uvedeno datum „**1669**“.
2. Další jeho zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. 171+; 175; 182+
3. Rybička (1885), s. 32.

172+	Přistoupim, kostel sv. Václava	1668
------	--------------------------------	------

Memoriální nápis pravděpodobně „*na vysokém oltáři*“.¹ Popis umístění a přepis nápisu podle Schallera (1788).

A(d). M(aiorem). D(ei). G(loriam). in honorem S(ancti). Wenceslai Ducis Boemiae hanc aram R(everendus). D(ominus). Wenceslaus Caelestinus a Blumberg Protonotarius Apostolicus. Vetero •^{-a} Boleslavensis•^{-b} Wissegradensis•^{-b} in Castro Pragensi Omnium Sactorum Canonicus•^{-b} sacrae Metropolitanae Ecclesiae Pragensis Praepositus A(nno). 1668 28. Septembris fieri curavit.

Václav Celestýn z Blumbergu, probošt svatovítské kapituly

SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Liber memorabilium 1730-1827, fol. 22, 54; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Přistoupim.

Schaller (1788), s. 363- 364; Podlaha 1 (1907), s. 130, 132; Podlaha 2 (1907), s. 40; Rišlink - Jouza (2001), s. 146; Poche (1980), s. 180; Rišlink - Jouza (2001), s. 146.

- a. Schaller (1788) uvádí v přepisu pomlčku.
- b. Schaller (1788) uvádí v přepisu čárku.

1. Pravděpodobně se jedná o oltář sv. Václava, dnes postavený v boční kapli. Rozvilinový vyřezávaný rám s devíti oválnými obrazy zachycující život sv. Václava a sv. Ludmily. V horní části je vyřezaný relikviář, po stranách stojí sochy sv. Zikmunda a sv. Víta.

173	Neboviby, osada Hluboký Důl	1672
-----	-----------------------------	------

Křížový kámen v JV části obce, u silnice III/12555. Na přední straně vytesán vysoký reliéf latinského kříže, jehož břevno a ramena se od konců k průsečíku zužují. Jednořádkový nápis

A) vtesaný je na ramenech kříže. Pětirádkový nápis B) je vtesaný na zadní straně kvádrů. Pětirádkový nápis C) vtesaný je na levé straně kvádrů.

v. 95 cm, š. 40 cm; p. A) 5 - 7 cm - kapitála, p. B) 4,5 - 7 cm - kapitála, p. C) 4 cm - kapitála - obr. č. 39

A) L^{-a}E^{-a}T^{-a}A^{-a} 1^{-b}6^{-c}7^{-b}2^{-d-e}

B) [---] / [---] / [---] / LET^f[---] / 1^{-b}6^{-c}7^{-b-e}

C) [---]T[---] / [---] / [---] / [---]E[---] /ITELEM

a. Litera p. 5 cm.

b. Číslice p. 6cm.

c. Číslice p. 7 cm.

d. Číslice p. 5,5 cm.

e. Číslice jsou podtržené.

f. Litera p. 4,5 cm.

174+

Ovčáry, kostel sv. Jakuba Staršího

1672

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1916. Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

pr. 36 cm

Jan Sstipek Waclav Gelinek a(nn)o 1672

Václav Jelínek; Jan Štípek.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

175

Chrášťany, os. Bylany, kostel sv. Bartoloměje

1673

Zvon „Jan Nepomuk“ nově zavěšený v dubové stolici ve věži kostela. Koruna je tvořena šesti hladkými uchy. Na krku zvonu je rostlinný ornament. Na jižní straně pláště je reliéfní postava sv. Jana, na protější severní straně je reliéfní křucifix. V dolní části pláště je pět plastických linek různé šířky. Dvouřádkový nápis A) ohraničený plastickou linkou je na krku zvonu mezi rostlinným ornamentem. Pětirádkový nápis B) je na jižní straně pláště.

pr. 76 cm¹, p. 2,1 cm - kapitála

A) SOLI DEO GLORIA DVR^aS FEIR BIN ICH GEFLOSSEN FRIDRICH
MICHAEL^{•b}/^{•b} SCHO^cNFELT IN^d DER ALT STAT PRAG HAT MICH
GEGOSSEN^{•b} ANNO 1673.

B) TENTO^{•e} ZWON GEST / ODLIT^{•e} KE^d CZTI / H^d CKWA^{•e} LE^f / SWAT^{•e}
ECHO / MILECHO^{•e} GANA

Slil Bedřich Michael Schönfeld²

Litery mají serify. Litera **A** má zalomené břevno. Litera **E** má střední rameno o 1/3 kratší než horní a spodní rameno. Litera **F** má střední rameno o 1/3 kratší než horní rameno. Litera **Z** má šikmé střední břevno.

NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 108, okr. Český Brod, Bylany; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 13, okres Český Brod, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 11, Lstiboř; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Bylany; PM v Českém Brodě, sbírka sádrových odlitků zvonů, Bylany, sign. 3705, 3720-3721 a 3755-3757.

Schaller (1788), s. 365; Rybička (1885), s. 32; Podlaha 1 (1907), s. 39; Podlaha 2 (1907), s. 32; Rišlink - Jouza (2001), s. 62-63.

- V Schallerovi (1788) je v přepisu za liteou „**R**“ uvedena litera „**ch**“.
- Dvojtečka ze dvou routových bodů.
- Nad literou „**O**“ je umlaut.
- Scriptura continua.
- Reliéfní postava sv. Jana.
- Špatně sestavené slovo „**HCKWALE**“ = **K CHWALE**.

1. Podlaha 1 (1907) uvádí rozměry zvonu - pr. 86,5 cm a výšku 57 cm. V NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 108, okr. Český Brod, Bylany uvedeny rozměry: pr. 75 cm, v. 60 cm.

2. Viz kat. č. 171+

---

176 Chrást'any, os. Bylany, kostel sv. Bartoloměje (cca 1675)¹

Náhrobník pravděpodobně Alžběty Talackové z Bylan a Rossfeldu. Sekundárně postaven u vnější jižní stěny kostelní lodi. Původně položen v kostele.² Červený pískovec.³ V horní 1/2 desky je umístěno orámované nápisové pole. V dolní 1/2 desky jsou zbytky reliéfního erbu Trojanů z Bylan a Rosfeldu. Jednořádkový nápis A) pravděpodobně⁴ obíhající desku je vytesán v reliéfně zahloubeném nápisovém poli. Devítiřádkový nápis B) je vyryt v horní 1/2 desky.

v. cca 165 cm, š. 73,5 cm; p. B) 4 cm, verz. 6 cm - fraktura

A) [---] / [---] / [---] / [---]

B) **j[...]^a w. 19 [---] / wjm zje wykupj/tel Mug zjw gest / a zje w poslednij de/n z^b zemje w [-]a[.]j/[---]zen bud/u[.]zj[---]aw[.] / se [---] a Vrzzym / boha Sweho**

Znak: Trojanů z Bylan a Rossfeldu⁵

Nad literou **i** je tečka. Nad literou **j** je tečka.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Bylany.

Podlaha 1 (1907), s. 38-39; Podlaha 2 (1907), s. 31.

a. Dvojtečka.

b. Scriptura continua.

1. Podlaha 1 (1907).

2. Podlaha 2 (1907).

3. Nučický pískovec.

4. Spodní část desky je silně zvětralá.

5. Viz kat. č. 140

177	Veltruby, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1676
-----	--	------

Oltář s obrazem Panny Marie, sekundárně stojící na epištolní straně v kostelní lodi. Původně umístěn v kapli jezeřanského¹ kostela, zbořeného v roce 1841.² Obraz - olej na plátně. Barokní oltář opatřen iluzivním mramorováním. Na predele umístěna zlacené nápisové pole s modrým orámováním. Vyřezávaný monogram A) je umístěn v nástavci oltáře. Jednořádkový černý malovaný nápis B) je na levé straně nápisového pole nad erbem. Jednořádkový malovaný černý nápis C) je na pravé straně nápisového pole nad erbem. Dvouřádkový malovaný černý nápis D) je umístěn uprostřed nápisového pole.

oltář - v. cca 450 cm, š. 190 cm; destička - v. 21 cm, š. 96 cm; p. A) cca - 10 cm - kapitála, B) 1 cm - kapitála, p. C) 1 cm - kapitála, p. D) 1,6 cm - kapitála - obr. č. 40

A) **M^aA/RIA**

B) **A.^b C.^b Z.^b Z.**

C) **A^b H^b Z^b Z^b M.**

D) **B^c(EATAE)^d V^cIRGINI SINE ORIGINALI CONCEPTAE ERECTVM^d / 1676.**

Znak: (Na štítu je pravděpodobně medvěd.)

Litery jsou stínované a mají serify. Litera **E** má střední rameno o ½ kratší než horní a spodní ramena. Nad literou **I** je tečka.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Veltruby.

Mádl (1897), s. 102; Podlaha (1910), s. 140; Tůma 1 (1915), s. 92; Poche (1982), s. 206.

- a. Litera p. cca 20 cm.
- b. Scriptura continua.
- c. Litera p. 2,5 cm.
- d. Dvojtečka.

- 1. Osada Jezeřany je součástí Veltrub.
- 2. Podlaha (1910), s. 140; Tůma 1 (1915), s. 92.

178+	Svojšice, kostel sv. Václava	1678
------	------------------------------	------

Memoriální nápis o přestavbě kostela. Popis umístění a přepis nápisu podle Mádl (1897).
„Býval na západním průčelí kostela“¹

Michaele Oswaldo S(acrum). Rom(anum). Imp(erium).^a Comite de Thun Reparate 1678.

Michael Oswald hrabě Thun (*13. 10. 1631; † Praha 31. 1. 1694)

Mádl (1897), s. 95-96; Podlaha (1910), s. 136; Tůma 2 (1915), s. 6.

- a. Mádl (1897) uvádí dvojtečku.

- 1. Při přestavbě kostela v roce 1773 byl tento memoriální nápis nahrazen jiným nápisem. Viz kat. č. Svojšice 1773.

179+	Týnec nad Labem, hřbitovní kostel Panny Marie Bolestné	(1681) ¹
------	--	---------------------

Zvon v sanktusové věžičce hřbitovního kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1942. Přepis nápisu podle NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky, kart. 18, okr. Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, Týnec nad Labem č. 112.

pr. 31 cm; váha 25 kg

Sancta Maria ora pro nobis

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky, kart. 18, okr. Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 112, Týnec nad Labem.

1. NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky, kart. 18, okr. Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 112, Týnec nad Labem.

180	Klučov, Lstiboř, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1682
-----	---	------

Viz kat. č. 052

181	Rostoklaty, bývalý kostel sv. Martina	1682, 1712
-----	---------------------------------------	------------

Oltář, hlavní, stojící v presbytáři kostela. Popis podle Podlahy 1 (1907). „*Hlavní oltář, zdařilý, ve slohu pozdně renesančním, s kanelovanými sloupky a s ornamenty laločnatými po stranách a s vysokým nástavcem s obrazem nahoře*“ - Nejsvětější Trojice. „*Na oltáři dole obraz na dřevě*“ - sv. Martin. Po stranách oltáře bývali branky¹, dnes pouze jedna. Po odsvěcení kostela zůstalo z oltáře pouze torzo. Na predele je umístěno černé nápisové pole se zlatým orámováním. Čtyřřádkový zlatě malovaný nápis A) je na predele v nápisovém poli. Jednořádkový zlatě malovaný nápis B) je pod nápisem A).

mensa - d. 200 cm, š. 128 cm, v. 139 cm; p. A) 1.-4. ř. 1,5-1,8 cm - kapitála, p. A) 4. ř. 0,7-0,9 cm - humanistická minuskula, p. B) 0,7-0,9 cm - humanistická minuskula - obr. č. 41

A) H^aAEC ARA EX STRVCTA EST AD MAIOREM DEI GLORIAM / ET HONOREM . S(ANCTI)•^b MARTINI CVRA M^cANIMARUM GERENTE / ADM(ONDO)^d•^b R(EVEREN)DO^e•^b D(OMI)NO^e•^f PATRE IACOBO IOSEPHO SVCHETIO ET SVB CAPITANEO / GEN(ERO)SO^e•^b D(OMI)NO^e PAVLO FERDINANDO MENSSIK. A^gnno 1682. D^hie 20. O^hctobris.

B) Rⁱenovatum^k est A^l(nno). 1712. D^mie 20. O^lctobris.

Litery v nápisu A) mají serify. Litera E v nápisu A) má střední rameno o 1/3 kratší než horní rameno, spodní rameno je delší než horní rameno.

Pavel Ferdinand Menšík, velitel; Jakub Josef Suchý, farář.

SOkA Kolín, FÚ Tuklaty, Liber memorabilium 1669-1853, fol. 31; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Rostoklaty.

Podlaha 1 (1907), s. 142-144; Podlaha 2 (1907), s. 63; Poche (1980), s. 237; Rišlink - Jouza (2001), s. 154.

a. Litera p. 2,5 cm.

- b. Dvojtečka.
- c. Litera „*M*“ patří k předchozímu slovu „*CVRAM*“.
- d. Nad slovem je namalovaná linka značící suspenzi.
- e. Nad slovem je namalovaná linka značící kontrakci.
- f. *Scriptura continua*.
- g. Litera p. 1,8 cm.
- h. Litera p. 1,5 cm.
- i. Litera p. 2,2 cm.
- k. V SOkA Kolín, FÚ Tuklaty, Liber memorabilium 1669-1853 je namísto slova „*Renovatum*“ uvedeno slovo „*Renovata*“.
- l. Litera p. 1,3 cm.
- m. Litera p. 1,2 cm.

1. Viz Podlaha 1 (1907) fotografie na straně 144.

182+	Rostoklaty, bývalý kostel sv. Martina	1682
------	---------------------------------------	------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1916. Přepis nápisu a popis výzdoby podle Podlahy 1 (1907). „*Nad nápisem a pod ním obhroublé barokní ornamenty.*“

pr. 65 cm, v. 50 cm¹; p. - pravděpodobně kapitála

FRIDERICVS SCHO^aNFELT HAT MICH GEGOSSEN IN DER ALT STADT PRAG A(NNO). 1682.

Slil Bedřich Michael Schönfeld²

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů; SOkA Kolín, FÚ Tuklaty, Pamětní kniha 1836-1950, fol. 29.

Podlaha 1 (1907), s. 146; Podlaha 2 (1907), s. 63.

a. Podlaha 1 (1907) uvádí nad literou „*O*“ umlaut.

1. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů uvedeny rozměry: pr. 59 cm, v. 49 cm.

2. Viz kat. č. 171+

183+	Chrástřany, os. Bylany, kostel sv. Bartoloměje	1685, 1714
------	--	------------

Náhrobní nápis Jan Kryštofa Šofmana z Hemrlesu a Kateřiny Šofmanové. Přepis nápisu podle NA, Sbírká Wüchwitz, kart. 37, Talacko z Ještětíc, inv. č. 1211.

Jan Kristof Schoffman^{•a} tež Kateržina Schoffmanka^{•a} rozena Talaczkowa z Gesteticz.

Jan Kryštof Šofman z Hemrlesu († 27. 10. 1685); Kateřina Zuzana Talacková z Ještetic († 1714).

NA, Sbíрка Wüncchwitz, kart. 37, Talacko z Ještetic, inv. č. 1211.

Mrvík (2004), s. 151.

a. V NA, Sbíрка Wüncchwitz, kart. 37, Talacko z Ještetic, inv. č. 1211 je uvedena čárka.

184	Ždánice, kostel sv. Havla	1685
-----	---------------------------	------

Zvon „Marie“ zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna tvořena šesti zdobenými¹ uchy, na krku zvonu se vinou dva pásy akantů, mezi nimiž je nápis A), na krku zvonu je dvojlinka, pod kterou se střídají reliéfy okřídlených hlaviček andělů s lístky akantu, čtyři od obou. Na východní straně pláště je reliéf korunované Panny Marie s malým Ježíšem a jablkem v levé ruce a žezlem v ruce pravé, pod postavou je reliéf okřídlené hlavičky andělíčka, na jižní straně kartuš se zvonařskou značkou, na západní straně pláště je reliéf ukřižování s postavou Panny Marie a Jana Evangelisty, pod postavami je část arabesky a na severní straně pláště je reliéfní postava sv. Havla, pod postavou je část arabesky. V dolní části pláště probíhají tři linky a ve spodní části věnce jsou umístěny linky dvě. Jednořádkový nápis A) probíhá na krku mezi dvěma pásy festonů, ohraničen je dvojlinkami. Třířádkový nápis B) je umístěn na východní straně pláště, pod reliéfem Panny Marie. Dvouřádkový nápis C) je v kartuši na plášti.

pr. 91 cm; p. A) 2cm - kapitála, p. B) 1,4 cm - kapitála, p. C) 1,4 cm - kapitála

A) ^{•a} LETA PANE 1685. TENTO ZWON GEST SLITY KE^{-b} SZTI^b A^{-b} CHWALE
BOZI A^{-b} BLAHOSLAWENE PANNIE MARYGI A^{-b} S(WATEH)O^{-c-b} HAWLA

B) Z^{-d}A SPRAWY K^{-d}OSTELNYKV / TOTIZ W^{-d}ACLAWA W^{-d}OSECKYHO. / A P^{-d}
AWLA K^{-d}LYMY^{•e} OBAVCH SAVSEDV

C) I(OANNES)^{•f} P(RICQVEY) / W^{-d}

Slil pravděpodobně Jan Prickvej²

Litery v nápisu A) mají serify. Litera **E** v nápisu A) má střední rameno o ½ kratší než horní rameno, spodní rameno je delší než horní rameno. Litera **Z** v nápisu A) má krátké šikmé střední břevno.

Václav Vosecký, kostelník a soused; Pavel Klíma, kostelník a soused

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 131, Ždánice; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Ždánice. Mádl (1897), s. 115; Podlaha (1910), s. 106; Tůma 2 (1915), s. 256; Rišlink - Jouza (2001), s. 211.

- a. Kříž na návrší.
- b. Scriptura continua.
- c. Litera „**O**“ je umístěna v horní části řádku, p. 1 cm = nadepsání koncovky.
- d. Litera p. 2 cm.
- e. Čárka.
- f. Rozděleno plastickým zvonem.

1. Plastické tváře.
2. Viz kat. č. 161

185+	Kbel, zvonice kostela Nanebevzetí Panny Marie	1686
------	---	------

Letopočet na střešním trámu zvonice. Barokní osmiboká zvonice stojí jižně od kostela. Letopočet nejspíše souvisel s nějakou opravou. Přepis letopočtu podle Tůmy 1 (1915). Zničen při požáru v roce 1874.

1686

SOKA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav, kart. 18, Z dějin obce Kbel, Kbilek a kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Kbele; ŘKF Kolín, farní úřad Lošany, Pamětní kniha lošanské fary od roku 1836, s. 57-58. Tůma 1 (1915), s. 194.

186	Přistoupim	1686
-----	------------	------

Boží muka se sochou sv. Václava stojící na návsi, jihovýchodně od kostela. Pískovec, nízký kvádrový sokl je ukončen profilovanou římsou. Na čelní straně soklu je reliéfně zahloubené pole s konvexně vykrojenou horní a spodní stranou. Na soklu je umístěn hladký sloup, ukončený kaplicí s předsazenou horní osmibokou římsou. Kaplice má mělké půlkruhově uzavřené niky. Na římsě je nízký podstavec a socha sv. Václava. Socha sv. Václava, zhotovená Františkem Martinem Katterbauerem, pochází až z doby kolem roku 1715.¹

Dvouřádkový letopočet A) je vtesán nad rohy reliéfně zahloubeného pole na čelní straně soklu. Čtyřádkový nápis B) je vtesán v půlkruhově uzavřené nice na čelní straně kaplice. Nápis B) pochází pravděpodobně až z konce 19. století. Litery jsou vyplněny černou barvou.

d. 83 cm, š. 83 cm, v. cca 400 cm; p. A) - 5,5 - 8 cm - arabské číslice, p. B) cca 3 cm, verz. 6 cm - humanistická minuskula

A) 1^a •^b 6^c / 8^d •^b 6^e

B) Sv(atý). Václave^f / nedej zahynout / nám / ani budoucím.

Sochu sv. Václava zhotovil František Martin Katterbauer², kutnohorský sochař.

SOKA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947, s. 54; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Přistoupim.

Podlaha 1 (1907), s. 136; Podlaha 2 (1907), s. 41; Poche (1980), s. 189; Rišlink - Jouza (2001), s. 148-149.

a. Litera p. 5,5 cm.

b. Reliéfně zahloubené pole.

c. Litera p. 7 cm.

d. Litera p. cca 6 cm - zvětralá část soklu.

e. Litera p. 8 cm.

f. Čárka.

1. Rišlink - Jouza (2001)

2. Další díla zachycené v katalogu, které jsou připisovány tomuto sochaři kat. č. 186; (199);(209); (241)

187

Zásmuky, kostel Nanebevzetí Panny Marie

1687

Křtitelnice postavená u vnitřní západní stěny kostelní lodě. Cín, kotel stojí na třech nohách, které jsou v dolní části ukončeny drápy svírající pozlacenou kouli a v horní části pozlacenou okřídlenou andělskou hlavou. Kotel má tvar obráceného zvonu. Na jihovýchodní straně pláště je odlit plastický erb Šternberků s řádem zlatého rouna. Šternberská hvězda a koruna nad štítem jsou pozlacené. Při dolním okraji kotle probíhá plastická linka, při horním okraji probíhají dvě plastické linky. U horního okraje jsou tři pozlacené okřídlené andělské hlavy. Na víku je umístěn Krucifix, tělo Ježíše Krista je pozlacené. Jednořádkový letopočet je vyryt po stranách erbu. Číslice jsou pozlacené.

pr. 55 cm, v. 150 cm; p. 3-4 cm - arabské číslice - obr. č. 42

1^a 6^{-a} •^{-b} 8^{-c} 7^{-d}.

Erb: Šternberků (Na štítu je osmicípá hvězda.)¹

Číslice 7 má střední břevno.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Zásmuky.

Mádl (1897), s. 107; Poche (1982), s. 340; Rišlink (2000), s. 182; Rišlink - Jouza (2001), s. 192.

a. Litera p. 3 cm.

b. Erb.

c. Litera p. 3,4 cm.

d. Litera p. 4 cm.

1. Sedláček (1925), s. 38.

188+	Zásmuky, zámek, čp. 2	1690
------	-----------------------	------

Zvon ve věži bývalé kaple. Popis výzdoby a přepis nápisu podle Pocheho (1982). „*Zvon se Šternberskou hvězdou.*“

p. pravděpodobně arabské číslice

1690

Erb: Šternberků¹

Poche (1982), s. 340.

1. Viz kat. č. 187

189	Radim, os. Chroustov, čp. 29	1691
-----	------------------------------	------

Portál zazděný ve vnější jižní stěně chroustovského mlýna. Mlýn stojí v západní části osady, u řeky Výrovky. Portál je pravděpodobně z pískovce, v současném stavu omítnuto. Z portálu je dochována pouze horní část, která byla dodatečně vsazena nad vchod v jižní stěně mlýna. Portál má obdélníkový půdorys s konkávně vykrojenou dolní stranou. Konkávně vykrojená spodní strana má půlkruhový tvar. V horních rozích portálu jsou trojúhelníkové zahloubené plochy. Jednořádkový letopočet je vytesaný v reliéfně zahloubeném poli, zvýrazněn černou barvou.

v. 63 cm, š. 150 cm; p. 7 cm - arabské číslice

1691

190+	Přistoupim, kostel sv. Václava	1693
------	--------------------------------	------

Nápisová destička s nápisem o úmrtí Anny Elišky Maternové z Květnice v kostele. Cín. Popis umístění podle SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947, s. 65. „... *Když se schazovalo staré klenutí prolomilo na dvou místech dlažbu kostelní ... Druhý a to klenutý hrob se objevil v levé straně lodi chrámové ... Tam se našla tabulka z cínu a na ní písmem čitelným vyryto ...*“. Přepis nápisu podle SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Liber memorabilium 1730-1827, fol. 55.

Urozená Panj Anna Elisabeth Dohalská^{-a} rozená Materniczka z Kwětnicze żywot swug dokonala léta Páně 1693. dne 3. Novembris^{-a} věku swého 48 let.^b

Anna Eliška Dohalská, rozená Maternová z Květnice (*cca 1645; † 3. 11. 1693)

SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Liber memorabilium 1730-1827, fol. 55; SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947, s. 65.

a. V SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Liber memorabilium 1730-1827 je uvedena čárka.

b. V SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947 je uveden přepis nápisu „*Alžběta Dohalská rozená Maternova z Květnice.*“.

191	Zásmuky, klášterní kostel sv. Františka Serafínského	1693
-----	--	------

Okno zasazené do průčelí kostelní lodě, nad hlavním vchodem. Pískovec, pravoúhlé okno s lištami a ušima s kapkami. V dolní části dřívků jsou tři kapky. Horní rohy jsou konkávně vyseknuté. Vnitřní část okna je v horní části segmentově zakončená. V okně je šestnáct skleněných tabulek. Jednořádkový letopočet je vtesán v reliéfně zahloubeném poli v horní části břevna. Číslice jsou vyplněny černou barvou.

v. cca 250 cm, š. cca 280 cm; p. cca 30 cm - arabské číslice

1^{-a} 6^{-a} 9^{-a} 3^{-b}

Mádl (1897), s. 108; Tůma 2 (1915), s. 205; Poche (1982), s. 340; Rišlink - Jouza (2001), s. 194.

a. Dvojtečka ve tvaru klínů.

Portál hlavního vchodu klášterního kostela. Pískovec, pravoúhlý portál s ušima s kapkami lemovaný lištou. Čelní plochy portálu jsou zdobeny systémem oblounů a výžlabků. Nad profilovanou nadpražní římsou je segmentový tympanon. V portálu jsou zavěšeny dvoudílné dřevěné rámové dveře s dvěma výplněmi. Kování je barokní. Nad dveřmi je pravoúhlý světlík s kovanou barokní mříží. Osmiřádkový vtesaný nápis je umístěn na čelní ploše segmentového tympanonu. Litery jsou vyplněny černou barvou.

v. cca 500 cm, š. 320 cm; p. cca 10 cm - kapitála - obr. č. 43

A^{-a}DOLPH(O)^{-b} 9^{-b} WRA^{-a}TIS/LA(W)^{-b} 9^{-b} SAC(RVM)^{•-c-b} ROM(ANVM)^{•-c-b}
 IMP(ERIVM)^{-b} COMESA= / STERNBERG EQVES AVREI^{-b} VELLERIS /
 SA(N)C(TI)^{•-c-b} CAES(ARI)^{•-c-b} REG(NI)^{•-c-b} MA(ESTAT)I(S)^{•-c-b} ACTVALIS^{-b}
 INTIMVS^{-b} CON=/SILIARIS^{-b} 9^{-b} CAMERARI^{-b} 9^{-b} PRIMARI^{-b} 9^{-b} REGI^{-b} 9^{-b} LOCVM^{-b}
 TENENS= / ET^{-b} SVPREM^{-b} 9^{-b} IN^{-b} REGNO^{-b} BO(H)EMIAE^{-b} BVG^{-d}RAVI^{-b} 9.
 HANC= / ECCLESIAM^{-b} ET^{-b} CONVENTVM^{-b} EX^{-b} STRVXIT^{•-c} ET^{-f-b} FVNDA/VIT
 ANNO^{-b} D(OMI)NI.^{-b} 1694^{•-c}

Litery mají serify. Litera **E** má střední rameno o 2/3 kratší než horní a spodní rameno. Litera **F** má střední rameno o 2/3 kratší než horní rameno. Nad literou **I** je tečka ve tvaru klínu.

Oldřich Adolf Vratislav ze Šternberka, císařský tajný rada a konferenční rada, královský místodržící, nejvyšší purkrabí Království českého (*cca 1627; † 4. 9. 1703)

Mádl (1897), s. 108-109; Tůma 2 (1915), s. 205; Rišlink - Jouza (2001), s. 194.

- a. Litera „**A**“ má zalomené břevno.
- b. Scriptura continua.
- c. Dvojtečka ve tvaru dvou klínů.
- d. Do litery „**G**“ - p. 10 cm je vtesána další litera „**G**“ - p. 5 cm.
- e. Čárka.
- f. Litera p. 6 cm.

Konsekrační nápis o svěcení kostela a oltáře, deska zasazená do vnitřní severní stěny presbytáře, nad dveřmi vedoucími do sakristie. Červený mramor. V horní části desky je vytesán reliéfně vystupující znak Jana Ignáce Dlouhoveského z Dlouhé Vsi s biskupskou korunou. Desetiřádkový nápis je vtesán po celé ploše desky.

v. 43 cm, š. 57 cm; p. 3 cm - kapitála - obr. č. 44

A^{-a}(nn)o^{-b} 1695 D^{-a}IE 24 M^{-a}ENSIS A^{-a}VGV •^{-c} STI E^{-a}GO I^{-a}OANNES D^{-a}LA/HOWESKIJ D^{-a}E L^{-a}ONGA •^{-c} V^{-a}ILLA E^{-a}PISCOPVS / M^{-a}ILEVITANVS C^{-a}ONSE •^{-c} G^{-a}RAVI E^{-a}CCLESIAM / E^{-a}T A^{-a}LTARE H^{-a}OC I^{-a}N •^{-c} H^{-a}ONOREM S^{-a}ANCTI / W^{-a}ENCESLAI et^{-d} R^{-a}ELIQIAS S^{-a}A •^{-c} NCTORVM M^{-a}ARTIRVM G^{-a}E/MINIANI F^{-a}ELICISSIMI E^{-a}T R^{-a}OMANI I^{-a}N E^{-a}O I^{-a}N C^{-a}LVSI E^{-a}T S^{-a}INGVLIS / C^{-a}HRISTI F^{-a}IDELIBVS H^{-a}ODE V^{-a}NVM A^{-a}NNVM E^{-a}T I^{-a}N D^{-a}IE A^{-a}NNI/VERSARIO C^{-a}ONSECRATIONIS H^{-a}VIVS M^{-a}ODI I^{-a}PSAM V^{-a}ISI/TANTIBVS Q^{-a}VADRAGINTA D^{-a}IES D^{-a}EVERA I^{-a}NDVLGEN/TIA I^{-a}N F^{-a}ORMA E^{-a}CCLESIAE C^{-a}ONSVETA C^{-a}ONCESSI•^{-c}

Znak: Jana Ignáce Dlouhoveského z Dlouhé Vsi (Na štítu je kulatý štít, za štítu vyrůstá biskupská berla a mitra. Nad štítem je biskupská koruna se šesti štrápci po každé straně.)¹

Litery mají serify. V nápisu je použita scriptura continua. Litera **E** má střední rameno o 1/3 kratší než horní a spodní ramena. Litera **F** má střední rameno o 1/3 kratší než horní rameno. Nad literou **I** je tečka ve tvaru trojúhelníku. Litera **Z** nemá střední břebno.

Jan Ignác Dlouhoveský z Dlouhé Vsi, kanovník metropolitní kapituly, pražský světící biskup a generální vikář (*1638; † 10. 1. 1701)

SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Liber memorabilium 1730-1827, fol. 22; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Přistoupim.

Schaller (1788), s. 364; Podlaha 1 (1907), s. 129, 131; Podlaha 2 (1907), s. 40; Rišlink - Jouza (2001), s. 144.

- Litera p. 3,5 cm.
- Litera „o“ je umístěna v horní části řádku = nadepsání koncovky.
- Znak s biskupskou korunou.
- Ve formě ampersandu.
- Dvojitá spirála.

1. Páni z Dlouhé Vsi - srov. Sedláček (1925), s. 86-87.

194+	Tuklaty, zvonice u kostela Narození sv. Jana Křtitele	1695
------	---	------

Zvon v kostelní zvonici. Válečná rekvizice v roce 1916. Přepis nápisu podle Podlahy 1 (1907).

pr. 49 cm, v. 37 cm; p. - pravděpodobně kapitála

GOSS^{-a} MICH^{-a} ANTONIUS SCHO^{-b}NFELDT IN DER ALD STADT PRAG ANNO^{-a} 1695.

Slil Antonín Schönfeld¹, pražský zvonář. V letech 1695-1720 provozoval konvářskou živnost po svém otci. V nápisech používá latinsou legendu, podpis je německý.²

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů; SOkA Kolín, FÚ Tuklaty, Liber memorabilium 1669-1853, fol. 55; SOkA Kolín, FÚ Tuklaty, Pamětní kniha 1836-1950, fol. 29.

Podlaha 1 (1907), s. 203; Podlaha 2 (1907), s. 63.

a. V SOkA Kolín, FÚ Tuklaty, Liber memorabilium 1669-1853 v přepisu nápisu není toto slovo uvedeno.

b. Podlaha (1907) uvádí nad literou „O“ umlaut.

1. Další jeho zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. 194+; 198+; 203; 204+

2. Rybička (1885), s. 32.

195	Klučov, os. Skramníky, kostel Stětí sv. Jana Křtitele	1696
-----	---	------

Portál zasazený do vnější východní stěny kostelní věže. Pískovec, pravoúhlý portál bez jakékoliv výzdoby. Jednořádkový letopočet A) je vtesán na horním překladu. Jednořádkový letopočet B) je vtesán v horních částech dříků.

v. 217 cm, š. 153 cm; p. A) 12 cm - kapitála

A) RENOVATVM 1696.

B) 1907

Litery mají serify. Litera **A** má zalomené břevno, Litera **E** má střední rameno o ½ kratší než horní a spodní rameno.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Skramníky.

Podlaha 1 (1907), s. 159; Poche (1980), s. 326.

196+	Ždánice, kostel sv. Havla	1697
------	---------------------------	------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Přepis nápisu a popis výzdoby podle Mádl (1897). „*Kolem hořeního okraje nápis A). Na západní straně pláště ve štítu nápis B). Na východní straně postava sv. Markéty s palmou v ruce a drakem u nohou.*“¹

pr. 72 cm

**A) K^a VCTIVOSTI . S(WATE). P(ANNY). A(NTIOCHIGSKE). MARKITI SLIT
GEST LETA PANE 1697.**

B) IOANNES / PRICQVEY CIVIS / CLATOVIENSIS / ME FVDIT

Slil Jan Prickvej²

Mádl (1897), s. 115-116; Podlaha (1910), s. 106; Tůma 2 (1915), s. 256.

a. Mádl (1897) uvádí scripturu continuu.

1. Mádl (1897) uvádí, že výzdoba a profil zvonu je totožný se ždánickým zvonem z roku 1685, kat. č. 184. Oba zvony jsou pravděpodobně dílem zvonáře Jana Prickveje.

2. Viz kat. č. 161

197+ ¹	Zásmuky, františkánský klášter	(post 1698) ²
-------------------	--------------------------------	--------------------------

---

Obraz sv. Antonína Paduánského zavěšený na bohatě vyřezávaném a zlaceném retabulu oltáře sv. Antonína stojícího ve šternberské kapli. V levé části obrazu je sv. František k nebi shlížející. V pravé části jsou tři andělci, dva v horní části obrazu a jeden v dolní části. Přepis nápisu podle Pocheho (1982).

v. cca 210 cm, š. 160 cm

Eques Marchetti cum filio sou Ping.

Obraz namaloval pravděpodobně tridentský malíř Francesco Marchetti spolu se svým synem Giovannim.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Zásmuky.

Poche (1982), s. 341; Rišlink - Jouza (2001), s. 200-201.

1. Písmo nebylo nenalezeno.
2. Poche (1982).

198+	Polní Voděradý, kostel Navštívění Panny Marie	1700
------	---	------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Přepis nápisu podle ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467.

Franciscus Nauritz fundavit 1700. Antonius Sempeld qui fusit.

Slil Antonín Schönfeld¹

František Nauritz

ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467.

1. Viz kat. č. 194+

199	Zásmuky	1700
-----	---------	------

Morový sloup postavený na prostranství před kostelem Nanebevzetí Panny Marie.¹ Pískovec, trojstupňová odstupňovaná základna. Na druhém stupni základny se nachází pískovcová balustráda s kuželkami. Uprostřed třetího stupně je mohutný sokl se sloupem, na kterém stojí Panna Marie. V přední straně soklu je vytesaný vysoký reliéf jeskyně se sv. Máří Magdalenou. Zadní a boční stěny soklu jsou zdobeny reliéfně vtesaným polem s konkávně vykrojenými rohy. Sokl je v horní části ukončen výrazně předsazenou profilovanou římsou, na níž je umístěn menší sokl, jehož stěny jsou zdobeny reliéfně zahloubenými poli s konvexně vykrojenými horními a spodními stranami, ve kterých je vytesaná slunečnice. Menší sokl má bohatě profilovanou patku a horní římsu. Sloup je opatřen palmetovou kompozitní hlavicí a patkou. V nárožích 3. stupně základny jsou čtyři podstavce se sochami sv. Šebestiána, sv. Jakuba poustevníka, sv. Jana Nepomuckého a sv. Ignáce. Stěny podstavců jsou zdobeny reliéfně zahloubenými poli s konvexně vykrojenou horní a spodní stranou. Podstavce jsou v horní části ukončeny výrazně předsazenou profilovanou římsou. Jednořádkový letopočet je vtesán na profilované římsě na čelní straně hlavního soklu.

d. 510 cm, š. 505 cm, v. 98 cm - zábradlí; p. 5,5 - 6 cm - arabské číslice - obr. č. 45

•^{-a} 1^{-b} •^{-c} 7^{-b} •^{-c} 0^{-d} •^{-c} 0^{-d} •^{-a}

Sloup je pravděpodobně dílem Františka Josefa Katterbauera^{2 3}

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Zásmyky.

Mádl (1897), s. 112; Podlaha 2 (1907), s. 142, 144; Tůma 2 (1915), s. 205; Poche (1982), s. 341; Rišlink (2000), s. 182; Rišlink - Jouza (2001), s. 208-209.

- a. Vlnovka.
- b. Litera p. 6 cm.
- c. Tečka ve tvaru routy.
- d. Litera p. 5,5 cm.

1. Sloup se sochou Panny Marie Bolestné byl na tomto místě postaven již v roce 1679 nákladem hejtmana zásmuckého panství Jana Jiřího Ernetta.
2. Viz kat. č. 186
3. Rišlink - Jouza (2001).

200	Tuchoraz, tvrz	cca 1500-1700
-----	----------------	---------------

Dipinti v místnosti ve 2. patře věžovité brány. Do místnosti se vstupuje profilovaným sedlovým portálem ze šnekového schodiště, přisazeném k jižní části věže. Místnost je osvětlována čtyřmi okny, která jsou umístěna ve výklencích a kromě jižního okna jsou opatřena kamennými sedáky. Okna mají profilované pískovcové ostění a středový kříž. V západní stěně se profilovaným portálem vstupuje na prevet, postaveným na krakorcích. Místnost má čtvercový půdorys, u každé stěny jsou na válcových patkách dvě výžlabkem profilované kamenné přípory, z nichž se stávají žebra hvězdové klenby. Třířádkový malovaný nápis je na stěně výklenku umístěném na západní straně věže.

p.¹ - kurzíva

[---]a probate^a quod bonum [---]/[---]ste [---]/[---]

a. Čárka.

1. Rozměry jsou neznámé. Objekt nebyl v době vytváření tohoto soupisu přístupný veřejnosti. Čteno podle fotografie.

201	Zásmyky, klášterní kostel sv. Františka Serafínského	(ante 1700) ¹
-----	--	--------------------------

Oltář hlavní stojící v presbytáři klášterního kostela. Dřevo, bohatě zdobený barokní portálový dvoupatrový oltář s dvěma brankami. Mensa stojí na trojstupňové estrádě. Na mense je skříňkový tabernákl, zdobený rokajovými motivy a volutami. Retabulum má v 1. patře čtyři

korintské sloupy postavené na vysokém soklu. Uprostřed retabula je mezi sloupy umístěn obraz Stigmatizace sv. Františka. Nad brankami a v bočních stranách retabula, mezi sloupy, stojí čtyři polychromované sochy františkánských světců. Vedle soch jsou nad brankami postaveny vyřezané a pozlacené vázy. 1. patro retabula je ukončeno zalamovanou profilovanou římsou s vyřezávanými aliančními erby Šternberků a Slavatů z Chlumu a Košumberka. V 2. patře retabula jsou dvě voluty, které přecházejí do pásu třech menších korintských sloupů. Střední pole je prolomené, v poli je umístěn kříž. Na volutách jsou dvě polychromované sochy. Retabulum je ukončené rozeklaným trojúhelníkovým štítem, na kterém jsou dvě polychromované sochy andělů. Sochy, hlavice sloupů, části říms a alianční znaky jsou pozlacené. Dvouřádkový černý nápis A) je namalován na pozlacené stužce umístěné na kříži. Čtyřřádkový černý nápis B) je namalován na obrazu na dvojstraně otevřené knihy držené andělky. Jednořádkový vyřezávaný nápis C) je na dvířkách tabernáku. Litery nápisu C) jsou pozlacené.

v. cca 1000 cm, š. 840 cm; p. A) cca 8 cm - kapitála, p. B) 1. ř. cca 1,2 cm - kapitála, p. B) 2.-4. ř. cca 0,7 cm, verz. 2 cm - humanistická minuskula, p. C) 8 cm - kapitála - obr. č. 46

A) **I(EUSUS)^{-a} N(AZARENUS)/R(EX)^{-a} I(UDAEORUM)²**

B) **O^{-b}REMVVS / Pro Benefactoribus [---] / propter honor [---] / Vitam eternam Amen**

C) **I(esus) H^{-c}(ominum) S(alvator)**

Znak: Šternberků³; Slavatů z Chlumu a Košumberka (Půlený štít se srdečním štítkem. Na štítku je vítkovská růže. V pravém poli jsou čtyři pruhy, původní znak Slavatů z Chlumu a Košumberka. V levém poli je čtvrcený znak pánů z Hradce.)⁴

Litery mají serify.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Zásmuky.

Mádl (1897), s. 109; Podlaha (1910), s. 148; Tůma 2 (1915), s. 205; Poche (1982), s. 340; Rišlink - Jouza (2001), s. 199-200.

a. Scriptura continua.

b. Litera p. 2 cm.

c. Nad břevnem litery „**H**“ je vyřezaný kříž, pod břevnem je planoucí srdce.

1. Poche (1982)

2. Jan 19;19

3. Viz kat. č. 187

Kazatelna přisazená k triumfálnímu oblouku, na epištolní straně. Dřevo, čelní stěna řečniště je konvexní, boční stěny jsou konkávní. Poprsnice je členěna reliéfními pilastry. Na čelní straně poprsnice je zlacená kartuše s rokajovou výzdobou a motivem křtu Ježíše Krista. Na bočních stranách jsou čtyři kartuše kasulového typu s reliéfy evangelistů. Spodní část kazatelny má tvar komolého jehlanu, po stranách jsou zlacené ornamenty, ukončeného párem okřídlených hlav. Horní a spodní římsa řečniště je zalamovaná a bohatě profilovaná. Z parapetu je vysunuta ruka s křížem. Stříška má stejný tvar jako řečniště, pod zalamovanou římsou je vyřezávaná čabraka. Na průčelí římsy je rokajová kartuše s motivem zkřížených rukou a křížem. Stříška má tvar komolého kužele s čtyřmi pásy na plášti, které jsou nad římsou ukončeny volutou, na niž sedí andílek. Na vrcholu stříšky je socha archanděla stojícího na zeměkouli, který v levé ruce drží Knihu desatera. Ozdobné motivy jsou pozlacené. Třířádkový černý nápis na zlatém pozadí je namalován na levé části knihy a pokračuje v pěti řádcích v pravé části knihy.

d. 230 cm, š. 180 cm, v. cca 500 cm; p. cca 10 cm - římské číslice - obr. č. 47

I / II / III // IV / V / VI / VII / VIII / IX / X

Litery jsou stínované a mají serify.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Zásmuky.

Poche (1982), s. 341.

1. Poche (1982)

Zvon zavěšený v lucerně na střeše radnice. Koruna tvořena šesti uchy, bez výzdoby. Zvon je zdoben pouze plastickými linkami. Tři linky jsou na krku, v dolní části pláště jsou čtyři linky různé šíře a na věnci zvonu jsou dvě stejně široké linky. Dvouřádkový nápis A) je umístěn SV straně na krku zvonu. Čtyřřádkový nápis B) je umístěn na oválném medailonu vloženém mezi slova nápisu A).

pr. 38 cm; p. A) 1,4 cm - kapitála, p. B) 0,4 cm - kapitála - obr. č. 48

A) ANNO /^a 1704.

B) VETERO / PRAGAE •^b FUS / AB •^b ANTONIO. / SCHO^c(N)FELDT

Slil Antonín Schönfeld¹

a. Oválný medailon s nápisem B).

b. Dvojtečka.

c. Nad literou „O“ je pomlčka.

1. Viz kat. č. 194+

204+	Tismice, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1705
------	---	------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1916. Přepis nápisu a popis výzdoby podle Podlahy 1 (1907). *Nahoře mezi dvěma řadami akantových lupenů pás s nápisem A). Na plášti: nápis B). Na druhé straně pláště reliéf sv. Jana Křt. a pod ním nápis C)*

pr. 65,5 cm¹

A) A ANTONIO SCHONFELDT VETERO PRAGAE ANNO 1705.

B) ZA M. NOVAKA a V. FIALI.

C) S(ANCTUS). JOANNES O(RA). P(RO). N(OBIS).

Slil Antonín Schönfeld²

M. Novák; V. Fiala

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů.

Podlaha 1 (1907), s. 193-194; Podlaha 2 (1907), s. 59.

1. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů uvedeny rozměry: pr. 69 cm, v. 54 cm.

2. Viz kat. č. 194+

205	Chrást'any, os. Chotouň	1708, 1831
-----	-------------------------	------------

Socha sv. Prokopa stojící jižně od rozcestí silnice II. třídy č. 334 a silnice III. třídy č. 3342. Postavena v roce 1708, v letech 1740 a 1831¹ byla opravena. Pískovec, vysoká dvoustupňová základna. Na základně je umístěn sokl, který má po stranách dolní části voluty. Sokl je ukončen profilovanou římsou. Na římsě postavena socha sv. Prokopa. Na čelní straně soklu je

vytesaný polychromovaný reliéf sv. Prokopa s čertem zapřaženým za pluh. Později k soše dostavěn nízký kryt studánky, složený z pískovcových kvádrů s jednoduchou korunní římsou. Přední část, kde se nachází odtok, je zamřížovaná. Jednořádkový nápis A) je vtesán na přední straně profilované římsy, písmena vyplněna černou barvou. Jednořádkový nápis B) je vtesán na čelní straně soklu, písmena vyplněna černou barvou. Jednořádkový nápis C) je vtesán na čelní straně korunní římsy krytu studánky, písmena vyplněna černou barvou. Sedmiřádkový vtesaný nápis D) ohraničený vtesaným rámem s konkávně vykrojenými rohy je na zadní straně soklu, písmena vyplněna černou barvou. Nápis E) je vtesán na zadní straně základny.

d. 140 cm, š. 178 cm, v. cca 360 cm; p. A) 6 cm - arabské číslice, p. B) 6,5 cm - kapitála, p. C) 5 cm - kapitála, p. D) 3,2 cm, verz. 6 cm - fraktura - obr. č. 49

A) **A(nno). 1708**^{-a}

B) **SPPPPP**

C) **. PRIMO RENOVATUM MDCCXL ET MDCCCXXXI .**

D) **Wssecko ke^{-b} cti a^{-b} chwa/le Swateho Prokopa / z nakladu Chottounskych / sausedu tata studan/ka w^{-a} nowe oprawe/n^{-c} a^{-c} .//^{-d} Leta Pane. 1831**^{-a e}

E) 1910 1996

Litera v nápisích B) a C) mají serify. Litera **A** v nápisu C) má zalomené břevno. Litera **E** v nápisu C) má střední rameno o 1/3 kratší než horní a spodní ramena.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Chotouň.

Mádl (1897), s. 15; Podlaha 2 (1907), s. 52; Poche (1977), s. 530; Rišlink (2000), s. 146.

a. Dvojtečka.

b. Scriptura continia.

c. Litera p. 2 cm.

d. Pokračuje v druhém, menším, rámu.

e. Podlaha 2 (1907) uvádí pouze nápis D).

1. Poche (1977) uvádí datum opravy na rok 1841.

206+

Lošany, kostel sv. Jiří

1709

Zvon „sv. Jiří“ ve věži kostela. *Na západní straně: Pan Ježíš na kříži, na straně severní sv. Jiří.* Válečná rekvizice v roce 1916. Popis výzdoby zvonu podle ŘKF Kolín, farní úřad Lošany, Pamětní kniha lošanské fary od roku 1836, s. 126. Přepis nápisu podle NA, fond

Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

pr. 78/82 cm; váha 575 kg

**LETHA P(ANIE)•^a 1709 SLIT GEST KE CZTI A SLAWIE P(ANA)•^a BOHA
WSEMOHAVCZIHO NAKLADEM ZADVSI CHRAMV PANIE S(WATEHO) GIRZE
WE WSI LOSANECH**

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ŘKF Kolín, farní úřad Lošany, Pamětní kniha lošanské fary od roku 1836, s. 126.

Mádl (1897), s. 75; Tůma (1915), s. 171.

a. Tečka.

207	Rostoklaty, bývalý kostel sv. Martina	1712
-----	---------------------------------------	------

Viz kat. č. 181

208+	Chrást'any, os. Bylany, kostel sv. Bartoloměje	1714
------	--	------

Viz kat. č. 183+

209	Svojšice	1714
-----	----------	------

Socha sv. Jana Nepomuckého stojící uprostřed bývalé kašny v jihozápadní části obce u křižovatky silnice III. třídy č. 33418 a místní komunikace, před svojšickým zámkem. Pískovec, na jednostupňové základně stojí dvojestupňový odstupňovaný vysoký kvádrový sokl ukončený profilovanou římsou. Na římsě je umístěn vysoký podstavec, mající tvar oblaku. Na podstavci je polychromovaná socha sv. Jana Nepomuckého držící v obou rukách křížifix. Jednořádkový letopočet je vtesán na čelní straně podstavce.

d. 60 cm, š. 60 cm, v. cca 450 cm; p. cca 8 cm - arabské číslice

1714

Sochu zhotovil pravděpodobně František Martin Katterbauer^{1 2}

Poche (1980), s. 490; Rišlink - Jouza (2001), s. 160.

1. Viz kat. č. 186

Socha sv. Jana Nepomuckého postavená před hlavním vchodem na hřbitov, u silnice II. třídy č. 334. Pískovec, dvoustupňová odstupňovaná základna, na které je postaven kvádrový sokl ukončený profilovanou římsou. Na soklu je umístěn nízký podstavec, na němž stojí socha sv. Jana Nepomuckého držícího v ruku krucifix, v pravé ruce ještě drží palmovou ratolest. Sedmiřádkový nápis A) je vtesán na čelní, jižní, straně soklu. Třířádkový nápis B) je vtesán na boční, západní, straně soklu. Třířádkový nápis C) je vtesán na boční, východní, straně soklu. Dvouřádkový nápis D) je vtesán na zadní, severní straně soklu. Dvouřádkový nápis E) je vtesán na zadní straně soklu, pod nápisem D).

d. 72 cm, š. 72 cm, v. cca 320 cm; p. A) 3,5 cm, verz. 5 cm - fraktura, p. B) 3,5 cm, verz. 5 cm - fraktura, p. C) 3,5 cm, verz. 5 cm - fraktura, p. D) 3,5 cm, verz. 5 cm - fraktura, p. E) 1. ř. 3,5 cm - kapitála, p. E) 2. ř. 3-3,5 cm - fraktura - obr. č. 50

A) **Swatij vlastenč^aze nass / Spomen na nas / ke czti Muzie boziho / S^b(wate)ho Jana Nepomucz^ckeho^c czti a dobre / powiesti Ochrancze / mocznego^d**
 B) **PoSvětíl welebnij / Anton(in) Molinarij / diekan Nijmburskij**
 C) **Postawil dwogi^e czti^ehodnij Florian Mikulows^ekij Fararz sSkramniczkij**
 D) **Na den Steti S^d(wate)ho^d Jana / krž^ftitele 1715^d**
 E) **F^gECIT I^gOAN^h(N)ES B^gROKOFF^d / rie**

Datum: 29. 8. 1715

Sochu zhotovil Jan Brokof, pražský sochař a řezbář (* 1652 Spišská Sobota; † 1718 Praha) nebo jeho syn Michal Jan Josef Brokof (*1686; † 1721).¹

Litery provedené kapitálou mají serify. Nad literou **i** provedenou frakturou je tečka ve tvaru routy. Nad literou **j** provedenou frakturou je tečka ve tvaru routy. Litera **E** provedená kapitálou má střední rameno o 1/3 kratší než horní a spodní rameno. Nad literou **I** provedenou kapitálou je tečka ve tvaru routy.

Florián Mikulovský, skramnický farář († 1746); Antonio Molinary, nymburský děkan

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Skramníky.

Podlaha 1 (1907), s. 166, 167; Podlaha 2 (1907), s. 48, 49; Poche (1980), s. 327; Rišlink (2000), s. 148; Rišlink - Jouza (2001), s. 158.

- a. Háček nad literou „č“ zastupuje tečka ve tvaru routy.
- b. Dvojtečka.
- c. Čárka.
- d. Tečka ve tvaru routy.
- e. Scriptura continua.
- f. Háček nad literou „ž“ zastupuje tečka ve tvaru routy.
- g. Litera p. 5 cm.
- h. Nad literou „N“ je vtesaná linka.

1. Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích A-L. Praha, 2003, s. 173.

211+	Ratboř, kostel sv. Václava	1715
------	----------------------------	------

Zvon ve věži kostela. Pravděpodobně rekvírován v roce 1917. Popis výzdoby a přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů. „*Na plášti postava světce, koruna tvořena pletenými uchy.*“

pr. 45 cm

+ **Zacharias Tiettrich anno 1715 mich hat gegosen in Prag**

Slil Zachariáš Dietrich (též také Tiettrich), pražský zvonář. Znamé jsou jeho zvony z let 1716-1730. V nápisech na zvonech používal latinský i český jazyk, ale na svůj podpis používal němčinu.¹

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

Mádl (1897), s. 89; Tůma 1 (1915), s. 204.

1. Rybička (1885), s. 33-34.

212	Tuklaty	1717
-----	---------	------

Socha Immaculaty stojící u fary v ulici Na Valech. Pískovec, základna je vyzděná, svrchu krytá žulovou deskou se zakulacenými rohy. Odstupňovaný trojstupňový sokl je ukončen výrazně předsazenou profilovanou římsou. Na čelní straně soklu je nápisové pole orámované vtesaným rámem s konvexně vykrojenou horní a spodní stranou. Pod římsou je na čelní straně soklu umístěn držák na lucernu. Na římsě jsou hlavičky andělů, na nichž je umístěna

zeměkoule, na které stojí Panna Marie držící v rukou Ježíška. Jednořádkový nápis A) je vtesán na čelní straně soklu, pod římsou. Devítiřádkový nápis B) je vtesaný v nápisovém poli na čelní straně soklu. Šestiřádkový nápis C) je vtesán na jižní straně soklu. Litery v nápisu A) i B) byly zvýrazněny černou barvou.

d. 88,5 cm, š. 88,5 cm, v cca 550 cm; p. A) 5,5 cm - kapitála, p. B) 5,5 cm - kapitála

A) P(ATER)^{-a} W(ENCESLAVS)^{-a} P(ECZENY) I(OHANN)^{-a} G(EORG)^{-a}
S(CHLANSOWSKY)

B) + / HONORI / MAGNI^{-b-a} PARAE^{-c} / ET / VENERATIONI / VOTA^{-a} PIE^{-d-a} DE^{-a}
VOLV=/TVS EX^{-a} SOLVI^{-a} OBLATA / SIS^{-a} IGITVR^{-a} VIRGO / SERVIENTI GRATA^e

C) Socha opravena / nákladem / Václava Hamtáka / a manželky jeho / z Limuz / 1874

Datum: Chronogram - IMIVIIDVLLVVXLVILIIIVVIVII = 1717

Jan Jiří Šlanzovský, sochař a řezbář, původem z Rakouska (*1681; † 3. 4. 1752).

Litery v nápisech A) a B) mají serify. Litera **E** v nápisu B) má střední rameno o ¼ kratší než horní a spodní ramena.

Václav Pečený, tuklatský farář v letech 1715-1746 († 1746)

SOkA Kolín, FÚ Tuklaty, Pamětní kniha 1836-1950, fol. 6; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Tuklaty.

Podlaha 1 (1907), s. 204; Podlaha 2 (1907), s. 61; Poche (1982), s. 115; Rišlink - Jouza (2001), s. 167-168; Psota (2009), s. 187-189.

a. Scriptura continua.

b. Dvojtečka.

c. V SOkA Kolín, FÚ Tuklaty, Pamětní kniha 1836-1950 je v přepisu uvedeno namísto slova „*PARAE*“ slovo „*pera*“.

d. V SOkA Kolín, FÚ Tuklaty, Pamětní kniha 1836-1950 je v přepisu uvedena namísto litery „*E*“ litera „*o*“.

e. V SOkA Kolín, FÚ Tuklaty, Pamětní kniha 1836-1950 je uveden pouze přepis nápisu B).

213

Zásmuky

1717, 1760, 1820

Socha sv. Jana Nepomuckého sekundárně postavená ve středu parku u Komenského náměstí. Původně socha stála u cesty vedoucí do Bečvár. Pískovec, široká dvoustupňová odstupňovaná základna. Vysoký dvoustupňový odstupňovaný sokl. Spodní část soklu rozdělena vtesanými

linkami na čtyři části. Na čelní straně horní části soklu je vytesaná reliéfní šlechtická koruna a kartuše s aliančním znakem Šternberků a Trauttmansdorffů. Sokl je ukončen výrazně předsazenou římsou. Na římsě je podstavec sochy a držák na lucernu. Na podstavci stojí socha sv. Jana Nepomuckého. Jednořádkový nápis A) je vtesán na čelní straně soklu v prvním poli. Jednořádkový nápis B) je vtesán na čelní straně soklu v druhém poli. Jednořádkový nápis C) je vtesán na čelní straně soklu v třetím poli.

d. 80 cm, š. 80 cm, v. 200 cm - sokl; p. A) 6 cm - kapitála, arabské číslice p. B) 8 cm - kapitála, arabské číslice p. C) 7-9 cm - kapitála, arabské číslice

A) **RENOV(ATUM)•^a A(nn)o^{-b} 1820 IN MIE[.]MA**

B) **RENOV(ATUM). A(nn)o^{-c-d} 1760**

C) **A^{-e}(nno). D^{-f}(omini). 1^{-g}7^{-h}1^{-e}7^{-h}**

Znak: Šternberků¹; Trauttmansdorffů²

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Zásmyky.

Podlaha 2 (1907), s. 144; Tůma 2 (1915), s. 205; Poche (1982), s. 341; Rišlink (2000), s. 182; Rišlink - Jouza (2001), s. 210.

- a. Dvojtečka.
- b. Litera p. 3 cm.
- c. Umlaut nad literou „o“.
- d. Litera p. 6 cm.
- e. Litera p. 7 cm.
- f. Litera p. 8 cm.
- g. Litera p. 9 cm.
- h. Litera p. 7,5 cm.

- 1. Viz kat. č. 187
- 2. Viz kat. č. 168+

214+	Klučov, os. Lstiboř, zvonice u kostela Nanebevzetí Panny Marie	1718
------	--	------

Zvon „Jan Nepomucký“ ve věži kostela. Přepis nápisu a popis výzdoby podle Podlahy 1 (1907). „*Nahoře kolkolem obhroublý barokní dekor a nápis A). Na plášti s jedné strany nápis B); na straně druhé nápis C). Dole medailonky s hlavami v profilu a podpisem - nápis D).*“

pr. 93 cm, v. 69 cm¹; p. - pravděpodobně kapitála

A) VALENTIN LISSIACK GOS MICH AVF DER KLEIN SEIDEN PRAG 1718 ^a

B) KE CTI A SLÁWIE NEGSSWIETEGSSI PANNY MARYE NA NEBE WZATÉ ZWON TENTO NAKLADEM ZADVSSI LSTIBOŘSKÉ ZHOTOVEN GEST LETA PANIE 1718 DNE 1. PROSINCE ^b

C) MARYA PANNO POŽEHNANY HLASS TWVG AT ZNI W CZASS LYDV WSKRIŠSENI KDIZ SOVDIT BVDE KRYSTVSS•^c BY DVSSE HŘISSNE PŘIGAL MILOSTIWIE K OSLAWENI. ^d

D) AVGVSTVS

Slil Valentin Lišák², pražský zvonař. V legendách na zvonech používá češtinu, latinu i němčinu, podpis je vždy německy.³

NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 108, okr. Český Brod, Lstiboř.

Podlaha 1 (1907), s. 102; Podlaha 2 (1907), s. 30.

a. V NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 108, okr. Český Brod, Lstiboř uvedeno: „*Valentin Lissack goss mich aüf der Kleinen seiten Prag 1718*“.

b. V NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 108, okr. Český Brod, Lstiboř uvedeno: „*Ke cti a slávě nejsvětější Panny Marie na nebe vzaté zvon tento nákladem záduší Lstibořského zhotoven jest léta Páně 1718 dne 1prosince*“.

c. Podlaha 1 (1907) uvádí v přepisu čárku.

d. V NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 108, okr. Český Brod, Lstiboř uvedeno: „*Maria Panno, požehnaný hlas Tvůj at' zní v čas lidu vzkříšení když soudit bude Kristus by duše hříšné přijal milostivě k oslavení*“.

1. V NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 108, okr. Český Brod, Lstiboř uvedeny rozměry: pr. 95 cm, v. 70 cm.

2. Další jeho zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. 214+; 215; 218+; 221+; 233+; 234+; 237+; (435)

3. Rybička (1885), s. 33

215	Klučov, os. Lstiboř, zvonice u kostela Nanebevzetí Panny Marie	1718
-----	--	------

Zvon „Jan“ zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna tvořena šesti hladkými uchy. Na krku zvonu je girlanda a šest reliéfních postav andílků, pět jich je nad girlandou a jeden je pod ní. Na západní straně pláště je reliéfní postava sv. Jana Nepomuckého, který má u hlavy dvě reliéfní postavy andílků. V dolní části pláště je dvanáct reliéfních postav andílků a pod nimi je plastická dvojlinka. Na styku pláště a věnce jsou dvě linky, na věnci plastická dvojlinka. Jednořádkový nápis ohraničený linkou probíhá na krku zvonu.

pr. 74 cm, v. 54 cm¹; p. 1,4 cm - kapitála - obr. č. 51

VALENTIN LISSIACK^{-a} GOS^{-b} MICH AVF^{-c} DER KLEIN SEIDEN PRAG 1718

Slil Valentin Lišák²

Litery mají serify. Litera **E** má střední rameno o ½ kratší než horní a spodní rameno.

NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 108, okr. Český Brod, Lstiboř; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 13, okres Český Brod, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 11, Lstiboř; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Lstiboř; PM v Českém Brodě, sbírka sádrových odlišků zvonů, Lstiboř, sign. 3718 a 3765-3769.

Podlaha 1 (1907), s. 102; Podlaha 2 (1907), s. 30; Rišlink - Jouza (2001), s. 141.

a. V NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 108, okr. Český Brod, Lstiboř uvedeno „*Lissack*“.

b. V NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 108, okr. Český Brod, Lstiboř uvedeno „*goss*“.

c. V NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 108, okr. Český Brod, Lstiboř uvedeno „*aiif*“.

1. V NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 108, okr. Český Brod, Lstiboř uvedeny rozměry: pr. 74 cm, v. 56 cm.

2. Viz kat. č. 214+

216	Radim, zámek, čp. 1	1721
-----	---------------------	------

Obraz sekundárně zavěšený na jižní stěně pracovny šlechtice. Na obrazu je horní část trupu stojící ženské postavy v řeholním rouchu, v pravé ruce držící lidskou lebku. V pravé části obrazu je erb Černínů z Chudenic. Pětirádkový bílý nápis je namalován na hnědém pozadí v pravé části obrazu pod erbem.

v. cca 120 cm, š. cca 80 cm; p. 1. ř. cca 2 cm - kapitála, p. 2. ř. cca 0,5 cm - fraktura, p. 3. ř. cca 1 cm, verz. cca 1,8 cm - fraktura, p. 4. ř. cca 1 cm, verz. cca 1,5 cm - fraktura, p. 5. ř. cca 1,4-1 cm - arabské číslice

R(EVERENDO)•^{-a} M(ATE)R•^{-a} IOSEP/a[---] / Cz^{-b}erninin D^{-c}e / Chudenitz^{-b}. / 1721

Znak: Černínů z Chudenic (Štípený erb. Pravá polovina štítu je prázdná, v levé je sedm pruhů. Klenotem jsou složená orlí křídla s obrácenými znameními ze štítu.)¹

Litery provedené kapitálou mají serify. Nad literou **I** provedenou kapitálou je tečka ve tvaru routy.

Josefa Černínová z Chudenic

- a. Dvojtečka ve tvaru dvou rout.
- b. Litera „z“ je kurzívně napojená na předchozí literu.
- c. Litera „D“ je provedena kurzívou.

1. Srov. Sedláček (1925), s. 29.

217	Velím, zvonice u kostela sv. Vavřince	1721
-----	---------------------------------------	------

Viz kat. č. 007

218+	Horní Kruty, kostel sv. Václava	1722
------	---------------------------------	------

Zvon „Jan“ ve věži kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Popis výzdoby a přepis nápisu podle Mádl (1897). „*Při hoření i dolení kraji barokním ornamentem ozdobený. Nejvýše páska písma. Na čtyřech stranách pláště reliefní celé figury: sv. Vojtěch - sv. Václav - sv. Jan Nep. - sv. František Xav. - P. Maria.*“

pr. 68 cm, v. 57 cm; p. - pravděpodobně kapitála¹

Walentin Lissiak^{-a} goss mich in Prag auf^b der k^{-c}lein seithen^{-d}. A^{-e}nno 1722.

Slil Valentin Lišák²

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

Mádl (1897), s. 72; Tůma 2 (1915), s. 275.

- a. V FÚ Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez. inv. č. je v přepisu uvedeno namísto slova „*Lissiak*“ slovo „*Lisak*“.
- b. V FÚ Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez. inv. č. je v přepisu uvedeno namísto slova „*auf*“ slovo „*aus*“.
- c. V FÚ Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez. inv. č. je v přepisu uvedena majuskulní litera.
- d. V FÚ Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez. inv. č. je v přepisu uvedeno namísto slova „*seithen*“ slovo „*Straite*“.
- e. V FÚ Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez. inv. č. je v přepisu uvedena minuskulní litera.

1. V FÚ Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez. inv. č. je uveden typ použitého písma - „*litterau latinskau*“.

2. Viz kat. č. 214+

Hlava zvonu „Florián“, který byl až do své rekvizice v roce 1917 zavěšen ve zvonici u kostela sv. Bartoloměje v Kolíně.¹ Dřevo, na hlavě jsou zachovány železné výztuže. Jednořádkový letopočet je vyryt po stranách úchytů koruny.

v. 92,5 cm, š. 53,5 cm; p. 3,1-4,3 cm - arabské číslice

1^{-a}7^{-b} • c 2^{-d}3^{-e}

- a. Číslice p. 3,7 cm.
- b. Číslice p. 4,3 cm.
- c. Úchyty koruny.
- d. Číslice p. 3,1 cm.
- e. Číslice p. 3,4 cm.

1. Kamarýt (1995), s. 38.

Obraz sv. Wilgefortis (Starosty) na oltáři sv. Starosty stojícího na epištolní straně. Na obrazu je ukřižovaná sv. Starosta stojící na podstavci, u kterého hraje žebrák na housle. Světice mu za to spouští stěvíček z nohy. Jednořádkový černý nápis je namalován na horní římse podstavce.

v. cca 340 cm, š. 170 cm; p. cca 2 cm - kapitála

HGS.^{-a}

Litery nemají serify.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Zásmuky.

Podlaha (1910), s. 149; Poche (1982), s. 341; Rišlink - Jouza (2001), s. 203-204.

a. Poche (1982) uvádí signaturu „**H. G. S.**“.

1. Poche (1982).

Zvon „Maria“ ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1916. Přepis nápisu a popis výzdoby podle Pohlahy 1 (1907). *Nahoře nápis A). Nahoře obhroublé rozviliny barokní. Na plášti reliéf P. Marie do nebe v oblacích nesené a nápis B).*

pr. 82,5 cm; p. pravděpodobně kapitála

A) VALENTIN LISSIACK GOS MICH AVF DER KLEIN SEIDEN PRAG 1724.

**B) EX V^aOTO B^a(EATAE). V^aIRGINI IN C^aOELOS A^aSSUMPTE^b
CONSUL(TISSIMUS). VIR RVDOLPHVS^c P^aRZIBORSKI OBTULIT DIE 14. IVNY
1724.**

Slil Valentin Lišák¹

Rudolf Přeborský

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů.

Podlaha 1 (1907), s. 194; Podlaha 2 (1907), s. 59.

a. Litera je vyšší. Viz Podlaha (1907).

b. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů uvedeno slovo „*Assumptae*“.

c. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů uvedeno slovo „*Ruds.*“.

1. Viz kat. č. 214+

Letopočet na trámu zvonové stolice. Letopočet se vztahuje k barokní výstavbě věže na místě starší dřevěné zvonice se zděnými základy. Jednořádkový letopočet je vtesán na východní straně na horním trámu stolice.

zvonová stolice - š. 420 cm, v. cca 450 cm; p. cca 15 cm - arabské číslice

1727

Mádl (1897), s. 106; Tůma 2 (1915), s. 124.

Kaple sv. Jana Nepomuckého postavená v jižní části návsi. Sochy z červeného pískovce. Výklenková zděná kaplička, v průčelí je vysoká půlkruhová nika, ve které je umístěn pískovcový sokl se sochou modlícího se sv. Jana Nepomuckého. U jeho nohou je kněžská čepice, palmová ratolest a socha andílka držícího kříž. Po stranách niky předstupují před kapličku pískovcové sokly se sochami andělíčků. Na čelní straně soklu je vytesaná kartuše s erbem Jana z Hartliebu. Všechny sokly mají tvar čtyřbokého komolého jehlanu, v horní části jsou ukončeny profilovanou římsou. Nad nikou je vytesaná pískovcová hlava andělíčka s křídly. Horní část kapličky je ukončena bohatě profilovanou římsou, která se nad nikou segmentově zdvihá. Na římse je pálená krytina.

sokl sochy - d. 93 cm, š. 70 cm, v. 126,5 cm; p. A) 1.-7. ř. 3,5 cm - kapitála, p. A) 8. ř. 7,5 cm - kapitála, p. B) 4,5 cm - kapitála

A) I^aN ANNO / C^aA[---]I^aSATI^aONI^aS^b SAC^aT / I^aOANI^aS NEPOM^aV^aC^a /
PROPTER^b SERV^aATA / C^aONFESSI^aONI^aS^b SEC^aRET / ANTE^b HAC^aI^aN^b
AOV^aAS / PRAGAE •^c I^aNI^aEC^aI[.] / XVIIIIM

B) EX^d V^dOTI^dS / HARTL^dI^dEBI^dAD^dVL^d / STAT / **HAEC^b STATV^dA / I^dN**
TRZEBOL^d

Datum: chronogram - ICHICIMVCVCHICCIIVIICI = 1727

Znak: Jana z Hartliebu (Čtvrcený štít. V 1. poli je vyrůstající lev ve skoku, hledící doleva. V 2. a 3. poli šestipá hvězda. Ve 4. poli je pravděpodobně vyrůstající lev ve skoku, hledící doprava. Klenotem je pravděpodobně vyrůstající lev ve skoku.)

Litery mají serify. Litera **A** má zalomené břevno. Litera **E** má střední rameno o ½ kratší než horní a spodní rameno. Litera **Z** má malé střední břevno.

Jan z Hartliebu

Poche (1982), s. 106; Rišlink (2000), s. 143.

a. Litera p. 5,5 cm.

b. Scriptura continua.

c. Dvě vodorovné vtesané linky z pravé strany uzavřené vtesanou horizontální linkou. Viz tvar = |

d. Litera p. 7 cm.

---

224 Zásmuky, klášterní kostel sv. Františka Serafinského (cca 1700-1730)¹

Obraz zavěšený na epištolní straně v horní části toskánského pilastru, blíže k presbytáři. Ve středu obrazu je sv. Kryštof s Ježíškem na ramenou, kolem je vymalováno dalších 14 světců. Nejvýše je Panna Marie s Ježíškem, sv. Klára, pravděpodobně sv. Kateřina Sienská, sv. Vít, dva světci, sv. Augustin, sv. Hubert, nejspíše sv. Ignác z Loyoly, světec, pravděpodobně sv. Blažej, sv. Jiří, sv. Šebestián a sv. Lucie. Rám je bohatě vyřezávaný, v dolní části je umístěna kartuše s nápisovým polem. Čtyřřádkový bílý nápis je namalován na hnědém nápisovém poli.

v. cca 220 cm, š. cca 130 cm; p. cca 2 cm, verz. cca 4 cm - humanistická minuskula

Svatí v potřebách přátel^{-a} / všech k vám se utíkajících^{-a} / pro srdce Vykupitele^{-a} / slyšte hlas k vám vzdýchajících

Litery jsou stínované a mají serify.

a. Čárka.

1. Obraz bude pravděpodobně pocházet ze stejného období jako ostatní vybavení kostela, které podle Pocheho (1982) vzniklo v ¼ 18. století.

---

225 Zásmuky, klášterní kostel sv. Františka Serafinského (cca 1700-1730)¹

Obraz zavěšený na epištolní straně v horní části toskánského pilastru, blíže k hlavnímu vchodu. Obraz je rozdělen na třetiny. Nejvýše je sv. Václav s dvěma anděly, vlevo jsou postavy dvou světců, vpravo je sv. Vít. Ve střední části jsou sv. Zikmund, nejspíše sv. Antonín z Padovy a sv. Vojtěch. V dolní části sv. Prokop, sv. Ludmila a sv. Jan Nepomucký. Rám je bohatě vyřezávaný, v dolní části je umístěna kartuše s nápisovým polem. Čtyřřádkový bílý nápis je namalován na hnědém nápisovém poli.

v. cca 220 cm, š. cca 130 cm; p. cca 2 cm, verz. cca 4 cm - humanistická minuskula

Svatí čeští patronové^{-a} / vzpomínejte na své plémě^{-b} / abychom kříž svůj nosili^{-a} / za Kristem statně chodili

Litery jsou stínované a mají serify.

a. Čárka.

b. Středník.

1. Obraz bude pravděpodobně pocházet ze stejného období jako ostatní vybavení kostela, které podle Pocheho (1982) vzniklo v ¼ 18. století.

---

226 Zásmuky, klášterní kostel sv. Františka Serafínského (cca 1700-1730)¹

Obraz zavěšený na evangelijní straně v horní části toskánského pilastru, nad oltářem Panny Marie Pomocné. Ve střední části obrazu je světice, pravděpodobně sv. Pavlína, klečící na kameni u břehu potoka, v levé ruce držící nápisovou pásku. Před ní jsou dva andělci, kteří jí podávají nejspíše nějaký relikviář. Za světice jsou další dva andělci, kteří svádějí souboj s na kost vyzáblou postavou, snad alegorií moru. V horní části obrazu je nebe s postavou sedící Panny Marie s Ježíškem na klíně. V pozadí jsou postavy pěti světců. Na horní část dřevěného rámu přisedá vyřezávaná kartuše s nápisovým polem. Čtyřřádkový zlatý nápis A) je namalován na nápisovém poli v kartuši. Jednořádkový nápis B) je namalován na zohýbané nápisové pásce.

v. cca 200 cm, š. cca 120 cm; p. A) cca 4 cm, verz. cca 6 cm - humanistická minuskula, p. B) cca 2,5 cm, verz. cca 4 cm - fraktura

A) Proti moru hvězda jasná / Iest Maria^{-a} matka krásná^{-a} / Čiň svatá Paulíno u ní / Ať nás všecky před ním chrání.

B) Darug mnie Lyd / mug za (K)tery ž^{-b}adam. / Esther 7. C^{-c 2}

Litery v nápisu A) jsou stínované a mají serify. Nad literou **u** v nápisu B) je čárka.

a. Čárka.

b. Háček nad literou „ž“ zastupuje čárka.

c. Dvojtečka.

1. Obraz bude pravděpodobně pocházet ze stejného období jako ostatní vybavení kostela, které podle Pocheho (1982) vzniklo v ¼ 18. století.

2. Ester 7;3

---

227 Zásmuky, klášterní kostel sv. Františka Serafínského (cca 1700-1730)¹

Obraz zavěšený na západní stěně presbytáře. Obraz má oválný tvar s rovnou spodní částí. V levé části obrazu jsou tři lidské duše v plamenech pekelných natahující ruce k andělovi. V pravé části obrazu je Ježíš Kristus s křížem v rukou, kolem něhož je klečící zástup

modlících se lidí. Dvouřádkový zlatý nápis je namalován na černém pozadí v dolní části obrazu.

v. cca 100 cm, š. cca 300 cm; p. cca 2 cm, verz. cca 3 cm - fraktura

**O Marie^a matko nasse^a z ust twých vyplývá utěcha utrápeným^a wykaupeni wez[---]
spasenj wssem [---]/ S. Bern. w. 4. hom. Přjmluwy Swatých mnoho muže u Boha. Snem
[.]rid. w s[.]z. XXV**

Litera s má tvar dlouhého S. Nad literou u je čárka.

a. Čárka.

1. Obraz bude pravděpodobně pocházet ze stejného období jako ostatní vybavení kostela, které podle Pocheho (1982) vzniklo v ¼ 18. století.

228	Zásmuky, františkánský klášter	cca 1700-1730
-----	--------------------------------	---------------

Fresky na stropě v klášterní knihovně nacházející se v přízemí jižního křídla konventu. Místnost je zaklenutá valenou klenbou s čtyřmi pětibokými výsečemi. Střed valené klenby a výseče jsou opatřeny freskovou výzdobou. Ve výsečích je na fresce píšící nebo čtoucí si mnich, ve středu valené klenby je oválná freska s devíti učenci a postavou pravděpodobně jim předsedající, která drží otevřenou knihu. Jednořádkový hnědý nápis I) A) je namalován ve středu klenby, po obvodu oválné fresky. Dvouřádkový nápis I) B) je namalován na dvojstraně otevřené knihy. Dvouřádkový nápis II) A) je namalován na otevřené dvojstraně knihy. Třířádkový černý nápis II) B) je namalován na hnědé knize položené u stolu. Třířádkový nápis III) je namalován na dvojstraně otevřené knihy a pokračuje ve dvou řádcích na druhé straně knihy.

pětiboká výseč - d. 210 cm, š. 100 cm; p. I) A) cca 5 cm - kapitála, p. I) B) cca 1 cm - kapitála, p. II) A) cca 1 cm - kapitála, p. II) B) cca 1,5 cm - kapitála, p. III) cca 1 cm - kapitála
- obr. č. 52

I) A) **VOS AVTEM^a NOLITE VOCAI RABBI^a VNVS EST ENIM MAGISTER
VESTER. OMNES AVTEM VOS FRATRES ESTIS. S(ANCTVS). MATTHEVS.
C(APITE). XXIII. V(ERSUS). VIII.**¹

B) **EGO / SVM // QVI / SVM**

II) A) **OMNIA / MEA // TVA / SVNT**

B) LIBRI / SENTENCI / ARVM

III) DECET / ET / NON // REPVG / NAT

Litery mají serify. Nad literou **I** je tečka.

a. Čárka.

1. Matouš 23;8

229	Radim	1731
-----	-------	------

Socha sv. Jana Nepomuckého zasazená do zdi severně od kaple Nejsvětějšího vykupitele. Pískovec, odstupňovaný bohatě profilovaný dvoudílný kvádrový sokl je ukončen profilovanou římsou, která se na čelní a na zadní straně obloukově zvedá. Spodní část soklu má pravoúhle vyžlabená nároží. Horní část soklu má po stranách stlačené voluty. Boční stěny horní části soklu jsou zdobeny reliéfně zahloubeným polem s konkávně vykrojenou horní a spodní stranou, ve kterém jsou vytesané rostlinné motivy. Na římse je socha sv. Jana Nepomuckého, který drží v obou rukách krucifix. Původní socha z roku 1731 byla v 2. pol. 19. stol. nahrazena nynější sochou sv. Jana Nepomuckého. Šestiřádkový nápis orámovaný vtesanou linkou s konkávně vykrojenými rohy je vtesán na čelní straně soklu.

d. 144 cm, š. 101 cm, v. cca 400 cm, p. 1.-4. ř. 10 cm - kapitála, p. 5. ř. 4,5 cm, verz. 8,5 cm - humanistická minuskula, p. 6. ř. 8,5 cm - arabské číslice

**I^aN H^aONO/REM D^bEI / ET S^cAN(CTI) / I^bOAN(NI) N^bEP(OMUCI) / 11 Iunij
A(NNO) / 1731**

Litery mají serify. Litera **A** má zalomené břevno. Litera **E** má střední rameno o ½ kratší než horní a spodní rameno.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Radim.

Rišlink (2000), s. 152.

a. Litera p. 15 cm.

b. Litera p. 13,5 cm.

c. Litera p. 14 cm.

230+	Býchory, kostel sv. Bartoloměje	(1735) ¹
------	---------------------------------	---------------------

Zvon sekundárně umístěn ve věži kostela. Do roku 1855 zavěšen v dřevěné zvonici, která stála na louce u kostela. Válečná rekvizice v letech 1917-1918. Přepis nápisu podle ŘKF Kolín, farní úřad Ovčáry, Pamětní kniha Ovčáry - Býchory od roku 1836, s. 123.

František Wawruška Magdalena manželka

František Vavruška; Magdaléna Vavrušková.

ŘKF Kolín, farní úřad Ovčáry, Pamětní kniha Ovčáry - Býchory od roku 1836, s. 123.

Mádl (1897), s. 5; Tůma 1 (1915), s. 59.

1. Mádl (1897).

231	Cerhenice, kostel sv. Jana Nepomuckého	(1736) ¹
-----	--	---------------------

Oltář boční, Nanebevzetí Panny Marie. Nástavec s bohatě vyřezávaným polychromovaným reliéfem je zavěšen na vnitřní východní stěně na evangelijní straně. Boky nástavce jsou ozdobeny volutami. Vyřezaný a pozlacený mariánský monogram je v horní části nástavce, monogram je horizontálně otočený. Čtyřřádkový zlacený nápis B) je v dolní části nástavce.

nástavec - v. cca 260 cm, š. 130 cm; p. A) 7,5 cm - kapitála, p. B) 3,5 cm - humanistická minuskula - obr. č. 53

A) M^aARIA

B) Q^buae est / illa quae ascer / editi Cant^{•c} / 3^{•c} v^{•c} 6

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Cerhenice.

Podlaha (1910), s. 14; Tůma 2 (1915), s. 94; Poche (1977), s. 161.

a. Litera p. 10 cm.

b. Litera p. 6,5 cm.

c. Dvojtečka.

1. Poche (1977).

232	Červené Pečky, os. Opatovice	1737
-----	------------------------------	------

Socha sv. Markéty stojící cca 120 m od křižovatky silnice I. třídy č. 2 a silnice III. třídy č. 12550. Pískovec, dvoustupňový odstupňovaný sokl je ukončený předsazenou římsou, která

má na čelní straně oválnou kartuši. Na římsě je podstavec, na němž stojí socha sv. Markéty v rozvlátném šatu hledící k nebesům. Pravděpodobně šestiřádkový nápis orámovaný vtesanou linkou s konkávně vykrojenými rohy je vtesán na čelní straně soklu.

d. 83 cm, š. 83 cm, v. cca 350 cm; p. 6 cm - kapitála

D^{-a}I^{-a}V^{-a}TH^{-a} / [---]M / [---] / [---] / [---] / C^{-a}[---]

Datum: vyznačeno chronogramem.

Nad literou **I** je tečka.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Opatovice.

a. Litera p. 8 cm.

233+	Přistoupim, zvonice u kostela sv. Václava	1737
------	---	------

Zvon „Gothard“ zavěšený v kostelní zvonici. Válečná rekvizice v roce 1916. Popis výzdoby zvonu a přepis nápisu podle Podlahy 1 (1907). „*Nahoře obhroublé festony; na plášti reliéf P. Marie s Ježíškem, dvojnák Savojsko-Liechtenstejnský a sv. Gotthard.*“ Jedenáctiřádkový nápis A) byl na plášti. Jednořádkový nápis B) byl na věnci.

pr. 95,5 cm, v. 72 cm¹; p. - kapitála²

A) MARIA THERESIA FELICITAS / HERZOGIN VON SAVOYE^{-a} VND PIEMONT / COMTESSE^{-b} DE^{-b} SOISSONS^{-b} / DES HEILIGEN ROM(ISCHE)N. REICHS / GEBOH^{-c}RENE FI^{-d}RSTIN VON LIECH / TENSTEIN VND NICOLSP^{-e}VRG / HERZOGIN / ZV TROPNAV VND IA^{-f}GERN / DORFF IN SCHLESIEIN / MDCCXXXVII.^{-g}

B) VALENTIN LISSIACK HAD^{-h}T MICH GEGOSSEN IN PRAG 1737⁻ⁱ.

Znak: Savoy-Carignanů (Čtvrcený štít se srdečním štítkem. Na srdečním štítku je heraldský kříž. 1. pole je čtvrcené - v 1. poli je jeruzalémský kříž, na 2. poli děleném čtyřmi latěmi je korunovaný lev ve skoku, ve 3. poli je korunovaný lev ve skoku, ve 4. poli je korunovaný lev ve skoku. 2. pole je rozděleno hrotem - v 1. poli je kůň ve skoku směřující doleva, na 2. poli děleném šesti latěmi je koruna pokosem, v hrotu jsou tři račí klepeta. 3. pole je polcené - na 1. helmínovém poli je lev ve skoku, v 2. poli je lev ve skoku. 4. pole je polcené - v 1. poli je

kůl střídavých barev, v 2. poli je hlava štítu.); Lichtenštejnů (Dělený štít se srdečním štítkem. Srdeční štítek je dělený. Horní polovina štítu polcena na dvě pole. Dolní polovina štítu je rozdělena hrotem. V 1. poli je moravská orlice. Na 2. poli děleném pěti latěmi ne koruna pokosem. 3. pole je polcené. Ve 4. poli je harpyje s korunou na hlavě. V hrotu je trubka.)⁴

Slil Valentin Lišák⁴

Marie Terezie Anna Felicita Savoy-Carignan, roz. z Lichtenštejna, hraběnka de Soissons (*11. 5. 1694 Vídeň; † 20. 2. 1772 Vídeň).

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů, a; SOKA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947, s. 27, 115-116.

Podlaha 1 (1907), s. 134; Podlaha 2 (1907), s. 41.

a. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů, a uvedeno „**SAVOYEN**“.

b. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů, a slovo není uvedeno.

c. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů, a uvedeno „**GEBORNE**“.

d. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů, a uvedeno „**FÜRSTIN**“.

e. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů, a uvedeno „**NICISBURG**“.

f. Nad literou „**A**“ je umlaut.

g. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů, a je letopočet uveden ve tvaru „**M. D. C. C. XXXVII.**“.

h. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů, a uvedeno „**HAT**“.

i. V SOKA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947 je uvedena datace římskými číslicemi „**M. D. C. C. XXXVII.**“.

1. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů, a uvedeny rozměry: pr. 96 cm, v. 78 cm.

2. Viz fotografie v SOKA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947.

3. Srov. Sedláček (1925), s. 509.

4. Viz kat. č. 214+

Zvon „Václav“ zavěšený v kostelní zvonici. Válečná rekvizice v roce 1916. Popis výzdoby zvonu a přepis nápisu podle Podlahy 1 (1907). „*Nahoře obhroublé guirlandy barokní. Na plášti reliéf sv. mučedníků Jana a Pavla v kroji římských vojáků, sv. Václava a dvojznak Savojsko-Liechtensteinský.*“ Jedenáctiřádkový nápis A) byl na plášti. Jednořádkový nápis B) byl na věnci.

pr. 74 cm, v. 57 cm¹; p. - kapitála² - obr. č. 54

A) MARIA THERESIA FELICITAS / HERZOGIN VON SAVOYE^{-a} VND PIEMONT / COMTESSE^{-b} DE^{-b} SOISSONS^{-b} / DES HEILIGEN ROM(ISCHEM). REICHS / GEBOR^{-c}RENE FI^{-d}RSTIN VON LIECH / TENSTEIN VND NICOLSP^{-e}VRG / HERZOGIN / ZV TROPPEAV VND IA^{-f}GERN / DORFF IN SCHLESSEN / MDCCXXXVII.^{-g}

B) VALENTIN LISSIACK HAD^{-h}T MICH GEGOSSEN IN PRAG 1737⁻ⁱ.

Znak: Savoy-Carignanů³; Lichtenštejnů⁴

Slil Valentin Lišák⁵

Marie Terezie Anna Felicita Savoy-Carignan, roz. z Lichtenštejna, hraběnka de Soissons⁶

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů, b; SOKA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947, s. 27, 115-116.

Podlaha 1 (1907), s. 134; Podlaha 2 (1907), s. 41.

a. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů, b uvedeno „**SAVOYEN**“.

b. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů, b slovo není uvedeno.

c. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů, b uvedeno „**GEBORNE**“.

d. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů, b uvedeno „**FÜRSTIN**“.

e. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů, b uvedeno „**NICISBURG**“.

f. Nad literou „**A**“ je umlaut.

g. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů, b je letopočet uveden ve tvaru „*M. D. C. C. XXXVII.*“.

h. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů, b uvedeno „*HAT*“.

i. V SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947 je uvedena datace římskými číslicemi „*M. D. C. C. XXXVII.*“.

1. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů, b uvedeny rozměry: pr. 75 cm, v. 60 cm.

2. Viz fotografie v SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947.

3. Viz kat. č. 233+

4. Viz kat. č. 233+

5. Viz kat. č. 214+

6. Viz kat. č. 233+

235+	Hradešín, kostel sv. Jiří	1739
------	---------------------------	------

Víko křtitelnice postavené v kostelní lodi. Popis výzdoby a přepis nápisu podle Podlahy 1 (1907). „*Křtitelnice cínová na třech s-vitě prohnutých nohách, které končí drápy svírajícími koule. Víko přidržováno třemi andilčými hlavinkami. Na víku letopočet; uprostřed víka bohatě vypuklý stvol, na němž litá skupinka: sv. Jan křtí P. Ježíše.*“

v. 87 cm¹; p. - pravděpodobně arabské číslice

A(nno) 1739

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Hradešín.

Podlaha 1 (1907), s. 138; Poche (1977), s. 466.

1. Výška křtitelnice bez víka.

236	Hradešín	1739
-----	----------	------

Kříž stojící na rozcestí silnice III. třídy č. 10169 a polní cesty. Pískovec, na základně stojí nízký kvádrový sokl ukončený profilovanou římsou. Na severní a jižní stěně soklu jsou nápisové pole. Na bocích soklu jsou vytesané rámy s konkávně vykrojenými rohy. Na západní straně soklu je v reliéfně zahloubeném orámovaném poli v horní části vytesaný nízký reliéf koruny, ve středu pole jsou vytesané dvě zkřížené limpy¹ s ratolestmi. Ze soklu se zdvihá hladký dórský sloup s patkou. Sloup byl dříve zakončen dórskou hlavici a čtvercovou deskou s kovovým křížkem Ježíše Krista. V roce 2006 byla hlavice sloupu poškozena při krádeži

kovového křížku.² Šestiřádkový nápis A) vtesaný na severní straně soklu pokračuje v deseti řádcích na jižní straně soklu. Jednořádkový nápis B) je vytesán v reliéfně zahloubeném poli na východní straně soklu. Jednořádkový nápis C) je vtesán v reliéfně zahloubeném poli na západní straně soklu, pod korunou.

d. 70 cm, š. 70 cm, v. cca 300 cm; p. A) 3,5-4 cm - kapitála, p. B) 8 cm - kapitála, p. C) 4 cm - kapitála - obr. č. 55

A) **TENTO / KŘÍŽ^a WYST(A)/WEN^a GEST / KE^a CT(I)^a A^a C^bH/WAL^cE^a BOŽI / TEŽ^a KE^a C^bTI^d // NEISVETEI/SY^a RODIC^bCI^a BOZY / MARIE^a PANY.^a W/YSTAVEN^a GEST. / NAKLADEM^a WA/C^bL^cAWA^a SL^cAISE / TEŽ. CATEŘI/NY. MANŽEL^c/KY^a GEHO^d / (A)N(N)O 1.739**

B) **I(esus) H^e(ominum) S(alvator)**

C) **W(ACLAW) SS(LAIS)**

Znak: cechovní znak sladků (Dvě zkřížené limpy.)

Litery v nápisích A) a C) mají serify. Litera **A** má zalomené břevno. Litera **Y** má chvost směřující na pravou stranu.

Václav Šlais, škvorecký sládek; Kateřina Šlaisová

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Hradešín.

Podlaha 1 (1907), s. 142; Podlaha 2 (1907), s. 20; Psota (2009), s. 140-141.

a. Scriptura continua.

b. Litera „C“ je retrogradní.

c. Litera p. 5 cm.

d. Dvojtečka.

e. Nad břevnem litery „H“ je vytesaný nízký reliéf kříže, pod břevnem je vytesaný nízký reliéf hořícího srdce.

1. Limpa je lopata sloužící k přehrabávání sladu.

2. Psota (2009).

237+ Klučov, os. Skramníky, kostel Stětí sv. Jana Křtitele (1739)¹

Zvon nejmenší ve věži kostela. Při zvonění proti bouři 4. 7. 1739 byl zvon roztlučen, ještě téhož roku byl přelit a zasvěcen k větší slávě boží, sv. Prokopu a sv. Floriánovi. V roce 1856

zvon pukl a o rok později byl přelit zvonařem Karlem Bellmannem. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Přepis nápisu podle Podlahy 2 (1907).

p. - pravděpodobně kapitála

Zur Ehre Gottes bin ich geflossen^{-a} Valentin Lissiack hat mich gegossen.

Přelil Valentin Lišák². Podruhé přelil Karel Bellmann.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů.

Podlaha 2 (1907), s. 48-49.

a. Podlaha 2 (1907) uvádí v přepisu čárku.

1. Podlaha 2 (1907)

2. Viz kat. č. 214+

238	Radim, zámek, čp. 1	1739
-----	---------------------	------

Talíř sekundárně vystavený v panské jídelně. Stříbro, mělký talíř. Na spodní straně dna jsou vyraženy tři puncovní značky. Třířádkový nápis A) je vyražen na spodní straně okraje talíře. Jednořádkový nápis B) je součástí levé puncovní značky. Dvouřádkový nápis C) je součástí prostřední puncovní značky. Jednořádkový nápis D) je součástí pravé puncovní značky.

pr. 24,2 cm; p. A) 0,3 cm - kapitála, p. B) 0,1 cm - kapitála, p. C) 0,1 cm - kapitála, p. D) 0,1 cm - kapitála

A) ^{-a}I . ^{-a}R . ^{-a}VS ^{-a} / ^{-a}I . 7 . 39 ^{-a} / ^{-a}NO22 ^{-a}

B) [---]SCH[---]

C) [---]LD RU[---] / [---]VG SPVRG.

D) [---]LIBER . LI[---]

Litery mají serify.

a. Vyražené čárky ve tvaru listu/plamenu.

239	Hradešín, kaple sv. Jana Nepomuckého	1740 ¹
-----	--------------------------------------	-------------------

---

Graffiti na vnitřní severní stěně kaple postavené jihozápadně od kostela sv. Jiří při rozcestí místních komunikací. V roce 1850 důkladně opravena. V roce 1996 byla kaple opravena Jiřím

Kadeřábkem z Kozojed. Při této opravě došlo k objevení nápisů A) a B).² Obdélný půdorys s vchodem na jihozápadní straně. Dveře jsou dvojdílné, složené z planěk. Nade dveřmi je segmentově zaklenutý nadsvětílík. Vnitřní prostor je zaklenut klášterní klenbou, ve středu klenby je umístěn rostlinný ornament. Průčelní nároží je zaoblené, plochu nároží člení sloupové pilastry, jejichž patky a římsy jsou profilované. Korunní římsa je bohatě profilovaná. Na sedlové střeše je prejzová krytina. Nad vchodem je trojúhelníkový štít, v ploše štítu je malá oblouková nika. Ve stěnách jsou niky s půlkruhovým ukončením v horní části. Jednořádkový nápis A) je vyškrábán na severní stěně kaple. Dvouřádkový nápis B), jehož první řádek je orámovaný vyškrábaným oválem je vyškrábán pod nápisem A).

d. 273 cm, š. 242 cm, v. 435 cm; p. A) cca 4-5 cm - kapitála, p. B) 1. ř. cca 7 cm - kapitála, p. B) 2. ř. cca 5 cm - arabské číslice - obr. č. 56

A) **AK 1719**

B) **C^a L^a / 1740**

Podlaha 2 (1907), s. 20; Psota (2009), s. 81-82; <http://cestyapamatky.cz/kolinsko/hradesin/kaple-sv-jana-nepomuckeho> [cit. dne 10. 5. 2012]

a. Dvojtečka.

1. Kaple byla pravděpodobně vystavěna až ve 40. letech 18. století za panování Marie Terezie Anny Savoy-Carignan, roz. z Lichtenštejna, kontesy de Soissons.

2. <http://cestyapamatky.cz/kolinsko/hradesin/kaple-sv-jana-nepomuckeho> [cit. dne 10. 5. 2012]

240	Starý Kolín, kostel sv. Ondřeje	1740
-----	---------------------------------	------

Memoriální nápis o přestavbě kostela umístěný na vnitřní stěně nad vchodem z lodi do sakristie. Nad okolní stěnu vystupující obdélníková plocha s vykrojenými rohy. Desetiřádkový malovaný černý nápis A) je na vystupující ploše. Dvouřádkový malovaný oranžový nápis B) je pod deskou. Nápis obnoven v roce 1859 a 1905.

v. cca 60 cm, š. cca 120 cm; p. 1. - 3. ř. cca 7 cm - kapitála, p. 4. a 5. ř. cca 6 cm; p. 6. - 9. ř. cca 5 cm, p. 10. ř. cca 2,5 cm - humanistická minuskula - obr. č. 57

A) **V^aNI^a D^aEO TRI^aNO EX^aC^bEL^aSO / ET D^aI^aV^aO AND^aREAE APOSTOL^aO / EX^aI^aV^aI^aT SACRATA HAEC AEDES / SUB SUMMO PONTIFICE BENEDICTO (X)IV / ROM(ANUS). JMP(ERATOR). CAROLO REGE. BOEM(IAE) ET**

HUNG(ARIE) / PATRONO REGIAE BOEMAE CAMERAE PRAESIDENTE / F(RANCISCO). LEOPOLDO S(ACRI). R(OMANI). [.] COMITE DE STERNBERG A PRIORI / FABRICA POST 440. AN ITERATO FUNDAMENTAIITE / r^c. / reaedificata.

B) Joh(ann). Wysekal [..] / A(nno). D(omini). 1905

Datum: chronogram VIDIXLDIVDLXIVI = 1640, ale mělo by být 1740

Litery mají serify a jsou stínované. Litera **C** má pouze horní klínový serif. Litera **E** má střední rameno o 2/3 kratší než horní rameno, spodní rameno je delší než horní rameno. Litera **F** má střední rameno o 2/3 kratší než horní rameno. Ve 4. - 10. ř. je nad literou **I** tečka.

Benedikt XIV. (*31. 3. 1675 Bologna; † 3. 5. 1758 Řím); Karel VI. (*1. 10. 1685 Vídeň; † 20. 10. 1740 Vídeň); František Leopold ze Šternberka (*9. 7. 1680 Praha; † 14. 5. 1745 Serowicz); Jan Vysekal.

Mádl (1897), s. 53-54; Tůma 1 (1915), s. 22.

a. Oranžová barva litery.

b. Mádl (1897) uvádí v chronogramu ještě literu „C“.

c. Písmeno „r.“ je umístěno mezi devátou a desátou řadou pod písmeny „**TE**“ ve slově „**FUNDAMENTAIITE**“.

241	Červené Pečky	1741
-----	---------------	------

Socha Immaculaty postavená na náměstí 1. máje. Pískovec, základna tvořena třemi stupni. Spodní část soklu opatřena po stranách stlačenými volutami, horní část zakončena římsovou hlavicí, na které je koule¹ obtočená hadem a na ni stojí modlící se Panna Marie, hledící k nebi, po stranách stojí dva modlící se andělíci, částečně zakrytí pláštěm. Dvouřádkový nápis A) je vtesán v horní části přední strany soklu. Letopočet B) je vtesán ve střední části přední strany soklu. Pětiřádkový nápis C) je vtesán v dolní části přední strany soklu. Osmiřádkový nápis D) je vtesán na zadní straně soklu. Nápis jsou ohraničeny vtesanými obdélníkovými rámy s vykrojenými rohy. Litery v nápisu A), C) a D) vyplněny černou barvou, litery v nápisu B) vyplněny bílou barvou.

v. 480 cm, š. 135 cm; p. A) 5,5 cm - kapitála, p. B) 8 cm - arabské číslice, p. C) 4,4-3,8 cm - humanistická minuskula, p. D) 4-3,8 cm - humanistická minuskula

A) **SUBTII UMPRAE / SIDIUM**

B) **A(nno) 1724.**

C) $C^{-a}onfV^{-b}gl^{-b}M^{-b}V^{-b}s / sanC^{-b}ta et pl^{-b}a / genI^{-b}trI^{-b}X^{-b} D^{-b}el^{-b} / V^{-b}t pro nobI^{-b}s / eX^{-b}orcs.$

D) $S^{-c}anC^{-b}te r[.]I^{-b}L^{-b}L^{-b}I^{-b}L^{-c}ana / V^{-b}I^{-b}rgI^{-b}nI^{-b}sv^{-b}L^{-c} C^{-b}V^{-b}rato / F^{-c}ranC^{-b}I^{-b}sC^{-b}o G^{-c}reG^{-c}or / patri^{-b}a / H^{-c}orazD^{-b}I^{-b}o V^{-b}I^{-b}C^{-b}eno / D^{-b}e V^{-b}otI^{-b} / peC^{-b}kaV^{-b}I^{-b}enses / F^{-a}. P^{-a}.$

Datum: chronogram C) CVIMVCIIIIXDIVIX = 1741

chronogram D) CILLIVIIIVCVCICIDIVICDVICVI = 1741

Litery mají serify. Litera **A** v nápisu B) je opatřena spornem.

Pokud by byl správný letopočet 1724, mohlo by se pravděpodobně jednat o dílo Františka Martina Katterbauera.²

František Ignác Gregor, nebovidský farář

Poche (1977) s. 192; Rišlink - Jouza (2001), s. 75-76.

a. Litera p. 7,3 cm.

b. Litera p. 6,5 cm.

c. Litera p. 4 cm

1. Země.

2. Viz kat. č. 186

242	Starý Kolín, kostnice u kostela sv. Ondřeje	1741
-----	---	------

Epitaf Jana Vojtěcha Venera sekundárně přisazený k jižní vnitřní stěně kostnice. Původně u sakristie¹. Pískovec, ve střední části desky je v reliéfně zahloubeném poli vytesán reliéf lebky a zkřížených hnát. Sedmiřádkový nápis, první řádek je vtesán nad lebkou se zkříženými hnáty, druhý až šestý řádek je pod reliéfem.

v. cca 120 cm, š. 96 cm; p. 5 cm - kapitála

[---]S^{-a}VAE•^{-b} A^{-a}[---]ORV^{-c} XLIII / H^{-a}IC S^{-a}EPVLTVS R^{-a}EQVIESCIT / A^{-a}(DMORUM) R^{-a}(EVERENDUS). D^{-a}(OMINUS). I^{-a}OHAN(NES). A^{-a}DALBER(TUS). W^{-a}ERNER / S^{-a}ACEPDOS E^{-a}CCLES. O^{-a}VIPIE / I^{-a}N D^{-a}OMI[---]O O^{-a}BIIT / [---] 1741. D^{-a}IE 8. 0 [---] / [---]PECTANS C^{-a}L[---]

Jan Vojtěch Verner († 8. 10. 1741)

Litery mají serify. Litera **E** má střední rameno o 2/3 kratší než horní rameno, spodní rameno je o 1/3 delší než horní rameno. Nad literou **I** je tečka.

Tůma 1 (1915), s. 24-25; Poche (1980), s. 419.

- a. Litera p. 8 cm.
- b. Dvojtečka.
- c. Nad literou „V“ je vtesané břevno.

1. Tůma 1 (1915), s. 25.

243	Zásmuky, klášterní kostel sv. Františka Serafínského	1741
-----	--	------

Obraz na oltáři sv. Petra z Alcantary stojícího na evangelijní straně. Ve středu obrazu je světcova postava hledící k nebi, v pravé horní části je kříž a tři andílci. V pravé dolní části je andílek držící otevřenou knihu a lidská lebka ležící na druhé otevřené knize. Šestiřádkový černý nápis A) je namalován na levé straně otevřené knihy držené andělem a pokračuje v sedmi řádcích na pravé straně. Třířádkový černý nápis B) je namalován na levé straně otevřené knihy, na niž leží lebka.

v. cca 340 cm, š. 170 cm; p. A) 2 cm - kapitála, p. B) 0,8 cm, verz. 1,2 cm - humanistická minuskula - obr. č. 58

A) M^aIHI AUTEN. / ABSIT GLO=/RIARI NISI / IN C^aRUCE / D^aOMINI NOS/TRI //
J^aESU C^aHRIS=/TI^b PERQVE^c / MIHI M^aUN=/DUS C^aRUCI=/FIXUS EST /ET E^a
GO / M^aUNDU

B) J^doannes H^do^eefler / P^dinxit P^dragae. / A^d(nno) 1^f7^f4^f1^f.^g

Obraz zhotovil pražský malíř Jan Höfler.

Litery provedené kapitálou jsou stínované a mají serify. Litera **E** provedená kapitálou má střední rameno o 1/2 - 1/3 kratší než horní a spodní rameno.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Zásmuky.

Podlaha (1910), s. 149; Poche (1982), s. 341.

- a. Litera p. 3 cm.
- b. Čárka.

- c. Nad literou „E“ je spřežka.
- d. Litera p. 1,7 cm.
- e. Nad literou „o“ je umlaut
- f. Litera p. 1,4 cm.
- g. V Pochovi (1982) je uveden pouze přepis nápisu B).

244	Tuklaty	1743
-----	---------	------

Socha sv. Jana Nepomuckého stojící nedaleko zvonice v ulici Na Valech. Pískovec, vysoká základna je vyzděná, svrchu krytá žulovými deskami. Odstupňovaný bohatě profilovaný trojdílný sokl je ukončen profilovanou římsou, která se na čelní a na zadní straně obloukově zvedá. Na čelní straně soklu je reliéfně vystupující nápisové pole s konkávně prohnutými spodními rohy. Pod obloukem profilované římsy je na čelní straně soklu reliéfní rokajová výzdoba. Na římse je socha sv. Jana Nepomuckého, který v pravé ruce drží kanovnickou čepici. V době vytváření soupisu byla socha sv. Jana Nepomuckého spolu se soklem restaurována. Šestiřádkový nápis je vtesán v nápisovém poli na čelní straně soklu.

d. 88,5 cm, š. 89 cm, v. 180 cm¹; p. 4,5 cm - kapitála

**HOSTI^{-a}BV^{-a}S^{-b} ABAC^{-a}TI^{-a}S / GRATES^{-b} D^{-a}EO / ET^{-b} D^{-a}I^{-a}V^{-a}O^{-b} I^{-a}OAN^{-c}(N)I^{-a-b}
 AGENS / HOC^{-a-b} OPV^{-a}S^{-b} POSV^{-a}I^{-a}T / V^{-a}ENC^{-a}ESL^{-a}AV^{-a}S^{-b} P(e)C^{-a}zenI^{-a} / L^{-a}OC^{-a}I^{-a}
 PAROC^{-a}HV^{-a}S**

Datum: chronogram - IVCIDDIVIICVVIVCLVCILCICV = 1743

Litery mají serify. Litera **E** má střední rameno o 1/3 kratší než horní a spodní rameno.

Václav Pečený, tuklatský farář v letech 1715-1746 († 1746).

SOKA Kolín, FÚ Tuklaty, Pamětní kniha 1836-1950, fol. 6; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Tuklaty.

Podlaha 1 (1907), s. 204; Podlaha 2 (1907), s. 61; Poche (1982), s. 115; Psota (2009), s. 189-190.

- a. Litera p. 7 cm.
- b. Scriptura continua.
- c. Nad literou „N“ je spřežka = kontrakce.

1. Rozměry soklu, socha byla v době vytváření soupisu sejmuta a restaurována.

Náhrobník Václava Xavera Neumanna z Puchholce zasazený do podlahy klášterního kostela, před oltářem Panny Marie Pomocné. Červený mramor, v dolní části desky je vytesaná reliéfně vystupující rollwerková kartuše zdobená rokajovými motivy s erbem Neumannů z Puchholce. Devětadvacetřádkový nápis je vtesán po celé ploše desky. Litery jsou vyplněny bronzem.

v. 182 cm, š. 102 cm; p. 1.-6., 8., 14., 16., 26.-29. ř. - 4,7 cm - kapitála, p. 7., 9.-13., 15., 17.-25. ř. - 3,5 cm - kapitála

HIC JA^aCET / FA^aLCE LIBITINAE PROSTRA^aTUS^{•b} / QUI SI VIXISSET
SEMPER^{•b} / NUNQUA^aM VIXIS SETSA^aTIS. / VIR / ASCIENTIA^{a•b-c} PRUDENTIA^{a•b-c}
E^dT^d SA^aPIENTIA^a / OMNIBUS AESTIMATISSIMUS / QUEN / U^e
NIVERSITAS^c P^eRAGENA^c S^eUSPEXIT^c Q^eUINQ^fUIES / R^eE^cT^eO^eR^eE^m
M^eAGNIFICUM^{•b} / F^eACULTAS^c J^eURIDICA COLUIT^c S^ePECTABILEM^c D^e
C^gA^aGN^gU^g / J^eURIS^c P^eRUDENTIA REVERITAE^a EST^c P^gR^oG^fE^gS^gO^g
R^eE^m C^eLARISSIMUM.^a / CUI / A^c C^eONSILIJS O^eRBIS^c B^eOHEMUS^c NON^c
VIDET^c S^eECUNDU^h / NEMPE. / P^eRAENOBILIS^{•b-c} G^eENEROSUS^{•b-c} AC^c C^e
LARISSIMUS^c D^eO^eMINUS^c W^eEⁿC^eS^eL^eA^aU^sX^eA^aV^eR^eI^eU^sN^e
E^eU^eM^eA^aN^e / DE^c P^eU^eC^eH^eO^eL^eT^eZ^e D^eOMINUS IN^c S^eU^eK^eD^eO^eL^e
ET^c M^eT^eS^eK^eO^eV^eI^eT^eZ^e•^b J^eURIS UTRIOUSQ^fUE^c D^eO^eC^eT^eO^eR^e•^b S^eUAE
REGIAE / MAJ(ESTATIS). C^eO^eN^eS^eI^eL^eI^eA^aR^eI^eU^s•^b A^aLMAE C^e
AROLO F^eERDINAⁱ(NDUS) / U^eNIV(ERSITATIS). P^eRAGENSIS S^eACR(ORUM).^c
C^eANON(UM).^c P^eR^eO^eF^eS^eS^eO^eR^e / R^eEG(IUS).^c P^eUBL(ICUS).^c AC^c O^e
RD(INARIUS). R^e•^k(E)GIJ^c F^eISCI^c A^aD^eJ^eU^eN^eC^eT^eU^s•^b R^eE/GNI^c B^e
OHEMIAE A^aD^eV^eO^eC^eA^aT^eU^s•^b J^eURATUS^{•b-c} I^eNCLYTAE / F^e
ACULT(AS).^c J^eURID.^c S^eEⁿI^eO^eR^eE^lT^eP^e.^c T^e.^c S^ePECT(ABILIS).^c D^eE^c
A^aN^eU^s / OBIIT DIE 1^m4^m•ⁿ A^aUGUSTI^{•b} A^aN/NO^c DOMINI •ⁿ 1743 AETA
ARTIS / SUAE 7^d2^d•ⁿ A^aNNORUM^{•b} / REQVIESCA^aT •ⁿ IN PA^aCE^o•^b

Erb: Neumannů z Puchholce (Čtvrcený štít. V 1. a 4. poli je Uroboros. 2. a 3. pole je prázdné. Klenotem jsou roztažená orlí křídla.)¹

Litery mají serify. V nápisu se vyskytují dva druhy litery A. První typ se zalomeným břevnem a druhý s rovným břevnem. Litera E má střední rameno o ½ kratší než horní a spodní rameno. Nad literou I je tečka ve tvaru routy. Litera Z nemá střední břevno.

Václav Xaver Neumann z Puchholce, právník a univerzitní profesor (*cca 1671; † 14. 8. 1743)

ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Zásmyky.

Mádl (1897), s. 109-110; Podlaha (1910), s. 149; Tůma 2 (1915), s. 205; Poche (1982), s. 341.

- a. Litera „**A**“ má zalomené břevno.
  - b. Čárka.
  - c. Scriptura continua.
  - d. Litera p. 3,5 cm.
  - e. Litera p. 4,7 cm.
  - f. Litera „**Q**“ má tvar retrográdního „**P**“.
  - g. Litera p. 5 cm.
  - h. Nad literou „**U**“ je spřežka.
  - i. Nad literou „**A**“ je spřežka.
  - k. Za literou „**R**“ je háček.
  - l. Litery jsou umístěny v horní části řádku, do spodní části zasahuje erb.
  - m. Litera p. 4 cm.
  - n. Erb.
  - o. Mádl (1897) uvádí slovo „**PACEM**“.
1. Srov. Sedláček (1925), s. 544.

246+	Pňov-Předhrádí, kostel Narození Panny Marie v Pňově	1744
------	---	------

Memoriální nápis o opravě kostela. Kostel zrušen v roce 1781. Popis umístění, výzdoby a přepis nápisu podle Vaváka (1915). „*Předně, od velkého oltáře, který již není, obrátě se na kruchtu nad tou jsou tři tabule na zdi malované: V první jest erb království českého, lev s korunou, v druhé naproti erb království uherského, kříž dvojnásobní z tří pahorků vystupující; v třetí a prostřední tabuli aneb kole neb věnci jest takovýhle nápis.*“

Tento Chrám Pánie gest Obnoven za času staršího Kostelnika Wáclawa Potmiessila^{-a} Mladssiho Ssimona Trnky a Jana Horáčka, dne 25. Septemb(er)^{-a} Roku toho 1744. Jan J^{-a} K(arr)^{-a} Mjstr Nimburský.

Znak: České království (Na štítu je český lev.)¹; Uherské království (Na štítu je dvouramenný kříž stojící na třech pahorcích.)²

Jan J. Charr³, mistr nymburský.

Jan Horáček; Václav Potměšil, starší kostelník; Šimon Trnka, mladší kostelník

Vavák (1915), s. 10.

a. Vavák (1915) uvádí za literou dvojtečku.

1. Srov. Sedláček (2001), s. 295-297.

2. Částečné srov. Ottův slovník naučný. Ilustrovaná encyklopedie obecných vědomostí. Dvacátý šestý díl. U - Vusín. Praha, 1907, s. 91.

3. Poche (1980), s. 100.

247+ ¹	Lošany	1745
-------------------	--------	------

Socha sv. Jana Nepomuckého. Popis sochy a přepis nápisu podle RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Lošany, fotodokumentace. Pískovec, dvoustupňový odstupňovaný sokl je ukončený profilovanou římsou. Na čelní straně soklu je vytesaná kartuše. Na římsě je podstavec, na kterém stojí socha. Socha má uraženou hlavu a levou ruku. Jednořádkový nápis je pravděpodobně vtesán na zadní straně soklu.

p. - kapitála - obr. č. 59

A^{-a}(nno) 1745

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Lošany, fotodokumentace.

a. Nad literou „A“ je vtesaná linka = suspenze.

1. Socha by měla stát pravděpodobně někde v lesíku mezi obcemi Lošany a Polní Voděrady. Nenalezena.

248+ ¹	Bečváry, os. Červený Hrádek	1747
-------------------	-----------------------------	------

Memoriální nápis o stavbě zámku. Popis výzdoby a přepis nápisu podle Tůmy 2 (1915). „Svědčí tomu nápis ozdobně z kamene tesaný, uprostřed znakem Vražďů ozdobený, kterýž zasazen jest na průčelí zámeckém.“

JOANNES •^{-a} WENCESLAVS / WRAŽDA DE •^{-a} KVNWALD / VICE CAMERA •^{-a} RIVS IN REGNO / BOHAENIAE AE •^{-a} TATIS SVAE / SEXAGESIMO •^{-a} SEXTO HANC / FABRICAM GRA •^{-a} TAE SVAE POS/TERITATI PO •^{-a} SVIT ANNO / DOMINI •^{-a} 1747 / VIATOR QVI TRANSIS PRO EO / BENE PRACARE

Znak: Vražďů z Kunvaldu (Na štítu je korunovaný okřídlený drak.)²

Jan Vražda z Kunvaldu, místopisář desk zemských, místosudí a místokomorník (*1711; † 30. 10. 1778)

Tůma 2 (1915), s. 155.

a. Erb Vraždů z Kunvaldu.

1. Objekt není přístupný veřejnosti.
2. Srov. Sedláček (1925), s. 156-157.

249	Polní Voděrady	1749
-----	----------------	------

Socha sv. Izidora postavená u silnice III. třídy č., na kraji obce směrem od Lošan. Pískovec, dvoustupňový odstupňovaný sokl s předsazenou horní římsou. Na čelní straně soklu jsou dva alianční erby. Znatelné jsou již jen klenoty. Levý patří nejspíše Bukovským z Hustířan, pravý Vančurům z Řehnic. Na římsě stojí malý kvádrový podstavec, na němž je umístěna značně zvětralá socha. Jednořádkový nápis je vtesán na zadní straně soklu.

d. 90 cm, š. 90 cm, v. cca cca 400 cm; p. 7-9 cm - kapitála

A^{-a}(nno) 1^{-b}7^{-b}4^{-c}9^{-c}

Znak: pravděpodobně Bukovských z Hustířan (Na štítu je břevno. Klenotem křídlo, na kterém je břevno.)¹; Vančurů z Řehnic (Na štítu jsou jelení rohy o deseti parozích, mezi nimi je divý muž s hlavou a boky ovinutými lupením, v pravé ruce držící věnec. Klenotem je znamení s tím na štítu.)²

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Polní Voděrady, soupis památek.

- a. Litera p. 9 cm.
- b. Číslice p. 7 cm.
- c. Číslice p. 8 cm.

1. Srov. Sedláček (1925), s. 133.
2. Viz kat. č. 035

250	Vitice, kostel sv. Apoštola Šimona a Judy	(1750) ¹
-----	---	---------------------

Oltář sv. Felixe sekundárně postavený v rohu kostelní lodi na epištolní straně. Původně stál v kapucínském klášteře v Českém Brodě. Dřevo zdobené mramorováním. Barokní pilířové

retabulum je v horní části zakončeno zalamovanou bohatě profilovanou římsou. V ploše retabula je umístěn obraz sv. Felixe z Kantalicia přimlouvajícího se za dvě nemocné děti a líbajícího dětskou ruku Ježíše, kterého drží Panna Marie. Nad obrazem je rokajová kartuše s nápisovým polem. Pilíře mají v horní části volutové konzoly. Na retabulu je nástavec zdobený volutami. V nástavci obraz sv. Vavřince z Brindisi. Na nástavci je jetelový křížek. Jednořádkový malovaný monogram A) je na obraze umístěném v nástavci, na dvoucípé stužce přidělané na kříž. Čtyřřádkový malovaný nápis B) je na obraze umístěném v nástavci, na dvojstraně otevřené knihy. Jednořádkový zlatý monogram D) je na černém nápisovém poli.

v. cca 600 cm, š. 215 cm; p. A) cca 1 cm - kapitála, p. B) cca 3 cm - humanistická minuskula, p. D) cca 20 cm - kapitála - obr. č. 60

A) **I(ESUS) N(AZARENUS) R(EX) I(UDAEORUM)**²

B) **unus / Domin/um / [--]es // unus / Baptis=/=ma. / Epho[---]**

C) **Felix Anton Scheffler in v. 1750**^a

D) **I(esus) H^b(ominum) S(alvator)**

E) **Felix Anton Scheffler in v. 1750**^a

Obrazy namaloval Felix Antonín Scheffler³, c. k. dvorní malíř v Praze († 1760).

Litery provedeny kapitálou mají serify.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Vitice.

Podlaha 1 (1907), s. 214; Podlaha 2 (1907), s. 66; Poche (1982), s. 240; Rišlink (2009), s. 200-201.

a. Přepis signatury podle Podlahy 1 (1907). Poche (1982) uvádí signaturu „*F. A. Scheffler 1750*“.

b. Nad břevnem litery „*H*“ je křížek, pod břevnem je hořící srdce.

1. Podlaha 1 (1907).

2. Jan 19;19

3. Další dílo tohoto malíře zachycené v katalogu je kat. č. 251

---

251 Vitice, kostel sv. Apoštola Šimona a Judy (1750)¹

Oltář sv. Antonína Paduánského sekundárně postavený v rohu kostelní lodi na evangelijní straně. Původně stál v kapucínském klášteře v Českém Brodě. Dřevo zdobené mramorováním. Barokní pilířové retabulum je v horní části zakončeno zalamovanou bohatě profilovanou římsou. V ploše retabula je umístěn obraz sv. Antonína Paduánského klečícího

před Jezulátkem. Nad obrazem je rokajová kartuše s nápisovým polem. Pilíře mají v horní části volutové konzoly. Na retabulu je nástavec zdobený volutami. V nástavci obraz sv. Fidelise ze Sigmaringu. Na nástavci je jetelový křížek. Dvouřádkový zlatý monogram B) je na černém nápisovém poli. Jednořádkový malovaný nápis C) je na hlavním obrazu, na papíru, který drží andělíček.

v. cca 600 cm, š. 214 cm; p. B) cca 10 cm - kapitála, p. C) cca 2-3 cm, verz. 4 cm - humanistická minuskula

A) **Felix Anton Scheffler in v. 1750^a**

B) **M^bARIA**

C) **Deo Gratias.**

D) **Felix Anton Scheffler in v. 1750^a**

Obrazy namaloval Felix Antonín Scheffler²

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Vitice.

Podlaha 1 (1907), s. 214; Podlaha 2 (1907), s. 66; Poche (1982), s. 240; Rišlink (2009), s. 200-201.

a. Přepis signatury podle Podlahy 1 (1907). Poche (1982) uvádí signaturu „*F. A. Scheffler 1750*“.

b. Litera p. cca 20 cm.

1. Podlaha 1 (1907)

2. Viz kat. č. 250

252	Žiželice	cca 1710-1750
-----	----------	---------------

Socha sv. Jana Nepomuckého postavena v severní části Masarykova náměstí. Pískovec, vysoká odstupňovaná základna. Sokl je zakončen profilovanou zalamanou římsou a sochou sv. Jana Nepomuckého. Čtyřákový nápis je vtesán na severní straně soklu, orámovaný vtesanou linkou vyplněnou černou barvou. Písmo je silně zvětřelé.

v. cca 320 cm, š. 81 cm; p. 2 cm - kapitála

SV(ATÝ) JENE / NEPOMUCKÝ / ORODUJ / ZA NAS^a

Poche (1982), s. 435.

a. Nápis by mohl pocházet až z 1/2 19. století.

Konsekrační nápis o svěcení kostela, deska zasazená do vnější západní stěny presbytáře. Pískovec, obdélná deska se zakulacenými rohy. Šestiřádkový vtesaný nápis je ohraničen vtesaným obdélníkovým rámem s vyseknutými rohy.

v. 70 cm, š. 46,5 cm; p. 1. ř. 4 cm - kapitála, p. 2. - 4. ř. 3 cm - kapitála, p. 5. a 6. ř. 3,5 cm - kapitála - obr. č. 61

A^aNNO D^bOMI/NI 1751 DNE 8 / S^cEPTEMBRIS / TENTO CHRAM / P^dANIE P^dOSVIE/CEN GEST.

Litera **A** má zalomené břevno. Litera **E** má kratší střední rameno. Nad literou **I** je tečka. Litera **M** má šikmé boční dřívky.

V roce 1750 byla budova starého kostela zbořena a začala se stavět budova nová. Stavbu vedl Václav Antonín Budil, jeho bratr František Salesius Budil se stal v roce 1754 novým farářem.¹

a. Litera p. 5,5 cm.

b. Litera p. 7 cm.

c. Litera p. 4 cm.

d. Litera p. 4,5 cm.

1. Podlaha 2 (1907), s. 33-34.

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Popis výzdoby a přepis nápisu podle NA, fond Státní památková správa kart. 666, Lístkový katalog zvonů A-K, okres Kolín, Plaňany. „*Pod korunou ozdobný pásek s rostl. motivem. Na plášti rel. představující světce se upjetýma rukama na obláčku /poprsí/. Po stranách reliéfu zač. písmena zvonařova jména a letopočet. Nad vencem tři pružky.*“

pr. 31 cm, v. 32 cm, p. pravděpodobně kapitála

I(OHANN). C(HRISTOPH). L(OHNER). 1752

Slil pravděpodobně Jan Křištof Löhner¹

1. Viz kat. č. 258+

255	Zásmuky, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1752
-----	---	------

Epitaf zasazený ve vnější jižní stěně kostelní věže. Červený pískovec, v horní 1/3 desky je vytesaný vysoký reliéf Krucifixu, po jehož stranách jsou vytesané dva květináče s rostlinou, která má tři květy. V dolní části desky je vytesaná reliéfní lebka a zkřížené hnáty. Kolem okraje desky je vtesaná linka. Dvouřádkový nápis A) je vtesán na tabulce na kříži. Třináctiřádkový nápis B) je vtesán ve střední části desky.

v. 153,5 cm, š. 60 cm; p. A) 2,4 cm - kapitála, p. B) 2,3 cm, verz. 4-4,5 cm - fraktura - obr. č. 62

A) I(ESUS)^{-a} N(AZARENUS) / [R(EX)^{-a} I(UDAEORUM)]¹

B) L[eta] Paně^{-b} 1752. / Wogt[ech] [.]hestl^{-a} byl narozen^{-c} / Zpocht[iweh]o Lože splozen. / Z[---]zgewi Schopno[st] / Zj[---] prwni hodnost^{-c} / w[---] z^{-a} Zásmuk Předstawen[.] / P[---]j. / M[---] Waznoli vždy Lidi[.]d[.] / [---] Smrtj až [..]o[---] / Osu[---]act S[---]ho / Roku^{-c} w^{-a} Zařj [---]ho / [.]snul^{-a} w^{-a} Panu bohu[---]^{-c} / Czeka Rad[---]w [---]gne^{-d}

Výzdoba se značně podobá druhému zásmuckému epitafu viz kat. č. 305.

Litery provedené kapitálou mají serify.

- Scriptura continua.
- Háček nad literou „ě“ zastupuje tečka.
- Čárka.
- Dvojtečka.

1. Jan 19;19

256+	Břežany I, os. Chocenice, kaple sv. Anny	1753
------	--	------

Zvon zavěšený v sanktusové věžičce. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Přepis nápisu podle Podlahy (1910).

Za času u^{-a} rozeného pána a pana Pavla Scho^{-a}pse^{-c} bývalého^{-d} s^{-e}práv^{-f}ce v^{-f} Cerhencích^{-g} r^{-e}oku 1753. Johannes Hen(ricus)^{-h} goss mich⁻ⁱ in Prag^{-h}

Jan Jindřich (Rašmacher), pražský zvonář.

Pavel Schöps, cerhenický správce

ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413.

Mádl (1897), s. 14; Podlaha (1910), s. 91.

- a. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedena namísto litery „*u*“ litera „*W*“.
- b. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 a Podlahovi (1910) je uveden nad literou „*o*“ umlaut.
- c. Podlaha (1910) uvádí v přepisu čárku.
- d. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedeno namísto slova „*bývalého*“ slovo „*biwaleho*“.
- e. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedena majuskulní litera.
- f. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedena namísto litery „*v*“ litera „*w*“.
- g. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedeno namísto slova „*Cerhenicích*“ slovo „*Cerheniczich*“.
- h. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedena tečka.
- i. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedeno namísto slov „*goss mich*“ slovo „*Rassmacher*“.

257

Radim, zámek, čp. 1

post 1753

Obraz sekundárně zavěšený na jižní stěně pracovny šlechtice. Na obrazu je sedící mužská postava Jana Josefa Vratislava z Mitrovic v biskupském rouchu. Dvanáctiřádkový žlutý nápis je namalován na hnědém pozadí v pravé části obrazu.

v. 82 cm, š. 69 cm; p. 1 cm - kapitála - obr. č. 63

**R(EVERE)N^a(D)U^aS^a ET EXCELLEN(TUS). / D(OMINUS). D(OMINUS).
IOSEPHUS CO=^oMES WRATISLAW DE / MITROWITZ EPISCOPUS / REGINAE
HRADEC . IX. RE=^oXIT AB ANNO MDCCXXXIV / USQUE MDCCLII. EMIT /
BONA ZAGEZDETZ / ET RAUBOWITZ / SEPULTUS / REGINAE HRA/DECII.**

Litery jsou stínované a mají serify. Litera **E** má střední rameno o ½ kratší než horní rameno, spodní rameno je delší než horní rameno.

Jan Josef hrabě Vratislav z Mitrovic, královéhradecký biskup (*1687; † 11. 9. 1753)

- a. Litera je nadepsána v horní části řádku - p. 0,4 cm = nadepsání koncovky.

Zvon, největší, ve věži kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1917. Přepis nápisu podle ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 16, Bydžovsko, Poděbrady, 184, fol. 2.

p. - pravděpodobně kapitála

**I^aGNE PRU^aSSAO SEPU^aL^aTA NOV^aA EX^aU^aRGI^aT / HONORI^a D^aI^aV^aA V^aI^a
RGI^aNI^aS I^aN C^aAL^aOS ASSU^aMTA.**

Datum: chronogram IUULVXUIIDIVVIIIICLU = 753

Jan Krištof Löhner¹, pražský zvonář. Měl hut' na Starém Městě Pražském. Zvonařská rodina Löhnerů se do Čech přistěhovala z Řezna.²

ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 16, Bydžovsko, Poděbrady, 184, fol. 2.

a. Litera je vyšší.

1. Další jeho zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. (254+); 258+; 259+; 260

2. Rybička (1885), s. 33.

Zvon, střední, ve věži kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1917. Přepis nápisu podle ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 16, Bydžovsko, Poděbrady, 184, fol. 2.

p. - pravděpodobně kapitála

**PERFU^aSA SU^aB^a HONORE D^aI^aV^aI^a I^aOANNI^aS NEPOM^aU^a-^b/C^aENI^a•^c QU^aA
PORI^aORI^aBU^aS ABHI^aNC^a ANNI^aS I^aGNE / PERI^aV^aI^aT BORU^aSSI^a IN PRAG
1754**

Datum: chronogram UUDIVIIIMUCIUIIIUICIIIVIUI = 1753

Jan Krištof Löhner¹

ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 16, Bydžovsko, Poděbrady, 184, fol. 2.

a. Litera je vyšší.

b. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 16, Bydžovsko, Poděbrady, 184 jsou v přepisu dvě čárky.

c. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 16, Bydžovsko, Poděbrady, 184 je v přepisu uvedena čárka.

1. Viz kat. č. 258+

260	Pňov-Předhrádí, kostel Nanebevzetí Panny Marie v Předhrádí	1754
-----	--	------

Zvon, zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna tvořena šesti hladkými uchy. Okolo čepce jsou dvě plastické linky, pod nimi, na krku, je pás festonů, na plášti jsou dvě reliéfní postavy, sv. Vojtěch (sv. Prokop) a na protější straně Panna Marie, v dolní části pláště jsou dvě plastické linky. Čtyřřádkový nápis je na plášti zvonu.

pr. 67 cm, p. 1,4 cm - kapitála

**D^{-a}I^{-a}V^{-a}I^{-a}S W^{-a}OG •^{-b} TI^{-a}EC^{-a}HO ET / PROC^{-a}OPI^{-a}O BATR •^{-b} ONI^{-a}S BOHEM^{-a}I^{-a}
^aAE/ ABEX^{-a}U^{-a}STI^{-a}ONE BORU^{-a}SSI^{-a} REFU^{-a}SA ET RENOW^{-a}ATA / MICH GOS(S).
I(OHANN). C^{-a}(HRISTOPH) LOHNER IN PRAG. 1754**

Datum: chronogram DIVIWICCIIMIXUIUIUW = 1758

Jan Krištof Löhner²

Litery mají serify.

ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 16, Bydžovsko, Poděbrady, 184, fol. 2.

a. Litera p. 2,5 cm.

b. Reliéf postavy sv. Vojtěcha.

1. Viz kat. č. 258+

261	Ratboř, kostel sv. Václava	1755
-----	----------------------------	------

Zvon¹ zavěšený na traverze v dubové stoličce ve věži kostela. Rekvírován v roce 1942, vrácen roku 1945. Krk zvonu je ozdoben květinovým motivem, na východní straně pláště je reliéf Immaculaty, na věnci zvonu jsou tři reliéfní linky. Jednořádkový nápis ohraničený plastickými linkami probíhá na krku zvonu, nad květinovým motivem.

pr. 48 cm; váha 89 kg; p. 1,3 cm - kapitála

IOHANN GEORG KU^{-a}HNER GOSS MICH IN PRAG 1755

Slil Jan Jiří Kühner², pražský zvonář. Hut' měl v Praze na Malé Straně. Znamé jsou jeho zvony z let 1750-1770. Na zvonech používal češtinu, latinu i němčinu; legenda byla krátká, většinou jen „Slil Jan Jiří Kühner v Praze“ a letopočet.³

Litery mají serify.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony 97, Ratboř; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Ratboř.

Mádl (1897), s. 89; Tůma 1 (1915), s. 204.

a. Nad literou „U“ je umlaut.

1. V RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Ratboř je zvon zaměněn s ratbořským zvonem z roku 1715, viz kat. č. 211+.

2. Viz další jeho zvony.

3. Rybička (1885), s. 35-36.

262+	Polní Voděradý, kostel Navštívení Panny Marie	1756
------	---	------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice v prosinci roku 1916. Popis výzdoby a přepis nápisu podle Tůmy 2 (1915). „*Ve středu nápisu A) nalézají se znaky Bukovských z Hustiřan (levý) a Vančurů z Řehnic (pravý). Uprostřed nápisu B) spatřujeme obraz Ukřižovaného a P. Marii pod křížem stojící. Nahoře i dole při okraji hojný barokní ornament.*“

pr. 103 cm; váha 850 kg; p. pravděpodobně kapitála

A) •^{-a} SIQV^{-b}I^{-b}S^{-c} A M^{-b}E EX^{-a}QU^{-b-d}I^{-b}RI^{-b}T ET^{-e} EX^{-b}I^{-b}GI^{-b}T C^{-b}V^{-b}I^{-b}V^{-b}S SIT^{-f} I^{-b}NSI^{-b}
^bGNE I^{-b}L^{-b}L^{-b}V^{-b}D^{-b-g} •^{-a} PERTI^{-b}NET FRANC^{-b}I^{-b}SC^{-b}O I^{-b}GNATI^{-b}O M^{-b}ARI^{-b}AE
QVE^{-h} •^{-c} TERESI^{-b}AE BV^{-b}KOWSKI^{-b} D^{-b}E HV^{-b}STRZAN QV^{-b}I^{-b} PI^{-b}E V^{-b}I^{-b}V⁻ⁱERE •^{-k}
I^{-b}STOS AM^{-b}BOS C^{-b}RED^{-b}AS TERREA TENERE SEPV^{-b}L^{-b}C^{-b}HRA •^{-k} D^{-b}ES PI^{-b}E
PATER NOSTER I^{-b}I^{-b}S M^{-b}I^{-b} C^{-b}HRI^{-b}STI^{-b} C^{-b}OL^{-b}A •^{-k} FUSA •^{-l} JOANNE •^{-k} VITO
FRANCISCO^{-m} •^{-k} DIE⁻ⁿTRICH •^{-k} NEO PRAG •^{-k} AE •^{-k} ANNO 1756. ^o

B) •^{-a} A FV^{-b}L^{-b}GV^{-b}RE ET^{-e} TEM^{-b}PESTATE V^{-b}RBI^{-b}NE •^{-p} GRAND^{-b}I^{-b}NE V^{-b}NI^{-b}V^{-b}
^bERSA QV^{-b}OQV^{-b}E NOX^{-b}A L^{-b}I^{-b}BERA NOS I^{-b}ESV^{-b} C^{-a}HRI^{-b}STE •^{-a} L^{-b}AV^{-b}DETV^{-b}
^bR PATIENS^{-h} I^{-b}ESV^{-b}S C^{-b}HRI^{-b}STV^{-b}S NAZARENV^{-b}S •^{-k} QV^{-b}EM QV^{-b}E EST ENI^{-b}
^bX^{-b}A V^{-b}I^{-b}RGO GRATI^{-b}A PL^{-b}ENA •^{-k} M^{-b}ARI^{-b}A V^{-b}I^{-b}RGO QVE^{-h} PI^{-b}A ET^{-e}
GENETRIX^{-q} DEI^{-h} •^{-k} SV^{-b}C^{-b}CV^{-b}RRE TVIS^{-r} SERV^{-b}I^{-b}S I^{-b}N ANGV^{-b}STI^{-b}I^{-b}S •^{-k} A

•^{-k} PER I^{-b} L^{-b} L^{-b} V^{-b} STRI^{-b} HA^{-s} E⁻ •^{-k} RVL^{-b} A ANTONI^{-b} A •^{-k} BV^{-b} KOW^{-t} SKI^{-b} ANA D^{-b} E
HV^{-b} STRZAN PRO M^{-b} A •^{-k} I^{-b} ORI^{-b} GL^{-b} ORI^{-b} A I^{-b} STI^{-b} V^{-b} S •^{-k} QV^{-b} A^{-s} E EST
PARENS I^{-b} ESV^{-b}.

Datum: chronogram A) - VIMXVIIICVIVILLVDIII = 1754

CICIIMIIVCVIDVVIIIVIX = 1844

IMCDVLC = 1756

DIIMICIIICL = 1756

chronogram B) - VLVMVIDIVIVVVXLIIVCI = 1756

LVVIVCIVVVMVIXVIL = 1255

MIVIIIIXVCVIVVIIIVII = 1150

ILVILIVVIDVMIIILIIIVVIV = 1595

Znak: Bukovských z Hustířan¹; Vančurů z Řehnic²

Pravděpodobně slit bratry Janem a Vítem Dietrichem³, zvonaři na Novém městě pražském. Tři synové pražského zvonaře Zachariáše Dietricha, patřil k nim ještě Zachariáš. Do roku 1759 slévali zvony společně.⁴

Antonie Bukovská z Hustířan; Marie Terezie Bukovská z Hustířan, roz. Vančurová z Řehnic;
František Ignác Bukovský z Hustířan

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, sign. 467; ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Polní Voděrady, 477; ŘKF Kolín, farní úřad Lošany, Kronika od roku 1836, s. 127. Mádl (1897), s. 104-105; Podlaha (1910), s. 100; Tůma 2 (1915), s. 31-32.

a. Tůma 2 (1915) uvádí znak „=“.

b. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467 je v přepisu literou vyznačen chronogram.

c. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467 je uvedeno namísto slova „*SIQVIS*“ slovo „*qVIs*“.

d. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467 je uvedena namísto litery „*U*“ litera „*V*“.

e. Tůma 2 (1915) uvádí litery „*ET*“ ve tvaru ampersandu.

f. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467 je uvedeno namísto slova „*SIT*“ slovo „*est*“.

g. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467 jsou slova „*INSIGNE ILLVD*“ uvedena v obráceném pořadí.

h. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467 není slovo uvedeno.

i. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467 je uvedena namísto litery „*V*“ litera „*X*“.

k. Tůma 2 (1915) uvádí pomlčku, která pravděpodobně označuje konec řádku.

l. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467 je v přepisu na tomto místě uvedena litera „*a*“.

m. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467 jsou uvedeny namísto litery „*o*“ litery „*ae*“.

n. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467 není v přepisu litera uvedena.

o. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů a ŘF Kolín, farní úřad Lošany, Kronika od roku 1836, s. 127 je zachycen pouze nápis A).

p. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467 je v přepisu na tomto místě uvedeno slovo „*et*“.

q. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467 je uvedeno namísto slova „*GENETRIX*“ slovo „*genlrix*“.

r. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467 je uvedeno namísto slova „*SVCCVRRETIVS*“ slovo „*SUCUrentlVs*“.

s. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467 není v přepisu uvedena litera „*A*“.

t. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467 je uvedena namísto litery „*W*“ litera „*V*“.

1. Viz kat. č. 249

2. Viz kat. č. 035

3. Další jejich zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. (262+); (263)

4. Rybička (1885), s. 34.

263

Polní Voděradý, kostel Navštívení Panny Marie

1756

Zvon zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1942, vrácen. Koruna tvořena šesti zdobenými¹ uchy, okolo krku je girlandový pás, který je na dvou místech přerušovaný kartuší s postavou svatého a na protější straně zvonu je erb Bukovských z Hustiřan. Na plášti je 16 reliéfních postav svatých². V dolní části pláště, pod postavami svatých, je ozdobný pás s rokajovými motivy a dvojlínkou. Na věnci je vejcovce a čtyři linky různé tloušťky. Jednořádkový nápis A) ohraničený plastickými linkami probíhá po obvodu krku zvonu v girlandovém pásu. Jednořádkový nápis B) je na věnci zvonu.

pr. 79 cm; váha 600 kg; p. A) 2,3 cm - kapitála, p. B) 1,5 cm, verz. 2 cm - humanistická minuskula

A) **EXPENSIS PER^{-a} ILLVSTRIS HAERULAE^{•-b} ANTONIA^{-c} BVKOWSKIANAE DE HVSTRZA^{-d}N^{-e}•^{-f}**

B) **A(nn)o^{-g} 1^{-h}7^{-h}5^{-h}6^{-h}**

Znak: Bukovských z Hustířan³

Pravděpodobně slit bratry Janem a Vítem Dietrichem⁴

Antonie Bukovská z Hustířan⁵

Litery mají serify. Litera **E** má střední rameno je o 2/3 kratší než horní rameno, spodní rameno je delší než horní rameno. Litera **X** má levý dřík zvlněný. Litera **Z** má střední břevno, horní a spodní břevna jsou zvlněná.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 89, Polní Voděřady; ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojsice, sign. 467; ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Polní Voděřady, 477; ŘKF Kolín, farní úřad Lošany, Kronika od roku 1836, s. 127, 164; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Polní Voděřady.

Mádl (1897), s. 105; Podlaha (1910), s. 100; Tůma 2 (1915), s. 32.

- a. Scriptura continua.
- b. Erb Bukovských z Hustířan.
- c. Tůma 2 (1915) uvádí slovo „*ANTONIA*“.
- d. Nad literou „*A*“ je linka
- e. Litera „*N*“ je umístěna v horní části řádku = nadepsání koncovky; p. 1,2 cm.
- f. Kartuš s postavou svatého.
- g. Nad literou „*o*“ je linka = kontrakce.
- h. Číslice p. 1,3 cm.

1. Obličej.
2. Dle Tůmy 2 (1915) sloužily jako vzory pro postavy sochy svatých na Karlově mostě.
3. Viz kat. č. 249
4. Viz kat. č. 262+
5. Viz kat. č. 262+

Epitaf Josefa Bruna Narcise hraběte de Soro zasazený do vnitřní severní stěny kostelní lodě, vpravo od hlavního vchodu. Pískovec, v horní části desky je vytesaný erb hrabat de Soro.

Jednořádkový vtesaný nápis začíná v horní části desky a pokračuje v deseti řádcích v dolní části desky.

v. 182 cm, š. 85 cm; p. 5 cm - kapitála

ANNO •^a [1]^A757 / DIE 25 •^a [JU]^ANI^{II}-^b / IN CONFLI^cCTU AD^{-d} CHOC^{-e}E[WITZ]^A / [-
--] . VULNERATV[S]^A / VITAM FINIV[IT]^A / ILLUSTRISSIMUS^{-f-d} DOM[IN]^AUS /
DOMINUS^{-g} IOS(EPH)US BRUNO N[ARCISCUS]^A / COMES DE SORO / INCLI^{-h}TI
REGIMINIS⁻ⁱ TEO^{-k}TO[NI]^AC[I]^A / LAIDNANCIUS^{-l} / HIC^{-m} / SEPULTUS
REQVIESCI[T]^A (A. Podle ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482.)

Znak: (Čtvrcený štít. V 1. poli je křížek. V 2. poli je říšský orel. Ve 3. poli je pravděpodobně brána. Ve 4. poli jsou tři hvězdičky a šest kulí. Nad štítem je korunka.)

Litery mají serify. Litera E má střední rameno o ½ kratší než horní a spodní rameno.

Josef Bruno Narcis hrabě de Soro, poručík německého pěšího pluku (* cca 1732; † 25. 6. 1757)

ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482.

a. Erb.

b. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 je uvedeno slovo „*Jun.*“.

c. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 je uvedena litera „*e*“.

d. Scriptura continua.

e. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 jsou uvedeny namísto litery „*C*“ litery „*tz*“.

f. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 je uvedeno slovo „*Illstr.*“.

g. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 je uvedeno slovo „*Donus*“.

h. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 je uvedena litera „*y*“.

i. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 je uvedeno slovo „*reg.*“.

k. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 je uvedena litera „*u*“.

l. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 je uvedeno slovo „*Leutnantius.*“.

m. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 je uvedena litera „*s*“.

265+

Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitele

(1758)¹

Zvon „Umíráček“ ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1942. Přepis nápisu podle NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky, kart. 18, okr. Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 110, Týnec nad Labem.

pr. 31 cm; váha asi 15 kg

i^{-a} e. s (us)

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky, kart. 18, okr. Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 110, Týnec nad Labem; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky, kart. 18, okr. Kolín, Stvzenka číslo 30; NA, fond Zemský památkový úřad Praha, kart. 57, inv. číslo 22 Zvony jednotlivě Tuchlovice - Týnec nad Labem, Týnec nad Labem.

a. Dvojtečka.

1. NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky, kart. 18, okr. Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 110, Týnec nad Labem.

266	Plaňany	1759
-----	---------	------

Socha sv. Jana Nepomuckého postavená na náměstí. Od roku 1965 do roku 2008 byla postavena u vnější severní zdi presbytáře kostela sv. Bartoloměje v Kolíně. Pískovec, dvoustupňový kvádrový sokl, který má u předních hran šikmo přisazené voluty. Profilovaná římsa v horní části soklu má stejný tvar jako sokl s volutami. Na římsce je podstavec, na němž stojí socha sv. Jana Nepomuckého s krucifixem v rukách. U nohou má dvě malé sochy andělíčků, které byly doplněny restaurátorem. V letech 2008-2011 byla socha restaurována. Sedmiřádkový nápis je vtesaný v rokajové kartuši na čelní straně soklu. Litery jsou vyplněny černou barvou.

d. 150 cm, š. 140 cm, v. cca 400 cm; p. 3 cm - kapitála - obr. č. 64

**STATUAM / HANC^{-a} M^{-a}ENS GRA/TA L^{-a}OC^{-a}T^{-a} PATRI^{-a} OF / FERT D^{-a}T^{-a}V^{-a}E I^{-a}
OANNES / EC^{-a}C^{-a}E TI^{-a}BI^{-a}PI^{-a}A D^{-a}AT / PL^{-a}ANANI^{-a}ANA / M^{-a}ANV^{-a}S^{-a}**

Datum: chronogram - CMLCIIDIVI = 1759

CCIIIDLIMV = 1759

Sochu zhotovil Martin Máslo, kutnohorský sochař a Václav Kamenický, kameník z Kostelce nad Černými Lesy.

Litery mají serify. Litera **A** má zalomené břevno. Litera **E** má střední rameno o 1/3 kratší než horní rameno, spodní rameno je delší než horní rameno. Litera **F** má střední rameno o 1/3 kratší než horní rameno. Nad literou **I** je tečka.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Plaňany.

Mádl (1897), s. 88; Podlaha (1910), s. 119; Tůma 2 (1915), s. 55; Poche (1980), s. 70.

a. Litera p. 4 cm.

267	Zásmuky	1760
-----	---------	------

Viz kat č. 213

268	Horní Kruty, kostel sv. Václava	(cca 1740-1760) ¹
-----	---------------------------------	------------------------------

---

Obraz Narození sv. Václava zavěšený na severní zdi presbytáře. Pravděpodobně olej na plátně, pohled do tmavé místnosti. Ve zdi je umístěno okno s terčíkovou výplní. V zadní části obrazu je ležící rodička, Drahomíra. Postel je opatřena nebesy. V přední části obrazu je kolébka a žena, porodní bába, která drží novorozence, sv. Václava. V levé části obrazu jsou dvě ženské postavy, nejspíše porodní asistentky. V pravé části obrazu je ženská postava, pravděpodobně sv. Ludmila. Jednořádkový černý malovaný nápis je umístěn u dolního okraje obrazu.

v. 176 cm, š. 131 cm; p. 4 cm, verz. 5 cm - fraktura - obr. č. 65

Narození Svatýho =^aWacláwa

sv. Václav, český kníže (*cca 907; † 28. 9. 935 Stará Boleslav)

Poche (1977), s. 411.

a. Rozdělovací znaménko ve tvaru dvou čárek.

1. Poche (1977)

269	Horní Kruty, kostel sv. Václava	(cca 1740-1760) ¹
-----	---------------------------------	------------------------------

---

Obraz Zavraždění sv. Václava.² Zavěšený na jižní zdi presbytáře. Pravděpodobně olej na plátně. V horní části obrazu jsou umístěni dva letící andělíčky. Střední a spodní část obrazu zaujmají dvě mužské postavy, Boleslav propichující svého bratra, sv. Václava, mečem. Jednořádkový černý malovaný nápis je umístěn u dolního okraje obrazu.

v. 176 cm, š. 130,5 cm; p. 4 cm, verz. 6 cm - fraktura

Swaty Waczlaw od Bratrá zabit byl

sv. Václav³

Poche (1977), s. 411.

1. Poche (1977).
2. Podle Pocheho (1977) se jedná o kopii Willmanova obrazu ze Sedlce.
3. Viz kat. č. 268

270	Bečváry, os. Červený Hrádek	1761
-----	-----------------------------	------

Socha sv. Jana Nepomuckého postavená u silnice II. třídy č. 125, jižně od osady. Pískovec, jednostupňová základna, na které stojí dvoustupňový kvádrový sokl. Dolní část má vyžlabené nároží, horní část soklu má po stranách volutová křídla. Na čelní straně soklu je reliéfně zahloubené pole s konkávně vykrojenými rohy, v němž je vytesaný reliéf Panny Marie Staroboleslavské. Sokl je ukončen profilovanou římsou, na niž je postaven podstavec zdobený na čelní straně hlavami dvou andílků, na kterém stojí socha sv. Jana Nepomuckého s krucifixem v rukou. Socha byla v roce 2004 rozlomena a shozena do příkopu, v roce 2009 byl opraven podstavec a o rok později byla zrestaurovaná socha opět osazena na své místo. Dvouřádkový letopočet je vtesán v konkávně vykrojených rozích reliéfně zahloubeného pole na čelní straně soklu.

d. 117 cm, š. 94 cm, v. cca 430 cm; p. 8-10 cm - arabské číslice

$1^{-a} \cdot^{-b} 7^{-c} / 6^{-d} \cdot^{-b} 1^{-a}$

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Červený Hrádek.
<http://cestyapamatky.cz/kolinsko/cerveney-hradek/socha-sv-jana-nepomuckeho> [cit. dne 23. 5. 2012]

- a. Číslice p. 8 cm.
- b. Reliéfně zahloubené pole.
- c. Číslice p. 9 cm.
- d. Číslice p. 10 cm.

271	Drahobudice, kostel sv. Trojice	1761
-----	---------------------------------	------

Náhrobník Marie Anny Hilleprandové z Prandau zasazený v kostelní podlaze před hlavním oltářem. Červený mramor, v dolní 1/3 desky je vytesaná reliéfní kartuše s erbem Hilleprandů z Prandau. Desetiřádkový vtesaný nápis A) je umístěn v horních 2/3 desky. Jednořádkový nápis B) je u spodního okraje desky. Litery v nápisu A) a B) jsou zality bronzem.

v. 167,5 cm, š. 100 cm; p. 5,5 cm - kapitála

A) H^aIC / A^aVO DOMINANTE / P^aATRE PRAEVOLANTE / M^aATRE
LAMENTANTE / A^aNGELUM QVIA HOMINEM^{-b} INNOCEN=TEM / M^aARI^aAM
A^aNNAM D^{-c}E^{-c-b} P^aRANDAU / NON DUM TRIENEM / V^aARIOLIS OPPRESSAM /
L^aIBITINA S^aEPELIVIT

B) A^aNNO. 1761. 18. S^aEPTEMBRIS

Erb: Hilleprandů z Prandau (Štít je čtvrcený. V 1. a 4. poli je muž v brnění s mečem v ruce, v 2. a 3. poli je říšský orel. Nad štítem jsou dvě přilbice. Klenoty jsou říšský orel a muž v brnění s mečem v ruce.)

Litery mají serify. Litera E má střední rameno o 1/3 kratší než horní a spodní ramena. Nad literou I je tečka.

Marie Anna Hilleprand z Prandau (*1758; † 18. 9. 1761)

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Drahobudice.

Mádl (1897), s. 10; Podlaha (1910), s. 21; Tůma 2 (1915), s. 179; Poche (1977), s. 320.

a. Litera p. 7 cm.

b. Scriptura continua.

c. Litera p. 3,3 cm.

272+	Velký Osek, zvonička	1761
------	----------------------	------

Zvon zavěšený v obecní zvoničce. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1942. Popis umístění a přepis nápisu podle Podlahy (1910).

pr. 28 cm; 15 kg¹

Adalbertus Richlik fieri fecit anno salutis 1761

Slil pravděpodobně Vojtěch Rychlík

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 119, Velký Osek.

Podlaha (1910), s. 141.

1. Pravděpodobně se jedná o zvon běžné číslo 3 uvedený v NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 119, Velký Osek.

273+	Starý Kolín, kostel sv. Ondřeje	1762
------	---------------------------------	------

Zvon v sanktusové věžičce. Ulit jako náhrada za zvony zničené při požáru v roce 1761. První válečná rekvizice v roce 1918, vrácen, podruhé zrekvírován v roce 1942. Přepis letopočtu podle Tůmy 1 (1915).

váha cca 15 kg

1762

NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 101, Starý Kolín; ŘKF Kolín, farní úřad Starý Kolín, Pamětní kniha starokolínské fary od roku 1836, s. 62.

Tůma 1 (1915), s. 23.

274+ ¹	Starý Kolín, kostel sv. Ondřeje	1762
-------------------	---------------------------------	------

Zvon zavěšený v sanktusové věžičce. Ulit jako náhrada za zvony zničené při požáru v roce 1761. Válečná rekvizice v roce 1942, na žádost duchovního správce vrácen z Kolína. Přepis letopočtu podle Tůmy 1 (1915).

váha cca 7 kg

1762

NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 101, Starý Kolín; ŘKF Kolín, farní úřad Starý Kolín, Pamětní kniha starokolínské fary od roku 1836, s. 116.

Tůma 1 (1915), s. 23.

1. Pravděpodobně zavěšen v sanktusové věžičce.

275+	Veltruby, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1765
------	--	------

Zvon, sekundárně ve věži kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916/1917. Popis výzdoby a přepis nápisu podle Tůmy 1 (1915). „*Kolem koruny nápis. Nahoře ozdoben 4 znaky a dole 2 obrazy svatých.*“ Zvon byl zakoupen v roce 1897 z Emauzského kláštera¹.

pr. 77/80 cm

GOSS MICH JOHANN CHRISTIAN SCHY^aNCKE IN PRAG 1765

Slil Jan Kristián Schunke², pražský zvonař. Dílnu měl na Novém městě pražském.³

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

Podlaha (1910), s. 140; Tůma 1 (1915), s. 93.

a. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů, uvedena litera „U“.

1. Tůma 1 (1915), s. 93.

2. Další jeho zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. 275+; 281+; (284); 285+

3. Rybička (1885), s. 35.

276	Vítěce, zvonice u kostela sv. Apoštola Šimona a Judy	1765
-----	--	------

Viz kat. č. 059

277+	Bečváry, zámek, čp. 1	1766
------	-----------------------	------

Brána bečvářského zámku. Brána je vyzděná z cihel, průčelní plocha je bohatě členěná. Po stranách hlavního vjezdu jsou dva pilastry. Oblouk brány je mírně stlačený. Brána je ukončena profilovanou římsou, která je nad pilastry rovná a nad vchodem segmentově zakončená. Na římsě jsou položeny prejzové tašky. Na oblouku brány je umístěna pískovcová váza, po stranách jsou postaveny dva pískovcové čučky. Po stranách brány jsou dva malé branky. V současné době je brána z větší části bez omítky, letopočet vtesaný v horní části oblouku je nový.

v. cca 750 cm, š. 1100 cm

1766¹

Mádl (1897), s. 1; Tůma 2 (1915), s. 173; Poche (1977), s. 39.

1. Současný letopočet vyrytý na bráně je **1966**.

Portál zasazený do východní ohradní zdi zámeckého areálu, nedaleko kostela Nanebevzetí Panny Marie. Pískovec, vstup je zazděný. Portál je pravoúhlý s ušima a lemovaný na vnější i vnitřní straně lištou. V horní ½ velkého klenáku je vytesaná šternberská hvězda. Dvouřádkový nápis je vtesán v dolní ½ klenáku.

v. 250 cm, š. 158 cm; p. 8-11 cm - kapitála, arabské číslice - obr. č. 66

1^{-a}7^{-a}6^{-b}6^{-b} / A^{-c}T^{-a}

Znak: Šternberků¹

Litery mají serify. Břevno litery **A** je současně břevnem litery **T**.

Poche (1982), s. 340;

- a. Litera p. 8 cm.
- b. Litera p. 11 cm.
- c. Litera p. 10 cm.

1. Viz kat. č. 187

Mariánský sloup stojící na Masarykově náměstí. Dvoustupňová základna. Masivní odstupňovaný pískovcový sokl zakončený zalamovanou profilovanou římsou. Po stranách solu je vytesán vysoký reliéf kartuše se svatým. Na severní straně je v kartuši vytesán sv. Jan Nepomucký, na východní straně je pravděpodobně sv. Notburga, na jižní straně je sv. Václav, na západní straně je sv. Roch. V bočních rozích soklu jsou umístěny zdobené¹ pilíře. Na pilířích jsou postaveny sochy svatých. Na SZ pilíři je postavena socha sv. Floriána, na SV pilíři je socha sv. Gotharda, na JV pilíři je socha sv. Josefa a na JZ pilíři je socha sv. Lukáše. Z prostřední části soklu se zvedá korintský sloup, na němž je socha Panny Marie. Nápis A) je vtesán na jižní straně soklu. Nápis B) a C) na severní straně soklu.

v. cca 660 cm, š. 220 cm; p. A) 4,5 cm - humanistická minuskula, p. B) 4 cm - humanistická minuskula, p. C) 4,5 cm - humanistická minuskula - obr. č. 67

A) E^{-a}rect(us) 1768

B) Renov(atio) 1860

C) Obnov(eno) 1909

Litery mají serify. Litera E v nápisu A) má střední rameno o ½ kratší než horní a spodní rameno.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Týnec nad Labem.

Poche (1982), s. 125.

a. Litera p. 8 cm.

1. V reliéfně zahloubeném poli s vykrojenými rohy je vytesána rokaj.

280+	Chrášťany, os. Bylany, kostel sv. Bartoloměje	1769
------	---	------

Letopočet umístěn v průčelí na volutovém štítu. Popis umístění a přepis letopočtu podle Pocheho (1978).

1769

Poche (1978), s. 154.

281+	Chrášťany, os. Bylany, kostel sv. Bartoloměje	1771
------	---	------

Zvon Marie ve věži kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Přepis nápisu a popis výzdoby podle Podlahy 1 (1907). „*Nahoře obhroublý mušlový dekor barokní; na plášti v předu reliéf apoštola a nápis; vzadu reliéf Panny Marie s mrtvým tělem Ježíšovým na klíně.*“

pr. 95 cm, v. 81 cm¹

GOSS MICH IOHANN CHRISTIAN SCHVNCKE IN PRAG 1771

Slil Jan Kristián Schunke²

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů.

Schaller (1788), s. 365; Podlaha 1 (1907), s. 39; Podlaha 2 (1907), s. 31.

a. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů je uvedeno: „*Gos mich Johan Christian Schunqve in Prag 1771.*“.

1. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů jsou uvedeny rozměry: pr. 97 cm, v. 81 cm.
2. Viz kat. č. 275+

282	Velim, zvonice u kostela sv. Vavřince	1771
-----	---------------------------------------	------

Portál zasazený ve vchodu kostelní zvonice.¹ Pískovec, portál má půlkruhové ukončení, oblouk je stlačený. Na čelních plochách dřívku a oblouku jsou reliéfně zahloubená pole. V portálu jsou staré dřevěné barokní dveře. Jednořádkový letopočet je vtesán do plochy klenáku a orámován vtesaným zrcadlem s konkávně vykrojenými rohy.

v. 327 cm, š. 210 cm; p. 10 cm - arabské číslice

1771

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Velim.
Tůma 1 (1915), s. 150; Poche (1982), s. 194.

1. V roce 1771 došlo podle plánů kolínského stavitele Jedličky k přestavbě starší dřevěné zvonice na novou zděnou.

283+	Ovčáry, kostel sv. Jakuba Staršího	1772
------	------------------------------------	------

Zvon v kostelní věži. Válečná rekvizice v roce 1917. Popis výzdoby a prepis nápisu podle Tůmy 1 (1915). „*Má při koruně mušlový ornament. Na jižní straně pláště stojí na mušli sv. Jan Event., na severní sv. Florian, sv. Jakub, sv. Vojtěch a Nejsvětější Trojice. V obrubě odlito několik listů šalvěje, velká medaile a nápis.*“

pr. 98 cm; p. - pravděpodobně kapitála

JOHANN GEORG KU^aHNER GOSS MICH IN PRAG ANNO 1772^b

Slil Jan Jiří Kühner¹

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ŘKF Kolín, farní úřad Ovčáry, Pamětní kniha Ovčáry - Býchory od roku 1836, s.122-123, s. 253.
Mádl (1897), s. 80; Podlaha (1910), s. 115; Tůma 1 (1915), s. 77.

a. Nad literou „U“ je umlaut.

b. ŘKF Kolín, farní úřad Ovčáry, Pamětní kniha Ovčáry - Býchory od roku 1836, s. 122 uvádí letopočet „1779“.

1. Viz kat. č. 261

Zvon zavěšený v dřevěné stolici v kostelní zvonici. Popis výzdoby a přepis nápisu podle výstavní tabule expozice o historii zvoníků v okolí Plaňan umístěné v přízemí kostelní zvonice. „Zvon byl zavěšený ve špičce věže kostela. Hlava je dřevěná. Korunu má sloupkovou. Zvon je homolovitého tvaru. Na horní části pláště je jedna jednoduchá linka. Uprostřed pláště jsou proti sobě plastiky světců: 1. Sv. Pavel s mečem a knihou 2. Sv. Prokop s berlou a ďáblem na řetězu U Sv. Prokopa je nápis. Nad věncem jsou dvě jednoduché linky asi 1 cm od sebe. Na věnci je jedna jednoduchá linka.“

pr. 30 cm, v. 24 cm; p. 0,9 cm - kapitála

IKS •^a 1773

Zvon by mohl pocházet od zvonáře Jana Kristiána Schunky¹

NA, fond Státní památková správa kart. 666, Lístkový katalog zvonů A-K, okres Kolín, Plaňany.

Tůma 2 (1915), s. 69; Expozice o historii zvoníků v okolí Plaňan.

a. V Expozici o historii zvoníků v okolí Plaňan je uvedena plastika.

1. Viz kat. č. 275+

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1916. Přepis nápisu podle Podlahy 1 (1907).

pr. 34 cm, v. 32 cm¹

GOS MICH IOHANN CHRISTIAN SCHVNCKE IN PRAG 1773.

Slil Jan Kristián Schuncke²

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů; SOkA Kolín, FÚ Tuklaty, Pamětní kniha 1836-1950, fol. 29.

Podlaha 1 (1907), s. 146; Podlaha 2 (1907), s. 63.

a. Scriptura continua.

1. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů uvedeny rozměry: pr. 36 cm, v. 32 cm.

2. Viz kat. č. 275+

Memoriální nápis o přestavbě kostela na desce zasazené do vnější západní stěny štítu kostelní předsíně, nad hlavním vchodem do kostela. Pískovec, deska má oválný tvar. Boky jsou zdobeny volutou. V ploše desky je vytesáno reliéfně zahloubené nápisové pole. Devítiřádkový vtesaný nápis je umístěn v nápisovém poli.

v. cca 50 cm, š. cca 100 cm; p. cca 5 cm - kapitála

**AD / MAJOREM^{-a} DEI^{-a} O(PTIMUS)^{•-b -a} M(AXIMUS)^{•-b} GLORIAM / ET S(ANCTI)^{•-b}
 MARTYRIS WENCESLAI / DUCIS AC PATRONI BOHEMIAE / HONOREM /
 HANC ECCLESIAM REAEDIFICAVIT / EX^cCELL(MUS).^d D(OMINUS)^{•-b}
 D(OMINUS)^{•-b} MICHAEL IOAN(NES)^{•-b} S(ACRUM)^{•-b} R(OMANUM)^{•-b}
 I(MPERIUM)^{•-b} / PIN(CERN)^{•-b} HAER(EDIT)^{•-b} COMES AB ALTHANN / M^{•-b}
 DCCLXXIII.^e**

Litery mají serify. Litera **A** má zalomené břevno. Litera **E** má střední rameno o 2/3 kratší než horní a spodní ramena. Litera **F** má střední rameno o 2/3 kratší než horní rameno. Nad literou **I** je tečka. Nad literou **J** je tečka.

Michael Jan Nepomuk hrabě z Althannu (*10. 2. 1757; † 3. 8. 1815)

ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467.

Schaller (1788), s. 58; Mádl (1897), s. 96; Podlaha (1910), s. 136; Tůma 2 (1915), s. 6.

a. Scriptura continua.

b. Dvojtečka.

c. Mádl (1897) uvádí namísto litery „X“ literu „C“.

d. Tůma 2 (1915) vynechává přepis 3-5. řádku.

e. V Schallerovi (1788) je uveden přepis nápisu 6. - 9. řádku.

Erb Althannů zasazený do vnější západní stěny štítu kostelní lodě. Pískovec, reliéfně vytesaná oválná kartuše se znakem. Kolem znaku je řetěz s řádem zlatého rouna. Pod znakem je vytesaná plastická nápisová páska. Nad erbem je reliéfní kovová říšská knížecí¹ koruna. Kartuše je umístěna do erbovního pláště. Jednořádkový nápis A) je vytesaný na břevnu štítu. Jednořádkový nápis B) je vtesaný na nápisové stužce.

v. cca 140 cm, š. cca 90 cm; p. A) cca 15 cm - kapitála, p. B) cca 15 cm - kapitála

A) **A(lthann)**

B) **A(nno)^a 1773**

Znak: Althannů (Na štítu je břevno, na kterém je litera A. V 1. poli štítu je šiška.)²

Mádl (1897), s. 96; Podlaha (1910), s. 136; Tůma 2 (1915), s. 6.

a. Dvojtečka.

1. Koruna je knížecí, ačkoliv Alhtannové byli hrabata.

2. Srov. Ottův slovník naučný. Ilustrovaná encyklopedie lidské vzdělanosti. 2. díl. Praha, 1889, s. 18.

288

Svojšice, kostel sv. Václava

(1773)¹

Kazatelna umístěná v severovýchodním rohu kostelní lodě. Řečniště má oválný tvar, plochu poprsnice dělí dva pilastry zdobené vyřezávanými rokajovými motivy na tři pole. V prostředním poli poprsnice je vyřezávaná, pozlacená a rokajemi ozdobená kartuše s motivem kázání. Horní římsa je zalamovaná a bohatě profilovaná. Spodní zalamovaná římsa je konkávně a konvexně profilovaná. Nad řečništěm je stříška, tvarem stejná jako řečniště, s profilovanou zalamovanou římsou a čabrákou. Stříška je zakončena čtyřbokým komolým jehlanem s profilovanou římsou, na jehož vrcholu je polychromovaná socha sv. Jana Křtitele. Vlevo od čtyřbokého komolého jehlanu je polychromovaná socha sv. Petra, vpravo je postavena polychromovaná socha sv. Ignáce z Loyoly. V části u zdi je stříška spojena s řečništěm dřevěnými deskami. Pětirádkový nápis A) je namalován v otevřené knize držené sv. Petrem. Čtyřrádkový nápis B) je namalován v otevřené knize držené sv. Ignácem z Loyoly. Písmo bylo pravděpodobně přemalováno.

pr. 120 cm, v. cca 450 cm; p. A) cca 1.-4. ř. cca 2-2,5 cm - kapitála, p. A) 5. ř. cca 5 cm - kapitála, p. B) cca ? cm - humanistická minuskula - obr. č. 68

A) **SNÁZE BY BYLO / UHASITI SLUNCE^a / NEŽLI / ZNIČITI / CÍRKEV.**

B) **[---]locuta / [---] / ca[---] / [---]ta.**

Litera **E** má tvar epsilonu.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Svojšice.

Poche (1980), s. 490.

a. Čárka.

1. Poche (1980). V RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Svojsice je uvedena datace po roce 1770.

289	Tuchoraz, čp. 17	1773 ¹
-----	------------------	-------------------

Brána tuchorazského mlýna stojícího pod východní částí hráze Mlýnského potoka. Brána je vyzděná z cihel a kamení², plot je plaňkový. Ostění brány je z červeného nučického pískovce³, v horní části oblouku ukončené klenákem. Plochu pískovcového ostění lemují rámce pravoúhlých rýh s konkávně vykrojeným rohy. V bráně jsou zavěšena dřevěná vrata, konstrukce vrat je rámová, ve výplních je sluneční motiv. Branka je vložena do levého vratového křídla. Po stranách zděné brány vystupují z omítky hladké pilastry. Brána je ukončena profilovanou římsou, která je nad pilastry rovná a nad vchodem segmentově zakončená. Římsa je svrchu krytá taškami. Dvouřádkový letopočet je vtesán do plochy klenáku.

d. 610 cm, v. cca 500 cm; p. cca 10 cm - arabské číslice - obr. č. 69

17/73

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Přehvozdí.

Sedláček (1998), s. 16.

1. Tuchorazský mlýn je mnohem starší, první zmínku o něm máme už v roce 1539. Viz Sedláček (1998).
2. V nižších partiích zdiva je opadaná omítka.
3. Tento pískovec podléhá snadněji zkáze než jiné pískovce, proto musel být pilíř v levé části ostění nahrazen cihlovou vyzdívkou.

290+ ¹	Bečváry, zámek, čp. 1	1774
-------------------	-----------------------	------

Fresky hlavního sálu v 1. patře zámku. Popis umístění, výzdoby a přepis nápisu podle Mádla (1897). „V prvním patře jest uprostřed zahradního průčelí nejlépe zachovaný hlavní sál. V půdorysu obdélník se zatupenými kouty, stoupá do patrové výše. Patery dveře, v hlavních osách a v koutech, sem vedou; proti oknům dva poloobálové výklenky. Na stěnách nesou malované kanelované korintské pilastry plastické, místy šnekovitě stáčené, římsy. Nad nimi zase malovaná balustráda, na níž, nad okny a výklenky, medailony (grisaille) s alegorickými postavami Síly, Moudrosti, Slávy, Vítězství a j. Na stěnách proti vstupu ze zahrady: Ženská okřídlená postava sedí na stupních přeražené sochy a pohlíží do rozevřené knihy, v níž se

čte:“ nápis A). „*Nade dveřmi koutovými kartušové grisailles: dvojice hrajících si dětí. Nade dveřmi osovými: Eneas spí pod palmou, v pozadí bůh řeky vylévá vodu z nádoby. - Rytíř klečící vrývá mečem do kamene jméno*“ nápis B), „*kolem jeho soudruzi. Na stropě níže klenutém: Eneas vykládá svým soudruhům na kresbě a modelu dřevěného koně ku zkáze Tróje. V oblacích Athéna, v pozadí fantastické útvary města. Kompozice dekorativního švihu s divadelní výrazností akce a pos, živých barev. Ve špaletách oken emblemy hudby, malířství, sochařství atd.*“ Fresková výzdoba v hlavním sále byla v roce 1978 restaurována akademickým malířem Jaroslavem Altem.

p. - A) pravděpodobně kapitála²

A) HA/GER / ET / RED(EL)/M(AYER) // ANNO / MDCC / LXX / IIII / PINX/ER

B) AENEAS

Dílo malířů Josefa Hagera (*1726; † 1780); Josefa Redelmayera (*1727; † 1788)

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Bečváry.

Mádl (1897), s. 2, 4; Tůma 2 (1915), s. 173; Poche (1977), s. 39; Fiala (1989), s. 38; Rišlink (2000), s. 185; <http://cestyapamatky.cz/kolinsko/becvary/stary-zamek> [cit. dne 4. 5. 2012]

1. Zámek není přístupný veřejnosti.
2. Mádl (1897) uvádí přepis nápisu kapitálou.

291	Tismice, kostel Nanebevzetí Panny Marie	(cca 1775) ¹
-----	---	-------------------------

Fresky umístěné na stropě hlavní lodě a v apsidách bočních lodí. Popis podle Podlahy 2 (1907). „*Na stěně apsidy nad oltářem vymalován jest Bůh Otec a Duch sv. v oblacích; v bočních apsidách nad postranními oltáříky vymalován jest na straně evangelijní modlíci se svatý Jan Nep., na straně epištolní sv. Anna s knihou na klíně, při ní dívěnka Marie a v pozadí sv. Joachym. Na stropě lodi v jednotlivých polích vymalováno: 1. Monogramm mariánský anděly obklopený, 2. korunování P. Marie, 3. P. Maria jakožto útočiště v různých potřebách, 4. P. Maria oroduje po boku P. Ježíše v nebesích za dívky o přimluvu ji vzývající, 5. nad kruchtou: P. Marie Tismická v oblacích; dole Tismický kostel s blížícím se procesím.*“ . Nápis A) je namalován černou barvou na bílém pozadí na stropě hlavní lodě v 2. poli. Monogram B) je namalováno žlutou barvou na stropě hlavní lodě v 1. poli.

p. A) cca 1,5 cm - humanistická minuskula, p. B) cca 20 cm - kapitála

A) I) **Sanitatem**

II) **Visum**

B) **MARIA**

Malbu vytvořil Jan Svoboda, přistoupimský kaplan.

Podlaha 1 (1907), s. 193; Podlaha 2 (1907), s. 59; Poche (1982), s. 64.

1. Podlaha 2 (1907)

292+	Uhlířská Lhota, Rasochy, kostel sv. Havla, opata	1775
------	--	------

Zvon v dřevěné zvonici u kostela. Válečná rekvizice v roce 1916. Popis výzdoby zvonu a přepis nápisu podle NA, fond Zemský památkový úřad Praha, kart. 57, Soupis zvonů k účelům válečným, výkaz zvonů farnosti v Žiželicích n. Cidlinou. „*Má ozdobné figury.*“

pr. 102 cm; váha 590 kg

Leta Páně 1775 K větší cti a slávě trojice svatě^a nepozvrněné P(anny). Marie^a svatých apoštolů a sv. Havla^a opata přelity jest zvon tento za šťastného panování na Chlumci vysoce urozeného Václava Oktaviána Kinského.

Václav Oktavián Kinský

NA, fond Zemský památkový úřad Praha, kart. 57, Soupis zvonů k účelům válečným, výkaz zvonů farnosti v Žiželicích n. Cidlinou.

a. V NA, fond Zemský památkový úřad Praha, kart. 57, Soupis zvonů k účelům válečným, výkaz zvonů farnosti v Žiželicích n. Cidlinou je uvedena čárka.

293+	Ovčáry, kostel sv. Jakuba Staršího	1777
------	------------------------------------	------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1916. Popis výzdoby a přepis nápisu podle Tůmy 1 (1915). „*Obráz sv. Jana Nepomuckého.*“

pr. 31 cm

J. D. 1777

ŘKF Kolín, farní úřad Ovčáry, Pamětní kniha Ovčáry - Býchory od roku 1836, s.122-123.

Mádl (1897), s. 80; Podlaha (1910), s. 115; Tůma 1 (1915), s. 77.

Zvon v kostelní věži. Válečná rekvizice v roce 1917. Popis výzdoby a přepis nápisu podle Tůmy 1 (1915). „*Obrazy sv. Ivana a Antonína.*“

pr. 28 cm

I. R. S. 1777

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ŘKF Kolín, farní úřad Ovčáry, Pamětní kniha Ovčáry - Býchory od roku 1836, s. 122-123, s. 253.

Mádl (1897), s. 80; Podlaha (1910), s. 115; Tůma 1 (1915), s. 77.

Fresky tří iluzivních rozvilinových oltářů v kostelní lodi. Na vnitřní východní stěně presbytáře je hlavní iluzivní oltář Panny Marie s dvouřádkovým žlutým nápisem I) v nástavci. Na vnitřní severní stěně kostelní lodi je boční iluzivní oltář sv. Jana Nepomuckého s nápisem II). Jednořádkový žlutý nápis II) A) je v horní části nástavce, dvouřádkový černý nápis II) B) je v dolní části nástavce. Na vnitřní jižní stěně kostelní lodi je boční iluzivní oltář sv. Josefa s dvouřádkovým černým nápisem III) v dolní části nástavce. Pozadí všech nápisů je modré. Fresky restaurovány Františkem Krátkým v roce 1894².

p. I) cca 10 cm - kapitála; p. II) A) cca 20 cm - kapitála, p. II) B) cca 5 cm, verz. cca 10 cm - humanistická minuskula; p. III) cca 5 cm, verz. cca 10 cm - humanistická minuskula - obr. č. 70

I) **M^aA/RIA**

II) A) + / **I(esus) H(ominum) S(alvator)**

B) **Sv(atý). Jene Nep(omucký). / oroduj za nás^{-b}**

III) **Sv(atý). Josefe / oroduj za nás^{-b}**

Václav Kramolín³, malíř. Mladší brat významného malíře Josefa Kramolína. Žil v letech 1733 až 1799.

Litery v nápisech II) B) a III) mají serify a jsou stínované.

a. Litera p. cca 20 cm.

b. Vykřičník.

1. Poche (1980)
2. Poche (1980), s. 100.
3. Dějiny českého výtvarného umění. (III/1) 1780/1890. Praha 2001, s. 69.

296	Skramníky, hřbitov u kostela Stětí sv. Jana Křtitele	1778
-----	--	------

Náhrobek postavený u vnější jižní zdi kostelní lodě. Pískovec, náhrobek je tvořen obrácenou románskou hlavicí, do níž je zasazen bohatě zdobený kovaný kříž. Před náhrobkem, nad hrobem, leží pískovcová deska s vytesaným reliéfně vystupujícím křížem. Jednořádkový vtesaný letopočet je na čelní straně románské hlavice.

románská hlavice - d. 54 cm, š. 54 cm, v. 30 cm; p. 6 cm - arabské číslice

1778

297	Plaňany	1779 ¹
-----	---------	-------------------

Kříž postavený v jižní části obce po levé straně silnice II. třídy č. 329 směrem na Žabonosy. Červený pískovec, široká dvoustupňová odstupňovaná základna, na které je postaven kvádrový sokl. Boční strany soklu jsou zdobeny vtesanou linkou s konkávně vykrojenými rohy. Sokl je ukončen profilovanou římsou, na niž stojí hladký sloup. Na sloupu je postaven krucifix, kříž je jetelový. Jednořádkový nápis A) je vtesán na tabulce na severní straně krucifixu. Jednořádkový nápis B) je vtesán na jižní straně krucifixu. Jednořádkový letopočet C) je vtesán na jižní straně soklu.

d. 55,5 cm, š. 56,5 cm, v. cca 370 cm; p. A) cca 3 cm - kapitála, p. B) cca 10 cm - kapitála, p. C) 7-10 cm - arabské číslice

A) **I(ESUS)^{-a} N(AZARUNUS) / R(EX)^{-a} I(UDAEORUM)²**

B) **I(ESUS)^{-a} H(OMINUM)^{-a} S(ALVATOR)**

C) **1^{-b}7^{-c}7^{-c}9^{-d}**

Tvar kříže je podobný s křížem viz kat. č. 313

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Plaňany.

- a. Scriptura continua.
- b. Číslice p. 9 cm.
- c. Číslice p. 7 cm.

d. Číslice p. 10 cm.

1. V RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Plaňany je uvedeno datování asi do 2. pol. 19. století.

2. Jan 19;19

298	Tuklaty, čp. 18	1779
-----	-----------------	------

Brána burghardova statku, stojícího u rozcestí silnice III. třídy č. 1136 a místní komunikace, ulice Na Valech. Zděná brána, v nárožích jsou pilastry. Pískovcové ostění je v horní části oblouku ukončeno klenákem. Plochu pískovcového ostění lemují rámce pravoúhlých rýh s konkávně vykrojeným zakončením. Brána je ukončena profilovanou římsou, která je nad pilastry rovná a nad vchodem segmentově zakončená. Na římsě jsou položeny prejzové tašky. V bráně jsou zavěšena dřevěná vrata rámové konstrukce, výplně jsou tvořeny našikmo skládanými lištami. Jednořádkový nápis A) je vyškrábán na reliéfně vystupujícím čtvercovém poli umístěném ve štítu brány. Jednořádkový vtesaný letopočet B) ohraničený vtesaným rámem s konkávně vykrojenými rohy je ve střední části klenáku.

v. cca 430 cm, š. 500 cm; p. A) cca 15 cm - arabské číslice, p. B) cca 10 cm - arabské číslice

A) 18

B) 1779

299+	Starý Kolín, kostel sv. Ondřeje	1779
------	---------------------------------	------

Zvon ve věži kostela. Ulit jako náhrada za zvony zničené při požáru v roce 1761. Válečná rekvizice v roce 1916. Popis výzdoby zvonu podle Tůmy 1 (1915). „*Kolem koruny drobné figurky, na plášti sv. Josef před Kristem klečící.*“

pr. 118/120 cm; p. - pravděpodobně kapitála

TI^aTO ZV^aONI^a PO OHNI^a ZA FARAŽE JOSEFA ANTONI^aNA V^aOKAI^bKA^c
NAKI^bAD^aEM^a KOSTEI^bA V^aPRAZE PRŽEL I TI^a K SI^bAV^aI^aE BOŽI^a.
JOHANN GEORG KU^cHNER^f GOSS MICH IN PRAG ANNO 1779.

Datum: chronogram IVIIIIVDMIVLIIIIVII = 1580, za předpokladu že by litery „I“ ve slovech „VOKAIKA“, „NAKIADEM“, „KOSTEIA“ a „SIAVIE“ byly „L“ vyšel by chronogram IVIIIVLLDMLVLIILVII = 1778.

Slil Jan Jiří Kühner¹

Josef Antonín Vokálek, starokolínský farář v letech 1769-1795.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ŘKF Kolín, farní úřad Starý Kolín, Pamětní kniha starokolínské fary od roku 1836, s. 60.

Mádl (1897), s. 55; Tůma 1 (1915), s. 23.

a. Litera je vyšší.

b. Pravděpodobně špatně odlitá litera „L“.

c. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů uvedeno jméno „**VOKALA**“.

d. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů uvedeno slovo „**PŘELIL**“.

e. Nad literou „U“ je umlaut.

f. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů uvedeno jméno „**KĪHNER**“.

1. Viz kat. č. 261

300+	Starý Kolín, kostel sv. Ondřeje	1779
------	---------------------------------	------

Zvon ve věži kostela. Ulit jako náhrada za zvony zničené při požáru v roce 1761. Válečná rekvizice 1916. Přepis nápisu podle Tůmy 1 (1915).

pr. 95 cm; váha 300 kg; p. - pravděpodobně kapitála

TEHOŽ L^aETA ZA V^aROZENEHO A STATEC^aZNEO PANA V^aOJTEC^aHA M^aASSATSC^aHE PANSTV^aT^aC^aH KOL^aL^aI^aNSKEHO A BEC^aŽV^aARSKEHO PANA V^aRC^aHNI^aHO. JOHAN GEORG KU^bHNER GOSS MICH IN PRAG ANNO 1779.

Datum: chronogram LVCVCMCVICLLICVVCI = 1778

Slil Jan Jiří Kühner¹

Vojtěch Mašatsche, vrchní kolínského a bečvárského panství.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ŘKF Kolín, farní úřad Starý Kolín, Pamětní kniha starokolínské fary od roku 1836, s. 60.

Mádl (1897), s. 55; Tůma 1 (1915), s. 23.

a. Litera je vyšší.

b. Nad literou „U“ je umlaut.

1. Viz kat. č. 261

301	Starý Kolín, kostel sv. Ondřeje	1779
-----	---------------------------------	------

Zvon zavěšený na ocelové hlavě v dubové stolici ve věži kostela. Ulit jako náhrada za zvony zničené při požáru v roce 1761. Válečná rekvizice v roce 1942, na žádost duchovního správce vrácen z Prahy. Koruna tvořena šesti zdobenými¹ uchy, na krku zvonu jsou výjevy andělského chóru, na východní a západní straně pláště plastický reliéf, v dolní části pláště jsou tři dvojlinky, na věnci je jedna linka. Jednořádkový nápis je na věnci zvonu.

pr. 70 cm; váha 250 kg; p. 1,2 cm - kapitála

IOHAN GEORG KU^aHNER GOSS MIC^bH IN PRAG ANNO 1779

Slil Jan Jiří Kühner²

Litery mají serify.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 101, Starý Kolín; ŘKF Kolín, farní úřad Starý Kolín, Pamětní kniha starokolínského fará od roku 1836, s. 116; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Starý Kolín.

Mádl (1897), s. 55; Tůma 1 (1915), s. 23.

a. Nad literou „U“ je umlaut.

b. Litera „C“ je nakloněná doprava, jinak je stejná jako litery „G“.

1. Lidské tváře.

2. Viz kat. č. 261

302+	Vitice	1779
------	--------	------

Kříž. Přepis nápisu podle SOkA Kolín, FÚ Vitice, Gedenkbuch 1836-1883, s. 8.

**TENTO KRZIZ KE CTI A CHWALE BOZI [POSTAWEN] NAKLADEM CELE
OBCE [WITICKE ROKU] 1779**

SOkA Kolín, FÚ Vitice, Gedenkbuch 1836-1883, s. 8.

Oltář, hlavní stojící v presbytáři kostela. Vyřezávaný barokní oltář s tabernáklem na mense a bočními brankami. Retabulum tvoří obraz s vyřezávaným rámem a dvěma letícími anděly po stranách obrazu. Oltář má výrazně dlouhý stupeň. Na celém oltáři jsou zdobné rokajové motivy. Na oltáři je zavěšena kopie Rubensova obrazu Nanebevzetí Panny Marie.¹ „*Po stranách nad brankami za oltář vedoucími stojí pěkné barokní sochy sv. Jachyma a sv. Anny.*“² Vyřezávaný monogram A) natřený zlatou barvou je umístěn na nástavci oltáře. Dvouřádkový malovaný zlatý nápis B) na modrém pozadí je na čelní straně mensy v rokajové kartuši.

v. cca 450 cm, š. 390 cm; p. A) cca 1,5 cm - kapitála, p. B) 1. ř. 3,5 cm - humanistická minuskula, p. B) 2. ř. 4,5 cm - kapitála

A) **M^aARIA**

B) **Z^bdavas / MARIA**

Oltář zhotovil Jan Kabourek³, pražský řezbář.

Litery v nápisu B) jsou stínované a mají serify.

Podlaha 1 (1907), s. 101; Podlaha 2 (1907), s. 30; Poche (1978), s. 324.

a. Litera p. cca 25 cm.

b. Litera p. 5,5 cm.

1. Obraz namaloval v roce 1781 Josef Reinischen, dvorní malíř knížete Lichtenštejna. V roce 1877 byl obraz opraven a přemalován Adolfem Liebscherem.

2. Popis výzdoby podle Podlahy 2 (1907).

3. Jan Kabourek zhotovil i dva boční oltáře a kazatelnu ve lstibořském kostele.

Kazatelna postavená u vítězného oblouku na evangelijní straně kostela. Dřevo, řečniště má obdélníkový tvar, v nárožích jsou pilastry s rokajovou výzdobou. Na čelní straně poprsnice je vyřezávaná rokajová kartuše s motivem kalichu s hostií a desek desatera. Na boční straně poprsnice je vyřezávaná rokajová kartuše s motivem Nanebevstoupení Ježíše Krista. Řečniště stojí na dřevěném stupni. Na řečniště vedou schody, přisazené k severní stěně presbytáře. Boční strana schodiště má rokajovou výzdobu. Stříška má stejný tvar jako řečniště. Pod

řimsou je čabraka, zdobená střapci. Na stříšce je kvádrový podstavec se zkosenými hranami, z nichž vedou vyřezávané rokaje k rohům stříšky. V horní části podstavce jsou polychromované okřídlené hlavy. Na podstavci je vyřezávaný beránek, kolem něhož jsou sluneční paprsky. Zdobné rokajové prvky jsou pozlacené. Jednořádkový nápis A) je na stříbrné hostii. Třířádkový červený nápis B) je namalován na levé stříbrné desce a pokračuje v šesti řádcích na pravé stříbrné desce.

d. 120 cm, š. 80 cm, v. 260 cm; p. A) - 2,2 cm - humanistická minuskula, p. B) - 2,5 cm - kapitála

A) **I(esus)^{-a} h(ominum)^{-a} S(alvator)**

B) **I / II / III // IV / V / VI / VII / VIII / IX**

Litery v nápisu B) jsou stínované a mají serify.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Přistoupim.

a. Scriptura continua.

305	Zásmuky, kostel Nanebevzetí Panny Marie	cca 1730-1780
-----	---	---------------

Epitaf zasazený ve vnější jižní stěně kostelní věže. Pískovec, v horní 1/3 desky je vytesaný vysoký reliéf Krucifixu, po jehož stranách jsou vytesané dva květináče s rostlinou, která má tři květy. V dolní části desky je vytesán reliéf dvou zkřížených rostlinných výhonků. Nad nimi je vytesané planoucí srdce a pod nimi je lebka a zkřížené hnáty. Kolem okraje desky je vtesaná linka. Čtrnáctiřádkový nápis je vtesán ve střední části desky.

v. 166 cm, š. 78,5 cm; p. p. 3,5-3,8 cm, verz. 9 cm - fraktura

**Leta [---]eho / O[---]Now / [---]eho / [---] / [---] / [---] / Leta [---] / k tomu cz[---]ze / [---]
[ze[-] Hod[---]ez[---] / [---] / [---]nj. / [---] Odpo[---]a / [---] •^{-a} [---]wstanj / [---] •^{-a} [---]
oczekawa.**

Výzdoba se značně podobá epitafu viz kat. č. 255

a. Planoucí srdce.

306	Tismice, kostel Nanebevzetí Panny Marie	cca 1770-1780
-----	---	---------------

Epitaf, spodní část desky vsazená do dlažby před západním průčelím kostela, jižně od hlavního vchodu. Pískovec. Vtesaný nápis orámovaný zahloubenou linkou.

v. 89 cm, š. 100 cm; p. 7,5 cm - kapitála

[N^a]A [---] / G^aESTI K^a[---] / [---] / V^aMREL [11.] D^aECE[---]S^{=b/} A^a(NNO) [D(OMINI)]
MDCCLXX[---]

a. Litera p. 11 cm

b. Rozdělovací znamínko ve tvaru dvou čárek.

307	Konárovice, kostel Povýšení sv. Kříže	1781
-----	---------------------------------------	------

Epitaf Romana Pajera zasazený do vnitřní severní stěny kostelní lodi, poblíž kazatelny. Pískovec, v horní 1/3 desky vyrytý křížek, ve zbylé části desky je nápisové pole. Pětiřádkový vtesaný nápis.

v. 53 cm, š. 45 cm; p. 3,5 cm - kapitála

ZDE POCHOVAN ZDEJ/SI FARNI ADMINISTRA/TOR P(AN). ROMAN PAYER / ZEMREL 28. DUBNA / 1781

Litery mají serify. Litera **E** má střední rameno o 2/3 kratší než horní a spodní rameno. Litera **M** má šikmé postranní dřívky směřující k sobě, zářez je v 1/2 výšky litery.

Roman Pajer († 28. 4. 1781)

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Konárovice.

308+	Polní Voděradý, kostel Navštívení Panny Marie	1784
------	---	------

Zvon, umíráček, ve věži kostela. Válečná rekvizice v prosinci roku 1916. Popis výzdoby a přepis nápisu podle Tůmy 2 (1915). „*Ve středu nápisu A) vynikají znaky Kotzů z Dobrše (levý) a Cukrů z Tamfeldu (pravý). Na druhé straně čteme: nápis B). Kolem dolního kraje: nápis C).*“

pr. 37 cm; váha 156 kg; p. - pravděpodobně kapitála

A) SVB ILLVSTRIS^{•-a} AC^{-b} AMPLIS. PATRONANCIA D(OMINA)^{-c} D(OMINA).
FRAN ^{•-d} CISCAE ROMANAE BARONISSAE^{-c} KOTZ DE DOBRZ ET NATAE
COMITISSAE C^{-f}VKER DE TAMFELD P. T. AD. ^{•-d} S(ANCTI). CRVCEM ET^{-g}
VODIERAD. ^h

B) SVB PASTORE SPIRITVALI AD^{•-i} REV(ERENDUS). ^{•-i} ET VEN(ERABILIS). ^{•-i}
D^{•-i}E IOANNE ^{•-d} VINCENTIO ZARDA DE PETROVITZ A^{-c} A. ^{•-i} L^{-c} L. ^{•-i} ET
PHILOSOPHI^{•-i} PHIAE MAGISTRO S^{-c} S. ^{•-i} THEOLOGIAE BACALAVREO^{-k}
CVRATO IN ^{•-d} SVOI^{-l}CHITZ ET VODIERAD.

C) HEC^{-m} CAMPANA FVSA EST A FRANCISCO ANTONIO FRANK PRAGAE
ANNO 1784.

Znak: Cukrů z Tamfeldu¹; Koců z Dobrše (Na štítu jsou dva gryfové, kteří drží srdeční štítek s loukoťovým kolem. Klenotem je loukoťové kolo.)²

Slil František Antonín Frank, pražský zvonář.

Františka Romana baronka Kocová z Dobrše, rozená hraběnka Cukrová z Támfeldu († 1796);
Jan Vincenc Čarda z Petrovic, svojšický a voděradský farář († 11. 5. 1785)

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Polní Voděrady, 477.

Mádl (1897), s. 105; Podlaha (1910), s. 100; Tůma 2 (1915), s. 32.

a. Tůma 2 (1915) uvádí dvojtečku.

b. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Polní Voděrady, 477 je uvedena namísto litery „c“ litera „d“.

c. Tůma 2 (1915) uvádí scriptoru continuu.

d. Tůma 2 (1915) uvádí pomlčku, která pravděpodobně označuje konec řádku.

e. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Polní Voděrady, 477 je uvedeno namísto slova „BARONISSAE“ slovo „Baroniso“.

f. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Polní Voděrady, 477 je uvedena namísto litery „C“ litera „Z“.

g. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Polní Voděrady, 477 je uvedeno namísto slova „et“ slovo „ad“.

h. NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je zachycen pouze text nápisu A).

i. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Polní Voděrady, 477 je v přepisu uvedena dvojtečka.

k. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Polní Voděrady, 477 jsou uvedeny namísto slova „BACALAVREO“ slova „pacca laureo“.

l. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Polní Voděrady, 477 jsou uvedeny namísto litery „I“ litery „ij“.

m. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Polní Voděrady, 477 je uvedeno namísto slova „HEC“ slovo „Haec“.

1. Viz kat. č. 093

2. Srov. Sedláček (1925), s. 55-56.

309	Svojšice, kostela sv. Václava	1785
-----	-------------------------------	------

Epitaf Jana Nepomuka Čardy z Petrovic zasazený do vnější západní stěny kostelní lodě, vpravo od předsíně kostela. Pískovec, deska má konkávně vykrojené rohy. Kolem desky probíhá vtesaná linka. V dolní části desky je reliéfně vystupující plastická lebka a zkřížené kosti. Osmiřádkový vtesaný nápis je na celé ploše desky.

v. 142 cm, š. 75 cm; p. 6-7 cm - kapitála - obr. č. 71

**OBIIIT IN DOMINO / W^aENERABILIS / D(OMI)N^bUS IOANNES / CZARDA
CURA=/TUS SWOGSCHI=/CENSIS AETATIS / SUAE 33 ANNORUM / ANNO 1785 •
c DIE 17 MAI^dI**

Litery mají serify. Litera **A** má zalomené břevno. Litera **E** má střední rameno o 2/3 kratší než horní a spodní ramena. Nad literou **I** je tečka. Litera **Z** nemá střední břevno.

Jan Nepomuk Čarda z Petrovic¹

ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467.

Podlaha (1910), s. 135.

a. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467 je uvedena namísto litery „W“ litera „V“.

b. Nad literou „N“ je linka = kontrakce.

c. Lebka a zkřížené kosti.

d. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467 je uvedena namísto litery „I“ litera „J“.

1. Viz kat. č. 308+

310	Tismice, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1786, 1787
-----	---	------------

Křtitelnice stojící před bočním oltářem v boční severní lodi. Kotel má tvar malého zvonu, plášť je hladký, v horní části konvexně a konkávně prohnutý. Nohy jsou dlouhé a štíhlé,

v horní části zdobeny ornamentálním motivem. Na víku je umístěn jetelový kříž s Ježíšem Kristem. Kříž připojen k víku až dodatečně, patrný svár mezi víkem a patou kříže. Jednořádkový nápis A) je vyryt v horní části jetelového kříže, na přední straně. Třířádkový nápis B) je vyryt na zadní straně kříže, dva řádky jsou v horní části jetelového kříže a třetí řádek je na břevnu. Dvouřádkový nápis C) je třikrát vyražen na spodní části víka.

pr. 31 cm, v. 101 cm; p. A) 0,6 cm - kapitála, p. B) 1. ř. 0,3 cm - humanistická minuskula, p. B) 2. ř. 0,5 cm - humanistická minuskula, p. C) 1. ř. 0,2 cm - kapitála, p. C) 2. ř. 0,1 cm - arabské číslice - obr. č. 72

A) **I(ESUS).^{-a} N(AZARENUS).^{-a} R(EX)•^{-b-a} I(UDAEORUM).**¹

B) **Anno / 1787^c / Die 6. Martij**

C) **I(osephus)^{-a} M(itter)B(acher) / 1786**

Slil Josef Mitterbacher.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Tismice.

Podlaha 1 (1907), s. 193; Podlaha 2 (1907), s. 59; Poche (1982), s. 64.

a. Scriptura continua.

b. Dvojtečka.

c. Podlaha 1 (1907) uvádí číslici „2“.

1. Jan 19;19

311	Tismice, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1787
-----	---	------

Viz kat. č. 310

312	Chrást'any	1790
-----	------------	------

Kříž stojící na jižní straně návsi při rozcestí silnic III. třídy 3347 a III. třídy 3342. Pískovec, dvoustupňová základna. Spodní část kříže tvoří nízký kvádrový sokl zakončený římsou. Na soklu je umístěn hladký toskánský sloup ukončený křížem s postavou Ježíše Krista. Dvouřádkový nápis A) je vytesán v reliéfně zahloubeném poli na kříži, zvýrazněn zlatou barvou. Dvouřádkový letopočet B) je vtesán na soklu v rozích zrcadla s nápisem C), zvýrazněn bílou barvou. Pětřádkový vtesaný nápis C), ohraničený vtesaným obdélníkovým rámem s vykrojenými rohy, je na čelní straně soklu. Nápis C) je zvýrazněn bílou barvou.

d. 54,5 cm, š. 54,5 cm, v. cca 400 cm; p. A) cca 7 cm - kapitála, p. B) 3-8 cm - arabské číslice, p. C) 1. a 2. ř. 5,5 cm, p. C) 3. - 5. ř. 4,5 cm - kapitála

A) **I(ESUS)^{-a} N(AZARENUS) / R(EX)^{-a} I(UDAEORUM)**¹

B) **1^{-b-c} 7^{-d} / 9^{-b-e} 0^{-f}**

C) **K^{-g}ŘÍŽ TENTO / NÁKLADEM^{-a} PO/CESTNE^{-a} OBCE / CHRASSTAN / POSTAWEN**

Litery mají serify. Číslice **1** v letopočtu B) má spodní část dříku rozštěpenou. Číslice **7** v letopočtu B) má prohnutý dřík. Litera **A** má zalomené břevno. Litera **E** v nápisu C) má střední rameno o 2/3 kratší než horní a spodní ramena.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Chrášťany.

Poche (1978), s. 536.

a. Scriptura continua.

b. Číslice jsou odděleny zrcadlem s nápisem C).

c. Číslice p. 6,5 cm.

d. Číslice p. 6 cm.

e. Číslice p. 8 cm.

f. Číslice p. 3 cm.

g. Litera p. 7 cm.

1. Jan 19;19

313

Dobřichov

1791

Kříž postavený na návsi. Červený pískovec, na jednostupňové základně. Spodní část kříže tvoří nízký kvádrový sokl zakončený římsou. Na soklu je umístěn hladký sloup ukončený jetelovým křížem s postavou Ježíše Krista. Jednořádkový nápis A) je vtesán na dvoucípé stužce na kříži. Šestiřádkový nápis B) je vtesán v reliéfně zahloubeném poli s konkávně vykrojenými rohy umístěném na čelní straně soklu a pokračuje sedmým řádkem pod reliéfně zahloubeným polem.

d. 52 cm, š. 52 cm, v. cca 350 cm; p. A) cca 5 cm - kapitála, p. B) 1.-6. ř. 4 cm - kapitála, p. B) 7. ř. 3 cm - kapitála - obr. č. 73

A) **I(ESUS)^{-a} N(AZARENUS) / R(EX)^{-a} I(UDAEORUM)**¹

B) TENTO / KRZIZ / NAKLADEM / OBCE^a DOBRI/HOWSKI / ROKU. 1791 / POSTAWEN^a IEST.

Tvar kříže je podobný s křížem viz kat. č. 297

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Dobřichov.

Poche (1978), s. 277.

a. Scriptura continua.

1. Jan 19;19

314	Kšely, evangelická modlitebna	(1791) ¹
-----	-------------------------------	---------------------

Kazatelna postavená při západní stěně presbytáře u vítězného oblouku. Řečniště má obdélníkový základ s konvexně prohnutou boční stranou. V rozích jsou jednoduché pilastry, bez patek a hlavic. Pilastry jsou zdobeny malovanými rostlinnými motivy. Horní římsa je zalamovaná a bohatě profilovaná. Spodní zalamovaná římsa je konkávně a konvexně profilovaná. Nad řečništěm je stříška, tvarem stejná jako řečniště, s profilovanou zalamovanou římsou. Z rohů stříšky vystupují čtyři rokaje, které drží menší tvarově stejnou stříšku. Boční stěna schodiště je zdobena malovanými rostlinnými motivy a ve spodní části je opatřena zalamovanou římsou. Stěna byla rozdělena na pět polí pravděpodobně čtyřmi pilastry², pod kterými se spodní římsa zalamuje. Kazatelna má šedo zelenou barvu, poprsnice jsou natřeny zelenou barvou. Pětirádkový nápis je namalován na čelní straně poprsnice kazatelny, písmo je červenohnědé³ na zeleném pozadí.

řečniště - d. 88 cm, š. 107 cm, v. cca 120 cm; p. 1. a 3. ř. 5 cm - humanistická minuskula, p. 2. ř. 3 cm - humanistická minuskula, p. 4. a 5. ř. 5,5 cm - humanistická minuskula - obr. č. 74

Čiňte pokání / a / věřte^a / Evangelium. / Mar(e)k. I. XV.⁴

Jan Mezdřický⁵, českobrodský řezbář.⁶

Litery jsou stínované a mají serify. Verzálky **Č**, **E** a **M** jsou kolem sebe zdobeny různými vlnkami a nejspíše i rostlinnými ornamenty.

Poche (1978), s. 170; Rišlink (2000), s. 202.

a. Pod slovem „**věřte**“ prosvítá pravděpodobně původní umístění tohoto slova, které bylo namalováno blíže ke zdi.

1. Poche (1978)
2. Pilastry jsou odstraněny. Zůstaly pouze čepové kuličky a barvou nenatřená plocha.
3. Pravděpodobně podkladová barva původně zlaceného nápisu.
4. Marek 1;15
5. Další díla tohoto řezbáře zachycená v katalogu jsou kat. č. 314; 315
6. Poche (1978)

315	Plaňany, kostel sv. Petra a Pavla; Zvěstování Panny Marie	(1794) ¹
-----	---	---------------------

Oltář hlavní postavený v presbytáři. Oltář má postranní branky, na niž stojí polychromované sochy sv. Jeremiáše a sv. Izaiáše. Na menze stojí tabernákl. Postranní branky, mensa a tabernákl jsou zdobeny zlacenými rokajovými motivy. Retabulum je rámové, výzdobou jsou vyřezávané rokajové motivy a dvě sochy andělů. Vyřezaný pozlacený nápis A) je umístěn v nástavci. Pětirádkový nápis B) je namalován na dvojstraně otevřené knihy držené sv. Izaiášem.

v. cca 550 cm, š. 560 cm; p. A) cca 15 cm - kapitála, p. B) cca. 3,5 cm, verz. 5 cm - humanistická minuskula

A) **M^aARIA**

B) **Aj panna / počne^b / a^c porodi / syna. / Is(aiáš). 7. 14.**²

Oltář zhotovil Jan Mezdřický³

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Plaňany.

Podlaha (1910), s. 120, 121; Poche (1980), s. 69; Rišlink (2000), s. 149-150.

- a. Litera p. cca 30 cm.
- b. Čárka.
- c. Scriptura continua.

1. Poche (1980).
2. Izaiáš 7;14 / Matouš 1;23
3. Poche (1980) uvádí jméno Mezdřický. Viz kat. č. 314

316	Týnec nad Labem, městský hřbitov	1794
-----	----------------------------------	------

Krycí deska hrobu paní Špecingarové položená u jižní stěny presbytáře hřbitovní kaple Panny Marie Bolestné. Pískovec, v horní polovině je vytesaný reliéf ukřižovaného Ježíše Krista, pod ním je vytesaná reliéfní lebka a zkřížené kosti, boční strany jsou zkosené a

ozdobené vyrytým tvarem čtyřúhelníku s vykrojenými rohy. Dvouřádkový nápis A) je vtesán na kříži. Jedenáctiřádkový nápis B) je vtesán v dolní polovině desky.

v. 165 cm, š. 60 cm; p. A) 5 cm - kapitála, p. B) 1. ř. 4 cm, verz. 6,5 cm - fraktura, p. B) 3. - 11. ř. 3 cm, verz. 5 cm - fraktura - obr. č. 75

A) I(ESUS) N(AZARENUS) /K^a(EX) I(UDAEORUM)¹

B) Leta Paně 1^b7^c9^d4^e / dne 18 MA[.][us]n[ul]/a w Panu Pani [.]le/onora Sspecingarowa roz(ená) [.]ossow[...] / gsa pocho(wana) mage 75 [I]et / w Manzelstwi z[---] / gsau[c] 52 [Let] [---] / B[.]deg Boze [---] / od[---]a[---] / [---]w[---]

Datum: 18. 3./5. 1794

Nad literou **u** je tečka.

(Ele)onora Špecingarová (* cca 1742; † 18. 3./5. 1794).

- Chybně místo **R**.
- Číslovka p. 5,5 cm.
- Číslovka p. 5 cm.
- Číslovka p. 6,5 cm.
- Číslovka p. 6 cm.

1. Jan 19;19

317+	Cerhenice	1800
------	-----------	------

Kaple, výklenková, Panny Marie postavená na rozcestí silnice III. třídy č. 3297 a místní komunikace. Kaplička je tvořena masivním soklem s konkávně prohnutými rohy. V čelní a bočních stranách jsou reliéfně zahloubená pole. Na čelní straně je nika ukončená stlačeným obloukem. Ve výklenku je umístěn polychromovaný reliéf Panny Marie, vytesaný z nučického pískovce. Fronton je po stranách konkávní, v horní části konvexní. Na štítu je umístěn malý kovový křížek. Původní lepotočet byl umístěn ve výklenku na zadní straně kapličky.¹ Současný jednořádkový nápis je vtesán na čelní straně štítu a zvýrazněn černou barvou.

d. 220 cm, š. 130 cm, v. cca 380 cm; p. - pravděpodobně arabské číslice

1800^a

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Bylany.
Poche (1977), s. 161.

a. Současný jednořádkový nápis zní: „**LP 1800**“.

1. RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Bylany.

318	Přistoupim, kostel sv. Václava	cca 1700-1800
-----	--------------------------------	---------------

Viz kat. č. 114

319	Třebovle, kostel sv. Bartoloměje	cca 1700-1800
-----	----------------------------------	---------------

Graffiti na kamenném portálu v jižní stěně kostelní lodi. Pískovec, graffiti jsou vyškrábané na pískovcovém článku v pravé dolní části portálu. Graffiti jsou vyryté na čelní ploše portálu, ve výžlabku pískovcového článku je vyryt křížek a na dalším pískovcovém článku je vyryt dvojramenný kříž.

pískovcový článek - d. 25 cm, š. 26 cm, v. 44 cm; p. 1,2-2 cm - kapitála

+ / **D** / •^a . **D. T.** / 1741 / **IH**^b**S** / **IH** / •^a . **D. T.** / **MARIA** / 17 /

a. Kříž.

b. Nad břevnem litery „**H**“ je kříž.

320	Plaňany, kostel sv. Petra a Pavla; Zvěstování Panny Marie (cca 1775-1800) ¹
-----	--

Kazatelna přisazená k vítěznému oblouku na evangelijní straně. Řečniště má oválný půdorys, čelní strana poprsnice je konkávní, boční strana je konvexní. Plocha poprsnice je členěna čtyřmi pilastry, v dolní části zakončené volutou. Na čelní straně poprsnice je zlacená rokajová kartuš s nápisovým polem. Na boční straně je zlacená rokajová kartuše, v polychromovaném reliéfu je biblický motiv sv. Jeremiáše a velryby. Na řečniště vedou schody přisazené k severní stěně. Boční strana schodiště je členěna jednoduchými pilastry s rokajovou výzdobou. Stříška má stejný tvar jako řečniště. Pod bohatě profilovanou římsou je vyřezávaná čabraka, ve tvaru rozhrnutého závěsu. Na stříšce je kvádrový podstavec, přecházející do dvou volut, na kterém je umístěna polychromovaná socha sv. Jana Křtitele. Šestiřádkový nápis je namalován na rokajové kartuši umístěné na čelní straně řečniště.

pr. 110 cm, v. cca 400 cm; p. 2,5 cm, verz. 4-4,5 cm - humanistická minuskula

Blahoslaveni / kteříž slyší / slovo Boží^a / a ostříhají / ho. / Lukáš.²

Litery jsou stínované a mají serify.

Poche (1980), s. 70.

a. Čárka.

1. Poche (1980)

2. Lukáš 11;28

---

321 S Týnec nad Labem, hřbitovní kostel Panny Marie Bolestné cca 1780-1800

Obrazy, křížové cesty pověšené ve hřbitovní kapli na severní a jižní zdi. První a druhý obraz je na jižní stěně v presbytáři, třetí až sedmý obraz visí na jižní stěně lodě. Osmý až dvanáctý obraz je pověšen na severní stěně lodi, třináctý až čtrnáctý obraz je na severní stěně presbytáře. Citáty jsou provedeny frakturou, citované místo v bibli je provedeno humanistickou minuskulou.

- I) 1. zastavení - Pán Ježíš je vydán na smrt
- II) 2. zastavení - Pán Ježíš na sebe bere kříž
- III) 3. zastavení - Pán Ježíš padá poprvé pod křížem
- IV) 4. zastavení - Pán Ježíš setkává svou Matku
- V) 5. zastavení - Šimon pomáhá Pánu Ježíši nést kříž
- VI) 6. zastavení - Veronika podává Pánu Ježíši roušku
- VII) 7. zastavení - Pán Ježíš padá podruhé
- VIII) 8. zastavení - Pán Ježíš napomíná plačící ženy
- IX) 9. zastavení - Pán Ježíš padá potřetí
- X) 10. zastavení - Pána Ježíše zbavili roucha
- XI) 11. zastavení - Pána Ježíše přibíjejí na kříž
- XII) 12. zastavení - Pán Ježíš umírá na kříži
- XIII) 13. zastavení - Tělo Pána Ježíše položili Matce na klín
- XIV) 14. zastavení - Tělo Pána Ježíše položili do hrobu

v. 108 cm, š. 78 cm; p. cca 1 - 5 cm - fraktura, humanistická minuskula

I) **Odsaudiljste a zamordowali sprawedliwego. I^aACOB.^{-b} V. 6.¹**

II) **Ktere gest břimě Hospodinowo^{-c} wy ste.^{-b} Ierem^{-d-b} XXIII.^b 33.²**

- III) Kolena ma zemdlena sau. Psal^{•d} CVIII.^{-b} 24.³
- IV) Akdyž ssli^{•e} počala Matka geho plakati.^b Tob^{•d-b}V^{•d-b} 23.⁴
- V) Wjgděmež tehdy k němu wen zstanu^{•e} pohaněj geho nesauce. / Herb^{•d-b} XIII. 13.⁵
- VI) Ukaž twař swau a spasenj budeme.^b Psal^{•d-b} LXXIX.^{-b} 4.⁶
- VII) Dal w pohanění posslapawagjcy mně.^{-b} Psal.^{-b} LVI.^{-b} 4.⁷
- VIII) Neplačte nademnau nybrz samy nad sebau.^{-b} Luc^{•d-b} C.^{-b} 23.⁸
- IX) Kamen aurazu a skala pohorssenj.^{-b} I.^{-b} Petr.^{-b} II.^{-b} 8.⁹
- X) Swlekli ho z sukně dlauhe až do pat. Genes.^{-b} XXXVIII.^{-b} 23.¹⁰
- XI) Zbodli ruce me^{•e} y nohy me. Psal.^{-b} XXI. 17.¹¹
- XII) A) I^c(ESUS) N^c(AZARENUS) / R^c(EX) I^c(UDAEORUM)¹²
 B) S Zločincemy odsauzeny gest. Isa. XXXIII. 17.¹³
- XIII) A) I^c(ESUS) N^c(AZARENUS) / R^c(EX) I^c(UDAEORUM)¹²
 B) Asložiw geg zkrjže^{•e} obwinut w platno tenke a položil geg / do hrohu wytesaneho w skale. Luc^{•d-b} XXIII.^{-b} 50.¹⁴
- XIV) A) I^c(ESUS) N^c(AZARENUS) / R^c(EX) I^c(UDAEORUM)¹²
 B) Zdaž kdo spi^{•e} nepřide^{•e} aby zase wstal^{•c} Psal^{•d-b} XL. 4.¹⁵

Poche (1982), s. 125.

- a. Vyšší.
- b. Scriptura continua.
- c. Otazník.
- d. Dvojtečka.
- e. Čárka.

1. List Jakubův 5;6
2. Proroctví Jeremiáše 23;33
3. Žalm 109;24
4. Tobiaš 5;18
5. Židům 13;13
6. Žalm 80;8
7. Žalm 56;3
8. Lukáš 23;28
9. 1. Petrův 2;8
10. Genesis 37;23
11. Žalm 22;17
12. Jan 19;19
13. Nenalezeno.

14. Lukáš 23;53

15. Nenalezeno.

322	Přistoupim, hřbitov u kostela sv. Václava	post 1800
-----	---	-----------

Epitaf zasazený do jižní části hřbitovní zdi, vlevo od vchodu. Pískovec, obdélníková deska, jejíž horní rohy jsou zaoblené. V ploše desky je reliéfně zahloubené pole, v horní části pole je vytesaný nízký reliéf kalichu a hostie. Na horní hranu desky je napojen podstavec s jetelovým křížem. Kolem obvodu kříže je vtesaná linka. Jednořádkový nápis A) je vtesána v reliéfně zahloubeném poli, po stranách kalichu. Dvanáctiřádkový nápis B) je vtesán v reliéfně zahloubeném poli, pod kalichem.

v. 150 cm, š. 73 cm; p. A) 4,5 cm - kapitála, p. B) 1.-8. ř. 2,2 cm, verz. 4,2 cm - polokurzíva, p. B) 9. ř. 4,2 cm - kapitála, p. B) 10.-12. ř. 3,6 cm - kapitála

A) F. •^a [..].

B) HI[---] / [---]emnost[.] / [---] / [---] / [---]u zle [-]nohu / [---]vá / [---]decnost / [---] / W[---]
]N[---]DCH^b KNEZ/[---]KAN^b PRISTAV/[---]DNE 17. LISTOPADU / A(nno). 18[..]

Litery provedené kapitálou mají serify. Litera A provedená kapitálou má zalomené břevno. Litera N provedená kapitálou je retrográdní. Nad literou I provedenou kapitálou je tečka.

Epitaf by mohl patřit přistoupimským farářům Josefu Skalickému († 1800) nebo Františku Braunovi († 1815), vyznamenaného titulem osobního děkana.¹

a. Reliéf kalichu s hostií.

b. Scriptura continua.

1. Podlaha 2 (1907), s. 39.

323	Krychnov	1801
-----	----------	------

Kříž stojící po pravé straně cesty z Krychnova do Svojsic. Základna kříže je tvořena z pískovcových kvádrů. Tělo kříže je konvexně a konkávně profilované, ukončené římsou. Na římsě je postaven další kvádr, do jehož horní části je zasazen litinový kříž. Na kvádru u patky kříže je zvětralý reliéf sv. Václava. Kříž s korpusem Krista je litinový. Sokl je přetřen bílou barvou. Jednořádkové vtesané nápisy A) a B) jsou umístěny na čelní straně těla kříže, nápis B) je ohraničen vtesanou linkou s konkávně vykrojenými rohy.

d. 57 cm, š. 57 cm, v. 280 cm; p. A) 7-8 cm - arabské číslice, p. B) 7 cm - pravděpodobně fraktura - obr. č. 76

A) 1801

B) Z^a[---] S^a[---]

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Krychnov.

a. Litera p. 10 cm.

324	Týnec nad Labem	1801
-----	-----------------	------

Sousoší, pieta, sekundárně postavená u křižovatky místní komunikace a silnicí II. třídy 322, ulice Bělohorská a Pivovarská. Původně stála na protější straně silnice. Široká jednostupňová pískovcová základna s římsou. Pískovcový sokl zakončen římsou. Na soklu je v popředí vytesané sousoší - sedící Panna Marie s mrtvým Ježíšem na klíně, v pozadí je pískovcový kříž. Dvouřádkový nápis A) je vtesán na pásce na kříži, vyplněn je zlatou barvou. Šestiřádkový nápis B) je vtesán na černé mramorové desce zasazené v soklu. Sousoší restaurováno v letech 2008-2009.

v. asi 450 cm, š. 113 cm; p. A) 5 cm - kapitála, p. B) 1. ř. 2 cm, verz. 3,3 cm - fraktura, p. B) 2. ř. 1,3 cm, verz. 2,5 cm - fraktura, p. B) 3. ř. 2 cm, verz. 3,2 cm - fraktura, p. B) 4. a 5. ř. 1,8 cm, verz. 2,8 cm - fraktura, p. B) 6. ř. 4,6 cm - arabské číslice - obr. č. 77

A) I(ESUS) N(AZARENUS) / R(EX) I(UDAEORUM)¹

B) Pozorugte^{•-a} gestlij gest Bolest^{•-a} gako bolest má=² / Pláč Jerem(iášův). C^{•-b-c} I^c. V^{•-b-c} X^cI^cI^c. / TV^{-d}to sstatV^{-d}I^{-d} kD^{-d}V^{-d-e}kazV^{-d} PobožnostI^{-d} ke^{-f} C^{-d}tI^{-d} boL^{-d}est^{•-a}/né PannIJ^{-d} PostaW^{-d}I^{-d}L^{-d}IJ^{-d}. / J^{-d}an a barbora M^{-d}anžeL^{-d}é harreroW^{-d}IJ^{-d}. / 1801

Datum: chronogram - VVIDVVICILIJWILIJMLWIJ = 1801

Litery provedené kapitálou mají serify. Nad literou **i**/**I** je tečka. Nad literou **j**/**J** je tečka. Nad literou **u** je kroužek.

Jan Harrer; Barbora Harrerová.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Týnec nad Labem.

Poche (1982), s. 125.

- a. Čárka.
- b. Dvojtečka.
- c. Litera p. 2,5 cm - kapitála.
- d. Litera p. 4,5 cm - kapitála.
- e. Nad literou „V“ je kroužek.
- f. Scriptura continua.

1. Jan 19;19

2. Jeremiáš 1;12

325

Týnec nad Labem, městský hřbitov

1802

Náhrobek rodiny Špecingerovy postavený u vnější jižní stěny presbytáře hřbitovní kaple Panny Marie Bolestné. Pískovec, vysoký sokl s pravidelnými vtesanými horizontálními linkami po obvodu. Ve spodní části soklu jsou na přední straně vytesané tři reliéfní vázy/urny¹. V horní ½ soklu zasazena nápisová deska. Po levé straně stojící socha plačky, která se loktem levé ruky opírá o sokl. Na pravé straně je v dolní části sokl socha dítěte/andílka/puttiho¹. Horní část náhrobku tvoří dvoustupňový podstavec a kříž. Na čelní straně prvního stupně podstavce je vytesaný nízký reliéf vah, knihy a šavle. Masivní kříž má kolem dřívku pruh zřasené látky, která je přehozena přes ramena kříže, odkud splývá po stranách a za křížem dolů k patě kříže. U paty kříže je reliéfně vytesaná lebka, částečně zakrytá látkou splývající z kříže. Třináctiřádkový nápis je vtesán na černé mramorové desce zasazené do soklu. Náhrobek je silně zvětrán².

v. 220 cm, š. 103 cm; p. 1. ř. 1 cm, verz. 1,5 cm - fraktura, p. 2. ř. 1,5 cm, verz. 3 cm - fraktura, p. 3. - 13. ř. 1 cm, verz. 1,5 cm - fraktura - obr. č. 78

Zde odpočjwá w Pánu s swýma Rodičemy / Karel Špecinger / Messtian^{-a} 1ni Radnj^{-a} a Adwokát Tanecky / mage wěku 70 let. Maria. Anna 15 letá / a Karel 4 neděle starij dvě ditky geho. / On gich předessel 20 zářj 1802 a ditky na/sledowaly w tom Roce otce sweho. / Zhasnul rod swětu a žjwaest Bohu Očeka/wacie slawneho z mrtvijich wstani. / Tak se w swětě marnem stáwá / Wssechna w nem slawa přestawa / Swamij Messtiane se laucj / Do modlideb se poraucj.

Karel st. Špecinger (* cca 1732; † 20. 9. 1802); Karel ml. Špecinger (*1802; † 1802); Marie Anna Špecingerová (* cca 1787; † 1802).

a. Čárka.

1. Poškozeno zvětráním pískovce.
2. Postavy mají odlomené horní končetiny.

326	Poříčany, čp. 23	1803
-----	------------------	------

Selská usedlost stojící v Lipové ulici. Přízemní dům s dvojicí oken v průčelí, profilovanou římsou, která tvoří podlomení štítu a volutovým štítem s nástavcem. Ve štítu je okno s půlkruhovým ukončením, po stranách jsou dvě malá čtvercová okénka. V nástavci je nápisové pole a orámovaná nika. Kolem oken jsou plastické šambrány. Vpravo od domu stojí branka a brána. Portál brány i branky je z pískovce. Plochu pískovcového portálu lemují rámce pravoúhlých rýh s konkávně vykrojenými rohy. Půlkulatý oblouk je zakončený klenákem. Na klenácích jsou pod letopočty vytesané píšťaly. V bráně jsou zachovány ochranné kameny. Štukový letopočet A) je umístěn v nástavci. Letopočet B) vytesaný na klenáku branky. Dvouřádkový nápis C) je vytesaný na klenáku brány.

klenák v bráně - v. cca 50 cm, š. cca 30 cm; p. A) cca 10 cm - arabské číslice, p. B) 5 cm - arabské číslice, p. C) 10 cm - kapitála, arabské číslice

A) 1803

B) 1803

C) N(umero) •^a 73 / A(nno) 1803

a. Pomlčka.

327	Svojšice, os. Bošice, kaple	1805
-----	-----------------------------	------

Memoriální nápis na desce zasazené do jižní stěny štítu kapličky sv. Vojtěcha, sv. Václava a sv. Jana Nepomuckého. Pískovec, po obvodu desky probíhá vtesaná linka s konkávně vykrojenými rohy. Vtesané číslice letopočtu jsou umístěny v konkávně vykrojených rozích. Čtyřřádkový nápis je vtesán po celé ploše desky. Číslice, litery a orámování je vyplněno černou barvou.

pískovcová deska - v. cca 30 cm, š. cca 50 cm; p. cca 3,5 cm - kapitála - obr. č. 79

A) 1 •^a 8 / 0 •^a 5

B) K^{-b-c} V^{-b-d} C^{-b-d} T^{-d} Ě^{-d} NI^{-b-e-c} S(WATÝCH)•^{-f-c} PAT^{-d} RONV^{-b-d} / C^{-b-d} Ž^{-g} E^{-d} SKÝC^{-b-d} H W^{-b-d} A^{-d} C^{-b-d} L^{-b} AW^{-b-d} A / W^{-b-d} OYT^{-d} Ě^{-d} C^{-b-d} HA^{-d} I^{-b} Á^{-d} NA^{-d} V^{-b-d} C^{-b-d} Ž^{-d} I^{-b} NI^{-b-e} L^{-b-c} I^{-b} OZE^{-d} F^{-d-c} K^{-b} RV^{-b-d} M^{-b} EL^{-b}

Datum: chronogram - VCIVCCWCLWWCIVCIILIVML = 1805

Některé litery mají serify. Litera **E** má střední rameno o ½ kratší než horní a spodní ramena. Nad literou **I** je tečka. Litera **Z** nemá střední břevno.

Josef Krumel

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Bošice.

- a. Vtesaný nápis B)
- b. Litera p. 5 cm.
- c. Scriptura continua.
- d. Litera má serify.
- e. Nad literou **I** není tečka.
- f. Dvojtečka.
- g. Háček nad literou „**Ž**“ zastupuje tečka.

328	Plaňany, hřbitov	1808
-----	------------------	------

Epitaf Václava Skřivánka zasazený do západní části hřbitovní zdi, před kostelem Zvěstování Panny Marie. Pískovec, deska má obdélníkový tvar, horní část je reliéfně předstupující půlkruhový segment s reliéfně zahluobeným polem, ve kterém je vytesaný nízký reliéf kříže, knihy a lebky částečně zahalené rouškou. Desetiřádkový nápis je vtesán po celé ploše desky. Litery jsou vyplněny černou barvou.

v. 102 cm, š. 50 cm; p. 2 cm, verz. 4,5 cm - fraktura

Dwogi Ctihoňny Kněz / P(an). Wászlaw Skřiwánek / prwni Diekan Planianský / Arcibiskupský Wikar / [---] dne 17. Dubna 180(8) / w Roce 67 Wieku swého / w Praze umřel / zde odpocziwá / na radostné Wzkřisseni / czeká.

Václav Petr Skřivánek, arcibiskupský vikář, plaňanský děkan (*cca 1741; † 17. 4. 1808)

329	Klučov, os. Skramníky, hřbitov u kostela Stětí sv. Jana Křtitele	1809
-----	--	------

Náhrobek Františka Puchlera postavený u vnější jižní zdi kostelní lodě. Pískovec, malá čtvercová základna. Sokl je dvojestupňový. Spodní kvádřová část je v horní části ukončena profilovanou římsou. Druhý stupeň má tvar komolého jehlanu, zakončena je profilovanou římsou. Na římsě je podstavec s kovovým jetelovým křížem. Před náhrobkem, nad hrobem, je

položená pískovcová deska s vytesaným reliéfně vystupujícím srdcem, z něhož vyrůstá keltský kříž, a pravděpodobně lebkou se zkříženými hnáty. Osmiřádkový vtesaný nápis ohraničený vtesanou linkou je na čelní straně spodního dílu soklu.

d. 74 cm, š. 40 cm, v. 240 cm; p. 2,5 cm - humanistická minuskula - obr. č. 80

zde odpocjwa / welebný^a knez / Frantissek Puchler / poč^basech kacý^arstwa / faraz skramnicky sedmý^a / a^c kanovnj^c w^c petynu / umr(el)^c roku 180[---]w[---] / mage weku. 67.

Dvojlinková osnova. Litera **a** má tvar psacího A. Litera **F** má střední rameno o ½ kratší než horní rameno. Nad literou „i“ je tečka trojúhelníkového tvaru. Litera **z** nemá střední břevno.

František Antonín Puchler, doktor filosofie a titulární kanovník katedrálního kostela Petinského v Istrii (*cca 1742; † 1809).

a. Čárku nad literou „y“ zastupuje tečka trojúhelníkového tvaru.

b. Háček nad literou „č“ zastupuje tečka trojúhelníkového tvaru.

c. Scriptura continua.

330

Přehvozdí, čp. 13

1811

Brána usedlosti stojící v jižní části obce. Zděná brána, v nárožích jsou reliéfně vystupující lizény. V bráně jsou zachované ochranné kameny. Pískovcové ostění s klenákem, oblouk je ve střední části značně stlačený. Plochu pískovcového portálu lemují rámce pravoúhlých rýh s konkávně vykrojeným zakončením. V ploše klenáku jsou tři vtesané píšťaly, zvýrazněné černou barvou. Brána je ukončena lunetovou římsou, svrchu krytou taškami. Lunetová římsa, lizény a ostění jsou natřeny bílou barvou, ostatní plochy jsou šedé. Jednořádkový vtesaný letopočet je v horní části klenáku, číslice jsou zvýrazněny černou barvou.

v. cca 350 cm, š. cca 600 cm; p. cca 8 cm - arabské číslice - obr. č. 81

1811

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Přehvozdí.

Epitaf Josefa Šimka zasazený do vnější jižní stěny sakristie. Pískovec, deska má v horní části skosené rohy. Plocha desky je reliéfně zahlobená, po obvodu desky je ponecháno slabé orámování. V horní 1/3 desky je vytesaný nízký reliéf jetelového kříže s rovnou základnou, po obvodu kříže je vtesaná linka. V 1/2 desky je vytesaný nízký reliéf kalichu. Dvanáctiřádkový nápis je vtesán po celé ploše desky.

v. 120 cm, š. 62 cm; p. 1. ř. 9 cm, verz. 9 cm - fraktura, 2. ř. 5,5-5 cm, verz. 9 cm - fraktura, 3. ř. 8,5-10 cm - arabské číslice, 4. ř. 5,5 cm, verz. 9,5 cm - fraktura, p. 5. ř. 4,5 cm, verz. 9 cm - fraktura, p. 6. ř. 5 cm, verz. 7 cm - fraktura, p. 7. ř. 4,5-5 cm, verz. 7 cm - fraktura, p. 8. ř. 4 cm, verz. 9 cm - fraktura, p. 9. ř. 4,5 cm, verz. 6 cm - fraktura, p. 10. a 11. ř. 4-3,5 cm, verz. 6 cm - fraktura, p. 12. ř. cca 4 cm - fraktura

**D^ane •^b 14 Zař^cj / Ro=•^b ku / 18 •^b 13 / Usnul w Panu / Dwogi •^d ctihodny / Welebny •^d
Pan^e fa/rař^{c-e} J^fozef^e S(si)mek Pastiř / Kolatury Hradessinske / Weku^e geho 58 let /
Odpociwa^e w^e Pokogi a oč^e/kawá slawneho Wz/[kriseni]**

Nad literou **i** je tečka. Nad literou **u** je tečka popř. kroužek.

Josef Šimek, hradešínský farář (*1755; † 14. 9. 1813).

Poche (1977), s. 466.

- Litera p. 11 cm.
- Jetelový kříž.
- Háček nad literou „ř“ zastupuje tečka.
- Kalich.
- Scriptura continua.
- Litera p. 8 cm.
- Háček nad literou „č“ zastupuje tečka.

Kříž, sekundárně od roku 1913 u vchodu do sakristie kostela sv. Václava, původně v roce 1813 postaven na návsi, od roku 1830 na místě zbořené kapličky na dnešním Žižkově náměstí.¹ Nízký sokl je ve střední části konvexně profilovaný a ukončený jednoduchou římsou. Na soklu je umístěn pilíř s iónskou hlavicí, na které je postaven jetelový kříž

s postavou Ježíše Krista. Kříž má po obvodu vtesanou linku. Dvouřádkový vtesaný nápis A) je na kříži. Pětirádkový nápis B) je na čelní straně soklu.

d. 56 cm, š. 56 cm, v. cca 330 cm; p. A) cca 5 cm - kapitála, p. B) 5 cm - kapitála - obr. č. 82

A) **I(ESUS)^{-a} N(AZARENUS)^{-a} / R(EX)^{-a} I(UDAEORUM)^{-a 2}**

B) **TENTO^{-b} / KRIZ^{-c-d} JEST^{-d} S^{-d} NA=^{-e}/KLADEM POCTI/[W]E O[B]CE^{-d} PEZEK /
DAT [---] V 1813**

Litery mají serify. Litera **A** má zalomené břevno. Litera **D** je retrográdní. Nad literou **I** je tečka. Litera **J** je retrográdní, nad literou je tečka. Litera **Z** má šikmé střední břevno.

Postaven nákladem Jana Jeřábka a jeho manželky Kateřiny roz. Vavákové z Milčic³.

Hellich, Jan. *Příspěvek k dějinám Peček*. http://www.pecky.cz/dokumenty/historie_hellich.pdf [cit. dne 22. 2. 2012]

- a. Dvojtečka.
- b. Dvě tečky routového tvaru.
- c. Nad literou „**Z**“ jsou dvě tečky.
- d. Scriptura continua.
- e. Rozdělovací znaménko má tvar čárky.

1. Hellich, Jan. *Příspěvek k dějinám Peček*. http://www.pecky.cz/dokumenty/historie_hellich.pdf [cit. dne 22. 2. 2012]

2. Jan 19;19

3. Tvar kříže se skoro shoduje s křížem postaveným v Milčicích.

333	Vítěze, hřbitov u kostela sv. Apoštola Šimona a Judy	1813
-----	--	------

Epitaf zasazený do hřbitovní zdi, na západní straně hřbitova, jižně od kostelní zvonice. Červený¹ pískovec, obdélníková deska s trojúhelníkovým ukončením v horní části. Kolem okraje desky je vytesané orámování. Plocha desky je reliéfně zahloubená, ve střední části desky je umístěno reliéfně vystupující nápisové pole. V trojúhelníkovém horním ukončení jsou tři konkávně zahloubené plochy. Jednořádkový nápis A) je vytesán v reliéfně zahloubeném poli v horní části desky. Nápis B) je vtesán na nápisovém poli. Deska je značně zvětralá.

v. 84 cm, š. 58 cm; p. 3,2 cm - fraktura

A) L^aeta P[---] 1813

B) [---] / [---]

a. Litera p. 6 cm.

1. Nučický pískovec.

334+

Křečhoř, os. Bříství

1814

Brána statku. Zbořena. Přepis letopočtu podle Pocheho (1977).

1814

Poche (1977), s. 141.

335

Tuklaty

1814

Kříž, Šípkův, sekundárně postavený u rozcestí silnice III. třídy 10163 a místní komunikace, ulice Sluneční. Na nynější místo postaven v roce 1991. Původně kříž stál u šípkova mlýna v Tlustovousech. V 50. letech 20. stol. byl kříž rozbit, znovu sestaven v roce 1991. Původní litinový kříž se nezachoval. Při obnově nahrazen novým, který byl v roce 1995 poškozen. Ještě v témže roce byl na sokl osazen současný litinový kříž. Odstupňovaný trojstupňový sokl ukončený profilovanou římsou. Na římsě je kónické tělo, do kterého je zasazen litinový kříž. Jednořádkový nápis A) je na stužce na litinovém kříži. Jedenáctiřádkový nápis B) je na čelní straně soklu.

d. 59 cm, š. 59 cm, v. cca 280 cm; p. A) cca 3 cm - kapitála, p. B) 3-4 cm, verz. 4-6 cm - fraktura - obr. č. 84

A) I(EUSUS)^{-a} N(AZARENUS)^{-a} R(EX)^{-a} I(UDAEORUM)¹

B) Lé^{-b}ta Pá^{-c}ně^{-d} 1814 / dne 20. Mě^{-d}sý^{-e}ce / Srpna byl ge(s)t / postawen ten/to^{-a} Swatý^{-e}
Kř^{-f}íž^{-g} pro / Rozmnož^{-g}ený^{-e-a} Ctí^{-a} a^{-a} Sla/wgě^{-d} bož^{-g}j a k [---] / Lidu Katolickeho^{-a} Z^{-a}
N(a)/kladem waclawa / Ssip(k)a [---] / Tlustosauskeho.

Nad literou i je tečka.

Václav Šípek, tlustovouský mlynář.

Psota (2009), s. 182-183.

- a. Scriptura continua.
- b. Čárku nad literou „é“ zastupuje tečka.
- c. Čárku nad literou „á“ zastupuje tečka.
- d. Háček nad literou „ě“ zastupuje tečka.
- e. Čárku nad literou „ý“ zastupuje tečka.
- f. Háček nad literou „ř“ zastupuje tečka.
- g. Háček nad literou „ž“ zastupuje tečka.

1. Jan 19;19

336

Svojšice, hřbitov u kostela sv. Václava

1815

Náhrobek Michaela Jana Nepomuka hraběte z Althannu postavený k vnější západní zdi kostelní lodě, vpravo od předsíně kostela. Pískovec, základna s jednoduchým soklem ukončeným římsou. Do čelní strany soklu je zasazená šedá mramorová nápisová deska. Na římse je kříž. Pětiřádkový nápis A) je vtesán v horní ½ desky. Pětiřádkový nápis B) je vtesán v dolní ½ desky.

v. 205 cm, š. 89 cm; p. A) 1. ř. 1,5 cm, verz. 5 cm - fraktura, p. A) 2 ř. 2,4 cm, verz. 7 cm - fraktura, p. A) 3-5. ř. 1,5 cm - fraktura, p. B) 1. a 2. ř. 3,4 cm - kapitála, p. B) 3. ř. 1.7 cm, verz. 3 cm - humanistická minuskula, p. B) 4.-5. ř. 1,7 cm, verz. 2,5 cm - humanistická minuskula

A) **Michael Jan / Hrabě^ā z^z A^lthannu / naroz(en). 10. U^dnora 1757 / umř^e(el). 5. S^rpna 1815. / B^gudiž^h lehká země^ā G^gemuⁱ**

B) **MICHAEL IOHANN / GRAF VON^k ALTHANN / gebor(en). den 10. Febr(uar). 1757 / gestor(ben) den 5. Aug(ust). 1815. / Ruhe Seiner Ascheⁱ**

Litera provedené kapitálou jsou stínované a mají serify. Litera E má střední rameno o 2/3 kratší než horní a spodní rameno.

Michael Jan Nepomuk hrabě z Althannu¹

ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467.

- a. Háček nad literou „ě“ zastupuje tečka.
- b. Litera p. 1,8 cm.
- c. Litera p. 6 cm.
- d. Litera p. 3,5 cm.
- e. Háček nad literou „ř“ zastupuje tečka.

f. Litera p. 4 cm.

g. Litera p. 3 cm.

h. Háček nad literou „ž“ zastupuje tečka.

i. Vykřičník.

k. Litera p. 1 cm.

l. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467 je uveden pouze přepis nápisu B).

1. Viz kat. č. 286

337	Žiželice, osada Končice	1816
-----	-------------------------	------

Letopočet na kříži vztyčeném na vrcholu končické zvonice. Kov, tlapatý kříž stojí na vysokém štíhlém kovovém sloupku. Čtyřřádkový letopočet A) je na svislém dříku. Jednořádkový letopočet B) je na vodorovném břevnu.

A) **1 / 6 / 7 / 2**

B) **1816**

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Končice.

338	Červené Pečky, kostel Narození Panny Marie	1817
-----	--	------

Krycí deska hrobky rodiny Hrubých ze Schwanenheimu, zasazená do podlahy v kostelní oratoři. Červený mramor, bez výzdoby. Osmiřádkový nápis A) vtesán po celé ploše desky. Jednořádkový nápis B) vtesán při spodním okraji.

v. 145 cm, š. 100 cm, p. A) 1. a 6. ř. 5,5 cm, p. A) 2. ř. 6 cm, p. A) 3. ř. 7 cm - kapitála, p. A) 4., 5., 7. a 8. ř. 5 cm - kapitála, p. B) 4 cm, verz. 6 cm - humanistická minuskula

A) P^aERILLUTRIS DOMINUS LEOPOLD / S^b(ACRUM). R^a(OMANUM). I^b(MPERIUM). E^bQUES a H^bRUBY / D^aOMINUS I^cN^c P^aETSCHKAU et^d H^aRANITZ / NATUS^e A^f(n)n^go^{g-e} 1740 25^e N^fOV(EMBER)^{h-e} OBIIT^e A^f(n)n^go^{g-e} 1809. 4t^ga^{g-e} SEP(TEMBER)^h / CUM. CONJUGE / I^fOSEPHA aⁱ H^fRUBY NATA a^k P^fACHMAN / LUCEM MUNDI VIDIT A^f(n)n^go^{g-e} 1755. e 25e A^fUG(USTI)^h / OBIIT A^f(n)n^go^{g-e} 1817 28e v^ga^g MAY.

B) **Requiescant in pace**

Leopold Hrubý ze Schwanenheimu († 4. 9. 1809); Josefa Hrubá, roz. Pachmannová († 25. 8. 1817).

Litery jsou stínované, konce dřívků a břevien jsou opatřeny serify. Nad literou **I** je tečka. Litera **Y** má spodní část dřívku zakončenou chvostem.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Červené Pečky.

Tůma 1 (1915), s. 235; Sedláček (1925), s. 446.

- a. Litera p. - 8 cm.
- b. Litera p. - 8,5 cm.
- c. Litera p. 4,5 cm.
- d. Tironské et.
- e. Scriptura continua.
- f. Litera p. - 7 cm.
- g. Nadepsaná koncovka, litera p. - 1,5 cm.
- h. Dvojtečka.
- i. Litera p. - 3,5 cm.
- k. Litera p. - 3 cm.

339

Zálešany, os. Přebozy, čp. 4

1818

Brána usedlosti stojící po pravé straně silnice vedoucí od Zálešan. Těleso brány předstupuje před ohradní zeď. Branka stojí samostatně, stranou v ohradní zdi. Dveře v brance a vrata v bráně jsou dřevěné. Půlkulatý oblouk, ukončený klenákem, je již trochu stlačený. Ostění v brance a bráně je z pískovce, v horní části oblouku ukončené klenákem. Plochu pískovcového ostění lemují rámce pravoúhlých rýh s konkávně vykrojeným rohy. V dolní části klenáku jsou vtesány tři píšťaly. V bráně jsou zachované ochranné kameny. Zděná brána je zakončena profilovanou římsou, krytou pálenými taškami bobrovkami, křídla jsou konkávně vykrojená. Na bráně jsou čtyři čučky, dva ve vykrojených křídlech a dva po stranách římsy. Uprostřed římsy je piniová šiška. Letopočet je vtesán do plochy klenáku a zvýrazněn černou barvou.

d.¹ 600 cm, v.¹ cca 450 cm; p. cca 6 cm - arabské číslice

1818

Číslice **1** mají spodní část dřívku rozštěpenou.

1. Zděná brána.

Epitaf Ignáce Šubrtu zasazený do vnější jižní stěny kostelní lodě, vpravo od bočního vchodu. Černý mramor, deska je bez výzdoby. Osmiřádkový nápis je vtesán po celé ploše desky.

v. 58,5 cm, š. 78,5 cm; p. 1., 3.-8. ř. 1,5 cm, verz. 2,5-3 cm - fraktura, p. 2. ř. 3 cm, verz. 4 cm - fraktura

**D^aem theuern Gatten / Ignatz Schubert^{•b} / der I^aM^a 73^{•b} I^aahre seI^anes AL^aters aL^as
gewesener / V^aerdI^aenter Amtmann zu RadI^am^{•b} I^an eI^an besseres / L^aeben entsC^ahL^a
iet^{•b} weI^ahte seI^ane trauernde / GattI^ann Anna Schubert dI^aesen DenksteI^an. / SeI^ane
Asche ruhe I^an Frieden^{•c} / in dieser stiller Grust^{•c}**

Datum: chronogram - DIMIILLVIIIILCLIIIIII = 1819

Litery provedené kapitálou jsou stínované a mají serify. Nad literou **i** provedenou frakturou je tečka ve tvaru routy.

Anna Šubrtová; Ignác Šubrt, vysloužilý úředník z Radimi (*cca 1746; † 1819)

- a. Litera je provedena kapitálou.
- b. Čárka.
- c. Vykřičník.

Letopočet na štítu chalupy stávající u křižovatky silnice III. třídy č. 24513 místní komunikace, naproti kostelu. Razantně přestavěna. Popis výzdoby a přepis nápisu podle RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Rostoklaty. „Zděná, omítnutá, přízemní budova, s lichoběžníkovým štítem v průčelí. Štít má lištové orámování, 2 oválná, šikmo k sobě položená okénka, též lištami vroubená. Mezi nimi hvězd. ozdoba, nad ní letopočet 1819. Do průčelí 1 obdélníkové okno. Na nádvorní bočnou stěnu střecha přesahuje. Vchod do síně na konci této bočné stěny, v ní 3 nerovnoměrně rozložená, obdélná okna. V polovalbová doškové střeše asi uprostřed boč. stěny vikýř - vchod na půdu. Trámové dřevěné stropy.“

1819

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Rostoklaty.

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Přepis nápisu podle ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467.

Sumptibus Illustrissimi Domini Patroni Michaelis Maximiliani S(acrum). R(omanum). Imp(erium). Comitibus ab Althann noviter per fusa A(nno). D(omini). 1819.

Michael Maxmilián František hrabě von Althann (*Viděn 13. 3. 1769; † Svojšice, okr. Kolín 28. 11. 1834)

ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467.

Kříž, Burghardův, postavený u rozcestí místní komunikace, ulice Sluneční a polní cesty. Pískovec, základna je dvoustupňová. Dvoustupňový sokl, jehož boční strany jsou konkávně prohnuté, nahoře zakončené stlačenými volutami. Mezi volutami je vytesaný reliéf mušle. Na čelní straně kříže je kasulový rám s nápisovým polem. Na soklu je pískovcový jetelový kříž s tělem Ježíše Krista. Patka kříže je zdobena palmetovými lístky. Jednořádkový monogram A) je vytesaný na dvojcípé stužce. Šestiřádkový nápis B) je vtesán na čelní straně soklu v kasulovém rámu. Opravovaný v letech 1846 a 1996.

d. 100 cm, š. 48 cm, v. cca 450 cm; p. A) cca 10 cm - kapitála, p. B) 1. ř. 2,5 cm - fraktura, p. B) 2. a 3. ř. 5 cm - fraktura, p. B) 4. ř. 4 cm - fraktura, p. B) 5. ř. 6 cm - arabské číslice

A) **I(EUSUS)^{-a} N(AZARENUS)^{-a} / R(EX)^{-a} I(UDAEORUM)¹**

B) **[Dá]^An / N^baklad(em) / J^cakuba B^durgharda / L^deta P^daně^{-e} / 1820** [A. podle Psoty (2009).]

Litery v nápisu A) mají serify.

Jakub Burghard

Psota (2009), s. 185-186.

- Scriptura continua.
- Litera p. 12 cm.
- Litera p. 9 cm.
- Litera p. 7,5 cm.

e. Háček nad literou „ž“ zastupuje tečka.

1. Jan 19;19

---

344 Týnec nad Labem, hřbitovní kostel Panny Marie Bolestné (cca 1800-1820)^{1,2}

Obraz zavěšený v postraním oltáři ve hřbitovní kapli Panny Marie Bolestné, na evangelijní straně. Jde se o kopii staršího barokního obrazu z pol. 18. století. Třířádkový malovaný žlutý nápis na černém oválném štítu.

v. 220 cm, š. 140 cm; p. cca 5,5 cm - kapitála

QVI^aS / UT / DEUS

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Týnec nad Labem.

Poche (1982), s. 125.

a. Litera **I** má tečku.

1. Poche (1982).

2. V RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Týnec nad Labem je uvedena datace do 2. pol. 18. století.

---

345 Vrátkov 1820

Zvonička sloupková stojící na návsi v JZ části obce. Pískovec, základna je z velké části zapuštěná v zemi. Mohutný sokl je ve střední části konkávně prohnutý a ukončený římsou. Na soklu je naznačeno iluzivní kvádrování. Nad soklem je patka a pilíř, který má zkosené boční hrany. Pilíř je ukončen římsou, na které je umístěna zvonová lucerna se zvonkem. Na plechové stříšce je kovový patriarchální kříž. V horní polovině pilíře je vytesán reliéfně vystupující kříž s litinovou postavou Ježíše Krista. Čtyřřádkový vtesaný nápis, který je ohraničen vtesaným čtvercovým rámem s konkávně vykrojenými rohy, je umístěn v dolní části pilíře, pod krucifixem. Písmo a orámování jsou zvýrazněny černou barvou.

d. 101 cm, š. 102 cm, v. cca 530 cm; p. 1. ř. 5,5 cm, verz. 8 cm - fraktura, p. 2. ř. 10 cm - arabské číslice, 3. a 4. ř. - 3,5-4 cm, verz. 7,5 cm - fraktura - obr. č. 84

Léta Pánn^aě. / 1820 / Nákladem Počestné / Obce Vrátkovské.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Vrátkov.

Podlaha 2 (1907), s. 60.

a. Nad literami „n“ je vlnovka.

346	Zásmuky	1820
-----	---------	------

Viz kat č. 213

347+	Dolní Chvatliny, kostel sv. Petra a Pavla	1821
------	---	------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Slit jako náhrada za zvony zničené požárem v roce 1807.¹ Popis výzdoby a přepis nápisu podle Tůma 2 (1915). „*Třetí zvon s podobou sv. Petra a Pavla*“.

pr. 105 cm, v. 85 cm; p. - pravděpodobně kapitála²

A) TRANS[F]USA MICRO PRAGA A FRANCISCO JOSEPHO^{-a} KU^{-b}HNER 1821.
B) TENTO ZV^{-c}ON SLI^{-d}T BYL PRO CHRÁM •^{-e} CHVÁTILSKÝ^{-f} SKRZE JANA BOKA^{-g} W KAURZIMIE^{-h} LETA 1731⁻ⁱ KTEREHO^{-k}ZTO LETA FILIP S(ANCTI). R(OMANI). HRABIE Z(E). STERNBERKA S LEOPOLDIN(AU). HRABĚNKOU Z STARHEMBERKA SW^{-l}ATBY SLAW^{-l}IL LETA 1821 PO V^{-c}YHORZENI PRZELIT ZA PANOVA NI FRANTISSKA S(ANCTI). Ř(OMANI). R HRABĚTE Z^m STERNBERKA A MANDESSEIDU TOHO CZ^{-a}ASU DIEKANA ZASMUCKÉHO ALOISIA⁻ⁿ HOSSTA^{-o} A DIREC^{-p}TORA WACLAWA AULO SKRZE JOSEFA FRANT(ISSKA). KU^{-b}HNERA V PRAZE. ^q

Přelil František Josef Kühner³

Leopoldina hraběnka ze Starhemberka (* Vídeň 26. 8. 1712; † Vídeň 22. 3. 1800); František Filip hrabě ze Šternberka (* Praha 21. 8. 1708; † Vídeň 9. 1. 1786); František Josef Václav hrabě ze Šternberka a Manděšaidu (* Praha 4. 9. 1763; † Praha 5. 4. 1830); Alois Hošť, zásmucký děkan († 1832); Václav Aula.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmuky, 482.

Mádl (1897), s. 16; Podlaha (1910), s. 24-25; Tůma 2 (1915), s. 227; Hejduk (2000), s. 35-36.

a. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmuky, 482 není litera uvedena.

b. Tůma 2 (1915) nad literou „U“ uvádí umlaut.

c. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmuky, 482 je uvedena namísto litery „V“ litera „w“.

d. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmuky, 482 je uvedena namísto litery „I“ litera „y“.

- e. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 je v přepisu na tomto místě uvedeno slovo „*Pane*“.
- f. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 je uvedeno namísto slova „*CHVÁTILSKÝ*“ slovo „*Chwatelsky*“.
- g. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 je uvedeno namísto slova „*BOKA*“ slovo „*Bera*“.
- h. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedeno „*Kaurzimi*“.
- i. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 je uveden letopočet „*1701*“.
- k. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedena namísto litery „*O*“ litera „*a*“.
- l. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedena namísto litery „*W*“ litera „*v*“.
- m. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů jsou uvedeny namísto litery „*z*“ litery „*ze*“.
- n. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 je uvedeno namísto slova „*ALOISIA*“ slovo „*Alozy*“.
- o. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 je uvedeno namísto slova „*HOSSTA*“ slovo „*Hossty*“.
- p. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 je uvedena namísto litery „*C*“ litera „*k*“.
- q. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů není uveden pouze nápis B).

1. Podlaha (1910).
2. V Tůmovi 2 (1915) je uveden nápis kapitálou.
3. Viz kat. č. 042+

348+	Dolní Chvatliny, kostel sv. Petra a Pavla	1821
------	---	------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Slit jako náhrada za zvony zničené požárem v roce 1807.¹ Popis výzdoby a přepis nápisu podle Tůmy 2 (1915). „*Druhý zvon se sv. Janem Nepomuckým*“.

pr. 80 cm; p. - pravděpodobně kapitála²

A) TRANSFUSA MICRO PRAGAE^a A. FRANCESCO JOSEFO^b KU^cHNER ANNO 1821.

B) TENTO ZW^dON DIELAN GEST SKRZE MISTRA TOMASSE NA HORACH KUTNACH 1571 •^e PRZELIT LETA 1821 SKRZE JOZ^f(EFA). FRANT(ISSKA). KU^cHNER(A) W PRAZE. ^g

Přelil František Josef Kühner³

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482.

Mádl (1897), s. 16; Podlaha (1910), s. 24-25; Tůma 2 (1915), s. 226; Hejduk (2000), s. 35-36.

a. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 není v přepisu litera uvedena.

b. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 je uvedeno namísto slova „*Josefo*“ slovo „*Joseph*“.

c. Tůma 2 (1915) nad literou „*U*“ uvádí umlaut.

d. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedena litera „*v*“.

e. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedena tečka.

f. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedena litera „*s*“.

g. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uveden pouze nápis B).

1. Podlaha (1910).

2. V Tůmovi 2 (1915) je uveden nápis kapitálou.

3. Viz kat. č. 042+

349	Dolní Chvatliny, kostel sv. Petra a Pavla	1821
-----	---	------

Zvon zavěšený v dubové stolici ve věži kostela. Slit jako náhrada za zvony zničené požárem v roce 1807.¹ Koruna je tvořena čtyřmi zdobenými² uchy. Na krku zvonu je akant. Na východní straně pláště je reliéfní postava sv. Václava, na protější západní straně je erb Šternberků. V dolní části pláště jsou tři plastické linky. Na věnci je akant. Jednořádkový nápis A) ohraničený plastickou linkou je na krku zvonu. Jednořádkový nápis B) je na západní straně pláště, pod nápisem je linka.

pr. 64,5 cm; p. A) 2 cm - kapitála, p. B) 2 cm - kapitála - obr. č. 85

A) •^{-a} **TRANSFUSA MICRO PRAGAE A. FRANCISCO IOSEPHO KU^{-b}HNER. ANNO^{-c} 1821^{-d}**

B) •^{-a} **1^{-e}OSEF FRANTISSEK. KV^{-f}HNER W. PRAZE. 1821**

Znak: Šternberků³

Slil František Josef Kühner⁴

Litery mají serify. Litera **E** má střední rameno o 2/3 kratší než horní a spodní rameno. Litera **F** má střední rameno o 2/3 kratší než horní rameno. Litera **Z** nemá střední břevno.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvonky, 20, Dolní Chvátliny; ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmuky, 482.

Podlaha (1910), s. 24-25; Tůma 2 (1915), s. 226; Hejduk (2000), s. 35-36.

a. Reliéf ukazující ruky.

b. Nad literou „U“ je umlaut.

c. Scriptura continua.

d. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů a ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmuky, 482 je uveden pouze přepis nápisu A).

e. Litera „I“ je nahrazena číslicí „1“.

f. Nad literou „V“ je umlaut.

1. Podlaha (1910).

2. Lidská tvář.

3. Viz kat. č. 187

4. Viz kat. č. 042+

350	Třebovle, kostel sv. Bartoloměje	1821, 1835
-----	----------------------------------	------------

Epitaf rodiny Milnerů zasazený ve vnitřní jižní stěně kostelní lodě, pod varhanní kruchtou. Červený mramor, deska je bez výzdoby. Čtrnáctiřádkový nápis je vtesán po celé ploše desky.

v. 126,5 cm, š. 94,5 cm; p. 1. ř. 1,9 cm, verz. 5 cm - fraktura, p. 2. ř. 1,5 cm - humanistická minuskula, p. 3. ř. 2,2 cm, verz. 5 cm - fraktura, p. 4. a 11. ř. 1,7 cm, verz. 3,3 cm - humanistická minuskula, p. 5. ř. 1,5 cm - polokurzíva, p. 6. ř. 1,7 cm, verz. 4,5 cm - fraktura, p. 7. ř. 1,5 cm, verz. 3 cm - humanistická minuskula, p. 8. ř. 1,2 cm - polokurzíva, p. 9. ř. 1,5 cm, verz. 3 cm - humanistická minuskula, p. 10. ř. 1,2 cm - polokurzíva, p. 12. ř. 1,2 cm, verz. 2,5 cm - humanistická minuskula, p. 13. a 14. ř. 1,7 cm, verz. 2,9 cm - polokurzíva

Dem Andenken / an / Herrn Wenzl Milner^a / Besitzer des Gutes Lhotta^b / geb(oren). 1750 gest(orben). 1806^b / Herrn Georg Do^crst^b / Besitzer des Gutes Skaliz^b / geb(oren). 1766 gest(orben). 1821. / Aus Kindlicher Dankbarkeit^d / gewidmet von^e /

**Wenzl und Anna Milner. / Sanst ruhen neben Ihnen^{•c} / Adolf Milner. geb(oren). 1827^{•a}
gest(orben). 1828^{•b} / Magdalena Milner. geb(oren). 1824. gest(orben). 1835.**

Litery provedené humanistickou minuskulou jsou stínované a mají serify.

Jiří Dörst, majitel skalického statku (*1766; †1821); Adolf Milner (*1827; †1828); Anna Milnerová, pravděpodobně rozená Dörstová; Magdalena Milnerová (*1824; †1835); Václav Milner, majitel lhoteckého statku (*1750; †1806); Václav Milner

a. Čárka.

b. Středník

c. Nad literou „o“ je umlaut.

d. 9. ř. je proveden humanistickou minuskulou, ale písmo se mírně naklání ve směru psaní.

e. Dvojtečka.

351+	Ohaře, kostel sv. Jana Nepomuckého	(1822) ¹
------	------------------------------------	---------------------

---

Zvon ve věži kostela. Zničen při požáru v roce 1838. Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

pr. 67 cm; váha 200 kg

In honorem S(an)cti Venceslai.

Slil Karel Bellmann²

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; SOkA Kolín, fond Farní úřad Ohaře, bez. inv. č., Pamětní kniha (1742) 1805-1835.

Rybička (1885), s. 37; Podlaha (1910), s. 112.

1. NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

2. Viz kat. č. 017+

352+	Skvrňov, kostel sv. Havla	1822
------	---------------------------	------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Přepis nápisu podle ANM Eichlerovy sbírky, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482.

p. - pravděpodobně kapitála

Transfusa Micro Praga a Francisco Josepho Kuchner^a ad gloriam Dei honorem S(anctus). galli.¹ anno 1822.

Slil František Josef Kühner²

ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482.

Mádl (1897), s. 95; Tůma 2 (1915), s. 246-247.

a. V ANM, Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmyky, 482 je uvedena čárka.

1. St. Galli = sv. Havel.

2. Viz kat. č. 042+

353	Svojšice, čp. 50	1822
-----	------------------	------

Memoriální nápis o stavbě nové školní budovy na desce zasazené v reliéfně zahloubeném poli nad hlavním vchodem školy. Mramor, deska bez výzdoby. Dvouřádkový nápis je vtesán po celé ploše desky. Litery jsou vyplněny zlatou barvou.

v. cca 35 cm, š. cca 130 cm; p. cca 8 cm, verz. 13 cm - fraktura - obr. č. 86

Mládeži a v^alasti / 1822.

ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467.

Tůma 2 (1915), s. 9-10.

a. V ANM, fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467 je uvedena namísto litery „v“ litera „w“.

354+	Zásmyky, kostel Nanebevzetí Panny Marie	(1822) ¹
------	---	---------------------

Viz kat. č. 042+

1. NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

355	Přehvozdí	(1823) ¹
-----	-----------	---------------------

Kaple stojící v severní části obce, u křižovatky silnice III. třídy 1132 a místní komunikace. Kaplička je vsazená do kamenné zídky. Tvar kapličky je oválný s rovným průčelím. Průčelí je hladké, opatřené profilovanou římsou, tvořící podlomení štítu. Půlkruhově zakončený vstupní pískovcový portál je zasazen v průčelí. V portálu jsou dochované dveřní závěsy s žaludovým ukončením.² Nad římsou se nachází jednoduchý pětistranný štít. V ploše štítu je zahloubená

nika s půlkruhovým zakončením. Dvouřádkový černý nápis na bílém pozadí je namalovaný pod římsou.

d. 300 cm, š. cca 250 cm, v. cca 340 cm; p. 4 cm - pravděpodobně fraktura

[---]O[---]e [---] **kdiz** [---] / [---]**bíti** [---]

SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947, s. 58; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Přehvozdí.

1. SOkA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947.
2. Dveřní závěsy s žaludovými konci se používali v 1. pol. 19. století.

356+	Ratenice, kostel sv. Jakuba Většího	1823
------	-------------------------------------	------

Zvon, větší, ve věži kostela. Slit jako náhrada za zvony zničené požárem v roce 1811. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916. Přepis nápisu podle SOkA Kolín, farní úřad Dobřichov, pamětní kniha 1813-1850, inv. č. 2, pag. 28.

p. - pravděpodobně humanistická minuskula

**Anno MDCCCXI die XXV Julii^a Horrendo incendio totum devastante pagum^b perii
situique per annos duodecium^{a-c} tandem readificata ecclesia anno MDCCCXXIII ad
sonandum surgo^a sub auspiciis Domini Cerhenicensis^d Inspectoris Ioannis Nettwal^a
Directoris Ioannis Iacobi Weber^a curam annimarum exercente Decano Dobřichov^e
f. iensi Ioanne Schauscha^a opera Caroli Bellmann civis Pragensis.**

Slil Karel Bellman¹

Jan Netval, cerhenický inspektor; Jan Jakub Veber, cerhenický správce; Jan Šauša, dobřichovský farář v letech 1818-1837 († 1837).

ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413; SOkA Kolín, farní úřad Dobřichov, Pamětní kniha 1813-1850, inv. č. 2, pag. 28.

Podlaha (1910), s. 131.

- a. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedena tečka.
- b. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 a SOkA Kolín, farní úřad Dobřichov, Pamětní kniha 1813-1850, inv. č. 2, pag. 28 je uvedena čárka.
- c. V SOkA Kolín, farní úřad Dobřichov, pamětní kniha 1813-1850, inv. č. 2, pag. 28 je uveden středník.

- d. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedena čárka.
- e. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedena namísto litery „c“ litera „k“.
- f. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedena namísto litery „v“ litera „w“.

1. Viz kat. č. 017+

357	Ratenice, kostel sv. Jakuba Většího	1823
-----	-------------------------------------	------

Zvon, menší, zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Slit jako náhrada za zvony zničené požárem v roce 1811. Koruna tvořena šesti zdobenými¹ uchy. Na krku zvonu probíhá rostlinná² výzdoba ohraničená plastickou linkou. Na východní straně pláště je reliéfní postava svatého. V dolní části pláště jsou tři plastické linky, na věnci probíhá rostlinná³ výzdoba ohraničená plastickou linkou. Šestiřádkový nápis je na západní straně pláště.

pr. 62 cm; p. 1,5cm, verz. 2 cm - humanistická minuskula - obr. č. 87

**Poslauchey^{-a}te hlas mug^{•-b} kdýž wás / w zbuzugu^{-c} k modlen^{-d}j^{•-e} Nedopus^{-f}tj / hospodin
oheň k was^{-f}semu kwilenj^{•-e} / Skrze oheň z ničen A^{-g}nno^{-h} MDCCCXI / z nowa litý^{•-i} w
Praze od Karla Bellmanna / A^{-g}nno 1823.**

Slil Karel Bellman⁴

Litery mají serify.

ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413; SOKA Kolín, farní úřad Dobřichov, Pamětní kniha 1813-1850, inv. č. 2, pag. 28.

Podlaha (1910), s. 131.

- a. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedena namísto litery „y“ litera „g“.
- b. Čárka.
- c. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedena namísto litery „u“ litera „i“.
- d. Nad literou „n“ je čárka.
- e. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedena tečka.
- f. Litera „s“ má tvar dlouhého S.
- g. Litera „A“ má minuskulní tvar; p. 2 cm.
- h. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 je uvedeno namísto slova „Anno“ slovo „roku“.

i. V ANM, Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413 následuje za slovem „lity“ text „roku 1823. prací Karla Bellmann.“.

1. Dvojlínka.
2. Akantové rozviliny.
3. Akantové rozviliny.
4. Viz kat. č. 017+

358	Svojšice, hřbitov u kostela sv. Václava	1823
-----	---	------

Epitaf Josefy Le Noble von Edlersberg položený u vnitřní jižní stěny márnice. Černý mramor, deska je bez výzdoby. Pětirádkový nápis je vtesán po celé ploše desky.

v. 38 cm, š. 63 cm; p. 1. ř. 2 cm, verz. 4 cm - polokurzíva, p. 2.-5. ř. 1,2 cm, verz. 3 cm - kurzíva - obr. č. 88

Josefa Le Noble Edlersberg / umř(ela). dne 17 Čerwence 1823 / zstáří 77 let. / Chudým přála^{-a} Boha ctíla^{-b} / P^{-c}řítelkyně^{-d} vě^{-d}rná byla.

Josefa Le Noble von Edlersberg (*1746; † 17. 7. 1823)

- a. Středník.
- b. Pomlčka.
- c. Litera p. 3,2 cm.
- d. Háček nad literou „ě“ zastupuje tečka.

359	Rostoklaty	1824
-----	------------	------

Kříž stojící v západní části návsi, u silnice č. 1136/III. V polovině 80. let 20. stol. byl uražen pískovcový kříž, dnes je nahrazen kovovým křížem. Pískovec, kříž má velice širokou, zděnou, základnu. Dvojstupňový odskočený sokl, na kterém je umístěn deskový oltář s kasulovým ukončením. Nad oltářem je malý kovový křížek, původně zde byl pískovcový kříž. Stupně soklu mají kvádrový tvar. Na čelní straně druhého stupně je reliéfně vystupující nápisové pole, rozdělené vtesanou vertikální linkou na dvě části. V čelní ploše deskového oltáře je v zahluobeném poli vytesán vysoký reliéf jetelového kříže s patkou. Kříž má po obvodu vtesanou linku. Ve spodní části deskového oltáře je reliéfně vystupující nápisové pole. Dvouřádkový nápis A) je vtesán na dvoucípé stuze na jetelovém kříži. Pětirádkový nápis B) je vtesán v nápisovém poli umístěném na deskovém oltáři, pokračuje v jednom řádku na nápisovém poli na druhém stupni. Litery byly zvýrazněny černou barvou. Šestiřádkový nápis

C) je vtesán v levé části nápisového pole umístěného na druhém stupni a pokračuje v šesti řádcích v pravé části nápisového pole. Litery byly zvýrazněny černou barvou. Jednořádkový nápis D) je vtesán na čelní straně prvního stupně. Litery byly zvýrazněny černou barvou. Plochy s nápisy B), C) a D) jsou hodně zvětřené.

d. 92 cm, š. 43 cm, v. cca 270 cm; p. A) 4,5 cm - kapitála, p. B) 3-2,5 cm, verz. 5 cm - fraktura, p. C) 2,2 cm, verz. 3,2 cm - fraktura - obr. č. 89

A) I(ESUS)^{-a} N(AZARENUS) / R(EX)^{-a} I(UDAEORUM) ¹

B) Let[a]^A P[á]^Aně 1824^{-b} dne [12.]^A listopadu / [tento kří]^Až Sw^{-c}ati^{-d} g^{-e}est p[o]^Astawen[ý ke c]^Aty^{-f} / [a slávě]^A Boží a k weřeg^{-e}ne[mu]^A uctění [n]^Aa/[rodu]^A katolickeho. Nákladem wssech [pá]^A/[nú sousedů počestné] Obce Ros[to]^Aklats[ke]^A// [a to sice v tom čase zde všech přebývajících^{-a}]^A

C) [Matěj Černý^{-g} rychtář^{-g} / Jan Toman^{-g} obecník^{-g}]^A / F[rant(išek). Židlický^{-g}]^A / W^{-c}[encl Chraust^{-g}]^A / Fran[tišek Jandus^{-g}]^A / Joz^{-h}ef [Chraust^{-g} N(umero). 16^{-g}]^A // Jan [Eliáš^{-g} / Josef Chraust^{-g}]^A / N(umero). 13^{-a} [Vencl Toman^{-g}]^A / N(umero). 14^{-b} Joz^{-h}ef Ch[raust^{-g}]^A / M[atěj Svatoň^{-g}]^A / Joz^{-h}ef H[olub.]^A

D) [Opraveno 21. dubna roku 1871]^A (A. Kronika obce Rostoklaty, rok 1923, s. 3.)

Litery v nápisu A) mají serify. Litera z v nápisech B) a C) má na dolním břevnu chvost.

Matěj Černý, rychtář; Jan Eliáš; Josef Holub; Josef Chroust, čp. 13; Josef Chroust, čp. 16; Josef Chroust; Václav Chroust; František Jandus; Matěj Svatoň; Jan Toman, obecník; Václav Toman, čp. 14; František Židlický

OÚ Rostoklaty, Kronika obce Rostoklaty, rok 1923, s. 3.

Psota (2009), s. 123-124.

a. Scriptura continua.

b. Dvojtečka.

c. V kronice obce Rostoklaty, rok 1923, s. 3 je uvedena litera „v“.

d. V kronice obce Rostoklaty, rok 1923, s. 3 je uvedena litera „ý“.

e. V kronice obce Rostoklaty, rok 1923, s. 3 je uvedena litera „j“.

f. V kronice obce Rostoklaty, rok 1923, s. 3 je uvedena litera „i“.

g. V kronice obce Rostoklaty, rok 1923, s. 3 je uvedena čárka.

h. V kronice obce Rostoklaty, rok 1923, s. 3 je uvedena litera „s“.

1. Jan 19;19

Epitaf Vincenta Nivasda zasazený do vnější jižní stěny sakristie. Pískovec, deska má oválný tvar s vytesaným rámem po svém obvodu. Vnitřní část je reliéfně zahloubená. Devítiřádkový vtesaný nápis je po celé ploše desky.

v. 59 cm, š. 47,5 cm; p. 2,5 cm, verz. 4 cm - fraktura

**L^aeta P^aáně 1826. / dne 14. Dubna^{•b} Vsnul / v Pánu Sin Wincenz / Antonina^{-c} Niwasda^{-c}
Mistra / Sedlarskeho ze^{-c} Skworce. / na^{-c} Rozenj dne^{•b} 21. Zařj^{•b} 1804^{•b} / degz mu Pán
Buch / Lechke odpo(cinut)j^{•b}•^{-d} / (Ame)n**

Nad literou **i** je tečka. Nad literou **u** je čárka.

Antonín Nivasda, sedlář; Vincenc Nivasda (*21. 9. 1804; † 14. 4. 1826)

Poche (1977), s. 466.

- a. Litera p. 5 cm.
- b. Dvojtečka.
- c. Scriptura continua.
- d. Vtesaný kotvicový kříž.

Socha sv. Prokopa sekundárně postavená u kostela. Původně stála u silnice vedoucí z Malotic do Ždánic.² Spolu se sochou sv. Jana Nepomuckého tvořily barokní krajinnou kompozici. Pískovec, vysoký sokl zakončený profilovanou římsovou hlavicí. Na hlavicí je postavená socha sv. Prokopa, levou rukou žehnající a v pravé ruce držícího kovovou berlu. U nohou sochy sv. Prokopa je ležící andělíček. Na čelní straně soklu je vtesaný rám s konkávně vykrojenými rohy a vytesaný reliéfní erb Šternberků. Jednořádkový letopočet je vtesaný na čelní straně římsové hlavice. Socha je značně zvětralá.

sokl - d. 80 cm, š. 80 cm, v. 143 cm; p. 8 cm - arabské číslice

1826

Znak: Šternberků³

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Malotice.

Podlaha (1910), s. 104; Poche (1978), s. 346; Rišlink (2000), s. 178; Rišlink (2009), s. 3.

1. Socha pochází z 1/3 18. století. Postavena nákladem Františka Damiána ze Šternberka.
2. Podlaha (1910)
3. Viz kat. č. 187

362	Kšely, evangelická modlitebna	1827
-----	-------------------------------	------

Lavice stojící sekundárně na dřevěné kruchtě, otočená směrem od oltáře. Boční strany jsou zdobeny jednoduchou řezbou. Čelní strana je z rámové konstrukce s dvěma vsazenými výplněmi obdélníkového tvaru. Rámová konstrukce je zdobena modrým mramorováním, výplně jsou natřeny červenou barvou. Třířádkový malovaný nápis je v žlutém medailonu umístěném ve středu mezi výplněmi, písmo je žluté na černém pozadí.

d. 228 cm, š. 95,5 cm, v. 102 cm; p. 1. ř. 7 cm - polokurzíva, p. 2. ř. 2-2,2 cm - kurzíva, p. 3. ř. 4,7 cm - arabské číslice - obr. č. 90

JK^{-a} / L^{-b} etta P^{-c} an^{-d}(n)e^{-e} / 1827.

- a. Dvojtečka.
- b. Litera p. 5 cm.
- c. Litera p. 5,9 cm.
- d. Nad literou „n“ je namalovaná linka značící kontrakci.
- e. Nad literou „e“ je tečka.

363	Libenice, evangelická modlitebna	1827
-----	----------------------------------	------

Kazatelna postavená u rohu západní zdi kostelní lodě a presbytáře. Řečniště má kruhový půdorys. Poprsnice kazatelny je členěna dvěma reliéfně vystupujícími pilastry, bez patek a hlavic. Na poprsnici je reliéf kalichu a knihy orámovaný z latěk tvořeným obdélníkem s vyseknutými rohy, ve kterých je reliéf květu. Na boční straně poprsnice je reliéf kalichu a knihy nahrazen reliéfem květu, jinak je výzdoba stejná. Horní a spodní římsa řečniště je zalamovaná a bohatě profilovaná. Nad řečništěm je stříška, tvarem stejná jako řečniště, s profilovanou zalamovanou římsou a čabrákou. Stříška je zakončena osmibokou hlavicí, na jejímž vrcholu je vyřezávaný kalich. V části u zdi je stříška spojena s řečništěm dřevěnou deskou s vyřezávaným zřaseným závěsem, který splývá po stranách desky. Na začátku schodiště stojí pilířek s vyřezávaným kalichem. Boční stěny schodiště jsou opatřeny horní a spodní profilovanou římsou, v plochách stěny z latěk dva kosodélníkové rámy, v jejichž středu je vyřezávaný reliéfní květ. Schodiště přisazené k západní stěně s v rohu lodi zalamuje

o 90° a pokračuje při jižní stěně. Dřevěná kazatelna je zdobena světle modrým mramorováním, orámování tvořené lištami, římsy na schodišti, řečništi a stříšce, stejně jako kalichy na pilířku a stříšce jsou opatřeny tmavě šedým mramorováním; třířádkový nápis A) je namalován v horní části desky spojující řečniště a stříšku, nápis je rozdělen na dvě poloviny vyřezávaným závěsem, litery jsou žluté, pozadí černé. Šestiřádkový nápis B) je namalovaný uprostřed desky spojující řečniště a stříšku, nápis je obdélníkově orámován laťkami, podkladová barva je šedě mramorová, písmo je černé.

pr. 105 cm, v. cca 400 cm; p. A) 1. ř. 4 cm - kapitála, p. A) 2. ř. 3 cm, verz. 4 cm - fraktura, p. A) 3. ř. 2,5 cm, verz. 4 cm - fraktura, p. B) 2,7 cm - humanistická minuskula - obr. č. 91

A) MDCCC /⁻¹ XXVII^{•-a} / Nákla=⁻¹ Matěge / dem^{•-a} /⁻¹ Jelinka^b

B) K^{-c} až S^{-d}lovo B^{-c} ož^{-e} í^{•-f} / ponoukej včas neb / ne včas^{•-g} tresci^{•-f} / žehři^{•-f} napomínej / ve
vší tichosti a / učení. I^{-h} I^{-h}. T⁻ⁱ i^{-h} m^{-g}. 4⁻ⁱ •^{-f} 2⁻ⁱ.²

Litery v nápisu A) provedeny kapitálou mají serify. Litery v nápisu B) jsou stínované. Litera K v nápisu B) má horní a spodní část dřívku rozštěpenou. Litera ž v nápisu B) má střední břevno.

Matěj Jelínek

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Libenice, soupis památek.
Poche (1978), s. 236.

a. Dvojtečka.

b. V RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Křečhoř, soupis památek je uveden pouze přepis nápisu A).

c. Litera p. 5,5 cm.

d. Litera p. 5 cm.

e. Litera ž nemá střední břevno.

f. Čárka.

g. Středník.

h. Litera p. 2,5 cm.

i. Litera p. 3,5 cm.

1. Rozděleno vyřezaným zřaseným závěsem.

2. 2. Timoteovi 4;2

Memoriální nápis na desce vsazené nad korunní římsu do spodní části plochy štítu. Pískovec, deska je orámovaná hladkou římsou, vnitřní stěny zdobeny rostlinným reliéfem. Čtyřřádkový nápis vtesán do reliéfně zahloubené plochy. Litery jsou zvýrazněny černou barvou.

d. cca 60 cm, v. cca 60 cm; p. cca 5 cm, verz. 7 cm - humanistická minuskula

Pravda / Boží / zvítězí^a / L(éta). P(áně). 1827.

Tůma 1 (1915), s. 265; Poche (1978), s. 236.

a. Vykřičník.

Brána Kohoutova mlýna stojícího severně od osady. Zděná brána je zakončená jednoduchou římsou, na římsu položeny tašky. V bráně jsou zachované ochranné kameny. Konce pilířů opatřeny římsou. Oblouk brány je mírně stlačený. Vrata jsou nová, plechová. Nad levým pilířem z omítky vystupuje reliéf ozubeného kola¹ se šesti paprsky vedoucími do jeho středu. Jednořádkový reliéfně vystupující letopočet je umístěn uvnitř kola.

p. cca 10 cm

1828

Tůma 1 (1915), s. 238.

1. Pravděpodobně mlýnské kolo.

Memoriální nápis na kvádru zasazeném v opěrném systému severní věže. Pískovec. Třířádkový nápis je vtesán na čelní straně.

d. 90 cm, š. 55 cm, v. 55 cm; p. 5 cm - kapitála - obr. č. 92

[C]HRAM [---] KOSTELCE [..] / TA[---] BAU[.]AL[.]A[.] / DNE 6. MAJE. 1829.

Litery nemají serify. Litera **A** má zalomené břevno.

Epitaf rodiny Harrerovy zasazený do severní zdi obklopující hrobku Harrerovy rodiny. Pískovec. Sedmnáctiřádkový vtesaný nápis. Jména a letopočty vyplněny černou barvou.

v. 88 cm; š. 75,5 cm; p. 1. ř. 2 cm, verz. 4 cm - humanistická minuskula, p. 2. ř. 5,5 cm - kapitála, p. 3. a 4. ř. 2 cm, verz. 3,5 cm - humanistická minuskula, p. 5. ř. 4,5 cm - kapitála, p. 6. - 17. ř. 2 cm, verz. 3 cm - humanistická minuskula

Heir ruht / FRANZ^a KARL HARRER / geboren den 14^b April 1796. gestorben / den 31^b Marz 1829^c und sein Kind / SIDONIA KLOTILDE / geboren den 27^b May 1826. gest(orben)^d den 3^b Sept(em)br^d 1829. / Diese Ihreuren U^eiberreste / Eines B^fiedern^g der mir G^fatte hiess^g / Und zu fru^h die schmerz gepresste / Gattin^g in des Lebens Sturm verhiess^g / B^eu^hrgt der kuhle Schoos der Erde^g / D^eeckt der Todensschaffen du^hstere Nacht / Sanfier Ruhe Labung werde / Der geliebten Asche^g und bewacht / Von der Gattenliebe ireuren S^einn^g / S^etehe fest das D^benkmal immer hin.

Litery jsou stínované a mají serify. V nápisu se vyskytují dva tvary litery s, dlouhý a kulatý tvar S. Pokud jsou ve slově dvě S za sebou, má první litera tvar dlouhého S a druhá litera tvar kulatého S.

František Karel Harrer (*14. 4. 1796; † 31. 3. 1829); Sidonia Klotilde Harrerová (*27. 5. 1826; † 3. 9. 1829)

- Litera „Z“ má střední břevno.
- Dvě čárky.
- Středník.
- Dvojtečka.
- Litera p. 4 cm.
- Litera p. 3,5 cm.
- Čárka.
- Nad literou „u“ je umlaut.

Zvon ve věži kostela. Slit v roce 1716¹, přelit v roce 1830². Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1942. Popis výzdoby a přepis nápisu podle NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce

- dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 22, Drahobudice. „Jan Křtitel“.

pr. 35 cm

A fulgure et tempestate

Přelil Karel Bellmann³

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 22, Drahobudice.

Podlaha (1910), s. 21.

1. NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 22, Drahobudice.

2. Podlaha (1910).

3. Viz kat. č. 017+

369	Hradešín, kostel sv. Jiří	1830
-----	---------------------------	------

Epitaf Alžběty Hájkové zasazený do vnější západní stěny sakristie. Šedý mramor, v dolní části desky je vtesaný malý maltézský kříž. Osmiřádkový nápis je vtesán po celé ploše desky.

v. 59 cm, š. 35,5 cm; p. 1.-3. ř. a 5.-6. ř. 1,2 cm, verz. 3 cm - polokurzíva, p. 4. ř. 1,8 cm, verz. 4,5 cm - fraktura

Památka wděčností / Obětována od Dcery Marie / mileg Matce / Alžběte Hagek / powolal gi Nejwissj k sobě / dne 24. Listopadu / 1830. / wěku sweho bila 69. let.

Litery jsou stínované.

Alžběta Hájková (*1761; † 24. 11. 1830); Marie Hájková

a. Háček nad literou „ě“ zastupuje tečka.

b. Háček nad literou „č“ zastupuje tečka.

c. Čárka.

d. Háček nad literou „ž“ zastupuje tečka.

e. Středník.

Kaple sv. Václava postavená u rozcestí silnice III. třídy č. 33411 a místních komunikací, ve východní části osady. Obdélný půdorys, na severní straně se nachází segmentově ukončené ostění hlavního vchodu. Dveře jsou dvoudílné, plechové. Nároží jsou zaoblená. Stěny jsou v horní části zakončeny profilovanou římsou, která tvoří na čelní straně podlomení štítu. Střecha je kryta prejzovou krytinou. Nad vchodem je značně profilovaný štít, v ploše štítu je protáhlá oblouková nika, ve které je zavěšen zvon. Po stranách niky jsou lizény. Na štítu je kovový kříž. Jednořádkový reliéfně vystupující štukový letopočet je umístěn na reliéfně vystupujícím poli na lizénách.

d. 330 cm, š. 400 cm, v. cca 460 cm; p. - cca 10 cm - arabské číslice

18 30

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Miškovice.

a. V RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Miškovice, fotodokumentace je na fotografii patrný ještě druhý letopočet pocházející z opravy kaple - „1933“.

Letopočet v krovu na vazném trámu. Letopočet vznikl při přestavbě zvonice prováděné v letech 1829-1830. Vazný trám byl při opravách střechy zvonice v roce 1998 vyměněn. Přepis letopočtu podle <http://cestyapamatky.cz/kolinsko/vrbcany/zvonice-u-kostela-sv-vaclava>.

1830

Poche (1982), s. 272; <http://cestyapamatky.cz/kolinsko/vrbcany/zvonice-u-kostela-sv-vaclava> [cit. dne 29. 4. 2012]

Lavice postavená při severní stěně presbytáře. Dubové, hnědě mořené dřevo s pozlacenou řezbou s rokajovými motivy. Čelní strana je z rámové konstrukce s dvěma vsazenými výplněmi obdélníkového tvaru. Ve středu mezi výplněmi je vyřezaný malovaný městský znak Žiželice, pod ním je nápisová destička. Vyřezaný, pozlacený letopočet je na destičce, podklad je červený.

v. 162 cm, d. 270 cm, š. 82 cm; p. 7,5 cm - arbské číslice

1830

Znak: Žiželic nad Cidlinou (Na štítu jsou dva zkřížené dvouruční meče.)¹

Poche (1982), s. 435.

1. Srov. Čarek (1985), s. 434.

373	Chrást'any, os. Chotouň	1831
-----	-------------------------	------

Viz kat. č. 205

374	Červené Pečky, kostel Narození Panny Marie	1832
-----	--	------

Epitaf dětí rodiny Löwenherz Hrubých z Jelení vsazený do vnitřní severní stěny kostelní oratoře. Modrý mramor, v rohách desky reliéfně vystupující pozlacené květy, reliéfně zahlobené nápisové pole ve tvaru oválu je rozděleno břevnem, na břevnu jsou tři květy se stonkem, v dolní části reliéfně zahlobeného nápisového pole je vystupující reliéf překřížené kotvy s křížem, nad nimi je umístěno hořící srdce. Devítiřádkový nápis A) je vtesán v horní části desky, čtyřřádkový nápis B) je vtesán v dolní části desky. Litery jsou vyplněny zlatou barvou.

v. 122,5 cm, š. 74,5 cm; p. A) 1., 3. a 5. ř. 3,5 cm - kapitála, p. A) 2., 4. a 6. ř. 1,6 cm, verz. 2,4 cm - humanistická minuskula, p. A) 7. a 9. ř. 2 cm - humanistická minuskula, p. A) 8. ř. 1,4 cm - humanistická minuskula, p. B) 1 cm, verz. 1,9 cm - polokurzíva

A) **NATALIA.** / **Nata** 11m^{-a}a^{-a} **Aug**^{•-b}(usti) **Mortua** 12. **Aug**^{•-b}(usti) 1821. / **THEODORUS.** / **Natus** 26t^{-a}a^{-a} **Dec**^{•-b}(ember) **Mortuus** 27. **Dec**^{•-b}(ember) 1822. / **ARTHURUS.** / **Natus** 1m^{-a}a^{-a} **Maji Mortuus** 1. **Maji** 1832. / E^{-c}x stirpe liberorum B^daronum / a / L^{-c}o^{-e}wenherz •^f H^{-g}ruby et^{-h} G^{-c}elenj.

B) **Holde Engel uns so bald entschwunden**^{•-i} / **Euch beweint der Eltern blutend Herz.** / **Ach vom Leben habt Ihr nichts empfunden** / **Als des Werdens und des Sterbens Schmerz.**

Litery jsou stínované, konce dříků a břevnen jsou opatřeny serify. Ve 2., 4. a 6. řádku nápisu A) je použita scriptura continua. Nad literou y ve slově **Hrubý** je háček.

Natalie Löwenherz Hrubá z Jelení (*11. 8. 1821; † 12. 8. 1821); Teodor Löwenherz Hrubý z Jelení (*26. 12. 1822; † 27. 12. 1822); Artur Löwenherz Hrubý z Jelení (*1. 5. 1832; † 1. 5. 1832)

Tůma 1 (1915), s. 235.

- a. Za číslovkou je ve spodní části = a nad ním, v horní části řádku, pádová koncovka - p. 0,6 cm.
- b. Dvojtečka.
- c. Litera p. 3,4 cm.
- d. Litera p. 3 cm.
- e. Umlaut nad literou „o“.
- g. Litera p. 3,2 cm.
- f. Pomlčka.
- h. Litera p. 1 cm.
- i. Vykřičník.

375	Dobřichov, kostel Nejsvětější Trojice	1832
-----	---------------------------------------	------

Náhrobek Františka Klecanského postavený na prostranství jihovýchodně od kostela.¹ Litina, na kamenné základně je postaven litinový náhrobek kvádrového tvaru. Ve spodní části je profilovaná římsa. Na čelní straně je reliéfně vystupující akant, po stranách jsou hořící pochodně. V horní části je jednoduchá římsa. Na římsě jsou nárožní akroterie. Ve střeně části je segmentový oblouk. Sedmiřádkový nápis je na čelní straně náhrobku.

v. 210 cm, š. 129 cm; p. 1., 2., 4. a 6. ř. 2,5 cm - kapitála, p. 3. a 5. ř. 3,5 cm - kapitála, p. 7. ř. 3,2 cm - arabské číslice - obr. č. 93

SWÉMU / DOBRÉMU OTCI / FRANTIŠKOWI KLECANSKÉMU / WDĚČNÝ SYN / IOZEF KLECANSKÝ / CÝS(AŘSKO). KRÁL(OVSKÝ). GUBERNIÁLNIJ SEKRETÁŘ / 1832.

Litery jsou stínované a mají serify. Litera **E** má střední rameno o ½ kratší než horní a spodní rameno. Litera **F** má střední rameno o ½ kratší než horní rameno.

František Klecanský († 1832); Josef Klecanský, c. k. guberniální sekretář.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Dobřichov.
Poche (1978), s. 277.

1. Na prostranství kolem kostela byl do roku 1852 hřbitov.

Náhrobek Jana Šustra postavený v místech, kde se stýká kostelní věž s JV částí kostelní lodě. Litina, základnu tvoří pískovec. Po stranách náhrobku jsou dva sloupy s patkou a palmetovou hlavicí. Na sloupech jsou křížové kytky. Z kyttek stoupá hrotitý oblouk s čtyřlístem, oblouk je ukončený poupětem. Mezi sloupy je umístěna kovová deska, v horní části ukončený hrotitým obloukem a čtyřlístem. V dolní části desky jsou dvě zkřížené ratolesti. Před náhrobkem je položená pískovcová deska, pravděpodobně krycí deska hrobky, částečně zakrytá zeminou.¹ Šestiřádkový nápis A) je ve střední části desky. Šestiřádkový nápis B) je ve spodní části desky. Jednořádkový nápis C) je na spodním okraji desky.

v. 285 cm, š. 152 cm; p. A) 1., 3.-6. ř. 1,3 cm, verz. 2,5 cm - gotická minuskula, p. A) 2. ř. 2,8 cm, verz. 5,5 cm - gotická minuskula, p. B) 1,3 cm, verz. 2,5 cm - gotická minuskula, p. C) 2 cm - kapitála - obr. č. 94

A) **Zde odpocjwá / Pan Jan S^asuster^b / magitel swobodného dwora Prokopského / a spolu jubilowaný cys(ařsko)^c kral(ovský)^c řjditel pan=/stwj Cerhenickeho^d narozen dne 22 dubna / 1754^b zemřel w Panu dne 15 Cerwna 1832.**

B) **Zwuč Mu^b ljro^c slawné pěj^b / Prones skutku sslechetnost^d / Byloť Geho zwlásstnj gmenj^c / Zboznost^b prawnost^b libeznost. / Pokog tu^b •^f tám bohatau / Bude radost •^f odplatau.**

C) **NEU^c IOACHIMSTAHL.**

Litery v nápisu C) mají serify. Nad literou **i** v nápisech A) a B) je tečka. Nad literou **j** v nápisech A) a B) je tečka.

Jan Šustr, majitel svobodného prokopského dvora, ředitel cerhenického panství (*22. 4. 1754; † 15. 6. 1832)

- a. Litera p. 4,5 cm.
- b. Čárka.
- c. Dvojtečka.
- d. Středník.
- e. Vykřičník.
- f. Pomlčka umístěná v dolní části řádku.

1. Rozměry pískovcové desky - v. cca 126 cm, š. 70 cm.

Zvon v kostelní zvonici. Ukradený v roce 1841.¹ Přepis nápisu podle Podlahy (1910).

Grassante cholera Asiatica anno 1832 campana haecce^a sub directore Nigrokostelecensi domino Jos(ef). Kastner et decano Planianensi d(omino). Adalb(ert). Kinzl e(st) veteri fusa fuit per caes(ar). reg(iae). campanarum fusorem Carolum Bellmann

Slil Karel Bellmann²

Josef Kastner, správce černokosteleckého panství; Vojtěch Kincl, plaňanský děkan (*1788 v Plzni; † 1880)

Podlaha (1910), s. 126.

a. Slovo má obsahovat pouze jednu literu „c“ - „haecce“.

1. Podle Podlahy (1910) byl zvon ukraden v noci ze 14. na 15. prosince 1841.

2. Viz kat. č. 017+

Socha sv. Jana Nepomuckého na prostranství mezi dvěma lípami před kostelem. Nynější socha pochází z roku 1832, původní socha z roku 1796 se rozpadla.² Pískovcový sokl s římsou a sochou sv. Jana Nepomuckého. Čtyřádkový malovaný černý nápis na bílém podkladu ohraničený černou linkou je na východní straně soklu. Restaurováno Miloslavem Hájkem v roce 1997.

v. cca 400 cm, š. 98 cm; p. 1. a 2. ř. 7,5 cm, p. 3. a 4. ř. 5 cm - kapitála

SVATÝ JENE / NEPOMUCKÝ / PATRONE NÁŠ / ORODUJ ZA NÁS

František Richtera, hořický sochař.

Poche (1982), s. 404.

1. Poche (1982)

2. <http://www.zehun.cz/informace-o-obci/kulturni-pamatky-sochy-a-pamatniky/> . [cit. dne 28. 3. 2012]

Epitaf Hynka Hájka zasazený do západní části hřbitovní zdi, před kostelem Zvěstování Panny Marie. Šedý mramor, deska je bez výzdoby. Jedenáctiřádkový nápis je vtěsán po celé ploše desky, první řádek má půlkruhový tvar.

v. 59,5 cm, š. 52,5 cm; p. 1. ř. 1 cm, verz. 3,5 cm - fraktura, p. 2. ř. 2 cm, verz. 10 cm - fraktura, p. 3.-10. ř. 1,2 cm, verz. 2,2-2,5 cm - fraktura, p. 11. ř. 1 cm, verz. 3 cm - fraktura

Zde odpoč^a jwá w neyprwne^gssím kwě^b tu wě^b ku swého / Hynek Hagek^c / narozen dne 1. Unora 1831. / zemř^d el 20. Bř^d ezna 1833. / Dni kwě^b tu smrt nehowj krutá^e / Trudně^b wzdychá máteř^d hnutá / ž^f eljc ztrátu př^d edrahau. / Utrápeny katj otec gě^b j^g / Muž^f ně^b prawj^h djtko nasse wskoč^a j / W nebesých nám w náruč^a rozpř^d atau / Obě^b towáno láskau zarmaucených rodič^a u.

Hynek Hájak (*1. 2. 1831; † 20. 3. 1833)

- a. Háček nad literou „č“ zastupuje tečka.
- b. Háček nad literou „ě“ zastupuje tečka.
- c. Čárka.
- d. Háček nad literou „ř“ zastupuje tečka.
- e. Vykřičník.
- f. Háček nad literou „ž“ zastupuje tečka.
- g. Pomlčka.
- h. Dvojtečka.

380+

Bečváry, čp. 27

1834

Brána usedlosti. Zbořeno. Popis výzdoby a přepis nápisu podle RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Bečváry. „*Nároží rustikovaná v omítce. Uprostřed vjez s kamenným ostěním, s půlkruhovým završením, ozdoben 3 klenáky. Po stranách 2 lištové rámečky:*“ nápis A) „a“ nápis B). „*Nad obloukem kruhová výzdoba. Koruní římsa zvlněná, bohatě profilovaná, krytá prejzy.*“

p. - arabské číslice - obr. č. 95

A) 27

B) 1834

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Bečváry.

Poche (1977), s. 39.

Brána usedlosti stojící v severozápadní části obce. Popis výzdoby a přepis nápisu podle náčrtku v RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Křečhoř, soupis památek. Oblouk ve vjezdu byl mírně stlačený. Brána byla ukončena profilovanou římsou, která byla nad pilíři dvoustupňová, rovná a nad obloukem segmentově zvednutá. Po pravé straně brány stávala branka, římsa byla stejná jako na bráně. Jednořádkový letopočet A) byl nad vjezdem, pravděpodobně v kartuši. Jednořádkový nápis B) byl v brance nad vchodem, pravděpodobně se štukovým lištovým rámem.

obr. č.

A) 1834

B) č. 3

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Křečhoř, soupis památek.

Náhrobek Václava Zákory postavený u vnější jižní zdi kostelní lodě. Pískovec, dvoustupňový kvádrový sokl. Spodní část soklu je ukončena předsazenou římsou. Na římsě je druhá část soklu, která je v 1/3 výšky konkávně vyžlabená. Nad vyžlabením má sokl tvar komolého jehlanu, na přední straně jsou v reliéfně zahloubeném poli vytesané dva svícny a kalich s oplatkou. Na soklu je krychlový podstavec, na němž je postaven kříž. Na čelní straně podstavce je v reliéfně zahloubeném poli vytesané boží oko. Jednořádkový nápis A) je vtesán na ramenou kříže. Devítiřádkový nápis je vtesán na oválné mramorové desce zasazené do čelní strany soklu. Litery v nápisu B) jsou vyplněny černou barvou.

d. 66 cm, š. 45 cm, v. 250 cm; p. A) 7 cm - kapitála, p. B) 1., 2., 4.-9. ř. 1,2 cm, verz. 2,8 cm - humanistická minuskula, p. B) 3. ř. 1,8 cm, verz. 4,5 cm - fraktura

A) I(eusus)^{-a} H^{-b}(ominum)^{-a} S(alvator)

B) Zde / odpočívá Welebný Pán / Wáclaw Zákora / farář Sskramnjcký^{-c} / Knjž(ecí). arcýb(iskupský). Notář ^{-d} narozený / w Ř^{-e}řčanech / dne 4.^{-a} Dubna 1760^{-c} usnul w / Pánu dne 16. Máge / 1835.

Litery provedené humanistickou minuskulou jsou stínované a mají serify. Litera **Z** nemá střední břevno.

Václav Zákora, knížecí arcibiskupský notář, skramnický farář (*4. 4. 1760; † 16. 5. 1835)

- a. Scriptura continua.
- b. Nad literou „**H**“ je vtesaný kříž.
- c. Čárka.
- d. Vtesaná linka.
- e. Litera p. 4 cm.

383	Konárovice, kostel Povýšení sv. Kříže	1835
-----	---------------------------------------	------

Náhrobek Šmidgrábnerů z Lusteneku, postaven u severní zdi kostelní věže. Pískovec, náhrobek je tvořen soklem, sochou truchlícího génia a nápisovou destičkou. Sokl tvoří masivní kvádr, který je rozdělený na třetiny, v horní třetině vytesán plastický erb Šmidgrábnerů z Lusteneku, v prostřední zeslabené části je zasazena nápisová destička z bílého mramoru, nad destičkou je vytesané boží oko a zřasená rouška, na soklu je socha truchlícího génia opírajícího se o urnu. Devítiřádkový vtesaný nápis A) je na nápisové destičce. Jednořádkový vtesaný nápis B) je v pravém rohu dolní části soklu.

nápisová destička - v. 30 cm, š. 44 cm; p. A) 1. a 2. ř. 1 cm - polokurzíva, p. A) 3. a 4. ř. 2 cm - kapitála, p. A) 5., 6. a 8. ř. 0,8 cm - polokurzíva, p. A) 7. ř. 1,3 cm - kapitála, p. A) 9. ř. 0,5 cm - polokurzíva, p. B) 2 cm, verz. 4 cm - humanistická minuskula

A) Eine trositosi Gattin und Mutter / mit die[.] Denk[...] ihrem geliebten Gattin / **JOHAN(N) (F)REYHERRN / SCHMIDTGRABNER v^a(on) LUSTENEGG / k(aiserliche). k(öniglich). K[.]mmereri Hauptmann in der Armee / und ihre[.][.]wey Sohnen / CHRISTOPH u^b(nd) JOSEPH. / Alle drey ruhen unter diesem Grabsteine. / Chr(istoph). 11. J(ahre) + 1824. Jos(eph). 20. J(ahre) + 1834 Joh(ann). 49. J(ahre) + 1835**
B) F(ranz) Linn

Znak: [Čtvcený štít. V prvním a třetím poli znak Šmidgrábnerů z Lusteneku (půlený štít, v prvním, zlato-černě, štípeném poli je polovina muže s kloboukem, držící v heraldicky pravé ruce kladívko, levou si opírá o bok, ve druhém červeném poli jsou tři stříbrná břevna pokosem)¹; druhá polovina znaku (Srdeční modrý štítek na čtvceném erbu. V prvním,

modrém poli je pravděpodobně ptačí hlava, ve druhém a třetím, černém poli je břevno pokosem s běžícím zvířetem, ve čtvrtém, modrém poli je pravděpodobně lev ve skoku.)]

Zhotovil František Xaver Linn, sochař.

Litery v obou nápisech mají serify. Ve 3., 4. a 7. řádku nápisu A) jsou litery stínované Kromě 4. řádku nápisu A) jsou litery nakloněny doprava a mají náznak kurzivního písma. Litera s použitá v polokurzivním písmu má formu dlouhého S zakončeného chvostem.

Jan Šmidgrábner z Lusteneku († 1835)²; Josef Šmidgrábner z Lusteneku († 1834); Křištof Šmidgrábner z Lusteneku († 1824).

a. Litera p. 0,5 cm.

b. Litera p. 0,7 cm.

1. Srov. Sedláček (1925), s. 631; Mysliveček (2006), s. 251.

2. Tůma I (1915), s. 49.

384	Třebovle, kostel sv. Bartoloměje	1835
-----	----------------------------------	------

Viz kat. č. 350

385	Křečhoř, kostel sv. Václava	1836
-----	-----------------------------	------

Epitaf rodiny Břečkovi zasazený do vnější jižní zdi kostelní lodě. Kolem desky je vytesaný plastický rám s šikmými hranami a zdobený vejcovcem. V rámu je umístěna nápisová deska. Nad rámem jsou rostlinné motivy, kříž a hlava andělíčka s křídly. Pod rámem jsou rostlinné motivy. Devatenáctiřádkový vtesaný nápis A) je umístěn na celé ploše desky. Dvouřádkový vtesaný nápis B) je umístěn vpravo od 18. a 19. řádku.

v. 180 cm, š. 94,5 cm; p. A) 1. ř. 2 cm, verz. 5 cm - fraktura, p. A) 2.-4., 9.-11. a 16. ř. 1,4 cm, verz. 3 cm - humanistická minuskula, p. A) 5. a 6. ř. 1,2 cm, verz. 3 cm - humanistická minuskula, p. A) 7. ř. 2,5 cm, verz. 5,5 cm - fraktura, p. A) 8. ř. 1,3 cm, verz. 2,8 cm - humanistická minuskula, p. A) 12. a 14. ř. 1,2 cm, verz. 3 cm - humanistická minuskula, p. A) 13. ř. 1 cm, verz. 2,2 cm - kurzíva, p. A) 15. ř. 1,3 cm, verz. 3 cm - humanistická minuskula, p. A) 17.-19. ř. 1,4 cm, verz. 3 cm - fraktura, p. B) 1 cm, verz. 2,4 cm - kurzíva.

A) **Josef Břečka**^{-a} / **wlastnjk hostinského domu u zlatého Slunce**^{-b} / **narodil se 3. Března 1773. / umřel 19. Unora 1810.**^{-c} / **Synu**^{-d} **cti Matku swau po wssecky dny žiwota gegiho**

Tob(iáš)^{-e}. I^{-f}V^{-f}. 3^{-f.1} / Když umře^{-a} pochowey gi podle mne w gednom hrobě Tob(iáš)^{-e}. I^{-f}V^{-f}. 5^{-f.2} / Maria Břečka^{-a} / z^{-g} rodu Burka pochazegjcy^{-a} wdowa skrze 26 let^{-b} / narodila se 26. Března 1779. / Umřela 9. Dubna 1836.^{-c} / Cti Otce i Matku. Mat(ouš)^{-h}. X^{-f}V^{-f}. 4^{-f.3} / A postawil J⁻ⁱakob znamenj památné nad hrobem gegim. / Genes(is)^{-e}. X^{-f}X^{-f}X^{-f}V^{-f}. 2^{-f} 0^{-f.4} / A mrtwj^{-a} kteřj gsau w Kristu^{-a} wstanau prwnj. I^{-k} Tefsal(ouš)^{-h}. I^{-f}V^{-f}. 1^{-f.5} / Potom my^{-a} kteřj žiwi gsme. Tefsal(ouš)^{-h}. I^{-f}V^{-f}. 1^{-f.6} / Synové^{-l} Dcery^{-m.1} / Karel Břečka. M⁻ⁿaria Saukup. / Josefa [-]chary. / Wogtěch Břečka Anna Grimm. B) z^{-o} rodu / Břečka.

Litery provedené humanistickou minuskulou mají serify. Litera z v nápisu A) nemá střední břevno. Litera z v nápisu B) má střední břevno.

Josef Břečka, hostinský (*3. 3. 1773; † 19. 2. 1810); Karel Břečka; Marie Břečková (*26. 3. 1779; † 9. 4. 1836); Vojtěch Břečka; Marie Soukupová, roz. Břečková; Anna Grimmová, roz. Břečková

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Křečhoř, soupis památek.

- a. Čárka.
- b. Středník.
- c. Pomlčka.
- d. Vykřičník.
- e. Litery p. 1 cm, verz. 2,2 cm - kurzíva.
- f. Litera p. 2,2 cm.
- g. scriptura continua.
- h. Litery p. 1,2 cm, verz. 2,5 cm - kurzíva.
- i. Nad literou **J** je tečka.
- k. Litera p. 2,5 cm.
- l. Dvojtečka.
- m. Litery p. 1,3 cm, verz. 2,8 cm.
- n. Litera p. 2,8 cm.
- o. Litera p. 1,7 cm.

1. Tobiáš 4;3
2. Tobiáš 4;4
3. Matouš 15;4
4. Genesis 35;20
5. 1. Tesalonickým 4;16
6. 1. Tesalonickým 4;17

Boží muka stojící ve východní části obce, v Kutnohorské ulici na ostrůvku křižovatky do Nebovid a Dolan. Zděná boží muka natřená světle červenou barvou. Odstupňovaná základna, sokl ukončen profilovanou římsou, sokl opatřen na všech čtyřech stranách zahloubeným obdélníkovým polem. Střední část muk je tvořena sloupem, dřík se směrem nahoru mírně zúžuje. Horní část tvoří kvádrová lucerna, do každé ze čtyř stěn je umístěno zahloubené obdélníkové pole, na vrcholu lucerny je patriarchální kříž. Jednořádkový letopočet je vtesán v západním zahloubeném poli lucerny.

v. cca 500 cm, š. 106 cm; p. cca 20 cm arabské číslice

1757

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Červené Pečky.

Poche (1977) s. 192.

1. Poche (1977)

Epitaf zasazený v reliéfně zahloubeném poli ve vnější východní stěně presbytáře. Černý mramor, deska je bez výzdoby. Sedmiřádkový nápis je vtesán po celé ploše desky.

v. 61 cm, š. 62 cm; p. 1. ř. 2,5 cm - kapitála, p. 2. ř. 3,5 cm - kapitála, p. 3. ř. 2 cm - kapitála¹, p. 4. ř. 1,5 cm - polokurzíva, p. 5. ř. 2 cm, verz. 3,5 cm - humanistická minuskula, p. 6. a 7. ř. 2 cm, verz. 3 cm - polokurzíva

ADM(ODUM). R(E)V(EREN)DO. P(ATER). / LEANDRO NEWRATIL^{-a} / VIC(ARIUS). FOR. COLINENSI ET DECANO DOBŘICHOVIENSI^{-a} / posuit successor^{-b} / P(ater).^{-c} Joan(nes)^{-d}.^{-c} Schauscha^{-a-c} Decan(o).^{-c} Dobř(ichoviensi).^{-c} per^{-c} 19^{-c} an^{-d}(n)os^{-e} / obiit 23. Junii an^{-c}(no)^{-b} 1837^{-a} / et in eodem tumulo quiescit.

Litery provedené kapitálou jsou stínované a mají serify. Litera **E** má střední rameno o ½ kratší než horní a spodní rameno. Litera **F** má střední rameno o ½ kratší než horní rameno.

Leandro Nevrátil, děkan, arcibiskupský notář, vikář a dobřichovský farář v letech 1799-1817 († 1817); Jan Šauša²

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Dobřichov.

- a. Čárka.
- b. Dvojtečka.
- c. Scriptura continua.
- d. Nad literou „*n*“ je vytesaná linka.
- e. Středník.

- 1. Litery jsou nakloněny ve směru psaní.
- 2. Viz kat. č. 356+

388	Polní Voděrady, kostel Navštívení Panny Marie	ante 1837 ¹
-----	---	------------------------

Epitaf Václava Novotného přisazený k vnější západní zdi presbytáře. Bílý mramor, deska je bez výzdoby. Osmiřádkový vtesaný nápis je na celé ploše desky.

v. 63 cm, š. 45 cm; p. 1.-3. ř. 2,5 cm, verz. 5,2 cm - fraktura, p. 4. ř. 3,8 cm, verz. 10,5 cm - fraktura, p. 5. a 6. ř. 2 cm, verz. 4,5 cm - fraktura, p. 7. ř. 2 cm, verz. 3,5 cm - humanistická minuskula, p. 8. ř. 2,5 cm - kurzíva

Hier ruhet / die irdise^ahe Hu^blle / des Herrn / Wenzel Nowotny / prager Bu^brgers / u(nd). Besi^ctzers des Gutes Woděrad. / Gestorben am 4. Apri^cl 1837 / i^cm 59. Lebensjahre.

Václav Novotný, pražský měšťan a majitel voděradského statku († 4. 4. 1837)

Verzálky provedené frakturou jsou zdobené. Nad literou **i** v prvních dvou řádcích textu je místo tečky čárka. Litery provedené humanistickou minuskulou mají serify a jsou stínované. Litery provedené kurzívou jsou stínované, litery se nenaklání.

- a. Chyba vzniklá při tesání nápisu, pravděpodobně se mělo jednat o literu „*c*“, pak by slovo bylo *irdische* což v překladu znamená *podzemní*.
- b. Nad literou je „*u*“ umlaut.
- c. Nad literou „*i*“ je tečka.

- 1. Deska byla zhotovena pravděpodobně již před datem na ni uvedeným. Odpovídalo by tomu i použití jiného písma v posledních dvou řádcích, kde je uvedeno datum úmrtí a dožitý věk zesnulého.

389+	Přehvozdí, čp. 7	1837
------	------------------	------

Brána usedlosti stojící v severní části obce, cca 50 m od křižovatky silnice III. třídy 1132 a místní komunikace. Zděná brána má ve vjezdu je pískovcové ostění a ochranné kameny. Plochu pískovcového ostění lemují rámce pravoúhlých rýh s konkávně vykrojeným rohy. Na klenácích jsou vtesané píšťaly. Brána je ukončena profilovanou římsou, která je nad pilastry rovná a nad vjezdem segmentově zvednutá. Na římsě jsou položeny tašky bobrovky. Přepis nápisu podle RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Přehvozdí. Letopočet byl pravděpodobně vtesán na čelní straně horního klenáku.

1837

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Přehvozdí.

390+	Cerhenice, kostel sv. Jana Nepomuckého	1838
------	--	------

Zvon v sanktusové věžičce. Válečná rekvizice v roce 1917. Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

pr. 35 cm

Sv(atý). Jan^a obec Cerhenice 1838.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; SOKA Kolín, fond Místní národní výbor Cerhenice, Pamětní kniha městyse Cerhenic (1902) 1932-1976, inv. č. 1, s. 37.

a. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedena čárka.

391	Červené Pečky, kostel Narození Panny Marie	1838
-----	--	------

Náhrobek Karla Eduarda Hrubého z Jelení, postaven u vnitřní východní stěny kostelní oratoře. Náhrobek je tvořen odstupňovaným masivním soklem z červeného mramoru a sochou truchlícího génia z bílého mramoru. Na přední straně soklu je zasazená nápisová destička z černého mramoru. Truchlící génius je částečně zakryt pláštěm, v pravé ruce drží pochodeň, plamenem k zemi, v levé ruce má květinový věnec, předloktí levé ruky je položeno na velkém

oválném štítu s erbem uprostřed, štít částečně překryt pláštěm zakrývajícím anděla. Devítiřádkový nápis je vtesán na nápisové destičce. Litery jsou zvýrazněny zlatou barvou.

v. 280 cm, š. 183 cm; p. 1. ř. 1,5 cm, verz. 4 cm - gotická minuskula, p. 2. ř. 2,5 cm, verz. 4 cm - gotická minuskula, p. 3. - 6. ř. 1,4 cm, verz. 2,5 cm - humanistická minuskula, p. 7. ř. 1,3 cm, verz. 2,5 cm - gotická minuskula, p. 8. ř. 2,7 cm - arabské číslice, p. 9. ř. 0,8 cm, verz. 1,6 cm - polokurzíva - obr. č. 96

**Zum Andenken an den Freiherrn / K^aarl Eduard v^bo^{-b}n^{-b} H^aruby u^{-b}(nd). Geleny^{•c} /
Commandeur des k(aiserlich). k(öniglichen). o^dsterreichifchen Leopold Ordens^{•c}
Inhaber des silbernen Kreuzes^{•c} / Grosskreuz des ko^dnigl(ich). Baierischen Civil
Verdienst u(nd). des Kur Hessischen Lo^dwen Ordens^{•c} / ausserordentlicher Gesandter
und bevollma^echtiger Minister / am Kur Hessischen und herzoglich Braunschweigschen
Hofe / Geboren den 15. May 1772^{•c} gestor zu Braunschweig den 2. November / 1838. /
Dem edelsten Menschen und besten Gatten die trauernde Wittwe Amalie Freifrau v(on).
Hruby geborene Freu^fn v(on). Hofenfels.**

Znak: Hrubý z Jelení (Srdeční štítek s hlavou jelena. Na štítu je heraldický kříž s krokveří směřujícími k srdečnímu štítku, v prvním poli je lev ve skoku směřující doleva, ve druhém a třetím poli je srdce, ve čtvrtém poli je lev ve skoku směřující doprava.)¹

Dílo pravděpodobně zhotovil Václav Práchnér, pražský sochař. Žil v letech 1784-1832. Vyučil se u svého otce, pražského sochaře, Petra Práchnera. Tvořil zejména náhrobky.²

Litery jsou stínované, konce dřívků a břevien jsou opatřeny serify. Verzálky provedené gotickou minuskulou jsou zdobené.

Karel Eduard Hrubý z Jelení (*15. 5. 1772; † 2. 11. 1838); Amálie Hrubá z Jelení, rozená Freün von Hofenfels.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Červené Pečky.

Tůma 1 (1915), s. 235; Poche (1977) s. 191.

- a. Litera p. 4,5 cm.
- b. Litera p. - 1,3 cm
- c. Čárka.
- d. Umlaut nad literou „o“.
- e. Umlaut nad literou „a“.

f. Umlaut nad literou „**u**“.

1. Srov. Mysliveček I (2006), s. 264.

2. Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích M-Ž. Praha, 2003, s. 258.

392	Radim	1838
-----	-------	------

Most stojící přes řeku Výrovku v ulici Průběžné. Barokní kamenný most s jedním obloukem. Na mostě byly dříve umístěny sochy sv. Donáta, sv. Jana Nepomuckého¹, sv. Floriána² a sv. Mikuláše Tolentinského². Dvouřádkový nápis ohraničený vtesanou linkou je vtesán na jižním klenáku.

d.³ 35 cm, v.³ 60 cm; p. 1. ř. 8 cm - kapitála, p. 2. ř. 10 cm - arabské číslice

WM / 1838

1. Ztracena.
2. Uložena v lapidáriu barokních soch v Mnichově Hradišti.
3. Rozměr klenáku.

393	Přistoupim	1839
-----	------------	------

Kříž postavený v polích u polní cesty jižně od obce, cca 1000 m od kostela. Pískovec. Konkávně a konvexně prohnutý sokl je ukončen vysokou profilovanou římsou. Nad římsou se zvedá hladký pilíř, opatřený klasicistní íónskou hlavicí. Na pilíři je masivní pískovcový kříž. Jednořádkový nápis A) je vtesán na ramenech kříže. Letopočet B) je vtesán u paty kříže.

d. 62 cm, š. 53 cm, v. 380 cm; p. A) 15 cm - kapitála, p. B) 7 cm - arabské číslice

A) **I(ESUS) N(AZARENUS) R(EX) I(UDAEORUM).**¹

B) **1839**

1. Jan 19;19

394	Poříčany	1840
-----	----------	------

Kříž sekundárně postavený na prostranství před hřbitovem. Původně stál u kostela. Pískovec. Jednostupňová základna, sokl je ve střední části konvexně prohnutý a ukončený profilovanou římsou. Ze soklu se zdvihá dvoustupňový pilíř. Na vrcholku pilíře je umístěn litinový kříž s postavou Ježíše Krista. Kříž nese známky novogotiky.

sokl a pilíř - d. 78 cm, š. 76,5 cm, v. 295 cm; p. A) cca 5 cm - kapitála, p. B) 2,5 cm - fraktura, p. C) 3,5 cm - fraktura

A) I(ESUS) N(AZARENUS) R(EX) I(UDAEORUM) ¹

B) R^a[oku]^A 1840 / p[osta]^Aw[ila]^A [obec]^A P^aořičan=/ska [kříž tento pamě]^Atliwá / slow [Kristových^{•b}]^A K^adokoli mě / wy[zná před lidmy^{•c} v]^Ayznámt y / ga geg p[řed Otcem]^A svým^{•c} genž / gest [v nebesích. Math.]^A 10; 32 ² [A. podle Podlahy 2 (1907), s. 35.]

C) Gak gsem dweře owcy. J^aan =/=10.7 ³

Podlaha 2 (1907), s. 35.

- a. Litera p. 5 cm.
- b. Dvojtečka.
- c. Čárka.

- 1. Jan 19;19
- 2. Matouš 10;32
- 3. Jan 10;7

395+

Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitele

1840

Zvon ve věži kostela. Ulit ze zvonů zničených při požáru v roce 1834. Válečná rekvizice roku 1916. Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 109, okr. Kolín, Týnec nad Labem.

pr. 132 cm; váha 1300 kg

Soli Deo Salvatori nostro 1840. Laudate Dominum in cimbaliis bene souautibus^{•a} laudate cum in cimbaliis jubilationis^{•a} omnis spiritus laudet Dominum. Alleluja.

Slil Karel Vilém Paul¹, královehradecký zvonař. Narodil se v roce 1810 v České Lípě, zemřel v roce 1874 v Hradci Králové. V Hradci Králové se oženil s Annou, vdovou po zvonaři Josefovi Schneidrovi, po němž převzal hut'.²

NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 109, okr. Kolín, Týnec nad Labem; NA, fond Zemský památkový úřad Praha, kart. 57, inv. číslo 22 Zvony jednotlivě Tuchlovice - Týnec nad Labem, Týnec nad Labem.

a. Čárka.

- 1. Další jeho zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. 395+; 396+; 397+; 398+
- 2. Rybička (1885), s. 57; Domečka (1918), s. 123.

396+	Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitel	1840
------	--	------

Zvon ve věži kostela. Ulit ze zvonů zničených při požáru v roce 1834. Válečná rekvizice roku 1916. Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 109, okr. Kolín, Týnec nad Labem. Nápis A) na jedné straně, nápis B) na druhé straně.

pr. 90 cm; váha 500 kg

A) Campana Ecclae panochialis Albiter[.]n(u)icen(u)sis a(nn)o 1834.

B) Incendio liguafactae a(nn)o 1840 Denno restauratae suut per Carolum Paul campanarium Reginae Hradecensem. Vox clamau(n)tis in Deserto.

Slil Karel Vilém Paul¹

NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 109, okr. Kolín, Týnec nad Labem; NA, fond Zemský památkový úřad Praha, kart. 57, inv. číslo 22 Zvony jednotlivě Tuchlovice - Týnec nad Labem, Týnec nad Labem.

1. Viz kat. č. 395+

397+	Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitel	1840
------	--	------

Zvon ve věži kostela. Ulit ze zvonů zničených při požáru v roce 1834. Válečná rekvizice roku 1916. Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 109, okr. Kolín, Týnec nad Labem.

pr. 60 cm; váha 125 kg

(Vir) fidelis multum laudabitur et qui custos est Domini mei glorificabitur. 1840

Slil Karel Vilém Paul¹

NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 109, okr. Kolín, Týnec nad Labem; NA, fond Zemský památkový úřad Praha, kart. 57, inv. číslo 22 Zvony jednotlivě Tuchlovice - Týnec nad Labem, Týnec nad Labem.

1. Viz kat. č. 395+

398+	Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitel	1840
------	--	------

Zvon ve věži kostela. Ulit ze zvonů zničených při požáru v roce 1834. Válečná rekvizice roku 1916. Popis výzdoby a přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 109, okr. Kolín, Týnec nad Labem. „*Obráz Matky Páně s Ježíškem*“.

pr. 78 cm; váha 250 kg

1840 Ave regina coelorum Ave o valde Decora et pus nobis Christum ex ora.

Slil Karel Vilém Paul¹

NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 109, okr. Kolín, Týnec nad Labem; NA, fond Zemský památkový úřad Praha, kart. 57, inv. číslo 22 Zvony jednotlivě Tuchlovice - Týnec nad Labem, Týnec nad Labem.

1. Viz kat. č. 395+

399	Křečhoř, kostel sv. Václava	1841
-----	-----------------------------	------

Epitaf Caroline Bolfras von Ahneburg zasazený do vnější jižní zdi presbytáře. Šedý mramor. Deska má obdélníkový tvar s odseknutými horními rohy. Kolem desky je vytesán reliéfně vystupující rám se skosenými hranami. V horní části desky je v reliéfně zahloubeném poli vytesaný plastický erb Bolfrasů z Ahneburku. Desetiřádkový vtesaný nápis je pod erbem.

v. 90,5 cm, š. 64 cm; p. 1., 4., 7.-9. ř. 1,4 cm - kurzíva, p. 2. ř. 2 cm - kurzíva, p. 3. a 5. ř. 2,5 cm, verz. 4,5 cm - polokurzíva, p. 6. ř. 1,7 cm, verz. 3,5 cm - kurzíva, p. 10. ř. 2 cm, verz. 3,5 cm - polokurzíva - obr. č. 97

H^aier ruht sanft und im ewigen F^brieden / F^ara^culein / Caroline Bolfras / von / Ahneburg^d / k(aiserliche). k(öniglich). Obristlieutnants Tochter^d / geboren den 24. D^eecemeber 1798^d / gestorben den 30. J^fuli 1841. / G^fewidmet von ihrer S^echwester / Anna.

Znak: Bolfrasů z Ahneburku (Půlený štít. V 1. poli je vyrůstající postava s kyjem v ruce, plocha je dělena pokosem. V 2. poli je hradba se třemi věžemi, v prostřední věži je brána. Nad štítem je rytířská korunka.)

Karolína Bolfrasová z Ahneburku (*24. 12. 1798; † 30. 7. 1841); Anna Bolfrasová z Ahneburku

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Křečhoř, soupis památek.

- Litera p. 4 cm.
- Litera p. 3,3 cm
- Nad literou „a“ je umlaut.
- Čárka.

e. Litera p. 3 cm.

f. Litera p. 3,5 cm.

400

Třebovle, hřbitov u kostela sv. Bartoloměje

1841

Náhrobek Václava Antonína Milnera sekundárně postavený v severní části kostelního areálu, mezi vstupní branou a zvonicí. Původně stál u ohradní zdi před hlavním průčelím kostela. Pískovec, kvádrová základna, na niž je umístěn kvádrový sokl s horní a spodní profilovanou římsou. K výzdobě horní římsy byl použit i vejcovce. Čelní stěně soklu dominuje reliéfně zahloubené pole s orámováním zdobeným vejcovcem. V horní ½ zahloubeného pole je umístěna nápisová deska. V dolní ½ zahloubeného pole je vytesaný zkrížený kříž s kotvou a přes dva zdobné¹ výčnělky přehozená prohnutá zřasená rouška. Devítirádkový nápis A) je vtesán na nápisové desce. Jednořádkový nápis B) je vtesán v pravém horním rohu základny.

v. 140 cm, š. 126 cm; p A) 1. a 2. ř. 1,2 cm, verz. 1,9 cm - humanistická minuskula, p. A) 3. ř. 2,2 cm - kapitála, p. A) 4.-9. ř. 1 cm, verz. 1,7 cm - humanistická minuskula, p. B) 2,8 cm, verz. 4,5 cm - humanistická minuskula - obr. č. 98

A) Dem Andenken des als Mensch^a Gatte und Vater / gleich wu^brdig und geachteten Gutsherrn / WENZL ANTON MILNER / zu Lhotta am 16. September 1841 im 54. Lebensjahre Verstorben / Deine Asche wellen wir stets ehren / Unvergesslich wird uns Deine Liebe Sein^a / Und mit wehmuts vollen dankes za^dhren / Setzen wir Dir diesen Ehrenstein / Gattin Kinder.

B) F(ranz). Neusar i^cn^c Prag.

Náhrobek zhotovil František Neusar, pražský sochař (*1809; † Praha 10. 2. 1845)²

Litery jsou stínované a mají serify. Nad literou **i** je tečka. Nad literou **j** je tečka.

Václav Antonín Milner, majitel lhoteckého statku (*1787; †1841)

a. Čárka.

b. Nad literou „**u**“ je umlaut.

c. Litera p. 1,8 cm.

d. Nad literou „**a**“ je umlaut.

1. Květinový motiv.

2. <http://abart-full.artarchiv.cz/osoby.php?IDosoby=48010&Fprijmeni=Neusar> ze [cit. dne 15. 5. 2012]

401	Dobřichov, kostel Nejsvětější Trojice	1842
-----	---------------------------------------	------

Epitaf Josefy Smiethové zasazený v reliéfně zahloubeném poli ve vnější jižní stěně presbytáře. Šedý mramor, v horní části desky je vtesaný kříž. Orámování desky má štukovou rostlinnou výzdoby. Osmiřádkový nápis je vtesaný po celé ploše desky.

v. 88 cm, š. 74 cm; p. 1., 3., 4., 6.-8. ř. 1,5 cm, verz. 2,5 cm - polokurzíva, p. 2. a 5. ř. 2 cm, verz. 5 cm - fraktura

Hier ruht / Frau Josepha Smieth^a / Gattin des dobrichower / Burggrafen / Anton Smieth. / Sie starb am 25. April 1842^a / in ihrem vierzigsten / Lebensjahre.

Antonín Smieth, dobřichovský purkrabí; Josefa Smiethová (*cca 1802; † 25. 4. 1842)

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Dobřichov.

a. Čárka.

402+	Nová Ves, vrch Bedřichov	(1840-42) ¹
------	--------------------------	------------------------

Memoriální nápis, na památníku² bitvy u Kolína svedenou 18. června 1757 mezi vítěznou habsburskou a poraženou pruskou armádou. Pamětní deska zcizena. Přepis nápisu podle Tůmy 1 (1915). Pískovcové kvádry, spodní část je tvořena masivním soklem ukončeným profilovanou římsou, ze střední části soklu se zvedá vysoký komolý jehlan. Bronzová nápisová destička byla umístěna na přední straně soklu. Pravděpodobně dvouřádkový nápis.

sokl - d. 410 cm, š. 410 cm, v. cca 650 cm; p. - pravděpodobně humanistická minuskula

Na památku vítězství nad Prusy / v sedmileté válce dne 18. června 1757.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Nová Ves I.

Tůma 1 (1915), s. 105; Poche (1978), s. 484.

1. Tůma 1 (1915).

2. Pomník nechal vystavět majitel kolínského panství Václav Veith.

403+	Vrbčany, zvonice kostel sv. Václava	1842
------	-------------------------------------	------

Zvon v kostelní zvonici. Pořízen jako náhrada za zvon, ukradený v roce 1841.¹ Válečná rekvizice v roce 1916. Přepis nápisu podle Podlahy (1910).

**Wrbczaner Fialkirche S(an)ct(us). Wenceslay. Patronus Seiner Durchlaucht
Souveraine Fu^arst Alois von und zu Lichtenstein. Fusa Pragae a Carolo Bellmann^b
c(easar). r(egiae). aulicus campanifusor 1842**

Slil Karel Bellmann²

Alois II. kníže z Lichtenštejna (*26. 5. 1796 Vídeň; † 12. 11. 1858 Lednice)

Podlaha (1910), s. 126; Tůma 2 (1915), s. 124.

a. Podlaha (1910) uvádí nad literou „*u*“ je umlaut.

b. Podlaha (1910) uvádí čárku.

1. Viz kat. č. 377+

2. Viz kat. č. 017+

404+ ¹	Zásmuky	1842
-------------------	---------	------

Kříž stojící v severní části města, u křižovatky ulic Riegrova (silnice II. třídy č. 2) Barákova. Na rozcestí pod náměstím při cestě k nádraží. Pískovec, na jednostupňové základně stojí třístupňový odstupňovaný vysoký kvádrový sokl ukončený jednoduchou římsou. Nad římsou je litinový kříž. Popis výzdoby a přepis nápisu podle RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Zásmuky. „... s oválným reliéfem Madony ... Datován 1842.“

d. 75,5 cm, š. 65,5 cm, v. cca 430 cm; p. - pravděpodobně arabské číslice

1842

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Zásmuky.

1. Letopočet nebyl nalezen.

405	Vrbčany	1843
-----	---------	------

Kříž postavený na rozcestí silnice III. třídy č. 3291 a silnice III. třídy č. 3344. Pískovec, nízký dvoustupňový kvádrový sokl je opatřený horní a spodní profilovanou římsou. Na čelní straně soklu je vytesaný rostlinný motiv. Ze soklu se zvedá hladký sloup s patkou, nahoře osazený litinovým křížem. Na čelní straně kříže je rostlinná výzdoba. Jednořádkový letopočet je vtesán na čelní straně soklu.

d. 63 cm, š. 63 cm, v. 120 cm; p. 6 cm - arabské číslice

1843

406+	Malotice, kostel sv. Matouše	1844
------	------------------------------	------

Viz kat. č. 017+

407	Poříčany, kostel Narození Panny Marie	1844
-----	---------------------------------------	------

Epitaf Františka Schováňka zasazený do vnější východní stěny presbytáře. Šedý mramor, obdélná deska bez výzdoby. Jedenáctiřádkový vtesaný nápis.

v. 81 cm, š. 36 cm; p. 1. - 8. ř. 1 cm - kurzíva, p. 9. ř. 2-2,5 cm - arabské číslice, p. 10. ř. 1,7 cm - kurzíva, p. 11. ř. 1,3 cm - kurzíva - obr. č. 99

**J^aestli že ti štěstj kwete^{•b} / N^cezakládey si na swětě^{•d} / N^eeb gak kwjtku ljstek spadn(e)
/ T^eak i žiwot lidsky zwadne. / Ž^e brzinko odsud musjš^{•b} / G^cako ga^{•b} to hnedle
zkusjš. / P^cadesát osm let mage^{•b} / Z^eesnul 2^f7^f. M^eáge / 1^f8^g4^f4^f / F^crantišek S^a
chowánek / M^elinář P^coříčanský.**

Litery jsou stínované.

František Schovánek, poříčanský mlynář (*cca 1786; † 28. 5. 1844)

- a. Litera p. 4 cm.
- b. Čárka.
- c. Litera p. 3,5 cm.
- d. Středník.
- e. Litera p. 3 cm.
- f. Litera p. 2 cm.
- g. Litera p. 2,5 cm.

408	Svojšice, hřbitov u kostela sv. Václava	1844
-----	---	------

Náhrobek Ondřeje Grima postavený u severní zdi kostelní lodě. Litina, trojstupňová odstupňovaná základna. Ve střední části soklu je reliéfně vystupující nápisové pole s konkávně vykrojenými rohy. Po stranách soklu jsou pilastry s jednoduchou patkou a hlavicí. Nad soklem je jednoduchá římsa. Sedmiřádkový nápis je v horní ½ nápisové desky. Šestiřádkový nápis je v dolní ½ nápisové desky.

v. 110 cm, š. 90 cm; p. A) 1. ř. 2,5 cm - kapitála, p. A) 2.-7. ř. 1,5 cm, verz. 2,5 cm - humanistická minuskula, p. B) 1. ř. 2,5 cm - kapitála, p. B) 2.-6. ř. 1,5 cm, verz. 2,5 cm - humanistická minuskula

A) A^aNDERAS GRIM / hochgraeflich von Althanschen / Amts und wirthschafts Direktor / der Herrschaft Swoischitz / geboren am 25 Marz 1783 / gestorben am 6 Mai 1844. / Ruhe seiner Asche.

B) O^aNDREI GRIM / rjditel panstwý Swojšickeho / narozen dne 25 Brezna roku 1783 / zesnul w Panu dne 6 Kwětna roku 1844. / Ja jsem wzkríšenj i žiwot^b kdo / věři we mne [neumře na] věky.¹

Kapitální litery mají serify. Nad literou I provedenou kapitálou je tečka. Litera E provedená kapitálou má střední rameno o 2/3 kratší než horní a spodní ramena.

Ondřej Grim, ředitel svojšického panství (*25. 3. 1783; † 6. 5. 1844)

a. Litera p. 3,2 cm.

b. Čárka.

l. Jan 11;25

409	Chrášťany	(1845) ¹
-----	-----------	---------------------

Socha sv. Šebestiána² postavená jižně od obce při silnici III. třídy 3347. Pískovec, dvoustupňový klasicistní kvádrový sokl s horní římsou. Torzo sochy³ je uloženo v restaurátorském ateliéru. Šestiřádkový vtesaný nápis je umístěn na přední straně soklu.

sokl - d. 79 cm, š. 79 cm, v. 180 cm; p. 1. ř. 8 cm - humanistická minuskula, p. 2-6. ř. 5 cm - humanistická minuskula

N^aakla=/dem J^bana / S^ckaly by=/walýho sau=/seda z C^dhrá=/šťan 1(845)

Jan Skála, chrášťanský soused

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Chrášťany.

Poche (1978), s. 536.

a. Litera p. 14 cm.

b. Litera p. 11,5 cm.

c. Litera p. 12,5 cm.

d. Litera p. 8,5 cm.

1. Poche (1978)
2. Poche (1978) uvádí sochu sv. Jana Nepomuckého.
3. Socha značně poničena v 70. letech 20. století.

410	Tuchoraz	1845
-----	----------	------

Zvonička sloupková stojící v SZ části obce, při rozcestí vedoucím do osady Zahrady a místní komunikace. Pískovec, základna zapuštěná v zemi. Mohutný sokl je sestavený z pískovcových kvádrů a ukončený římsou. Nad soklem je dvoustupňová patka a pilíř. Pilíř je zakončen římsou, na které je umístěna zvonová lucerna se zvonkem. Na pískovcové stříšce, mající tvar čtyřbokého komolého jehlanu, je umístěn železný jetelový křížek. V horní polovině pilíře je na severní straně vytesán reliéfně vystupující jetelový kříž. Dvouřádkový vtesaný nápis je umístěn v polovině výšky pilíře, pod křížem.

d. 120 cm, š. 120 cm, v. cca 600 cm; p. cca 4 cm, verz. 10 cm - kurzíva

Leta Pánie / 1845.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Tuchoraz.
Poche (1982), s. 113.

411	Červené Pečky, kaple sv. Kříže	1846
-----	--------------------------------	------

Memoriální nápis o stavbě empírové kaple¹. Čtvercová stavba s profilovanou korunní římsou a vlysem, stěny členěny pravidelně položenými horizontálními linkami. Odsazené vstupní průčelí s pískovcovým portálem je umístěno mezi dvěma dóorskými sloupy. Na střeše je umístěn věžovitý světlík s křížem na vrcholu, stěny světlíku jsou prosklené dvojicí čtvercových oken. Jednořádkový reliéfně vystupující nápis je umístěn na vnější západní stěně nad vstupním průčelím. Litery zvýrazněny zlatou barvou, pozadí je modré.

v. cca 1300 cm, š. cca 1400 cm; p. cca 20 cm - kapitála

**JOSEPHUS LIBER BARO HRUBÝ de^a GELENJ CINERI PROPRIO et^a
POSTER(IUS). POSUIT MDCCCXLVI.**

Josef Hrubý z Jelení

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Červené Pečky.

Poche (1977) s. 192.

a. Litery jsou provedeny humanistickou minuskulou, p. - 10 cm.

1. Kaple sv. Kříže je postavena na místě zbořeného renesančního kostela Všechných svatých, upraveného barokně v roce 1680 a zbořeného za josefínských reforem v roce 1796.

412	Svojšice, hřbitov u kostela sv. Václava	1846
-----	---	------

Epitaf Marie Myškové zasazený do vnější severní stěny márnice, vlevo od vchodu. Šedý mramor, čtvercová deska je bez výzdoby. K horní straně desky přisedá reliéfně vystupující fronton s dolní profilovanou římsou. Jednořádkový letopočet je vtesán na štítu. Jedenáctiřádkový nápis B) je vtesán po celé ploše desky.

v. 62 cm, š. 49 cm; p. A) 3,3 cm - arabské číslice, p. B) 1. ř. 1,7 cm, verz. 2,3 cm - humanistická minuskula, p. B) 2. ř. 3,5 cm, verz. 6,2 cm - fraktura, p. B) 3. ř. 2,5 cm, verz. 3,5 cm - humanistická minuskula, p. B) 4.-5. ř. 1,5 cm, verz. 2,5 cm - polokurzíva, p. B) 6.-9. ř. 1,3 cm, verz. 2 cm - polokurzíva, p. B) 10.-11. ř. 1,5 cm, verz. 2,3 cm - humanistická minuskula.

A) 1846.

B) **Zde odpočívá / Marie Myškovská / r^{-a}o^{-a}z^{-a}e^{-a}n^{-a}á^{-a} Klečanská. / Zemřela v pánu dne 19. března 1846 / majic věku svého 51 let. / Libě zdřímej matko drahá / Nez Tě angel z Tvého spánku / Zbudí a nás věčnost blahá / spojí s Tebou v rajském stánku. / Pomník tento věnují zvěčnělé / matce vděčné dítky.**

Litery provedené humanistickou minuskulou jsou stínované a mají serify.

Marie Myškovská, roz. Klečanská. (*1795; † 19. 3. 1846)

a. Litera p. 2 cm.

413	Týnec nad Labem, městský hřbitov	1846
-----	----------------------------------	------

Epitaf Antonína Karla Dobrovského zasazený do severní zdi obklopující hrobku Harrerovy rodiny. Pískovec. Patnáctiřádkový vtesaný nápis A). Jméno a letopočty vyplněny černou barvou. Jednořádkový nápis B) je vtesán v dolní části desky v zdobném ornamentu.

v. 88 cm, š. 75,5 cm; p. A) 1. - 4. ř. 1,7 - 2 cm, verz. 3 - 4 cm - humanistická minuskula, p. A) 5. ř. 2,8 cm, verz. 4 cm - kapitála, p. A) 6. ř. 4 cm, verz. 7 cm - fraktura, p. A) 7. - 14. ř. 2 cm, verz. 3,5 cm - kurzíva, p. B) 0,3 cm, verz. 0,5 cm - humanistická minuskula

A) Die tief gebeugte Gattin mit ihren / trauernden Kindern. / setzte dieses Denkmal der Liebend des Schmerzes / dem unvergesslichen. / GATTEN u^an^ad^b VATER / Anton Karl Dobrowský / geboren am 10. Juni 1809^c / gestorben den 14. April 1846. / Wer ihn gekannt^c hat ihn geliebt^c / Zu wen der du^dstre Todesruf gedrungen^c / Dem hat der Schmerz das Aug getru^dbt. ^c / Den irdschen Sieg hat er mit Ruhm errungen. ^e / Dort oben ist dem Seist der Lohn beschieden^c / Wie hier die Hull im Srab bewacht vom Frieden.

B) Joh(ann). Zeleny^f // in^g // Kuttenberg.^h

Vyryl Jan Zelený¹, kutnohorský rytec. Před odchodem do Kutné Hory byl písařem v konárovsckém velkostatku.

Litery jsou stínované. Litery provedené humanistickou minuskulou a kapitálou mají serify.

Antonín Karel Dobrovský (*10. 6. 1809; † 14. 4. 1846)

- a. Litera p. 1,2 cm.
- b. Litera p. 1,9 cm.
- c. Čárka.
- d. Nad literou „u“ je umlaut.
- e. Pomlčka.
- f. Levá strana ornamentu.
- g. Prostředek ornamentu.
- h. Pravá strana ornamentu.

414+	Ohaře, kostel sv. Jana Nepomuckého	1847
------	------------------------------------	------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1942. „*Na obvodu ve středu čte se nápis A), na dolním okraji*“ nápis B). Popis umístění nápisu podle Tůmy (1915). Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

pr. 100/105 cm; váha 700 kg

A) JN HONOREM S(ANCTI). JOANNIS NEPOM(UCIS).

B) FUDIT WOLFGANGUS STRAUB OLOMUCENCIS ANNO^a 1847.

Slil Wolfgang Straub¹, olomoucký zvonář. Narodil se v roce 1793 v Olomouci, zemřel v roce 1876 tamtéž. Zvony odléval v letech 1829-1865.²

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 77.

Podlaha (1910), s. 112; Tůma 1 (1915), s. 62.

a. Tůma (1915) uvádí namísto litery „O“ literu „P“.

1. Další jeho zvony zachycené v katalogu jsou kat. č. 414+; 415+; (427+)

2. <http://svatymichal.cz/historie/dokumenty/ZvonyChramuSvMichala.doc> [cit. dne 25. 2. 2010]

415+	Ohaře, kostel sv. Jana Nepomuckého	1847
------	------------------------------------	------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1916. Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

pr. 77/80cm; váha 300 kg

A) JN HONOREM S(ANCTI). FRANCISCI XAV(ERI).

B) FUDIT WOLFGANGUS STRAUB OLOMUCENCIS ANNO 1847.

Slil Wolfgang Straub¹

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

Podlaha (1910), s. 112; Tůma 1 (1915), s. 62.

1. Viz kat. č. 414+

416+	Žabonosy, kostel sv. Václava	1847
------	------------------------------	------

Zvon zavěšený ve věži kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1942. Přepis nápisu podle Tůmy 2 (1915).

Pod zprávou Plaňanského P(ana). děkana Wojtěcha Kincla přelity byl r(oku). 1847 od K[arla] Bellmanna w Praze.^a

Slil Karel Bellman¹

Vojtěch Kincl²

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů. NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 85, Plaňany; NA Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 56, Zvony jednotlivě, Plaňany.

Podlaha (1910), s. 128; Tůma 2 (1915), s. 53.

a. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uveden přepis „*Pod zprávou Plaňanského děkana Wojtěcha Kinzla přelit byl r. 1847*“.

1. Viz kat. č. 017+

2. Viz kat. č. 377+

417

Cerhenice, os. Cerhýnky

1848

Kaple Panny Marie postavená na rozcestí silnice III. třídy č. 3295 a místní komunikace. Obdélný půdorys s vchodem na severovýchodní straně. Dveře jsou dvojdílné, složené z planěk. Nade dveřmi je segmentově zaklenutý nadsvětlík. Stěny jsou v horní části zakončeny profilovanou římsou, která tvoří na čelní straně podlomení štítu. Štít je dvoustupňový, opatřený nikou s půlkruhovým ukončením, ve které je zavěšen zvonek. Na střeše a štítu jsou pálené tašky bobrovky. Jednořádkový nápis je vyryt na čelní straně štítu a zvýrazněn černou barvou.

v. cca 550 cm, š. 300 cm; p. cca 13 cm - kapitála

L(éta)^{-a} P(áně) 1^{-b} 8^{-b} 4^{-b} 8^{-b}

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Cerhenice.

Podlaha (1910), s. 9.

a. Scriptura continua.

b. Číslice p. 15 cm.

Epitaf rodiny Karabáčkovi zasazený v reliéfně zahloubeném poli ve vnější východní stěně presbytáře. Litina, obdélníkový tvar v horní části přechází do trojúhelníku, který má dvakrát konkávně vykrojenou stranu. Na špici je hlavice s rostlinnou výzdobou. Čtyřicet řádkový nápis je po celé ploše desky.

v. 125 cm, š. 55,5 cm; p. 1.,3.-24. ř. 1 cm, verz. 2,5 cm - fraktura, p. 2. ř. 1,5 cm, verz. 2 cm - humanistická minuskula - obr. č. 100

Zde odpočjwagj w Pánu^{-a} / Jozef Karabáček / zaslaužilý mlynař pečekký^{-b} odebraw se / na wěčnos^{-c} t dne 26. Řjgna 1834^{-b} / w 63. roku wěku swého^{-d} / a / Anna^{-e}•^{-b} milowaná chot geho^{-e} zesnula w Pánu / dne 25. Dubna 1848^{-a} magjc wěku swého 62 let. / Ruku w ruce k cjli putowali^{-b} / Nebem gegich byla swatá cnos^{-c}t^{-b} / A když w dobru neyljp prospjwali^{-b} / Powolal ge Pán Buh na wěčnos^{-c}t^{-b} / Wule Twa[---] tak se vyplnila / Co čas^{-c} zplodil^{-b} pohřbil zase čas^{-c}•^{-a} / Smrt wssak ge gen na čas^{-c} rozlaučila^{-b} / Ku wečnosti spogila ge zas^{-c}. / A gak žili za pozemských dob^{-b} / Spočjwagj nynj podle sebe^{-b} / Schránky gegich geden kryge hrob^{-b} / Dusse gegich gedno blažj nebe^{-f} / Spěte sladce žjce w ragskem kwětu^{-b} / Neb gste Bohu wěrně slaužili^{-b} / Zýskali gste^{-f}wýhlost dawsse swětu^{-a} / My gen^{-b} ach^{-g}•^{-f} my wssecko stratili.

Litery provedené kapitálou jsou stínované a mají serify. Litera s provedená frakturou má tvar dlouhého S.

Anna Karabáčková (*cca 1786; † 25. 4. 1848); Josef Karabáček (*cca 1771; † 26. 10. 1834)

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Dobřichov.

a. Dvojtečka.

b. Čárka.

c. Litera „s“ má tvar kulatého S.

d. Středník.

e. Slovo „Anna“ je provedeno humanistickou minuskulou, litery p. 1,5 cm, verz. 2 cm.

f. Pomlčka.

g. Vykřičník.

Epitaf Josefa Hýbeše zasazený v zahloubeném poli vnější jižní stěny presbytáře. Šedý mramor. Čtyřřádkový vtesaný nápis A) na ploše desky. Jednořádkový vtesaný nápis B) v dolní části desky.

v. 36 cm, š. 40 cm; p. A) 1. ř. 3,5 cm - fraktura, p. 2. ř. 2 cm - fraktura, p. 3. a 4. ř. 1,6 cm - humanistická minuskula, p. B) 2 cm - polokurzíva

A) + / J^aosef E^am(anuel). H^aýbeš / právník / nar(ozen). 14. cerwence 1826^{•b} / zemřel v pánu 1. řjgna 1848.

B) P^cokoj popeli jého^{•d}

Litery jsou stínované. Litery provedené humanistickou minuskulou mají serify.

Josef Emanuel Hýbeš, právník (*14. 7. 1826; † 1. 10. 1848)

- a. Litera p. 6 cm.
- b. Čárka
- c. Litera p. 3,2 cm.
- d. Vykřičník.

Brána usedlosti stojící v JZ části obce. Zděná brána, nároží jsou ozdobena reliéfním štukovým bosováním, reliéfní je i štukové ostění. Ozdobné prvky jsou od ostatní bílé plochy zvýrazněny okrovou barvou. Vrata v bráně jsou nová. Brána je zakončena bohatě profilovanou římsou, svrchu krytou taškami. Jednořádkový reliéfně vystupující štukový letopočet A), ohraničený štukovým čtvercovým rámem, je umístěn v levé horní části brány. Jednořádkový reliéfně vystupující štukový nápis B), ohraničený štukovým čtvercovým rámem, je umístěn v pravé horní části brány. Oba nápisy jsou zvýrazněny okrovou barvou na bílém pozadí.

v. cca 360 cm, š. 640 cm; p. A) cca 20 cm - arabské číslice, p. B) cca 20 cm - humanistická minuskula, arabské číslice - obr. č. 101

A) 1848

B) N(ume)ro^a 25

a. Litery „ro“ p. 4 cm, jsou umístěny v horní části řádku, nadepsání koncovky.

Náhrobek hrabat z Althannu postavený u vnější západní zdi kostelní lodě, vpravo od předsíně kostela. Pískovec, celý pomník je postaven na dvoustupňové odstupňované široké základně. Stéla má kvádrový tvar s vysokou půlkruhovou nikou na čelní straně. Horní část je ukončena pětibokým frontonem s profilovanou římsou. V rozích frontonu jsou umístěny palmetové akroterie. V nice je umístěn dvoustupňový sokl ukončený jednoduchou římsou, na které stojí socha modlícího se génia. Do čelní stěny soklu je zasazená šedá mramorová nápisová deska s konkávně vykrojenými rohy. Pod soklem je v čelní stěně zasazená šedá mramorová nápisová deska s vytesanými reliéfně vystupujícími aliančními erby Althannů a Thurnů umístěných v heraldickém plášti s knížecí korunou. Reliéf aliančních erbů je z černého mramoru. Na bocích stély jsou pětiboké pilastry s palmetovou hlavicí. Boční stěny stély jsou zdobeny reliéfně vpadlými poli. Čtyřřádkový nápis A) je vtesán v horní ½ nápisové desky zasazené do čelní strany soklu. Čtyřřádkový nápis B) je vtesán v dolní ½ nápisové desky zasazené do čelní strany soklu. Jednořádkový nápis C) je vytesán na erbu. Osmiřádkový nápis D) je vtesán v levé části nápisové desky zasazená v čelní straně stély. Osmiřádkový nápis E) je vtesán v pravé části nápisové desky zasazená v čelní straně stély.

v. cca 340 cm, š. 135 cm; p. A 1,2 cm - kapitála, p. B) 1,2 cm - kapitála, p. C) 2,3 cm - kapitála, p. D) 1. a 2. ř. 1,6 cm - kapitála, p. D) 3.-8. ř 1,4 cm - kapitála, p. E) 1. a 2. ř. 1,6 cm - kapitála, p. E) 3.-8. ř 1,4 cm - kapitála - obr. č. 102

A) **DANKBARE LIEBE WEIHET / IHNEN DIESES DENKMAL / EIN IN VERGÄENGLICHES / SCHUE IHNEN IHR WIRKEN.**

B) **DIETINNA LÁSKA VĚNUJE / ZVĚČNĚLÝM RODIČŮM TENTO / POMNÍK JINÝ NEPOMIIEICI UTVOR/ŘILI SOBĚ SVÝMI SKUTKY.**

C) **AT**

D) **MICHAEL MAX / GRAF ALTHANN / GRAND v^{-a}(on). SPANIEN / RITTER DES LEOP(OLD)•^{-b} ORD(EN). / K(AISERLICH).^{-c} (UND) K(ÖNIGLICH). KAEMMERER u(nd). / MAJOR. / GEB(OREN). 1^{-a}3^{-a}•^{-d}3^{-a}e MDCCLXIX•^{-f} / GEST(ORBEN). 2^{-a}8^{-a}1^{-a}1^{-a}g MDCCCXXXIV.**

E) **FRANZISKA / GRAEFIN ALTHANN / GEB(OREN). GRAEFIN THU^{-h}RHEIM / STERNKREUZ •⁻ⁱ ORDENS •⁻ⁱ / UND PALASr •⁻ⁱ DAME. / IHRER K(AISERLICH).^{-c}**

(UND) K(ÖNIGLICH). MAIESTAT / GEB(OREN). I^aX^a•^dX^aI^a e MDCCLXXIV. /
GEST(ORBEN). X^aX^aX^a•^dX^aI^aI^a e MDCCCXLVIII

Znak: Althannů¹; Thürheinů (Čtvrcený erb se srdečním štítkem. V srdečním štítku je znak zlatého roucha. V 1. poli je věžová brána s hradbou. V 2. a 3. poli jsou tři květy. Ve čtvrtém poli je kůň ve skoku.)

Litery v nápisech A), B), D) a E) jsou stínované a mají serify. Litera E v nápisech A), B), D) a E) má střední rameno o ½ kratší než horní a spodní rameno. Nad literou I v nápisech A), B), D) a E) je tečka. Nad literou J v nápisech A), B), D) a E) je tečka.

Michael Maxmilián František hrabě von Althann²; Františka Eleonora hraběnka von Thürheim (*Linec 4. 12. 1774; † Svojšice, okr. Kolín 30. 12. 1848).

- a. Litera p. 0,5 cm.
- b. Dvojtečka.
- c. Scriptura continua.
- d. Lomítko.
- e. Datum je vtesáno do dvou řádků rozdělených lomítkem.
- f. Čárka.
- g. Datum je vtesáno do dvou řádků, lomítko chybí.
- h. Nad literou „U“ je umlaut.
- i. Pomlčka.

1. Viz kat. č. 287

2. Viz kat. č. 342.

422

Chrástřany, os. Chotouň

1849

Kříž stojící u rozcestí silnice II. třídy č. 334 a silnice III. třídy č. 3342. Pískovec, dvoustupňová základna s malým téměř krychlovým soklem. Ze soklu se zdvihá pilíř zakončený profilovanou římsou. Přední a zadní stěna pilíře je zdobena reliéfně zahloubenými poli. Na bočních stěnách jsou vtesané rámy s konkávně vykrojenými rohy. Na římsě stojí jetelový kříž, po stranách paty kříže jsou voluty. Na kříži je litinová postava Ježíše Krista. Jednořádkový litinový nápis A) je v horní části kříže. Dvacetřádkový nápis B) je vtesán na čelní straně pilíře, písmo je vyplněno bílou barvou. Osmiřádkový nápis C) je vtesán na čelní straně pilíře v dolní části, písmo je vyplněno bílou barvou. Třířádkový nápis D) je vtesán na

čelní straně soklu, písmo je vyplněno bílou barvou. Osmiřádkový nápis E) je vtesán na zadní straně pilíře.

d. 102 cm, š. 102 cm, v. cca 250 cm; p. A) cca 5 cm - kapitála, p. B) 3 cm - kapitála, p. C) 2,5 cm - kapitála, p. D) 2,5 cm - kapitála, p. E) 2,5 cm, verz. 4 cm - fraktura

A) I(ESUS)^{-a} N(AZARENUS) R(EX)^{-a} I(UDAEORUM)¹

B) PANA / POMNI^{•-b} ŽE / P^{-c}A^{-d}N TWUJ / PRO TEBE^{-a} NA^{-d} / KŘÍŽI JAKO^{-a} ČL^{-c}O/WĚK L^{-c}PÍ O^{-a} SPÁ^{-d}/SU TWA^{-d}U^{-a} W / NEBI JA^{-d}K^{-a} TWUJ / BUH BDJ / BUĎ^{-a}MU^{-a} WĚ/RNÝ LÁ^{-d}SKU / MĚJ^{•-b} I^{-a} KŘÍŽ^{-a} TI / SE^{-a} NESTI^{-a} JA^{-d}K / ON^{-a} CHTEL NE/BO^{-a} K^{-a} SA^{-d}UDU / TWEMU^{-a} PRÍ/DE ZA^{-d}S^{•-b} PRO/TOŽ CTNO=/STI LÁSCE / WĚNUJ ČAS

C) T^{-e}ENTO^{-a} KŘÍŽ SI / POSTA^{-d}WILA^{-a} O^{-e}/BEC^{-a} C^{-d}H^{-e}OTA^{-d}UN/SKÁ^{-a} KE CTI^{-a} A / CHWA^{-d}LE B^{-e}OŽÍ / P^{-e}ÁNA A^{-a} S^{-e}PA^{-d}/SITELE^{-a} J^{-e}EŽÍŠE / KRISTA

D) N^{-c}A^{-d} DEN SV(ATÉHO) / P^{-c}ROKOPA^{-d} / 1^{-e}8^{-e}4^{-e}9^{-e}

E) Na této / Nesmrtedlne / Pamatce pra/cowal Franc / Kysela My/str Kamenj/ckj s Cern[e]/ho Kostelc[e]^f

Datum: 4. 7. 1849

František Kysela, kameník z Kostelce nad Černými Lesy.

Litery v nápisech A), B), C) a D) mají serify. V nápisech B), C) a D) se vyskytují dva druhy litery A. První s rovným břevnem a druhý typ se zalomeným břevnem. Nad literou I v nápisech B), C) a D) je tečka. Nad literou J v nápisech B), C) a D) je tečka. Litera Z v nápisech B) a C) nemá střední břevno. Nad literou j v nápisu E) je tečka.

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Chotouň.

Podlaha 2 (1907), s. 52; Rišlink (2000), s. 146.

a. Scriptura continua.

b. Čárka.

c. Litera p. 4,5 cm.

d. Litera „A“ se zalomeným břevnem.

e. Litera p. 4 cm.

f. Podlaha 2 (1907) uvádí pouze nápis E).

1. Jan 19;19

Epitaf rodiny Pechovy zasazený do východní vnější stěny presbytáře. Černý mramor, chráněný sklem. Destička umístěna v zahloubeném poli, kolem destičky štukový rám, v rohách štuková výzdoba - arabesky. Osmiřádkový vtesaný nápis je vyplněn zlatou barvou.

v. 33 cm, š. 45 cm; p. 1. ř. 1,5 cm - humanistická minuskula, p. 2. ř. 1,7 cm - humanistická minuskula, p. 3. ř. 3 cm - humanistická minuskula, p. 4. ř. 2 cm - humanistická minuskula, p. 5. ř. 1,4 cm - kurzíva, p. 6.-8. ř. 1,5 cm - kurzíva

**Z^ade odpočívá / oželená choť nadlesního^b / K^cateřina P^ceche. / r^do^dz^de^dn^dá^d
Kokoška / Z^esnula v P^fánu 29. P^fros(since). 1849. / tež i její dítě^g / V^háclavⁱ zemřel
29. D^kub(na). 1839 / A^fnnaⁱ zemřela 31. P^eros(ince). 1842.**

Litery jsou stínované, konce dřívů a břevn jsou opatřeny serify.

Václav Pecha; Anna Pechová; Kateřina Pechová, roz. Kokošková

- a. Litera p. - 2,3 cm.
- b. Čárka.
- c. Litera p. - 4,5 cm.
- d. Litera p. - 1,5 cm.
- e. Litera p. - 3 cm.
- f. Litera p. - 3,2 cm.
- g. Dvojtečka.
- h. Litera p. - 3,5 cm.
- i. Litery ve slově jsou provedeny humanistickou minuskulou, mírně nakloněny doprava a zvýrazněny.
- k. Litera p. 2,5 cm.

Epitaf Rozálie Sedláčkové zasazený do vnější jihovýchodní stěny presbytáře kostela. Šedý mramor, jedinou výzdobou jsou tři vtesané křížky v horní části desky a reliéfně předstupující vytesané orámování desky. Devítiřádkový nápis je vtesán v reliéfně zahloubeném poli.

v. 50 cm, š. 50 cm; p. 1-5. ř. 1,5 cm, verz. 2 cm - humanistická minuskula, p. 2. ř. 2 cm - kapitála, p. 6-9. ř. 1,4 cm, verz. 1,9 cm - humanistická minuskula

Z^ade v Pánu zesnula / ROZALIE SEDLÁČEK / narozena 18tého^b Ledna 1830^c / v Kostelci nad Černými lesi / zemřela 11tého^b června 1850. / Věrná služka z božně žíla. / Chrám Páně ráda ozdobila^d / Protož Pane dej ji milost svau^c / Ať tam dědí Slávu Tvau.

Litery jsou stínované a mají serify. Litera **E** má střední rameno o ½ kratší než horní a spodní rameno. Litera **Z** nemá střední břevno.

Rozálie Sedláčková (*18. 1. 1830; † 11. 6. 1850).

a. Litera p. 2,2 cm.

b. Litery „*tého*“ jsou nadepsané v horní části řádku, p. 0,4 cm = nadepsání koncovky.

c. Čárka.

d. Středník.

425	Klučov, os. Skramníky, hřbitov u kostela Stětí sv. Jana Křtitele	1850
-----	--	------

Epitaf Anny Vavákové zasazený do vnější jihovýchodní stěny presbytáře kostela. Šedý mramor, jedinou výzdobou jsou tři vtesané křížky v horní části desky a reliéfně předstupující vytesané orámování desky. Dvanáctiřádkový nápis je vtesán v reliéfně zahluobeném poli.

v. 55,5 cm, š. 55,5 cm; p. 1., 2., 4. a 12. ř. 1,2 cm, verz. 1,7 cm - humanistická minuskula, p. 3. ř. 3 cm - kapitála¹, p. 5-11. ř. 1,4 cm, verz. 2 cm - humanistická minuskula

Z^ade s B^bohem odpočívá / ctná Bohabojná Matka / ANNA WAWAKOWA / z T^catec. / V^c pravém křesťansko katolickém životě / dočkala věku svého^d 38^d roku^e / dne^d 4ho^f Rjina^d 1850.^d v Pánu skonala. / D^ceiž ji B^bože lehké odpočívání^e / šťastné z mrtvých vstání / a radostné v nebi přebývání / s K^bristem P^cánem / až navěky^d Amen.

Litery provedené kapitálou jsou stínované a mají rozštěpené serify. Litery provedené humanistickou minuskulou jsou stínované a mají serify. Litera **Z** nemá střední břevno.

Anna Vaváková (*1812; † 4. 10. 1850)

a. Litera p. 2,5 cm.

b. Litera p. 2 cm.

c. Litera p. 1,9 cm.

d. Scriptura continua.

e. Čárka.

f. Litery „**ho**“ jsou nadepsané v horní části řádku, p. 0,4 cm = nadepsání koncovky.

1. Litery jsou zdobné.

426	Konárovice, kostel Povýšení sv. Kříže	1850
-----	---------------------------------------	------

Kříž sekundárně postaven u vchodu do sakristie. Do 2. pol. 30 let 20. století stál kříž u brány při severní zdi kostelního pozemku. Kříž je tvořen pískovcovým soklem, na kterém je kamenná nápisová deska a litinovým křížem. Jednořádkové nomen sacrum A) je na pásce na litinovém kříži. Dvouřádkový tepaný nápis B) je na železném oválu v dolní části kříže (přidělán až v roce 1914). Jedenáctiřádkový vtesaný nápis C) je na kamenné desce.

nápisové deska - š. 26 cm, v. 59 cm; p. A) cca 4 cm - kapitála, p. B) 6 cm, verz. 9 cm - fraktura, p. C) 1. a 6. ř. 2,5 cm - humanistická minuskula, p. C) 2. ř. 3,5 cm - kapitála, p. C) 3., 4., 5., 8., 9., 10., ř. 2 cm - humanistická minuskula, p. C) 7. ř. 3 cm - kapitála, p. C) 11. ř. 3,5 cm - arabské číslice

A) **I(ESUS)^{-a} N(AZARENUS)^{-a} R(EX)^{-a} I(UDAEORUM)**¹

B) **Sv(atá). Misie / r(ok). 1914**

C) **Tento svatý / KŘÍŽ / byl ke cti a chvále / boží postaven ná/kladem p(ánů). manželů / Jana a Barbory / RAŠKA / majitelů statku / Konárovického / dne 23. Dubna / 1850.**

Vyryl Jan Zelený²

Litery jsou stínované a mají serify.

Jan Raška; Barbora Rašková.

SOA Praha, fond Velkostatek Konárovice inv. č. 18, Hrobka; SOkA Kolín, fond Farní úřad, bez inv. č., Kniha pamětní pro farní školu, pag. 7; RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Konárovice.

a. Scriptura continua.

1. Jan 19;19

2. Viz kat. č. 413

427+	Ohaře, kostel sv. Jana Nepomuckého	(cca 1850) ¹
------	------------------------------------	-------------------------

---

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1916. Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

pr. 42 cm; váha 80 kg; p. pravděpodobně kapitála

In honorem S(an)cti Floriani et Caroli.

Slil pravděpodobně Wolfgang Straub²

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

Podlaha (1910), s. 112; Tůma 1 (1915), s. 62.

1. NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

2. Viz kat. č. 414+

428	Radim, zámek, čp. 1	1850 ¹
-----	---------------------	-------------------

Talíř sekundárně vystavený v příborníku stojícím v bílé kuchyni. Stříbro, mělký talíř. Dno talíře je zdobeno vyraženou vlnovitou spirálou. Na spodní straně dna jsou vyraženy tři puncovní značky. Dvouřádkový nápis je vyražen na horní straně okraje talíře.

pr. 23,5 cm; p. 0,4 cm, verz. 1 cm - humanistická minuskula - obr. č. 103

K. Frank / 1850

K. Frank

1. Talíř bude pravděpodobně starší.

429	Klučov, os. Lstiboř, kostel Nanebevzetí Panny Marie	cca 1750-1850
-----	---	---------------

Kříž postavený před západním průčelím kostela, po pravé straně. Pískovec. Nízký sokl konkávně a konvexně profilovaný. Na soklu je mohutný jetelový kříž s postavou Ježíše Krista. Čtyřřádkový vtesaný nápis je na čelní straně soklu.

d. 65 cm, š. 59 cm, v. 310 cm; p. 4-3 cm - fraktura

[---]wy wssickni kteřž / cestau gdete^{-a} / P^{-b}ozdrawugte K^{-c}říž / S^{-d}waty.

- a. Čárka.
- b. Litera p. 7,5 cm.
- c. Litera p. 7 cm.
- d. Litera p. 6 cm.

430	Třebovle, kostel sv. Bartoloměje	cca 1750-1850
-----	----------------------------------	---------------

Epitaf zasazený do vnější západní zdi kostelní lodi, vpravo od hlavního vchodu do kostela. Červený mramor, stéle dominuje vysoké zahloubené nápisové pole, po stranách ohraničené pilastry. V dřících pilastrů jsou reliéfně zahloubená pole. Ve spodní části stély je umístěno druhé nápisové pole. V horní části nápisového pole je vytesaný reliéf erbu a zřasené svěšené roušky. Nad pilastry je římsa, na které je váza. Pětadvacetřádkový nápis A) je vtesán v nápisovém poli. Pětřádkový nápis B) je vtesán v dolním nápisovém poli. Písmo je vtesáno velice mělce. Náhrobek je ve spodní části značně poškozen.

v. 345 cm, š. 98 cm; p. A) 1., 17., 19. a 21. ř. 2,5 cm - kapitála, p. A) 2.-16., 18., 20. a 22.-25. ř. 1,2 cm, verz. 2,5 cm - polokurzíva, p. B) 1. a 4. ř. 1,2 cm, verz. 2,5 cm - polokurzíva, p. 2., 3., a 5. ř. 2,5 cm - kapitála

A) **SO RVHT DIE TVGEND NVR** / [---] **Freunde** [---] / [---] / [---] / [---] / [---] / [---] / [---] / [---] / [---] / [---] / [---] / [---] / [---] / **WIR WERDEN** [---] **SEINE** / [---] / [---] / [---] / [---] / [---] / [---]

B) [---] / [---] / **IOSPH**[---]**H**[**-**]**NER** / [---] / [**-**]**ISL**[---]

Znak: (Na štítu je ondřejský kříž. V horní výseči je pravděpodobně roseta. Na štítu jsou posazeny dvě přilbice.)

Litery provedené kapitálou mají serify. Litera **E** provedená kapitálou má střední rameno o 2/3 kratší horní a spodní rameno.

431	Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitele	cca 1835-1850
-----	---	---------------

Viz kat. č. 148

VIII.2 Nápisy sporné a časově nezařaditelné

432+	Velim, kostel sv. Vavřince	cca 1408 ¹
------	----------------------------	-----------------------

Konsekrační nápis o opravě kostela. Popis umístění a přepis nápisu podle Tůmy (1915). „Při opravách r. 1880 uhozeno nad vchodem² na český nápis s křížem konsekračním...“.

[---] **posvěcena** [---] **sv. Kříže** [---]

Tůma 1 (1915), s. 148.

1. Viz kat. č. 001+

2. Pravděpodobně se jedná o vchod z kostelní lodě do sakristie.

433	Radim, zámek, čp. 1	cca 1450-1550
-----	---------------------	---------------

Tapiserie sekundárně zavěšená na stěně kanceláře zámeckého správce. Malovaná tapiserie spojená ze dvou částí s dvěma postavami v pozdně gotickém oblečení. Levá postava drží v pravé ruce váhy, pravá postava ková. V horní části jsou tři nápisové stužky. Celá plocha je zdobena rostlinnými a zvířecími motivy. Jednořádkový nápis namalovaný na nápisové stužce, pokračuje na druhé a třetí nápisové stužce.

d. 161 cm, v. 184 cm; p. 4 cm - raně humanistická kapitála - obr. č. 104

**ГІІОН АРГІНУС . ТРОВВА . ЛАРТ . ДЕ . ПАІССЕ^{-а}Р . АУС . ПОІС . // Т[.]БАQАІН .
ТРОВВА . ЛАРТ . ДЕ^{-а} . FОРGE^{-а}Р // E^{-а}Н . ТОВС . ME^{-а}ТАУЛС**

Litery mají serify. Litera **A** má horní břevno. V nápisu se vyskytují dva druhy litery **E**. Jeden typ je klasický kapitální, druhý typ je epsilonový. Litera **M** má šikmé boční dřívky.

a. Litera „**E**“ má tvar epsilonu.

434+	Starý Kolín, os. Bašta	cca 1600-1700
------	------------------------	---------------

Nápis na mlýnském kolu. Umístění a přepis nápisu podle Tůmy 1 (1915).

Stadtl Baschta

Tůma 1 (1915), s. 22.

Zvon „Marie“ zavěšený v kostelní zvonici. V roce 1896 byl puklý zvon přelit Arnoštem Diepoldem. Přepis nápisu podle Podlahy 2 (1907).¹

p. - pravděpodobně kapitála

A) Ke cti a chále R(odičky). B(oží). Marie Panny věnovala chrámu Páně v Přistoupimi l(éta). P(áně). 1737 Marie Teresie vévodkyně savojská rozená kněžna z Liechtensteinu.

B) Přelit byl l(éta). P(áně). 1896 nákladem záduší za panování J. J. knížete Jana II. z Liechtensteinu.

C) Arnošt Diepold zvonař v Praze.

Slil pravděpodobně Valentin Lišák², pražský zvonař. Přelil Arnošt Diepold, pražský zvonař.

Marie Terezie Anna Felicita Savoy-Carignano, roz. z Lichtenštejna, kontesa de Soissons (*11. 5. 1694 Vídeň; † 20. 2. 1772 Vídeň).

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů, c. NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 13, okres Český Brod, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 19, Přistoupim; SOKA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947, s. 99-100.

Podlaha 2 (1907), s. 41.

1. Nelze přesně zjistit, jestli je současný nápis A) kopie staršího nápisu nebo se jedná o úplně nový nápis.

2. Viz kat. č. 214+

Globus se znameními zvěrokruhu sekundárně vystavený v pracovně šlechtice. Polychromované dřevo, rozkládací globus rotující kolem svislé osy. Na třínohém stojanu je umístěna půlkruhová točna, na které je kruhové orámování. Na kouli jsou vymalovány všechny znamení zvěrokruhu s vyznačenými hvězdami. Jednořádkový černý nápis je namalován na hnědém pozadí na horní straně kruhového orámování.

pr. cca 110 cm, v. 141 cm; p. 2,2-3 cm - kapitála

**ARIES TAVRVS GEMINI CANCER LEO VIRGO LIBRA SCORPIVS SAGITARIVS
CAPRICORNVS AQVARIVS PISCES**

Litery jsou stínované a mají serify.

437	Radim, zámek, čp. 1	cca 1650-1750
-----	---------------------	---------------

Postel sekundárně vystavená v dámské ložnici. Dřevo, postel s tordovanými sloupky a nebesy. Čela, boky postele a nebes jsou zdobeny vyřezanými akantovými motivy. Na zadní čelo postele je umístěn vyřezávaný reliéf s rollwerkovou kartuší, rostlinným motivem a dvěma lvy. Nebesa mají čabraku. Jednořádkový letopočet je vyřezán v kartuši umístěné na zadním čelu.

d. 206 cm, š. 147 cm, v. 289 cm; p. 9 cm - kapitála

IR

Litery mají rozštěpené serify. Na dříku litery **I** je nodus. Na dříku litery **R** je nodus.

438	Chotutice	cca 1757 ¹ , cca 1757-současnost ²
-----	-----------	--

Kříž stojící na rozcestí severozápadně od obce, obklopený šesti lípami. Dvoustupňová základna je z pískovce. Sokl kříže je zděný a omítnutý. Bohatě profilovaný sokl, zdobený římsami má kvádrový tvar, střední část je profilovaná konkávně a konvexně. Kříž s postavou Ježíše Krista je litinový, pravděpodobně pocházející až z konce 19. století. Jednořádkový odlitý reliéfní nápis A) je na rameni litinového kříže, písmo je zvýrazněno bílou barvou. Čtyřřádkový nápis B) je vtesán na přední straně těla kříže a zvýrazněn bílou barvou, provedení písma je značně rustikální. Jednořádkové graffiti C) je vyryto na boční levé straně v horní části těla kříže. Dvouřádkové graffiti D) je vyryto na zadní straně v horní části těla kříže. Jednořádkové graffiti E) je vyryto na boční pravé straně v horní části těla kříže.

d. 57,5 cm, š. 57,5 cm, v. 315 cm; p. A) 3 cm - kapitála, p. B) 4-4,5 cm - kapitála, p. C) 2,5-3 cm - kapitála, p. D) 3 cm - kapitála, p. E) 1,5 cm - kapitála - obr. č. 105

A) **I(ESUS)^{-a}N(AZARENUS)^{-a}R(EX)^{-a}I(UDAEORUM)³**

B) **KŘÍŽ KAŽDÝ / CTI AŽ DOSKONANI / NA^{-a} NE^{-b}M KRISTUS PMĚL / PRO^{-a}
TVOCE. SPASENI^c**

C) V.K

D) [---] / A

E) E^d[.]. V^dOSEK

Litery v nápisu A) mají ve střední části dřívku nodus. Litera A má zalomené břevno. Litera N je retrogradní.

- a. Scriptura continua.
- b. Zvýrazněno bílou barvou jako litera „P“.
- c. Nad literou I je tečka.
- d. Litera p. 5 cm.

1. Kříž vznikl pravděpodobně v roce 1757 nebo nedlouho poté. Jeho vznik je nejspíše spojen s bitvou u Kolína probíhající ve zdejším okolí.
2. U graffiti C), D) a E) nelze přesně zjistit, ze kdy pocházejí.
3. Jan 19;19

439+	Žabonosy, kostel sv. Václava	cca 1730-1790
------	------------------------------	---------------

Obraz v kostelní lodi. Popis výzdoby, umístění a přepis nápisu podle Podlahy (1910). „*Na pilíři vítězného oblouku zavěšen jest obraz P. Marie Pomocné v rokokovém vyřezávaném rámcí; po stranách hlavy P. Marie čte se nápis.*“

Marya pomoz

Podlaha (1910), s. 127.

440	Dolní Chvatliny	1800
-----	-----------------	------

Kříž stojící v západní části obce, u rozcestí silnic III. třídy č. 33336 a č. 33337. Pískovec, na jednostupňové základně je umístěn dvoustupňový odstupňovaný kvádrový sokl. Na soklu stojí pilíř s profilovanou patkou. Na patce byl umístěn krucifix, jehož rozlámané zbytky jsou pohozeny kolem kříže. Dvouřádkový nápis je vtesán na čelní straně soklu. Litery jsou vyplněny černou barvou.

d. 54,5 cm, š. 54,5 cm, v. cca 250 cm; p. 4,5 cm - kapitála

F. H. / L(éta). P(áně). 186^a0

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Dolní Chvatliny.

a. Původní číslice „0“ byla pravděpodobně při opravě přeměněna na číslici „6“.

---

441 Radim, zámek, čp. 1 cca 1700-1800

Stůl sekundárně vystavený v pracovně šlechtice. Dřevo, stůl s dvěma zásuvkami. Spodní strana lubu je bohatě profilovaná. Jednořádkový nápis je vyryt na vnitřní straně lubu.

d. 98 cm, š. 67 cm, v. 75 cm; p. 1 cm, verz. 3 cm - fraktura

A G[.]a[----]

---

442 Chrást'any, os. Bylany, kostel sv. Bartoloměje (cca 1750-1800)¹

Kazatelna postavená při severní stěně presbytáře u vítězného oblouku. Řečniště má obdélný půdorys se zkosenými rohy. Horní římsa je zalamovaná a bohatě profilovaná. Spodní zalamovaná římsa je konkávně a konvexně profilovaná. Poprsnice jsou zdobeny rokajovými motivy. Na čelní straně poprsnice je vyřezávaný zlacený medailon s postavou sv. Františka z Assisi. Na boční straně poprsnice je vyřezávaný zlacený medailon s postavou sv. Antonína Paduánského. Řečniště stojí na zdobeném pilíři. Boční stěny schodiště jsou opatřeny horní a spodní římsou. V ploše schodišťové stěny jsou dvě kosodélníková pole, v jejichž středu je vyřezávaná a zlacená rokaj. Nad řečništěm je stříška, tvarem stejná jako řečniště, s profilovanou zalamovanou římsou a čabrakou při dolním okraji. Jednořádkový malovaný nápis A) je na stužce umístěné na čelní straně řečniště. Jednořádkový malovaný nápis B) je na stužce umístěné na boční straně řečniště.²

d. 100 cm, š. 150 cm, v. 216 cm; p. A) 2 cm - humanistická minuskula, p. B) 2 cm - humanistická minuskula

A) S^av(atý). F^brantišek z A^bssisi.

B) S^bv(atý). A^bntonín P^cad(uánský).

Litery mají serify. Verzálky jsou namalovány červenou barvou.

Poche (1978), s. 154.

a. Litera p. 4 cm.

b. Litera p. 3,8 cm.

c. Litera p. 3,3 cm.

1. Poche (1978).

2. Nápisy mohly vzniknout až v roce 1904, kdy došlo k obnově kostela.

443	Veletov, čp. 24	1824
-----	-----------------	------

Brána usedlosti stojící ve východní části obce. Zděná brána, bez ostění ve vjezdu. V síle zdiva jsou zachovány ochranné kameny. Oblouk je stlačen. Brána je ukončena profilovanou římsou, která je nad pilíři dvakrát odstupňovaná, nad vjezdem segmentově zvednutá. Na římsě jsou položeny prejzové tašky. Vrata jsou nová plechová. Jednořádkový letopočet je vyryt do reliéfně přestupujícího pole umístěného nad vjezdem. Letopočet je pravděpodobně nový.

d. 590 cm, v. cca 400 cm; p. cca 10 cm - arabské číslice

1824

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Veletov.

444	Břežany II, čp. 1	1845 ¹
-----	-------------------	-------------------

Brána usedlosti stojící po pravé straně silnice vedoucí od Rostoklat. Brána je zděná, oblouk je mírně stlačený. V bráně jsou dochované ochranné kameny. Vrata v bráně jsou nové, plechové. Zděná brána je zakončena profilovanou římsou, variace obloučkového štítu². Na římsě jsou položeny tašky bobrovky. Původně byl ve vjezdu pískovcový portál a po stranách vjezdu byly dvě úzké lizény s úzkým zahlobeným polem.³ Původní letopočet byl vyryt do čtvercového reliéfně vystupujícího pole umístěného nad vjezdem.⁴ Současný letopočet je vyrytý do omítky na bráně, číslice jsou vyplněny černou barvou.

d. 440 cm, v. cca 400 cm; p. cca 25 cm - arabské číslice

1845

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Břežany II.

1. Celá usedlost je pravděpodobně mnohem starší než udává letopočet 1845. Zachycena je již na mapě stabilního katastru, která pro tuto vesnici vznikla v roce 1841.

2. Tři obloučky, z nichž prostřední oblouček je vyšší než dva boční.

3. Viz fotodokumentace RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Břežany II.

4. Podobně je očíslována brána v Tuklatech. Viz kat. č. 298

Obraz sv. Ludmily a sv. Václava postavený ve výklenkové kapli sv. Václava přistavěné k jižní stěně márnice. Plátno, na obraze je sedící sv. Ludmila v pravé ruce držící otevřenou knihu a s levou rukou položenou na ramenu modlícího se sv. Václava. Postavy mají kolem hlavy svatozář. V pozadí je pravděpodobně postel s nebesy. Čtyřřádkový nápis je namalován na otevřené dvojstraně.

v. 51 cm, š. 38 cm; p. 1. ř. 0,9 cm - fraktura, p. 2.-4. ř. 0,6 cm, verz. 0,9 cm - fraktura

[.]**n**itium / **S**apientiae / **e**^{-a}t timor / **D**omini // **H**^b[---]d[---] / [---] / **A**^cmen / at[.]

Litera **e** je provedena humanistickou minuskulou.

- a. Litera „s“ má tvar kulatého S.
- b. Litera p. 1,2 cm.
- c. Litera p. 1,6 cm.

Graffiti na trámu dřevěné konstrukce v 1. patře kostelní zvonice. Trám se nachází ve východní stěně pod okenicí. Jednořádkový vtesaný nápis je na horní straně trámu.

d. 115 cm, š. 16 cm, v. 21 cm; p. 5-5,5 cm - kapitála

F. D.

Litera **F** má serify. Litera **D** je v ½ horizontálně přepůlená břevnem.

Poche (1982), s. 240.

Křtitelnice stojící v lodi před kazatelnou. Dřevěná křtitelnice má kalichovitý tvar a půdorys osmiúhelníku. Křtitelnice je zdobena světle modrým mramorováním. Odstupňovaná základna. Dřík, spodní a boční části nádoby na vodu jsou rozděleny na jednotlivá pole. Reliéfně zahloubené plochy umístěné na dřívku jsou v polovině přetnuty vyřezaným esovitým reliéfem. V reliéfně zahloubených plochách umístěných na spodní části nádoby jsou vyřezány jetelové oblouky. V reliéfně zahloubených plochách umístěných na bočních stranách křtitelnice jsou

vyřezány tři gotické lomené oblouky. Dvouřádkový vtesaný nápis začíná na plášti v bočním poli nádoby a pokračuje ve dvou řádcích v poli protilehlé strany.

pr. 65,5 cm, v. 93,5 cm; p. 1,8-2 cm, verz. 3,2 cm - humanistická minuskula - obr. č. 106

Alžběta Novák^{-a} / panna nevinná^{-a} // obětuje Nevinným.

Litery jsou stínované a mají serify.

Alžběta Nováková

RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Křečhoř, soupis památek.
Poche (1978), s. 236.

a. Čárka.

1. Poche (1978).

448	Chotutice	cca 1757-současnost
-----	-----------	---------------------

Viz kat. č. 438

IX. Rejstříky

IX.1 Stanoviště

Bečváry	277+; 380+
Bečváry, os. Červený Hrádek	248+; 270
Bečváry, zámek	290+
Břežany I, os. Chocenice, kaple sv. Anny	090; 256+
Břežany II	444
Býchory, kostel sv. Bartoloměje	030; 065; 230+; 423
Cerhenice	144+; 317+
Cerhenice, kostel sv. Jana Nepomuckého	231; 390+
Cerhenice, os. Cerhýnky	417
Cerhenice, tvrz	162+
Červené Pečky	241; 386
Červené Pečky, kaple sv. Kříže	411
Červené Pečky, kostel Narození Panny Marie	040; 089; 338; 374; 391
Červené Pečky, os. Hranice	365
Červené Pečky, os. Opatovice	232
Dobřichov	313
Dobřichov, kostel Nejsvětější Trojice	014+; 019; 033+; 340; 375; 387; 401; 418
Dolní Chvatliny	440
Dolní Chvatliny, kostel sv. Petra a Pavla	121; 125; 347+; 348+; 349
Drahobudice, hřbitov	035; 141
Drahobudice, kostel sv. Trojice	024; 271; 368+
Grunta, kostel Nanebevzetí Panny Marie	021; 101; 106; 112
Horní Kruty, kostel sv. Václava	047+; 055+; 218+; 268; 269
Hradešín	236
Hradešín, hřbitov u kostela	078
Hradešín, kaple sv. Jana Nepomuckého	239
Hradešín, kostel sv. Jiří	008+; 056; 063+; 151; 235+; 331; 360; 369
Hradešín, zvonice	018; 171+
Chotutice	438; 448
Chrást'any	312; 409
Chrást'any, os. Bylany, kostel sv. Bartoloměje	071+; 140; 160+; 164+; 175; 176; 183+; 280+; 281+; 442
Chrást'any, os. Chotouň	205; 422
Chrást'any, os. Chotouň, kostel sv. Prokopa	165; 166+; 167+; 376
Kbel, kostel Nanebevzetí Panny Marie	036+; 072; 085; 092
Kbel, zvonice	168+; 185+
Klučov, os. Lstiboř, kostel Nanebevzetí Panny Marie	052; 119; 214+; 215; 303; 419; 429

Klučov, os. Skramníky	210
Klučov, os. Skramníky, hřbitov	329; 382
Klučov, os. Skramníky, kostel Stětí sv. Jana Křtitele	023; 083; 096; 097; 195; 237+; 296; 424; 425
Konárovice, kostel Povýšení sv. Kříže	038; 061; 136; 153; 307; 383; 426
Krychnov	323; 420
Křečhoř	381+
Křečhoř, hřbitov	043; 057; 117
Křečhoř, kostel sv. Václava	013; 015+; 385; 399
Křečhoř, os. Bříství	334+
Kšely, evangelická modlitebna	314; 362
Libenice	447
Libenice, evangelická modlitebna	363; 364
Lošany	247+
Lošany, kostel sv. Jiří	086; 206+
Malotice, kostel sv. Matouše	017+; 025+; 116; 361
Nebovídy, kostel sv. Petra a Pavla	048
Nebovídy, os. Hluboký Důl	173
Nová Ves I	402+
Nová Ves I, kostel sv. Václava	050; 051; 053+; 118+
Ohaře, kostel sv. Jana Nepomuckého	351+; 414+; 415+; 427+
Ovčáry, kostel sv. Jakuba Staršího	032+; 037; 142+; 174+; 283+; 293+; 294+
Pečky	332
Plaňany	266; 297
Plaňany, hřbitov	328; 379
Plaňany, kostel Zvěstování Panny Marie	074; 091; 093; 099; 315; 320
Plaňany, zvonice	028+; 075+; 100; 107; 219; 284
Pňov-Předhrádí, kostel Nanebevzetí Panny Marie	258+; 259+; 260; 295
Pňov-Předhrádí, kostel Narození Panny Marie	084+; 088+; 094+; 147+; 246+
Polní Voděřady	249
Polní Voděřady, kostel Navštívení Panny Marie	087; 123; 198+; 262+; 263; 308+; 388
Poříčany	326; 394
Poříčany, kostel Narození Panny Marie	029+; 102+; 122; 253; 254+; 407
Přehvozdí	330; 355; 389+
Přistoupim	186; 393
Přistoupim, hřbitov u kostela	098; 322
Přistoupim, kostel sv. Václava	114; 126; 159+; 172+; 190+; 193; 304; 435
Přistoupim, zvonice	103; 108; 109; 233+; 234+
Přišimasy, os. Horka, kostel sv. Petra a Pavla	039; 104; 105
Radim	229; 392
Radim, os. Chroustov	189

Radim, tvrz	002+
Radim, zámek	128; 150; 152; 157; 158; 169; 216; 238; 257; 428; 433; 436; 437; 441
Ratboř, kostel sv. Václava	031; 211+; 261
Ratenice, kostel sv. Jakuba Většího	356+; 357
Rostoklaty	341+; 359
Rostoklaty, bývalý kostel sv. Martina	012; 077; 120; 130; 131; 132; 133; 134; 135; 154; 181; 182+; 285+
Skvrňov, kostel sv. Havla	006+; 352+
Starý Kolín, kostel sv. Ondřeje	240; 273+; 274+; 299+; 300+; 301
Starý Kolín, kostnice	242
Starý Kolín, os. Bašta	434+
Svojšice	209; 353; 445
Svojšice, hřbitov u kostela	336; 358; 408; 412; 421
Svojšice, kostel sv. Václava	081; 178+; 286; 287; 288; 309; 342+
Svojšice, os. Bošice, kaple	327
Tismice	026+
Tismice, kostel Nanebevzetí Panny Marie	003; 062+; 079+; 095; 127; 129; 204+; 221+; 291; 306; 310; 366
Třebovle	223
Třebovle, hřbitov z kostela	400
Třebovle, kostel sv. Bartoloměje	020; 163; 319; 350; 430
Třebovle, os. Miškovice, kaple sv. Václava	370
Třebovle, zvonice	060; 137+
Tuchoraz	289; 410
Tuchoraz, tvrz	009+; 010+; 011; 200+
Tuklaty	212; 244; 298; 335; 343
Tuklaty, zvonice	027; 146; 194+
Týnec nad Labem	279; 324
Týnec nad Labem, hřbitov	316; 325; 367; 413
Týnec nad Labem, kostel Panny Marie Bolestné	179+; 321 S; 344
Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitele	068+; 069+; 138+; 148; 170; 265+; 395+; 396+; 397+; 398+
Týnec nad Labem, radnice	203
Uhlířská Lhota, os. Rasochoy, kostel sv. Havla, opata	058; 292+
Veletov	443
Veletov, kostel Zvěstování Blažené Panny Marie	143+
Velim, kostel sv. Vavřince	001+; 432+
Velim, zvonice	007; 016; 046+; 282
Velký Osek	272+

Veltruby, kostel Nanebevzetí Panny Marie	022; 177; 275+
Vítice	302+
Vítice, hřbitov	115+; 333
Vítice, kostel sv. Apoštola Šimona a Judy	066+; 070+; 073+; 080+; 110+; 113+; 250; 251
Vítice, zvonice	004; 005+; 059; 446
Vrátkov	345
Vrbčany	405
Vrbčany, zvonice	034+; 111; 222; 371+; 377+; 403+
Zálešany, os. Přebozy	339
Zásmuky	199; 213; 404+
Zásmuky, klášterní kostel sv. Františka Serafinského	191; 192; 197; 201; 202; 220; 224; 225; 226; 227; 228; 243; 245; 264
Zásmuky, kostel Nanebevzetí Panny Marie	042+; 044+; 045; 054; 064; 067; 187; 255; 305
Zásmuky, zámek	188+; 278
Žabonosy, kostel sv. Václava	041+; 076; 139; 416+; 439+
Ždánice, kostel sv. Havla	184; 196+
Žehuň	378
Žehuň, kostel sv. Gotharda, biskupa	161
Žiželice	252
Žiželice, kostel sv. Prokopa, opata	049; 124; 155; 156; 372
Žiželice, os. Končice	082; 337

IX.2 Nositelé nápisů

boží muka	186; 386
brána	026+; 277+; 289; 298; 330; 334+; 339; 365; 380+; 381+; 389+; 420; 443; 444
dipinti	200+
dveře	004
epitaf	035; 084+; 151; 242; 255; 264; 305; 306; 307; 309; 322; 328; 331; 333; 340; 350; 358; 360; 367; 369; 374; 379; 385; 387; 388; 399; 401; 407; 412; 413; 418; 419; 423; 424; 425; 430
erb	287
freska	020; 228; 290+; 291; 295
globus	436
graffiti	162+; 239; 319; 446
hlava zvonu	219
kaple	223; 317+; 355; 370; 417
kazatelna	077; 078; 105; 202; 288; 304; 314; 320; 363; 442
kazetový strop	157; 158
konsekrační nápis	001+; 062+; 193; 253
konzola	019

krycí deska hrobky	170; 338
krycí deska hrobu	316
kříž	236; 297; 302+; 312; 313; 323; 332; 335; 343; 359; 393; 394; 404+; 405; 422; 426; 429; 438; 440
křížový kámen	173
křtitelnice	052; 114; 148; 187; 310; 447
lavice	362; 372
letopočet	002+; 009+; 010+; 032+; 079+; 185+; 222; 280+; 337; 341+; 371+
mariánský sloup	279
memoriální nápis	011; 056; 098; 099; 100; 103; 108; 109; 126; 130; 131; 132; 133; 134; 135; 159+; 163; 172+; 178+; 240; 246+; 248+; 286; 327; 353; 364; 366; 402+; 411
morový sloup	199
most	392
náhrobek	296; 325; 329; 336; 375; 376; 382; 383; 391; 400; 408; 421
náhrobní nápis	008+; 041+; 063+; 066+; 070+; 071+; 073+; 080+; 110+; 113+; 119; 160+; 164+; 183+; 190+
náhrobník	038; 043; 045; 054; 057; 064; 072; 074; 076; 083; 085; 087; 088+; 092; 093; 094+; 095; 096; 101; 106; 112; 115+; 117; 120; 121; 123; 125; 127; 129; 139; 140; 141; 153; 154; 155; 156; 176; 245; 271
obraz	169; 197; 216; 220; 224; 225; 226; 227; 243; 257; 268; 269; 321 S; 344; 439+; 445
okno	191
oltář	177; 181; 201; 231; 303; 315
portál	128; 144+; 189; 192; 195; 278; 282
postel	150; 437
selská usedlost	326
socha	205; 209; 210; 212; 213; 229; 232; 241; 247+; 249; 252; 266; 270; 324; 361; 378; 409
stůl	441
talíř	238; 428
tapisérie	433
víko křtitelnice	235+
zvon	003; 005+; 006+; 007; 012; 013; 014+; 015+; 016; 017+; 018+; 021; 022; 023; 024; 025+; 027; 028+; 029+; 030; 031; 033+; 034+; 036+; 037; 039; 040; 042+; 044+; 046+; 047+; 048; 049; 050; 051; 053+; 055+; 058; 059; 060; 061; 065; 067; 068+; 069+; 075+; 081; 082; 086; 089; 090; 091; 097; 102+; 104; 107; 111; 116; 118+; 122; 124; 136; 137+; 138+; 142+; 143+; 146; 147+; 161; 165; 166+; 167+; 168+; 171+; 174+; 175; 179+; 182+; 184; 188+; 194+; 196+; 198+; 203; 204+; 206+; 211+; 214+; 215; 218+; 221+; 230+; 233+; 234+; 237+; 256+; 258+; 259+; 260; 261; 262+; 263; 265+; 272+; 273+; 274+; 275+; 281+; 283+; 284; 285+; 292+; 293+; 294+; 299+; 300+; 301; 308+; 342+; 347+; 348+; 349; 351+; 352+; 356+; 357; 368+; 377+; 390+; 395+; 396+; 397+; 398+; 403+; 414+; 415+; 416+; 427+; 435

IX.3 Místní a osobní jména

Althann	287	Burghard, Jakub	343
z Althannu, Michael Jan		Býchorský, Jan	143+
Nepomuk	286; 336	Cerhenice	256+; 356+;
z Althannu, Michael Maximilián		376; 390+	
František	342+; 421	Cerhýnky	096
Aula, Václav	347+	Cetenský z Cetně, Jan Jiří	160+
Auves, Jakub	143+	Cukrová z Támfeldu, Anna	093
z Aschenfeldu, Jan František	159+	Cukrová z Támfeldu, Františka	
Bada, Jan	135	Romana	308+
Báderská z Újezda, Ludmila	087	Čarda z Petrovic, Jan Vincenc	308+; 309
Báderský z Újezda, Václav	087	Čejková z Olbramovic, Eva	151
Barto, Bartoš	135	Černínová z Chudenic, Josefa	216
Bašta	434+	Černý, Matěj	359
Bečváry	300+	Čerč	110+
Bedřichovská z Lomné, Barbora	091	Deznarka z Dezny, Volpra	114
Benedikt XIV.	240	Děda, Jan	086
Beneš, Jan	143+	z Ditrichštejna, Marie Klára	168+
Blanický z Blanice, Václav	075+	Dlouhoveský z Dlouhé Vsi, Jan	
Blanický z Blanice, Vilém	096	Ignác	193
Blanická z Vojenic, Mariana	075+	Dobrovský, Antonín Karel	413
z Blumbergu, Václav Celestýn	172+	Dobřichov	313; 356+; 387;
Bohdanecký, Fridrich	097	401	
(Mladá) Boleslav	048; 137+; 146	Dobřichovský z Dobřichova,	
Bolfras z Ahneberku, Anna	399	Jan	071+
Bolfras z Ahneburku, Karolína	399	Dobřichovský z Dobřichova,	
Bořková z Poličan, Eva	125	Pavel	075+
z Breitenberka, Jiří Barthold		Dobřichovský z Dobřichova,	
Pontanus	126	Václav	071+
Břečka, Josef	385	Dörst, Jiří	350
Břečka, Karel	385	Dub	130
Břečka, Vojtěch	385	Duchek	052
Břečková, Marie	385	Dvořák, Pavel	065
Březina, Mikuláš	148	Eliáš, Jan	359
Břežany II	132	Fantová, Ludmila	065
Bukovská z Hustířan, Antonie	262+; 263	Fiala, V.	204+
Bukovský z Hustířan, František		Frank, K.	428
Ignác	262+	Freün von Hofenfels, Amálie	391

Gregor, František	241	Hradešín	171+; 331
Grim, Ondřej	408	Hranice	338
Grimmová, Anna	385	Hroubovice	257
Gynter z Moren, Václav	095	Hrubá z Jelení, Natálie	374
Hájek, Hynek	379	Hrubý z Jelení, Artur	374
Hájková, Alžběta	369	Hrubý z Jelení, Josef	411
Hájková, Anna	369	Hrubý z Jelení, Karel Eduard	391
Hanykěř ze Semína, Vilém	048	Hrubý z Jelení, Teodor	374
Harrer, František Karel	367	Hrubý ze Schwanenheimu,	
Harrer, Jan	324	Leopold	338
Harrerová, Barbora	324	Hřiby	075+
Harrerová, Sidonia Klotilde	367	Hýbeš, Josef Emanuel	419
z Hartliebu, Jan	223	Chlumec (nad Cidlinou)	292+
Hasištejnská z Lobkovic,		Chocenice	264
Barbora	063+	Chotouchov	085; 092
Háša z Újezda, Václav	038	Chotouň	165; 166+;
Haugvic z Biskupic, Wolfgang		167+; 205; 422	
Kryštof	160+	Chrástany	312; 409
Hileprand z Prandau, Marie		Chraust, Jan	135
Anna	271	Chroust, Josef	359
Hladík, Jan	082	Chroust, Josef	359
Hlavačová z Řehče, Kateřina	084+	Chroust, Josef	359
Hlaváč z Vojenic, Mikuláš	075+	Chroust, Václav	359
Holub, Josef	359	Chvatliny	347+
Horáček, Jan	246+	Ichtric z Ichtric	127
Horažďovice	241	(Nový) Jáchymov	376
Horňatecký z Dobročovic,		Jan	086
Bohuslav	041+; 043; 057	Jandus, František	359
Horňatecký z Dobročovic, Jan	057	Jedlička, Adam	143+
Horňatecký z Dobročovic, Karel	076	Jelínek, Matěj	363
Hošt, Alois	347+	Jelínek, Václav	174+
Hoštice	074; 075+	Jeníkov	106
Hrabáň z Přerubenic, Pavel	089	Ještejn	071+
Hradec (Králové) nad Labem	046+; 047+;	Ježků, Jan	053+
049; 257; 396+		Jíra	053+
Hradecká z Petrovic, Dorota	113+	Jirků, Jan	146
Hradecký z Bukovna, Jindřich		Jiří	143+
Bořek	121	Kaplířová ze Sulevic, Magdalena	141
Hradecký z Bukovna, Viktorin	125	Karabaček, Josef	418
Hrádek nad Sázavou	081	Karabáčková, Anna	418

Karel VI.	240	Libenická ze Lstiboře, Anna	112
Kastner, Josef	377+	Libenický z Vrchovišť, Jan	101
Kateřina	143+	Libenický z Vrchovišť, Vilém	
Khol, Jakub	143+	Všebor	106
Kincl, Vojtěch	377+; 416+	Libodřice	087
Kinský ze Vchynic a Tetova Jan		z Lichtenštejna, Alois II.	403+
Oktavián	161	Limizy	132
Kinský, Václav Oktavián	292+	Lošany	206+
Klatovy	196+	Lstiboř	052; 214+
Klecanský, František	375	Macháček, Matěj	135
Klecanský, Josef	375	Malá Strana	214+; 215;
Klečanská, Marie	412	218+; 221+; 347+; 348+; 349; 352+	
Klíma, Pavel	184	Mančice	125
z Klinštejna, Jan Čenka		Mandesseid	347+
Škvorecký	008+	Martin	077; 078
Klučov	097	Máša, Martin	135
Klusák z Kostelce, Albrecht Jiří	136	Mašatschě, Vojtěch	300+
Klusák z Kostelce, Jan Oldřich	136	Maternová z Květnice, Anna	
Klusák z Kostelce, Mikuláš	124	Eliška	190+
Kokošková, Kateřina	423	Maxmilián II.	075+
Kolín	300+	Menšík, Pavel Ferdinand	181
Konárovice	426	Měkota, Jan	037
Končice	049; 082; 124	Mertlín	067
Kouřim	347+	Michálek, Vaněk	078
Kostelec (nad Černými Lesy)	066+; 070+;	Michalů, Tomáš	143+
111; 122; 130; 377+; 422; 424		Mikulovský, Florián	210
Kostka z Postupic, Zdeněk	007	Milner, Adolf	350
Kozojedy	052	Milner, Václav	350
Krumel, Josef	327	Milner, Václav	350
Kruty	047+	Milner, Václav Antonín	400
Kubka, Jiřík	105; 109	Milnerová, Anna	350
Kubů, Vaněk	053+	Milnerová, Magdalena	350
Kutná Hora	(007); 036+;	Mírek, ze Solopysk, Adam	074; 075+
040; 042+; 044+; (055+); 060; 065; 068+;		Mírek ze Solopysk, Beneš	110+
082; 348+; 413		Mírek ze Solopysk, Jan st.	073+
Lamers, Libor	165; 166+	Mírek ze Solopysk, Prokop	075+
z Landštejna, Mikuláš Sviták	011	Mírek ze Solopysk, Simeon	075+; 099; 100;
Le Noble Edlersberg, Josefa	358	107	
Lhota	350; 400	Mírek ze Solopysk, Svatomír	075+
Libenice	101; 106	Mírková z Lomuň, Lidmila	080+

Mírková z Rýzmburka, Anna	115+	(Červené) Pečky	040; 089; 241;
Mírková ze Solopysk, Lidmila	093	338	
Mírková z Veitmile, Eliška	075+	Pečky	332; 418
Mírková z Vojenic, Kateřina	075+	Pecha, Václav	423
Miškovice	245	Pechová, Anna	423
Mnichovský z Bochova, Jan	081	Pelhřimovská z Branče, Anna	088+
Molinary, Antonín	210	Pelhřimovský z Branče, Štrál	088+
Mšenský, Patrik/Petr	147+	Pelhřimovský z Branče, Jan	094+
de Müllern, Kryštof Augustin	170	Petříků, Tůma	053+
Náchod	130	z Pichelperku, Anna Marie	169
Nauritz, František	198+	Piryn, Jiřík	137+
Netval, Jan	356+	Plachta, Jakub	114
Neumann z Puchholce, Václav		Plachtová, Anna	114
Xaver	245	Plaňany	075+;093; 100;
Nevrátil, Leandro	387	107; 266; 328; 377+; 416+	
Nivasda, Antonín	360	Pňov	088+; 094+;
Nivasda, Vincenc	360	147+	
Nová Ves I	053+	Polní Mančice	113+
Nová Ves III	131	Poříčany	102+;122; 394;
Novák, M.	204+	407	
Novák, Matouš	131	Pospíšil, Jan	146
Nováková, Alžběta	447	Potměšil, Václav	246+
Nové město pražské	029+; 075+;	Praha	017+; 027;
081; 090; 097; 102+;104; 107; 114; 116; 122;		033+; 034+; 126; 165; 166+;167+; 168+;	
262+		172+; 203; 204+;211+; 223; 233+; 234+;	
Novotný, Václav	388	243; 256+; 259+; 260; 261; 275+;281+;	
Nyklásek z Chotouchova,		283+; 285+;299+; 300+; 301; 308+; 328;	
Adam	124	347+; 348+; 349; 356+; 357; 388; 403+;	
Nyklásek z Žitenic, Mikuláš	085	416+	
Nyklásek z Žitenic, Fridrich	092	Prax, Jan Jáchym	161
Nymburk	210; 246+	Procházka, Václav	143+
Olomouc	414+; 415+	Přeborský, Rudolf	221+
Opolský, Jiří	165	Přeborský ze Zásmuk,	
Ostrovská ze Skály, Kateřina	041+	Melchisedechus	139
Ovčáry	037	Přeborský ze Zásmuk, Mikuláš	139
Pachmannová, Josefa	338	Přebozy	139
Paříž	152	Přerovský, Vít Jakeš	133
Payer, Roman	307	Příbyšov	082
Pečený, Václav	212; 244	Přistoupim	103; 114; 322
		Puchler, František Antonín	329

Radim	340	Smřický ze Smřic, Vojtěch	066+
Radovesnice	124	Smřický ze Smřic, Zikmund	122
Raška, Jan	426	Soukupová, Marie	385
Rašková, Barbora	426	de Soro, Josef Bruno Narcis	264
Ratboř	091	Staré město pražské	171+; 175;
Reinheld, Pavel	161	182+;	194+
Rejnal ze Strašic, Jiljí	151	ze Starhemberka, Leopoldina	347+
Rejnalová ze Strašic, Anna Alena	151	Suchetius, Jakub Josef	171+
Robmháp ze Suché	090	Svatoň, Matěj	359
Rodovská z Hustřřan, Anna	072	Svojšice	081; 308+;
Ronov nad Doubravou	090	309;	408
Rossfeld	140	Suchdol	245
Rostoklaty	012; 359	Suchý, Jakub Josef	181
Řezník, Václav	135	Syneč	115+
Řičanský z Řičan, Adam	054	Šauša, Jan	356+; 387
Řičanský z Řičan, Adam	064	Šencl, Jiří	135
Řičanský z Řičan, Zdislav	067	Šimek, Josef	331
Řičany	382	Šimůnek, Václav	146
Říha	053+	Šípek, Jan	174+
Sadil, Jan	146	Šípek, Václav	335
Savoy-Carignano, Marie Terezie Anna		Škvorec	077; 078; 134;
Felicita, hraběnka de Soissons	233+;234+;435	360	
Sedláčková, Rozálie	424	Šlais, Václav	236
Schöps, Pavel	256+	Šlaisová, Kateřina	236
Schovánek, František	407	Šmíd, Vaněk	053+
Skála, Jan	409	Šmidgrábner z Lusteneku, Jan	383
(Kláštěrní) Skalice	350	Šmidgrábner z Lusteneku, Josef	383
Skočl, Tomáš	082	Šmidgrábner z Lusteneku,	
Skořepa z Vyžlovky	052	Křištof	383
Skramníky	097; 210; 329;	Šofman z Hemrlesu, Jan Kryštof	183+
382		Špaček, Vladislav	148
Skřivánek, Václav Petr	328	Špecingarová, nečitelné jméno	316
Skvrňov	006+	Špecinger, Karel ml.	325
Smieth, Antonín	401	Špecinder, Karel st.	325
Smiethová, Josefa	401	Špecingerová, Marie Anna	325
Smřická z Házmburka, Hedvika	122	Štefek z Koloděj, Tobiáš	122
Smřická ze Smřic, Alžběta	070+	ze Šternberka, František Filip	347+
Smřický ze Smřic, Albrecht Jan	130	ze Šternberka, František Josef	
Smřický ze Smřic, Jaroslav	066+; 070+;	Václav	347+
097; 111		ze Šternberka, František Leopold	240

ze Šternberka, Oldřich Adolf		Vavruška, František	230+
Vratislav	192	Vavrušková, Magdalena	230+
Štětka, Mikuláš	132	Veber, Jan Jakub	356+
Šubrt, Ignác	340	Velehrádek	125
Šubrtová, Anna	340	Veletov	143+
Šustr, Jan	376	Velim	046+
Talacko z Ještětic, Vilém st.	164+	Verner, Jan Vojtěch	242
Talacková z Ještětic, Kateřina		z Vildštejna, Fridrich/Filip	105
Zuzana	183+	Vladislav (Jagellonský)	019
Tatce	425	Vodička, Václav	171+
Tismice	062+	(Polní) Voděradý	308+; 388
Thun, Michael Osvald	178+	Vodňanský z Čazarova, Mikuláš	143+
von Thürheim, Františka		Vojtišek, Matěj	082
Eleonora	421	Vokálek, Josef Antonín	299+
Tlustovousky	335	Vondra, Patrik	065
Tobiáš/Tomáš, Jan	037	Vosecký, Václav	184
Tomek, Jan	143+	Vratislav z Mitrovic, Jan Josef	257
Toman, Jan	359	Vrátkov	095; 345
Toman, Václav	359	Vražda z Kunvaldu, Jan	248+
z Trauttmansdorffu, Jan Fridrich	168+	Zájezdec	257
Trnka, Šimon	246+	Zajícová z Házmburka, Kateřina	097
Trojanová z Bylan, Kateřina		Zákora, Václav	382
Eliška	140	Zálešany	043; 076
Trojanová z Bylan, Marie	140	Zásmuky	044+; 067; 255
Třebovle	137+; 223	Zedník, Matouš	109
Tuklaty	133	Zlaté Slunce	385
Týnec nad Labem	148; 325	Zub z Poměše, Vojtěch	081
Vančurová z Řehnic, Eliška	035	nečitelný predikát, Jan Florián	134
Vančurová z Řehnic, Marie		Kolovratský z nečitelný predikát,	
Terezie	262+	Jakub Mukarius	171+
Vaváková, Anna	425	nečitelné příjmení, Šimon	132
Vávra, Martin	065	nečitelné příjmení, Vojtěch	255

IX.4 Umělci a řemeslníci

Bellmann, Karel	017+; 351+; 356+; 357;	z Cinperka, Brikcí	075+; 081; 090; 097;
368+; 377+; 416+		102+; 104; 107; 111; (122)	
Bok, Jan	347+	Dietrich, Jan	(262+); (263)
Brokof, Jan	210	Dietrich, Vít	(262+); (263)
z Cinperka, Bartoloměj	114; 116	Dietrich, Zachariáš	211+
		Drašík, Daniel	(036+)

Farář, Václav	046+; 047+; 049	Löv z Lövemberku,	
Frank, František Antonín	308+	Mikuláš	165; 166+; 167+; 168+
Hager, Josef	290+	Marchetti, Francesco	197
Hanuš	017+	Marchetti, Giovanni	197
Höfler, Jan	243	Máslo, Martin	266
Charr, Jan J.	246+	Mezdřický, Jan	314; 315
Jakub	146	Mitterbacher, Josef	310
Joanes, H.	152	Neusar, František	400
Kabourek, Jan	303	Paul, Karel Vilém	395+; 396+; 397+;
Kamenický, Václav	266	398+	
Katterbauer, František		Petr	048
Josef	(186 - socha); (199);	Pražský, Bartoloměj	(018); 027; 029+;
(209); (241)		033+; 034+; (039)	
Klbal, Jiří	050; (051); 053+	Prickvej, Jan	161; 184; 196+
Klbal, Tomáš	(025+); (055+); 060;	Ptáček, Jakub	040; 042+; 044+
065; 067; 348+		Ptáček, Ondřej	013; 014+; 015+; 016;
Kotek, Ondřej	(058); 061; 068+;	(021); 022; 023; 024; 028+; 031	
(069+); 082; 086; 089		Rašmacher, Jan Jindřich	256+
Kotlár, Petr	007	Redelmayer, Josef	290+
Kramolín, Václav	295	Richtera, František	378
Kühner, František Josef	042+; 347+; 348+; 349;	Rychlík, Vojtěch	272+
352+		Straub, Volfgang	414+; 415+; (427+)
Kühner, Jan Jiří	261; 283+; 299+; 300+;	Svoboda, Jan	291
301		Scheffler, Felix Antonín	250; 251
Květoň	011	Schönfeld, Antonín	194+; 198+; 203; 204+
Kysela, František	422	Schönfeld, Bedřich Michal	171+; 175; 182+
Linn, František Xaver	383	Schunke, Jan Kristián	275+; 281+; (284);
Lišák, Valentin	214+; 215; 218+; 221+;	285+	
233+; 234+; 237+; (435)		Šlancovský, Jan Jiří	212
Löhner, Jan Křištof	(254+); 258+; 259+;	Václav	137+
260		Zelený, Jan	413; 426

IX.5 Iniciály a monogramy

F W	(Fridrich/Filip z Wildsteina)	105
G k	(Girzi klbal)	051
G K P	(Girzik Kubka)	105
I C L	(Iohann Christoph Lohner)	254+
I G S	(Iohann Georg Schlansowsky)	212
I M B	(Ioannes Mnichovský z Bochova)	081
I M B	(Iosephus Mitterbacher)	310

I P	(Ioannes Prickvej)	184
P W P	(Pater Wenceslaus Peczeny)	212
W SS	(Waclaw Sslais)	236
WZzP	(Wogtëch Zub z Pomëše)	081

IX.6 Stav. Povolání. Tituly a čestné tituly.

advokát	325	kostelník	052; 131; 148; 184;
arcikníže	075+	246+	
bakalář	308+	král	075+; 240
baron	374; 411	královský místodržící	192
baronka	169; 308+	krčmář	109
biskup	257	magistr/mistr	013; 014+; 015+;
císař	075+; 240	016; 017+; 022; 023; 024; 025+; 027;	
děkan	161; 210; 328;	029+; 031; 033+; 034+; 036+; 044+; 060;	
347+; 377+; 387; 416+		062+; 065; 246+; 308+; 348+; 360; 422	
doktor práva	245	měšťan	325; 388
farář	097; 181; 210; 212;	měštěnin	171+
241; 244; 299+; 308+; 329; 331; 356+;		mlynář	143+; 407; 418
382; 387		mincmistr	007
farní administrátor	307	nadlesní	423
forštmistr	151	nejvyšší komorník	168+
guberniální sekretář	375	nejvyšší písař	011
hejtman	161; 165; 166+	notář	382
hostinský	385	obecník	359
hrabě	178+; 192; 257;	osadník	165
264; 286; 336; 342+; 347+; 421		papež	240
hraběnka	233+; 234+; 347+;	podplukovník	399
421		pokladník	421
inspektor	356+	poručík	264
kameník	422	právník	419
kanovník	329	prezident dvorské komory	240
kněz	147+; 161; 212;	primas	143+; 148
322		probošt	126; 172+
kníže	403+	profesor	245
kolátor	107	purkrabí	401
komorník	081; 248+	radní	325
konšel	135	rychtář	037; 053+; 078;
kontesa	435	086; 132; 135; 143+; 146; 359	
konvář	017+; 046+; 047+;	rytíř	043; 057; 100; 101;
049; 055+		106; 127; 139; 160+; 164+; 421	

ředitel	347+; 376; 408	úředník	062+; 077; 078;
sedlák	360		081; 134; 340
služebník církevní	133	velitel	181; 391
služka	424	vikář	328; 387
soused	184; 205; 409	vладыka	038; 071+; 074;
správce	146; 170; 256+;	096	
	356+; 377+	vrchní panství	300+
starší	037	zvonař	053+; 065; 068+;
světící biskup	193		075+; 081; 082; 086; 089; 090; 097; 102+;
svobodník	109		104; 107; 114; 116; 122; 137+; 146; 161;
svobodný pán	383		396+; 403+
tajný rada	192		

IX.7 Svatí a biblické osoby

sv. Ambrož	136	sv. Martin	012; 052; 181
sv. Antonín Paduánský	442	Nejsvětější Trojice	001+
sv. Bartoloměj	104	sv. Ondřej	240
sv. Florián	427+	Panna Marie	001+;003; 005+; 018;
sv. František z Assisi	442		021; 023; 024;028+; 029+; 033+; 034+;
sv. František Xaverský	415+		036+; 046+; 062+; 122; 165; 177; 179+;
sv. Havel	184; 292+; 352+		184; 214+; 221+;226; 227; 231; 236;
sv. Jakub	037; 104		(241); 251; 258+; 262+; 291; 292+; 303;
sv. Jan	023; 104; 146; 175;		315; 319
	204+; 390+	sv. Paulina	226
sv. Jan Nepomucký	210; 223; 229; 244;	sv. Pavel	042+; 166+
	252; 259+; 266; 295; 327; 378; 414+	sv. Petr	006+; 022; 166+
Ježíš Kristus	001+; 031; 097; 225;	sv. Prokop	167+; 205; 260
	243; 265+; 398+	Nejsvětější Trojice	013; 014+; 018
sv. Jiří	171+; 206+	sv. Václav	001+; 053+; 172+;
sv. Josef	295		186; 193; 268; 269; 286; 327; 351+
sv. Juda Tadeáš	104	sv. Vojtěch	327
sv. Markéta Antiochijská	196+		

IX.8 Biblické citáty

Starý zákon

Knihy Mojžíšovy

Genesis 35;20	385
Genesis 37;23	321 S
Exodus 20;2	050

Historické knihy

Tobiáš 4;3	385
Tobiáš 4;4	385
Tobiáš 5;18	321 S
Ester 7;3	226

Job 19;25	151	Jan 3;15	124
Job 19;26	151	Jan 3;16	075+
Básnické knihy		Jan 5;28	081
Žalm 22;17	321 S	Jan 5;29	081
Žalm 24;8	031	Jan 10;7	394
Žalm 56;3	321 S	Jan 11;25	124; 151; 408
Žalm 80;8	321 S	Jan 11;26	124
Žalm 109;24	321 S	Jan 19;19	097; 104; 105; 111;
Žalm 150;5	138+		116; 146; 201; 250; 255; 297; 312;
Žalm 150;6	138+		313; 316; 321 S; 324; 332; 335; 343;
			359; 393; 394; 422; 426; 438
Prorocké knihy		Pavlovy epístoly	
Izaiáš 1;23	315	Římanům 4;25	075+; 097
Izaiáš 58;1	143+	Římanům 5;8	116
Proroctví Jeremiáše 23;33	321 S	Římanům 5;9	116
Jeremiáš 1;12	324	2. Korintským	081
Nový zákon		1. Tesalonickým 4;16	385
Evangelia a knihy skutků		1. Tesalonickým 4;17	385
Matouš 10;32	394	2. Timoteovi 4;2	363
Matouš 15;4	385	Židům 13;13	321 S
Matouš 23;8	228	Ostatní epístoly	
Marek 1;15	314	List Jakubův 5;6	321 S
Lukáš 11;28	320	1. Petřův 1;25	056; 058; 100
Lukáš 23;28	321 S	1. Petřův 2;8	321 S
Lukáš 23; 53	321 S	1. Petřův 2;24	104
Jan 1;23	050; 051; 055+;	2. Petřův 3;10	104
	065; 067; 143+		
Jan 3;14	124		

IX.9 Jazyk

čeština 003; 006+; 007; 008+; 011; 016; 017+; 021; 035; 036+; 037; 038; 040; 041+; 042+; 043; 044+; 045; 046+; 047+; 048; 049; 050; 051; 052; 053+; 054; 055+; 056; 057+; 058; 059; 060; 061; 062+; 063+; 064; 065; 066+; 067; 068+; 069+; 070+; 071+; 072; 073+; 074; 075+; 076; 077; 078; 080+; 081; 082; 083; 084+; 085; 086; 087; 088+; 089; 090; 091; 092; 093; 094+; 095; 096; 097; 099; 100; 101; 102+; 103; 104; (105); 106; 107; 108; 109; 110+; 111; 112; 113+; 114; 115+; 116; (117); (119); 120; 121; 122; 123; 124; 125; 127; 130; 131; 132; 133; 134; 135; 136; 137+; 138+; 139; 140; 141; 143+; 146; 147+; 148; 151; 153; 154; 155; 156; 160+; 161; 162+; 164+; 171; 173; 174+; 175; 176; 183+; 184; 186; 190+; 196+; 204+; 205; 206+; 210; 214+; 224; 225; 226; 227; 230+; 236; 246+; 252; 253; 255; 256+; 268; 269; 288; 292+; 295; 299+; 300+; 302+; 303; 305; 306; 307; 312; 313; 314; 315; 316;

	320; 321 S; 322; 324; 325; 327; 328; 329; 331; 332; 335; 336; 343; 345; 347+; 348+; 349; 353; (355); 357; 358; 359; 360; 362; 363; 364; 366; 369; 375; 376; 378; 379; 382; 385; 390+; 394; 402+; 407; 408; 409; 410; 412; 416+; 417; 418; 419; 421; 422; 423; 424; 425; 426; 429; 432+; 435; 438; 439+; 440; 442; 447
latina	001+; 005+; 007; 012; 013; 014+; 015+; 018; 022; 023; 024; 025+; 027; 028+; 029+; 031; 033+; 034+; 039; 042+; 075+; 433; 436; 445; 097; 098; 114; 126; 133; 137+; 148; 152; 157; 158; 159+; 161; 163; 165; 166+; 167+; 168+; 169; 170; 172+; 177; 178+; 179+; 181; 192; 193; 195; 196+; 197; 198+; 200+; 201; 203; 204+; 205; 210; 212; 213; 216; 221+; 223; 228; 229; 231; 232; 235+; (238); 240; 241; 242; 243; 244; 245; 247+; 248+; 249; 250; 251; 257; 258+; 259+; 260; 262+; 263; 264; (265+); 266; 271; 272+; 279; 286; 287; 290+; 295; 297; 304; 308+; 309; 326; 333; 338; 342+; 344; 347+; 348+; 349; 351+; 352+; 356+; 368+; 374; 377+; 387; 395+; 396+; 397+; 398+; 411; 414+; 415+; 420; 427+
němčina	165; 166+; 167+; 168+; (171+); 175; 182+; 194+; 211+; 214+; 215; 218+; 221+; 233+; 234+; 237+; 261; 275+; 283+; 285+; 299+; 300+; 301; 336; 340; 350; 367; 383; 388; 399; 400; 401; 403+; 408; 413; 421; 430; 434+
nezařaditelný	004; 009+; 010+; 019; 020; 026+; 030; 032+; 079+; 118+; 128; 129; 142+; 144+; 150; 185+; 186; 187; 188+; 189; 191; 199; 202; 209; 219; 220; 222; 239; 270; 273+; 274+; 277+; 278; 280+; 282; 284; 289; 293+; 294+; 296; 298; 317+; 319; 323; 330; 337; 339; 341+; 361; 365; 370; 371+; 372; 380+; 381+; 386; 389+; 392; 393; 404+; 405; 428; 437; 441; 446

IX.10 Datace

arabské číslice	(002+); 007; (009+); (010+); 011; 017+; 024; 026+; 032+; 036+; 040; 042+; 044+; 052; 053+; 056; 058; 059; 060; 062+; 065; 067; 068+; 069+; 075+; 078; 079+; 081; 082; 086; 089; 097; (098); 099; 100; 102+; 108; 109; 110+; 111; 114; 122; 124; 128; 136; 137+; 138+; 142+; 143+; 144+; 146; 147+; 148; 150; 152; 160+; 162+; 168+; 171+; 172+; 173; 174+; 175; 177; 178+; 181; 182+; 184; 185+; 186; 187; 188+; 189; 190+; 191; 192; 193; 194+; 195; 196+; 198+; 199; 203; 204+; 205; 206+; 209; 211+; 213; 214+; 216; 218+; 219; 221+; 222; 229; 233+; 234+; (235+); 236; 238; 239; 241; 242; 243; 245; 246+; 247+; 248+; 249; 250; 251; 253; 254+; 256+; 259+; 260; 261; 262+; 263; 264; 270; 271; 272+; 273+; 274+; 275+; 277+; 278; 279; 280+; 281+; 282; 283+; 284; 285+; 287; 289; 293+; 294+; 296; 297; 298; 299+; 300+; 301; 302+; 307; 309; 310; 312; 313; 316; (317+); 319; 322; 323; 324; 325; 326; 327; 328; 329; 330; 331; 332; 333; 334+; 335; 336; 337; 338; 339; 341+; 342+; 343; 345; 347+; 348+; 349; 352+; 353; 357; 358; 359; 360; 361; 362; 364; 365; 366; 367; 369; 370; 371+; 372; 374; 375; 376; 377+; 379; 380+; 381+; 382; 383; 385; 386; 387; 388; 389+; 390+; 392; 393; 394; 395+; 396+; 397+; 398+; 399; 400; 401; 402+; 403+; (404+); 405; 407; 408; 409; 410; 412; 413; 414+; 415+; 416+; 417; 418; 419; 420; 421; 423; 424; 425; 426; 428; 435; 440; 443; 444
-----------------	--

církevní kalendář	008+; (035); 038; 041+; 043; (045); 054; 057; 063+; 064; 066+; 070+; 071+; 072; 073+; 074; 076; 077; 080+; (083); 084+; 085; 087; 088+; 090; 091; 092; 093; 094+; 095; 096; 101; 103; 106; 112; 113+; 115+; 121; 125; 127; 139; 210; 422
kalendy	001+
římské číslice	003; 006+; 008+; 011; 012; 013; 014+; 015+; 017+; 018; 023; 024; 025+; 027; 028+; 029+; 033+; 034+; 036+; 039; 046+; 047+; 048; 049; 050; 061; 159+; 161; 165; 166+; 169; 170; 205; 233+; 234+; 257; 286; 290+; 306; 356+; 357; 363; 411; 421
chronogram	163; 212; 223; (232); 240; 241; 244; 258+; 259+; 260; 262+; 266; 299+; 300+; 324; 327; 340

IX.11 Písmo

fraktura	(055+); 056; 075+; 081; 097; 104; 111; 116; 121; 122; 124; 125; 127; 140; 151; 153; 154; 176; 205; 210; 216; 226; 227; 255; 268; 269; 305; 316; 321 S; (323); 324; 325; 328; 331; 333; 335; 336; 340; 343; 345; 350; 353; (355); 359; 360; 363; 369; 379; 382; 385; 388; 394; 401; 412; 413; 418; 419; 422; 426; 429; 441; 445
gotická majuskula	004; 005+
gotická minuskula	003; (006+); 007; 011; 012; 013; (014+); (015+); 016; 018; 021; 022; 023; 024; 027; (028+); 029+; 030; 031; (033+); (034+); 035; (036+); 037; 038; 039; 040; (041+); (042+); 043; (044+); 045; 050; 051; 052; 053+; 054; (055+); 057; 058; 059; 060; 061; 064; (068+); (069+); 072; 074; 076; 077; 078; 083; 085; 087; 089; 091; 092; 093; 095; 099; 100; 101; 103; 106; (107); 108; 109; 112; 117; 119; 120; 123; 130; 131; 132; 133; 134; 135; 139; 141; 148; 376
humanistická minuskula	097; 152; 170; 181; 186; 201; 224; 225; 226; 229; 231; 240; 241; 243; 250; 251; 263; 279; 288; 291; 295; 303; 304; 310; 314; 315; 320; 329; 336; 338; 350; 363; 364; 367; 374; 382; 383; 385; 387; 388; 400; (402+); 408 ; 409; 412; 413; 418; 419; 420; 423; 424; 425; 426; 428; 442; 447
kapitála	007; 019; 020; (042+); (046+); (047+); 048; 049; 050; 052; 053+; 059; 065; 067; 081; 082; 084+; 086; 096; 097; 098; 104; 105; 107; 111; 114; (115+); 116; (118+); 124; 126; 129; 133; 136; (143+); 146; 148; 155; 156; 157; 158; 161; 163; 165; (166+); (167+); (168+); 169; 170; 173; 175; 181; 182+; 184; 192; 193; (194+); 195; 201; 202; 203; 205; 210; 212; 213; (214+); 215; 216; (218+); 220; (221+); 223; 228; 229; 231; 232; 233+; 234+; 236; (237+); 238; 239; 240; 241; 242; 243; 244; 245; 247+; 249; 250; 252; 253; (254+); 255; 257; (258+); (259+); 260; 261; (262+); 263; 264; 266; 271; 278; (283+); 284; 286; 287; 288; 290+; 291; 295; 297; (299+); (300+); 301; 303; 304; 306; 307; (308+); 309; 310; 312; 313; 315; 316; 319; 321 S; 322; 324; 326; 327; 332; 335; 338; 343; 344; (347+); (348+); 349; (352+); (356+); 357; 359; 363; 366; 367; 374; 375; 376; 378; 382; 383; 387; 392; 393; 394; 400; 408; 411; 413; 417; 421; 422; 424; 425; 426; (427+); 430; (435); 436; 437; 438; 440; 446
kurzíva	200+; 358; 362; 385; 388; 399; 407; 410; 413; 423

polokurzíva 322; 350; 358; 362; 369; 374; 383; 387; 399; 401; 412; 419; 430
 raně humanistická kapitála 011; 433

IX.12 Znaky

Althannové	287; 421	Mírkové ze Solopysk	074; 093; 099; 100;
Báderští z Újezda	123	107	
Bedřichovští z Lomné	091	Mnichovští z Bochova	081
Blaničtí z Blanice	075+; 096	z Müllernu	170
Bolfrasové z Ahneburka	399	Neumannové z Puchholce	245
Bořkové z Poličan	125	Nykláskové z Žitenic	085; 087; 092; 124
z Breitenterka	126	Ostrovští ze Skály	041+
Bukovští z Hustířan	249; 262+; 263	Pelhřimovští z Branče	088+; 094+
Cukrové z Támfeldu	093; 308+	Pichelperkové	169
Čejkové z Olbramovic	067; 151	Rejnalové ze Strašic	151
Černínové z Chudenic	216	Rodovští z Hustířan	072
České království	246+	z Řehče	084+
Ditrichštejnové	168+	Řičanští z Řičan	045; 054; 064; 067
Dlouhoveští z Dlouhé Vsi	193 (církvní)	Savoy-Carignanů	233+; 234+
Dobřichovští z Dobřichova	075+	sládci	236 (cechovní)
Gynterové z Moren	095	Slavatové z Chlumu a	
z Hartliebu	223	Košumberka	201
Hášové z Újezda	038; 061	Smiřičtí ze Smiřic	097; 111; 122
Hileprandové z Prandau	271	de Soro	264
Hlaváčové z Vojenic	075+	Šmidgrábnerové z Lusteneku	383
Hornátečtí z Dobročovic	043; 057; 076	Štefkové z Koloděj	122
Hrabáňové z Přerubenic	089	Šternberkové	187; 188+; 201;
Hradeckých z Bukovna	121	213; 278; 349; 361	
Hrubý z Jelení	391	Talackové z Ještetic	117
Chřínovští z Chřínova	067	Thürheimové	421
Ichtricové z Ichtric	127; 129	Trauttmansdorffové	168+; 213
Kamýčtí ze Lstiboře	112	Trojanové z Bylan	140; 176
Kaplířové ze Sulevic	141	Týnec nad Labem	138+ (městský)
Kocové z Dobrše	308+	Uherské království	246+
Klusáci z Kostelce	124; 136	Vančurové z Řehnic	035; 249; 262+
Kouřim	163 (městský)	z Veitmile	075+
Jiřík Kubka	105	z Vildštejna	105
Kutná Hora	086; 145 (městský)	Vodňanští z Čazarova	143+
z Landštejna	011	Vražda z Kunvaldu	248+
Libeničtí z Vrchovišť	101; 106	Zajícové z Házmburka	097; 122
Lichtenštejnové	233+; 234+	Zubové z Poměše	081

Žiželice nad Cidlinou   372 (městský)
nerozpoznaný erb   004; 037; 050; 098;
   120; 134; 139; 153; 154; 177; 430

X. Prameny a literatura

X.1 Použité prameny

Národní archiv

I. oddělení

Fond Wunschwitz (1480) 1678-1741 (1936), kart. 12, inv. č. 359.

Fond Wunschwitz (1480) 1678-1741 (1936), kart. 37, inv. č. 1211.

II. oddělení

Fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 13, Odevzdání zvonů, okres Český Brod, Ohlašovací listy pro bronzové zvony.

Fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony.

Fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 23, Odevzdání zvonů, okres Nový Bydžov, Ohlašovací listy pro bronzové zvony.

Fond Státní památková správa kart. 666, Lístkový katalog zvonů A-K.

Fond Státní památková správa kart. 667, Lístkový katalog zvonů M-Ž.

Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 54, Soupis zvonů k účelům válečným.

Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 55, Soupis zvonů k účelům válečným.

Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 56, Zvony jednotlivě.

Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 57, Zvony jednotlivě.

Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 74, Válečná rekvizice kovů v některých okresech.

Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 78, Válečná rekvizice kovů 1916-1918.

Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 79, Válečná rekvizice kovů 1916-1918.

Fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 108, okres Český Brod, Popisy zvonů.

Fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

Fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 603, okres Kolín, Katastr zvonů pro Čechy.

Státní oblastní archiv Praha

Fond Velkostatek Konárovice inv. č. 18, Hrobka.

Státní okresní archiv Kolín

- Fond Děkanský úřad Plaňany, Liber memorabilium I (1620) 1826-1835 (1886), inv. č. 1.
- Fond Farní úřad Dobřichov, Pamětní kniha 1766-1812, inv. č. 1.
- Fond Farní úřad Dobřichov, Pamětní kniha 1813-1850, inv. č. 2.
- Fond Farní úřad Horní Kruty, Liber memorabilium I. 1730-1835, bez inv. č.
- Fond Farní úřad Hradešín, Liber memorabilium 1735-1905, 1.
- Fond Farní úřad Hradešín, Chronik 1836-1947, 2.
- Fond Farní úřad Konárovice, Kniha pamětní pro farní školu, bez inv. č.
- Fond Farní úřad Malotice, Liber memorabilium I. 1788-1835, bez inv. č.
- Fond Farní úřad Ohaře, Pamětní kniha (1742) 1805 - 1835, bez inv. č.
- Fond Farní úřad Poříčany, Liber memorabilium 1754-1829, bez inv. č.
- Fond Farní úřad Přistoupim, Liber memorabilium 1730-1827, bez inv. č.
- Fond Farní úřad Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947, bez inv. č.
- Fond Farní úřad Skramníky, Liber memorabilium 1735-1835, bez inv. č.
- Fond Farní úřad Tuklaty, Liber memorabilium 1669-1853, bez inv. č.
- Fond Farní úřad Tuklaty, Pamětní kniha 1836-1950, bez inv. č.
- Fond Farní úřad Vitice, Liber memorabilium 1754-1835, bez inv. č.
- Fond Farní úřad Vitice, Gedenkbuch 1836-1883, bez inv. č.
- Fond Kamarýt Jan a Ladislav kart. 18, Kbel - k otištění „Památky a příroda“ Konspekt o Kbelském kostele pro uveřejnění (Památky?) k přepracování (Petr?) doplnit rozměry náhrobků a písmen na nich a obrazovou dokumentaci (fotky dříve a nyní) Jan Kamarýt 3/9 1990.
- Fond Kamarýt Jan a Ladislav, kart. 18, Z dějin obce Kbel, Kbilek a kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Kbele.
- Fond Místní národní výbor Cerhenice, Pamětní kniha městyse Cerhenice (1902) 1932-1976, inv. č. 1.
- Fond Rodinný archiv Götzl - Odkolků, Kronika rodiny, bez inv. č.

Státní okresní archiv Kutná Hora

- Osobní fond Devoty Josef František (1690) 1822-1833.

Archiv Národního muzea

- Fond Eichlerova sbírka, kart. 16, Bydžovsko, Poděbrady, 184.

Fond Eichlerova sbírka, kart. 19, Čáslavsko, Kbely, 227.
Fond Eichlerova sbírka, kart. 19, Čáslavsko, Konárovice, 229.
Fond Eichlerova sbírka, kart. 20, Čáslavsko, Červené Pečky, 247.
Fond Eichlerova sbírka, kart. 35, Kouřimsko, Cerhenice, 413.
Fond Eichlerova sbírka, kart. 36, Kouřimsko, Kolín, 433.
Fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Svojšice, 467.
Fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Polní Voděrady, 477.
Fond Eichlerova sbírka, kart. 38, Kouřimsko, Zásmuky, 482.

Římskokatolická farnost Kolín

Farní úřad Kolín, Pamětní kniha děkanství Kolínského započata v roce 1836.
Farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského.
Farní úřad Lošany, Pamětní kniha lošanské fary od roku 1836.
Farní úřad Nová Ves, Pamětní kniha novovesské fary.
Farní úřad Ovčáry, Pamětní kniha Ovčáry - Býchory od roku 1836.
Farní úřad Starý Kolín, Pamětní kniha starokolínské fary od roku 1836.

Regionální muzeum v Kolíně

Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín.

Podlipanské muzeum v Českém Brodě

Sbírka sádrových odlitků zvonů.

Obecní úřad

OÚ Rostoklaty, Kronika obce Rostoklat, rok 1923.

X.2 Citovaná literatura

ČAREK, Jiří. *Městské znaky v Českých zemích*. Praha, 1985.
Dějiny českého výtvarného umění. (III/1) 1780/1890. Praha, 2001. ISBN 80-200-0735-0.
DOMEČKA, Ludvík. Poznámky o zvonařích a konvářích Královéhradeckých. In *Památky archeologické*. 30, Praha, 1918, s. 117-124.

- FIALA**, Zdeněk et al. *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. VI. Východní Čechy. Praha, 1989.
- HEJDUK**, Jaroslav. *Náš domov Chvatliny a okolí*. 2000.
- HRUŠKA**, Antonín. Kutnohorské kovolijectví 15. - 17. století. In *Sborník oblastního muzea v Kutné Hoře*, A - řada historická, č. 8-9. Kutná Hora, 1967.
- KAMARÝT**, Jan. *Kolínské zvony: historie, věže, věžáci*. Kolín, 1995.
- KUČA**, Karel. *Chlumecko a Novobydžovsko, historie a architektonické památky Pocerliní*. 1. Hradec Králové, 1995. ISBN 80-901906-0-X.
- LEMINGER**, Emanuel. Zvonařský rod Klabalův. In *Památky archeologické a místopisné*. 17. Praha, 1897, s. 23-36.
- MÁDL**, Karel Boromejský. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese kolínském*. Praha, 1897.
- MYSLIVEČEK**, Milan. *Velký erbovník*. Svazek 1. Plzeň, 2006. ISBN 80-7238-520-8.
- MYSLIVEČEK**, Milan. *Velký erbovník*. Svazek 2. Plzeň, 2006. ISBN 80-7238-521-6.
- Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích A-L*. Praha, 2003. ISBN 80-7181-938.
- Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích M-Ž*. Praha, 2003. ISBN 80-7181-947-6.
- MRVÍK**, Vladimír J. *Trojanové z Bylan a Rossfeldu*. Praha, 2004. ISBN 80-902907-6-1.
- Ottův slovník naučný*. Ilustrovaná encyklopedie lidské vzdělanosti. 2. díl. Praha, 1889.
- Ottův slovník naučný*. Ilustrovaná encyklopedie lidské vzdělanosti. 17. díl. Praha, 1901.
- Ottův slovník naučný*. Ilustrovaná encyklopedie lidské vzdělanosti. 23. díl. Praha, 1905.
- Ottův slovník naučný*. Ilustrovaná encyklopedie lidské vzdělanosti. 26. díl. Praha, 1907.
- PODLAHA**, Antonín. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese českobrodském*. Praha, 1907.
- PODLAHA**, Antonín. *Posvátná místa království Českého*. Řada první. Arcidiecéze pražská, díl I., vikariáty Českobrodský, Černokostecký, Mnichovický a Prosecký. Praha, 1907.
- PODLAHA**, Antonín. *Posvátná místa království Českého*. Řada první. Arcidiecéze pražská, díl IV., vikariáty Kolínský a Rokycanský. Praha, 1910.
- POCHE**, Emanuel, et al. *Umělecké památky Čech I*. Praha, 1977.
- POCHE**, Emanuel, et al. *Umělecké památky Čech II*. Praha, 1978.
- POCHE**, Emanuel, et al. *Umělecké památky Čech III*. Praha, 1980.
- POCHE**, Emanuel, et al. *Umělecké památky Čech IV*. Praha, 1982.
- PSOTA**, Jan et al. *Drobné památky v Úvalech a okolí*. Úvaly, 2009. ISBN 978-80-254-3000-2.

- RIŠLINK**, Vladimír. *Kouřim a okolí - průvodce po kulturních památkách*. Kouřim, 2000.
- RIŠLINK**, Vladimír. *Malotice. Stručný přehled dějin obce*. 2009.
- RIŠLINK**, Vladimír - **JOUZA**, Ladislav (ed.). *Gotika na Kolínsku*. Společnost a kultura v letech 1250-1530. Kolín, 1998. ISBN 80-901612-5-1.
- RIŠLINK**, Vladimír - **JOUZA**, Ladislav (ed.). *Renesance na Kolínsku*. Společnost a kultura v letech 1530-1650. Kolín, 1999. ISBN 80-901612-8-6.
- RIŠLINK**, Vladimír - **JOUZA**, Ladislav (ed.). *Baroko na Kolínsku I*. Společnost a kultura v letech 1650-1730 (rané a vrcholné baroko). Kolín, 2001. ISBN 80-86403-02-5.
- RYBIČKA**, Antonín. *O českém zvonařství. Studie kulturní*. Praha, 1885.
- SEDLÁČEK**, August. *Českomoravská heraldika II*. 1. vydání. Praha, 1925.
- SEDLÁČEK**, August. *Hrady, zámky a tvrze království českého*. Díl 15. Kouřimsko, Vltavsko a jihozápadní Boleslavsko. Praha, 1998. ISBN 80-7203-115-5.
- SEDLÁČEK**, August. *Atlasy erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty*. Svazek 2. Praha, 2001. ISBN 80-200-0935-3.
- SEDLÁČEK**, August. *Atlasy erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty*. Svazek 3. Praha, 2002. ISBN 80-200-1043-2.
- SCHALLER**, Jaroslav. *Topographie des Königreichs Böhmen, alle Städt, Flecken, Herrschaften, Landgüter, Edelsitze, Klöster, Dörfen, wie auch Verfallene Schlösser und Städte unter den ehemaligen und jetzigen Benennungen samt ihren Merkwürdigkeiten beschrieben werden*. VI. Teil. Czaslauer Kreis. Prag, 1787.
- SCHALLER**, Jaroslav. *Topographie des Königreichs Böhmen, alle Städt, Flecken, Herrschaften, Landgüter, Edelsitze, Klöster, Dörfen, wie auch Verfallene Schlösser und Städte unter den ehemaligen und jetzigen Benennungen samt ihren Merkwürdigkeiten beschrieben werden*. X. Teil. Kaurzimer Kreis. Prag, 1788.
- TŮMA**, Josef. *Kolínsko a Kouřimsko: Obraz poměrů přírodních, života obyvatelstva i paměti časů minulých*. Díl 2. Paměti osad na Kolínsku. Kolín, 1915.
- TŮMA**, Josef. *Kolínsko a Kouřimsko: Obraz poměrů přírodních, života obyvatelstva i paměti časů minulých*. Díl 3. Paměti osad na Kouřimsku. Kolín, 1915.
- VAVÁK**, František Jan. *Paměti Františka J. Vaváka, soused a rychtáře milčického z let 1770-1816*. Kniha 3., část 1. (1791-1794). Praha, 1915.
- [cit. 11. 3. 2010] URL: <<http://www.biblenet.cz/>>
- [cit. 11. 3. 2010] URL: http://cs.wikisource.org/wiki/Bible_%28Kralick%C3%A1%29
- [cit. dne 21. 5. 2012] URL:<<http://www.cestyapamatky.cz/kolinsko/radim/tvrz>>
- [cit. dne 30. 4. 2012] URL:<<http://www.cestyapamatky.cz/kolinsko/cerhenice/tvrz>>

[cit. dne 10. 5. 2012] URL:<<http://cestyapamatky.cz/kolinsko/hradesin/kaple-sv-jana-nepomuckeho>>

[cit. dne 23. 5. 2012] URL:<<http://cestyapamatky.cz/kolinsko/cervený-hradek/socha-sv-jana-nepomuckeho>>

[cit. dne 4. 5. 2012] URL:<<http://cestyapamatky.cz/kolinsko/becvary/stary-zamek>>

[cit. dne 22. 2. 2012] URL:<http://www.pecky.cz/dokumenty/historie_hellich.pdf>

[cit. dne 29. 4. 2012] URL:<<http://cestyapamatky.cz/kolinsko/vrbany/zvonice-u-kostela-svva-clava>>

[cit. dne 28. 3. 2012] URL:<<http://www.zehun.cz/informace-o-obci/kulturni-pamatky-sochy-a-pamatniky/>>

[cit. dne 25. 2. 2010] URL:<http://svatymichal.cz/historie_dokumenty/ZvonyChramuSvMi_chala.doc>

X.3 Doporučená literatura

BLÁHOVÁ, Marie. *Historická chronologie*. Praha, 2001. ISBN 80-7277-024-1.

BLAŽÍČEK, Oldřich J. - **KROPÁČEK**, Jiří. *Slovník pojmů z dějin umění*. Názvosloví a tvarosloví architektury, sochařství, malby a užitého umění. Praha, 1991. ISBN 80-207-0246-6.

FLODR, Miroslav. Nápisý na středověkých zvonech. In *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, C 20. Brno, 1973, s. 143-157.

FLODR, Miroslav. Komplexní pojetí zvonu ve středověkých zvonových nápisech. In *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, C 23-24. Brno, 1976-1977, s. 125-129.

HEJNIC, Josef. Nápisý na českých zvonech ve 14. až 16. století. *Časopis národního muzea*. Oddíl věd společenských 129. Praha, 1960, s. 1 - 33.

HLAVÁČEK, Ivan - **KAŠPAR**, Jaroslav - **NOVÝ**, Rostislav. *Vademecum pomocných věd historických*. 3. opravené a doplněné vydání. Jinočany, 2004, s. 373-395. ISBN 80-7319-004-4.

CHROMÝ, Mojmír. Tvarový vývoj štítu v průběhu 13. - 15. století. In *Sborník příspěvků II. setkání genealogů a heraldiků*. Ostrava, 15. - 16. 10. 1983. Ostrava 1984, s. 58-63.

JELÍNEK, Zdeněk - **HELPERT**, Zdeněk. *Kolínsko*. Praha 1990. ISBN 80-7057-025-3.

- KAMARÝT**, Jan. Kolínské náhrobky a nápisové texty. In *Středočeský sborník historický*, 16, Praha, 1981, s. 155-192.
- KUČERA**, František. Tvarový vývoj štítu v renesanci a baroku. In *Sborník příspěvků II. setkání genealogů a heraldiků*. Ostrava, 15. - 16. 10. 1983. Ostrava, 1984, s. 64-69.
- KYBALOVÁ**, Ludmila. *Pražské zvony*. Praha, 1958.
- PRIX**, Dalibor - **ROHÁČEK**, Jiří (ed.). *Epigraphica et Sepulcralia I*. Sborník příspěvků ze zasedání k problematice sepulkrálních památek, pořádaných Ústavem dějin umění AV ČR v letech 2000 až 2004. Praha, 2005. ISBN 80-86890-03-1.
- ROHÁČEK**, Jiří. *Nápisy města Kutné Hory*. Kutná Hory, Kaňk, Malín a Sedlec včetně bývalého cisterciáckého kláštera. Praha, 1996. ISBN 80-902279-0-2.
- ROHÁČEK**, Jiří. K epigrafické ediční činnosti. In *Sborník archivních prací*. 50/2. 2000, s. 525-535.
- ROHÁČEK**, Jiří. *Epigrafika v památkové péči*. Praha, 2007. ISBN 978-80-87104-11-8.
- ROHÁČEK**, Jiří (ed.). *Epigraphica et Sepulcralia II*. Sborník příspěvků ze zasedání k problematice sepulkrálních památek, pořádaných Ústavem dějin umění AV ČR, v. v. i., v letech 2006-2007. Praha, 2009. ISBN 80-8689-019-7.
- RYBIČKA**, Antonín. Dodatky k studii kulturní: O českém zvonářství. In *Věstník Královské české společnosti nauk*. Třída filos.-histor.-filologická, Ročník 1887. Praha, 1888, s. 175-182.
- SEDLÁČEK**, August. Pýcha urozenosti a vývody u starých Čechův a Moravanův. In *Věstník Královské české společnosti nauk*. Praha, 1914.
- ŠIMÁK**, Josef Vítězslav. Zprávy o zvonářích a konvářích pražských doby jagellonské. In *Památky archeologické a místopisné*. 21. Praha, 1905, s. 473-506.
- ŠKABRADA**, Jiří. *Lidové stavby*. Architektura českého venkova. Praha, 1999. ISBN 80-7203-082-5.
- ŠKABRADA**, Jiří. *Konstrukce historických staveb*. Praha, 2000. ISBN 80-01-02071-1.
- ŠRONĚK**, Michal. K dějinám české barokní náhrobní plastiky. In *Ústecký sborník historický*. Ústí nad Labem, 1983, s. 229-243.
- VOJTÍŠEK**, Václav. O potřebě soupisu a fotografování nápisů. In *Výbor rozprav a studií*. Praha, 1953, s. 518 - 531.
- [cit. dne 15. 5. 2012] URL:<<http://abart-full.artarchiv.cz/osoby.php?IDosoby=48010&Fprijmeni=Neusar>>
- Vyhláška č. 513/2006 Sb. platná od 1. 1. 2007.

XI. Deutsche Zusammenfassung

Der Forschung epigraphischer Quellen wurde auf unserem Gebiet lange ungenügend Aufmerksamkeit gewidmet, Aufzeichnungen erfolgten eher nur im Rahmen verwandter Bereiche, überwiegend in der Kunstgeschichte, Denkmalspflege, Genealogie usw. Im Jahre 1940 erschien in der Zeitschrift „*Zprávy památkové péče*“ (Berichte der Denkmalspflege) der Artikel „*Über den Bedarf eines Verzeichnisses und des Fotografieren der Aufschriften*“. Autor war Václav Vojtíšek. Die Unsicherheit der Kriegsjahre erlaubte aber keine Weiterentwicklung seiner Idee und erst nach dem 2. Weltkrieg greifen weitere Historiker die Problematik der wieder Epigraphik auf. Nach dem Krieg beginnen erste Versuche einer systematischen Erfassung der epigraphischen Quellen. Im Unterschied zum Ausland, wo in dieser Zeit umfassende Editionsreihen entstehen, die bis heute erscheinen, entstanden bei uns nur ein paar Studien und Verzeichnisse mit erheblich schwankendem Verarbeitungsniveau.

Eine weitere Bemühung zur Änderung dieses Zustands trat erst 1996 ein. Es entstand die neue Editionsreihe „*Corpus inscriptionum Bohemiae*“, herausgegeben vom Institut für Geschichte und Kunst der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik. Im ersten Teil dieser Reihe wurden epigraphische Quellen auf dem Gebiet der Stadt Kutná Hora erfasst, im zweiten Teil die Aufschriften im ganzen Kreis Kutná Hora. Das Interesse an diesem Wissenschaftszweig wurde auch durch die Herausgabe der Sammlung „*Epigraphica et Sepulcralia*“ unterstützt, deren erster Teil im Jahre 2005 herausgegeben wurde. Heute entstehen an mehreren böhmischen und mährischen Universitäten Verzeichnisse epigraphischer Quellen als Bachelor- oder Diplomarbeiten.

Der Katalog in dieser Diplomarbeit entspricht den Editionsgrundsätzen des „*Corpus inscriptionum Bohemiae*“. Die Aufschriften sind chronologisch von der ältesten bis zur jüngsten geordnet. Im Katalog sind insgesamt 448 Aufschriften auf dem Gebiet des Kreises Kolín¹⁵⁸ ab Beginn des 15. Jahrhunderts bis zum Jahr 1850 erfasst. Die älteste Aufschrift stammt aus der Kirche des H. Vavřinec in Velim und wird in das Jahr 1408 datiert.¹⁵⁹ Die obere Grenze, das Jahr 1850, wurde wegen des Verarbeitungsumfangs des Katalogs auf einem so großen Gebiet gewählt. Im Verzeichnis sind auch Aufschriften, die heute nicht mehr existieren, über die aber in Archiven oder in der Literatur Aufzeichnungen erhalten sind. Aus dem Verzeichnis wurden alle epigraphischen Quellen gestrichen, die auf den Katastergebieten der ehemaligen mittelalterlichen Königsstädte Český Brod, Kolín und Kouřim liegen.

---

¹⁵⁸ Kreisgrenze Kolín gültig ab 1.1.2007.

¹⁵⁹ Siehe Kat.Nr. 001+

Meist verbreitete Gruppe der Aufschriftenträger, die im Katalog mit fast 2/3 der Katalognummern vertreten ist, sind Glocken und Grabsteine. Im letzten Drittel sind meist verbreitete Gruppe überwiegend Statuen und Kreuze. Am anderen Ende der Reihe stehen dann eher Kuriositäten wie z.B. zwei, auf dem Schloss in Radim ausgestellte Teller¹⁶⁰, die blechverkleidete gotische Tür des Glockenturms in Vitice¹⁶¹, der romanische Kopf der Kirche Skramnice, umgewandelt in einen Grabstein¹⁶², die gotische Konsole in der Kirche Dobřichov¹⁶³ und auch der, im Schloss Radim ausgestellte Globus¹⁶⁴. Meist verbreiteter Buchstabentyp sind gotische Minuskeln, Kapitale und humanistische Minuskeln. Die Katalogisierung der epigraphischen Quellen auf dem Gebiet des Kreises Kolín bestätigte die vorläufigen, schon in der Bachelorarbeit „*Verzeichnis der epigraphischen Quellen des Kreises Kolín bis zum Jahre 1850 (Östlicher Teil)*“ angedeuteten Ergebnisse. Hierzu gehören das Auftreten der verschiedenen Arten der Aufschriftträger, die benutzten Sprachen und die Buchstabentypen.

Obwohl in diesem Katalog 448 epigraphische Quellen erfasst sind, sollte er vom Forscher nicht als vollständig abgeschlossen angesehen werden. Es existieren weiterhin viele historische Gebäude, in denen auch zukünftig verschiedenste epigraphische Quellen wie Graffiti, Dipinti oder Fresken entdeckt werden können, und es gibt noch mehr Quellen in Archiven, in denen der zukünftige Forscher eine Erwähnung über immer noch existierende oder schon verschwundene Aufschriften entdecken kann.

---

¹⁶⁰ Siehe Kat.Nr. 238 und 428

¹⁶¹ Siehe Kat.Nr. 004

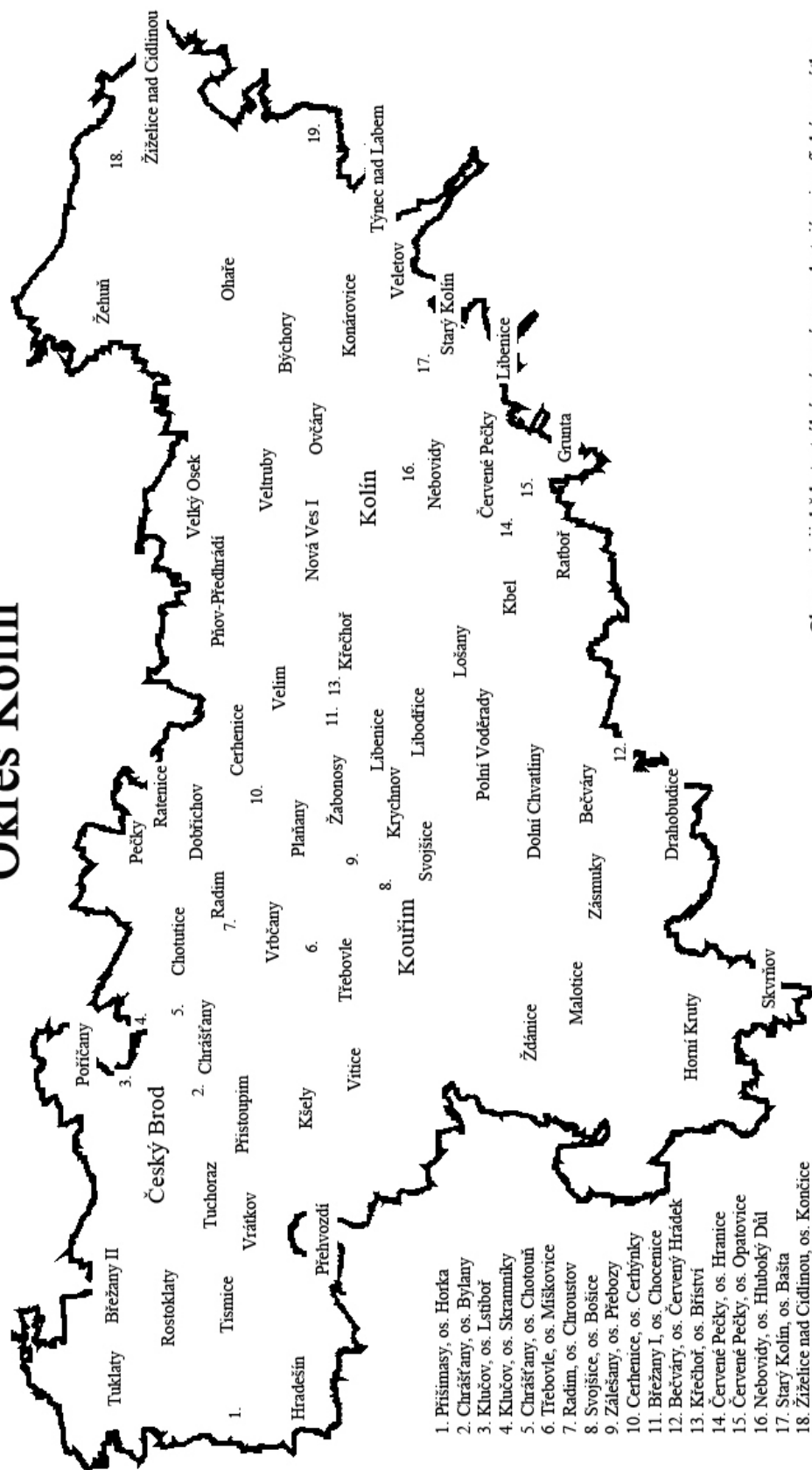
¹⁶² Siehe Kat.Nr. 296

¹⁶³ Siehe Kat.Nr. 019

¹⁶⁴ Siehe Kat.Nr. 436

XI. Obrazové přílohy

Okres Kolín

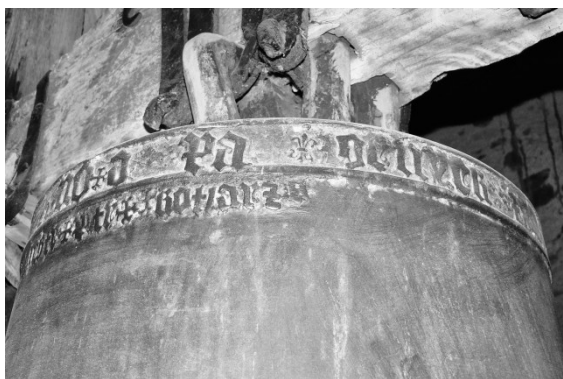

1. Přisimasy, os. Horka
2. Chrástřany, os. Bylany
3. Klučov, os. Lstiboř
4. Klučov, os. Skramníky
5. Chrástřany, os. Chotouň
6. Třebovle, os. Miškovice
7. Radim, os. Chroustov
8. Svojišice, os. Bošice
9. Zálěšany, os. Přebozy
10. Cerhenice, os. Cerhyňky
11. Brežany I, os. Chocence
12. Bečváry, os. Červený Hrádek
13. Křečhoř, os. Bříství
14. Červené Pečky, os. Hranice
15. Červené Pečky, os. Opatovice
16. Nebovídky, os. Hluboký Důl
17. Starý Kolín, os. Bašta
18. Žiželice nad Cidlinou, os. Končice
19. Uhlířské Janovice, os. Rasochy

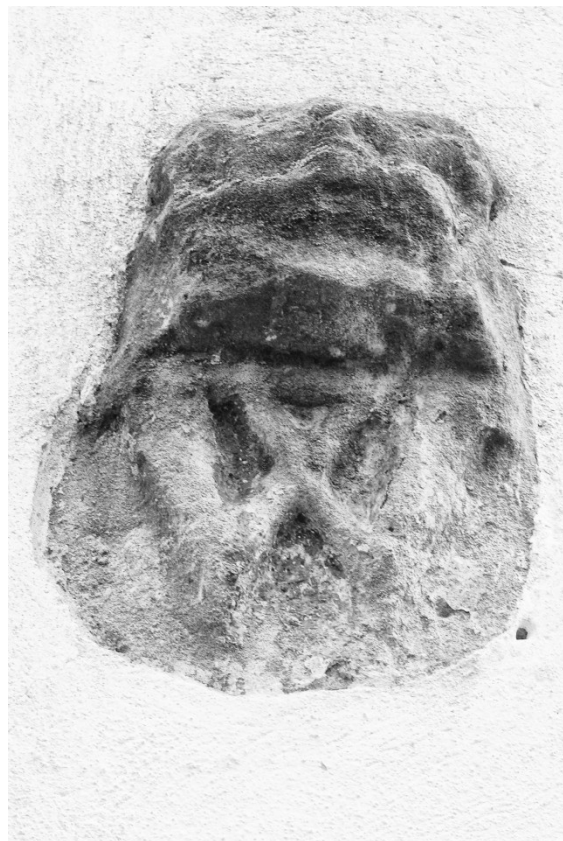
Obce, na jejichž katastrálním území se vyskytují epigrafické památky.

obr. č. 1 (Vitice)

obr. č. 2 (Velim)

obr. č. 5 (Dobřichov)

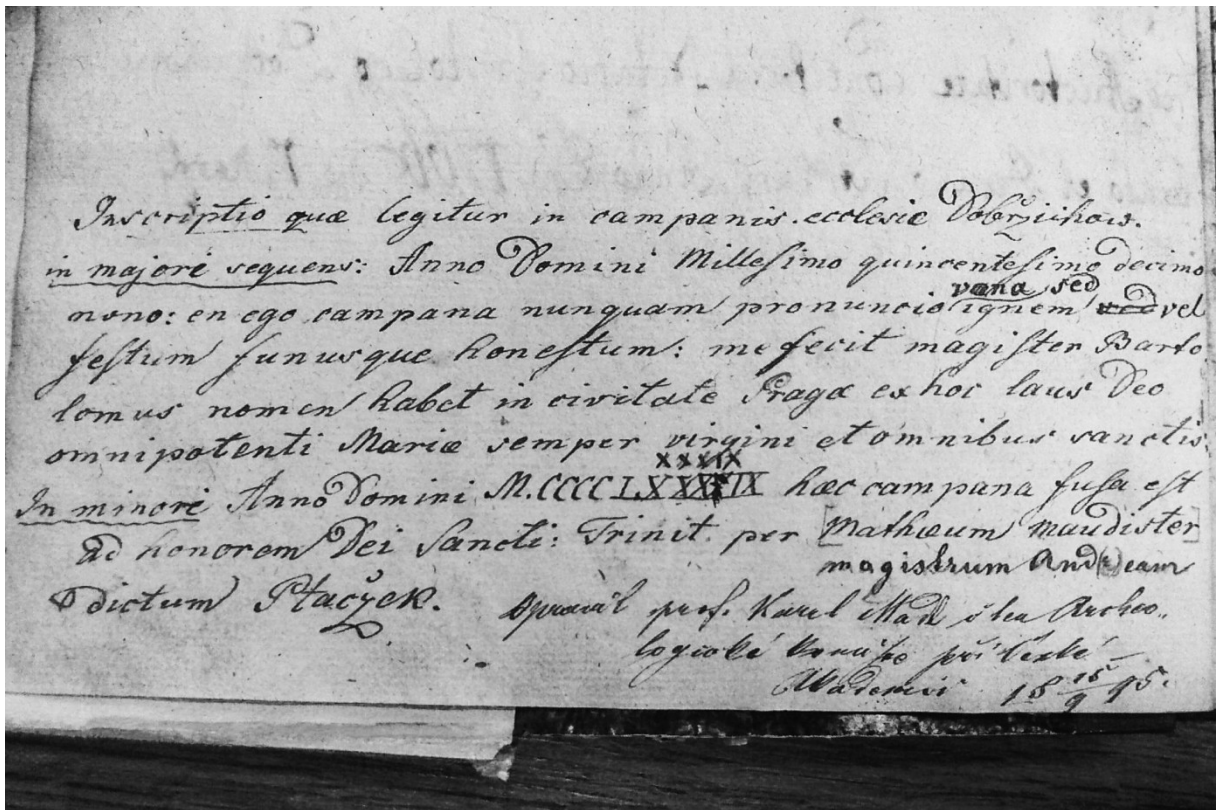
obr. č. 3 (Rostoklaty)

obr. č. 6 (Drahobudice)

obr. č. 4 (Křečhoř)

obr. č. 7 (Dobruška - SOKA Kolín, FÚ Dobruška, Pamětní kniha 1766-1812, inv. č. 1.)

obr. č. 8 (Konárovice)

obr. č. 9 (Příšimasy, os. Horka)

obr. č. 10 (Červené Pečky)

obr. č. 11 (Nebovidy)

obr. č. 12 (Nová Ves I)

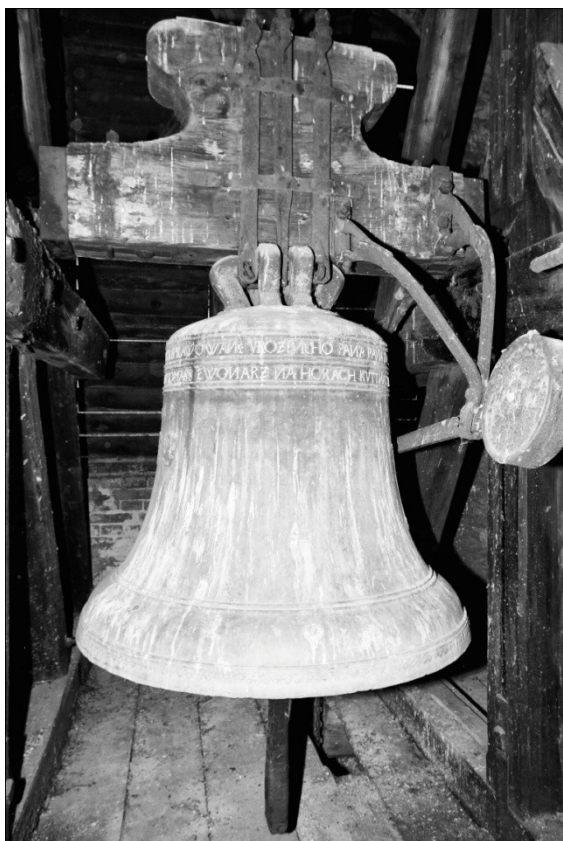
obr. č. 13 (Klučov, os. Lstiboř)

obr. č. 14 (Rasochy)

obr. č. 15 (Vítice)

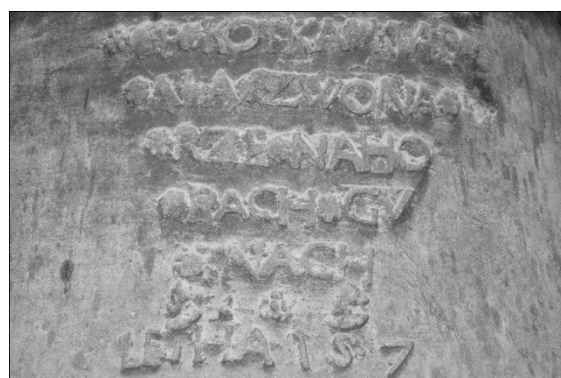
obr. č. 16 (Zásmuky)

obr. č. 17 (Hradešín)

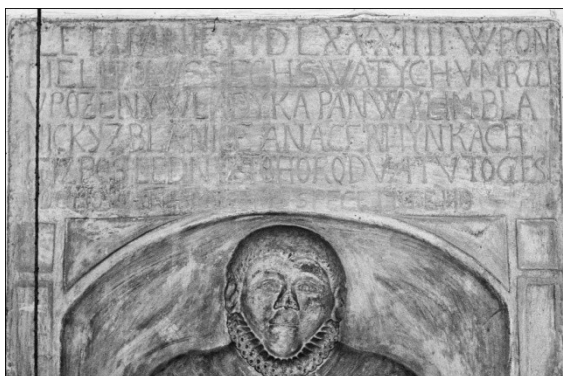
obr. č. 17 (Plaňany)

obr. č. 19 (Žiželice nad Cidlinou, os.
Končice)

obr. č. 20 (Plaňany)

obr. č. 21 (Klučov, os. Skramníky)

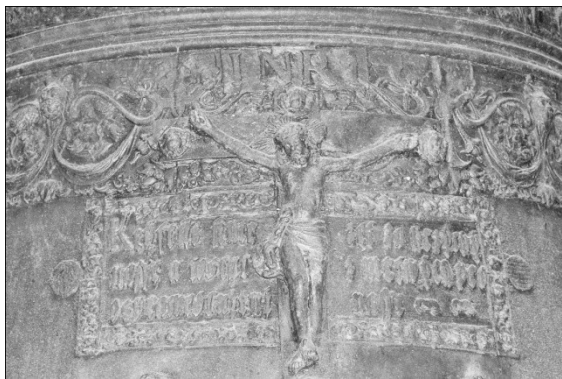
obr. č. 22 (Plaňany)

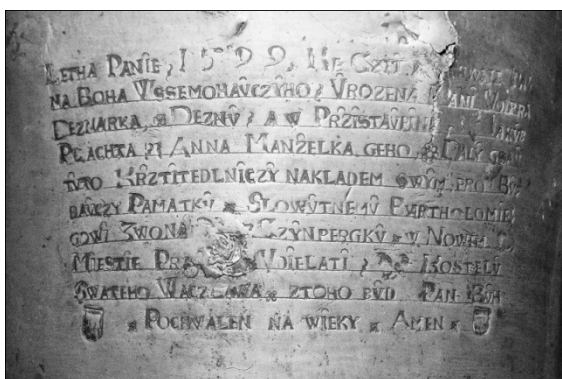
obr. č. 23 (Grunta)

obr. č. 24 (Přistoupim)

obr. č. 25 (Vrbčany)

obr. č. 26 (Přistoupim)

obr. č. 28 (Přistoupim)

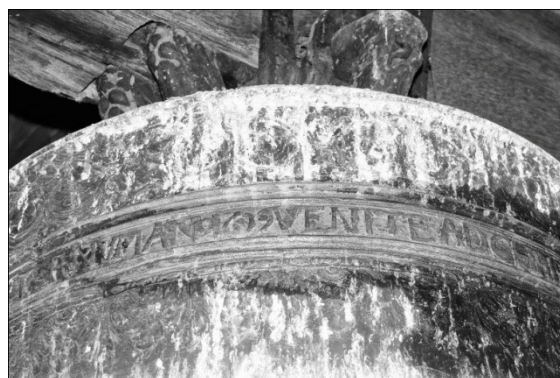
obr. č. 27 (Klučov, os. Lstiboř)

obr. č. 29 (Tismice)

obr. č. 30 (Žabonosy)

obr. č. 31 (Veletov)

obr. č. 32 (Týnec nad Labem)

obr. č. 33 (Radim)

obr. č. 36 (Radim)

obr. č. 34 (Hradešín)

obr. č. 37 (Žehuň)

obr. č. 35 (Radim)

obr. č. 38 (Týnec nad Labem)

obr. č. 39 (Nebovidy, os. Hluboký Důl)

obr. č. 42 (Zásmuky)

obr. č. 40 (Veltruby)

obr. č. 43 (Zásmuky)

obr. č. 41 (Rostoklaty)

obr. č. 44 (Přistoupim)

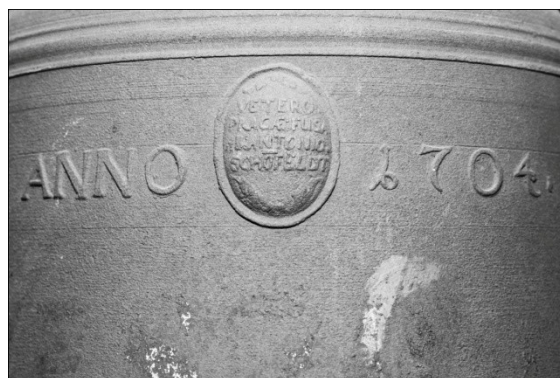
obr. č. 45 (Zásmuky)

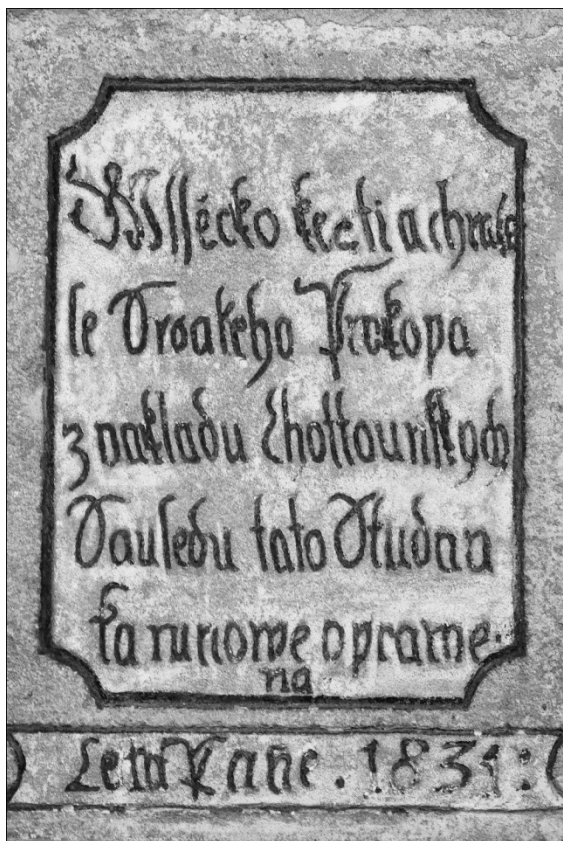
obr. č. 47 (Zásmuky)

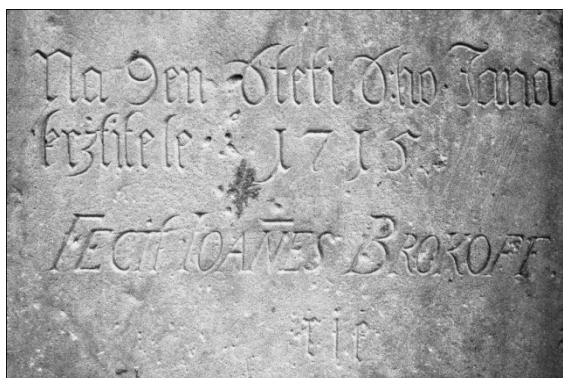
obr. č. 46 (Zásmuky)

obr. č. 48 (Týnec nad Labem)

obr. č. 49 (Chrášťany, os. Chotouň)

obr. č. 50 (Klučov, os. Skramníky)

obr. č. 51 (Klučov, os. Lstiboř)

obr. č. 52 (Zásmuky)

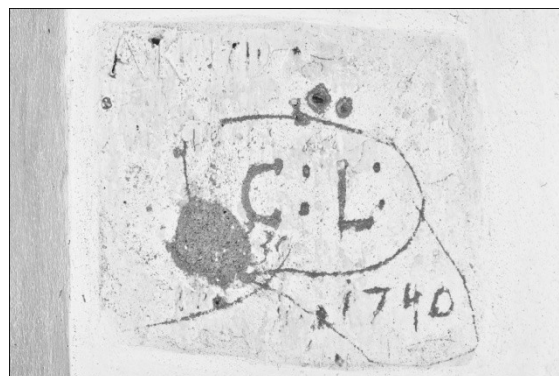

obr. č. 53 (Cerhenice)

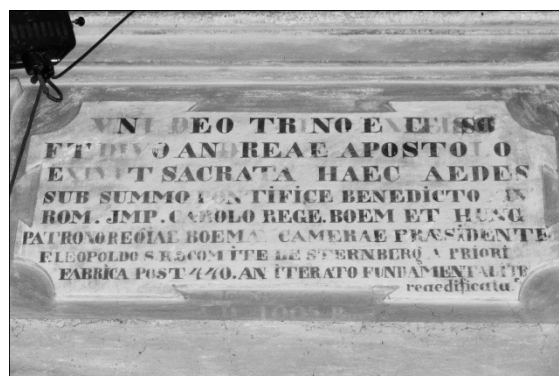

obr. č. 54 (Přistoupim – SOKA Kolín, FÚ Přistoupim, Gedenkbuch der Pfarre 1836-1947, 115.)

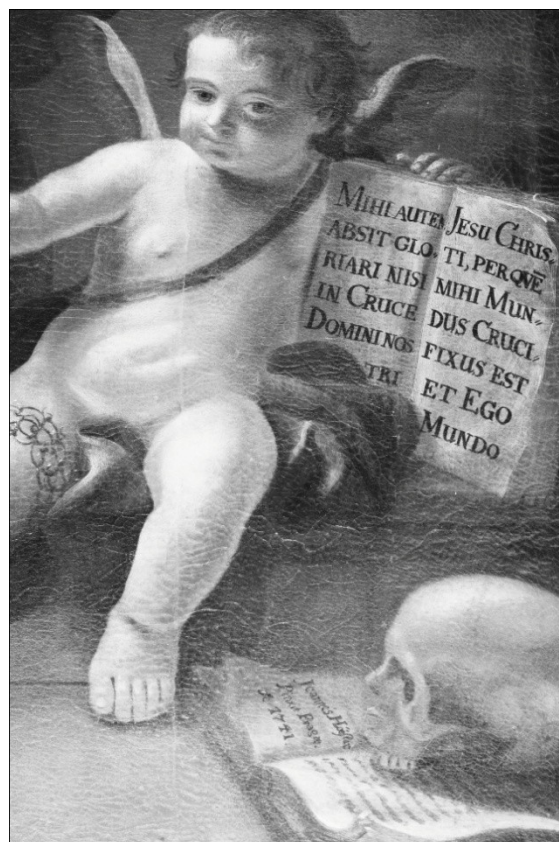
obr. č. 56 (Hradešín)

obr. č. 57 (Starý Kolín)

obr. č. 55 (Hradešín)

obr. č. 58 (Zásmuky)

obr. č. 59 (Lošany - RM v Kolíně, Staré
evidenční listy nemovitých kulturních
památek, okres Kolín, Lošany,
fotodokumentace.)

obr. č. 61 (Poříčany)

obr. č. 60 (Vitice)

obr. č. 62 (Zásmuky)

obr. č. 63 (Radim)

obr. č. 65 (Horní Kruty)

obr. č. 66 (Zásmuky)

obr. č. 64 (Plaňany)

obr. č. 67 (Týnec nad Labem)

obr. č. 68 (Svojšice)

obr. č. 69 (Tuchoraz)

obr. č. 71 (Svojšice)

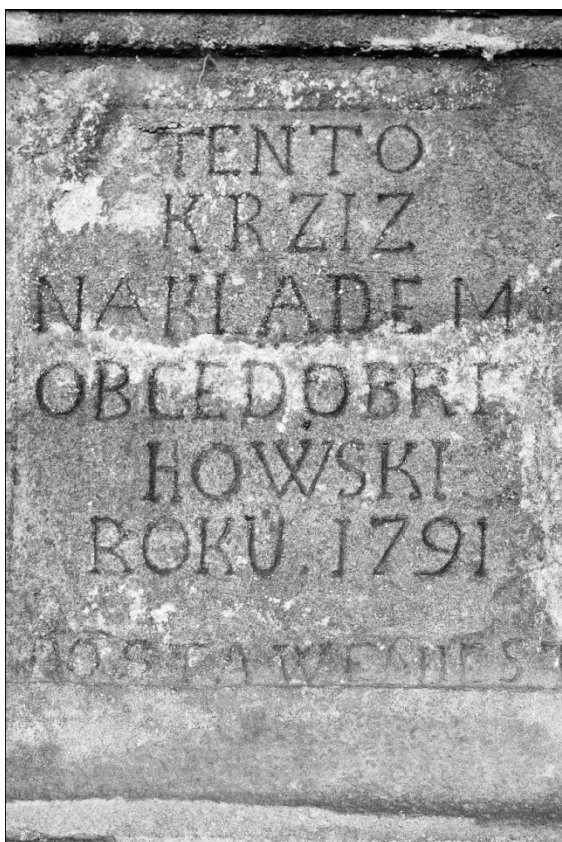
obr. č. 70 (Pňov-Předhrádí)

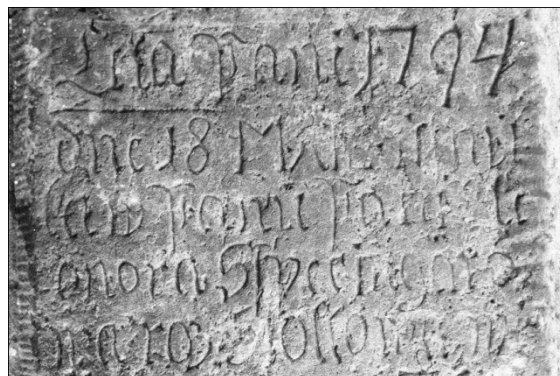
obr. č. 72 (Tismice)

obr. č. 74 (Kšely)

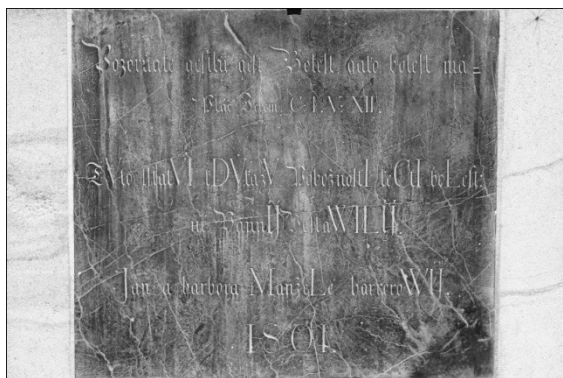
obr. č. 73 (Dobřichov)

obr. č. 75 (Týnec nad Labem)

obr. č. 76 (Krychnov)

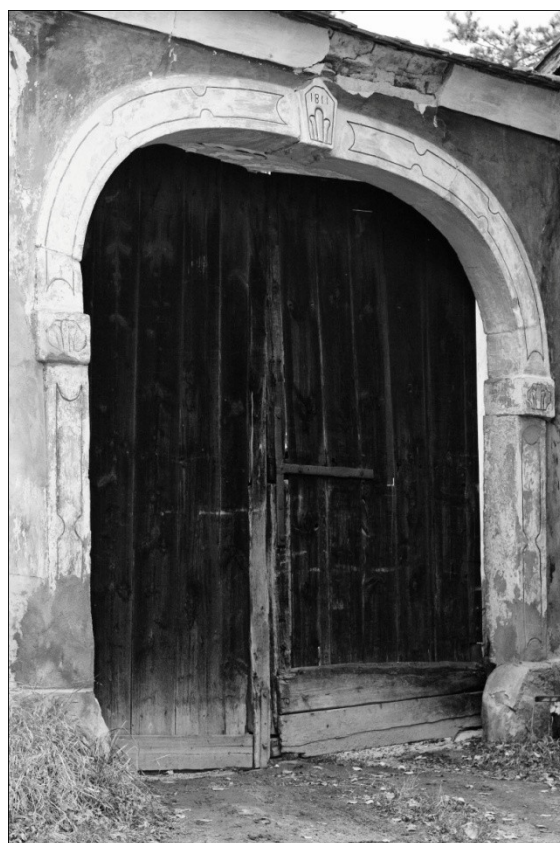
obr. č. 77 (Týnec nad Labem)

obr. č. 80 (Klučov, os. Skramníky)

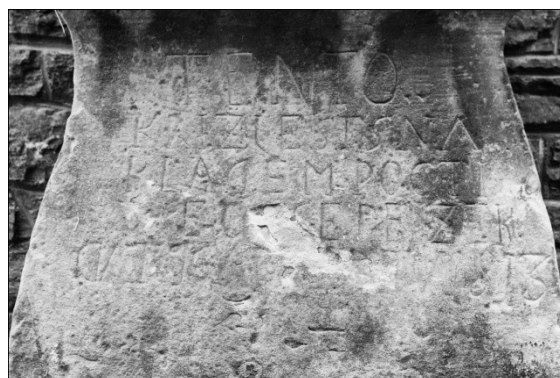
obr. č. 78 (Týnec nad Labem)

obr. č. 81 (Přehvozdí)

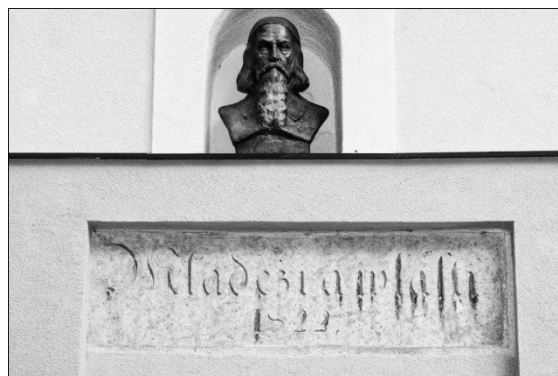
obr. č. 79 (Svojšice, os. Bošice)

obr. č. 82 (Pečky)

obr. č. 83 (Tuklaty)

obr. č. 86 (Svojšice)

obr. č. 84 (Vrátkov)

obr. č. 87 (Ratenice)

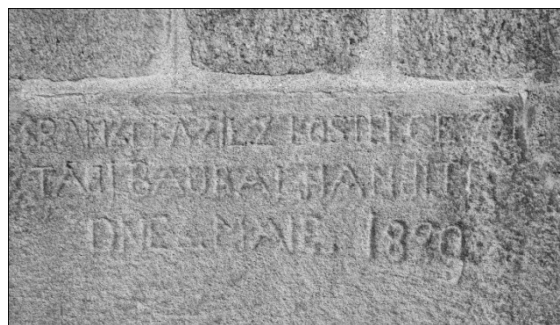
obr. č. 85 (Dolní Chvatliny)

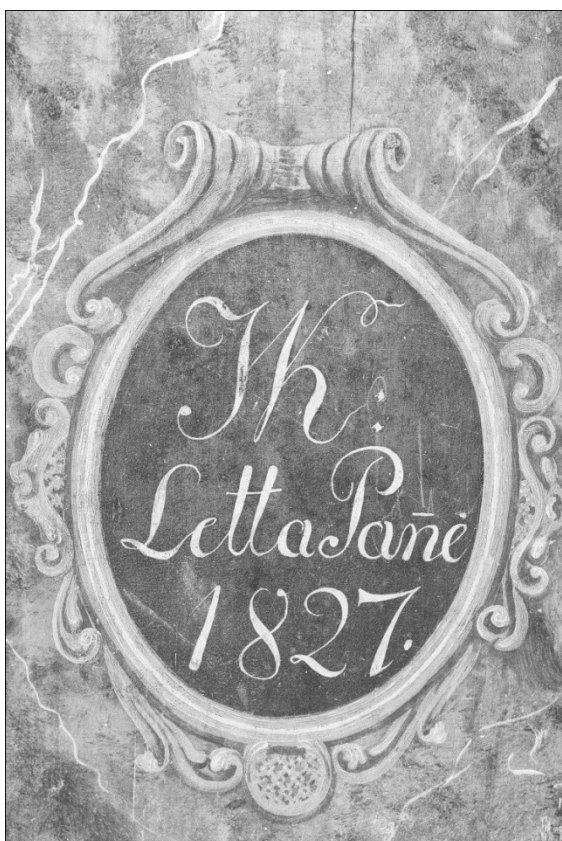
obr. č. 88 (Svojšice)

obr. č. 89 (Rostoklaty)

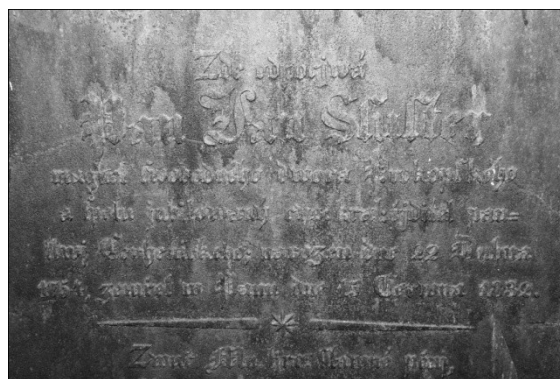
obr. č. 92 (Tismice)

obr. č. 90 (Kšely)

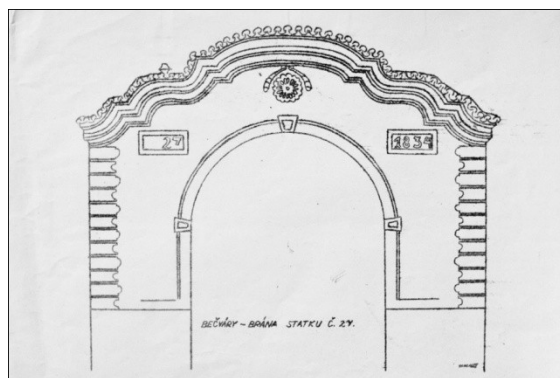
obr. č. 93 (Dobřichov)

obr. č. 94 (Chrást'any, os. Chotouň)

obr. č. 91 (Libenice)

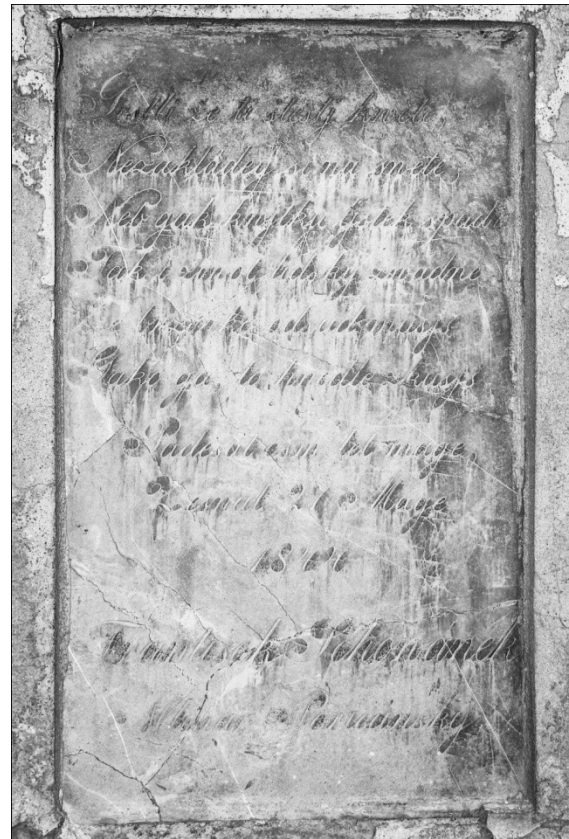

obr. č. 95 (Bečváry - RM v Kolíně, Staré evidenční listy nemovitých kulturních památek, okres Kolín, Bečváry.)

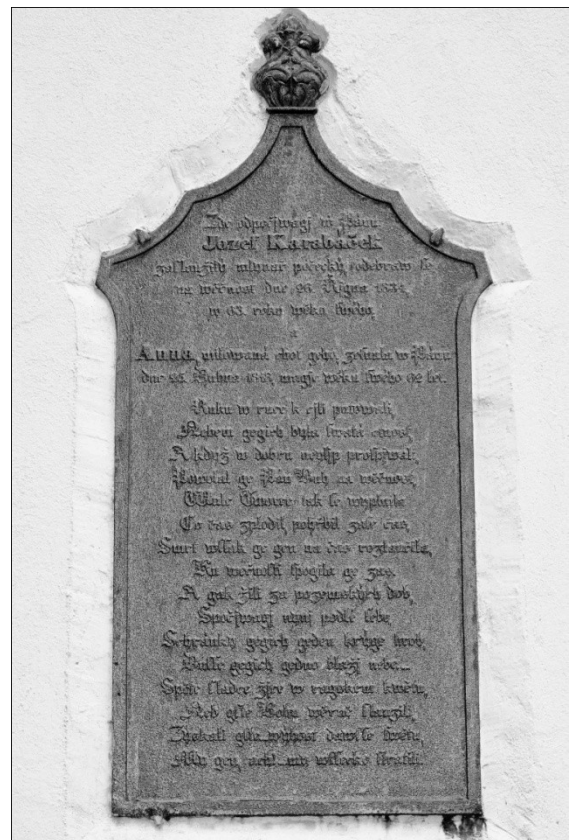
obr. č. 96 (Červené Pečky)

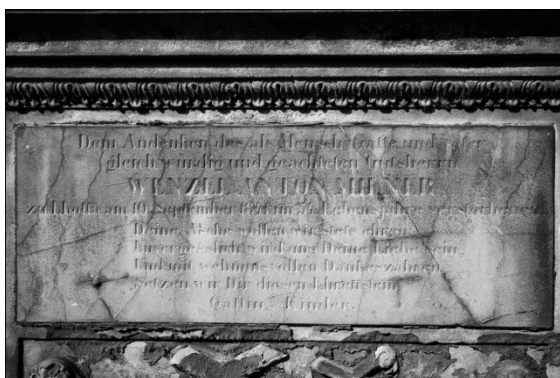
obr. č. 99 (Poříčany)

obr. č. 97 (Křečhoř)

obr. č. 100 (Dobřichov)

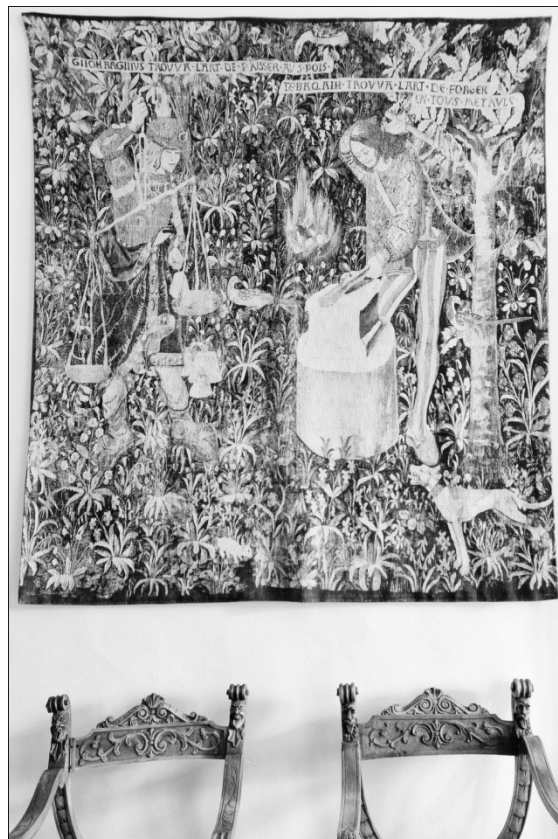
obr. č. 98 (Třebovle)

obr. č. 101 (Krychnov)

obr. č. 102 (Svojšice)

obr. č. 104 (Radim)

obr. č. 103 (Radim)

obr. č. 105 (Chotutice)

obr. č. 106 (Libenice)